

ELLEN G. WHITE ESTATE

LIELĀ CERĪBA

ELLEN G. WHITE

Lielā cerība

Ellen G. White

2013

**Copyright © 2023
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Contents

Information about this Book	i
Priekšvārds	ix
Paceļot nākotnes priekškaru	xi
Pareģojums par pasaules likteni	15
Krāšņais templis lemts bojāejai	16
Dieva pacietība	17
Nelaiemes tuvošanās zīmes	17
Briesmas, pretojoties Dieva aicinājumam	19
Uzticamie un patiesie pirmkristieši	20
Divas grupas draudzē	21
Garīgā tumsa agrīnajā draudzē	23
Kā tika „pārcelts» sabats	23
Bīstams laiks draudzei	25
Kā radās nepareizas doktrīnas	26
Valdieši ticības sardzē	28
Roma sastopas ar Bībeles reliģiju	28
Patiesības principiem- visaugstākā vērtība	29
Jaunieši apmācīti kā misionāri	30
Grēciniekiem norāda uz Kristu	31
Iebrūkot sātana valstībā	31
Romans lēmums iznīcināt valdiešus	32
Gaisma iespīd Anglijā	33
Smalks maldu atpazīnējs	33
Bīstama saslimšana	35
Viklifs atsakās atkāpties	36
Pirmais jaunā laikmeta sludinātājs	36
Divi varoņi nāves priekšā	38
Divas gleznas, kas ietekmē Husu	38
Prāga zem soda	39
Karaļa aizsardzības raksts	40
Paredzamā uzvara	41
Husa nāve uz sārta	42
Hieronīms padodas koncilam	42
Hieronīma nožēla un jaunā drosme	43
Nodots cietumam un nāvei	44
Uzticība zaudēta diplomātijas ceļā	45
Luters- īstais cilvēks īstajā laikā	47
Miers ar Dievu	47
Patiesība uz Pilāta kāpnēm	48
Pārdošanā indulgences	49
Lutera darbs sākas	50
Luters atbild tikai ar Bībeli	51
Bēgšana no Augsburgas	52
Briesmīga krīze	53

Patiesības aizstāvis	55
Luters apsūdzēts ķecerībā	55
Luters izsaukts uz sanākumi	56
Drosme mirt mocekļa nāvē	57
Luters koncila priekšā	58
Luters atkal koncila priekšā	59
Lutera drošības garantija apdraudēta	61
Pūles panākt kompromisu ar Romu	62
Dievs izmanto Saksijas Frīdrihu	63
Drošība Vartburgā	63
Gaisma iedegta Šveicē	64
Cvinglijs Cīrihē	65
Indulgenču tirgošana Šveicē	66
Debates ar Romas pārstāvjiem	66
Notikumu attīstība Vācijā	68
Jaunās mācības augļi kļūst redzami	68
Vārda spēks	69
Luters piedzīvo dvēseles mokas	70
Bībeli pēta visās malās	71
Firstu protests	72
Uz spēles likti svarīgi jautājumi	72
Firstu cēlā stāja	73
Reihstāgs Augsburgā	74
Rītausma Francijā	76
Franču Jaunā Derība	77
Drosmīgais Berkvēns	77
Berkvēns uz sārta	78
Kalvina aicināšana	78
Liecnieks dedzināšanai	79
Terora varā	80
Atcelta grāmatu iespiešana	81
Skolotājs Fromāns	82
Nosodījuma dārdi	83
Reformācijas uzvaras	83
Nīderlande un Skandināvija	85
Reformācija Dānijā	86
Progress Zviedrijā	86
Patiesība Lielbritānijā	88
Tindals pārtulko Jauno Derību angļu valodā	88
Rakstu nemaldīgā autoritāte	89
Džons Nokss	89
Izraidīti tūkstošiem mācītāju	90
Taisnošana ticībā	90
Veslija sirds „dīvaini sasildīta»	91
Veslijs izbēg no nāves	92
Aizstāvēt Dieva likumu	93
Saskaņa starp likumu un evaņģēliju	93
Francija terora varā: tā patiesais cēlonis	95

Pārsteidzošs pravietojuma piepildījums	96
Naidīgums pret Kristu	96
Visšausmīgākie noziegumi	97
Zaimojošā drosme	98
Saprāta dieviete	98
Kas varēja būt	99
Sekas- asins plauja	100
Liktenīgā kļūda	101
Meklējot brīvību jaunā pasaulē	103
Dievs valda pār notikumiem	103
Rodžers Viljams	104
Brīvības deklarācija	105
Drošākais tautas diženuma sargs	105
Kristus atgriešanās apsolījumi	107
Zemestrīce, kas satricināja pasauli	108
Saules un mēness aptumšošanās	109
Mēness kā asinis	109
Aicinājums sagatavoties	110
Vēsti nes pazemīgi cilvēki	111
Jauna gaisma jaunā pasaulē	113
Millers atrod Draugu	113
Personīga Kristus nākšana	114
Raksti un hronoloģija	115
Atklājot pravietisko laika shēmu	116
Divi laika periodi sākas vienlaikus	116
Evaņģēlijs dots pasaulei	117
Pārsteidzošais secinājums	117
„Ej un stāsti to pasaulei»	117
„Zvaigznes kritīs no debesīm»	118
Pravietojumi piepildījušies	119
Interese un neticība	120
Neticīgie un skeptiķi	120
Lielā vilšanās. Kāpēc?	122
„Laiks ir piepildīts!»	122
No izmisuma līdz pārliecībai	123
Mācekļu vēsts salīdzinājumā ar 1844. gada vēsti	124
Mīlot Kristus nākšanu	126
Dažādās zemēs vienlaikus	126
Pret populāriem skaidrojumiem	127
Spēks Grāmatā	127
Adventes vēsts Anglijā	128
Atklāsme atklājas Bengelam	128
Bērni sludinātāji Skandināvijā	129
Vēsts izplatās	130
Vienkārši Raksti dod pārliecību	130
Pretestība vēstij	131
Pļaujot vētru	133
Gaismas atmešana	133

Pirmā eņģeļa vēsts	134
Otrā eņģeļa vēsts	135
Garīga laulības pārkāpšana	135
Savienošanās ar pasauli	136
Pirmās atkāpšanās no evaņģēlija	136
Pravietojumi piepildīti	138
Uzrodas fanātisms	139
Kļūda izlabota	139
„Pusnakts sauciens»	140
Atkal vīlušies	140
Īstajā laikā sniegta vēsts	141
Ticība saglabāta	142
Svētnīcas noslēpumi atklāti	143
Svētā un vissvētākā vieta	143
Divas telpas	144
Svētnīcas noslēpums atklāts	145
Svētnīcas šķīstīšana	145
Lielā salīdzināšanas diena	146
Debesu realitāte	146
Tiesas darbs	147
Ko Kristus dara tagad	148
Kurš var pastāvēt?	148
„Redzi, līgavainis nāk!»	148
Gaidot savu Kungu	149
Noslēdzošais darbs svētnīcā	149
Nemainīgais Dieva likums	151
Aicinājums pielūgt Radītāju	152
Pūķa identitāte	152
Jaunas varas rašanās	153
Pārsteidzošais pretstats	153
Zvērs un tā tēls	154
Jaunās Derības pilnīgā klusēšana	155
Trešā eņģeļa brīdinājums	156
Patiesības aizstāvji	157
Īstais sabats- vienmēr ievērots	157
Ticība un drosme	158
Cik veiksmīgas ir mūsdienu atmodas?	160
Patiesie Kristus sekotāji	160
Brīvības likums	161
Pārliecība par grēku	161
Kas ir svētošana?	162
Tikai ticībā	162
Bībeliska svētošana	163
Tieša pieeja pie Dieva	164
Mūsu dzīves pārskati Dieva priekšā	166
Slēptie motīvi	166
Tiesas standarts	167
Kungs rāj sātanu	168

Grēku dzēšana	168
Noliktajā laikā	168
Slēpta savtība nāk gaismā	169
Kristus kā Starpnieks	169
Visu liktenis izlemts	170
Kāpēc tika pieļauts grēks?	171
Neapmierinātība izaug par aktīvu sacelšanos	172
Izraidīts no Debesīm	173
Arguments mūsu labā	173
Sātana karš pret cilvēci	175
Žēlastība no Kristus	175
Modrs ienaidnieks	175
Ļaunie gari	177
Sargeņģeļi	177
Ļaunie eņģeļi stājas ceļā Dieva plāniem	177
Briesmas	178
Drošība kopā ar Jēzu	179
Kā uzvarēt sātanu?	180
Patiesība dara svētu	180
Visa Bībele kā vadonis	182
Patiesība atmesta, jo tā ietver krustu	182
Bīstami maldi	182
Dieva Vārda robežzīmes	183
Pietiekami daudz pierādījumu	183
Kas notiek pēc nāves?	185
Lielie meli	185
Ķecerība par mūžīgām mocībām	186
Universāla glābšana nav bībeliska	186
Nosacījumi ir uzrakstīti	187
Nav gatavi nonākt Debesīs	187
Divi likteni	188
Ciešanām gals	188
Augšāmcelšana mūžīgai dzīvei	189
Nemirstība Jēzum atgriežoties	190
Kas ir spiritisma „gari” ?	191
Sātans uzrunā izglītotos	191
Aicinājums izpriecas mīlošajiem	192
Sazināšanās aizliegta	192
Bībele attēlota kā fikcija	192
Saprast Rakstus	193
Sirdsapziņas brīvība apdraudēta	195
Kompromisi un piekāpšanās	195
Pārsteidzoša līdzība	196
Pagānisma un kristietības apvienošanās	196
Doktrīnas no tumšajiem viduslaikiem	197
Izmaiņas protestantismā	197
Svētdienas ievērošana	197
Bargie sodi	198

Zvērs ar jēram līdzīgiem ragiem	199
Nākamā cīņa	201
Nostumjot malā Dieva likumu	201
Nesātība ir aptumšojusi daudzus	202
Mūsu vienīgā drošība	204
Paaugstinot cilvēciņu autoritāti	204
Pirmais un augstākais pienākums	205
Sekas, atstājot novārtā lūgšanas un Bībeles studijas	205
Dieva pēdējā vēsts	207
Lielā uzticības pārbaude	207
Vētra tuvojas	208
Pretestība sasniedz jaunu spēku	209
Vēlais lietus un skaļais sauciens	209
Bēdu laiks	210
Jēkaba bēdu laiks	210
Ciešanu iemesls- bailes apkaunot Dievu	211
Grēki ir izdzēsti	211
Ticība, kas spēj izturēt	212
Kulminācijas brīdis	213
Dieva ļaudis netiks maldināti	213
Dievs sūta Savas mocības	214
Eņģeļu pulki sargā	214
Dieva ļaudis atbrīvoti	216
Atbrīvošana nāk	216
Kunga diena	217
Parādās kēninu Kēniņš	217
Dieva ļaužu augšāmcelšanās	218
Svētajā pilsētā	219
Satiekas divi Ādami	219
Atpestītie godībā	220
Zeme drupās	222
Nāves eņģelis	222
Sātana izraidīšana	223
Miers uz visiem laikiem: lielā cīņa beigusies	225
Pēdējais uzbrukums Dievam	225
Spriedums pret dumpiniekiem	226
Sātans sakauts	228
Ļauno iznīcināšana	228
Mūsu mūžīgās mājas	229
Atgādinājums par grēka sekām	229
Dieva mīlestības uzvara	230

Priekšvārds

Kas notiek ar mūsu pasauli? Vētras, zemestrīces un cunami izposta plašas teritorijas, aiz sevis atstājot lielu skaitu mirušo un ievainoto, bez īpašumiem palikušo un cietušo. Karš un konflikti ne tikai starp tautām, bet arī starp ideoloģijām un etniskajām grupām ir kļuvuši arvien pierastāki un neatrisināmāki. Ekonomiskās krīzes pat visbagātākajās valstīs apdraud cilvēku drošību visā pasaulē. Tikumības pagrimums, vēl ļaunāk, morālās apziņas trūkums ir radījis noziegumu skaita pieaugumu un ievērojamu sociālo lejupslīdi. Vai mēs atrodamies uz globāla apvērsuma sliekšņa?

Grāmata „LIELĀ CERĪBA» (*Love under Fire*) ieskicē notikumu virkni, kas noveduši mūs līdz šādam stāvoklim un kas ievada pasaules pēdējo dienu notikumus. Tā uzsver Bībeles autoritāti izskaidrot mums apkārt esošā ļaunuma iemeslu, kas vēl joprojām ir sātana cīņa pret Kristu. Zemes vēstures gaitā sātans ir nepareizi atklājis Dieva mīlestības pilno raksturu. Viņš ir pakļāvis „mīlestību uguns liesmām», īpaši Kristus, patiesās mīlestības, personā, bet arī Viņa patieso sekotāju personā. Šis konflikts ir ietekmējis visu pasauli. „Mīlestība uguns liesmās» turpina stāstu no vietas, kur to pārtrauc Jaunā Derība, izsekojot pārsteidzošam ziņojumam par to, kas ir noticis ar kristīgo ticību kopš Bībeles laikiem un kā drīzumā attīstīsies notikumi lielajā cīņā starp Kristu un sātanu. Kā mēs esam nonākuši tur, kur atrodamies šodien? Un uz kuriem notikumi mūs ved? Lai gan mums būs jāpiedzīvo grūti laiki, grāmata norāda uz godības pilnu nākotni, kas ir varenāka, nekā mēs spējam iedomāties.

Grāmata „LIELĀ CERĪBA» ir 1982. gadā izdotās Elenas Vaitas grāmatas „Lielās cīņas» saīsinātā izdevuma *From Here to Forever* adaptācija. Saīsinātajā izdevumā bija iekļautas visas oriģināla nodaļas, izmantojot pašas autore vārdus, bet saīsinot tekstu.

Šis izdevums iet soli tālāk, lietojot 21. gadsimta lasītājam labāk pazīstamus vārdus, izteicienus un teikumu uzbūvi. Lai uzlabotu lasāmību, valoda ir mainīta ne tikai Elenas Vaitas sarakstītajās grāmatas daļās, bet arī citu autoru iekļautajos citātos un pielikuma materiālā. Dažviet ir atjaunoti teikumi vai panti, kas bija izņemti saīsinātajā versijā. Lielākā daļa Bībeles citātu ir no Jaunās karaļa Džeimsa versijas (NKJV), kas ļoti līdzinās Karaļa Džeimsa versijai (KJV), ko parasti lietoja Elena Vaita.¹ Mēs ļoti ceram, ka lasītājiem, kuri pirmoreiz lasīs viņas rakstus, patiks šis izdevums un ka tas iedrošinās lasīt viņas darbu oriģinālos izdevumos.

Šī grāmata ieskatās Bībeles pravietojumos, izgaismojot nozīmīgākos, kas jau ir piepildījušies, un parādot, ko Bībele saka, kas drīzumā notiks. Tā ieliek šos pagātnes, tagadnes un nākotnes notikumus plašākā rāmī, lai lasītāji varētu saprast vēstures nozīmi un kādēļ ir jānotiek tam, kas vēl notiks.

Elena Vaita sarakstījusi piecus spēcīgus sējumus, kas kopā veido „Laikmetu konflikta» sēriju, izsekojot cīņu starp Kristu un sātanu, sākot ar tās izcelšanos Debesīs, apskatot galvenos notikumus Bībeles laikos un noslēdzot ar laikiem, kas seko pēc tam, līdz pat konflikta noslēgumam. „LIELĀ CERĪBA» ir šīs sērijas pēdējā, piektā, sējuma saīsinātā un adaptētā versija. Cerot un lūdzot, lai šī grāmata un tajā atklātās Bībeles tēmas vestu pie Dieva daudz lasītāju —

¹Latviešu tulkojumā Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts, bet dažās vietās-2007. gadā izdotā jaunā tulkojuma teksts, kas norādīts iekavās. (*Tulk. piez.*)

Elenas Vaitas mantojuma fonds

Pirms grēks ienāca šajā pasaulē, Ādams un Ieva baudīja brīvu sadraudzību ar savu Radītāju. Bet, kopš mūsu pirmie vecāki nepaklausot aizgāja no Dieva, cilvēcei šī lielā priekštiesība ir atņemta. Taču glābšanas plāns ir sagādājis zemes iedzīvotājiem iespēju būt savienotiem ar Debesīm. Dievs ar cilvēkiem ir sazinājies ar Gara starpniecību, dodot atklāsmes Saviem izredzētiem kalpiem. Tas ir ienesis pasaulē dievišķu gaismu. „Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā.» (1. Pētera 1:21)

Pirmos 2500 gadus cilvēces vēsturē nebija rakstītas vēsts no Dieva. Tie, kurus Dievs pamācīja, nodeva savas zināšanas citiem, un daudzās paaudzēs tēvi tās nodeva tālāk dēliem. Vēsts rakstītā veidā aizsākās Mozus laikos. Tad iedvesmojošās atklāsmes tika apkopotas iedvesmojošā grāmatā. Šis darbs turpinājās 1600 gadus- sākot ar Mozu, radīšanas un bauslības vēsturnieku, līdz pat Jānim, evaņģēlija vislielāko patiesību paudējam.

Bībele norāda uz Dievu kā uz tās autoru, tomēr to ir sarakstījušas cilvēku rokas. Tās dažādo grāmatu atšķirīgie stili atspoguļo katra rakstītāja personīgo raksturu. Visas atklātās patiesības ir „Dieva iedvestas» (2. Timotejam 3:16), tomēr tās ir izteiktas cilvēku vārdiem. Ar Svētā Gara starpniecību Mūžīgais ir ienesis gaismu Savu kalpu sirdīs un prātos. Viņš ir devis sapņus un atklāsmes, simbolus un ilustrācijas, un tie, kam Viņš ir atklājis šīs patiesības, ir paši izteikuši domu cilvēku valodā.

Bībeles grāmatas, ko dažādos laikmetos rakstījuši dažādu sociālo slāņu un profesiju cilvēki ar atšķirīgām prāta un garīgajām spējām, atklāj plašu stilu un aplūkoto tematu dažādību. Dažādie autori izmanto atšķirīgas izteiksmes formas. Bieži viens atklāj to pašu patiesību daudz dramatiskāk nekā cits. Dažādiem rakstniekiem atklājot kādu jautājumu atšķirīgos veidos un no dažādām perspektīvām, lasītāji, kas ir pavirši, neuzmanīgi un aizspriedumaini, var domāt, ka viņi saskata pretrunas vai nesakritības tur, kur uzmanīgs, godbijīgs pētnieks ar skaidrām izpratnes spējām ierauga saskaņu.

Dažādie autori izsaka atšķirīgus patiesības aspektus. Vienu rakstnieku spēcīgāk ir ietekmējusi viena jautājuma fāze, un viņš uztver to, kas ir saistīts ar viņa pieredzi vai ar viņa spējām saprast un novērtēt. Cits autors runā par citu fāzi. Svētā Gara vadībā katrs no viņiem atklāj, kas ir visspēcīgāk ietekmējis viņa prātu — katrs citu patiesības aspektu, bet tie visi ir pilnīgas saskaņas caurvīti. Šādi atklātās patiesības ir apkopotas, lai veidotu vienotu veselumu, kas pielāgots cilvēka prāta vajadzībām visos apstākļos un dzīves piedzīvojumos.

Dievs ir izvēlējis nodot Savu patiesību šai pasaulei ar cilvēku palīdzību. Viņš pats ir sagatavojis šos vīriešus un sievietes un piešķīris viņiem spējas darīt šo darbu. Viņš ir vadījis viņu prātus, izvēloties, ko runāt un rakstīt. Dievs ir uzticējis dārgumus zemes traukiem, taču tie tik un tā ir no Debesīm. Liecība ir nodota cilvēka valodas nepilnīgajā izteiksmē, tomēr tā ir Dieva vēsts. Paklausīgais, ticošais Dieva bērns redz šajā vēstī dievišķā spēka godību, pilnu žēlastības un patiesības.

Dievs Savā Vārdā ir nodevis mums zināšanas, kas nepieciešamas glābšanai. Mums ir jāpieņem Svētie Raksti kā autoritatīva, nekļūdīga Viņa gribas atklāsmes. Tie ir rakstura etalons, tie atklāj doktrīnas un ar tiem var pārbaudīt savu kristīgo pieredzi. „Visi šie raksti ir Dieva iedvesti un ir noderīgi mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai

* Autores ievads.

taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs, sagatavots katram labam darbam.» (2. Timotejam 3:16, 17)

Tomēr fakts, ka Dievs ir atklājis cilvēkiem Savu gribu Bībelē, nepadara nevajadzīgu pastāvīgu Svētā Gara klātbūtni un vadību. Tieši pretēji — mūsu Glābējs apsolīja dot Garu, lai Saviem kalpiem Vārdu atvērtu, lai to izskaidrotu un ieviestu tā mācības dzīvē. Tā kā Dieva Gars bija tas, kas iedvesmoja Bībeli, nav iespējams, ka Gara mācība kādreiz varētu būt pretēja Dieva Vārdam.

Gars nekad nav bijis dots un arī nekad netiks dots, lai aizstātu Bībeli, jo Raksti skaidri atklāj, ka Dieva Vārds ir standarts, pēc kā mēs varam pārbaudīt visas mācības un piedzīvojumus. Apustulis Jānis saka: „Neticiet katram garam, bet pārbaudiet garus, vai viņi ir no Dieva, jo daudz viltus pravieši ir izgājuši pasaulē.» (1. Jāņa 4:1) Jesaja paziņo: „Pie bauslības un liecības! Ja tie nerunā saskaņā ar šo vārdu, tad tas ir tāpēc, ka viņos nav gaismas.» (Jesajas 8:20, NKJV)

Svētā Gara darbu ir nomelnojušas to cilvēku kļūdas, kas apgalvojuši, ka ir Gara apgaismoti, bet pēc tam teikuši, ka viņiem vairs nav vajadzīgs Dieva Vārds, kas tos vadītu. Viņus vada ietekmes, ko viņi uzskata par Dieva balsi savā sirdī. Bet Gars, kas viņus pārvalda, nav Dieva Gars.

Šī sekošana ietekmēm, atstājot novārtā Rakstus, var radīt tikai sajukumu, krāpšanu un sagrāvi. Tās kalpo tikai ļaunā plānu atbalstīšanai. Tā kā Svētā Gara kalpošana ir vitāli svarīga Kristus draudzei, viens no sātana projektiem ir izmantot ekstrēmistu un fanātiķu kļūdas, lai celtu neslavu Svētā Gara darbam un būtu par iemeslu, kāpēc Dieva ļaudis atstāj novārtā šo paša Kunga sagādāto spēka avotu.

Saskaņā ar Dieva Vārdu Viņa Garam bija jāturpina darbs visā evaņģēlija laikmetā. Laikā, kad tika doti gan Vecās, gan Jaunās Derības Raksti, Svētais Gars nepārstāja nodot gaismu cilvēku prātiem arī bez tām atklāsmēm, kas iekļautas Bībeles grāmatās. Pati Bībele stāsta, kā ļaudis Svētā Gara darbības rezultātā ir saņēmuši brīdinājumus, rājienus, padomus un norādījumus gadījumos, kas nav saistīti ar Svēto Rakstu tapšanu. Tā arī nosauc vārdā praviešus no dažādiem laikiem, kuru vēstis nav pierakstītas. Tieši tāpat pēc tam, kad Bībele bija pabeigta, Svētais Gars vēl joprojām turpināja darboties, lai apgaismotu, brīdinātu un mierinātu Dieva bērnus.

Jēzus apsolīja Saviem mācekļiem: „Bet Aizstāvis, Svētais Gars, ko Tēvs sūtīs Manā Vārdā, Tas jums visu mācīs un atgādinās jums visu, ko Es jums esmu sacījis.» „Bet, kad nāks Viņš, Patiesības Gars, Tas jūs vadīs visā patiesībā; Viņš .. darīs jums zināmas nākamās lietas.» (Jāņa 14:26; 16:13) Raksti skaidri māca, ka šie apsolījumi neatiecas tikai uz apustuļu dienām, bet ir domāti Kristus draudzei visos laikmetos. Glābējs apliecina Saviem sekotājiem: „Redzi, Es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam.» (Mateja 28:20) Un Pāvils paziņo, ka Gara dāvanas un darbs ir dots draudzei, „lai svētos sagatavotu kalpošanas darbam, Kristus miesai par stiprinājumu, līdz kamēr mēs visi sasniegsim vienību Dieva Dēla ticībā un atziņā, īsto vīra briedumu, Kristus diženuma pilnības mēru». (Efeziešiem 4:12, 13)

Par Efezas ticīgajiem Pāvils lūdza, „lai mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un godības pilnais Tēvs jums dotu *gudrības un atklāsmes garu*, lai jūs labāk Viņu izprastu, *apgaismota gara* acis, lai jūs zinātu, kādu cerību dod Viņa aicinājums un kādu godības bagātību Viņš savējiem liek iemantot». (Efeziešiem 1:17-19) Svētības, ko Pāvils lūdza Efezas draudzei, bija dievišķā Gara kalpošana, apgaismojot izpratni un atverot prātam dziļās Dieva Svētā Vārda patiesības.

Pēc brīnišķīgās Svētā Gara izliesšanās Vasarsvētku dienā Pēteris lūdza ļaudis atzīt savus grēkus un tikt kristītiem Kristus vārdā, lai saņemtu grēku piedošanu. Viņš te-

ica: „Atgriezieties no grēkiem un liecieties kristīties ikviens Jēzus Kristus Vārdā, lai jūs dabūtu grēku piedošanu un saņemtu Svētā Gara dāvanu. Jo šis solījums dots jums un jūsu bērniem un visiem, kas vēl ir tālu, ko Tas Kungs, mūsu Dievs, pieaicinās.» (Apustuļu darbi 2:38, 39)

Tiešā saistībā ar Dieva lielās dienas ainām Kungs caur pravieti Joēlu ir apsolījis īpašu Viņa Gara atklāšanos (Joēla 2:28). Šis paravietojums daļēji ir piepildījies Gara izliešanā Vasarsvētku dienā. Bet pilnībā tas piepildīsies dievišķās žēlastības izpausmēs, kas pavadīs evaņģēlija darba noslēgumu.

Pašās laiku beigās lielā cīņa starp labo un ļauno kļūs arvien intensīvāka. Visos laikmetos sātans ir parādījis savas dusmas pret Kristus draudzi, un Dievs ir devis Savu žēlastību un Garu Saviem ļaudīm, lai stiprinātu viņus nostāties pret ļaunā spēku. Kad Kristus apustuļiem bija jānes Viņa evaņģēlijs pasaulei un jāpasludina tas visiem nākotnes laikmetiem, viņiem tika dota Gara apgaismība īpašā mērā. Bet, draudzei tuvojoties galīgajai atbrīvošanai, sātans strādās ar vēl lielāku spēku. Viņš ir nonācis pie mums „lielās dusmās, zinādams, ka tam maz laika atlicis». (Atklāsmes 12:12) Viņš strādās „ar visu savu viltus varu, zīmēm un brīnumiem». (2. Tesaloniķiešiem 2:9) Sešus tūkstošus gadu Debesu inteliģences pārstāvis, kas reiz bija augstākā būtne starp Dieva eņģeļiem, ir izlietojis visu savu enerģiju krāpšanas un graušanas darbam. Visus šos viltus dziļumus, visu nežēlību, ko sātans ir attīstījis tūkstošiem gadu ilgās cīņas laikā, viņš izmantos pret Dieva ļaudīm pēdējā konfliktā. Šajā briesmu laikā Kristus sekotājiem ir jānes pasaulei brīdinājums par Kunga otro nākšanu. Viņu liecībai ir jāpalīdz ļaudīm sagatavoties, lai, Kungam nākot, tie stāvētu Viņa priekšā „neaptraipīti un nevainojami». (2. Pētera 3:14) Šajā laikā draudzei ir vajadzīga īpaša dievišķās žēlastības dāvana un vismaz tik daudz spēka kā apustuļu dienās.

[10]

Pateicoties Svētā Gara gaismai, šo lappušu sarakstītājam ir atklājušās ainas no ilgstošā konflikta starp labo un ļauno. Laiku pa laikam man ir bijis ļauts redzēt, kā dažādos laikmetos ir noritējusi lielā cīņa starp Kristu, dzīvības Valdnieku, mūsu glābšanas Autoru, un sātanu, ļaunuma valdnieku, grēka autoru, pirmo Dieva svētā likuma pārkāpēju. Sātana ļaunprātība pret Kristu ir pārvērsta pret Viņa sekotājiem. Visā vēsturē mēs varam izsekot vienam un tam pašam naidam pret Dieva likuma principiem, vienam un tam pašam krāpšanas plānam, kuru izmantojot sātans ir centies maldus attēlot kā patiesību, Dieva likumus aizstāt ar cilvēku likumiem un likt ļaudīm pielūgt radību, nevis Radītāju. Visos laikmetos sātans ir pastāvīgi centies nepareizi attēlot Dieva raksturu, vadījis ļaudis pieņemt nepareizus uzskatus par Radītāju un uzlūkot Viņu ar bailēm un naidu, nevis ar mīlestību. Viņš ir centies nostumt malā dievišķo likumu, vadot ļaudis pie domām, ka viņi ir brīvi no tā prasībām. Viņš ir vajājis tos, kas uzdrīkstējušies pretoties viņa maldiem. Mēs to varam redzēt sentēvu, praviešu, apustuļu, mocekļu un reformācijas vēsturē.

Lielajā noslēdzošajā konfliktā sātans izmantos tās pašas metodes, atklās to pašu garu un darbosies tā paša mērķa labad kā visos iepriekšējos laikmetos. Kas ir bijis, tas atkal būs, vienīgi priekšā esošās cīņas iezīme būs ārkārtīgi liels spraigums — tāds, kādu pasaule nekad iepriekš nav redzējusi. Sātana maldi būs vēl viltīgāki, viņa uzbrukumi vēl noteiktāki. Ja tas būtu iespējams, viņš labprāt novirzītu no ceļa tos, ko Dievs glābj (Marka 13:22).

Kad Dieva Gars atvēra manam prātam Sava Vārda lielās patiesības un pagātnes un nākotnes ainas, man teica, lai es to, kas man ir atklāts, daru zināmu citiem šādā veidā — izsekojot cīņas vēsturei pagātnes laikmetos un īpaši atklājot to tā, lai tiktu dota gaisma par strauji tuvojošos cīņu nākotnē. To darot, esmu centusies izvēlēties un sagrupēt draudzes vēstures notikumus tā, lai parādītu, kā atklājušās lielās pārbaudošās patiesības, kas pasaulei ir dotas dažādos laikos, kas izsaukušas sātana dusmas un pasauli mīlošas

draudzes naidu un ir saglabātas, pateicoties lieciniekiem, kuri „nav savu dzīvību mīlējuši līdz nāvei». (Atklāsmes 12:11)

- [11] Šajos ziņojumos mēs varam redzēt, kāda būs gaidāmā cīņa. Aplūkojot tos Dieva Vārda gaismā un ar Viņa Gara apskaidrību, mēs ieraudzīsim atklājamies sātana krāpšanas un bīstamo, no kā mums jāizvairās, ja mēs Kunga priekšā, Viņam atnākot, gribam tikt atrasti „bez vainas». (Atklāsmes 14:5)

Lielie notikumi, kas iezīmējuši reformas attīstību pagātnes laikmetos, ir vēsture, kas labi zināma un vispārīgi atzīta protestantu pasaulē. Tie ir fakti, ko neviens nevar atspēkot. So vēsturi esmu atklājusi nedaudz, saglabājot grāmatas ideju. Cik vien iespējams, esmu faktus saīsinājusi, taču tā, lai būtu saprotams, kāda ir to nozīme mūsu laikos. Dažos gadījumos, kur vēsturnieks ir sagrupējis notikumus tā, lai sniegtu īsu, bet visaptverošu pārskatu par kādu tēmu, vai arī uzrakstījis viegli saprotamu kopsavilkumu, esmu citējusi viņa vārdus. Bet tas nenozīmē, ka šiem vēsturniekiem veltu īpašu uzticību, jo citāti nav izmantoti ar mērķi citēt šo rakstnieku kā autoritāti, bet vienkārši tāpēc, ka viņš izsakās par šo tēmu viegli saprotamā un spēcīgā veidā. Stāstot par to cilvēku piedzīvojumiem un uzskatiem, kas veic reformas darbu mūsu laikos, līdzīgā veidā esmu izmantojusi viņu publicētos darbus.

Šī grāmata nav tik daudz domāta, lai atklātu jaunas patiesības par pagātnes cīņām, bet gan lai atklātu faktus un principus, kam ir kāda saistība ar nākotnes notikumiem. Tomēr, raugoties uz tiem kā uz daļu no lielās cīņas starp gaismas un tumsas spēkiem, mēs šos vēstures ziņojumus ieraugām jaunām acīm. Tie izlej gaismu pār nākotni, apgaismojot to cilvēku ceļu, kas līdzīgi pagātnes laikmetu reformatoriem tiks aicināti liecināt „Dieva vārda un Jēzus liecības dēļ» (Atklāsmes 1:9), pat riskējot zaudēt visu, ko piedāvā šī pasaule.

Šīs grāmatas nolūks ir atklāt ainas no lielās cīņas starp patiesību un maldiem, darīt zināmus sātana krāpšanas darbus un līdzekļus, kā mēs varam veiksmīgi stāties viņam pretī, pastāstīt par pozitīvo ļaunuma problēmas risinājumu, izskaidrojot grēka sākumu un beigas tādā veidā, kas pilnībā atklāj Dieva taisnību un labestību visā Viņa rīcībā ar Saviem radījumiem, kā arī parādīt svēto, nemainīgo Dieva likumu. Mana visnopietnākā lūgšana ir, lai šīs grāmatas ietekmē cilvēki tiktu atbrīvoti no tumsas varas un kļūtu „līdzdalīgi dievišķajā gaismā pie tā, kas iedalīts Dieva ļaudīm» (Kolosiešiem 1:12, *jaunais 2007. g. tulk.*) par godu Viņam, kurš mūs ir mīlējis un atdevis Sevi mūsu labā.

Elena Vaita

Jēzus no Eļļas kalna noraudzījās uz Jeruzalemi. Krāšņās tempļa ēkas bija redzamas visā pilnībā. Rietošās saules stari izgaismoja tā sniegbaltās marmora sienas un atmirdzēja no zelta torņiem un jumta smailēm. Neviens Israēla bērns nevarēja noskatīties uz šo ainu bez prieka un apbrīnas trīsām! Bet Jēzus prātu nodarbināja citas domas. „Un, pienācis tuvu, Viņš, pilsētu ieraudzījis, raudāja par to.» (Lūkas 19:41)

Jēzus neraudāja par Sevi, kaut arī priekšā atradās Ģetzemane, Viņa drīzo ciešanu vieta, un netālu bija arī Golgāta, krustā sišanas vieta. Šīs vietas nebija tās, kas prieka brīdī meta uz Jēzu savu ēnu. Viņš raudāja par tūkstošiem bojāejai lemto Jeruzālemes iedzīvotāju.

Jēzus redzēja Dieva īpašo labvēlību un sargājošās rūpes par izredzētajiem ļaudīm vairāk nekā tūkstoš gadu tālā pagātnē. Dievs bija pagodinājis Jeruzālemi vairāk par visu citu virs zemes. Kungs bija „izraudzījis Ciānu, tur Viņš grib mājot». (Psalmi 132:13) Kopš seniem laikiem svētie pravieši bija izteikuši savas brīdinājuma vēstis. Katru dienu priesteri bija upurējuši jēru asinis, kas norādīja uz Dieva Jēru.

Ja Israels kā tauta būtu saglabājis savu uzticību Debesīm, Jeruzāleme kā Dieva izredzētā pilsēta pastāvētu mūžīgi. Bet Dieva izredzēto ļaužu vēsture bija stāsts par atkrišanu un sacelšanos. Dievam bija „žēl Savas tautas un Savas svētās mājvietas» (2. Laiku 36:15), jo Viņa mīlestība ir maigāka par tēva mīlestību. Kad aicinājumi un rājieni bija cietuši neveiksmi, Viņš sūtīja vislabāko dāvanu no Debesīm- pašu Dieva Dēlu lai pazemīgi uzrunātu nenožēlojošo pilsētu.

Trīs gadus gaismas un godības Kungs bija Savas tautas vidū, „labu darīdams un dziedinādams visus velna nomāktos», atbrīvojot saistītos, atjaunojot redzi akļajiem, ļaujot klibajiem atkal staigāt un kurlajiem dzirdēt, šķīstot lepras slimniekus, uzmodinot mirušos un sludinot evaņģēliju nabagiem. (Sk. Apustuļu darbi 10:38, Lūkas 4:18, Mateja 11:5)

Jēzus dzīvoja kā ceļotājs, kam nav māju, lai kalpotu ļaudīm viņu vajadzībās un problēmās un lai pazemīgi aicinātu viņus pieņemt dzīvības dāvanu. Žēlastības viņņi, ko stūrgalvīgās sirdis bija atgrūdušas, atgriezās ar vēl stiprāku līdzjūtības un neizsakāmas mīlestības straumi. Bet Israēls bija novērsies no sava vislabākā Drauga un vienīgā Palīga, nicinoši izturoties pret Viņa mīlestības aicinājumiem.

Cerības un piedošanas laiks ātri aizsteidzās. Mākonis, kas bija veidojies atkrišanas un sacelšanās laikos, tūlīt nāks pār vainīgo tautu. Šie ļaudis bija izsmējuši, zākājuši un atmetuši Vienīgo, kas varēja viņus paglābt no draudošā likteņa, bet viņi To drīz sitīs krustā.

Kad Kristus raudzījās uz Jeruzālemi, Viņš garā skatīja veselas pilsētas un tautas likteni. Viņš redzēja iznīcinošo eņģeli ar zobenu rokās, paceltu virs pilsētas, kas tik ilgu laiku bija bijusi Dieva mājvieta. No tās pašas vietas, ko vēlāk ieņēma Titus un viņa armija, Viņš skatījās pāri ielejai uz svētajiem pagalmiem un slēgtajām tempļa ejām. Ar asarām pilnām acīm Viņš redzēja svešu karaspēku stāvam apkārt tā mūriem. Viņš dzirdēja karam izvietotas armijas soļus, māmiņu un bērnu balsis raudam pēc maizes aplenkajā pilsētā. Viņš redzēja degam Jeruzālemes svēto namu, tās pilis un torņus- gruzdošu drupu kaudzi.

Raugoties tālāk nākotnē, Viņš redzēja derības ļaudis izkaisītus pa visu zemi, „līdzīgus kuģa vrakiem tuksneša malā». Dievišķā žēlastība un ilgpilnā mīlestība izskanēja skumjajos vārdos: „Jeruzāleme, Jeruzāleme, tu, kas nokauj praviešus un nomētā ar akmeņiem

tos, kas pie tevis sūtīti! Cik reižu Es gribēju sapulcināt ap Sevi tavus bērnus, kā vista sapulcina savus cālīšus apakš saviem spārniem, bet jūs negribējāt.» (Mateja 23:37)

Kristus redzēja Jeruzālemi kā simbolu neticībā un pretestībā nocietinātai pasaulei, kas steidzas pretī Dieva tiesai. Viņa sirdi aizkustināja līdzjūtība pret grūtdieņiem un ciešanu skartajiem virs zemes. Viņš ilgojās tiem visiem atvieglot dzīvi. Viņš bija labprātīgs atdot savu pēdējo dzīvības lāsi, lai noliktu glābšanu viņu sniedzamības robežās.

Debesu Majestāte raud! Šī aina parāda, cik grūti ir glābt vainīgos no Dieva likuma pārkāpšanas sekām. Jēzus redzēja pasauli iesaistītu tādā pašā krāpšanā, kas bija par iemeslu Jeruzālemes iznīcināšanai. Jūdu lielais grēks bija Kristus atmešana. Pasaules lielais grēks būs Dieva likuma atmešana, kas ir Viņa valdības pamats Debesīs un virs zemes. Miljoniem grēka vergu, nolemti otrajai nāvei, atteiksies uz klausīt patiesības vārdus tad, kad viņiem vēl būs izdevība.

Krāšņais templis lemts bojāejai

Divas dienas pirms Pasā svētkiem Kristus ar Saviem mācekļiem atkal devās uz Eļļas kalnu un atkal nolūkojās no augšas uz pilsētu. Vēlreiz Viņš noraudzījās uz templi tā žilbinošajā krāšņumā, visa skaistuma kronī. Salamans, gudrākais no Israēla valdniekiem, bija uzcēlis pirmo templi, viskrāšņāko celtni, kādu pasaule jebkad bija redzējusi. Pēc tam kad Nebukadnēcars to bija iznīcinājis, to atjaunoja aptuveni piecsimt gadu pirms Kristus dzimšanas.

[14] Tomēr otrais templis nebija tik krāšņs kā pirmais. Pār tā altāri nenolaidās ne godības mākonis, ne uguns no debesīm. Tajā nebija derības šķirsta, žēlastības krēsla un likuma plākšņu. Balss no Debesīm nedarīja priesteriem zināmu Dieva gribu. Otrā templi nepagodināja Dieva godības mākonis, bet dzīva Viņa klātbūtne, kas bija miesā atklājies Dievs. „Visu laikmetu ilgas» atnāca uz Savu templi, kad Vīrs no Nācaretes mācīja un dziedināja tā svētajos pagalmos. Bet Israēls bija atraidījis šo Dāvanu no Debesīm. Kad pazemīgais Skolotājs tajā dienā izgāja ārā pa tempļa apzeltītajiem vārtiem, godība pameta to uz visiem laikiem. Jau tad tika piepildīti Glābēja vārdi: „Jūsu nams tiks jums atstāts postā.» (Mateja 23:38)

Mācekļi bija pārsteigti, ka Kristus pareģoja tempļa iznīcināšanu. Viņi gribēja saprast, ko nozīmē Viņa vārdi. Hērods Lielais bija dāsnis izšķiedis templī gan romiešu, gan jūdu dārgumus. Daļa no tā bija būvēta no milzīgiem balta marmora blokiem, kas bija atvesti no Romas. Mācekļi aicināja Meistaru pievērst tiem uzmanību, sakot: „Lūk, kādi akmeņi un kādas ēkas!» (Marka 13:1)

Jēzus atbilde bija svinīga un biedējoša: „Patiesi Es jums saku: šeit akmens uz akmens nepaliks, kas netiks nopostīts.» (Mateja 24:2) Kungs bija teicis mācekļiem, ka Viņš nāks otrreiz. Kad Jēzus izteica spriedumu pār Jeruzālemi, viņu domas pievērsās šai nākšanai, un viņi jautāja: „Kad šīs lietas notiks un kāda būs Tavas atnākšanas un pastarā laika zīme?» (Mateja 24:3)

Kristus īsumā atklāja viņiem svarīgākos notikumus pirms laika noslēguma. Pravietojumam, ko Viņš izteica, bija divas nozīmes. Paredzot Jeruzālemes iznīcināšanu, tas vēstīja arī par pēdējās lielās dienas šausmām.

Israēlam bija jāsaņem sods par Mesijas atmešanu un krustā sišanu. „Kad nu jūs redzēsīt izpostīšanas negantību stāvam svētā vietā, par ko praviētis Daniēls sacījis — kas to lasa, lai uzmana, — lai tad tie, kas ir Jūdejā, bēg kalnos.» (Mateja 24:15, 16, sk. arī Lūkas 21:20, 21) Kad pagāniskie romiešu karogi tiks pacelti uz svētās zemes ārpus pilsētas mūriem, Kristus sekotājiem ir jābēg. Lai paglābtos, viņi nedrīkst vilcināties. Dievs ir

pasludinājis spriedumu pret Jeruzālemi tās grēku dēļ. Stūrgalvīgā neticība bija padarījusi viņu likteni negrozāmu.

Jeruzālemes iedzīvotāji apvainoja Kristu, ka Viņš ir visu viņu nepatikšanu iemesls, kas pār viņiem bija nākušas viņu pašu grēku dēļ. Lai gan viņi zināja, ka Viņš ir bez grēka, tie paziņoja, ka Viņa nāve ir nepieciešama nācīgas drošībai. Viņi piekrita augstā priestera lēmumam, ka labāk lai mirst viens cilvēks, nevis iet bojā vesela tauta (sk. Jāņa 11:4753).

Israēlieši nogalināja savu Glābēju, jo Viņš bija nosodījis viņu grēkus, tomēr viņi uzskatīja sevi par Dieva izredzētiem ļaudīm un gaidīja Kungu, kurš nāks viņus atbrīvot no ienaidniekiem.

Dieva pacietība

Gandrīz četrdesmit gadu Kungs bija atlicis Savu spriedumu. Vēl joprojām bija daudz jūdu, kas neko nezināja par Kristus raksturu un darbu. Bērni nebija vēl saņēmuši to gaismu, ko viņu vecāki bija atmetuši. Apustuļiem sludinot, Dievs lika gaismai spīdēt pār viņiem. Viņi varēja redzēt, kā pravietojumi bija piepildījušies ne tikai Viņa dzimšanā un dzīvē, bet arī Viņa nāvē un augšāmcelšanā. Dievs nesoda bērnus par viņu vecāku grēkiem, bet, ja bērni atmet papildus doto gaismu, viņi kļūst līdzdalībnieki vecāku grēkos un piepilda savu netaisnības mēru.

Stūrgalvīgi atsakoties nožēlot, jūdi atmeta pēdējo žēlastības aicinājumu. Tad Dievs atņēma viņiem Savu aizsardzību. Tauta palika tāda vadītāja pārvaldībā, kādu pati bija izvēlējusies. Sātans pamodināja visniknākās un viszemiskākās sirds kaislības. Cilvēki bija kā bez saprāta — impulsu un aklu tieksmju vadīti un sātaniski savā cietsirdībā. Vecāki nogalināja savus bērnus, un bērni- vecākus. Valdniekiem nebija spēka, lai valdītu pār sevi. Nekontrolētas kaislības padarīja viņus par tirāniem. Jūdi pieņēma viltus liecību, lai notiesātu Dieva Dēlu. Tagad viltus apsūdzības padarīja viņu dzīves nedrošas. Bijība Dieva priekšā viņus vairs netraucēja. Sātans bija tautas priekšgalā.

[15]

Pretēju grupējumu vadītāji uzbruka cits cita karaspēkam un slepkavoja bez žēlastības. Pat tempļa svētums nespēja atturēt viņus no nežēlīgām cīņām. Svētnīca tika apgānīta ar mirušo liķiem. Tomēr vadītāji, kas stāvēja aiz visas šīs briesmīgās rīcības, paziņoja, ka viņi nebaidās no Jeruzālemes iznīcināšanas, jo tā ir paša Dieva pilsēta! Pat tad, kad romiešu leģioni aplenca templi, daudzi jūdi vēl joprojām ticēja, ka Visaugstākais iestāsies, lai sakautu viņu ienaidniekus. Bet Israēls bija pagriezis muguru Dieva aizsardzībai, un tagad tam nebija neviena aizstāvja.

Nelaiemes tuvošanās zīmes

Visi paredzējumi, ko Kristus izteica par Jeruzālemes izpostīšanu, piepildījās līdz pēdējam sīkumam. Bija zīmes un brīnumi. Septiņus gadus kāds cilvēks staigāja augšup un lejup pa Jeruzālemes ielām, sludinot tuvojošos postu. Šis savādais vīrietis tika apcietināts un sists ar pātagu, bet, piedzīvojis apvainojumus un vardarbību, viņš tikai atbildēja: „Ak vai, bēdas Jeruzālemei!» Viņš tika nogalināts aplenkumā, ko bija pareģojis.¹

Jeruzālemes izpostīšanas laikā nedomā neviena kristietis. Pēc tam kad romieši Cestija vadībā bija aplenkuši pilsētu, negaidīti aplenkums tika izklīdināts, lai gan šķita, ka viss ir gatavs uzbrukumam. Romiešu ģenerālis atsauc karaspēku bez acīmredzama iemesla. Kristieši, kas gaidīja izdevību iziet no pilsētas, atpazīna apsollīto zīmi. (Lūkas 21:20, 21)

¹Henry Hart Milman, *History of the Jews*, 13. gr.

Dievs tā kontrolēja notikumus, ka ne jūdi, ne romieši neaizkavēja kristiešu bēgšanu. Kad Cestijs atkāpās, jūdi dzinās pakaļ, un, kamēr abi karaspēki bija pilnībā aizņemti, kristieši visā valstī bez kādiem traucējumiem varēja aizbēgt uz drošu vietu- uz Pellas pilsētu.

Jūdu karaspēks dzinās pakaļ Cestijam un viņa armijai un uzbruka bēgošajam karaspēkam no aizmugures. Romiešiem tikai ar grūtībām izdevās atkāpties. Jūdi atgriezās Jeruzālemē ar uzvaras gaviļiem par saviem panākumiem. Taču šie šķietamie panākumi atnesa viņiem tikai ļaunu. Tas iedvesmoja viņu garu stūrgalvīgi pretoties romiešiem, kas drīz atnesa neapraķstāmas ciešanas iznīcībai nolemtajai pilsētai.

[16] Kad Tits atjaunoja aplenkumu, pār Jeruzālemi nāca briesmīgs posts. Pilsēta tika aplenkta Pasā svētku laikā, kad aiz tās mūriem bija sapulcējušies miljoniem jūdu. Pārtikas krājumi jau iepriekš bija izpostīti karojošo frakciju atriebības dēļ. Tagad pilsētas iedzīvotāji piedzīvoja bada šausmas. Cilvēki grauza savu siksnu un sandaļu ādu, kā arī vairogu pārvalkus. Liels skaits ļaužu lavījās naktī ārā, lai savāktu savvaļas augus, kas auga ārpus pilsētas mūriem, lai gan romieši daudzus noķēra un nežēlīgi spīdzināja līdz nāvei. Bieži vien tiem, kas atgriezās drošībā, atņēma to, ko viņi bija atraduši. Vīri aplaupīja savas sievas, sievas — vīrus. Bērni izgrāba kumosu no savu sirmo vecāku mutēm.

Romiešu vadītāji centās iedvest jūdus šausmas un tā likt viņiem pakļauties. Cietumnieki, kas pretojās ieslodzījumam, tika sisti, spīdzināti un piesisti krustā pie pilsētas mūra. Pa visu Jošafata ieleju un Golgātas kalnu romieši bija uzslējuši lielu skaitu krustu. Gandrīz nebija iespējams iziet tiem cauri. Šis fakts piepildīja briesmīgo lāstu, kas tika izteikts Pilāta tiesas krēsla priekšā: „Viņa asinis lai nāk pār mums un mūsu bērniem.» (Mateja 27:25)

Kad Tits ieraudzīja liķu kaudzes ielejā, viņu pārņēma šausmas. Kā burvju varas pārņemts, viņš skatījās uz krāšņo templi. Viņš izdeva pavēli nepieskarties nevienam tā akmenim. Viņš nopietni aicināja jūdu vadītājus nespīst viņu apgānīt svēto vietu ar asinīm. Ja viņi cīnīsies jebkurā citā vietā, bet ne templī, neviens romietis neapgānīs tempļa svētumu! Pats Jozefs lūdās, lai viņi padodas un glābj sevi, savu pilsētu un pielūgsmes vietu. Bet ar rūgtu lādēšanos viņi meta šķēpus uz viņu, savu pēdējo cilvēcisko starpnieku. Tita pūles glābt templi bija veltīgas. Kāds, kas bija lielāks par viņu, bija paziņojis, ka akmens uz akmens nepaliks.

Visbeidzot Tits nolēma ieņemt templi triecienuzbrukumā un, ja iespējams, paglābt to no iznīcināšanas. Bet karaspēks neņēma vērā viņa pavēli. Kāds kareivis iemeta degošu lāpu pa durvju spraugu un nekavējoties ciedru koka telpas ap svēto namu bija liesmās. Tits aizsteidzās uz notikuma vietu un pavēlēja kareivjiem nodzēst liesmas. Viņa vārdi palika neievēroti. Satrakotie kareivji svieda lāpas tempļa palīgtelpās un slepkavoja tos, kas tur bija atraduši patvērumu. Asinis plūda pa tempļa kāpnēm kā ūdens.

Pēc tam kad templis bija izpostīts, visa pilsēta krita romiešu rokās. Jūdu vadoņi pameta savus neiekarojamos torņus. Tits paziņoja, ka Dievs ir nodevis viņus viņa rokās, jo nekādas kara mašīnas, lai cik tās būtu spēcīgas, nevarētu uzvarēt šo milzīgo aizsardzību. Gan pilsēta, gan templis tika izpostīti līdz pamatiem, un vieta, kur bija atradusies svētā celtne, tika „izarta kā tīrums» (sk. Jeremijas 26:18). Vairāk nekā miljons cilvēku gāja bojā. Tie, kas izdzīvoja, tika aizvesti kā gūstekņi, pārdoti kā vergi, aizvilkti uz Romu, nomesti priekšā plēsīgiem zvēriem amfiteātros vai izkaisīti pa visu zemi kā bezpajumtnieki.

[17] Jūdi bija piepildījuši savu atriebības kausu. Bēdās, ko viņi piedzīvoja izkaisīšanas dēļ, viņi plāva to, ko paši savām rokām bija sējuši. „Israēl, tu grūd sevi postā», „jo viņi ir nepaklausīgi savam Dievam». (Hozejas 13:9, 14:1) Cilvēki bieži saka, ka jūdu tautas ciešanas bija sods pēc Dieva pavēles. Šādā veidā lielais krāpnieks cenšas noslēpt savu

paša darbu. Stūrgalvīgi atmetot dievišķo mīlestību un žēlastību, jūdi bija panākuši, ka viņiem tika atņemta Dieva aizsardzība.

Mēs nezinām, cik daudz esam Kristum parādā par mieru un aizsardzību, ko baudām. Dieva savaldošais spēks neļauj cilvēkiem nonākt pilnīgā sātana vadībā. Nepaklausīgajiem un nepateicīgajiem ir iemesls būt pateicīgiem par Dieva žēlastību. Bet, kad cilvēki pārkāpj Dieva pacietīgo aicinājumu robežas, savaldošais spēks tiek atņemts. Dievs nedarbojas kā par pārkāpumiem piespriesta nāvessoda izpildītājs. Viņš ļauj tiem, kas atmet Viņa žēlastību, pļaut to, ko viņi ir sējuši. Ikviens atmettais gaismas stars ir iesēta sēkla, un tas nes drošu ražu. Dieva Gars, ja tam pastāvīgi pretojas, visbeidzot tiek atņemts. Tad vairs nav tādas varas, kas varētu kontrolēt sirds jaunās dziņas, nav vairs aizsardzības pret sātana ļaunprātību un naidu.

Briesmas, pretojoties Dieva aicinājumam

Jeruzālemes izpostīšana ir svinīgs brīdinājums ikvienam, kas pretojas Dieva žēlastības aicinājumiem. Glābēja pravietojumam par spriedumu Jeruzālemei ir vēl viens piepildījums. Šajā izredzētās pilsētas liktenī mēs redzam nāvei nolemtu pasauli, kas atmet Dieva žēlastību un ar kājām mīda Viņa likumu. Tumši ir ziņojumi par cilvēces postu, ko šī zeme ir piedzīvojusi. Šausmīgas ir Debesu autoritātes atmešanas sekas. Bet vēl tumšākas ainas ir redzamas atklāsmēs par nākotni. Kad Dieva Gara savaldošais spēks tiks atņemts pilnībā un tas vairs neatturēs cilvēka kaislību un sātanisko dusmu vētras, pasaule piedzīvos sātana valdīšanas sekas tā, kā vēl nekad agrāk.

Tajā dienā, tāpat kā tad, kad tika izpostīta Jeruzāleme, Dieva ļaudis tiks atbrīvoti. Kristus nāks otrreiz, lai sapulcinātu uzticīgos pie Sevis. „Tad visas ciltis virs zemes vaimanās un redzēs Cilvēka Dēlu nākam debess padebešos ar lielu spēku un godību. Un Viņš izsūtīs Savus eņģeļus ar lielu bazūnes skaņu, un tie sakrās Viņa izredzētos no četriem vējiem, no viena debess gala līdz otram.» (Mateja 24:30, 31)

Ļaudīm ir jābūt uzmanīgiem, lai nenoncinātu Kristus vārdus. Brīdinot mācekļus par Jeruzālemes izpostīšanu, lai viņi varētu izbēgt, Viņš brīdināja pasauli arī par pēdējo iznīcināšanas dienu. Visi, kas vēlas, var izbēgt no gaidāmajām briesmām. „Pēc tam būs zīmes pie saules, mēness un zvaigznēm, tautas virs zemes būs neziņā.» (Lūkas 21:25, sk. arī Mateja 24:29, Marka 13:24-26, Atklāsmes 6:12-17) „Tad nu esiet nomodā» bija Kristus padoms. (Marka 13:35) Tie, kas paklusa brīdinājumam, netiks atstāti tumsā.

Pasaule nav vairāk gatava ticēt šī laika vēstij, kā jūdi pieņemt brīdinājumu par Jeruzālemes izpostīšanu. Nav svarīgi, kad tas notiks, Dieva diena bezdievīgajiem būs pārsteigums. Kad dzīve ritēs savā ierastajā gaitā, kad cilvēki būs aizņemti savās izklaidēs, darbā, naudas pelnīšanā, kad reliģiskie vadītāji cildinās pasaules progresu un ļaudis tiks ieaijāti viltus drošībā- tad, kā zaglis pusnaktī ielavās neapsargātā mājā, pār neuzmanīgajiem un bezdievīgajiem pēkšņi nāks iznīcība, un „viņi nevarēs izbēgt» (sk. 1. Tesaloniķiešiem 5:25).

[18]

Jēzus atklāja mācekļiem Savas tautas piedzīvojumus no tā brīža, kad Viņš tiks tiem atņemts, līdz pat Viņa nākšanai spēkā un godībā. Raugoties tālā nākotnē, Jēzus acs redzēja nežēlīga ļaunuma straumes, kas gāzīsies pāri Viņa sekotājiem vajāšanu laikmetos (sk. Mateja 24:9, 21, 22). Kristus sekotājiem ir jāiet tas pats nosodījuma un ciešanu ceļš, pa kuru gāja viņu Meistars. Naidis, ko bija pacietis pasaules Pestītājs, tagad tiks pavērsts pret visiem, kas ticēs Viņa vārdam.

Pagānisma piekritēji paredzēja, ka tad, ja evaņģēlijs uzvarēs, viņu tempļi un altāri tiks aizslaucīti. Šī iemesla dēļ tie sakopoja visus savus spēkus, lai iedegtu vajāšanu ugunis. Kristiešiem atņēma īpašumus un viņus izlika no mājām. Liels skaits cilvēku — gan dižciltīgie, gan vergi, bagātie un nabagie, izglītotie un neizglītotie — tika bez žēlastības nogalināti.

Vajāšanas sākās imperatora Nērona laikā un turpinājās gadsimtiem ilgi. Kristieši tika nepatiesi apsūdzēti kā bada, epidēmiju un zemestrīču iemesls. Naudas dēļ ziņu pienesēji bija gatavi apmelot nevainīgos par sabiedrības dumpju un sērgu izraisītājiem. Liels skaits kristiešu amfiteātros tika nomesti priekšā plēsīgiem zvēriem vai dzīvi sadedzināti. Daži tika piesisti krustā, citi- ietērpti meža zvēru ādās un izstumti arēnā, lai tos saplosītu suņi. Publiskos svētkos sapulcējās milzīgs pūlis, lai baudītu šos skatus un ar aplausiem un smiekliem apsveiktu kristiešu nāves mokas.

Kristus sekotāji bija spiesti slēpties vientuļās vietās. Zem Romas pievārtē esošajiem kalniem caur smiltīm un klintīm bija izrakti gari koridori daudzu jūdžu attālumā no pilsētas mūriem. Šajās pazemes patvertnēs Kristus sekotāji apraka savus mirušos. Šeit viņi arī atrada sev mājas, kad likums viņus vairs neaizsargāja. Daudzi atcerējās Meistara vārdus, ka svētīgi ir tie, kas Kristus dēļ tiek vajāti. Viņu atalgojums būs liels Debesīs, jo viņi tika vajāti tāpat kā kādreiz pravieši (sk. Mateja 5:11, 12). No sprakšņošajām liesmām atskanēja uzvaras dziesmas. Ticībā mocekļi redzēja Kristu un eņģeļus noraugāmies uz viņiem ar visdziļāko interesi un atzinību par viņu neatlaidību. No Dieva troņa atskanēja balss: „Esi uzticīgs līdz nāvei, tad Es tev došu dzīvības vainagu.» (Atklāsmes 2:10)

Sātana pūles ar varu iznīcināt Kristus draudzi bija veltīgas. Viņš gan varēja nogalināt Dieva darbiniekus, bet evaņģēlijs turpināja izplatīties un tā sekotāju skaits — palielināties. Kāds kristietis teica: „Jo vairāk jūs mūs nopļaujāt, jo mūsu skaits vairojas. Kristiešu asinis ir sēkla.»¹ Šī iemesla dēļ sātans kala plānus veiksmīgākam karam pret Dievu, uzvelkot savu karogu kristiešu draudzes iekšienē, lai ar viltu iegūtu to, kas viņam neizdevās ar spēku. Vajāšanas izbeidzās. To vietā nāca pasaulīgas labklājības un goda pievilcība. Elku pielūdzēji sāka pieņemt daļu no kristīgās ticības, atmetot būtiskas patiesības. Viņi apgalvoja, ka pieņem Jēzu, bet nebija pārliecināti par grēku un nejuta vajadzību nožēlot vai mainīt sirdi. Piekāpušies dažos jautājumos, viņi ierosināja, ka arī kristiešiem vajadzētu dažos jautājumos piekāpties, lai visi varētu apvienoties uz platformas „ticība Kristum».

Tagad draudze atradās lielās briesmās. Salīdzinot ar tām, cietums, spīdzināšana, uguns liesmas un zobens bija svētība! Daži kristieši stāvēja stingri. Citi nostājās par ticības pārveidošanu. Zem neīstu kristiešu apmetņa sātans atrada durvis uz draudzi, lai samaitātu viņu ticību.

¹ *Tertuliāns, Apology*, 50. par.

Lielākā daļa kristiešu piekrita pazemināt standartu. Viņi apvienoja kristietību un pagānismu. Lai gan elku pielūdzēji apgalvoja, ka ir vienoti ar draudzi, tie vēl joprojām bija pieķērušies elku pielūgsmei. Viņi vienkārši nomainīja savus pielūgsmes objektus pret Jēzus, kā arī Marijas un svēto attēliem. Nepareizas doktrīnas, mānītiegi rituāli un elkus pielūdzošas ceremonijas kļuva par daļu no draudzes ticības un pielūgsmes. Kristīgā reliģija bija samaitāta, un draudze zaudēja savu šķīstumu un spēku. Daži tomēr palika uzticīgi patiesības Autoram.

Divas grupas draudzē

Starp tiem, kas sevi sauc par Kristus sekotājiem, vienmēr ir bijušas divas grupas. Kamēr vieni pēta Glābēja dzīvi un nopietni cenšas izlabot savus trūkumus un atbilst Paraugam, citi izvairās no skaidrajām, uz praktisko dzīvi attiecināmām patiesībām, kas atklāj viņu trūkumus. Pat vislabākajā stāvoklī draudze nav sastāvējusi tikai no patiesajiem un nopietnajiem. Jūdas bija starp mācekļiem, lai ar Kristus norādījumu un piemēra palīdzību varētu ieraudzīt savas kļūdas. Bet, izpatīkot grēkam, viņš atvēra durvis sātana kārdināšanai. Viņš sadusmojās, kad Jēzus norādīja uz viņa kļūdām, un kļuva par sava Meistara nodevēju (sk. Marka 14:10, 11).

Ananija un Safīra gribēja pienest pilnu upuri Dievam, tomēr alkatīgi paturēja daļu sev. Patiesības Gars atklāja apustuļiem šo kristiešu patieso raksturu, un Dieva spriedums atbrīvoja draudzi tās šķīstuma stāvoklī no kauna traipa (sk. Apustuļu darbi 5:111). Kad Kristus sekotājiem draudēja vajāšanas, par Viņa mācekļiem vēlējās kļūt tikai tie, kas bija labprātīgi patiesības dēļ atstāt visu. Bet, kad vajāšanas beidzās, draudze pievienoja jaunatgrieztos, kas nebija tik nodevušies, un sātanam tika atvērtas durvis, lai iegūtu stabilu pamatu.

Kad kristieši piekrita apvienoties ar tiem, kas bija daļēji atgriezušies no pagānisma, sātans gaviļēja. Tad viņš iedvesmoja viņus vajāt tos, kas bija palikuši uzticīgi Dievam. Šie atkritušie kristieši, apvienojušies ar saviem daļēji pagāniskajiem biedriem, sāka karu pret vissvarīgākajiem Kristus mācības punktiem. Lai stāvētu pret viltu un ļaunumu, kas tika ieviests draudzē, bija vajadzīga izmisīga cīņa. Draudze vairs neatzina Bībeli kā savas ticības standartu. Tā nosauca reliģiskās brīvības doktrīnu par ķecerību un nosodīja tos, kuri šo doktrīnu aizstāvēja.

[21]

Pēc ilgstoša konflikta uzticīgie redzēja, ka svarīgi ir nodalīties. Viņi neuzdrīkstējās būt iecietīgi pret kļūmēm, kas bija fatālas viņu pašu dvēselēm un kas apdraudēja arī viņu bērnu un mazbērnu ticību. Viņi saprata, ka tad, ja miers būtu jāpērk, upurējot principus, par to būtu samaksāts pārāk dārgi. Ja vienotību var panākt tikai ar piekāpšanos patiesības principos, tad labāk, lai ir šķelšanās un pat karš.

Pirmie kristieši patiešām bija īpaši cilvēki. Skaitliski maz, bez bagātības, pozīcijām vai goda tituliem, viņus ienīda ļaunie cilvēki pat tādā mērā, kā Kains ienīda Ābelu (sk. 1. Mozus 4:110). No Kristus dienām līdz pat mūsdienām Viņa uzticīgie mācekļi ir modinājuši naidu un pretestību tajos, kas mīl grēku.

Kā evaņģēliju var saukt par miera vēsti? Eņģeļi virs Betlēmes klajumiem dziedāja: „Gods Dievam augstībā, un miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts.» (Lūkas 2:14) Šķiet, ka ir pretrunas starp šiem pravietiskajiem paziņojumiem un Kristus vārdiem: „Es neesmu nācis atnest mieru, bet zobenu.» (Mateja 10:34) Pareizi saprasti, abi šie izteicieni ir pilnīgā saskaņā. Evaņģēlijs ir miera vēsts. Kristus reliģija, ja to pieņem un tai paklausa, izplata mieru un laimi zemes virsū. Jēzus misija bija radīt saskaņu starp mums un Dievu, kā arī cilvēku savstarpējās attiecībās. Bet lielākā daļa pasaules ir sātana, Kristus lielākā

ienaidnieka pārvaldībā. Evaņģēlijs atklāj dzīves principus, kas ir pilnīgi pretēji cilvēku ieradumiem un vēlmēm, un viņi saceļas pret tiem. Viņi ienīst šķīstumu, kas nosoda grēku, un vajā tos, kas atgādina evaņģēlija svētās prasības. Šajā ziņā labo vēsti sauc par zobenu.

Daudzi, kas ir vāji ticībā, ir gatavi atteikties no savas uzticības Dievam, jo Viņš ļauj ļauniem cilvēkiem zelt un plaukt, bet vislabākajiem un visšķīstākajiem jācieš viņu ciet-sirdīgās varas dēļ. Kā Tas, kas ir taisns, žēlsirdīgs un bezgalīgs savā spēkā, var pieļaut tādu netaisnību? Dievs mums ir devis pietiekami daudz pierādījumu Savai mīlestībai. Mums nav jāapšaubā Viņa labestība, tāpēc ka mēs nesaprotam Viņa darbus. Glābējs te-ica: „Kalps nav lielāks par savu kungu. Ja viņi Mani vajājuši, viņi vajās arī jūs.» (Jāņa 15:20) Tie, kas ir aicināti paciest ciešanas un mocekļa nāvi, ir tikai aicināti iet Dieva mīļotā Dēla pēdās.

[22] Taisnie piedzīvo ciešanu ugunis, lai viņi paši tiktu šķīstīti, lai viņu piemērs pār-liecinātu citus par ticības un dievbijības realitāti un lai viņu saskanīgā dzīve varētu nosodīt bezdievīgos un neticīgos. Dievs atļauj ļaunajiem piedzīvot labklājību un atklāt savu naidu pret Viņu, lai visi varētu redzēt Viņa taisnību un žēlastību tad, kad ļaunie tiks uz visiem laikiem iznīcināti. Dievs sodīs ikkatru ciet-sirdīgo rīcību pret Viņa uzticīgajiem tā, it kā tā būtu nodarīta pašam Kristum.

Pāvils apliecina, ka „visi, kas grib svētbijīgi dzīvot Kristū Jēzū, arī tiks vajāti». (2. Timotejam 3:12) Kāpēc tad šķiet, ka vajāšanas ir mitējušās? Vienīgais tā iemesls ir tas, ka draudze ir pielāgojusies pasaules standartam un nemodina pretestību. Mūsdienu re-līģija nav šķīstā un svētā Kristus un Viņa apustuļu ticība. Tāpēc, ka cilvēki ir vienaldzīgi pret Dieva Vārda patiesībām, tāpēc, ka draudzē ir tik maz dzīvas dievbijības, kristietība pasaulē ir populāra. Lai tikai atdzimst agrīnās draudzes ticība, un vajāšanu ugunis atkal iedegsies.

Apustulis Pāvils rakstīja, ka „papriekš jānāk atkrišanai un atklāti jāparādās grēka cilvēkam, pazušanas dēlam, pretiniekam, kas saucas Dievs vai svētums, un pat ieņem vietu Dieva templī, pats sevi celdams par Dievu», tikai tad nāks Kristus diena. Un vēl: „Netaisnības noslēpumainais spēks jau ir darbā.» (2. Tesalonīķiešiem 2:3, 4, 7) Jau pašā sākumā apustulis redzēja iezogamies kļūdas, kas sagatavoja ceļu pāvestībai.

Pamazām „netaisnības noslēpumainais spēks» virzīja uz priekšu savu krāpšanas darbu. Pagānu tradīcijām ielauzties kristietībā kādu laiku traucēja niknās vajāšanas pagānisma vārdā. Taču, tiklīdz vajāšanas beidzās, kristietība novērsās no Kristus pazemīgās vienkāršības un pārņēma pagānu priesteru greznību. Imperatora Konstantīna atgriešanās radīja lielu prieku. Bet līdz ar to strauji progresēja pagrimums. Pagānisms, kas šķīta uzvarēts, bija kļuvis par uzvarētāju. Tā doktrīnas un māņticība saplūda ar tā saukto Kristus sekotāju ticību.

Pagānisma un kristietības saplūšana radīja „grēka cilvēku», ko bija pareģojis pravietojums. Šī viltus reliģija ir sātana meistardarbs, pieminēklis viņa pūlēm iesēsties tronī, lai pārvaldītu zemi pēc sava prāta.

Viena no Romas vadošajām doktrīnām māca, ka Dievs ir piešķīris pāvestam augstāku varu pār bīskapiem un mācītājiem visā pasaulē. Pat vēl vairāk- pāvests ir saukts par „Kungu Dievu pāvestu» un viņš ir pasludināts par nekļūdīgu (sk. pielikumu). Ar Romas baznīcas starpniecību sātans vēl joprojām pieprasa to, ko viņš prasīja kārdināšanu tuksnesī, un liels skaits viņu pielūdz.

Bet tie, kas bīstas Dievu, pāvestības krāpjošajai prasībai stājas pretī tāpat, kā Kristus nostājās pret sātanu: „Stāv rakstīts: tev būs pielūgt Dievu, savu Kungu, un Viņam vien kalpot.» (Lūkas 4:8) Dievs nekad nav iecēlis nevienu cilvēku par draudzes galvu. Pāvestības virsvaldība ir pretēja Rakstiem. Pāvestam nevar būt varas pār Kristus draudzi, izņemot gadījumus, ja tā tiek pieprasīta nepamatoti. Romas katoļu baznīca apsūdz protestantus patvaļīgā atdalīšanās no patiesās draudzes, bet pati ir atdalījusies no „ticības, kas svētiem reiz uzticēta». (Jūdas 3)

Sātans ļoti labi zināja, ka Svētie Raksti bija tie, kas padarīja Glābēju spējīgu pretoties viņa uzbrukumiem. Katrā uzbrukumā Kristus demonstrēja mūžīgās patiesības vairogu, sakot: „Stāv rakstīts.» Lai sātans varētu saglabāt kontroli pār ļaudīm un nostiprināt pāvestību, viņam vajadzēja panākt, lai cilvēki neuzzinātu, kas rakstīts Bībelē. Bija aizliegts to lasīt. Priesteri un vadītāji skaidroja Bībeles mācības tā, lai tās atbalstītu viņu augstprātīgās prasības. Šādā veidā gandrīz visi atzina pāvestu par Dieva ieceltu valdnieku zemes virsū.

Kā tika „pārcelts» sabats

Pravietojumā bija teikts, ka pāvestība „centīsies grozīt svētku laikus un bauslību». (Daniēla 7:25) Kā elku pielūgsmes aizstājēja kristietībā pamazām tika ieviesta bilžu un relikviju pielūgšana. Ģenerālā koncila pavēle (sk. pielikumu) šo elkdievību nostiprināja. Roma uzdrīkstējās izņemt no Dieva likuma otro bausli, kas aizliedz pielūgt tēlus, un sadalīja desmito bausli divās daļās, lai saglabātu skaitu desmit.

Dievam nenodevušies baznīcas vadītāji izdarīja labojumus arī ceturtajā bauslī, atstājot seno sabatu, Dieva iesvētīto un svētoto dienu, bez ievēribas. (1. Mozus 2:2, 3) Tā vietā tika iecelta svētku diena, ko pagāni ievēroja kā „svēto saules dienu». Pirmajā gadsimtā visi kristieši ievēroja īsto sabatu, bet sātans strādāja, lai panāktu savu. Draudze iecēla svētdienu kā svētkus Kristus augšāmcelšanās piemiņai. Šajā dienā notika dievkalpojumi, tā tika uzskatīta par pārradīšanas dienu. Turklāt vēl joprojām svēti tika ievērtos īstais sabats.

Pirms Kristus nāca uz zemi, sātans bija pamudinājis jūdus apkraut sabatu ar bargiem noteikumiem, padarot to par nastu. Tagad, izmantojot nepareizo gaismu, kādā viņš sabatu bija atklājis, sātans lika cilvēkiem noniecināt to kā „jūdu» tradīciju. Svētdienu kristieši turpināja ievērot kā priecīgus svētkus, bet sabatu viņi padarīja par skumju un drūmu dienu, lai parādītu savu naidu pret jūdaismu.

Imperators Konstantīns izdeva pavēli, ieceļot svētdienu par publiskiem svētkiem visā Romas impērijā (sk. pielikumu). Saules dienu godāja gan pagāni, gan kristieši. Baznīcas bīskapi bija lūguši imperatoru izstrādāt likumu. Izslāpuši pēc varas, viņi saprata: ja kristieši un pagāni ievēros vienu dienu, tas vairos baznīcas varu un godu. Bet, lai gan daudzi dievbijīgi kristieši pamazām sāka domāt, ka svētdienai arī piemīt zināms svētums, viņi vēl joprojām ievēroja īsto sabatu un to darīja, paklausot ceturtajam bauslim.

Vecais krāpnieks savu darbu vēl nebija pabeidzis. Viņš bija nolēmis savu varu īstenot ar paša iecelta valdnieka, lepnā Romas pāvesta, starpniecību, kas uzdevās par Kristus pārstāvi. Tika organizēti milzīgi koncili, uz kuriem ieradās augstas amatpersonas no visas pasaules. Gandrīz ikvienā koncilā sabats tika nospiests zemāk, bet svētdiena paaugstināta. Šādā veidā pagānu svētkus sāka godāt kā dievišķi ieceltus, bet Bībeles sabatu ļaudis nosauca par jūdaisma atliekām un tā ievērošanu nolādēja.

[25] Lielais atkritējs guva panākumus, paaugstinot sevi pāri visam, „kas saucas Dievs vai svētums». (2. Tesalonīķiešiem 2:4) Viņš uzdrīkstējās izmainīt vienīgo bausli dievišķajā likumā, kas norādīja uz patieso un dzīvo Dievu. Ceturtais bauslis atklāj Dievu kā Radītāju. Radīšanas piemiņai Dievs bija darījis svētu septīto dienu kā atpūtas dienu cilvēkiem. Tas bija paredzēts, lai cilvēku prātos kā pielūgsmes objektu vienmēr paturētu dzīvo Dievu. Sātans strādā, lai aizvestu ļaudis prom no paklausības Dieva likumam. Lai to panāktu, viņš savas pūles īpaši vērs pret bausli, kas norāda uz Dievu kā Radītāju.

Protestanti tagad paziņo, ka Kristus augšāmcelšanās svētdienā ir padarījusi šo dienu par kristiešu sabatu. Bet ne Kristus, ne apustuļi negodāja augšāmcelšanās dienu. Svētdienas svētīšanai sākums meklējams „netaisnības noslēpumā» (2. Tesalonīķiešiem 2:7), kas bija sācis savu darbu jau Pāvila dienās. Vai ir iespējams attaisnot izmaiņas, ko neatbalsta Raksti?

Sestajā gadsimtā Romas bīskaps paziņoja, ka ir visas draudzes galva. Pagānisms tika aizstāts ar pāvestību. Pūķis bija nodevis zvēram „savu spēku, savu troni un lielu varu». (Atklāsmes 13:2)

Ar šo brīdi sākās 1260 gadu ilgā pāvestības vara, ko bija paredzējuši Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumi (Daniēla 7:25, Atklāsmes 13:57, sk. pielikumu). Kristieši bija spiesti izvēlēties: vai nu atteikties no savas pārliecības un pieņemt pāvesta ceremonijas, vai arī pavadīt atlikušo dzīvi pazemes cietumos un mirt. Tagad piepildījās Jēzus vārdi: „Pat vecāki un brāļi, radi un draugi jūs nodos, un dažus no jums nonāvēs. Un visi jūs ienīdīs Mana Vārda dēļ.» (Lūkas 21:16, 17)

Pasaule bija kļuvusi par milzīgu kaujas lauku. Simtiem gadu Kristus draudze atrada patvērumu slēpņos un tumsā. „Sieva bēga tuksnesī, kur tai bija Dieva sataisīta vieta, lai viņa tur tiktu uzturēta tūkstoš divi simti sešdesmit dienas.» (Atklāsmes 12:6)

Romas katoļu baznīcas varas izvirzīšanās iezīmēja tumšo viduslaiku sākumu. Ļaudis pārgāja no ticības Kristum ticībā Romas pāvestam. Tā vietā, lai grēku piedošanas un mūžīgās glābšanas jautājumā uzticētos Dieva Dēlam, viņi raudzījās uz pāvestu un viņa pilnvarotajiem priesteriem. Pāvests bija viņu starpnieks virs zemes. Viņš viņiem bija Dieva vietā. Pat neliela novirzīšanās no viņa prasībām bija pietiekams iemesls smagam sodam. Šādi ļaužu prāti tika novērsti no Dieva un pievērsti grēcīgam un cietsirdīgam cilvēkam, patiesībā- pašam tumsas valdniekam, kas šo cilvēku personā īstenoja savu varu. Kad ļaudis apslāpē Rakstus un sāk uzskatīt sevi par pārākiem, mēs varam gaidīt tikai krāpšanu, viltu un degradējošu jaunumu.

Bīstams laiks draudzei

Tikai nedaudzi bija Dievam uzticīgi. Reizēm šķita, ka maldi uzvarēs pilnībā un patiesā reliģija no zemes tiks izskausta. Ļaudis bija zaudējuši no redzesloka evaņģēliju, viņiem bija izvirzītas smagas prasības. Lai izpirktu grēkus, baznīca mācīja viņiem uzticēties saviem darbiem. Gari svētceļojumi, grēku nožēlošanas rituāli, relikviju pielūgsmē, baznīcu, svētvietu un altāru celšana, lielu naudas summu maksāšana baznīcas mantnīcai- to visu baznīca prasīja darīt, lai nomierinātu Dieva dusmas un iegūtu Viņa labvēlību.

Apmēram 8. gs. beigās tie, kas atbalstīja pāvestību, paziņoja, ka draudzes pirmsākumos Romas bīskapiem ir bijusi tāda pati garīga autoritāte, kāda, kā viņi apgalvoja, tiem ir tagad. Mūki viltoja senos rakstus. Uzdādās koncilu lēmumi, par kuriem neviens nekad iepriekš nebija dzirdējis, nostiprinot vispārēju pāvesta pārākumu kopš draudzes agrīnajiem laikiem (sk. pielikumu).

[26]

Šāda notikumu attīstība samulsināja nedaudzos uzticīgos, kas par savu drošo pamatu bija izvēlējušies Kristu (1. Korintiešiem 3:10, 11). Noguruši no pastāvīgās cīņas pret vajāšanām, krāpšanām un citiem šķēršļiem, ko sātans izgudroja, daži, kas bija bijuši uzticīgi, kļuva mazdūšīgi. Lai iegūtu mieru un drošību savai dzīvei un īpašumam, viņi novērsās no drošā pamata. Taču citus ienaidnieka pretestība nespēja izkustināt.

Plaši izplatījās bilžu pielūgsmē. Cilvēki aizdedza sveces bilžu priekšā un pielūdza tās. Virsroku bija guvuši visbezjēdzīgākie paradumi. Šķita, ka saprāts bija zaudējis savu spēku. Ja pat priesteri un bīskapi bija izpriecās mīloši un samaitāti, nav brīnums, ka tauta, kas raudzījās uz viņiem kā uz saviem vadītājiem, bija neizglītota un slīga netikumos.

11. gadsimtā pāvests Gregors VII paziņoja, ka saskaņā ar Rakstiem baznīca nekad nav kļūdījies, ne arī kādreiz varētu kļūdoties. Bet viņš neminēja nekādus pierādījumus no Rakstiem, kas apstiprinātu viņa apgalvojumu. Lepnais pāvests paziņoja, ka viņam ir ari vara atcelt no amata imperatorus. Šis nekļūdīguma pārstāvis parādīja savu tirānisko raksturu pret ģermāņu izcelsmes imperatoru Henriju IV. Par uzdrīkstēšanos ignorēt pāvesta autoritāti šis monarhs tika izraidīts no baznīcas un viņam tika atņemts tronis. Pāvesta pavēle iedrošināja paša Henrija dēlus sacelties pret viņu.

Henrijs saprata, ka ir svarīgi izlīgt ar Romu. Kopā ar savu sievu un uzticamu kalpu viņš ziemas vidū šķērsoja Alpus, lai pazemotos pāvesta priekšā. Kad viņš nokļuva līdz Gregora pilij, viņu ielaida pils ārējā pagalmā. Tur bargajā ziemas aukstumā ar neapsegtu galvu un basām kājām viņš gaidīja atļauju nākt pāvesta priekšā. Pēc trim gavēšanā un grēksūdzē pavadītām dienām pāvests dāvāja viņam piedošanu. Bet ari tad tikai ar noteikumu, ka imperators gaidīs pāvesta atļauju, pirms viņš atkal apliks karaliskos simbolus un izmantos savu varu. Gregors bija sajūsmā par savu uzvaru. Viņš lielījās, ka viņa pienākums ir satriekt ķēniņu lepnumu. Kāds pretstats starp šo augstprātīgo pāvestu un Kristu, kas

klauvē pie sirds durvīm un gaida, kad Viņu ielaidīs! Jēzus mācīja Saviem mācekļiem: „Kas no jums grib būt liels, tas lai ir jūsu sulainis.» (Mateja 20:26)

Pirms vēl pāvestība bija iesakņojusies, baznīcu ietekmēja pagānu filozofu mācības. Daudzi vēl joprojām bija pieķērušies pagānu filozofijai un aicināja citus pētīt to, lai vairotu ietekmi starp pagāniem. Tādā veidā kristīgajā ticībā ieviesās nopietnas kļūdas.

[27]

Kā radās nepareizas doktrīnas

Viena no galvenajām nepareizajām doktrīnām bija uzskats, ka mēs pēc dabas esam nemirstīgi un nāvē esam pie apziņas. Romai šī mācība bija fundamentāla, lai iedibinātu lūgšanu pienešanu svētajiem un jaunavas Marijas pielūgsmi. No šejienes arī radusies nepareizā mācība par mūžīgo spīdzināšanu, ko piedzīvo tie, kas atsakās nožēlot. Šie uzskati kļuva par daļu no pāvesta izveidotās ticības baznīcas agrīnajos gados.

Tas pavēra ceļu vēl vienam pagānu izgudrojumam- šķīstītavai. To baznīca izmantoja, lai terorizētu mānticīgo tautu. Šī viltus doktrīna apgalvo, ka pastāv tāda spīdzināšanas vieta, kur dvēseles, kas nav pelnījušas mūžīgu iznīcināšanu, izcieš sodu par saviem grēkiem un pēc tam, kad ir atbērtas, tiek uzņemtas Debesīs (sk. pielikumu).

Romai bija vajadzīga vēl viena melu mācība, lai gūtu labumu no savu sekotāju bailēm un netikumiem, proti, mācība par indulgencēm. Baznīca apsolīja visiem pilnīgu atbrīvošanu no pagātnes, tagadnes un nākotnes grēkiem, kas brīvprātīgi iesaistīsies pāvesta karos, lai sodītu viņa ienaidniekus vai iznīcinātu tos, kas uzdrīkstējās neatzīt viņa garīgo pārākumu. Maksājot baznīcai naudu, ļaudis varēja atbrīvot sevi no grēka un arī atsavināt savu draugu dvēseles, kas mirušas un tiek turētas spīdzināšanas liesmās. Šādā veidā Roma piepildīja savas mantnīcas un vairoja to cilvēku greznību un ļaunumu, kas sevi sauca par Jēzus pārstāvjiem,- tā Jēzus, kuram nebija pat kur nolikt galvu (sk. pielikumu).

Kunga vakarēdiens tika aizstāts ar elkdievīgo misi. Pāvesta priesteri piedēvēja sev spējas pārvērst vienkāršu maizi un vīnu īstā „Kristus miesā un asinīs». ¹ Ar zaimojošu iedomību viņi atklāti piedēvēja sev Dieva, visu lietu Radītāja, radīšanas spēku. No kristiešiem pieprasīja atzīt ticību šai Debesīs zaimojošajai ķecerīgajai mācībai, vai arī viņiem bija jāmirst.

13. gadsimtā baznīca iecēla visšausmīgāko pāvestības ieroci- inkvizīciju. Savās slepenajās apspriedēs sātans un viņa eņģeļi kontrolēja ļauno cilvēku prātus. Neredzams viņu vidū stāvēja Dieva eņģelis, pierakstīdams šausmīgus ziņojumus par ļaunajiem dekrētiem, kā arī tādas darbības vēsturi, kuru cilvēku acīm redzēt ir pārāk briesmīgi. „LIELĀ BĀBELE» bija „piedzērusies no svēto asinīm» (sk. Atklāsmes 17:5, 6). Miljoniem mocekļu izkropļotās miesas sauca uz Dievu pēc atbērtības šai atkritušajai varai.

Pāvestība bija kļuvusi par pasaules despotu. Ķēniņi un imperatori klanījās Romas pāvesta dekrētu priekšā. Simtiem gadus ļaudis bez iebildumiem atzina Romas doktrīnas. Viņi godāja tās garīdzniekus un dāsni tos uzturēja. Nekad iepriekš katoļu baznīca nebija sasniegusi lielāku cieņu, greznību un varu.

[28]

Bet „pāvestības pusdienlaiks pasaulei bija pusnakts». ² Gandrīz nekas nebija zināms, kas rakstīts Svētajos Rakstos. Pāvestības vadītāji ienāda gaismu, kas atklāja viņu grēkus. Tā kā Dieva likums, taisnības standarts, bija atcelts, viņi bez ierobežojumiem praktizēja netikumus. Pāvestu un citu baznīcas vadītāju pilis bija skatuve zemiskam amorālumam. Daži no pāvestiem bija vainīgi tik pretīgos noziegumos, ka laicīgie valdnieki centās viņus gāzt no troņa kā pārāk ļaunus monstrus, lai paciestu. Gadsimtiem ilgi Eiropā neatīstījās

¹ Cardinal Wiseman“s Lectures on „The Real Presence,» 8. lekcija, 3. sadaļa, 26. par.

² James A. Wylie, *History of Protestantism*, 1. gr. 4. nod.

izglītība, māksla un civilizācija. Kristīgajā pasaulē bija iestājusies morāla un intelektuāla paralīze.

Lūk, kādā stāvoklī nonāk, kad atmet Dieva Vārdu!

Garajā pāvesta valdīšanas periodā Dievam bija liecinieki, kuri bija uzticīgi ticībai Kristum kā vienīgajam starpniekam starp Dievu un cilvēku. Viņi Bībeli uzskatīja par vienīgo dzīves standartu un ievēroja īsto sabatu. Baznīca viņus dedzināja kā ķecerus, apspieda, apmeloja un sagrozīja viņu rakstus. Bet viņi stāvēja stipri.

Cilvēces vēstures ziņojumos par viņiem gandrīz nekas nav minēts, izņemot to, kas rakstīts viņu vajātāju apsūdzībās. Roma centās iznīcināt visu „ķecerīgo», vienalga, vai tie bija cilvēki vai raksti. Baznīca centās arī iznīcināt ikvienu ziņojumu par tās cietsirdību pret tiem, kas tai nepakļāvās. Pirms drukas izgudrošanas grāmatu bija maz, tāpēc gandrīz nekas neaizkavēja Romas varu īstenot tās plānus. Tiklīdz pāvestība bija ieguvusi varu, tā izstiepa savas rokas, lai satriektu visus, kas atteicās atzīt tās autoritāti.

Lielbritānijā vienkāršā kristietība, ko nebija samaitājusi atkritusī Roma, bija iesakņojusies agri. Pagānu imperatoru vajāšanas bija vienīgā dāvana, ko pirmās britu draudzes saņēma no Romas. Daudzi kristieši, kas bēga no vajāšanām Anglijā, atrada patvērumu Skotijā. No turienes ticīgie aiznesa patiesību uz Īriju, kur ļaudis to priecīgi uzņēma.

Kad Lielbritāniju iekaroja sakši, pagānisms guva virsroku, un kristieši bija spiesti atkāpties kalnos. Gadsimtu vēlāk gaisma uz attālām vietām ir atspīdējusi no Skotijas. No Īrijas ir cēlies Kolumba* un viņa līdzstrādnieki, kas padarīja vientuļo Aionas salu par sava misijas darba centru. Starp šiem evaņģēlistiem bija viens, kas ievēroja Bībeles sabatu, un viņš izplatīja šo patiesību ļaudīm. Aionā tika nodibināta skola, un no tās misionāri devās uz Skotiju, Angliju, Vāciju, Šveici un pat uz Itāliju.

Roma sastopas ar Bībeles reliģiju

Bet Roma bija nolēmusi pakļaut Lielbritāniju savai kontrolei. Sestajā gadsimtā katoļu misionāri strādāja pie pagānu sakšu atgriešanas. Darbam attīstoties, pāvesta ieceltie vadītāji sastapās ar vienkāršajiem kristiešiem — pazemīgiem un bībeliskiem savā raksturā, doktrīnās un manierēs. Romas pārstāvji atklāja pāvestības sistēmas mānītību, greznību un augstprātību. Roma pieprasīja, lai šīs kristīgās draudzes atzīst pāvestu kā savu valdnieku. Briti atbildēja, ka pāvests nav pilnvarots būt par baznīcas augstāko varu un ka viņi tam var parādīt tikai tādu padevību, kāda pienākas ikvienam Kristus sekotājam. Viņi nepazīst citu Kungu kā tikai Kristu.

[30] Tagad atklājās pāvestības patiesais gars. Vadītāji no Romas teica: „Ja jūs nepieņemat brāļus, kas nes jums mieru, tad nāksies pieņemt ienaidniekus, kas nes karu.»¹ Roma pret šiem Bībeles ticības lieciniekiem izmantoja karu un viltu, līdz britu draudzes bija iznīcinātas vai arī piespiestas pakļauties pāvestam.

Zemēs, kas bija ārpus Romas pārvaldības, kristiešu grupas gadsimtiem ilgi palika pāvestības samaitātības neskartas. Tās turpināja būt uzticīgas Bībelei kā savam vienīgam ticības standartam. Šie kristieši ticēja Dieva likuma nemainīgumam un ievēroja ceturtdā bausļa sabatu. Draudzes, kas ievēroja šo ticību un prakses, atradās Centrālāfrikā un starp Āzijas armēņiem.

* 521.597. g. m. ē., viens no divpadsmit Īrijas apustuļiem. (*Tulk. piez.*)

¹ J. H. Merle D'Aubigne, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 17. gr., 2. nod.

Starp visiem, kas tajā laikā pretojās pāvestības varai, visnozīmīgākie ir valdieši. Tajā pašā zemē, kur pāvestības sistēma bija izveidojusi savu galveno centru, Pjemontas draudzes saglabāja savu neatkarību. Bet pienāca laiks, kad Roma uzstāja, lai tās pakļaujas. Daži tomēr atteicās pakļauties pāvestam vai bīskapam un bija nolēmuši saglabāt savas ticības šķīstumu un vienkāršību. Notika atdalīšanās. Tie, kas turējās pie senās ticības, tagad pameta savas mājas. Daži, atstājuši aiz muguras dzimtos Alpus, pacēla patiesības karogu svešās zemēs. Citi patvērās klinšainajos kalnu cietokšņos un tur saglabāja brīvību pielūgt Dievu.

Viņu reliģiskā pārliecība pamatojās rakstītajā Dieva Vārdā. Šie pazemīgie zemnieki, atšķirti no pasaules, nebija nonākuši pie patiesības, pretojoties atkritušās baznīcas mācībām. Viņi savu reliģisko pārliecību bija mantojuši no saviem senčiem. Sadursmēs viņi aizstāvēja apustuliskās draudzes ticību. Nevis lepnā hierarhija pasaules varenās galvaspilsētas tronī, bet gan „draudze tuksnesī» bija īstā Kristus draudze, tās patiesības dārgumu glabātāja, ko Dievs bija uzticējis Saviem ļaudīm nest pasaulei.

Viens no galvenajiem iemesliem, kas lika īstajai draudzei atdalīties no Romas, bija Romas naid pret Bībeles sabatu. Kā pravietojums bija paredzējis, pāvestības vara bija iemīdījusi Dieva likumu pīšļos. Draudzes, kas atradās pāvestības pakļautībā, bija spiestas godāt svētdienu. Plaši izplatīto maldu apņēmti, patiesie Dieva ļaudis bija tik samulsuši, ka viņi ievēroja sabatu un arī nestrādāja svētdienās. Bet pāvestības vadītājiem ar to nepietika. Viņi pieprasīja, lai cilvēki atsakās no sabata, un apsūdzēja tos, kas uzdrīkstējās to godāt.

Vairākus simtus gadu pirms reformācijas valdiešiem bija Bībele dzimtajā valodā. Tas pavērsa vajāšanas pret viņiem īpašā mērā. Viņi paziņoja, ka Roma ir atkritusī Bābele no Atklāsmes grāmatas. Riskējot ar savām dzīvībām, viņi cēlās, lai stātos pretī tās samaitātībai. Atkrišanas laikos valdieši bija tie, kas noliedza Romas virsvaldību, atteicās no bilžu pielūgšanas kā no elkdievības formas un ievēroja īsto sabatu (sk. pielikumu).

Valdieši atrada patvērumu aiz augstajām kalnu sienām. Šie uzticīgie trimdinieki norādīja saviem bērniem uz augstumiem, kas svinīgi pacēlās virs viņiem, un stāstīja par Viņu, kura vārds pastāv tik ilgi, cik mūžīgie kalni. Dievs kalnus bija nolīcis stabilus savā vietā. Tikai Viņa roka varēja tos izkustināt. Tā Viņš ir nostiprinājis arī Savu likumu. Tieši tāpat, kā cilvēcīgā vara nespēj izraut ar saknēm kalnus un iemest tos jūrā, tā arī nespēj izmainīt nevienu Dieva likuma pavēli. Šie svētceļnieki nesūdzējās, ka viņu dzīve ir smaga. Kalnu nošķirtībā viņi nekad nejutās vientuļi. Viņi priecājās par pielūgsmes brīvību. No augstajām klintīm viņi dziedāja slavu, un Romas armija nespēja apklusināt viņu pateicības dziesmas.

[31]

Patiesības principiem- visaugstākā vērtība

Valdieši patiesības principus vērtēja augstāk nekā mājas un zemi, draugus, ģimeni un pat dzīvību. Jau agrā bērnībā viņi mācīja saviem bērniem Dieva likuma prasības uzskatīt par svētām. Bībeles kopijas bija retums, tāpēc viņi šos dārgos vārdus ierakstīja atmiņā. Daudzi spēja citēt no galvas lielu daļu gan no Vecās, gan no Jaunās Derības.

Jau no bērnības viņiem mācīja paciest grūtības un domāt un rīkoties pašiem. Viņiem mācīja būt atbildīgiem, kontrolēt savus vārdus un saprast klusēšanas gudrību. Viens neuzmanīgs vārds ienaidnieka ausīs varēja apdraudēt simtiem ticīgo dzīves, jo, kā vilki dzenas pakaļ savam upurim, tā patiesības ienaidnieki vajāja tos, kas uzdrīkstējās prasīt reliģiskās ticības brīvību.

Ar nelokāmu pacietību valdieši strādāja, lai sevi uzturētu. Viņi rūpīgi kopa katru starp kalniem esošās aramzemes stūrīti. Viņi mācīja saviem bērniem taupību un pašaieliedzību.

Darbs bija smags, bet veselīgs, tieši tāds, kāds kritušajiem cilvēkiem ir vajadzīgs. Jauniešiem mācīja, ka viss viņu spēks pieder Dievam un tas jāattīsta kalpošanai Viņam.

Valdiešu draudzes atgādināja draudzi apustuļu laikos. Atmetuši pāvesta un bīskapu virsvaldību, viņi mācīja, ka Bībele ir vienīgā nekļūdīgā autoritāte. Viņu mācītāji atšķirībā no lepnajiem Romas priesteriem baroja Dieva ganāmpulku, vedot to uz zaļām ganībām un pie dzīvām Viņa Svētā Vārda straumēm. Lai klausītos Kristus kalpu runātajos patiesības vārdos, ļaudis nepulcējās varenās katedrālēs, bet Alpu kalnu ielejās vai briesmu brīžos-klinšu cietokšņos. Mācītāji ne tikai sludināja evaņģēliju, viņi arī apmeklēja slimos un strādāja, lai veicinātu saskaņu un brāļu mīlestību. Līdzīgi telšu taisītājam Pāvilam, ikviens apguva arī kādu amatu, lai varētu pats uzturēt sevi, ja vajadzīgs.

Jaunieši saņēma pamācības no mācītājiem. Bībele bija viņu galvenais studiju priekšmets. Viņi iegauvēja no galvas Mateja un Jāņa evaņģēliju, kā arī daudzas vēstules.

Ar neatlaidīgām pūlēm, dažkārt atrodoties tumšās alās lāpu gaismā, viņi pantu pēc panta pārrakstīja Svētos Rakstus. Šiem uzticīgajiem strādniekiem blakus stāvēja eņģeļi no Debesīm.

[32] Sātans bija pamudinājis Romas priesterus un bīskapus paslēpt patiesības Vārdus zem maldu un māņticības grūžiem. Bet cauri tumsības laikiem tas ievērojamā veidā tika saglabāts nesagrozīts. Līdzīgi šķirstam bangojošā jūrā, Dieva Vārds pārvar straumes, kas draud to iznīcināt. Līdzīgi raktuvei, kuras ejas ir pilnas ar zem virskārtas paslēpta zelta un sudraba, Svētie Raksti satur patiesības dārgumus, ko atradīs tikai pazemīgs, lūdzošs meklētājs. Dievs ir paredzējis Bībeli, lai visiem cilvēkiem tā būtu mācību grāmata, kurā Viņš atklāj Sevi. Ikviens patiesība, ko mēs ieraugām, ir jauna tās Autora rakstura atklāšanās.

Daži jaunieši no skolām kalnos tika sūtīti uz mācību iestādēm Francijā un Itālijā, kur viņiem bija plašākas studiju un pētniecības iespējas nekā dzimtajos Alpos. Šie jaunieši bija pakļauti kārdināšanām. Viņi sadūrās ar sātana aģentiem, kas viņus pakļāva viltīgām ķecerībām un bīstamiem maldiem. Bet audzināšana bērībā bija sagatavojusi viņus šīm sadursmēm.

Skolās, uz kurām viņi devās, viņiem nebija jāuzticas nevienam. Viņu apģērbs bija izgatavots tā, lai tajā varētu paslēpt viņu vislielāko dārgumu — Rakstus. Kad vien varēja, viņi piesardzīgi nolika kādu daļu Bībeles tur, kur tie, kas šķīta atvērti uzņemt patiesību, to varētu atrast. Šādi viņi šajās mācību iestādēs ieguva cilvēkus, kas atgriezās pie patiesās ticības. Bieži tās principi izplatījās pa visu skolu. Tomēr pāvestības vadītāji nespēja uziet uz pēdām tā sauktās „ķecerības» avotam.

Jaunieši apmācīti kā misionāri

Valdieši izjuta svinīgu atbildību ļaut savai gaismai spīdēt. Dieva Vārda spēkā viņi darbojās, lai noņemtu jūgu, ko bija uzlikusi Roma. Valdiešu mācītājiem bija trīs gadus jākalpo kādā misijas laukā, pirms viņi varēja uzņemties pienākumu vadīt draudzi dzimtajā vietā. Tas bija piemērots iesākums mācītāja dzīvei grūtajos laikos. Jaunieši redzēja nevis pasaulīgu bagātību un godu, bet smagu darbu un briesmas, iespējams, pat mocekļa nāvi. Misionāri izgāja pa pāriem, tāpat kā Jēzus bija sūtījis Savus mācekļus.

Atklāt savu misiju nozīmētu drošu tās sakāvi. Ikviens kalpotājs bija apguvis kādu amatu vai profesiju, un misionāri savu darbu darīja laicīgā amata, parasti tirgotāja, aizsegā. „Viņi pārdeva zīdu, juvelierizstrādājumus un citas preces.. un tika laipni uzņemti tur, kur kā misionāri tiktu aizraidīti.»² Viņi slepus ņēma līdzī Bībeles kopijas- vai nu visu grā-

²James A. Wylie, *History of Protestantism*, 1. gr., 7. nod.

matu, vai tās daļu. Bieži viņi varēja ieinteresēt kādu Dieva Vārda lasīšanā un tiem, kas to vēlējās, viņi atstāja kādu daļu no tā.

Basām kājām un ģērbusies rupjās un ceļā novārtītās drēbēs, šie misionāri izgāja cauri lielām pilsētām un pat aizsniedza tālas zemes. Viņi atstāja aiz sevis jaunas draudzes un mocekļus, kuru asinis liecināja par patiesību. Paslēpts un kluss Dieva Vārds tika priecīgi uzņemts daudzās mājās un sirdīs.

Valdieši ticēja, ka visu lietu gals nav tālu. Pētot Bībeli, viņus dziļi ietekmēja pienākums darīt zināmas glābjošās patiesības citiem cilvēkiem. Ticībā Jēzum viņi atrada drošību, cerību un mieru. Gaismai iepriecinot viņu pašu sirdis, viņi ilgojās izplatīt tās starus Romas maldu tumsā.

Lai iegūtu glābšanu, pāvesta un priesteru vadībā lielākajai daļai ļaužu tika mācīts uzticēties saviem labajiem darbiem. Viņi visu laiku raudzījās uz sevi, viņu prāts kavējās pie sava grēcīgā stāvokļa, sagādājot ciešanas dveselei un miesai, tomēr negūstot atvieglojumu. Tūkstoši pavadīja savas dzīves klostera cellēs. Biežie gavēņi un sitieni, nomodā pavadītās naktis, gulēšana uz aukstiem, mitriem akmeņiem, garie svētceļojumi — tas viss kopā ar bailēm no Dieva atreibības dusmām lika daudziem smagi ciest, līdz novārdzinātā miesa padevās. Bez jebkāda cerības stariņa viņi iegrimā kapā.

[33]

Grēciniekiem norāda uz Kristu

Valdieši ilgojās nest šim izsalkušajām dvēselēm miera vēsti, kas atrodama Dieva apsolījumos, un norādīt uz Kristu kā viņu vienīgo glābšanas cerību. Viņi zināja, ka mācības par to, ka labie darbi var izdzēst grēku, pamatā ir meli. Krustā sistā un augšāmceltā Glābēja žēlastība ir kristīgās ticības pamats. Mums ir jābūt tik atkarīgiem no Kristus, cik cieši roka ir saistīta ar ķermeni un zars — ar vīnakoku.

Pāvestu un priesteru mācības lika cilvēkiem uzskatīt Dievu un pat Kristu par tik bargiem un briesmīgiem, ar tik maz līdzjūtības, ka grēciniekiem kā starpnieki ir nepieciešami priesteri un svētie. Tie, kuru prāti uzņēma gaismu, ilgojās likvidēt visus sātana saliktos šķēršļus, lai cilvēki varētu doties tieši pie Dieva, nožēlot savus grēkus un atrast piedošanu un mieru.

Iebrūkot sātana valstībā

Valdiešu misionāri piesardzīgi izplatīja rūpīgi pārrakstītās Svēto Rakstu daļas. Patiesības gaisma iekļuva daudzos tumsā esošos prātos, līdz Taisnības Saules dziedinošie stari iespīdēja sirdī. Bieži klausītāji lūdza atkārtot Bībeles pantus, lai pārliecinātos, ka ir dzirdējuši pareizi.

Daudzi ieraudzīja, cik bezjēdzīga ir cilvēcīgu būtņu starpniecība grēcinieka labā. Viņi ar prieku izsaucās: „Kristus ir mans priesteris, Viņa asinis ir mans upuris, Viņa altāris ir mans biktskrēsls!» Viņus apņemošie gaismas plūdi bija tik brīnīšķīgi, ka viņiem šķita — viņi atrodas Debesīs. Bailes no nāves bija pagaisušas. Tagad viņi pat bija gatavi doties cietumā, ja tikai tas pagodinātu viņu Pestītāju.

Slepenās vietās valdieši izņēma Dieva Vārdu un lasīja to. Dažkārt vienai vienīgai dveselei, citkārt nelielai grupai, kas ilgojās pēc gaismas. Bieži viņi pavadīja visu nakti, lasīdami citiem priekšā Dieva Vārdu. Cilvēki bieži uzdeva tādus jautājumus kā: Vai Dievs pieņems *manu* upuri? Vai Viņš *man* uzsmaidīs? Vai Viņš *man* piedos? Atbildi viņi dzirdēja, izlasītu Rakstos: „Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt.» (Mateja 11:28)

Šie laimīgie cilvēki atgriezās mājās, lai nestu gaismu tālāk un, cik vien labi varēja, pastāstītu citiem jaunumus, ko bija uzzinājuši. Viņi bija atraduši patiesības un dzīvības ceļu! Raksti uzrunāja sirdis, kas ilgojās pēc patiesības.

[34] Valdiešu patiesības vēstnesis turpināja savu ceļu. Daudzos gadījumos viņa klausītāji nejautāja, no kurienes viņš nāk un kurp dodas. Viņi bija tik pārņemti, ka neiedomājās viņam to pajautāt. Tagad viņi jautāja cits citam: Vai tas bija eņģelis no Debesīm?

Daudzos gadījumos patiesības vēstnesis devās uz citām zemēm vai lēni mira kādā pazemes cietumā, vai arī viņa kauli baloja kaut kur, kur viņš bija liecinājis par patiesību. Bet vārdi, ko viņš atstāja aiz sevis, darīja savu darbu.

Pāvestības vadītāji saskatīja briesmas šo pazemīgo ceļotāju darbā. Patiesības gaisma varēja aizslaucīt prom tumšos maldu mākoņus, kas apņēma ļaudis. Tā varēja pievērst prātus tikai Dievam un iznīcināt Romas virsvaldību.

Šie ļaudis, turēdamies pie senās draudzes ticības, bija pastāvīga liecība Romas atkrišanai, tāpēc viņus ienīda un vajāja. Atteikšanās atnest Rakstus bija pārkāpums, ko Roma nespēja paciest.

Romas lēmums iznīcināt valdiešus

Tagad sākās visšausmīgākās kampaņas pret Dieva ļaudīm viņu kalnu mājās. Viņu gaitas izsekoja bargi spiegi. Atkal un atkal Romas spēki izpostīja viņu auglīgos laukus un aizslaucīja viņu mājas un dievnamus. Pret šo par likuma pārkāpējiem atzīto ļaužu morālo raksturu nebija iespējams izteikt nevienu apsūdzību. Viņu vienīgais pārkāpums bija tas, ka tie nepielūdza Dievu saskaņā ar pāvesta gribu. Tāpēc, ka viņi tika uzskatīti par vainīgiem šajā „noziegumā», pret viņiem tika vērsti visi apvainojumi un mokas, ko vien cilvēki un velni varēja izgudrot.

Kad Roma nolēma iznīcināt šo ienīsto grupu, pāvests izdeva bullu [ediktu], kas viņus nosodīja kā ķecerus un pavēlēja nogalināt (sk. pielikumu). Viņi netika apsūdzēti kā slinki vai negodīgi, vai kā nekārtību cēlāji, bet tika paziņots, ka viņiem ir dievbijīgs un svēts izskats, kas pavedina „patiesā ganāmpulka avis».

Šis edikts aicināja visus draudzes locekļus pievienoties cīņai pret ķeceriem. Lai motivētu, tas „atbrīvoja visus, kas pievienojas krusta kariem, no visiem zvērestiem, ko viņi ir devuši. Tas atzina par likumīgu jebkuru viņu īpašumu, kas bija iegūts nelegāli, un apsoltīja piedot visus grēkus tam, kas nogalinās kādu ķeceri. Tas atcēla jebkuru līgumu, kas bija noslēgts par labu valdiešiem, aizliedza sniegt tiem jebkādu palīdzību un ikvienam deva tiesības atņemt viņu īpašumu.»³ Šis dokuments skaidri atklāj pūķa rēcienus, nevis Kristus balsi. Tas pats gars, kas piesita Kristu krustā un nogalināja apustuļus, kas savā laikā pamudināja asinskāro Nēronu celties pret uzticīgajiem kristiešiem, strādāja, lai atbrīvotu zemi no Dieva mīļotajiem.

Lai gan pret dievbijīgajiem ļaudīm tika vērsti krusta kari un necilvēcīgi slaktiņi, ko valdieši pārcieta, viņi turpināja sūtīt ceļā misionārus, lai kaisītu dārgo patiesību. Viņi tika dzenāti līdz nāvei, tomēr viņu asinis laistīja sēto sēklu, un tā nesa augļus.

[35] Šādā veidā valdieši liecināja par Dievu vairākus gadsimtus pirms Lutera. Tā bija sēkla reformācijai, kas sākās Viklifa laikā, auga plašumā un dziļumā Lutera dienās un ir jānes uz priekšu līdz laika beigām.

³Turpat, 16. gr., 1. nod

Dievs nepieļāva, lai Viņa Vārds tiktu pilnībā iznīcināts. Dažādās Eiropas valstīs Dieva Gars mudināja cilvēkus meklēt patiesību kā apslēptu mantu. Viņš vadīja viņus pie Svētajiem Rakstiem, un viņi labprātīgi pieņēma gaismu, lai arī ko tas viņiem maksātu. Lai gan viņi nevarēja visu skaidri redzēt, Gars palīdzēja aptvert daudzas ilgi apslēptas patiesības.

Bija pienācis laiks dot cilvēkiem Rakstus viņu pašu dzimtajā valodā. Pasaules pusnakts bija pagājusi. Daudzās zemēs parādījās rītausmas pazīmes.

14. gadsimtā „reformācijas rīta zvaigzne» uzlēca Anglijā. Džons Viklifs koledžā tika ievērots sava dedzīgā garīguma, kā arī dziļās erudīcijas dēļ. Ieguvis zināšanas sholastiskajā filozofijā, baznīcas un laicīgajos likumos, viņš bija sagatavots sākt lielo cīņu par pilsonisko un reliģisko brīvību. Viņš bija apguvis skolas intelektuālo disciplīnu un saprata izglītoto cilvēku taktiku. Viņa plašās un pamatīgās zināšanas iedvesa cieņu gan draugos, gan ienaidniekos. Viņa ienaidnieki nevarēja celt neslavu reformai, pamatojoties uz tās runātāja vājumu un nekompetenci.

Būdams vēl koledžā, Viklifs sāka pētīt Rakstus. Pirms tam viņš bija izjutis lielu tukšumu, ko nespēja aizpildīt ne zinātnes studijas, ne baznīcas mācība. Dieva Vārdā viņš atrada to, ko bija meklējis. Šeit viņš ieraudzīja Kristu, kas bija atklāts kā mūsu vienīgais aizstāvis. Viņš nolēma sludināt patiesības, ko bija atklājis.

Kad Viklifs sāka savu darbu, viņš nenostājās opozīcijā Romai. Bet jo skaidrāk viņš ieraudzīja pāvestības maldus, jo nopietnāk atklāja Bībeles mācību. Viņš redzēja, ka Roma bija aizstājusi Dieva Vārdu ar cilvēku tradīcijām. Viņš bezbailīgi apsūdzēja priesterus Rakstu izskaušanā un pieprasīja, lai cilvēkiem tiktu atgriezta Bībele un lai baznīcā no jauna tiktu atzīta tās autoritāte. Viklifs bija prasmīgs un daiļrunīgs sludinātājs, un viņa ikdienas dzīve demonstrēja paša sludinātās patiesības. Viņa Rakstu zināšanas, dzīves šķīstums, kā arī drosmē un godīgums guva plaši atzītu cieņu. Daudzi ieraudzīja Romas baznīcas ļaunumu. Viņi ar neviltošu prieku uzņēma Viklifa atklātās patiesības. Bet pāvestības vadītāji bija sanīknoti. Šis reformators bija ieguvis tādu ietekmi, kādas viņiem nebija.¹

Smalks maldu atpazinējs

Viklifs bija smalks maldu atpazinējs un bezbailīgi stājās pretī Romas pieņemtajiem sagrozījumiem. Būdams karaļa kapelāns, viņš drosmīgi nostājās pret nodevas maksāšanu, ko pāvests pieprasīja Anglijas karalim. Pāvesta prasība pēc autoritātes pār laicīgajiem valdniekiem bija pretēja gan saprātam, gan atklāsmei. Tā bija izprovocējusi aizvainojumu, un Viklifa mācības ietekmēja tautas vadītāju prātus. Karalis un augstmaņi apvienojās, lai atteiktos maksāt nodevu.

[37]

Ubagojoši mūki klejoja pa Angliju, apēdot tautas labklājību un varenību. Mūku dīkdienība un ubagošana ne tikai aizpludināja tautas resursus, bet arī radīja nicinājumu pret lietderīgu darbu. Jaunieši tika morāli degradēti un samaitāti. Daudzi tika pārliecināti kļūt par mūkiem ne tikai bez vecāku piekrišanas, bet pat viņiem nezinot un pretēji viņu pavēlēm. Šī „aplamā necilvēcība», kā to vēlāk nosauca Lutērs, kas „ož vairāk pēc vilka un tirāna, nevis pēc kristieša un cilvēka», nolaupīja vecākiem bērnu sirdis.

¹Barnas Sears, *The Life of Luther*, 70, 69. lpp.

Mūki aizsniedza pat studentus universitātēs un panāca, ka tie iestājās viņu ordeņos. Kas reiz bija iekļuvis slazdā, tam nebija iespējams izkļūt brīvībā. Daudzi vecāki atteicās sūtīt dēlus uz universitātēm. Skolas panīka, valdīja izglītības trūkums.

Pāvests pilnvaroja šos mūkus uz klausīt grēksūdzes un piedot, kas bija liels ļaunuma avots. Naudaskārie mūki bija tik gatavi piešķirt piedošanu, ka pie viņiem vērsās noziedznieki un strauji pieauga visļaunāko noziegumu skaits. Dāvanas, kurām vajadzēja palīdzēt slimajiem un trūcīgajiem, nonāca pie mūkiem. Mūku labklājība pastāvīgi pieauga, un viņu greznās ēkas un smalkais galds padarīja vēl redzamāku arvien pieaugošo tautas nabadzību. Tomēr mūki turpināja izmantot ļaunā māņticību un mācīja viņus ticēt, ka viss reliģiskais pienākums ir pāvestības virsvaldības atzišana, svēto pielūgsmes un ziedojumi mūkiem. Ar to pietika, lai nodrošinātu sev vietu Debesīs!

Viklifs ar skaidru izpratni cirta pa ļaunuma sakni, paziņodams, ka sistēma pati par sevi nav pareiza un to vajadzētu likvidēt. Viņa centieni izraisīja diskusiju un meklējumus. Daudzi sāka domāt, vai viņiem nevajadzētu drīzāk lūgt piedošanu Dievam nekā Romas pāvestam (sk. pielikumu). „Romas priesteri un mūki,» viņi teica, „apēd mūs kā ļaundabīgs audzējs. Dievam ir jāatbrīvo mūs, vai arī tauta ies bojā.»² Ubagojošie mūki paziņoja, ka viņi seko Glābēja paraugam, jo Jēzu un Viņa mācekļus arī uzturēja cilvēku dāvanas. Šis apgalvojums daudziem lika ņemt rokās Bībeli, lai paši uzzinātu patiesību.

Viklifs sāka rakstīt un izplatīt traktātus pret mūkiem, aicinot cilvēkus pievērsties Bībeles mācībai un tās Autoram. Nebija efektīvāka paņēmiena, lai gāztu šo milzīgo pāvesta izveidoto sistēmu, kas turēja gūstā miljoniem cilvēku.

Lai aizstāvētu angļu karaļa varas tiesības pret Romas ielaušanos, Viklifs tika iecelts par karaļa vēstnieku Nīderlandē. Te viņš satikās ar garīdzniekiem no Francijas, Itālijas un Spānijas. Viņam bija iespēja ielūkoties aiz priekšvara un uzzināt daudzas lietas, kas viņam nebija zināmas Anglijā. Šajos pāvesta galma pārstāvjos viņš varēja izlasīt baznīcas vadības patieso raksturu. Viņš atgriezās Anglijā, lai savas agrākās mācības atkārtotu ar vēl lielāku dedzību, paziņojot, ka Romas dievi ir lepnums un krāpšana.

[38] Pēc atgiešanās Anglijā karalis iecēla Viklifu draudzes mācītāja amatā Lutervortā. Tas viņam sniedza pārliecību, ka viņa skaidrā valoda nebija radījusi karalī nepatiku. Viklifa ietekme palīdzēja veidot tautas ticību.

Pāvests drīz meta zibeņus pret viņu, nosūtot trīs ediktus (bullas), kas pavēlēja nekavējoties rīkoties, lai apklusinātu „ķecerības» izplatītāju.³

Pāvesta bullas pakļāva visu Angliju pavēlei apcietināt ķeceri (sk. pielikumu). Bija skaidrs, ka Viklifam drīz jākrīt par upuri Romas atriebībai. Bet tas pats Dievs, kurš Ābrāmam paziņoja: „Nebīsties, .. Es esmu tavs vairogs» (1. Mozus 15:1), izstiepa roku, lai pasargātu Savu kalpu. Nāve piemeklēja nevis reformatoru, bet pāvestu, kas bija pavēlējis viņu iznīcināt.

Pēc Gregora XI sākās cīņa starp diviem konkurējošiem pāvestiem (sk. pielikumu). Abi vervēja sev uzticīgos, lai karotu viens pret otru. Savu prasību viņi pastiprināja, izsakot šausmīgus lāstus ienaidniekiem un solot lielu atalgojumu Debesīs atbalstītājiem. Konkurējošās puses darīja visu, ko vien varēja, lai uzbruktu viena otrai. Viklifam kādu laiku bija miers.

² J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 17. gr., 7. nod.

³ Augustus Neander, *General History of the Christian Religion and Church*, period 6, 2. sēj., 1. daļa, 8. par. Sk. arī pielikumu.

Šī šķelšanās ar visām nesaskaņām un korupciju, ko tā izraisīja, sagatavoja ceļu reformācijai, ļaujot cilvēkiem ieraudzīt, kas patiesībā ir pāvestība. Viklifs aicināja ļaudis pārdomāt, vai šie divi pāvesti nerunā patiesību, nosaucot viens otru par antikristu.

Nolēmis izplatīt gaismu katrā Anglijas nostūrī, Viklifs organizēja sludinātāju grupu — vienkāršus, nodevušos cilvēkus, kas mīlēja patiesību un vēlējās to nest citiem. Šie cilvēki, sludinot tirgus laukumos, lielpilsētu ielās un uz lauku taciņām, uzmeklēja vecos, slimos un trūcīgos un atklāja viņiem labo vēsti par Dieva žēlastību.

Oksfordā Viklifs sludināja Dieva Vārdu universitātē. Viņš ieguva titulu „evaņģēlija doktors». Bet lielākais viņa mūža darbs bija Bībeles tulkojums angļu valodā, lai ikviens Anglijā varētu lasīt par Dieva brīnišķīgajiem darbiem.

Bīstama saslimšana

Pēkšņi Viklifa pūles tika apturētas. Lai gan viņam vēl nebija sešdesmit gadu, nepātrauktā strādāšana, pētišana un ienaidnieku uzbrukumi bija izsmēluši viņa spēkus un likuši priekšlaikus novecot. Viņu piemeklēja bīstama slimība. Mūki domāja, ka tagad viņš nožēlos visu ļauno, ko bija nodarījis baznīcai, un steidzās uz viņa istabu, lai uzklusītu grēksūdzi. „Uz tavām lūpām ir nāve,» viņi teica. „Nožēlo savas kļūdas un atsauc mūsu priekšā visu, ko tu esi izteicis pret mums.»

Reformatsors klausījās klusēdams. Tad viņš palūdza savam apkalpotājam piecelt viņu gultā sēdus. Raugoties uz viņiem, viņš stingrā, nelokāmā balsī, kas tik bieži bija likusi viņiem drebēt, sacīja: „Es nemiršu, bet dzīvošu un atkal runāšu par mūku ļaunajiem darbiem.»⁴ Pārsteigti un apkaunoti mūki izsteidzās ārā no istabas.

Viklifs dzīvoja, lai dotu saviem tautiešiem visspēcīgāko ieroci pret Romu- Bībeli, Debesu norādītu līdzekli, lai ļaudis atbrīvotu, apgaismotu un lai nestu tiem evaņģēliju. Viklifs zināja, ka darbam atlikuši vairs tikai daži gadi. Viņš redzēja pretestību, ar ko viņam jāsastopas, bet, Dieva Vārda apsoliņumu iedrošināts, viņš gāja uz priekšu. Viņš bija intelektuāli spēcīgs un bagāts savā pieredzē- Dieva roka bija sagatavojusi Viklifu vislielākajam viņa mūža darbam. Savā mācītāja mājā Lutervortā, nepievēršot uzmanību vētrām, kas plosījās ap viņu, reformators nodevās savam izvēlētajam uzdevumam.

Beidzot darbs bija pabeigts- sagatavots pirmais Bībeles tulkojums angļu valodā. Viklifs angļu tautas rokās bija ielicis gaismu, kas nekad vairs netiks izdzēsta. Lai pār-rautu nezināšanas ķēdes un atbrīvotu savu zemi, viņš bija izdarījis vairāk, nekā jebkura uzvara kaujas laukā, kas jebkad ir izcīnīta.

Bībeli pavairot bija iespējams tikai nogurdinošā darbā. Grāmatu vēlējās tik daudz cilvēku, ka pārrakstītāji tik tikko spēja apmierināt pieprasījumu. Bagātie pircēji gribēja visu Bībeli. Citi pirka tikai daļu. Daudzos gadījumos ģimenes apvienojās, lai nopirktu vienu eksemplāru. Viklifa Bībele drīz atrada ceļu uz cilvēku mājām.

Tagad Viklifs mācīja protestantisma atšķirīgās doktrīnas, proti, ka glābšana iespējama ticībā Kristum un ka tikai Bībele ir nekļūdīga. Gandrīz puse Anglijas iedzīvotāju pieņēma jauno ticību.

Baznīcas autoritātes bija samulsušas, uzzinot, ka Raksti tagad ir pieejami. Anglijā nebija likuma, kas aizliegtu Bībeli, jo vēl nekad iepriekš tā nebija publicēta tautas valodā. Vēlāk šāds likums tika ieviests un stingri ievērots.

Romas vadītāji atkal perināja plānus apklusināt reformatora balsi. Vispirms bīskapu sinode pasludināja viņa rakstus par ķecerīgiem. Viņi savā pusē ieguva jauno karali

⁴D'Aubigné, 17. gr., 7. nod.

Ričardu II un saņēma viņa atļauju iemest cietumā visus, kas turējās pie nosodītajām doktrīnām.

Viklifs iesniedza parlamentā apelācijas sūdzību pret sinodes lēmumu. Viņš bezbailīgi apsūdzēja hierarhiju tautas koncila priekšā un pieprasīja reformēt šausmīgos sagrozījumus, ko baznīca bija apstiprinājusi. Viņa ienaidnieki tika samulsināti. Ikviens gaidīja, ka reformators, palicis vecumā viens un bez draugiem, pakļausies karaliskajai autoritātei. Bet tā vietā parlamentu uzrunāja Viklifa saviļņojošie aicinājumi. Tas atcēla ediktu, kas atļāva vajāšanas, un reformators atkal bija brīvs.

Vēl trešo reizi viņš tika vests tiesas priekšā. Tagad tā bija augstākā baznīcas tiesa valstī. Pāvesta sekotāji domāja, ka nu beidzot reformatora darbs tiks pārtraukts. Ja viņi būtu sasnieguši savu mērķi, Viklifs no tiesas nama būtu devies tieši liesmās.

Viklifs atsakās atkāpties

[40] Bet Viklifs neatsauca savus vārdus. Viņš bezbailīgi aizstāvēja savu mācību un atspēkoja vajātāju apsūdzības. Viņš izsauca savus klausītājus dievišķās tiesas priekšā un lika viņu viltus mācības un krāpšanu vienā svaru kausā un mūžīgo patiesību- otrā. Svētā Gara spēks nāca pār klausītājiem. Reformatora vārdi izlauzās cauri viņu sirdīm kā bultas no Kunga bultu maka. Viņš apsūdzēja viņus ķecerībā, ko tie bija pārmetuši viņam.

„Kā jūs domājat, ar ko jums ir darīšana?» viņš jautāja. „Ar vecu vīru uz kapa malas? Nē! Ar Patiesību. Ar patiesību, kas ir stiprāka par jums un jūs uzvarēs.»⁵ To pateicis, viņš atstāja zāli, un neviens no viņa pretiniekiem neuzdrīkstējās viņu aizkavēt.

Viklifa darbs bija gandrīz pabeigts. Bet vēl vienu reizi viņam bija jānes liecība par evaņģēliju. Viņš tika izsaukts pāvestības tiesas priekšā Romā, kas bija izlējusi tik daudz Dieva ļaužu asinis. Slimības dēļ viņam nebija iespējams turp aiziet. Bet, lai gan viņš nevarēja ierasties un personīgi runāt Romā, viņš varēja runāt ar vēstules starpniecību. Reformators uzrakstīja pāvestam vēstuli, kas bija kristīga savā garā un cieņas pilna, bet asi norāja pāvestības greznību un lepnumu.

Viklifs pāvestam un viņa kardināliem demonstrēja Kristus lēnprātību un pazemību, parādot ne tikai viņiem, bet visai kristīgajai pasaulei milzīgo atšķirību starp šiem vadītājiem un Meistaru, par kura pārstāvjiem tie sevi sauca.

Viklifs bija pilnīgi pārliecināts, ka par savu uzticību viņam nāksies maksāt ar dzīvību. Karalis, pāvests un bīskapi bija apvienojušies, lai viņu iznīcinātu. Šķita pavisam droši, ka dažu mēnešu laikā viņš tiks sadedzināts uz sārta. Bet viņa drosmē bija nelokāma.

Visu savu dzīvi drosmīgi stāvējis patiesības pusē, Viklifs nekrita par upuri savu ienaidnieku naidam. Kungs vienmēr bijis viņa aizstāvis, un tagad, kad Viklifa ienaidnieki jutās pārliecināti, ka viņš ir viņu rokās, Dieva roka nolika šo vīru ārpus viņu sasniedzamības robežām. Gatavodamies kalpot savai draudzei Lutervortā, viņu ķēra trieka un viņš īsā laikā nomira.

Pirmais jaunā laikmeta sludinātājs

Dievs bija Viklifa mutē ielicis patiesības vārdu un bija pasargājis Viņa dzīvību un pagarinājis viņa darbu, līdz viņš bija licis pamatu reformācijai. Pirms viņa nebija neviena, kas būtu varējis palīdzēt viņam noslīpēt reformas sistēmu. Viņš bija pirmais jaunā laikmeta sludinātājs. Tomēr patiesībā, ko viņš atklāja, bija tāda viengabalainība un pilnība,

⁵James A. Wylie, *History of Protestantism*, 2. gr., 13. nod.

ko vēlākie reformatori nespēja pārsniegt un ko daži pat neaizsniedza. Pamats bija ielikts tik stiprs un drošs, ka tiem, kas viņam sekoja, nevajadzēja to pārstrādāt.

Lielajai Viklifa aizsāktajai kustībai, lai atbrīvotu tautas, ko Roma tik ilgi bija turējusi savās važās, sākums meklējams Bībelē. Tur meklējams avots svētību straumei, kas bija plūdusi cauri laikmetiem līdz pat 14. gadsimtam. Lai gan Viklifs bija mācīts uzskatīt Romu par nekļūdīgu autoritāti un pieņemt tās tūkstoš gadu vecās mācības un paradumus bez šaubām un ar bijību, viņš novērsās no tā, lai uzklausītu Dieva svēto Vārdu. Viņš paziņoja, ka vienīgā patiesā autoritāte ir nevis baznīca, kas runā ar pāvesta muti, bet Dieva balss, kas runā no Viņa Vārda. Un viņš mācīja, ka Svētais Gars ir vienīgais tā izskaidrotājs.

Viklifs bija viens no lielākajiem reformatoriem. Tikai nedaudzi, kas viņam sekoja, [41] līdzinājās viņam. Pirmo reformatoru raksturoja dzīves šķīstums, pastāvīgs čaklums darbā un studijās, neuzpērkams godīgums un Kristus līdžīga mīlestība.

Bībele bija viņu izveidojusi par to, kas viņš bija. Bībeles izpēte padara cēlākas cilvēka domas, jūtas un dzīves mērķi tā, kā to nespēj nekādas citas studijas. Tas piešķir stiprumu mērķiem, dod drosmi un spēku. Nopietna, godbijīga Rakstu izpēte dāvās pasaulei cilvēkus ar spēcīgāku intelektu un cēlākiem principiem, nekā vislabākā pieejamā apmācība cilvēku filozofijā jebkad ir spējusi radīt.

Viklifa sekotāji, zināmi kā viklifieši un lolardi, izklīda pa citām zemēm un aiznesa evaņģēliju sev līdzi. Tagad, kad viņu vadītājs bija miris, sludinātāji strādāja ar vēl lielāku degsmi nekā iepriekš. Daudz ļaužu sapulcējās, lai viņos klausītos. Starp atgrieztajiem bija daži augstmaņi un pat karaļa sieva. Daudzviet cilvēki izvāca no savām baznīcām Romas elku pielūgsmes simbolus.

Bet drīz pret tiem, kas uzdrošinājās pieņemt Bībeli par savu vadoni, uzliesmoja nežēlīgas vajāšanas. Pirmo reizi Anglijas vēsturē likums notiesāja evaņģēlija mācekļus ar nāvi uz sārta. Mocekļu nāves sekoja cita citai. Tie, kas sludināja patiesību, tika vajāti kā baznīcas ienaidnieki un valsts nodevēji, tomēr viņi turpināja sludināt slepenās vietās. Viņi atrada patvērumu pazemīgās nabadzīgo ļaužu mājās un bieži vien slēpās pat alās.

Gadsimtiem ilgi turpinājās mierīgs, pacietīgs protests pret reliģiskās ticības sagrozīšanu. Šie agrīno laiku kristieši bija iemācījušies mīlēt Dievu un pacietīgi panesa ciešanas Viņa dēļ. Daudzi Kristus dēļ upurēja savus laicīgos īpašumus. Tie, kam atļāva dzīvot savās mājās, priecīgi uzņēma izdzītos ticības biedrus. Kad arī viņi tika padzīti, tie priecīgi pieņēma bezpajumtnieku lomu. Daudzi nesa bezbailīgu liecību par patiesību cietuma kamerās un spīdzināšanas ugunīs, priecādamies, ka ir atrasti par tik vērtīgiem, lai iepazītu „Viņa ciešanu sadraudzību».

Kamēr Viklifa ķermenis atradās kapā, pāvesta aizstāvju naidis nespēja rimties. Vairāk nekā 40 gadus pēc viņa nāves viņi atraka Viklifa kaulus. Tad tie tos publiski sadedzināja un pelnus iemeta blakus esošā strautā. Kāds sens rakstnieks rakstīja: „Šis strauts aiznesa viņa pelnus uz Eivonas upi, Eivona- uz Sevērnu, Sevērna — uz Lamanša jūras šaurumu un no jūras šauruma tie nokļuva galvenajā okeānā. Tā Viklifa pelni kļuvuši par simbolu viņa doktrīnām, kas tagad ir izkaisītas pa visu pasauli.»⁶

Iepazinies ar Viklifa rakstiem, no daudziem katoļu baznīcas maldiem atteicās Jans Huss no Bohēmijas. No Bohēmijas darbs pārgāja uz citām zemēm. Dievišķa roka sagatavoja ceļu lielajai reformācijai.

⁶Thomas Fuller, *Church History of Britain*, 4. gr., 2. daļa, 54. par.

[42]

Divi varoņi nāves priekšā

[43]

Jau devītajā gadsimtā cilvēkiem Bohēmijā * bija pieejama Bībele un tika vadīti publiski dievkalpojumi viņu dzimtajā valodā. Gregors VII bija nolēmis pakļaut šos ļaudis sev, tāpēc pāvestība izdeva ediktu, kas aizliedza publiskus dievkalpojumus bohēmiešu valodā. Pāvests paziņoja, ka „Dievam patīk, ja kalpošana Viņam notiek nezināmā valodā»¹. Bet Debesis bija sagādājušas līdzekļus, lai pasargātu draudzi. Vajāšanu dēļ uz Bohēmiju bija atbēguši daudzi valdieši un albiģieši. Viņi slepus nopietni strādāja, tā nosargājot patieso ticību.

Vēl pirms Husa Bohēmijā bija cilvēki, kas nosodīja baznīcas maldus. Tas pamodināja hierarhijas bailes, tāpēc tā sāka vajāt evaņģēlija sludinātājus. Pēc kāda laika tika izdota pavēle, ka visi, kas novirzījušies no Romas mācītās pielūgsmes, ir jāsadedzina. Bet kristieši raudzījās nākotnē uz savas ticības uzvaru. Viens no viņiem mirstot paziņoja: „No vienkāršās tautas celsies kāds bez zobena un varas, un tie nespēs gūt virsroku pār viņu.»² Jau tolaik izvirzījās kāds, kura liecība pret Romu satricināja tautas.

Jans Huss piedzima pieticīgā būdīnā. Tēva nāve atstāja viņu bāreņos jau agrā bērnībā. Viņa dievbijīgā māte, kas ticēja, ka izglītība un dievbijība ir visvērtīgākais īpašums, pielika pūles, lai nodotu šo mantojumu savam dēlam. Huss mācījās vietējā lauku skolā un pēc tam devās uz universitāti Prāgā, kur viņš tika uzņemts kā labdarības dāvanu stipendiāts.

Universitātē Huss drīz piesaistīja sev uzmanību ar straujo progresu. Viņa maigā, pievilcīgā uzvedība lika visiem viņu apbrīnot. Viņš bija sirsnīgs Romas baznīcas sekotājs, kurš dedzīgi centās iegūt garīgās svētības, ko tā solīja. Pēc koledžas kursa pabeigšanas viņš kļuva par priesteri. Ātri sasniedzis izcilību, Huss iekļuva karaļa galmā. Viņš kļuva arī par profesoru un vēlāk par universitātes rektoru (dekānu). Pazemīgais labdarības dāvanu stipendiāts bija kļuvis par valsts lepnumu, viņa vārds tika godāts visā Eiropā.

Hieronīms, kurš vēlāk kļuva par Husa sabiedroto, bija atnesis no Anglijas Viklifa rakstus. Anglijas karaliene, kuru bija atgriezusi Viklifa mācība, bija Bohēmijas princese. Pateicoties viņas ietekmei, viņas dzimtajā zemē reformatoru darbs izgāja plašumā. Huss bija noskaņots atzinīgi raudzīties uz Viklifa reformām. Lai gan viņš pats to nezināja, viņš jau bija sācis iet ceļu, kas pamazām aizvedīs viņu tālu prom no Romas.

[44]

Divas gleznas, kas ietekmē Husu

Ap to laiku Prāgā no Anglijas bija ieradušies divi izglītoti vīri, kas bija saņēmuši gaismu un vēlējās to izplatīt. Šie vīri drīz tika apklusināti, bet viņi negrasījās labprātīgi atnest savus plānus, tāpēc ķērās pie citiem līdzekļiem. Būdami mākslinieki un sludinātāji vienlaikus, viņi uzzīmēja divas gleznas vietā, kur tās bija visiem redzamas. Vienā bija attēlots Kristus, dodamies uz Jeruzālemi, „lēnprātīgs, jādams uz ēzeļa». (Mateja 21:5) Viņam sekoja mācekļi, ģērbusies ceļinieku drēbēs un basām kājām. Otrajā gleznā bija redzama baznīcas augstākās varas procesija — pāvests greznā talārā un ar trīskāršu kroni

* Tagad daļa no Čehijas.

¹ James A. Wylie, *History of Protestantism*, 3. gr., 1. nod.

² Turpat.

jāja uz grezni izrotāta zirga ar taurētājiem priekšā un kardināliem un baznīcas amatpersonām žilbinošā gājienā aizmugurē.

Ļaudis pūļiem nāca aplūkot gleznas. Nebija neviena, kas nesaprastu tajās atklāto morāli. Prāgā sākās liela kņada, un svešinieki uzskatīja par nepieciešamu atstāt pilsētu. Bet gleznas atstāja lielu iespaidu uz Husu un pamudināja viņu vairāk pētīt Bībeli un Viklifa rakstus.

Lai gan viņš vēl nebija gatavs pieņemt visas reformas, ko aizstāvēja Viklifs, viņš ieraudzīja pāvestības patieso raksturu un nosodīja hierarhijas lepnumu, augstprātību un samaitātību.

Prāga zem soda

Ziņas par notiekošo nonāca līdz Romai, un Husam pavēlēja ierasties pie pāvesta. Paklausīt pavēlei viņam nozīmētu drošu nāvi. Bohēmijas karalis un karaliene, universitāte, dižciltīgie un valdības ierēdņi lūdza pāvestam atļauju Husam palikt Prāgā un atbildēt ar pārstāvja starpniecību. Tā vietā pāvests Husu apsūdzēja un notiesāja, bet Prāgas pilsētu pasludināja zem interdikta.*

Tolaik šāds spriedums sacēla lielu trauksmi. Ļaudis domāja, ka pāvests ir Dieva pārstāvis, kas savās rokās tur Debesu un elles atslēgas un kam ir vara likt Dieva sodam nākt pār viņiem. Viņi ticēja, ka tikmēr, kamēr pāvests neatcels aizliegumu, mirušie būs izslēgti no Debesīm. Tika atcelti visi dievkalpojumi. Baznīcas tika slēgtas. Laulības tika slēgtas baznīcas pagalmā. Mirušie tika apglabāti grāvjos vai uz lauka bez apbedīšanas rituāla.

Prāgā uzvirvoja nemieri. Daudzi apsūdzēja Husu un pieprasīja, lai viņš tiktu izdots Romai. Lai apklusinātu vētru, reformators uz kādu laiku devās uz dzimto ciematu. Viņš nepārtrauca savu darbu, bet ceļoja pa valsti, sludinādams klausīties kārajam pūlim. Kad satraukums Prāgā norima, Huss atgriezās, lai turpinātu sludināt Dieva Vārdu. Viņa ienaidnieki bija spēcīgi, bet karaliene un daudzi augstmaņi bija viņa draugi, un liela daļa tautas nostājās viņa pusē.

Līdz šim Huss savā darbā bija bijis viens. Tagad reformai pievienojās Hieronīms. Kopš tā laika abu dzīves tika savienotas, un arī nāvē viņi bija nešķirami. Īpašībās, kas padara raksturu spēcīgu, Huss bija pārāks. Hieronīms atzina viņa pārākumu un pieņēma Husa padomus. Pateicoties abu pūlēm, reforma strauji izplatījās.

Dievs ļāva šo izredzēto vīru prātos iespīdēt lielākai gaismai, atklājot viņiem daudzas Romas kļūdas, bet visu gaismu, kas Dievam bija, ko dot šai pasaulei, viņi nesaņēma. Dievs veda ļaudis ārā no Romas tumsas, un Viņš to darīja soli pa solim, lai tie spētu tikt līdz. Tiem, kas bija bijuši tumsā ilgu laiku, gaisma liktu novērsties, līdzīgi pusdienlaika saules spožumam. Tāpēc Dievs patiesību atklāja pamazām, lai ļaudis to varētu uzņemt.

Šķelšanās draudzē turpinājās. Tagad par varu cīnījās trīs pāvesti. Viņu nesaskaņas samulsināja visu kristīgo pasauli. Tiem nepietika ar pārmetumiem citam pret citu. Visi trīs bija apņēmušies pirkt ieročus un veidot karaspēku. Protams, tam bija vajadzīga nauda. Lai to iegūtu, viņi pārdeva baznīcas dāvanas, amatus un svētības (sk. pielikumu).

Ar pieaugošu drosmi Huss uzstājās pret šausmīgajiem noziegumiem, kas tika paciesti reliģijas vārdā. Cilvēki atklāti apsūdzēja Romu visu to ciešanu izraisīšanā, kas bija pārņēmušas kristīgo pasauli.

* Romas katoļu baznīcas sods, kas aizliedz lielāko daļu sakramentu un kristīgu apbedīšanu kādai personai vai apgabalam.

Atkal šķīta, ka Prāga atrodas asiņaina kara priekšā. Kā jau tas bija bijis pagātnē, Dieva kalpu apsūdzēja, ka tas ir viņš, kurš „Israēlu ievē nelaimē». (1. Ķēniņu 18:17) Roma atkal sodīja pilsētu ar interdiktu, un Huss devās uz savu dzimto ciematu. Pirms viņš atdeva savu dzīvību kā patiesības liecinieks, viņam bija no augstāka paaugstinājuma jāuzrunā visa kristietība.

Konstancē Vācijas dienvidrietumos tika sasaukts koncils. Šādu koncilu gribēja ķeizars Sigismunds, un to sasauca pāvests Jānis XXIII, viens no trim konkurējošajiem pāvestiem. Pāvests Jānis, kura raksturs un uzskati, ja to papētītu, neizskatītos diez cik labi, neuzdrošinājās nostāties pret Sigismunda gribu (sk. pielikumu). Galvenais uzdevums bija pārtraukt šķelšanos baznīcā un ar saknēm izraut „ķecerību». Uzaicināti ierasties bija divi karojošie pāvesti, kā arī Jans Huss. Pāvestus pārstāvēja viņu pilnvarotie delegāti. Pāvests Jānis ieradās ar ļaunām priekšnojautām. Viņš baidījās, ka būs jāatbild par daudzajiem noziegumiem, kas apkaunoja pāvestības varu, kā arī par varasdarbiem, ko bija pastrādājis, lai to iegūtu. Tomēr viņš ieradās Konstancē ar lielu greznību, baznīcas amatpersonu un citu apmeklētāju procesijas pavadībā. Virs viņa galvas bija zelta baldahīna, ko turēja četri maģistrāti. Viņam pa priekšu nesa svētā vakarēdiena mises maizi. Šo skatu iespaidīgu padarīja greznais kardināls un augstmaņu apģērbs.

Tikmēr Konstancēi tuvojās vēl kāds ceļotājs. Huss atvadījās no saviem draugiem tā, it kā viņš viņus vairs nekad nesatiks, nojauzdams, ka viņa ceļojums beigsies uz sārta. Viņš bija saņēmis no Bohēmijas karaļa, kā arī no ķeizara Sigismunda aizsardzības rakstu. Tomēr viņš kārtoja savas lietas, paturot prātā, ka viņam, iespējams, būs jāmirst.

Karaļa aizsardzības raksts

[46] Vēstulē saviem draugiem Huss rakstīja: „Mīlie brāļi, .. ar aizsardzības rakstu no karaļa es dodos ceļā, lai satiktos ar daudziem saviem niknākajiem ienaidniekiem. .. Jēzus Kristus cieta par Saviem mīļotajiem. Tāpēc mums nevajadzētu būt pārsteigtiem — Viņš ir atstājis mums Savu priekšzīmi. .. Mīļotie, ja mana nāve var vairot Viņa godu, tad lūdziet, lai tā pienāk ātri un lai Viņš darītu mani spējīgu uzticīgi panest visas grūtības. .. Lūgšim Dievu, .. lai es pat ne mazdrusciņ nenoklusētu nevienu evaņģēlija patiesību un atstātu saviem brāļiem lielisku paraugu, kam sekot.»³

Kādā citā vēstulē Huss pazemīgi runāja par savām kļūdām, apsūdzot sevi „patikā valkāt greznus apģērbus un laika izniekošanā parastām lietām». Tad viņš piebilda: „Lai Dieva gods un dvēseļu glābšana aizņem tavu prātu, nevis bagātība un īpašumi. Sargies savu māju rotāt vairāk nekā savu dvēseli! Un pāri visam — pievērs uzmanību garīgām lietām. Esi dievbijīgs un pazemīgs attiecībā ar trūcīgajiem un neiznieko savus resursus dzīrēs.»⁴

Ierodoties Konstancē, Husam tika dota pilnīga brīvība. Viņš bija saņēmis ne tikai ķeizara aizsardzības rakstu, bet arī personīgu drošības garantiju no pāvesta. Bet, neraugoties uz šiem atkārtotajiem apliecinājumiem, pēc neilga laika reformators pēc pāvesta un kardinālu pavēles jau tika arestēts un iemests nožēlojamā cietumā. Vēlāk viņš kā cietumnieks tika aizvests uz stipru cietoksni otrā pusē Reinai.⁵ Drīz pēc tam tajā pašā cietumā tika iemests pats pāvests. Viņš tika vainots viszemiskākajos noziegumos — starp slepkavībām, baznīcas amatu tirgošanu un laulības pārkāpšanu bija arī „grēki, kas nav

³Francois P. E. B. de Bonnechose, *The Reformers Before the Reformation*, 1. sēj., 147., 148. lpp.

⁴Turpat, 1. sēj., 148., 149. lpp.

⁵Turpat, 1. sēj., 247. lpp.

pat vārdā nosaucami». Beidzot viņam tika atņemts kronis. Arī pārējie karojošie pāvesta amata kandidāti tika atstādināti un izvēlēts cits pāvests.

Lai gan pats pāvests bija vainīgs lielākos noziegumos nekā tie, kuros Huss bija apsūdzējis priesterus, tomēr tas pats koncils, kas atstādināja pāvestu, turpināja arī reformatora iznīcināšanu. Husa apcietināšana bija sacēlusi kājās Bohēmiju. Karalis, negribēdams pārkāpt aizsardzības solījumu, stājās pretī Husa notiesāšanai. Bet reformatora ienaidnieki uzstāja, ka „ne ķeceri, ne arī personas, kas tiek turētas aizdomās par ķecerību, nedrīkst apgānīt ticību, pat ja tām ir doti ķeizaru un karaļu aizsardzības raksti.»⁶

Slimības novārdzināts (drēgnajā cietumā viņš gandrīz nomira no drudzā), Huss beidzot tika vests uz koncilu. Ķēdēs ieslēgts, viņš stāvēja ķeizara priekšā, kas bija apsūdzējis viņu aizsargāt. Huss nelokāmi atklāja patiesību un izteica nopietnu protestu pret hierarhijas sagrozījumiem. Kad koncils lika viņam izvēlēties atteikties no savas mācības vai mirt, viņš izvēlējās mocekļa nāvi.

Viņu uzturēja Dieva žēlastība. Ciešanās pavadīto nedēļu laikā līdz galīgā sprieduma izpildīšanai viņa dvēseli pildīja miers. „Es rakstu šo vēstuli cietumā un ar ķēdē ieslēgtu roku, gaidot nāves spriedumu, kas notiks rit,» viņš rakstīja savam draugam, „kad ar Jēzus Kristus palīdzību mēs atkal satiksimies nākamajā miera pilnajā dzīvē, tu uzzināsi, cik žēlīgs Dievs pret mani ir bijis un cik labi Viņš mani ir atbalstījis kārdinājumos un pārbaudījumos.»⁷

Paredzamā uzvara

[47]

Cietumā viņš varēja skatīt patiesās ticības uzvaru nākotnē. Sapņos viņš redzēja pāvestu un bīskapus izdzēšam visus Kristus attēlus, ko viņš bija sazmējis uz Prāgas dievnama sienām. „Atklāsme radīja viņā satraukumu. Bet nākamajā dienā viņš redzēja daudzus māksliniekus atjaunojam šos attēlus lielākā skaitā un košākās krāsās. .. Mākslinieki, .. milzīga pūļa ieskausti, izsaucās: „Lai tagad nāk pāvesti un bīskapi, viņi tos nekad neizdzēsīs!» Reformators teica: „Kristus tēls nekad netiks izdzēsts. Viņi gribēja to iznīcināt, bet daudz labāki mākslinieki par mani to no jauna uzzīmēs cilvēku sirdīs.»⁸

Pēdējo reizi Huss tika vests koncila priekšā- milzīgā un krāšņā sanāksmē, kur bija sapulcējušie ķeizari, karaļu ģimenes locekļi, deputāti, kardināli, bīskapi, priesteri un milzīgs pūlis cilvēku. Kad sanāksmes vadītāji viņam jautāja, kāds ir viņa gala lēmums, Huss atteicās atsaukt savus uzskatus. Raugoties tieši monarhā, kurš tik nekaunīgi bija pārkāpis viņam doto vārdu, Huss paziņoja: „Es izlēmu ierasties šajā koncilā pats pēc savas brīvas gribas un ticot šeit klātesošā ķeizara publiski apsolītajai aizsardzībai.»⁹ Visu acīm pievērstoties viņam, Sigismunda seja pietvīka tumši sarkana.

Pēc tam kad spriedums bija izteikts, sākās pazemošanas ceremonija. Atkal aicināts atsaukt savus vārdus, Huss, pret ļaudīm pagriezies, atbildēja: „Kā tad es varēšu raudzīties uz Debesīm? Kā es skatīšos acīs cilvēkiem, kam esmu sludinājis īsto evaņģēliju? Nē. Viņu glābšana man ir vērtīgāka par šo nabaga miesu, kas tagad ir nolemta nāvei.» Pa vienam Husam tika novilkta priestera drēbes, katrs priesteris, veicot savu ceremonijas daļu, izteica lāstu. Beidzot viņam galvā tika uzlikta cepure jeb papīra mitra piramīdas formā, uz kuras bija sazmēti baismīgi dēmonu attēli un priekšā labi saskatāms uzraksts

⁶Jacques Lenfant, *History of the Council of Constance*, 1. sēj., 516. 1pp.

⁷Bonnechose, 2. sēj., 67. 1pp.

⁸J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 1. gr., 6. nod.

⁹Bonnechose, 2. sēj., 84. 1pp.

„ķeceris». Huss teica: „Es priecīgs nesīšu šo apkaunojuma kroni Tevis dēļ, ak Jēzu, kas manis dēļ nesi ērkšķu kroni.»¹⁰

Husa nāve uz sārta

Tad Huss tika aizvests. Viņam sekoja milzīga procesija. Kad viss bija sagatavots uguns aizdegšanai, moceklis tika mudināts vēlreiz glābt sevi, atteikties no saviem maldiem. „Kādi maldi man ir jāatsauc?» Huss jautāja. „Es zinu, ka neesmu vainīgs. Es piesaucu Dievu par liecinieku, ka viss, ko esmu rakstījis un sludinājis, ir bijis ar mērķi glābt dvēseles no grēka un iznīcības. Tāpēc es būšu priecīgs ar asinīm apstiprināt patiesību, ko esmu rakstījis un sludinājis.»¹¹

Kad ap viņu sāka degt liesmas, viņš sāka dziedāt: „Jēzu, Tu, Dieva Dēls, apžēlojies par mani!» Huss turpināja dziesmu, kamēr viņa balss aplusa uz visiem laikiem. Kāds dedzīgs katolis par Husa un arī drīz pēc tam mirušā Hieronīma mocekļa nāvi rakstīja: „Viņi gatavojās ugunij tā, it kā dotos uz kāzu mielastu. Viņi neizdvesa nevienu sājpu vaidu. Kad liesmas pacēlās, viņi sāka dziedāt dziesmas, un arvien spēcīgākās liesmas tikko spēja apklusināt viņu dziedāšanu.»¹²

[48] Kad Husa ķermenis bija sadedzis, viņa pelni tika savākti un iemesti Reinas upē, no kurienes tie nokļuva okeānā, lai kā sēkla tiktu izkaisīti pa visu pasauli. Zemēs, kas toreiz vēl nebija zināmas, tie vēlāk nesa bagātīgus augļus patiesībai par liecību. Balss no koncila zāles Konstancē atbalsojās cauri visiem nākamajiem laikmetiem. Viņa priekšzīme lielā mērā iedrošināja daudzus citus stāvēt stipri, saskaroties ar spīdzināšanu un nāvi. Viņa nāve bija parādījusi pasaulei Romas nodevīgo cietsirdību. Patiesības ienaidnieki bija veicinājuši to, ko viņi centās iznīcināt!

Tomēr par patiesību jāliecina vēl viena liecinieka asinīm. Hieronīms bija mudinājis Husu būt drosmīgam un stipram, sakot, ka, ja Huss nokļūs briesmās, viņš steigsies viņam palīgā. Kad viņš izdzirdēja par reformatora apcietināšanu, uzticamais māceklis gatavojās izpildīt savu solījumu. Bez aizsardzības raksta viņš devās uz Konstanci. Ieradies viņš saprata, ka ir tikai pakļāvis sevi briesmām bez iespējas kaut ko darīt Husa labā. Viņš bēga, bet tika arestēts, atvests atpakaļ un ieslēgts ķēdēs. Pirmo reizi ierodoties koncila priekšā, viņa mēģinājumi atbildēt tika sagaidīti ar saucieniem: „Ugunī viņu!»¹³ Viņš tika iemests cietumā un ēdināts ar maizi un ūdeni. Nežēlīgā apcietināšana padarīja viņu slimu un apdraudēja dzīvību. Viņa ienaidnieki, baidīdamies, ka viņš varētu nomirt, izturējās pret viņu saudzīgāk, toties viņš cietumā pavadīja veselu gadu.

Hieronīms padodas koncilam

Husa aizsardzības raksta pārkāpšana izsauca veselu dusmu vētru. Tāpēc koncils nolēma, ka nevis sadedzinās Hieronīmu, bet piespiedīs viņu atteikties no savas ticības. Viņam tika piedāvāta izvēle atsaukt savus vārdus vai mirt uz sārta. Slimības, cietuma skarbuma, neziņas un raižu nomocīts, šķirts no draugiem un Husa nāves satriekts, Hieronīms padevās. Viņš apņēmas pievērsties katoļu ticībai un atzina par pareizu koncila rīcību, notiesājot Viklifu un Husu, tomēr nenoliedzot „svētās patiesības»¹⁴, ko viņi bija mācījuši.

¹⁰Wylie, 3. gr., 7. nod.

¹¹Turpat.

¹²Turpat.

¹³Bonnechose, 1. sēj., 234. lpp.

¹⁴Turpat, 2. sēj., 141. lpp.

Bet, esot viens cietuma kamerā, viņš skaidri ieraudzīja, ko bija izdarījis. Viņš atcerējās Husa drosmi un uzticību un apdomāja savu patiesības noliegšanu. Viņš atcerējās dievišķo Meistaru, kas viņa dēļ pacieta krustu. Pirms atkāpšanās pat ciešanās viņš bija atradis mieru, pārliecināts par Dieva labvēlību. Tagad sirdsapziņas pārmetumi un šaubas mocīja viņa dvēseli. Viņš zināja, ka viņam būs jāatkāpjas vēl daudzos jautājumos, pirms Roma būs ar viņu mierā. Ceļš, ko viņš bija iesācis, varēja noslēgties tikai ar pilnīgu atkrišanu.

Hieronīma nožēla un jaunā drosme

Drīz viņš atkal tika vests koncila priekšā. Viņa padošanās neapmierināja tiesnešus. Tikai pilnīga atteikšanās no patiesības varēja pasargāt Hieronīma dzīvību. Bet viņš bija nolēmis pasludināt savu ticību un sekot brālim mocekļa ugunīs.

Viņš atsauc savu iepriekšējo atteikšanos un kā uz nāvi notiesātais svinīgi lūdz tiesības teikt sevis aizstāvības runu. Garīdzniecība uzstāja, lai viņš vienkārši apstiprina vai noliedz pret viņu vērstās apsūdzības. Hieronīms protestēja par tādu cietsirdīgu netaisnību. „Jūs mani esat turējuši ieslēgtu baismīgā cietumā trīssimt četrdesmit dienas,» viņš teica. „Tad jūs vedat mani savā priekšā un, uzklausot manus niknākos ienaidniekus, jūs atsakāties uzklausīt mani. .. Esiet uzmanīgi, lai negrēkotu pret taisnību. Es esmu tikai vājš mirstīgais, manai dzīvībai ir maz nozīmes. Aicinot jūs neizteikt netaisnu spriedumu, es vairāk domāju par jums, nevis par sevi.»¹⁵

[49]

Beidzot viņa lūgums tika uzklausīts. Savu tiesnešu klātbūtnē Hieronīms nometās uz ceļiem un lūdz, lai dievišķais Gars pārvaldītu viņa domas, lai viņš nepateiktu neko, kas ir pretējs patiesībai vai viņa Meistara necienīgs. Tajā dienā viņa dzīvī piepildījās apsolījums: „Kad tie jūs nodos, tad nebēdājieties, kā un ko jūs runāsit, jo tanī pašā stundā jums taps dots, kas jums jārunā. Jo jūs neesat tie runātāji, bet jūsu Tēva Gars ir tas, kas jūsos runā.» (Mateja 10:19, 20)

Veselu gadu Hieronīms bija pavadījis cietumā, nespēdams lasīt un pat ne redzēt. Tomēr viņš savus argumentus atklāja ar tādu skaidrību un spēku, it kā viņš visu šo laiku būtu netraucēti studējis. Viņš norādīja saviem klausītājiem uz daudziem svētiem cilvēkiem, kurus bija notiesājuši netaisni tiesneši. Gandrīz katrā paaudzē tie, kas ir centušies pacelt sava laika cilvēkus, ir atraidīti. Pats Kristus tika notiesāts kā kriminālnoziedznieks netaisnā tiesas procesā.

Hieronīms tagad izteica savu nožēlu un apliecināja mocekļa nāvē mirušā Husa nevainību un svētumu. „Es pazinu viņu kopš bērnības,» viņš teica. „Viņš bija visizcilākais cilvēks, taisns un svēts. Viņš tika notiesāts, lai gan bija nevainīgs. .. Es esmu gatavs mirt. Es nenovēršīšos, piedzīvojot mocības, ko mani ienaidnieki un viltus liecinieki ir man sagatavojuši. Kādu dienu viņiem būs jāatbild par savām krāpšanām lielā Dieva priekšā, ko neviens nevar piekrāpt.»

Hieronīms turpināja: „No visiem grēkiem, ko es kopš savas jaunības esmu izdarījis, nekas nav tik smagi gūlies manā sirdī un nav radījis tik asus sirdsapziņas pārmetumus kā tas, ko es izdarīju šajā liktenīgajā vietā, kad atzinu par pareizu ļauno spriedumu, kas tika izteikts pret Viklifu un pret svēto mocekli Janu Husu, manu skolotāju un draugu. Jā! Es no sirds to nožēloju un ar šausmām paziņoju, ka es apkaunojoši padevos bailēm, kad nāves draudu iespaidā nosodīju viņu mācības. Tāpēc es lūdzu .. visvareno Dievu nolaisties pār mani un piedot man manus grēkus, īpaši šo vienu, visšausmīgāko no visiem.»

¹⁵Turpat, 2. sēj., 146., 147. lpp.

Norādīdams uz saviem tiesnešiem, viņš stingri teica: „Jūs notiesājāt Viklifu un Husu. .. Tas, ko viņi apliecināja, nav apstrīdams. Tie ir arī mani uzskati, un es apliecinu to pašu, ko viņi.»

Viņa vārdi tika pārtraukti. Baznīcas amatpersonas, drebēdamas aiz dusmām, izsaucās: „Vai ir vajadzīgi vēl kādi pierādījumi? Mēs ar savām acīm esam redzējuši visstūrgalvīgāko no visiem ķeceriem!»

[50] Šis vētras neizkustināts, Hieronīms izsaucās: „Ko?! Jūs domājāt, ka man ir bail mirt? Jūs mani veselu gadu esat turējuši baisā cietumā, kas ir šausmīgāks nekā pati nāve. .. Es nevaru neizteikt savu sašutumu par šādu necilvēcīgu izturēšanos pret kristieti.»¹⁶

Nodots cietumam un nāvei

Atkal sacēlās dusmu vētra, un Hieronīms tika steigšus aizgādāts uz cietumu. Tomēr viņa vārdi uz dažiem bija atstājuši dziļu iespaidu, un viņi gribēja glābt viņa dzīvību. Šie ietekmīgie vīri apciemoja viņu cietumā un mudināja padoties koncilam. Kā atalgojumu viņi solīja viņam gaišas izredzes.

„Pierādiet man ar Svētajiem Rakstiem, ka es maldos,» viņš teica, „tad es piekāpšos.»

„Svētie Raksti!» izsaucās viens no viņa kārdinātājiem. „Vai tad par visu ir jāspriež pēc tiem? Kas tos var saprast, ja baznīca neizskaidro?»

„Vai cilvēku tradīcijas ir lielākas ticības vērtas nekā mūsu Glābēja evaņģēlijs?» Hieronīms atbildēja.

„Ķeceri!» viņš saņēma atpakaļ. „Es nožēloju, ka tik ilgi esmu tevi aizstāvējis. Es redzu, ka tevi vada velns.»¹⁷ Drīz Hieronīms tika vests uz to pašu vietu, kur Huss bija atdevis savu dzīvību. Viņš gāja dziedādams, viņa seja bija gaiša prieka un miera pilna. Nāve viņa acīs bija zaudējusi savu briesmīgumu. Kad bende nostājās aiz viņa, lai aizdedzinātu malku, mocekļis izsaucās: „Liec klāt uguni, man redzot. Ja man būtu bail, es šeit nestāvētu.»

Viņa pēdējie vārdi bija lūgšana: „Kungs, visvarenais Tēvs, apžēlojies par mani un piedod manus grēkus, jo tu zini, ka es vienmēr esmu mīlējis Tavu patiesību.»¹⁸ Mocekļa pelni tika savākti, un tos, tāpat kā Husa pelnus, iemeta Reinā. Tā gāja bojā Dievam uzticīgie gaismas nesēji.

Husa nāve Bohēmijā aizdedza sašutuma un šausmu uguni. Vesela tauta paziņoja, ka viņš ir bijis uzticams patiesības skolotājs. Ļaudis apsūdzēja koncilu slepkavībā. Husa doktrīnas piesaistīja lielāku uzmanību nekā jebkad agrāk, un daudzi pieņēma reformēto ticību. Pāvests un ķeizars apvienojās, lai satriektu šo kustību, un Sigismunda karaspēks uzbruka Bohēmijai.

Bet Dievs pamodināja atbrīvotāju. Bohēmiešu armiju vadīja Žižka, viens no spējīgākajiem tā laika ģenerāļiem. Uzticoties Dieva palīdzībai, Bohēmijas tauta stājās pretī spēcīgākajai armijai, kāda vien varēja tikt vesta pret viņiem. Atkal un atkal ķeizars uzbruka Bohēmijai, bet vienmēr viņa karaspēks tika atsists. Husīti cēlās pāri nāves bailēm, un nekas nevarēja stāties viņiem pretī. Drosmīgais Žižka nomira, bet viņa vietu ieņēma Prokops, kas dažos aspektos bija vēl spējīgāks vadītājs.

Pāvests izsludināja krusta karu pret husītiem. Milzīgs karaspēks uzbruka Bohēmijai, bet cieta šausmīgu sakāvi. Tika izsludināts vēl viens krusta karš. Visās pāvestam pakļau-

¹⁶Bonnechose, 2. sēj., 151., 153. lpp.

¹⁷Wylie, 3. gr., 10. nod.

¹⁸Bonnechose, 2. sēj., 168. lpp.

tajās Eiropas valstīs tika iesaukti armijā vīrieši, vāca naudu un kara munīciju. Zem pāvesta karoga tika sapulcināts liels skaits cilvēku.

Bezgalīgi liels karaspēks iegāja Bohēmijā. Tauta pulcējās, lai atsistu to. Abas armijas gāja viena otrai pretī, kamēr tikai upe atradās tām pa vidu. „Krustnešiem bija daudz pārāka armija, bet tā vietā, lai mestos pāri upei un sāktu cīņu ar husītiem, kam viņi bija jau tik tālu aizgājuši pretī, viņi stāvēja un klusēdami raudzījās uz šiem karavīriem.»¹⁹

[51]

Pēkšņi vareno armiju pārņēma neizprotamas šausmas. Tā vietā, lai sāktu uzbrukumu, tā pajuka un izklīda, it kā kāds neredzams spēks to būtu izklīdinājis. Husītu karaspēks sekoja tiem, un uzvarētāju rokās nonāca milzīgs laupījums. Karš nevis izpostīja bohēmiešus, bet padarīja viņus bagātākus.

Dažus gadus vēlāk cits pāvests atkal sāka krusta karu. Milzīga armija iegāja Bohēmijā. Husīti atkāpās tās priekšā, ievēdot uzbrucējus dziļāk valstī un likdami domāt, ka viņi jau ir guvuši uzvaru.

Beidzot Prokopa armija sāka cīņu. Kad iebrucēju spēki izdzirdēja tuvojošos karaspēka troksni, atkal viņus pārņēma panika, pat pirms tie bija husītus ieraudzījuši. Firsti, ģenerāļi un vienkāršie karavīri bēga uz visām pusēm, metot prom savus ieročus. Viņu sakāve bija pilnīga, un atkal milzīgs laupījums nonāca uzvarētāju rokās.

Jau otro reizi lielā, kareivīgā, cīņai apmācītā armija bez uzbrukuma bēga mazas un vājas tautas aizstāvju priekšā. Iebrucējus pārņēma pārdabiskas bailes. Tas pats Dievs, kurš izkaisīja midiāniešu karaspēku Gideona un viņa trīssimt vīru lielā karaspēka priekšā, atkal izstiepa Savu roku (sk. Soģu 7:1925, Psalmi 53:5).

Uzticība zaudēta diplomātijas ceļā

Beidzot pāvestības vadītāji ķērās pie diplomātijas. Viņi vienojās ar bohēmiešiem par kompromisu, kas nodeva viņus Romas varā. Bohēmieši bija uzrakstījuši četrus punktus kā nosacījumus mieram ar Romu: (1) atļaut brīvi sludināt Bībeli, (2) tiesības visai draudzei piedalīties vakarēdienā, baudot maizi un vīnu, kā arī noturēt dievkalpojumu dzimtajā valodā, (3) izslēgt garīdzniecību no visām laicīgajām iestādēm un amatiem un (4) nozieguma gadījumā garīdznieki, tāpat kā vienkāršie draudzes locekļi, tiktu pakļauti laicīgās tiesas varai. Pāvestības autoritātes piekrita pieņemt šos četrus punktus, bet teica, ka „tiesības tos izskaidrot .. vajadzētu paturēt koncilam- citiem vārdiem sakot, pāvestam un ķeizaram».²⁰ Tā abas puses parakstīja vienošanos, un Roma ar viltu un krāpšanu panāca to, kas tai nebija izdevies karojot. Tāpat kā Bībeli, tā arī husītu noteikumus izskaidroja pēc sava prāta un sagrozīja to nozīmi, lai pielāgotu tos savām vajadzībām.

Daudzi cilvēki Bohēmijā nevarēja piekrist šim līgumam, atzīstot, ka tas atņēma viņiem brīvību. Radās domstarpības, kas noveda pie savstarpējiem strīdiem. Cēlais Prokops krita, un Bohēmija zaudēja savu brīvību.

Atkal sveša armija iebruka Bohēmijā, un tie, kas palika uzticīgi evaņģēlijam, piedzīvoja asiņainas vajāšanas. Tomēr viņi bija nelokāmi. Spiesti patverties alās, viņi vēl joprojām satikās, lai lasītu Dieva Vārdu un vienotos Viņa pielūgsmē. No vēstnešiem, ko viņi slepus izsūtīja uz dažādām valstīm, viņi uzzināja, ka „Alpu kalnos ir bijusi sena draudze, kas pamatojusies uz Rakstiem un protestējusi pret Romas ieviesto elku pielūgsmi.»²¹ Ar lielu prieku viņi sāka sarakstīties ar valdiešiem.

[52]

¹⁹Wylie, 3. gr., 17. nod.

²⁰Turpat, 3. gr., 18. nod.

²¹Turpat., 3. gr., 19. nod.

Būdami uzticīgi evaņģēlijam, bohēmieši visu nakti gaidīja vajāšanas. Tumšākajā stundā viņi vēl joprojām pievērsa savu skatu horizontam, līdzīgi cilvēkiem, kas gaida rītu.

Mārtiņš Luters ir nozīmīgākais starp tiem, kas tika aicināti izvest draudzi no Romas tumsas īstās ticības gaismā. Bez bailēm, bet ar dievbijību, neatzīstot nevienu citu pamatu kā tikai ticību Svētajiem Rakstiem, Luters bija īstais cilvēks īstajā laikā.

Luters pavadīja bērnību vienkāršās vācu zemnieka mājās. Tēvs gribēja, lai viņš kļūtu par juristu, bet Dievs bija nolēmis darīt viņu par celtnieku lielajā templī, kas gadsimtu gaitā lēni tika celts. Grūtības, nabadzība un skarba disciplīna bija skola, kurā Bezgalīgā Gudrība sagatavoja Luteru viņa dzīves misijai.

Lutera tēvs bija cilvēks ar rosīgu prātu. Viņa nebeidzami asais saprāts lika neuzticēties klosteru sistēmai. Viņš bija nelaimīgs, kad Luters bez viņa atļaujas iestājās klosterī. Bija vajadzīgi divi gadi, lai tēvs izlīgtu ar dēlu, tomēr arī tad viņa uzskati palika nemainīgi.

Lutera vecāki centās ieaudzināt savos bērnus dievatziņu. Neatlaidīgi un nopietni viņi strādāja, lai sagatavotu savus bērnus lietderīgai dzīvei. Dažkārt viņi bija pārāk stingri, bet reformators viņu disciplīnu drīzāk atzina, nevis nosodīja.

Skolā pret Luteru izturējās bargi un pat vardarbīgi. Viņš bieži cieta badu. Tā laikmeta drūmie, mānīcīgie uzskati par reliģiju viņu baidīja. Vakarā viņš devās gulēt ar smagu sirdi, pastāvīgi pārbijies no domas par Dievu kā par briesmīgu tirānu, nevis laipnu Debesu Tēvu.

Kad viņš iestājās Erfurtes Universitātē, nākotne šķita gaišāka nekā bērnības gados. Ar taupību un smagu darbu viņa vecāki bija kļuvuši turīgi un varēja nodrošināt viņam visu nepieciešamo palīdzību. Gudri, gādīgi draugi zināmā mērā mazināja iepriekšējo mācību gadu drūmo iespaidu. Labā ietekmē viņa prāts attīstījās ātri. Ar savu neatlaidīgo pievēršanos studijām viņš drīz kļuva par labāko studentu.

Luters neaizmirsā katru dienu sākt ar lūgšanu. Viņa sirds pastāvīgi lūdza Dievu pēc vadības. Viņš bieži teica: „Laba lūgšana ir vērtīgākā studiju daļa.»¹

Kādu dienu universitātes bibliotēkā viņš ieraudzīja grāmatu, ko nekad iepriekš nebija redzējis,- Bībeli latīņu valodā. Viņš bija dzirdējis daļu no evaņģēlijiem un vēstulēm un domāja, ka tā ir visa Bībele. Tagad viņš pirmo reizi redzēja visu Dieva Vārdu. Ar godbijību un apbrīnu viņš šķīra svētās lapas un pats lasīja dzīvības vārdus, apstādamies, lai izsauktos: „Ak, kaut Dievs man pašam dotu šādu grāmatu!»² Eņģeļi stāvēja viņam blakus. Gaismas stari no Dieva atklāja viņa prātam patiesības dārgumus. Kā nekad iepriekš viņa nostiprinājās dziļa pārliecība, ka viņš ir grēcinieks.

Miers ar Dievu

Vēlme rast mieru ar Dievu lika viņam nodoties mūka dzīvei. Daļa no tās bija pazemošāko darbu darišana un ubagošana no mājas uz māju. Viņš pacietīgi izturēja šos pazemojumus, ticot, ka tas nepieciešams viņa grēku dēļ.

Luteram patika pētīt Dieva Vārdu. Viņš bija atradis Bībeli, pienaglotu pie klostera sienas, un bieži gāja turp, laupot sev miegu un neatvēlot pat laiku savai trūcīgajai maltītei.

¹J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 2. gr., 2. nod.

²Turpat.

Viņš bija dzīvojis ļoti skarbu dzīvi, cenšoties ar gavēni, negulētām naktīm un pārtagas sītieniem mazināt savas dabas ļaunumu. Vēlāk viņš teica: „Ja kāds mūks jebkad varētu iegūt Debesis ar saviem mūka darbiem, man noteikti būtu tiesības uz to. .. Ja tas būtu turpinājies mazliet ilgāk, es būtu ar savu pašai dziedību nonācis kapā.»³ Lai kā viņš pūlējās, nospiebtā sirds nespēja rast atvieglojumu. Beidzot viņš bija nonācis līdz izmisumam.

Kad šķita, ka visas cerības ir izgaisušas, Dievs viņam deva draugu. Staupics atvēra Lutera prātam Dieva Vārdu un aicināja viņu neskatīties uz sevi, bet raudzīties uz Jēzu. „Tā vietā, lai savu grēku dēļ mocītu sevi, meties Pestītāja rokās. Uzticies Viņam, Viņa dzīves taisnībai, Viņa nāves salīdzināšanai. .. Dieva Dēls .. kļuva par cilvēku, lai tev dotu pārliecību par Dieva labvēlību. .. Mīli To, kas tevi ir pirmais mīlējis.»⁴ Viņa vārdi dziļi ietekmēja Lutera prātu. Viņa satrauktajā sirdī ienāca miers.

Pēc tam kad Lutera bija ordinēts kā priesteris, viņš tika aicināts kļūt par profesoru Vitenbergas Universitātē. Viņš sāka vadīt lekcijas par psalmiem, evaņģēlijiem un vēstulēm veselam pūlim sajūsminātu klausītāju. Štaupics, viņa vadītājs, mudināja viņu stāties aiz kanceles un sludināt. Bet Lutera jutās necienīgs uzrunāt cilvēkus Kristus vietā. Tikai pēc ilgas cīņas viņš padevās draugu lūgumam. Viņš bija spēcīgs Rakstos, un Dieva žēlastība dusēja uz viņu. Lutera atklāja patiesību skaidri un ar spēku, kas pārliecināja viņu prātus, un viņa nopietnie aicinājumi aizskāra viņu sirdis.

Lutera vēl joprojām bija patiesā pāvesta baznīcas dēls, un viņam pat prātā neienāca, ka kādreiz viņš varētu būt kaut kas cits. Viņš kājām devās uz Romu, pavadot naktis pa ceļam esošajos klosteros. Viņš bija pārsteigts par tur redzēto greznību un krāšņumu. Mūki dzīvoja elegantos dzīvokļos, valkāja dārgas drēbes un ēda pie dzīru galda. Lutera bija apmulsis.

Līdz viņš tālumā ieraudzīja pilsētu uz septiņiem pakalniem. Viņš nometās ar seju pie zemes un izsaucās: „Esi sveicināta, svētā Roma!»⁵ Lutera apmeklēja baznīcas, klausījās priesteru un mūku fantastiskajos stāstos un veica visas nepieciešamās ceremonijas. Viss, ko viņš redzēja, viņu izbrīnīja- ļaunums garīdznieku vidū, baznīcas vadības nepiedienīgie joki. Viņš šausminājās par viņu rupjo valodu pat mises laikā. Viņš sastapās ar nesātību un amorālumu. Viņš rakstīja: „Neviens nevar iztēloties, kādi grēki un apkaunojoši darbi tiek veikti Romā. .. Viņiem ir ierasts teikt: „Ja pastāv tāda elle, tad Roma ir uzcelta virs tās.»»⁶

Patiesība uz Pilāta kāpnēm

Pāvests bija apsolījis indulgenci ikvienam, kas uz ceļiem uzrāpsies pa „Pilāta kāpnēm», kas, kā tika runāts, brīnumainā veidā bija nokļuvušas no Jeruzālemes Romā. Kādu dienu, kad Lutera rāpās pa šiem pakāpieniem, šķita, ka atskan pārkonam līdzīga balss: „No ticības taisnais dzīvos.» (Romiešiem 1:17) Viņš pielēca kājās aiz kauna un sašutuma. Tajā pašā brīdī viņš skaidrāk, nekā jebkad agrāk, ieraudzīja, cik nepareizi ir uzticēties cilvēka darbiem, lai iegūtu glābšanu. Lutera novērsa savu skatu no Romas. Šeit sākusies, atdalīšanās kļuva arvien lielāka, līdz viņš pilnībā sarāva visas saites ar pāvesta baznīcu.

Atgriezies no Romas, Lutera ieguva doktora grādu teoloģijā. Tagad viņš varēja brīvi veltīt savu laiku Rakstu izpētei, ko viņš tik ļoti mīlēja. Viņš bija svinīgi zvērējis, ka būs

³Turpat, 2. gr., 3. nod.

⁴Turpat, 2. gr., 4. nod.

⁵Turpat, 2. gr., 6. nod.

⁶Turpat

uzticīgs Dieva Vārda, nevis pāvesta doktrīnu sludinātājs. Viņš vairs nebija tikai mūks, bet autoritatīvs Bībeles vēstnesis, kas aicināts būt par ganu pēc patiesības izsalkušajam un izslāpušajam Dieva ganāmpulkam. Viņš stingri paziņoja, ka kristiešiem nav jāpieņem nekādas citas doktrīnas, kā vien tās, kas pamatotas Svēto Rakstu autoritātē.

Izsalkušais pūlis uzmanīgi klausījās viņā. Labā vēsts par Glābēja mīlestību, pārliecība par piedošanu un miers Viņa salīdzinošajās asinīs darīja viņu sirdis priecīgas. Vitenbergā sāka spīdēt gaisma, kuras stari līdz pat laika beigām kļūs arvien spožāki un spožāki.

Starp patiesību un maldi vienmēr ir nesaskaņas. Mūsu Glābējs pats paziņoja: „Es neesmu nācis atnest mieru, bet zobenu.» (Mateja 10:34) Dažus gadus pēc reformācijas sākšanās Lutera teica: „Dievs .. dzen mani uz priekšu. .. Es gribu dzīvot mierā, bet esmu iemests tur, kur ir sacelšanās un revolūcija.»⁷

Pārdošanā indulgences

Romas baznīca tirgojās ar Dieva žēlastību. Tā kā bija vajadzība pēc papildu līdzekļiem, lai uzceltu Sv. Pētera katedrāli Romā, baznīca pārdeva indulgences grēku atļaišanai pāvesta vārdā. Dieva pielūgsmei gatavojās celt tempļi, kuram līdzekļi bija iegūti negodīgā ceļā. Tas sakustināja pāvestības visietekmīgākos ienaidniekus un noveda pie cīņas, kas satricināja pāvesta troni un trīskāršo kroni uz viņa galvas.

Tecels bija oficiāli norīkots pārdot indulgences Vācijā. Viņš bija notiesāts par kaunpilniem uzbrukumiem sabiedrībai un Dieva likumam, bet bija nolīgts pāvesta līdzekļu vākšanas projektu īstenošanai Vācijā. Tecels stāstīja žilbinošus melus un brīnumainas pasakas, lai pieviltu nezinošos un mānīcīgos ļaudis. Ja cilvēkiem būtu bijis īpašumā Dieva Vārds, viņus nevarētu pievilt. Bet baznīca nedeva viņiem Bībeli.⁸

Kad Tecels ieradās kādā pilsētā, viņam pa priekšu gāja vēstnesis, ziņodams: „Svētais tēvs un Dieva žēlastība ir pie jūsu pilsētas vārtiem.»⁹ Ļaudis uzņēma zaimojošo krāpnieku tā, it kā viņš būtu pats Dievs. No baznīcas kanceles Tecels slavīnāja indulgences kā visdārgāko Dieva dāvanu. Viņš paziņoja, ka ar viņa piedošanas rakstu palīdzību pircējam tiks piedoti visi grēki, ko viņš vēlēsies izdarīt *pēc tam*, un „nebūs vajadzīga pat nožēla».¹⁰ Viņš apliecināja saviem klausītājiem, ka viņa indulgencēm ir spēks glābt mirušos. Tajā pašā brīdī, kad monētas noskan viņa naudas kastes dibenā, dvēsele, par ko ir samaksāts, izkļūst no šķīstītavas un dodas uz Debesīm.¹¹

Zelts un sudrabs plūda Teceļa mantnīcā. Par naudu nopirkt glābšanu bija vieglāk, nekā nožēlojot, ticot un cītīgi pūloties stāvēt pretī grēkam un uzvarēt to (sk. pielikumu).

Luters šausminājās. Daudzi viņa draudzes locekļi bija nopirkuši piedošanas rakstus. Viņi drīz nāca pie mācītāja, atzīstot grēkus un gaidot piedošanu nevis tāpēc, ka viņi tos nožēloja un gribēja mainīties, bet uz indulgencu pamata. Lutera atteicās tās pieņemt un brīdināja, ka tad, ja viņi nenožēlos un nemainīs savu dzīvi, viņiem būs jāmirst par saviem grēkiem. Ļaudis devās atpakaļ pie Teceļa un sūdzējās, ka viņu biktstēvs atteicies pieņemt grēku atļaišanas rakstus, un daži drosmīgi prasīja atpakaļ savu naudu. Dūsmās mūks izteica briesmīgus lāstus, lika publiskos laukumos sakurt ugunskurus un paziņoja, ka

⁷Turpat, 5. gr., 2. nod.

⁸Sk. John C. L. Giesler, *A Compendium of Ecclesiastical History*, 4. daļa, 1. iedaļa, 5. par.

⁹D'Aubigné, 3. gr., 1. nod.

¹⁰Turpat.

¹¹Sk. K. R. Hagenbach, *History of the Reformation*, 1. sēj., 96. lpp..

„ir saņēmis no pāvesta pavēli sadedzināt visus ķecerus, kas uzdrošinās stāties pretī viņa vissvētākajām indulgencēm.»¹²

Lutera darbs sākas

Luters runāja no kanceles, izsakot svinīgu brīdinājumu. Viņš pastāstīja ļaudīm, cik Dievam grēks ir pretīgs un cik neiespējami ir ar saviem darbiem mazināt savu vainu vai izvairīties no soda. Nekas cits, kā tikai nožēla Dieva priekšā un ticība Kristum var izglābt grēcinieku. Kristus žēlastību nevar nopirkt- tā ir bezmaksas dāvana. Viņš cilvēkiem deva padomu nepirkt indulgences, bet ticībā raudzīties uz krustā sisto Pestītāju. Lutera pastāstīja par savu sāpīgo pieredzi un pārliecināja savus klausītājus, ka ticībā Kristum viņš ieguvis mieru un prieku.

Tā kā Tecels turpināja savus bezdievīgos apgalvojumus, Lutera izšķīrās par vēl efektīvāku protestu. Vitenbergas cietokšņa baznīcai piederēja relikvijas, kas tika izliktas apskatei noteiktās svētajās dienās. Visi, kas šajās dienās apmeklēja baznīcu un atzinās grēkos, saņēma pilnīgu grēku piedošanu. Kādu dienu pirms šādas dienas — pirms Visu svēto dienas — Lutera pievienojās pūlim, kas jau bija ceļā uz baznīcu, un pie tās durvīm piesita deviņdesmit piecas tēzes pret indulgencēm.

Viņa izaicinājums piesaistīja ikviena uzmanību. Tēzes tika lasītas un atkārtotas visās malās, radot lielu satraukumu visā pilsētā. Tās atklāja, ka Dievs nekad nav piešķīris ne pāvestam, ne kādam citam cilvēkam varu piedot grēku un atņemt tā sodu. Viņi skaidri parādīja, ka Dievs Savu žēlastību brīvi dāvā visiem, kas tic un nožēlo.

[57] Lutera tēzes izplatījās pa visu Vāciju un pēc dažām nedēļām jau atbalsojās visā Eiropā. Daudzi uzticīgie Romas katoļi lasīja tās ar prieku, atzīstot, ka tā ir Dieva balss. Viņi saprata, ka Kungs ir sācis rīkoties, lai apturētu no Romas plūstošo maldu straumi. Firsti un maģistrāti slepus priecājās, ka šī augstprātīgā vara, kas noraidīja tiesības nostāties pret tās lēmumiem, ir jāierobežo.

Izveicīgie baznīcas vadītāji bija dūsmīgi, redzot, ka viņu labklājība ir apdraudēta. Reformatoram bija jāstāpjas ar nikniem apvainojumiem. Viņš atbildēja: „Kurš gan nezina, ka reti kad kāds ir ierosinājis kaut ko jaunu, netikdams apsūdzēts nesaskaņu celšanā? .. Kāpēc Kristus un visi mocekļi ir nosodīti uz nāvi? Tāpēc ka .. viņi ir izvirzījuši jaunumus, vispirms pazemīgi neprasidami padomu ieceltajiem reliģiskajiem vadītājiem.»¹³

Lutera ienaidnieku apsūdzības, viņa nolūku sagrozījumi un naidpilnie uzbrukumi viņa raksturam gāzās pār viņu kā plūdi. Viņš bija juties pārliecināts, ka vadītāji tagad priecīgi pievienosies viņam reformās. Raugoties nākotnē, viņš bija redzējis baznīcai austam gaišāku dienu.

Bet dažu vadītāju iedrošinājums bija pārvērties par kritiku. Daudzas baznīcas un valsts amatpersonas drīz saprata, ka šo patiesību pieņemšana spēcīgi pazeminās Romas autoritāti, apturēs tūkstošiem straumju, kas tagad plūda uz viņu mantnīcām, un tādā veidā ierobežos pāvestības vadītāju greznību. Mācīt cilvēkiem glābšanas jautājumā raudzīties tikai uz Kristu nozīmētu atmest pāvesta troni un galu galā iznīcināt viņu pašu autoritāti. Tāpēc viņi nostājās pret Kristu un pret patiesību, darbojoties pretī cilvēkam, ko Viņš bija sūtījis, lai viņus apgaismotu.

Luters, raugoties uz sevi, drebējaviens cilvēks pret zemes varenākajiem spēkiem. Viņš rakstīja: „Kas es tāds esmu, lai pretotos pāvesta varenībai, kuras priekšā trīc un dreb zemes ķēniņi un visa pasaule? .. Neviens nezina, ko ir pārcietusi mana sirds šo divu gadu laikā

¹² D⁴Aubigné, 3. gr., 4. nod.

¹³ Turpat, 3. gr., 6. nod.

un kādās skumjās, pat izmisumā es biju iegrimis.»¹⁴ Bet, kad cilvēciskais atbalsts bija zudis, viņš raudzījās vienīgi uz Dievu. Viņš varēja droši atbalstīties uz šīs visspēcīgās rokas.

Luters kādam draugam rakstīja: „Tavs pirmais pienākums ir sākt ar lūgšanu. .. Neceri, ka tu kaut ko sasniegsi ar savām pūlēm, ar savu saprašānu. Uzticies vienīgi Dievam un Viņa Gara ietekmei.»¹⁵ Šeit ir svarīga mācība tiem, kam šķiet, ka Dievs ir aicinājis atklāt citiem svarīgās šī laika patiesības. Cīņa pret ļaunā spēkiem prasa ko vairāk par intelektu un cilvēcīgu gudrību.

Luters atbild tikai ar Bībeli

Kad ienaidnieki iebilda, pamatojoties uz ieradumiem un tradīcijām, Luters atbildēja tikai ar Bībeles vārdiem. Tajā bija argumenti, kurus viņi nespēja atspēkot. No viņa svētrunām un rakstiem nāca gaismas stari, kas pamodināja un apgaismoja tūkstošus. Dieva Vārds bija kā no abām pusēm ass zobens, kas izcērt sev ceļu uz cilvēku sirdīm. Ļaužu acis, kas tik ilgi bija pievērstas cilvēcīgām ceremonijām un zemes priesteriem, tagad bija ticībā pievērstas Kristum un Viņa krustā sišanai.

Šī plaši izplatījusies interese radīja bailes pāvestīgās varas pārstāvjos. Luters tika uzaicināts uz Romu, lai sniegtu atbildes uz apsūdzībām ķecerībā. Viņa draugi ļoti labi zināja, kādas briesmas viņam draud šajā samaitātajā pilsētā, kas jau bija piedzērusies ar Jēzus sekotāju asinīm. Viņi pieprasīja nopratināšanu Vācijā.

[58]

Tas tika nokārtots, un tika norīkots pāvesta pārstāvis jeb sūtnis, lai viņu uzklausītu. Norādījumi šai amatpersonai apliecināja, ka Luters jau bija nosaukts par ķeceri. Tāpēc sūtnim bija „jāturpina un nekavējoties viņš jāarestē». Sūtnim bija pilnvara „aizliegt viņu visā Vācijas teritorijā, kā arī padzīt, nolādēt un izslēgt no baznīcas visus, kas bija saistīti ar viņu», izslēgt visus, kas atsakās arestēt Luteru un viņa sekotājus un nodot tos Romas atriebībai, vienalga, kāds ir viņa stāvoklis baznīcā un valstī, izņemot ķeizaru.¹⁶

Dokuments nesatur pat ne mazāko daļu no kristīgajiem vai kaut vai vispāratzītiem taisnības principiem. Luteram nebija iespēja paskaidrot vai aizstāvēt savas pozīcijas, tomēr viņš bija pasludināts par ķeceri un tajā pašā dienā bija pieņemts lēmums un izteikta apsūdzība, viņš tika notiesāts un atzīts par vainīgu.

Kad Luteram ļoti bija vajadzīgs īsta drauga padoms, Dievs sūtīja uz Vitenbergu Melanhtonu. Kopā ar šķīsto un cēlo raksturu Melanhtona veselīgā spriestpēja iemantoja ikviena apbrīnu. Drīz viņš kļuva par Lutera visuzticamāko draugu. Viņa maigums, rūpes un precizitāte papildināja Lutera drosmi un enerģiju.

Tiesas sēdei bija jānotiek Augsburgā, un reformators kājām devās ceļā. Pastāvēja briesmas, ka viņu varēja nogalināt pa ceļam, un viņa draugi lūdza viņu neiet. Bet viņš teica: „Es esmu līdzīgs Jeremijam, strīdu un nesaskaņu vīrs. Bet, jo viņu draudi pieaug, jo mans prieks vairojas. .. Viņi jau ir izpostījuši manu godu un reputāciju. .. Bet dvēseli tiem man neatņemt. Tam, kurš grib pasludināt Kristus vārdu pasaulei, ir jābūt gatavam sastapties ar nāvi jebkurā brīdī.»¹⁷

Ziņas par Lutera ierašanos Augsburgā deva lielu gandarījumu pāvesta sūtnim. Šķīta, ka traucējošais ķeceri, kas bija piesaistījis visas pasaules uzmanību, tagad ir Romas varā un vairs neizbēgs. Sūtnis bija nolēmis piespiest Luteru atkāpties. Ja tas neizdots, viņš

¹⁴ Turpat.

¹⁵ Turpat, 3. gr., 7. nod.

¹⁶ Turpat, 4. gr., 2. nod.

¹⁷ Turpat, 4. gr., 4. nod.

sūtītu viņu uz Romu, lai līdzdalītu Husa un Hieronīma likteni. Ar savu aģentu palīdzību viņš centās panākt, ka Lutera ierodas bez aizsardzības raksta un paļaujas vienīgi uz viņa žēlastību. Bet reformators atteicās to darīt. Viņš nerādījās pāvesta sūtņa tuvumā, kamēr nebija saņēmis dokumentu, kas nodrošina ķeizara aizsardzību.

Pāvesta delegāts bija nolēmis uzveikt Lutera ar šķietami laipnu izturēšanos. Sūtnis apliecināja lielu draudzīgumu, bet viņš pieprasīja, lai Lutera pilnībā pakļaujas baznīcai un padodas visos punktos bez kādiem argumentiem un jautājumiem. Savā atbildē Lutera izteica rūpes par draudzi, ilgas pēc patiesības un gatavību atbildēt uz visiem iebildumiem pret to, ko viņš bija mācījis, un pakļaut savas doktrīnas vadošo universitāšu lēmumam. Bet viņš protestēja pret kardināla prasību atkāpties bez pierādījumiem, ka viņš ir kļūdījies.

[59]

Vienīgā atbilde bija: „Atkāpies! Atkāpies!» Reformators parādīja, ka viņa pozīcijas atbalsta Svētie Raksti. Viņš nevarēja atteikties no patiesības. Sūtnis, nespēdams atspēkot Lutera argumentus, uzbruka viņam ar apsūdzību, zobgalību un glaimu vētru, minēdams baznīctēvu teicienus un citākus no tradīcijām un nedodams reformatoram iespēju runāt. Lutera beidzot saņēma negribīgu atļauju savu atbildi izteikt rakstiski.

Rakstot draugam, viņš sacīja: „Tas, kas ir uzrakstīts, ir pakļauts citu cilvēku vērtējumam. Un turklāt ir lielāka iespēja iedarboties uz augstprātīgā un pļāpīgā despota bailēm, ja ne uz sirdsapziņu, jo citādi viņš ar savu augstprātīgo valodu vienmēr uzvar.»¹⁸

Nākamajā nopratināšanā Lutera īsi, skaidri un spēcīgi atklāja savus uzskatus, pamatojoties uz Rakstiem. Pēc tam kad bija skaļi nolasījis uzrakstīto, viņš pasniedza to kardinālam, kurš šo dokumentu nometa malā, noraidot to kā tukšu vārdu un nederīgu citātu kaudzi. Tagad Lutera stājās pretī augstprātīgajam garīdzniekam viņa paša „lauciņā» — baznīcas tradīcijās un mācībās — un pilnībā apgāza viņa apgalvojumus.

Kardināls zaudēja pašsavaldišanos. Dūsmās viņš kļūda: „Atkāpies, vai arī es tevi sūtīšu uz Romu!» Un beidzot viņš paziņoja augstprātīgā un dūsmīgā tonī: „Atkāpies, vai arī vairs neatgriezies.»¹⁹

Reformators ar saviem draugiem tūlīt pat devās prom, skaidri parādot, ka sūtnis nesagaidīs no viņa atkāpšanos. Bet ne jau to kardināls bija gribējis panākt. Tagad, palicis viens ar saviem atbalstītājiem, viņš raudzījās te uz vienu, te uz citu, sarūgtināts par negaidīto sava plāna izgāšanos.

Lielajam pūlim, kas bija sapulcējies, bija iespēja salīdzināt abus vīrus un pašiem izvērtēt garu, kādu katrs atklāja, kā arī viņu pozīciju stiprumu un uzticamību. Reformators bija vienkāršs, pazemīgs un stingrs. Patiesība bija viņa pusē. Pāvesta pārstāvis bija augstprātīgs, iedomīgs, nesaprātīgs, un viņam nebija neviena argumenta no Rakstiem. Bet viņš tomēr skaļi pieprasīja: „Atkāpies, vai arī tiks nosūtīts uz Romu!»

Bēgšana no Augsburgas

Lutera draugi uzstāja, ka, tā kā nebija vairs nozīmes šeit palikt, viņam ir jāatgriežas nekavējoties Vitenbergā un jābūt ļoti piesardzīgam. Tāpēc viņš atstāja Augsburgu pirms rītausmas zirga mugurā tikai maģistrāta nodrošinātā pavadona pavadībā. Viņš jāja slepus pa pilsētas tumsajām ielām. Cietsirdīgie ienaidnieki bija modri un perināja plānus viņu iznīcināt. Šie bija nopietnu lūgšanu un satraukuma mirkļi. Viņš bija nonācis pie nelieliem vārtiem pilsētas mūrī. Tie bija atvērti, un viņš kopā ar pavadoni izkļuva no pilsētas. Pirms Romas pārstāvis uzzināja, ka Lutera ir devies prom, viņš jau bija ārpus savu vajātāju sasniedzamības robežām.

¹⁸W. Carlos Martyn, *The Life and Times of Martin Luther*, 271., 272. 1pp.

¹⁹D'Aubigné, Londonas izdevums, 4. gr., 8. nod.

Uzzinot par Lutera bēgšanu, sūtni pārņēma dusmas un izbrīns. Viņš bija gaidījis lielu cieņu savas stingrības dēļ, ko viņš parādīja, cīnoties ar šo baznīcas nemieru cēlāju. Savā vēstulē Saksijas kūrfirstam Fridriham viņš rūgti apsūdzēja Lutera, pieprasot, lai Fridrihs sūta reformatoru uz Romu vai arī izraida viņu no Saksijas.

Līdz šim kūrfirsts maz pārzināja reformācijas doktrīnas, bet viņu bija dziļi ietekmējis Lutera vārdu spēks un skaidrība. Tikmēr, kamēr kāds nepierādīs, ka reformators maldās, Fridrihs bija nolēmis viņu aizstāvēt. Atbildot sūtnim, viņš rakstīja: „Tā kā doktors Mārtiņš Luters ieradās Jūsu priekšā Augsburgā, Jums vajadzētu būt apmierinātam. Mēs nebijām gaidījuši, ka Jūs mēģināsiet piespiest viņu atkāpties, vispirms nepārlicinājīs viņu par viņa kļūdām. Neviena no mūsu teritorijas izglītotajiem cilvēkiem nav mani informējis, ka Mārtiņa Lutera doktrīnas būtu zaimojošas, nekristīgas vai ķecerīgas.»²⁰ Kūrfirsts redzēja, ka baznīcai ir vajadzīga reforma. Viņš slepus priecājās, ka baznīcā ir pamodusies kāda labāka ietekme.

Tikai gads bija pagājis, kopš reformators bija izkāris savas tēzes pie pils baznīcas, tomēr visur viņa rakstītais bija iededzis jaunu interesi par Svētajiem Rakstiem. Universitātē pulcējās studenti ne tikai no citiem Vācijas reģioniem, bet arī no citām zemēm. Pirmo reizi ieraugot Vitenbergu, jauni cilvēki „pacēla savas rokas uz Debesīm un slavēja Dievu par to, ka Viņš bija ļāvis patiesības gaismai atspīdēt no šīs pilsētas».²¹

Šajā laikā Lutera bija tikai daļēji novērsies no Romas maldiem. Bet viņš rakstīja: „Es lasu pāvesta dekrētus un .. nesaprotu, vai pāvests pats ir antikrists vai viņa apustulis, jo Kristus tajos lielā mērā ir nepareizi attēlots un piesists krustā.»²²

Roma kļuva arvien dūsmīgāka par Lutera uzbrukumiem. Fanātiski pretinieki, pat baznīcas universitāšu doktori paziņoja, ka tas, kas nogalinās mūku, būs bez grēka. Bet Dievs pats bija viņa sargs. Viņa doktrīnas bija dzirdamas visur- „viensētās un klosteros, .. dižciltīgo muižās, universitātēs un ķēniņu pilīs».²³

Ap šo laiku Lutera uzzināja, ka bohēmiešu reformators Huss pirms viņa jau bija atzinis lielo patiesību par taisnošanu ticībā. Lutera teica: „Mēs visi — es, Pāvils un Augustīns — esam bijuši husīti, paši to nezinot!» „Patiesība ir sludināta .. pirms gadsimta, un tā ir sadedzināta!»²⁴

Par universitātēm Lutera rakstīja: „Es baidos, ka universitātes izrādīsies lielie vārti uz elli, ja vien tās cītīgi nestrādās, lai izskaidrotu Svētos Rakstus, un neiegravēs tos jauniešu sirdīs. .. Ikvienu iestāde, kas pastāvīgi nemāca cilvēkiem Dieva vārdu, kļūst samaitāta.»²⁵

Šī uzruna ceļoja pa visu Vāciju. Tā sacēla kājās veselu tautu. Lutera pretinieki mudināja pāvestu sākt izšķirošu darbību pret viņu. Tika izdots dekrēts, ka viņa doktrīnas nekavējoties ir jāiznīcina. Ja reformators un viņa sekotāji neatkāpsies, viņi visi tiks izslēgti no baznīcas.

Briesmīga krīze

Reformācijai tā bija briesmīga krīze. Lutera nebija akls, lai neredzētu vētru, kas grasījās izlauzties, bet viņš uzticējās Kristus atbalstam un aizsardzībai. „Es nezinu, kas

²⁰D'Aubigné, 4. gr., 10. nod.

²¹Turpat.

²²Turpat, 5. gr., 1. nod.

²³Turpat, 6. gr., 2. nod.

²⁴James A. Wylie, *History of Protestantism*, 6. gr., 1. nod.

²⁵D'Aubigné, 6. gr., 3. nod.

notiks, ne arī es to gribu zināt. .. Pat lapa nenokrīt bez Tēva gribas. Cik daudz vairāk Viņš rūpēsies par mums! Mirt par Vārdu ir viegli, jo pats Vārds, kas bija nācis miesā, mira.»²⁶

Kad pāvesta dekrēts nonāca līdz Luteram, viņš teica: „Es to nicinu un noliedzu kā bezdievīgu un nepareizu. .. Tajā ir nosodīts pats Kristus. Es jau jūtu lielāku brīvību savā sirdī, jo vismaz zinu, ka pāvests ir antikrists un ka viņa tronis ir paša sātana tronis.»²⁷

Tomēr Romas prasības nepalika bez ietekmes. Vājie un māņticīgie trīcēja un drebēja pāvesta dekrēta priekšā, un daudzi dzīvību uzskatīja par pārāk dārgu, lai ar to riskētu. Vai reformatora darbs tuvojas noslēgumam?

Luters vēl joprojām nebaidījās. Ar pārdabisku spēku viņš svieda nosodošo spriedumu atpakaļ uz Romu. Dažādu sabiedrības slāņu cilvēku pūļa priekšā Luters sadedzināja pāvesta ediktu. Viņš teica: „Nopietna cīņa ir tikai sākusies. Līdz šim es ar pāvestu esmu tikai spēlējis. Es sāku šo darbu Dieva vārdā; tas noslēgsies bez manis un Viņa spēkā. .. Kurš var pateikt, ka Dievs nav mani izredzējis un aicinājis, un vai viņiem nevajadzētu baidīties, ka, nicinot mani, viņi nicina pašu Dievu? ..

Dievs nekad neizredzēja par pravieti augsto priesteri vai kādu citu augsta stāvokļa cilvēku, bet parasti Viņš izvēlējās zemus un nicinātus cilvēkus, pat ganu Amosu. Visos laikmetos Dieva ļaudīm ir bijis jānorāj dižcilvēgie — ķēniņi, prinči, priesteri un gudrie —, riskējot ar savu dzīvību. .. Es nesaku, ka esmu pravietis, bet es saku, ka viņiem pienāktos baidīties tieši tāpēc, ka es esmu viens, bet viņu- daudz. Esmu drošs, ka Dieva Vārds ir ar mani un ka tas nav ar viņiem.»²⁸

Tomēr Luters piedzīvoja lielu cīņu ar sevi, pirms viņš nolēma atdalīties no baznīcas. „Ak, cik daudz sāpju tas man radīja, lai gan Raksti bija manā pusē, pamatojot man pašam to, ka man vajadzētu uzdrīkstēties stāvēt vienam pret pāvestu un apliecināt, ka viņš ir antikrists! Cik daudz reižu neesmu sev ar rūgtumu uzdevis šo jautājumu, kas tik bieži ir bijis uz pāvesta piekritēju lūpām: „Vai tu viens esi gudrs? Vai tas ir iespējams, ka visi pārējie kļūdās? Un galu galā, ja tas esi tu, kas kļūdās un aizrauj savos maldos līdz tik daudz dvēseļu, kurš tad saņems sodu uz mūžīgiem laikiem?“ Tā es cīnījos ar sevi un sātanu, kamēr Kristus ar savu nekļūdīgo vārdu nostiprināja manu sirdi pret šīm šaubām.»²⁹

Tika izdots jauns edikts, paziņojot reformatora galīgo izslēgšanu no Romas baznīcas un nosaucot viņu par Dieva nolādētu. Šajā lāstā bija iekļauts ikviens, kurš pieņems viņa mācību.

- [62] Ikviens, kuru Dievs izmanto, lai atklātu patiesības, kas domātas tieši viņu laikam, saskarsies ar pretestību. Lutera laikā bija patiesība, kas bija domāta viņa laikam, un arī mūsdienās draudzei ir patiesība mūsu laikam. Bet lielākā daļa cilvēku mūsdienās patiesību nevēlas pieņemt vairāk kā Lutera pretinieki. Tiem, kas nes patiesību šim laikam, nevajadzētu gaidīt, ka viņus uzņems labvēlīgāk par agrīnajiem reformatoriem. Lielā cīņā starp patiesību un maldi, starp Kristu un sātanu šīs pasaules vēstures noslēgumā pieņemsies spēkā (sk. Jāņa 15:19, 20; Lūkas 6:26).

²⁶D“Aubigné, trešais Londonas izdevums., Walther, 1840, 6. gr., 9. nod.

²⁷D“Aubigné, 6. gr., 9. nod.

²⁸Turpat, 6. gr., 10. nod.

²⁹Martyn, 372., 373. lpp.

Vācijas tronī bija ticis jaunais ķeizars Kārlis V. Saksijas kūrfirsts, kurš lielā mērā bija atbildīgs par Kārļa nonākšanu tronī, lūdza viņu nesākt nekādu darbību pret Luteru, kamēr viņš nav uzklausīts. Tas nostādīja ķeizaru sarežģītā stāvoklī. Pāvesta sekotājus neapmierinātu nekas mazāks par Lutera nāvi. Kūrfirsts bija paziņojis, ka „Dr. Luteram vajadzētu nodrošināt aizsardzības rakstu, lai viņš varētu stāties izglītotu, dievbijīgu un objektīvu tiesnešu tribunāla priekšā». ¹

Reihstāgs notika Vormsā. Vācijas firsti šajā sapulcē pirmo reizi satika jauno monarhu. Vormsā sapulcējās baznīcas un valsts amatpersonas un sūtīti no svešām zemēm. Tomēr jautājums, kas modināja visdziļāko interesi, bija reformators. Kārlis bija licis kūrfirstam ņemt Luteru sev līdzī, garantējot viņa aizsardzību un apsolut brīvu diskusiju par strīdīgiem jautājumiem. Lutera rakstīja ķeizaram: „Ja mani aicina ķeizars, es nešaubos, ka tas ir paša Dieva aicinājums. Ja viņu nolūks ir vardarbība pret mani, .. es nolieku šo jautājumu Kunga rokās. .. Ja Viņš mani neglābs, mana dzīvība ir mazsvarīga. .. Tu vari gaidīt no manis visu, .. izņemot bēgšanu un atkāpšanos. Bēgt es nevaru, un vēl mazāk varu atkāpties.» ²

Kad izplatījās ziņa, ka Lutera ieradīsies sapulcē, vispārējais satraukums pieauga. Pāvesta pārstāvis Aleanders bija satraukts un saniknots. Izskatīt lietu, kurā pāvests savu notiesājošo spriedumu jau bija pasludinājis, nozīmētu parādīt necieņu pret pāvesta autoritāti. Vēl vairāk- šī vīra spēcīgie argumenti varētu pamudināt daudzus firstus nostāties pret pāvestu. Aleanders lūdza Kārli neļaut Luteram ierasties Vormsā, un viņš pierunāja ķeizaru paklausīt.

Aleanderam nepietika ar šo uzvaru, un viņš darīja visu, lai Lutera tiktu notiesāts, apsūdzot reformatoru „musināšanā, dumpja celšanā, godbijības trūkumā un zaimošanā». Bet viņa skarbā valoda atklāja, kāds gars viņu vada. Valdīja vispārējs uzskats, ka „viņu vada naids un atriebība.» ³

Ar jaunu dedzību Aleanders mudināja ķeizaru izpildīt pāvesta pavēles. Noguris no šīs uzstājības, Kārlis aicināja viņu izteikt savu viedokli sapulcē. Tie, kuri bija reformatora pusē, bija satraukti par to, ko Aleanders teiks. Saksijas kūrfirsts pats nebija klāt, bet daži viņa pārstāvji pierakstīja Aleandera runu.

Luters apsūdzēts ķecerībā

Ar visu savu erudīciju un daiļrunību Aleanders sāka izteikt apsūdzības pret Luteru kā pret baznīcas un valsts ienaidnieku. Viņš paziņoja, ka „Lutera rakstos ir pietiekami daudz kļūdu», lai attaisnotu „simts tūkstošu ķeceru» sadedzināšanu.

„Kas ir visi šie luterāņi? Nekaunīgu skolotāju, samaitātu priesteru, amorālu mūku, neizglītotu juristu un pagrimušu muižnieku bars. .. Cik daudz pārāka par viņiem skaita, spēju un spēka ziņā ir katoļu sabiedrība! Vienprātīgs šīs slavenās sapulces spriedums

[64]

¹ J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 6.gr., 11. nod.

² Turpat, 7. gr., 1. nod.

³ Turpat.

apgaismos neizglītotos, brīdinās neapdomīgos, palīdzēs pieņemt lēmumu šaubīgajiem un dos spēku vājajiem.»⁴

Ļaudis vēl joprojām izsaka tos pašus argumentus pret visiem, kuri uzdrīkstas atklāt skaidrās Dieva Vārda mācības. „Kas ir šie jauno doktrīnu sludinātāji? Viņi ir neizglītoti, skaitliski maz un no zemākajām ļaužu šķirām. Tomēr viņi saka, ka viņiem ir patiesība un ka viņi ir Dieva izredzētā tauta. Viņi ir neizglītoti un piekrāpti. Cik skaitliski pārāka un ietekmīgāka ir mūsu baznīca!» Šie argumenti tagad nav pamatotāki kā reformatora laikā.

Lutera nebija klāt, lai pārspētu pāvesta aizstāvi ar skaidrajām un pārliecinošajām Dieva Vārda patiesībām. Lielākā daļa klātesošo bija noskaņota ne tikai notiesāt viņu un viņa mācību, bet arī, ja iespējams, izraut ķecerību ar saknēm. Viss, ko Roma varēja pateikt sevis aizstāvēšanai, bija pateikts. Atklātajai cīņai turpinot attīstīties, tieši šajā vietā skaidrāk kļūst saskatāms kontrasts starp patiesību un maldiem.

Tagad Kungs pamudināja kādu sapulces locekli atklāt pāvestīgās tirānijas patieso ietekmi. Šajā augstmaņu sanāksmē piecēlās Saksijas hercogs Georgs un ar satriecošu precizitāti atklāja baznīcas krāpšanas darbus un citas negatības:

„Varas darbi .. kliez pret Romu. Viss kauns ir nolikts malā, un viņu vienīgā interese ir .. nauda, nauda, nauda, .. tāpēc sludinātāji, kam vajadzētu mācīt patiesību, nerunā neko citu kā vien maldus. Viņus ne tikai pacieš, bet arī atalgo. Jo lielāki ir viņu meli, jo lielāka peļņa. No šī samaitātā avota iztek smirdīgs ūdens. Piedauzība izstiep savu roku, lai apritu. .. Skumji sacīt, ka šīs garīdzniecības izdomātās tenkas grūž mūžīgā pazušanā daudzās nabaga dvēseles. Mums ir vajadzīga vispārēja reforma.»⁵ Fakts, ka runātājs bija nepāprotams reformatora pretinieks, padarīja viņa vārdus vēl iespaidīgākus.

Dieva eņģeļi sūtīja gaismas starus maldu tumsā, lai atvērtu sirdis patiesībai. Dieva patiesības spēks pārvaldīja pat reformācijas ienaidniekus un sagatavoja ceļu lielākam darbam, kam tūlīt bija jāsākas. Šajā sanāksmē varēja dzirdēt Balsi, kas ir varenāka par Lutera balsi.

Tika izvirzīta komiteja, lai sagatavotu sarakstu ar pāvestīgās varas spaidiem, kas smagi gūlās uz vācu tautas. Šis saraksts tika parādīts ķeizaram ar lūgumu, lai viņš pieņem mērus šo ļaunumu iznīcināšanai. Lūgumā bija teikts: „Mūsu pienākums ir novērst mūsu tautas negodu un sagrāvi. Šī iemesla dēļ mēs pazemīgi, bet steidzīgi lūdzam izdot pavēli par vispārēju reformu un izmantot savu varu, lai to īstenotu.»⁶

Luters izsaukts uz sanāksmi

Tagad sanāksmes dalībnieki pieprasīja, lai ierodas pats Luters. Ķeizars beidzot piekrita. Līdz ar uzaicinājumu ierasties viņam tika piešķirts aizsardzības raksts. Kopā ar pavēli atvest Lutera uz Vormsu ziņnesis to nogādāja Vitenbergā.

[65] Zinot aizspriedumus un naidu pret Lutera, viņa draugi baidījās, ka šis aizsardzības raksts netiks ņemts vērā. Viņš atbildēja: „Kristus dos man Savu Garu, lai gūtu uzvaru pār šiem maldu kalpiem. Es esmu viņus nicinājis savas dzīves laikā un triumfēju pār viņiem savā nāvē. Viņi Vormsā grib piespiest mani atkāpties, un mana atkāpšanās būs šāda: iepriekš es teicu, ka pāvests ir Kristus vietnieks, bet tagad es apliecinu, ka viņš ir Kunga pretinieks un velna apustulis.»⁷

⁴Turpat, 7. gr., 3. nod.

⁵Turpat, 7. gr., 4. nod.

⁶Turpat

⁷Turpat, 7. gr., 6. nod.

Bez ķeizara vēstneša kopā ar Luteru nolēma iet trīs viņa draugi. Arī Melanhtona sirds bija pieķērusies Luteram, un viņš gribēja viņam sekot. Bet Luters noraidīja viņa lūgumus, sacīdams: „Ja es neatgriežos un mani ienaidnieki mani nogalina, tad turpini stāvēt stipri par patiesību un mācīt to. Strādā manā vietā. .. Ja tu izdzīvosi, mana nāve būs maznozīmīga.»⁸

Drūmas priekšnojautas pildīja ļaužu prātus. Viņi bija uzzinājuši, ka Lutera raksti Vormsā ir nosodīti. Ziņnesis, baidīdamies par Lutera drošību sanāksmē, jautāja, vai viņš vēl joprojām vēlas doties ceļā. Viņš atbildēja: „Ja arī mani nosodītu visās pilsētās, es, vienalga, dotos uz priekšu.»⁹

Erfurtē Luters gāja pa ielām, pa kurām viņš tik bieži bija staigājis, iegriezās savā klostera cellē un pārdomāja cīņas, kas viņa sirdī bija ienesušas gaismu un tagad pārpludināja Vāciju. Ļaudis aicināja viņu sludināt. Viņam bija aizliegts to darīt, bet ziņnesis deva savu atļauju, un mūks, kurš reiz vergoja visļauņākajiem klostera pienākumiem, tagad nostājās aiz kanceles.

Ļaudis klausījās kā apburti. Luters šīm izsalkušajām dvēselēm lauza dzīvības maizi. Viņš paaugstināja Kristu viņu priekšā kā tādu, kas ir augstāks nekā pāvesti, garīdznieki, ķeizari un ķēniņi. Luters neminēja ne vārda par savu bīstamo stāvokli. Kristū viņš bija zaudējis skatu uz sevi. Viņš paslēpās aiz Golgātas Vīra, cenšoties atklāt Jēzu kā grēcinieka Pestītāju.

Drosme mirt mocekļa nāvē

Reformatoram turpinot ceļu, ap viņu drūzmējās dedzīgu ļaužu pūlis, un draudzīgas balsis brīdināja viņu no katoļu varasvīriem. „Viņi tevi sadedzinās,» daži teica, „un tavu miesu pārvērtīs par pelniem, kā tas bija ar Janu Husu.» Luters atbildēja: „Pat ja viņi iedegtu ugunskurus visa ceļa garumā no Vormsas līdz Vitenbergai, .. es Kunga vārdā ietu pa to. Es stāšos viņu priekšā, .. apliecinādams Kungu Jēzu Kristu.»¹⁰

Lutera tuvošanās Vormsai radīja lielu kņadu. Draugi trīcēja un drebēja par viņa drošību, un ienaidnieki bažījās par savu nodomu izdošanos. Pāvesta sekotāji bija sarunājuši kādu, kurš mudinātu viņu doties uz kāda draudzīga bruņinieka pili, kur, kā viņi teica, visus sarežģījumus varētu atrisināt miera ceļā. Draugi raksturoja briesmas, kas viņam draudēja. Luters, vēl joprojām nelokāms, paziņoja: „Pat ja Vormsā būtu tik daudz velnu, cik dakstiņu uz māju jumtiem, es vēl joprojām dotos uz priekšu.»¹¹

Ierodoties Vormsā, pie vārtiem bija sapulcējies milzīgs pūlis, lai viņu sagaidītu. [66] Satraukums bija liels. „Dievs būs mans sargs,» Luters teica, izkāpdams no ratiem. Viņa ierašanās Romas atbalstītājos radīja bailes. Ķeizars sasauca savus padomdevējus. Kurā pusē lai viņi nostājas? Kāds nelokāms katolis paziņoja: „Mēs šo jautājumu esam jau ilgi apsprieduši. Ķeizarsiskā Augstība varētu atbrīvoties no šī cilvēka reizi par visām reizēm. Vai tad Sigismunds nelika sadedzināt Janu Husu? Arī mums nav pienākuma ne izdot, ne arī ņemt vērā ķecera aizsardzības rakstu.» „Nē,» ķeizars atbildēja, „mums ir jātur savi solījumi.»¹² Viņi nolēma, ka reformators ir jāuzklausā.

Ikviens, kas bija pilsētā, vēlējās redzēt šo ievērojamo cilvēku. Luters bija noguris no ceļa un viņam vajadzēja mieru un atpūtu. Bet viņš bija baudījis tikai dažas stundas atpūtas,

⁸Turpat, 7. nod., 7. nod.

⁹Turpat.

¹⁰Turpat.

¹¹Turpat.

¹²Turpat, 7. gr., 8. nod.

kad ap viņu jau pulcējas muižnieki, bruņinieki, priesteri un citi pilsētas iedzīvotāji. Starp viņiem bija muižnieki, kuri drosmīgi pieprasīja, lai ķeizars ieviestu reformas baznīcas varas darbos. Lai redzētu bezbailīgo mūku, bija ieradušies gan draugi, gan ienaidnieki. Viņa izturēšanās bija drosmīga un nelokāma. Viņa smalkajai, bālajai sejai bija laipna un pat priecīga izteiksme. Viņa vārdu dziļā nopietnība saturēja tādu spēku, ka pat ienaidnieki nespēja pilnībā stāties tai pretī. Daži tika pārliecināti, ka viņu vada dievišķs spēks. Citi paziņoja to pašu, ko farizeji bija teikuši par Kristu: „Viņā ir velns.» (Jāņa 10:20)

Nākamajā dienā ķeizara ierēdnis tika aizsūtīts atvest Luteru uz sanāksmes zāli. Visas ielas bija pilnas ar skatītājiem. Ikviens ļoti vēlējās redzēt mūku, kurš bija uzdrīkstējies stāties pretī pāvestam. Kāds vecs ģenerālis, daudzu kauju varonis, viņam laipni teica: „Nabaga mūk, tu tagad dodies, lai kāptu uz cēlākas platformas, nekā es vai jebkurš cits komandieris ir ieņēmis visasiņainākajās cīņās. Bet, ja tava lieta ir taisna, .. ej uz priekšu Dieva vārdā un nebaidies ne no kā. Dievs tevi neatstās.»¹³

Luters koncila priekšā

Ķeizars sēdēja savā tronī, vissvarīgāko impērijas cilvēku ielenkts. Tagad Mārtiņam Luteram būs jāatbild par savu ticību. „Šī ierašanās pati par sevi bija skaidra uzvara pār pāvestību. Pāvests bija notiesājis cilvēku, un viņš tagad stāvēja tribunāla priekšā, kas ar šo rīcību sevi nostādīja virs pāvesta. Pāvests bija viņu aizliedzis un izslēdzis no jebkādas cilvēku sabiedrības, tomēr viņš tika uzaicināts ar cieņu un tika uzaicināts piedalīties visredzamākajā sanāksmē visā pasaulē. .. Roma jau bija nokāpusi no troņa, un šo krišanu bija izraisījusi mūka balss.»¹⁴

Dzimis kā zemas kārtas cilvēks, reformators bija samulsis un godbijīgs. Daži firsti pienāca pie viņa, un viens čukstēja: „Nebaidies no tiem, kas var nogalināt miesu, bet nevar nogalināt dvēseli.» Kāds cits teica: „Kad jūs Manis dēļ vedīs ķēniņu un valdnieku priekšā, tad Tēva Gars darīs jums zināmu, kas jārūnā.» (Sk. Mateja 10:28, 1820.)

[67] Pārpildītajā sanāksmē iestājās dziļš klusums. Tad piecēlās kāds ķeizara ierēdnis un, norādīdams uz Luteru rakstiem, pieprasīja, lai reformators atbild uz diviem jautājumiem: vai viņš tos atzīst par saviem un vai viņš ir nolēmis atteikties no tur paustajiem uzskatiem. Kad tika lasīti grāmatu nosaukumi, Luters atbildēja uz pirmo jautājumu, atzīdams, ka tās ir viņa grāmatas. „Attiecībā uz otro jautājumu,» viņš teica, „es rīkotos pārāk strauji, ja uz to atbildētu bez apdomāšanās. Es varētu atbildēt vairāk pēc tā, kā prasa patiesība, neņemdam vērā to, ko prasa apstākļi. Šī iemesla dēļ es visā pazemībā lūdzu ķeizarisko Augstību dot man laiku, lai es varētu atbildēt, nepārkāpjot Dieva Vārdu.»¹⁵

Lutera atbilde pārliecināja sanāksmes dalībniekus, ka viņš nerīkojas kaislīgi vai impulsīvi. Šāds miers un pašsavaldīšanās, ko negaidīja no tik drosmīga un nelokāma cilvēka, darīja viņu spējīgu vēlāk atbildēt ar tādu gudrību un cieņu, kas pārsteidza pretiniekus un norāja viņu augstprātīgo iedomību.

Nākamajā dienā Luteram bija jānodod sava galīgā atbilde. Uz kādu brīdi viņa sirds zaudēja drosmi. Šķita, ka ienaidnieki uzvar. Ap viņu savilkās mākoņi un šķita, ka tie atšķir viņu no Dieva. Gara ciešanās pār viņa lūpām nāca šie salauztie, sirdi plosošie saucieni, kurus pilnībā saprast varēja tikai Dievs.

„Ak, visvarenais un mūžīgais Dievs,» viņš teica, „ja man sava uzticība jāpamato tikai uz šīs pasaules varām, tad viss ir pagājis. .. Mana pēdējā stunda ir pienākusi, mans

¹³Turpat.

¹⁴Turpat.

¹⁵Turpat.

spriedums jau ir pasludināts. .. Ak, Dievs, palīdzi man nostāties pret visu šīs pasaules gudrību. .. Tā ir Tava lieta, .. un tā ir taisna un mūžīga lieta. Ak, Kungs, palīdzi man! Uzticamais un nemainīgais Dievs, es nepaļaujos ne uz vienu cilvēku. .. Tu mani esi izredzējis šim darbam. .. Nostājies manā pusē sava mīļotā Jēzus Kristus dēļ, kas ir mans sargs, mans vairogs un mans sarga tornis.»¹⁶

Ne jau bailes no personīgām ciešanām, spīdzināšanas vai nāves pildīja viņu ar šausmām. Viņa vājuma dēļ patiesības lieta varēja ciest zaudējumu. Viņš necīnījās ar Dievu par savu drošību, bet par evaņģēlija uzvaru. Pilnīgā bezpalīdzībā viņš nostiprināja savu ticību Kristū, varenajā Atbrīvotājā. Viņam koncila priekšā nebūs jāstājas vienam. Dieva vīra sirdī atgriezās miers, un viņš priecājās, ka viņam bija ļauts paaugstināt Dieva Vārdu valdnieku priekšā.

Luters pārdomāja savu atbildi, pārskatot rindkopas savos rakstos un pieliekot atbilstošus pierādījumus no Bībeles, lai pamatotu savu nostāju. Tad, uzlicis kreiso roku uz Svētās Grāmatas, viņš pacēla labo roku pret debesīm un svinīgi solīja „palikt uzticīgs evaņģēlijam un brīvi apliecināt savu ticību, pat ja viņam nāktos apzīmogot savu liecību ar asinīm.»¹⁷

Luters atkal koncila priekšā

Kad Luters atkal tika atvests sapulces priekšā, viņš bija rāms un mierīgs, tomēr drosmīgs un cēls kā Dieva liecinieks šīs zemes vareno vidū. Ķeizara ierēdnis tagad prasīja, kāds ir viņa lēmums. Vai viņš vēlas atkāpties? Luters atbildēja pazemīgā tonī, bez vardarbības un neiekaistot dusmās. Viņa uzvedība bija cienīga un kautra, tomēr viņš parādīja prieku un pārliecību, kas pārsteidza sapulces dalībniekus.

„Jūsu ķeizariskā Augstība, augsti godātie kungi,» Lutera teica, „es šodien esmu ieradies jūsu priekšā, lai izpildītu pavēli, kas man tika dota vakar. Ja es nezinot esmu pārkāpis galmā pieņemtās tradīcijas un formas, tad, lūdzu, piedodiet man, jo es neesmu audzis karaļa pilī, bet klostera noslēgtībā.»¹⁸

[68]

Tad viņš apstiprināja, ka dažos savos publicētajos darbos viņš rakstījis par ticību un labajiem darbiem, un pat viņa ienaidnieki teikuši, ka tie bijuši par svētību. Atkāpties no tiem nozīmētu nosodīt patiesības, ko visi ir pieņēmuši. Vēl viena daļa no viņa rakstiem sastāvēja no pāvestības samaitātības un ļauno darbu aprakstiem. Ja tos atsauks, tas stiprinās Romas tirāniju un atvērs plašāk durvis lielākiem zaimiem. Trešajā rakstu daļā viņš vērsās pret cilvēkiem, kuri aizstāvēja pastāvošo ļaunumu. Attiecībā uz šiem viņš vaļsirdīgi atzīst, ka ir bijis bargāks, nekā vajadzēja. Bet pat šīs grāmatas viņš nevarēja atsaukt, jo tad patiesības ienaidnieks izmantos izdevību, lai pret Dieva ļaudīm izturētos ar vēl lielāku nežēlību.

Luters turpināja: „Es aizstāvēšu sevi tā, kā to darīja Kristus: „Ja Es nepareizi esmu runājis, tad pierādi, ka tas bija nepareizi.“ Dieva žēlastībā es aicinu Jūs, ķeizariskā Augstība, jūs, augsti godājamie kungi, un jūs, visu šķiru cilvēku pārstāvji, pierādiet ar praviešu un apustuļu rakstiem, ka es kļūdodos. Tiklīdz būšu par to pārliecināts, es atsaukšu savus maldus un būšu pirmais, kas atteikšos no savām grāmatām un iemetīšu tās ugunī.

..

Es nebūt neesmu nobijies un samulsis, es priecājos redzēt, ka evaņģēlijs tagad, tā kā agrākos laikos, ir izraisījis strīdus un nemierus. Tāda ir Dieva Vārda būtība, tāds ir tā lik-

¹⁶Turpat.

¹⁷Turpat.

¹⁸Turpat.

tenis. „Es neesmu nācis nest mieru virs zemes, bet zobenu,“ sacīja Jēzus Kristus. .. Tikai sargieties, lai, apstādamies pie strīdiem, nesākat vajāt svēto Dieva Vārdu un neizsaucat pār sevi baismīgu, neizbēgamu briesmu plūdus, kas radīs postu un mūžīgu iznīcību.»¹⁹

Luters runāja vācu valodā. Tagad viņam prasīja atkārtot tos pašus vārdus latīņu valodā. Viņš atkal ar tādu pašu skaidrību kā iepriekš norunāja savu runu. Tā bija Dieva vadība, jo māņticība un maldi bija padarījuši daudzus firstus tik aklus, ka viņi sākumā nespēja ieraudzīt Lutera prāta spēku, bet atkārtojums padarīja viņus spējīgus skaidri saprast Dieva vīra teikto.

Tie, kuri stūrgalvīgi aizvēra acis pret gaismu, bija saniknoti par Lutera vārdiem. Reihstāga spīkers dumīgi teica: „Tu neatbildēji uz uzdoto jautājumu. .. Tev ir jādod skaidra un precīza atbilde. .. Vai tu atkāpsies vai neatkāpsies?»

[69] Reformators atbildēja: „Tā kā jūsu augstība un gaišība prasa no manis skaidru, vienkāršu un precīzu atbildi, es to ari došu, un tā ir: es nevaru pakļaut savu ticību ne pāvestam, ne konciliem, jo ir skaidrāks nekā diena, ka viņi bieži ir maldījušies un bijuši pretrunā cits citam. Tāpēc, ja mani nepārlicina Svēto Rakstu liecība, .. *es nevaru atkāpties un to nedarīšu*, jo kristietim nav droši runāt pret savu sirdsapziņu. Šeit es stāvu. Es nevaru darīt citādi. Lai Dievs man palīdz. Āmen.»²⁰

Tā stāvēja šis taisnais vīrs. Viņa rakstura šķīstums un cēlums, viņa sirdsmiers un prieks, kad viņš liecināja par tās ticības pārkāpumu, kas uzvar pasauli, bija skaidri redzams visiem.

Pirmo atbildi Luters bija izteicis ar godbijīgu, gandrīz padevīgu attieksmi. Pāvesta sekotāji domāja, ka vilcināšanās ar atbildi ir pirmais solis, lai atteiktos no ticības. Pats Kārlis V, ar nicinājumu noraudzījies uz mūka izdilušo miesu, uz viņa rupjo apģērbu un vienkāršo valodu, paziņoja: „Šis mūks nekad nepadarīs mani par ķeceri.» Drosme un nelokāmība, ko viņš tagad parādīja, viņa loģika pārsteidza ikvienu. Ķeizars izbrīnā izsaucās: „Šis mūks runā ar drošu sirdi un nelokāmu drosmi!»

Romas atbalstītāji bija zaudējuši cīņu. Viņi mēģināja saglabāt savu varu, pamatojoties nevis uz Rakstiem, bet ķeroties pie Romas uzticamā ieroča- draudiem. Reihstāga vadītājs teica: „Ja tu neatkāpies, tad ķeizars un impērijas valstis apspriedīsies, ko iesākt ar nereformējamo ķeceri.»

Luters mierīgi atbildēja: „Lai Dievs ir mans palīgs, jo es nevaru atkāpties.»²¹

Kamēr firsti apspriedās, viņam bija jāiziet ārā no zāles. Lutera neatlaidīgā atteikšanās pakļauties varēja ietekmēt baznīcas vēsturi uz ilgiem laikiem. Viņi nolēma dot viņam vēl vienu iespēju atkāpties. Atkal viņam tika uzdots jautājums: vai viņš atsauks savu mācību? „Man nav citas atbildes, kā vien tā, ko es jau pateicu,» Luters atbildēja.

Pāvestības vadītāji bija vīlušies, ka viņu vara nebija iebiedējusi pazemīgu mūku. Luters bija teicis runu ar kristīgu cieņu un nosvērtību, un viņa valoda bija brīva no kaisles un sagrozījumiem. Viņš bija novērsis skatu no sevis un sajuta vienīgi to, ka viņš atradās Tā klātbūtnē, kas ir bezgalīgi pārkāps par pāvestiem, karaļiem un ķeizariem. Dieva Gars bija klātesošs un ietekmēja impērijas vadītāju sirdis.

Daži firsti drosmīgi atzina, ka Luters ir taisns. Kāda cita grupa neizteica savu pārlicību, bet nākotnē kļuva par bezbailīgiem reformācijas atbalstītājiem.

Kūrfirsts Frīdrihs Lutera runā bija klausījies ar dziļu savīļņojumu. Ar prieku un lepnumu viņš bija doktora drosmes un nosvērtības liecinieks, un viņš nolēma vēl vairāk

¹⁹Turpat.

²⁰Turpat.

²¹Turpat.

aizstāvēt Luteru. Viņš redzēja, ka patiesības spēks bija sakāvis pāvestu, karaļu un garīdznieku gudrību.

Kad pāvesta pārstāvis ieraudzīja, kādu ietekmi bija radījusi Lutera runa, viņš nolēma izmantot jebkādas līdzekļus, lai panāktu reformatora aizliegšanu. Daiļrunīgi un ar diplomāta spējām viņš atklāja jaunajam ķeizaram, kādas briesmas ir upurēt Romas draudzību un atbalstu nenozīmīga mūka dēļ.

Dienu pēc Lutera atbildes Kārlis V paziņoja sanāksmes dalībniekiem savu lēmumu atbalstīt un aizsargāt katoļu reliģiju. Viņš bija nolēmis pieņemt spēcīgus mērus pret Luteru un pret viņa mācītājiem ķecerībām: „Es upurēšu savas karalistes, savu bagātību, draugus, savu miesu, asinis, dvēseli un dzīvību. .. Es .. izturēšos pret viņu un viņa sekotājiem kā pret stūrgalvīgiem ķeceriem, izslēdzot viņus no baznīcas, izsūtot trimdā un ar jebkādiem līdzekļiem viņus iznīcinot.»²² Neskatoties uz to, ķeizars paziņoja, ka Lutera drošības garantija ir jāievēro. Viņam ir jāļauj droši atgriezties mājās.

[70]

Lutera drošības garantija apdraudēta

Pāvesta pārstāvji atkal pieprasīja ķeizaram neņemt vērā reformatora aizsardzības rakstu. „Viņa pelni ir jāizkaisa Reinā, kā tas pirms gadsimta bija ar Jana Husa pelniem.»²³ Bet, lai gan Vācijas firsti Luteram bija ienaidnieki uz mūžu, viņi protestēja pret tādu ļaunprātīgu sabiedrības uzticības izmantošanu. Viņi norādīja uz nelaimēm, kas bija sekojušas Husa nāvei. Firsti negribēja, lai Vācijā atkārtotos šādi šausmīgi notikumi.

Atbildot uz kaunpilno priekšlikumu, Kārlis V teica: „Ja arī gods un ticība būtu izraidīti no visas pasaules, tiem ir jāatrod patvērumus firstu sirdīs.»²⁴ Lutera ienaidnieki turpināja skubināt viņu apieties ar reformatoru tā, kā Sigismunds bija izrikojies ar Husu. Bet, atceroties ainu, kad publiskā sanāksmē Huss bija norādījis uz savām ķēdēm un atgādinājis monarham viņa aizsardzības raksta solījumus, Kārlis V paziņoja: „Es negribētu nosarkt kā Sigismunds.»²⁵

Tomēr Kārlis V ar nolūku noraidīja Lutera atklātās patiesības. Viņš negribēja mainīt ierasto ceļu, lai staigātu patiesībā un taisnībā. Tāpēc, ka viņa tēvi bija atbalstījuši pāvestību, arī viņš darīja tāpat. Tā viņš atteicās pieņemt gaismu, kas bija lielāka par senču saņemto.

Mūsdienās daudzi pieķeras savu senču tradīcijām. Kad Kungs sūta lielāku gaismu, viņi atsakās to pieņemt tāpēc, ka to nebija saņēmuši viņu tēvi. Dievs mūs neatzīs par taisniem, ja mēs raudzīsimies uz senčiem, lai uzzinātu savus pienākumus, nevis meklēsim Patiesības Vārdā. Mēs esam atbildīgi par papildu gaismu, kas tagad spīd pār mums no Dieva Vārda.

Ar Lutera starpniecību dievišķais spēks bija uzrunājis Vācijas ķeizaru un firstus. Daudzus, kas bija šajā sanāksmē, Dieva Gars aicināja pēdējo reizi. Kā Pilāts bija darījis pirms vairākiem gadsimtiem, tā arī Kārlis V padevās pasaulīgam lepnumam un nolēma atmet patiesības gaismu. Luteram izteiktie draudi klīda plašā apkārtnē, radot satraukumu visā pilsētā. Pazīdami Romas nodevīgo cietsirdību, daudzi draugi nolēma pasargāt reformatoru no nāves. Simtiem muižnieku apņēmas viņu aizsargāt. Pie māju vārtiem un publiskās vietās tika izliktas izkārtnes, dažas nosodīdamas Luteru, bet citas — aizstāvēdamas. Uz vienas no tām bija rakstīti nozīmīgie vārdi: „Bēdas tev, zeme, kuras ķēniņš

²²Turpat., 7. gr., 9. nod.

²³Turpat.

²⁴Turpat.

²⁵Jacques Lenfant, *History of the Council of Constance*, 1. sēj., 422. 1pp.

vēl ir zēns.» (Salamans mācītājs 10:16) Plaši izplatītais entuziasms Luteram par labu pārliecināja ķeizaru un reihstāga dalībniekus, ka jebkura netaisnība pret viņu apdraud impērijas mieru un troņa stabilitāti.

[71]

Pūles panākt kompromisu ar Romu

Saksijas kūrfirsts Frīdrihs neatklāja savas patiesās jūtas pret reformatoru. Vienlaikus viņš ar pastāvīgu modrību sargāja Luteru, vērojot katru viņa un viņa ienaidnieku darbību. Bet daudzi citi nemēģināja slēpt savas simpātijas pret Luteru. „Doktora mazā istabiņa nespēja uzņemt visus apmeklētājus, kuri gribēja atnākt.»²⁶ Pat tie, kuri neticēja viņa doktrīnām, nespēja neapbrīnot viņa godīgumu, kas lika drīzāk riskēt ar dzīvību, nekā rīkoties pret sirdsapziņu.

Daži centās nopietni pārliecināt Luteru piekrist kompromisam ar Romu. Muižnieki un firsti stāstīja viņam, ka, ja viņš savus uzskatus nostādīs pret baznīcu un konciliem, tiks izraidīts no impērijas un viņam nebūs aizsardzības. Viņi atkal un atkal mudināja viņu padoties imperatora spriedumam. Tad viņam nebūšot, no kā baidīties. Atbildot viņš teica: „Es ar visu savu sirdi piekrītu, ka ķeizaram, firstiem un pat parastiem kristiešiem vajadzētu pārbaudīt un izvērtēt manus darbus, bet ar vienu nosacījumu — lai viņi par savu standartu izmanto Dieva Vārdu. Cilvēkiem nav jādara nekas cits, kā vien jāpaklausa tam.»

Kādā citā uzsaukumā Lutera teica: „Es piekrītu atteikties no aizsardzības raksta. Es nolieku sevi un savu dzīvību ķeizara rokās, bet Dieva Vārdu- nekad!»²⁷ Viņš teica, ka labprāt pakļausies concilam, bet tikai tad, ja tam pieprasīs izlemt saskaņā ar Rakstiem. „Kas attiecas uz Dieva Vārdu, ikviens kristietis ir tikpat labs tiesnesis kā pāvests, pat ja miljons concilu nostātos pāvesta pusē.»²⁸ Gan draugi, gan ienaidnieki beidzot bija pārliecināti, ka turpmākas pūles samierināt abas puses ir veltīgas.

Ja reformators būtu piekāpies vienā jautājumā, sātans un viņa eņģeļi būtu uzvarējuši. Bet viņa nelokāmā pārliecība bija līdzeklis baznīcas atbrīvošanai. Šī viena cilvēka ietekme, kurš uzdrīkstējās domāt un rīkoties pēc savas saprašanas, ietekmēja ne tikai tā laika baznīcu un pasauli, bet arī turpmākās paaudzes.

Drīz ķeizars pavēlēja Luteram atgriezties mājās. Tam nekavējoties sekotu viņa sodīšana. Virs Dieva vīra savilkās draudoši mākoņi, bet, atstājot Vormsu, viņa sirds bija pilna prieka un slavas.

Pēc tam kad viņš bija aizgājis, Lutera gribēja darīt zināmu, ka viņa stingrā nostāja nav sacelšanās. Viņš rakstīja ķeizaram: „Es esmu gatavs no visas sirds paklausīt Jūsu Augstībai, gan pagodināts, gan nicināts, gan dzīvībā, gan nāvē. Vienīgais, ko es vērtēju augstāk, ir Dieva Vārds, no kā cilvēki dzīvo. . . Kad runa ir par mūžīgām interesēm, Dievs negrib, lai kāds cilvēks pakļautos otram. Tas ir tāpēc, ka pakļaušanās garīgās lietās patiesībā ir pielūgsmē, un tā pienākas tikai Radītājam.»²⁹

Pa ceļam izslēgto mūku laipni uzņēma baznīcu vadītāji, un laicīgie valdnieki godāja cilvēku, kuru ķeizars bija apsūdzējis. Viņi lūdza viņu sludināt un, neskatoties uz ķeizara nosodījumu, viņš atkal nostājās aiz kanceles. „Es nekad neesmu solījis Dieva Vārdu iekalt ķēdēs, ne arī to darīšu,» viņš teica.³⁰

²⁶W. Carlos Martyn, *The Life and Times of Martin Luther*, 1. sēj., 404. 1pp.

²⁷D'Aubigné, 7. gr., 10. nod.

²⁸Martyn, 1. sēj., 410. 1pp.

²⁹D'Aubigné, 7. gr., 11. nod.

³⁰Martyn, 1. sēj., 420. 1pp.

Viņš nebija vēl tālu aizgājis no Vormsas, kad katoļu vadība pierunāja ķeizaru izdot ediktu pret viņu. Luters tika pasludināts par „pašu sātanu cilvēka izskatā un mūka apģērbā». ³¹ Tiklīdz viņa aizsardzības rakstam beidzās termiņš, nevienam nebija ļauts ne dot viņam patvērumu, ēdienu vai dzērienu, ne arī palīdzēt ar vārdiem vai darbiem. Viņš bija jānogādā varasvīriem, viņa sekotājiem jāatņem īpašums, un tie jāapcietina. Viņa raksti bija jāiznīcina, un ikvienam, kurš uzdrīkstējās rīkoties pret šo dekrētu, bija jāsaņem tāds pats sods kā Luteram. Saksijas kūrfirsts un citi firsti, kuri bija draudzīgi noskaņoti pret Luteru, atstāja Vormsu drīz pēc Lutera, tāpēc par ķeizara dekrētu nobalsoja tie reihstāga dalībnieki, kuri tur vēl bija palikuši. Romas atbalstītāji gaviļēja. Viņi domāja, ka tagad reformatora liktenis ir apzīmogots.

[72]

Dievs izmanto Saksijas Frīdrihu

Modra acs bija sekojusi katrai Lutera darbībai, patiesa un cēla sirds bija apņēmusies viņu glābt. Dievs deva Saksijas Frīdriham plānu, kā glābt reformatora dzīvību. Ceļā uz mājām Luters tika atdalīts no saviem pavadoņiem un ātri nogādāts mežā Vartburgas pilī, izolētā kalnu cietoksnī. Viņa slēpnis tika tik modri turēts noslēpumā, ka pat Frīdrihs pats nezināja, uz kuriem viņš ir aizgādāts. Tas bija ar nolūku, jo, kamēr kūrfirsts nekā nezināja, viņš arī nevarēja nevienam neko atklāt. Zinādams, ka reformators ir drošībā, viņš bija apmierināts.

Pagāja pavasaris, vasara un rudens, tuvojās ziema, taču Luters joprojām bija cietumnieks. Aleanders un viņa sekotāji lielījās ar savu veiksmi. Šķita, ka evaņģēlija gaisma ir izdzēsta. Bet reformatora gaismai bija jāspīd vēl spožāk.

Drošība Vartburgā

Vartburgas pils draudzīgajā drošībā Luters priecājās, ka ir brīvs no cīņas karstuma un nemiera. Bet viņš bija pieradis pie aktīvas dzīves un asiem konfliktiem un tikko spēja saglabāt mieru. Šajās vientulības dienās viņa domas kavējās pie stāvokļa baznīcā. Luters baidījās, ka viņu sauks par glēvuli, jo viņš bija izstājies no debatēm. Tad viņš rāja sevi, ka ir slinks un apmierina savas iegribas.

Tomēr vienlaikus viņš katru dienu paveica vairāk, nekā, šķiet, vienam cilvēkam bija iespējams paveikt. Viņa spalva nekad nestāvēja dīkā. Viņa ienaidnieki bija izbrīnīti un samulsuši par taustāmajiem pierādījumiem, ka viņš vēl joprojām ir aktīvs. Pa visu Vāciju klīda ar viņa spalvu rakstīti traktāti. Viņš arī pārtulkoja vācu valodā Jauno Derību. No savas klinšainās „Patmas salas» viņš gandrīz veselu gadu turpināja sludināt evaņģēliju un norāt tā laika maldus.

Pats Dievs bija paņēmis Savu kalpu nost no publiskās dzīves skatuves. Klusajā kalnu vientulības nošķirtībā Luteram bija atņemts jebkāds laicīgais atbalsts un cilvēcīga slava. Tas pasargāja viņu no lepnuma un pašpaļāvības, kas bieži seko veiksmei.

Kad cilvēki priecājās brīvībā, ko dod patiesība, sātans cenšas novērst viņu domas un jūtas no Dieva un pieķerties cilvēkiem, pagodinot ins trumentu un ignorējot Roku, kas vada Dieva izredzētos notikumus. Pārāk bieži reliģiskie vadītāji, kas tiek slavēti, sāk uzticēties sev. Cilvēki sāk raudzīties uz viņiem kā uz vadītājiem, nevis uz Dieva Vārdu. Dievs gribēja pasargāt reformāciju no šīm briesmām. Cilvēku acis uzlūkoja Luteru kā patiesības izskaidrotāju. Viņš tika paņemts prom, lai visas acis va rētu pievērsties mūžīgajam patiesības Autoram.

[73]

³¹D'Aubigné, 7. gr., 11. nod.

Dažas nedēļas pēc tam, kad Saksijas ogļrača būdā bija piedzimis Luters, nelielā lauku mājiņā starp Alpiem gana ģimenē piedzima Ulrihs Cvinglijs. Uzaudzis krāšņo dabas ainavu ieskaits, viņu jau bērnībā ietekmēja Dieva majestātiskums. Sēdēdams blakus savai vecmāmiņai, viņš klausījās nedaudzajos mīļajos Bībeles stāstos, ko viņa bija atradusi starp baznīcas leģendām un tradīcijām.

Trīspadsmit gadu vecumā Cvinglijs devās uz Berni, kur atradās tolaik vislabākā skola Šveicē. Tomēr šeit bija bīstami. Mūki centīgi pūlējās ievilināt viņu klosterī. Pateicoties Dievam, viņa tēvs tika informēts par mūku plāniem. Viņš saprata, ka uz spēles ir likta viņa dēla lietderība nākotnē, tāpēc lika viņam atgriezties mājās.

Cvinglijs paklausīja, bet ilgi nespēja palikt savā dzimtajā ielejā un drīz atsāka studijas Bāzelē. Šeit Cvinglijs pirmo reizi dzirdēja evaņģēliju par Dieva žēlastību, kas pieejama bez maksas. Seno valodu skolotājs Vitembahs, studējot grieķu un ebreju valodu, bija nonācis pie Svētajiem Rakstiem, un tā viņa vadībā dievišķās gaismas stari krita arī studentu prātos. Viņš mācīja, ka Kristus nāve ir grēcinieka vienīgā izpiršanas maksa. Cvinglijam šie vārdi bija kā pirmais gaismas stars, kas ievada rītausmu.

Drīz Cvinglijs tika aicināts doties prom no Bāzeles, lai sāktu sava mūža darbu. Viņa pirmā darba vieta bija kādā Alpu pagastā. Iecelts priestera amatā, viņš „no visas sirds nodevās dievišķās patiesības meklēšanai».¹

Jo vairāk viņš pētīja Rakstus, jo skaidrāk saskatīja pretstatu starp patiesību un Romas viltus mācībām. Viņš padevās Bībelei kā Dieva Vārdam, vienīgajam atbilstošajam un nekļūdīgajam vadonim. Viņš saprata, ka Bībelei pašai ir jāizskaidro sevi. Lai iegūtu pareizu izpratni, Cvinglijs atteicās no jebkādas palīdzības, izņemot Svēto Garu. „Es sāku lūgt Dievam pēc Viņa gaismas,» viņš vēlāk rakstīja, „un Raksti man kļuva daudz vieglāk saprotami.»²

Doktrīnas, ko Cvinglijs sludināja, nenāca no Lutera. „Ja Luters sludina Kristu,» Cvinglijs teica, „tad viņš dara to pašu, ko es. .. Es neesmu rakstījis Luteram nevienu vienīgu vārdu, ne arī Lutera man. Kāpēc? .. Lai parādītu, cik ļoti saskanīgs ir Dieva Gars, jo mēs abi bez kādām slepenām norunām vienādi mācām Kristus doktrīnu.»³

1516. gadā Cvinglijs tika uzaicināts sludināt Ainzīdelnas klosterī. Šeit viņa kā reformatora ietekme bija tik liela, ka sniedzās tālāk par dzimtajiem Alpiem.

[75] Viens no galvenajiem Ainzīdelnas valdzinājumiem bija jaunavas Marijas attēls. Ļaudis teica, ka tam piemīt spēks darīt brīnumus. Vīrs klostera vārtiem bija uzraksts: „Šeit var iegūt pilnīgu grēku atlaišanu.»⁴ Uz jaunavas svētvieta nāca ļaužu masas no visām Šveices pusēm un pat no Francijas un Vācijas. Cvinglijs izmantoja izdevību, lai pasludinātu šiem māņticības vergiem brīvību, kas iegūstama caur evaņģēliju.

Viņš teica: „Nedomājiet, ka šajā templī ir vairāk no Dieva nekā jebkurā citā vietā radībā. .. Vai jūsu nekam nederīgie darbi, garie svētceļojumi, upuri, bildes vai lūgumi jaunavai var nopelnīt Dieva žēlastību? .. Kā spīdīga kapuce, gludi nogrieztī mati un garš

¹James A. Wylie, *History of Protestantism*, 8. gr., 5. nod.

²Turpat, 8. gr., 6. nod.

³J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 8. gr., 9. nod.

⁴Turpat, 8. gr., 5. nod.

apģērbs vai ar zeltu izgreznotas kurpes vispār var kaut ko palīdzēt grēku piedošanā?» Viņš teica: „Kristus, kurš reiz tika upurēts pie krusta, ir upuris, kas samaksājis par ticīgo grēkiem līdz pašai mūžībai.»⁵

Daudzi bija rūgti vīlušies, uzzinājuši, ka grūtais ceļojums ir bijis velts. Viņi nespēja aptvert piedošanu, kas tika brīvi piedāvāta Kristū. Viņi bija apmierināti ar Romas norādīto ceļu. Viegļāk bija uzticēt savu glābšanu priesteriem un pāvestam, nekā meklēt sirds skaidrību.

Tomēr daži priecīgi uzņēma labo vēsti par pestīšanu Kristū un ticībā pieņēma Glābēja asinis savu grēku izpirkšanai. Viņi devās mājās un pastāstīja arī citiem par dārgo gaismu, ko bija saņēmuši. Šādi patiesība ceļoja no pilsētas uz pilsētu, un svētceļnieku skaits uz jaunavas Marijas svētvietu stipri saruka. Samazinājās ziedojumi, arī Cvinglija alga, kas tika maksāta no tiem. Bet tas viņu tikai iepriecināja, redzot, ka māņticības vara ir lauza. Patiesība bija iegūlusies cilvēku sirdīs.

Cvinglijs Cīrihē

Pēc trim gadiem Cvinglijs tika aicināts sludināt Cīrihes katedrālē. Cīrihe bija vissvarīgākā pilsēta Šveices Konfederācijā. Viņa radītā ietekme no šejienes būtu jūtama tālu. Garīdznieki sāka viņu pamācīt, kādi ir viņa pienākumi:

„Tev jādara viss iespējama, lai vairotu baznīcas ienākumus, nepalaižot garām pat vismazāko. .. Tev čakli jāvairo ienākumi no slimajiem, no mīses un vispār no visām baznīcas darbībām.» „Sakramentu vadīšanā, sludināšanā un draudzes ganīšanā .. tu vari ņemt sev aizstājēju, īpaši sludināšanā.»⁶

Cvinglijs klusēdams noklausījās šos norādījumus un atbildēja: „Kristus dzīve no cilvēkiem ir bijusi slēpta pārāk ilgi. Es sludināšu visu Sv. Mateja evaņģēliju. .. Es veltīšu savu kalpošanu Dieva godam, Viņa Dēla slava, patiesai dvēseļu glābšanai un viņu augšanai īstā ticībā.»

Liels skaits cilvēku sapulcējās, lai klausītos viņa sludināšanā. Viņš sāka savu kalpošanu, atvērdams evaņģēlijus un izskaidrodams Kristus dzīvi, mācības un nāvi. Viņš teica: „Es vēlos jūs vest pie Kristus, patiesā glābšanas avota.» Valsts ierēdņi, zinātnieki, amatnieki un zemnieki klausījās viņa vārdos. Viņš bezbailīgi norāja tā laika ļaunumu un samaitātību. Daudzi atgriezās no katedrāles, slavēdami Dievu. „Šis vīrs,» viņi teica, „ir patiesības sludinātājs. Viņš būs mūsu Mozus, kurš izvedīs mūs no šīs ēģiptiešu tumsas.»⁷

Pēc kāda laika izcēlās pretestība. Mūki pārtrauca viņu ar starpsaucieniem un ņirgājās par viņu, citi ķērās pie apsūdzībām un draudiem. Bet Cvinglijs visu pacietīgi panesa.

Kad Dievs ir sagatavojies saraut nezināšanas un māņticības ķēdes, sātans pieliek visas pūles, lai paturētu ļaudis tumsā un vēl stingrāk nostiprinātu viņu važas. Roma ar atjaunotu enerģiju strādāja, lai atvērtu savu tirgu visā kristīgajā pasaulē, piedāvājot piedošanu par naudu. Katram grēkam bija sava cena, un baznīca deva ļaudīm atļauju izdarīt noziegumus, lai tikai baznīcas mantnīca būtu pilna. Tā darbojās divas kustības- Roma ar grēku atlaišanu kā savu ienākumu avotu un reformatori, kas nosodīja grēku un norādīja uz Kristu kā uz upuri un atbrīvotāju.

[76]

⁵Turpat.

⁶Turpat, 8. gr.,6. nod.

⁷Turpat.

Indulgenču tirgošana Šveicē

Vācijā indulgenču tirgošanu vadīja nekrietnais Tecels. Šveicē baznīca to tirgošanu bija uzticējusi itāļu mūkam Samsonam. Lai piepildītu pāvesta mantnīcu, Samsons Vācijā un Šveicē jau bija ievācis milzīgas summas. Tagad viņš ceļoja pa visu Šveici, padarot nabadzīgos zemniekus ar jau tā trūcīgajiem ienākumiem vēl nabagākus un pieprasot bagātīgas dāvanas no turīgajiem. Kad viņš ar savām precēm ieradās netālu no Ainzīdelnas, Cvinglijs nekavējoties sāka pretdarbību. Cvinglijam tik labi izdevās atklāt mūka melus, ka Samsonam bija jādodas uz citām pilsētām. Vēlāk Cvinglijs pret tiem, kas tirgoja Dieva piedošanu, uzstājās Cīrihē. Tuvojoties šai pilsētai, Samsons izmantoja gudru manevru, lai iekļūtu tajā. Bet, kad turienes ļaudis aizraidīja viņu prom, nenopērkot nevienu pašu piedošanu, viņš drīz atstāja Šveici.

1519. gadā Šveici piemeklēja mēris jeb lielā nāve. Daudzi sāka saprast, cik nederīga un bezvērtīga ir viņu nopirktā piedošana. Viņi ilgojās pēc drošāka ticības pamata. Arī Cvinglijs Cīrihē saslima, un klīda baumas, ka viņš ir miris. Tajā briesmīgajā stundā viņš ticībā raudzījās uz Golgātas krustu, paļaujoties uz pilnīgo upuri par grēkiem. Kad viņš bija izķepurojies no nāves apkampieniem, viņš sludināja evaņģēliju ar vēl lielāku spēku nekā jebkad agrāk. Cilvēki paši bija pārdzīvojuši rūpes par slimajiem un mirušajiem, un viņi evaņģēlija vērtību saprata tā, kā nekad agrāk to vēl nebija sapratuši.

Cvinglijs bija nonācis pie skaidrākas izpratnes par evaņģēlija patiesībām un pats bija pilnīgāk piedzīvojis tā atjaunojošo spēku sevī. Viņš teica: „Kristus .. ir nopircis mums glābšanu, kas nekad nebeidzas. .. Viņa ciešanas ir .. mūžīgs upuris, kam ir mūžīgs spēks dziedināt. Tas apmierina dievišķās taisnības prasības uz mūžīgiem laikiem visiem, kas paļaujas uz to ar stipru un nesatricināmu ticību. .. Kur vien ir ticība Dievam, tur ir arī dedzīgs pamudinājums un motivācija labiem darbiem.»⁸

[77] Soli pa solim reformācija Cīrihē ieguva sev pamatu. Satraukti viņa ienaidnieki cēlās, lai atklāti stātos tai pretī. Viņi atkārtoti uzbruka Cvinglijam, cenšoties apklusināt ķecerības mācītājus. Konstances bīskaps nosūtīja uz Cīrihes koncilu trīs pārstāvjus, apsūdzēdams Cvingliju sabiedriskā miera un kārtības apdraudēšanā. Ja baznīcas vadība paietu malā, sekas būtu pilnīga anarhija, viņš apgalvoja.

Koncils atteicās nostāties pret Cvingliju, un Roma gatavojās jaunam uzbrukumam. Reformators izsauca: „Lai viņi nāk. Es no viņiem baidos tikpat daudz, cik akmeņainās klintis baidās no viļņiem, kas sitas pret to pamatu.»⁹ Baznīcas ierēdņu pūles tikai palīdzēja lietai, ko tie centās sagraut. Patiesība turpināja izplatīties. Tās sekotāji Vācijā, samulsuši Lutera pazušanas dēļ, guva jaunu drosmi, redzot evaņģēlija progresu Šveicē. Kad reformācija Cīrihē nostiprinājās, bija skaidri saredzami tās augļi- samazinājās noziegumu skaits un uzlabojās kārtība.

Debates ar Romas pārstāvjiem

Kad Romas pārstāvji redzēja, cik maz tika panākts ar vajāšanām, lai aplāpētu Lutera darbu, viņi nolēma sākt debates ar Cvingliju. Viņi gribēja nodrošināt uzvaru, ne tikai izvēloties cīņas vietu, bet arī tiesnešus. Ja Cvinglijs nonāktu viņu rokās, Romas piekritēji raudzītos, lai viņš neizbēgtu. Tomēr šo nodomu viņi rūpīgi slēpa.

Debates bija paredzēts noturēt Bādenē. Bet Cīrihes koncils, nojaušot Romas pārstāvju plānus un ņemot vērā brīdinājumus, ko sniedza pāvestīgajos kantonos iedegtie sārni,

⁸Turpat, 8. gr., 9. nod.

⁹Wylie, 8. gr., 11. nod.

kuros sadedzināja tos, kuri bija pieņēmuši evaņģēliju, aizliedza savam mācītājam riskēt ar šādu bīstamu situāciju. Doties uz Bādeni, kur jau bija lijušas patiesības aizstāvju asinis, nozīmēja drošu nāvi. Par reformatora pārstāvjiem tika izraudzīti Ekolampadijs un Hallers, bet Romu pārstāvēja Dr. Eks kopā ar lielu skaitu zinātnieku un baznīcas ierēdņu.

Romas puse ievēlēja sekretārus, un nevienam citam nebija ļauts neko pierakstīt- par to draudēja nāve. Kāds students, kurš apmeklēja pārrunas, katras dienas vakarā pierakstīja tajā dienā minētos argumentus. Divi citi studenti uzņēmās nogādāt šos dokumentus kopā ar Ekolampadija vēstulēm Cvinglijam Cīrihē. Cvinglijs atbildēja, dodams padomus. Lai sargi pie pilsētas vārtiem viņus nepieķertu, šie vēstneši uz savām galvām nesa grozus ar mājputniem, un viņiem bija ļauts bez raizēm pa tiem iziet.

Mikonijs teica, ka Cvinglijs „ar savām dziļajām pārdomām, negulētajām naktīm un padomiem, ko viņš nosūtīja uz Bādeni, strādāja vairāk, nekā viņš būtu darījis, personīgi piedaloties diskusijā savu ienaidnieku ielokā.»¹⁰

Romas pārstāvji bija ieradušies Bādenē savās greznākajās drēbēs un krāšņākajās rotās. Viņi ēda pie grezni klātiem galdiem, kas lūza no dārgām uzkodām un izmeklētiem vīniem. Pretstatā tam reformatoriem bija sagatavota vienkārša, pieticīga maltīte, kas viņus pie galda aizkavēja tikai īsu brīdi. Ekolampadija dzīvokļa saimnieks reizēm novēroja, ko viņš dara savā istabā. Atrazdams viņu vienmēr lūgšanās vai Bībeles izpētē, viņš ziņoja, ka ķeceris vismaz ir „ļoti dievbijīgs».

Konferencē „Eks augstprātīgi stājās aiz kanceles, krāšņi izgreznojies, turpretī pazemīgais Ekolampadijs, ģērbies trūcīgās drēbēs, bija spiests ieņemt vietu sava pretinieka priekšā uz raupja koka ķebļa.» Eka skaļā balss un neierobežotā pašpārliecība nekad viņu nepievīla. Kā ticības aizstāvi viņu gaidīja prāvs atalgojums. Kad viņam nebija labāku argumentu, viņš ķērās pie apvainojumiem un pat lāstiem.

Vienkāršais un pazemīgais Ekolampadijs nepriecājās par cīņu. Tomēr, lai gan viņa uzvedība bija lēnprātīga un pieklājīga, viņš izrādījās spējīgs un nesatricināms. Viņš nelokāmi palika uzticīgs Rakstiem. Viņš teica: „Paradumiem Šveicē nav nekāda spēka, ja tie neatbilst konstitūcijai. Ticības jautājumos mūsu konstitūcija ir Bībele.»¹¹

Reformatora mierīgās, skaidrās spriešanas spējas, atklātas tik maigi un pazemīgi, uzrunāja prātus, kas bija pretīgumā novērsušies no Eka lielīgajām pretenzijām.

Pārrunas turpinājās astoņpadsmit dienas. Romas pārstāvji apgalvoja, ka ir uzvarējuši. Lielākā daļa delegātu bija Romas pusē, un koncils pasludināja reformatorus par sakautiem un paziņoja, ka viņi un Cvinglijs ir jāizslēdz no baznīcas. Bet strīds protestantu kustībai iedeva jaunu enerģiju. Drīz pēc tā reformācijas pusē nostājās tādas svarīgas pilsētas kā Berne un Bāzele.

[78]

¹⁰ D'Aubigné, 11. gr., 13. nod.

¹¹ Turpat.

Notikumu attīstība Vācijā

Lutera noslēpumainā pazušana radīja apjukumu visā Vācijā. Klīda jaunas valodas, un daudzi cilvēki ticēja, ka viņš ir nogalināts. Valdīja lielas sēras, daudzi zvērēja atriebt viņa nāvi.

Lutera ienaidnieki sākumā priecājās par viņa nāvi, bet, uzzinājuši, ka viņš ir kļuvis par gūstekni, viņi stipri izbijās. „Vienīgais veids, kā sevi glābt,» viens no viņiem teica, „ir aizdegt lāpas un medīt Luteru pa visu pasauli, lai atdotu viņu tautai, kas sauc pēc viņa.»¹ Ziņas, ka viņš ir drošībā, lai gan kā cietumnieks, ļaudis nomierināja, un viņi lasīja Lutera rakstus vēl dedzīgāk nekā jebkad agrāk. Liels skaits tautas nostājās varonīgā vīra pusē, kas bija aizstāvējis Dieva Vārdu.

Sēkla, ko Lutera bija sējis, sadīga visās malās. Viņa prombūtne paveica darbu, kas viņa klātbūtnē nebūtu izdevies. Tagad, kad viņu lielā vadītāja nebija kopā ar viņiem, uz priekšu devās citi strādnieki, lai darbs, kas tik cēli bija sācies, netiktu pārtraukts.

Tagad sātans centās pievilt un iznīcināt ļaudis, patieso vērtību vietā dodot viltojumu. Tieši tāpat kā bija viltus kristi pirmajā gadsimtā, tādi uzradās arī sešpadsmitajā.

Daži cilvēki iztēlojās, ka ir saņēmuši īpašas atklāsmes no Debesīm un ka Dievs viņiem ir devis uzdevumu turpināt reformāciju, ko, kā viņi apgalvoja, Lutera bija tikai tikko iesācis. Patiesībā viņi izputināja Lutera paveikto darbu. Viņi noraidīja reformācijas principu — Dieva Vārds ir pietiekams priekšraksts ticībai un dzīvei. Šī nekļūdīgā vadoņa vietā viņi pieņēma nedrošo jūtu un iespaidu standartu.

Ļaudis, kuriem bija dabīga nosliece uz fanātismu, pievienojās viņiem. So ekstrēmistu darbība radīja ievērojamu satraukumu. Lutera bija radījis cilvēkos vajadzības izjūtu pēc reformas, un tagad šo jauno „praviešu» viltus paziņojumi maldināja dažus patiešām godīgus cilvēkus.

Kustības vadītāji uzmācās ar savām vēstīm Melanhtonam: „Dievs ir sūtījis mūs pamācīt ļaudis. Mēs esam tiešā veidā sarunājušies ar Kungu. Mēs zinām, kas notiks. Vārdu sakot, mēs esam apustuļi un pravieši un atsaucamies uz Dr. Luteru.»

Reformatori bija apmulsuši. Melanhtons teica: „Šajos vīros patiešām ir neparasti gari, bet kādi? .. No vienas puses, nenoraidīsim Dieva Garu, un no otras — neļausim sātana garam mūs maldināt.»²

Jaunās mācības augļi kļūst redzami

Viltus pravieši vadīja ļaudis neņemt vērā Bībeli vai pilnībā atmet to. Studenti, atmetuši visus ierobežojumus, pameta studijas un atstāja universitātes. Cilvēki, kas domāja, ka ir piemēroti, lai atdzīvinātu un kontrolētu reformācijas darbu, to gandrīz sagrava. Romas atbalsītāji tagad atguva pašpārliecību un uzvaroši izsaucās: „Vēl pēdējā cīņā, un visi būs mūsējie.»

Lutera Vartburgas pilī, dzirdot, kas noticis, dziļi norūpējies, teica: „Es jau visu laiku domāju, ka sātans uzsūtīs mums šo mēri.»³ Viņš atzina šo tā saucamo „praviešu» patieso

¹ J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 9. gr., 1. nod.

² Turpat, 9. gr., 7. nod.

³ Turpat.

raksturu. Pāvesta un ķeizara pretestība nebija izraisījusi tik lielu apjukumu un postu kā šāda notikumu attīstība. Tā saucamie reformācijas „draugi» bija kļuvuši par tās ļaunākajiem ienaidniekiem, radīdami nesaskaņas un jucekli.

Dieva Gars bija mudinājis Luteru doties uz priekšu, un Tas bija izvedis viņu ārpus sevis paša. Tomēr viņš bieži uztraucās par sekām, kādas var radīt viņa darbs: „Ja es zinu, ka mana mācība ir kaitējusi kaut vienam vienīgam cilvēkam, lai arī cik necilam un mazpazīstamam, - lai gan tā nevar būt, jo tas ir pats evaņģēlijs, - es drīzāk mirtu desmit reizes, nekā turētos pie tās.»⁴

Pati Vitenberga bija kritusi fanātisma un bezlikumības varā, un Lutera ienaidnieki pa visu Vācijas tajā vainoja viņu. Ar lielu sarūgtinājumu viņš jautāja: „Vai tas tad arī būs lielā reformācijas darba gals?» Bet, lūgšanā cīnoties ar Dievu, viņa sirdī iekluda miers. „Tas nav mans darbs, bet Tavs,» viņš teica. Reformators nolēma atgriezties Vitenbergā.

Luters atradās ķeizara sprieduma varā. Ienaidnieki drīkstēja viņu brīvi nogalināt, draugiem bija aizliegts dot viņam patvērumu. Bet viņš redzēja, ka evaņģēlija darbs ir apdraudēts, un Kunga vārdā bezbailīgi devās cīnīties par patiesību. Vēstulē kūrfirstam Lutera rakstīja: „Es dodos uz Vitenbergu daudz augstāka spēka aizsardzībā nekā firsti un kūrfirsti. Es nelūdzu Jūsu augstības atbalstu un ne tuvu nevēlos Jūsu aizsardzību, es drīzāk vēlos aizsargāt Jūs. .. Šai lietai neviens zobens nevar palīdzēt. Dievs pats visu izdarīs.» Otrajā vēstulē Lutera piebilda: „Esmu gatavs pieņemt Jūsu augstības nepatiku un visas pasaules dusmas. Vai tad vitenbergieši nav manas avis? Un, ja tas ir nepieciešams, vai tad man nav jādodas pašam nāvē, lai viņus glābtu?»⁵

Vārda spēks

Vitenbergā drīz izplatījās ziņa, ka Lutera ir atgriezies un sludinās. Baznīca bija pilna. Ar lielu gudrību un maigumu viņš pamācīja un norāja:

„Mise ir slikta lieta. Dievs ir pret to, un tā ir jālikvidē. .. Bet mēs nedrīkstam nevienu no tās atraut ar varu. .. Jādarbojas ir Dieva .. Vārdam, nevis mums. .. Mums ir tiesības runāt, mums nav tiesību rīkoties. Sludināsim, pārējo atstāsim Dievam. Ja būtu lietojis spēku, ko es būtu panācis? Dievs ieņem vietu sirdī, un, kad Viņš to iekaro, ir gūta uzvara visā. ..

Es sludināšu, diskutēšu un rakstīšu, bet nevienu nespiedīšu. Jo ticība ir brīvprātīga. .. Es nostājos pret pāvestu, indulgencēm un pret tiem, kuri atbalstīja pāvestību, bet bez vardarbības un nemieru celšanas. Es priekšā noliku Dieva Vārdu, sludināju un rakstīju — un tas bija viss, ko es darīju. Tomēr, kamēr es gulēju, .. Vārds, ko biju sludinājis, padarīja pāvestības sistēmu daudz vājāku, nekā firsti vai ķeizars jebkad ir varējuši to vājināt. Un tomēr es nedarīju nekā. Visu paveica tikai Vārds.»⁶ Dieva Vārds salauza fanātiskā uzbudinājuma burvju varu. Evaņģēlijs atveda nomaldījušos atpakaļ uz patiesības ceļa.

Dažus gadus vēlāk fanātisms izlauzās, radot vēl šausmīgākas sekas. Lutera teica: „Viņiem Svētie Raksti nav nekas vairāk kā nedzīvi burti, un viņi visi sāka kliegt: „Garu! Garu!» Bet skaidrāks par skaidru, ka es nesekošu turp, kurp šis gars viņus ved.»⁷

Tomass Mincers, visaktīvākais no fanātiķiem, bija cilvēks ar ievērojamām spējām, bet viņš nebija mācījies patieso reliģiju. „Viņam bija vēlme reformēt pasauli, bet viņš,

⁴Turpat.

⁵Turpat, 9. gr., 8. nod.

⁶Turpat.

⁷Turpat, 10. gr., 10. nod.

kā jau visi fanātiķi, aizmirsa, ka reformācijai vajadzētu sākties ar sevi.»⁸ Viņš negribēja būt otrs, pat aiz Lutera. Viņš apgalvoja, ka pats Dievs ir devis viņam uzdevumu ieviest īsto reformu: „Tas, kam ir šis gars, tam ir īsta ticība, pat ja viņš savā dzīvē nekad neredz Rakstus.»⁹

Fanātiskie skolotāji ļāva sevi vadīt iespaidiem, uzskatot katru domu un impulsu par Dieva balsi. Daži pat sadedzināja savas Bībeles. Mincera doktrīnas pieņēma tūkstošiem ļaužu. Drīz viņš paziņoja, ka tie, kuri paklausa firstiem, cenšas kalpot gan Dievam, gan velnam.

Mincera revolucionārās mācības vadīja ļaudis nepakļauties nekādai pārvaldei. Sekoja briesmīgi konflikti, un Vācijas lauki mirka asinīs.

Luters piedzīvo dvēseles mokas

Firsti, kuri atbalstīja pāvestu, paziņoja, ka sacelšanās ir Lutera mācību auglis. Šī apsūdzība sagādāja reformatoram lielu pārdzīvojumu- ja patiesība tiek nostādīta līdzās visļauņākajam fanātismam, tā tiek apkaunota. Sacelšanās vadītāji ieņida Lutera. Viņš bija ne tikai noliedzis viņu pretenzijas uz dievišķo iedvesmu, bet arī pasludinājis viņus par dumpiniekiem pret laicīgajām autoritātēm. Viņi atmaksāja, apsūdzot viņu par ļaunu liekuli.

Romas atbalstītāji gaidīja reformācijas krišanu. Viņi apvainoja Lutera pat par tām kļūdām, kuras viņš nopietni centās labot. Fanātiķi, apgalvojot, ka pret viņiem izturas negodīgi, ieguva simpātijas. Ļaudis sāka uzskatīt viņus par mocekļiem. Šādā veidā reformācijas pretinieki bija ieguvuši gan simpātijas, gan slavu. Tas bija tas pats sacelšanās gars, kas pirmo reizi savu seju bija atklājis Debesīs.

Sātans pastāvīgi cenšas ļaudis piekrāpt un panākt, ka viņi grēku sāk saukt par taisnību un taisnību- par grēku. Liekuļots svētums, viltus svētošana vēl joprojām parāda tādu pašu garu kā Lutera dienās, novēršot prātus no Rakstiem un vadot ļaudis sekot jūtām un iespaidiem, nevis Dieva likumam.

Luters bezbailīgi sargāja evaņģēliju no uzbrukuma. Ar Dieva Vārdu viņš karoja pret pāvesta uzurpēto autoritāti, vienlaikus stipri kā klīns stāvēt pret fanātismu, kas centās pievienoties reformācijai.

[82] Abi pretestības elementi noraidīja Svētos Rakstus, paaugstinot cilvēcīgu gudrību kā patiesības avotu. Racionālisms padara saprātu par elku un reliģijas standartu. Romas reliģija apgalvo, ka ir apustuļu iedvesmas nepārtraukts turpinājums, iegūstot iespēju paslēpt greznību un samaitātību zem „apustuļu» pilnvarojuma. Inspirācija, uz ko Mincers pretendēja, bija viņa iztēles auglis. Patiesa kristietība par visu inspirāciju pārbaudi pieņem Dieva Vārdu.

Atgriezies Vartburgā, Luters pabeidza Jaunās Derības tulkojumu, un drīz vien evaņģēlijs pie Vācijas tautas nonāca viņu pašu valodā. Ikviens, kurš mīlēja patiesību, šo tulkojumu saņēma ar lielu prieku.

Tagad priesteri uztraucās, ka parastie cilvēki spēs ar viņiem diskutēt par Dieva Vārdu un tas atklās, cik viņi paši ir nezinoši. Roma izmantoja visu savu varu, lai kavētu Rakstu izplatīšanos. Bet, jo vairāk tā Bībeli aizliedza, jo vairāk ļaudis gribēja zināt, ko tā īsti māca. Visi, kas mācēja lasīt, nesa to sev līdzī un nebija apmierināti tikmēr, kamēr lielu tās daļu nebija iegaumējuši. Luters nekavējoties sāka tulkot Veco Derību.

⁸Turpat, 9. gr., 8. nod.

⁹Turpat, 10. gr., 10. nod.

Lutera raksti tika uzņemti gan pilsētās, gan ciematos. „Ko Lutera un viņa draugi izveidoja, to citi izplatīja. Mūki, kuri bija sapratuši, ka viņu mūku solījumi ir bijuši pretlikumīgi, bet kuri bija pārāk neizglītoti, lai sludinātu Dieva Vārdu, .. pārdeva Lutera un viņa draugu grāmatas. Drīz vien Vācijā bija ļoti daudz šādu drosmīgu grāmatu tirgotāju.»¹⁰

Bībeli pēta visās malās

Ciemu skolu skolotāji naktīs skaļi lasīja priekšā Bībeli mazām cilvēku grupām, kas bija sapulcējušās pie mājas pavarda. Katru reizi kāda sirds tika pārliecināta par patiesību. „Kad kļūst izprotami Tavi vārdi, tie apgaismo un dara vientiesīgos gudrus.» (Psalmi 119:130)

Pāvesta sekotāji, kuri bija atstājuši Bībeles izpēti priesteru un mūku ziņā, tagad aicināja viņus atspēkot jauno mācību. Bet, tā kā priesteri un mūki nepārzināja Rakstus, viņi bija pilnībā sakauti. „Diemžēl,» teica kāds katoļu rakstnieks, „Lutera bija pārliecinājis savus sekotājus neticēt nevienam citam vadonim kā vien Svētajiem Rakstiem.»¹¹ Pūlis bija sapulcējies, lai klausītos, kā maz izglītoti vīri sludina patiesību. Kad vienkāršās Dieva Vārda mācības atspēkoja lielo vīru argumentus, viņu apkaunojošā nezināšana kļuva acīmredzama. Strādnieki, kareivji, sievietes un pat bērni labāk pārzināja Bībeli nekā priesteri un izglītotie zinātnieki.

Cēli jaunieši nodevās studijām, izpētot Rakstus un iepazīstot šo senatnes meistarību. Šie jaunie cilvēki ar savu aktīvo prātu un drosmīgo sirdi drīz ieguva tik lielas zināšanas, ka vēl ilgu laiku neviens nevarēja viņus pārspēt. Jaunajā mācībā cilvēki atrada apmierinājumu savām sirds ilgām, un viņi novērsās no tiem, kuri viņus tik ilgi bija barojuši ar māņticīgo rituālu un cilvēcīgo tradīciju nevērtīgajām sēnalām.

Kad sākās patiesības skolotāju vajāšanas, viņi sekoja Kristus vārdiem: „Bet, kad tie jūs vajā šinī pilsētā, tad bēdziet uz citu.» (Mateja 10:23) Bēgļi atrada atvērtas, viesmīlīgas durvis un varēja sludināt Kristu — dažkārt baznīcā vai privātā mājā, dažkārt brīvā dabā. Patiesība izplatījās ar neatvairāmu spēku.

[83]

Baznīcas un valsts autoritātes ķērās pie tādiem līdzekļiem kā apcietināšana, spīdzināšana, uguns un zobens, bet bez panākumiem. Tūkstošiem ticīgo apzīmogoja savu ticību ar asinīm, un vajāšanas tikai veicināja patiesības izplatīšanu. Fanātisms, ko sātans centās apvienot ar reformāciju, tikai parādīja vēl lielāku kontrastu starp sātana darbu un Dieva darbu.

¹⁰Turpat, 9. gr., 11. nod.

¹¹Turpat.

Firstu protests

Viena no cēlākajām liecībām par reformāciju ir Vācijas kristīgo firstu protests 1529. gadā Špeieras reihstāgā. Šo vīru nelokāmība un drosmē nodrošināja nākamajām paaudzēm sirdsapziņas brīvību un reformētajai baznīcai deva nosaukumu „protestanti».

Dieva iejaukšanās neļāva virzīties uz priekšu spēkiem, kas nostājās pret patiesību. Kārlis V bija nolēmis satriekt reformāciju, bet ikreiz, kad viņš pacēla savu roku, lai sistu, viņš bija spiests novirzīt sitienu uz citu pusi. Atkal un atkal kritiskā brīdī pie robežas parādījās turku armija vai Francijas karalis, vai arī karu pret viņu sāka pats pāvests. Tā reformācija tautu konfliktu un nemieru laikā varēja nostiprināties un izplatīties.

Līdz katoļu vadītāji apvienojās pret reformatoņiem. Ķeizars 1529. gadā sasauca reihstāgu jeb koncilu, lai satriektu ķecerību. Ja neizdotos ar miermīlīgām metodēm, Kārlis V bija gatavs izmantot zobenu.

Romai uzticīgie Špeierā atklāti parādīja savu naidīgumu pret reformatoņiem. Melanhtons teica: „Mēs esam tie, ko pasaule ienīst un cenšas aizslaucīt. Bet Kristus apžēlosies par Savu nabaga tautu un pasargās to.»¹ Špeieras ļaudis bija izslāpuši pēc Dieva Vārda, un, lai gan tas bija aizliegts, tūkstošiem cilvēku pulcējās dievkalpojumos, kas tika noturēti Saksijas kūrfirsta dievnamā. Tas paātrināja krīzes tuvošanos. Reliģiskā iecietība jau bija ieviesta ar likumu, un valstis, kur reformācija bija spēcīga, bija pieņēmušas lēmumu stāties pretī jebkuriem tās tiesību ierobežojumiem. Luteru vietā stāvēja viņa līdzstrādnieki un firsti, ko Dievs bija izaudzinājis, lai aizstāvētu Viņa patiesību. Saksijas Frīdrihs bija miris, bet viņa sekotājs hercogs Jānis priecīgs uzņēma reformāciju un parādīja lielu drosmi.

Priesteri pieprasīja, lai valstis, kas pieņēmušas reformāciju, pakļautos Romas varai. Reformatoņi nevarēja piekrist, ka Roma atkal pārvalda valstis, kas bija pieņēmušas Dieva Vārdu. Beidzot tika izteikts ierosinājums, ka tur, kur reformācija nebija iesakņojusies, spēkā ir Vormsas edikts, bet tur, „kur saskaņošanās ar to bez dumpja nav iespējama, ļaudis nevajadzētu iepazīstināt ar jaunām reformām, .. viņi nedrīkst izrādīt pretestību pret mīsi, [un] viņiem nevajadzētu ļaut nevienam Romas katolim pāriet luterānismā.» Šādu lēmumu, priesterim un baznīcas vadībai par lielu prieku, pieņēma reihstāgs.

Uz spēles likti svarīgi jautājumi

Ja šis edikts stātos spēkā, „reformācija nevarētu ne izplatīties, .. ne nostiprināties uz stabiliem pamatiem tur, .. kur tā jau pastāvēja».² Tiktu aizliegta brīvība. Nebūtu atļautas nekādas sarunas. Šķīta, ka tūlīt tiks iznīcinātas visas pasaules cerības.

[85]

Evaņģēlisti samulsuši raudzījās cits uz citu: „Ko mēs varam darīt?» „Vai reformācijas vadītājiem jāpadodas un jāpieņem edikts? Luterāņu firstiem tika garantēta ticības brīvība. Tāda pati priekštiesība bija visiem viņu padotajiem, kuri bija pieņēmuši reformētos uzskatus pirms likuma pieņemšanas. Vai viņiem nevajadzētu būt apmierinātiem ar to? ..

¹ J. H. Merle D „Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 13. gr., 5. nod.

² Turpat.

Par laimi, viņi skatījās uz principu, uz kuru tika pamatota šī vienošanās, un rīkojās ticībā. Kāds bija šis princips? Tas atbalstīja Romas tiesības apspiest sirdsapziņu un aizliegt brīvu Dieva Vārda pētīšanu. Bet vai viņiem un viņu padotajiem nevajadzēja baudīt reliģisko brīvību? Jā, kā priekšrocību, kas īpaši nodrošināta ar vienošanos, bet ne kā tiesības. .. Ja viņi pieņemtu ierosināto līgumu, viņi patiesībā būtu piekrituši, ka reliģiskajai brīvībai jābūt ierobežotai reformētājā Saksijā. Bet pārējai kristietībai brīvi meklējumi un reformētās ticības apliecināšana būtu noziegums, par ko saņem sodu cietumā un uz sārta. Vai viņi varēja piekrist reliģiskās brīvības ierobežošanai? .. Vai reformatori varētu apgalvot, ka ir nevainīgi pie simtu un tūkstošu asinīm, kas šī dokumenta dēļ katoļu zemēs būtu atdevuši savas dzīvības?»³

„Noraidīsim šo dekrētu,» firsti teica. „Sirdsapziņas jautājumos vairākumam nav varas.» Aizstāvēt sirdsapziņas brīvību ir valsts pienākums, un tas ierobežo tās varu reliģijas jautājumos.

Katoļu vadītāji nolēma apklusināt to, ko viņi sauca par „nekaunīgo stūrgalvību». Brīvo pilsētu pārstāvjiem pieprasīja paziņot, vai viņi pieņems ierosinātās vienošanās noteikumus. Viņi lūdza laiku pārdomām, bet saņēma noraidījumu. Gandrīz puse nostājās reformatoru pusē, zinot, ka viņu pozīcija nozīmē notiesāšanu un vajāšanas nākotnē. Viens no viņiem teica: „Mums vai nu jānoliedz Dieva Vārds, vai arī mēs tiksime sadedzināti.»⁴

Firstu cēlā stāja

Ķeizara pārstāvis karalis Ferdinands izmēģināja pierunāšanas taktiku. Viņš „lūdza firstus pieņemt dekrētu, apgalvojot, ka ķeizars par to būs ļoti apmierināts ar viņiem». Bet šie uzticīgie vīri mierīgi atbildēja: „Mēs paklausīsim ķeizaram visā, kas veicina mieru un Dieva godu.»

Karalis beidzot paziņoja, ka „vienīgā atlikusī iespēja ir pakļauties vairākumam». To pateicis, viņš atstāja zāli, nedodot reformatoriem iespēju atbildēt. „Viņi sūtīja pārstāvjus, lūgdami karali atgriezties.» Bet viņš tikai atbildēja: „Šis jautājums ir nokārtots. Pakļaušanās ir vienīgais, kas atlicis.»⁵

Imperatora partija bija pārliecināta, ka ķeizara un pāvesta pozīcijas ir stipras, bet reformatoru- vājas. Ja reformatori būtu atkarīgi tikai no cilvēku palīdzības, viņi būtu tieši tik bezspēcīgi, kā katoļu puse domāja. Bet viņi ar reihstāga [koncila] lēmumu vērsās pie Dieva Vārda un apsūdzēja ķeizaru Kārli V Jēzus Kristus, kungu Kunga un ķēniņu Ķēniņa priekšā.»

Tā kā Ferdinads bija atteicies cienīt viņu sirdsapziņas pārliecību, firsti nolēma neļaut viņa prombūtnes dēļ sevi apturēt, bet nekavējoties savu protestu darīt zināmu nacionālajam koncilam. Viņi uzrakstīja svinīgu paziņojumu un iesniedza to reihstāgam:

„Ar šiem vārdiem mēs izsakām savu protestu .. savā un savu ļaužu vārdā, mēs nepiekrītam un arī nepieņemam nekādā veidā to, kas ir ierosinātajā dekrētā, neko, kas ir pretējs Dievam, Viņa svētajam Vārdam, mūsu vislabākajai sirdsapziņai, mūsu dvēseļu glābšanai. .. Šī iemesla dēļ mēs atmetam jūgu, kas mums ir uzspiests. .. Vienlaikus mēs sagaidām, ka ķeizariskā Augstība izturēsies pret mums kā kristīgs valdnieks, kas mīl Dievu pāri visām lietām, un paziņojam, ka esam gatavi parādīt viņam un arī Jums,

[86]

³James A. Wylie, *History of Protestantism*, 9. gr., 15. nod.

⁴D'Aubigné, 13. gr., 5. nod.

⁵Turpat.

žēlīgie kungi, visu savu mīlestību un paklausību, kas ir mūsu taisnīgais un likumīgais pienākums.»⁶

Lielākā daļa bija pārsteigti un satraukti par šādu protestētāju drosmi. Šķita, ka konflikts, karš un asins izliešana ir neizbēgama. Bet reformatori, paļaudamies uz Dieva visvareno roku, bija „pilni drosmes un nelokāmības».

„Šajā slavenajā protestā iekļautie principi izsaka pašu protestantisma būtību. .. Protestantisms noliek sirdsapziņas spēku pāri valdniekiem un Dieva Vārda autoritāti- pāri redzamajai draudzei. .. Tas kopā ar praviešiem un apustuļiem saka: „Mums ir Dievam vairāk jāklausa nekā cilvēkiem.“ Kārļa Piekta kroņa klātbūtnē tas paaugstina Jēzus Kristus kroni.»⁷ Špeieras protests bija svinīga liecība pret reliģisku zināšanu trūkumu, kā arī aizstāvēja visu cilvēku tiesības pielūgt Dievu pēc savas sirdsapziņas.

So cēlo reformatoru pieredze satur mācības visiem turpmākajiem laikmetiem. Sātans vēl joprojām ir pret to, ka Raksti kļūst par dzīves vadoni. Cilvēkiem mūsu laikos ir jāatgriežas pie lielā protestantu principa — „Bībele un tikai Bībele» ir vienīgais ticības un pienākuma standarts. Sātans vēl joprojām strādā, lai iznīcinātu reliģijas brīvību. Pret kristietību vērstais spēks, ko Špeieras protestanti atmeta, tagad cenšas atgūt savu zaudēto pārākumu.

Reihstāgs Augsburgā

Karalis Ferdinands atteicās uz klausīt evaņģēliskos firstus, bet, lai apklusinātu strīdus, kas radīja nekārtības impērijā, Kārlis V sasauca reihstāgu Augsburgā. Viņš paziņoja, ka ieradīsies personīgi un lika ierasties protestantu vadītājiem.

Saksijas kūrfirsta padomdevēji lūdza viņu nedoties uz reihstāgu: „Vai aiziet un ieslēgt sevi spēcīga ienaidnieka pilsētas sienās nenozīmē riskēt ar visu?» Bet citi cēli paziņoja: „Lai tikai firsti ir drosmīgi, un Dieva lieta būs glābta.» Lutērs teica: „Dievs ir uzticams, Viņš mūs neatstās.»⁸

Kūrfirsts devās ceļā uz Augsburgu. Daudzi gāja sadrūmuši un satrauktām sirdīm. Bet Lutērs, kurš viņus pavadīja līdz pašai Koburgai, atjaunoja viņu ticību, dziedot dziesmu, ko viņš bija sakomponējis šī ceļojuma laikā — „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils». Šīs iedvesmojošās dziesmas skaņas atvieglāja daudzas smagas sirdis.

[87] Reformāciju pieņēmušie firsti bija nolēmuši sagatavot oficiālu paziņojumu par saviem uzskatiem ar pierādījumiem no Rakstiem un iesniegt to koncilam. Viņi uzticēja paziņojumu sagatavot Luteram, Melanhtonam un citiem sabiedrotājiem. Protestanti pieņēma šo ticības apliecību un sapulcējās, lai parakstītu dokumentu.

Reformatori centās nejaukt savu jautājumu ar politiskiem jautājumiem. Kad kristīgie firsti iznāca priekšā, lai parakstītu ticības apliecību, Melanhtons iebilstot teica: „Šie jautājumi jākārto teologiem un mācītājiem. Pataupīsim zemes valdnieku autoritāti citiem jautājumiem.» Saksijas kūrfirsts Jānis atteica: „Dievs ir aizliedzis tev mani izslēgt. Es esmu nolēmis darīt to, kas ir pareizi, neuztraucoties par savu kroni. Es gribu apliecināt Kungu. Mana firsta cepure un sermuļāda man nav tik dārga kā Jēzus Kristus krusts.» Kāds cits firsts, ņemdams spalvu, teica: „Ja mana Kunga Jēzus Kristus gods to prasa, es esmu gatavs .. atdot savu labklājību un dzīvību.» „Es drīzāk atteikšos no saviem padotajiem

⁶D'Aubigné, 13. gr., 6. nod.

⁷Turpat.

⁸Turpat, 14. gr., 2. nod.

un no savas valsts, drīzāk pametīšu savu tēvzemi ar nūju rokās,» viņš turpināja, „nekā pieņemšu jebkādu citu mācību, ko neietver šī ticības apliecība.»⁹

Pienāca noliktais laiks. Kārlis V, kūrfirstu un firstu ieskaufs, atvēlēja laiku, lai uzklusītu protestantu reformatorus. Šajā augstajā un oficiālajā sanāksmē reformatori skaidri pasludināja evaņģēlija patiesības un norādīja uz katoļu baznīcas maldiem. Šo dienu sauca par „reformācijas lielāko dienu un par vienu no godības pilnākajām dienām kristietības un cilvēces vēsturē.»¹⁰

Luters Vormsā bija stāvējis viens. Tagad viņa vietā bija visspēcīgākie impērijas firsti. „Es esmu ārkārtīgi priecīgs,» Lutera rakstīja, „ka esmu nodzīvojis līdz šai stundai un redzu, kā Kristu atklāti paaugstina tādi izcili ticīgie tik augstā sanāksmē.»

Tas, ko ķeizars bija aizliedzis sludināt no kanceles, izskanēja pilnā. Ko daudzi bija uzskatījuši par nederīgu klausīties pat kalpiem, to tagad izbrīnīti klausījās impērijas kungi un ķēniņi. Sludinātāji bija kronēti firsti, un svētruna bija Dieva godības pilnā patiesība. „Kopš apustuļu laikiem nav bijis varenāka darba un krāšņākas apliecības.»¹¹

Viens no principiem, ko Lutera visstingrāk sargāja, bija tas, lai reformācijas atbalstīšanā netiktu izmantota laicīga vara. Viņš priecājās, ka impērijas firsti apliecina evaņģēliju, bet, kad viņi gribēja apvienoties aliansē, viņš paziņoja, ka „evaņģēlija mācības vienīgais aizstāvis ir Dievs. .. Pēc Lutera uzskatiem, visi politiskie piesardzības pasākumi ir nepareizu baiļu un grēcīgas neuzticēšanās ierosināti.»¹²

Vēlāk, runājot par reformāciju atbalstošo firstu ierosināto apvienību, Lutera paziņoja, ka vienīgajam ierocim šajā karā vajadzētu būt „Gara zobenam». Viņš rakstīja Saksijas kūrfirstam: „Mēs nevaram apzinīgi atbalstīt ierosināto aliansi.

Ir jānes Kristus krusts. Lai Jūsu augstība ir bez bailēm. Mēs ar savām lūgšanām izdarīsim vairāk, nekā visi mūsu ienaidnieki var izdarīt ar savu lielīšanos.»¹³

[88]

Spēks, kas satricināja pasauli ar reformāciju, nāca no slepenām lūgšanu vietām. Augsburgā Lutera „nepalaida garām nevienu dienu, neveltījis trīs stundas lūgšanām». Istabas vientulībā viņu varēja dzirdēt izkratām savu dvēseli Dieva priekšā vārdos, kas „pilni pielūgsmes, bijības un cerības». Melanhtonam viņš rakstīja: „Ja lieta ir netaisna, atsakies no tās. Ja lieta ir taisna, kāpēc mums vajadzētu parādīt negodu Viņa apsollījumiem, kas mums pavēl gulēt bez bailēm?»¹⁴ Protestantu reformatori cerēja uz Kristu. Elles vārti nevarēja viņus uzvarēt!

⁹Turpat, 14. gr., 6. nod.

¹⁰Turpat, 14. gr., 7. nod.

¹¹Turpat.

¹²D'Aubigné, Londonas izdevums, 10. gr., 14. nod.

¹³Turpat, 14. gr., 1. nod.

¹⁴Turpat, 14. gr., 6. nod.

Pēc Špeieras protesta un Augsburgas ticības apliecības sākās tumsas un konfliktu gadi. Šķita, ka protestantisms, novājināts šķelšanās dēļ, dodas pretī iznīcībai.

Bet tajā brīdī, kad ķeizars acīmredzami triumfēja, viņš piedzīvoja sakāvi. Viņš bija spiests beidzot kļūt iecietīgs pret doktrīnām, ko visvairāk par visu dzīvē bija vēlējies iznīcināt. Viņa karaspēks bija cīņās izvārdzis, mantnīcas iztukšotas, daudzās valstīs draudēja sacelšanās, bet ticība, ko viņš bija centies apspiest, izplatījās visur. Kārlis V bija cīnījies pret pārdabisku spēku. Dievs bija pateicis: „Lai top gaisma!» Bet ķeizars bija centies saglabāt tumsu nesalaužamu. Noguris no ilgās cīņas, viņš atstāja troni un paslēpās klosterī.

Šveicē daudzi reģioni jeb kantoni pieņēma reformēto ticību, bet citi palika uzticīgi Romas mācībām. Vajāšanas izraisīja pilsoņu karu. Cvinglijs un daudzi citi reformas piekritēji krita asiņainajā Kapelas kaujas laukā. Roma triumfēja, un daudzās vietās šķita, ka tā atgūst visu iepriekš zaudēto. Bet Dievs nebija atstājis ne Savu lietu, ne ļaudis. Viņš pamodināja strādniekus citās zemēs, lai tie turpinātu reformu.

Francijā viens no pirmajiem, kas uztvēra gaismu, bija Parīzes Universitātes profesors Lefavrs. Pētot seno literatūru, viņa uzmanību piesaistīja Bībele, un viņš iepazīstināja ar to arī dažus savus studentus. Viņš bija sācis rakstīt svēto un mocekļu vēsturi no baznīcas leģendām un jau bija ticis diezgan tālu. Domādams, ka Bībele var viņam palīdzēt šajā darbā, viņš sāka to pētīt. Šeit viņš patiešām atrada svētos, bet ne tāda veida, kā bija atēlojuši Romas baznīcas raksti. Nepatikā viņš novērsās no sava darba un nodevās Dieva Vārdam.

1512. gadā, pirms Lutera un Cvinglijs bija sākuši reformācijas darbu, Lefavrs rakstīja: „Dievs dod mums ticībā taisnību, kas vienīgi žēlastībā taisno mūs mūžīgajai dzīvībai.»¹ Mācīdams, ka glābšana pieder vienīgi Dievam, viņš arī paziņoja, ka ir pienākums paklausīt cilvēkam.

Daži Lefavra studenti dedzīgi klausījās viņa vārdos un turpināja sludināt patiesību vēl ilgi pēc tam, kad skolotāja balss jau bija aplusināta. Viens no tiem bija Viljams Farels. Būdams ticīgu vecāku dēls un dedzīgs Romas sekotājs, viņš bija gatavs iznīcināt visus, kuri uzdrošinājās pretoties baznīcai. Vēlāk viņš rakstīja: „Es kā vilks rādīju zobus ikvienam, ko dzirdēju runājam pret Romu.» Tomēr svēto pielūgsmē, kalpošana pie altāriem un svētvietu rotāšana ar dāvanām nespēja ienest mieru viņa sirdī. Kad viņš tika pārliecināts par grēku, šo pārliecību nespēja atņemt nekādi grēku nožēlošanas akti. Viņš klausījās Lefavra vārdos: „Glābšana ir žēlastībā.» „Tikai Kristus krusts atver vārtus uz Debesīm un aizver vārtus uz elli.»²

Atgriezies līdzīgi Pāvilam, Farels vergošanu tradīcijām nomainīja pret Dieva dēlu brīvību. „Tā vietā, lai būtu kā klaiņojošs vilks ar slepkavības alkstošu sirdi» viņš atgriezās, kā pats teica, „kļūdams mierīgs kā rāms un nekaitīgs jērs, pilnībā atrāvis savu sirdi no pāvesta un atdevis to Jēzum Kristum.»³

¹James A. Wylie, *History of Protestantism*, 13. gr., 1. nod.

²Turpat, 13. gr., 2. nod.

³J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 12. gr., 3. nod.

Kamēr Lefavrs izplatīja gaismu studentu vidū, Farels devās sludināt patiesību atklāti. Drīz viņiem pievienojās Mo pilsētas bīskaps, viena no baznīcas augstajām amatpersonām. Evaņģēlija sludināšanā viņiem pievienojas vēl citi Vārda nesēji, kuri nāca no amatnieku un zemnieku mājām un pat no karaļa pils. Reformēto ticību pieņēma Franča I māsa. Ar lielām cerībām reformatori raudzījās nākotnē, kad arī Francija varētu būt atvērta evaņģēlijam.

Francu Jaunā Derība

Bet viņu cerības nepiepildījās. Kristus mācekļus gaidīja pārbaudījumi un vajāšanas. Tomēr miera laiki pārtrauca notikumu gaitu, ļaujot viņiem uzkrāt spēkus priekšā esošajai vētrai, un reformācijas darbs strauji virzījās uz priekšu. Lefavrs sāka tulkot Jauno Derību, un tajā pašā laikā, kad tipogrāfija Vitenbergā laida klajā vācu Bībeli, Mo tika publicēta franču Jaunā Derība. Drīz Svētie Raksti nonāca pie Mo zemniekiem. Strādnieki uz lauka un amatnieki darbnīcās padarīja savu ikdienas darbu priecīgāku, runājot par Bībeles dārgajām patiesībām. Lai gan viņi piederēja zemākajai ļaužu šķirai- neskolotajiem un smagu darbu strādājošajiem zemniekiem, viņu dzīvē bija redzams dievišķās žēlastības paceļošais, pārveidojošais spēks.

Mo aizdegtā gaisma raidīja savus starus uz attālām vietām. Katru dienu pieauga atgriezto cilvēku skaits. Uz kādu laiku karalis aizturēja baznīcas hierarhijas dusmas, bet pāvestības vadītāji beidzot guva virsroku. Tika uzcelts sārts, un daudzi liecināja par patiesību uguns liesmās.

Krāšņajās pils zālēs bija karaliskas dvēseles, kas patiesību vērtēja augstāk par bagātību, stāvokli sabiedrībā un pat par dzīvību. Luī de Berkvēns bija dzimis dižciltīgā ģimenē. Viņš bija studijām nodevies cilvēks ar izkoptām manierēm un nevainojamu morāli. „Visu viņa pārējo tikumu kronis bija īpašais naidis pret luterānismu.» Bet Dievs vadīja viņu pie Bībeles, un viņš pārsteigts atrada tajā nevis „Romans doktrīnas, bet gan Lutera mācību». Berkvēns nodevās evaņģēlijam.

Romas atbalstītāji Francijā iemeta viņu cietumā kā ķecerī, bet karalis viņu atbrīvoja. Gadiem ilgi karalis Francis I svārstījās starp Romu un reformāciju. Trīs reizes pāvestības vara arestēja Berkvēnu, tikai viņam bija karalis, kurš viņu atbrīvoja, negribēdams nodot viņu par upuri baznīcas vadītāju naidam. Berkvēns atkārtoti tika brīdināts par briesmām, kas viņam draudēja Francijā, un viņu mudināja sekot to pēdās, kas bija atraduši drošību, brīvprātīgi dodoties trimdā.

Drosmīgais Berkvēns

[91]

Bet Berkvēna dedzība kļuva arvien stiprāka. Viņš nolēma rīkoties vēl drosmīgāki- ne tikai stāvēt patiesības sardzē, bet arī uzbrukt maldiem. Visaktīvākie viņa pretinieki bija Parīzes Universitātes Teoloģijas nodaļas mūki, augstākā baznīcas vara Francijā. Šo doktoru rakstos Berkvēns atrada divpadsmit apgalvojumus, par kuriem viņš paziņoja, ka tie ir „pretēji Bībelei», un aicināja karali būt par tiesnesi šajā cīņā.

Karalis bija priecīgs par izdevību pazemot augstprātīgo mūku lepnumu, tāpēc viņš lika Romas piekritējiem aizstāvēt savu lietu ar Bībeli. Ar šo ieroci viņi daudz neprata sev palīdzēt. Spīdināšana un sārts bija līdzekļi, ar ko viņi labāk mācēja rīkoties. Tagad mūki saprata, ka ir iekrituši bedrē, kurā bija cerējuši iemest Berkvēnu. Viņi meklēja veidu, kā no tās izklūt.

„Tieši ap to laiku uz kāda ielas stūra bija sakropļota jaunavas Marijas statuja.» Ļaudis pulcējās šajā vietā noskumuši un sašutuši. Karalis bija dziļi aizskarts. „Šie ir Berkvēna doktrīnu augļi,» mūki paziņoja. „Šī luterāņu savvērestība atmetīs visu- ticību, likumus un pat troni.»⁴

Karalis pameta Parīzi, atstādams mūkus rīkoties tā, kā viņi vēlas. Berkvēnu tiesāja un viņam piesprieda nāvessodu. Lai Francis I nevarētu iejaukties un viņu izglābt, spriedumu izpildīja jau tajā pašā dienā, kad tas tika pasludināts. Pusdienlaikā bija sanācis milzīgs pūlis, lai būtu šī notikuma liecinieki, un daudzi bija pārsteigti, ieraugot, ka par upuri bija izraudzīts Francijas vislabākās un viscēlākās dižciltīgās ģimenes loceklis. Pārsteigums, sašutums, nicinājums un rūgts naids aptumšoja sanākušo cilvēku sejas, bet uz vienas sejas nekādas ēnas nemanīja. Moceklis apzinājās vienīgi Kunga klātbūtni.

Berkvēna sejā staroja Debesu gaisma. Viņš bija ģērbies „samta apmetnī, atlasa un damasta svārkos un zeltā izšūtās biksēs». ⁵ Viņš tūlīt liecinās par savu ticību ķēniņu Ķēniņa klātbūtnē, un neviena sēru pazīme nedrīkst aizēnot viņa prieku.

Procesijai lēni virzoties pa pārpildītajām ielām, ļaudis pārsteigti ievēroja viņa priecīgi uzvarošo skatienu. Viņi teica: „Viņš izskatās pēc cilvēka, kurš sēž templī un pārdomā svētas lietas.»

Berkvēns uz sārta

Uz sārta Berkvēns mēģināja pateikt ļaudīm kādu vārdu, bet mūki sāka klagāt un kareivji šķindināt savus ieročus, un viņu troksnis apslāpēja mocekļa balsi. Tā 1529. gadā izglītotās Parīzes augstākās baznīcas autoritātes „atstāja zemisku priekšzīmi 1793. gada revolucionārajai Francijas tautai, noslāpējot uz ešafota mirstoša cilvēka svētos vārdus». ⁶ Berkvēna vārdi tika noslāpēti, un viņa miesu aprija uguns liesmas.

Reformētās ticības skolotāji devās uz citiem laukiem. Lefavrs devās uz Vāciju. Farels atgriezās dzimtajā pilsētā Francijas austrumos, lai izplatītu gaismu savās bērnības mājās. Viņa mācītā patiesība atrada klausītājus. Drīz viņš tika izdzīts no pilsētas. Viņš ceļoja no ciema uz ciemu, sludinādams privātās mājās un vientuļās pļavās, atrazdamas patvērumu mežos un klinšu alās, kuras viņš zināja jau kopš zēna gadiem.

[92] Kā tas bija apustuļu dienās, vajāšanas bija „drīzāk sekmējušas evaņģēliju». (Filipiešiem 1:12) Padzīti no Parīzes un Mo, „izklīdinātie staigāja apkārt, sludinādami evaņģēliju». (Apustuļu darbi 8:4) Tā gaisma atrada ceļu uz daudzām attālām Francijas vietām.

Kalvina aicināšana

Vienā no Parīzes skolām mācījās gudrs, kluss jauns cilvēks, kurš bija pazīstams savas nevainīgās dzīves, intelektuālās enerģijas un reliģiskās dedzības dēļ. Viņa apdāvinātība un centība padarīja viņu par koledžas lepmu, un ļaudis bija pārliecināti, ka Žans Kalvins kļūs par vienu no iespaidīgākajiem baznīcas aizstāvjiem.

Bet dievišķā gaisma izspiedās cauri sholastiskas un māņticības sienām, kas ieskāva Kalvinu. Viņa brālēns Olivētāns bija pievienojies reformatoziem. Abi brālēni kopā pār- runāja jautājumus, kas saistīti ar kristietību. „Pasaulē ir tikai divas reliģijas,» teica protes- tants Olivētāns. „Vienu .. izdomājuši cilvēki, tajā .. mēs glābjam sevi paši ar ceremoni-

⁴Turpat, 13. gr., 9. nod.

⁵D'Aubigné, *History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin*, 2. gr., 16. nod.

⁶Wylie, 13. gr., 9. nod.

jām un labiem darbiem. Otra reliģija ir tā, kas atklāta Bībelē un kas māca mums meklēt glābšanu vienīgi brīvi pieejamajā Dieva žēlastībā.»

„Es nepieņemu nevienu no tavām jaunajām mācībām,» izsaucās Kalvins. „Tu domā, ka es visu savu dzīvi esmu dzīvojis maldos?»⁷ Bet, būdams viens savā istabā, viņš pārdomāja sava brālēna vārdus. Viņš ieraudzīja sevi bez starpnieka svētā un taisnā Tiesneša priekšā. Svētajiem pienestās lūgšanas, labie darbi, baznīcas ceremonijas — tās visas bija bezspēcīgas samaksāt par grēku. Atzišanās un grēku nožēla nevarēja radīt saskaņu starp grēcinieku un Dievu.

Liecinieks dedzināšanai

Reiz, apmeklējams kādu no pilsētas skvēriem, Kalvins bija liecinieks kāda ķecera sadedzināšanai. Baismīgās nāves un baznīcas briesmīgā soda ciešanās moceklis parādīja ticību un drosmi, ko jaunais students sāpīgi pretstatīja pats savam izmisumam un tumsai. Viņš zināja, ka „ķeceri» savu ticību pamatoja ar Bībeli. Viņš nolēma pētīt to, lai atklātu viņu prieka noslēpumu.

Bībelē viņš atrada Kristu. „Ak, tēvs,» viņš izsaucās, „Viņa upuris ir remdējis Tavas dusmas, Viņa asinis ir nomazgājušas visus manus netūrumus, Viņa krusts ir nesis manu lāstu, Viņa nāve ir samaksājusi par mani. .. Tu esi aizskāris manu sirdi, lai es pretīgumā novērstos no visiem citiem darbiem, izņemot Jēzus nopel» nu.⁸

Tagad Kalvins nolēma veltīt savu dzīvi evaņģēlijam. Pēc dabas viņš bija kautrīgs un savu dzīvi gribēja veltīt tikai studijām. Pateicoties draugu dedzīgajiem aicinājumiem, viņš tomēr piekrita kļūt par publisku skolotāju. Viņa vārdi bija līdzīgi rasai, kas atsvaidzina zemi. Viņš tagad bija apmeties kādā lauku pilsētiņā princeses Mārgaretas aizsardzībā, kas mīlēja evaņģēliju un deva patvērumu tā mācekļiem. Kalvina darbs sākās ar cilvēkiem viņu mājās. Tie, kuri dzirdēja vēsti, aiznesa labās ziņas citiem. Kalvins devās uz priekšu, liekot pamatus draudzēm, kas vēlāk bezbailīgi liecināja par patiesību.

Parīze saņēma vēl vienu aicinājumu pieņemt evaņģēliju. Tā bija noraidījusi Lefavra un Farela aicinājumus, bet visām ļaužu šķirām lielajā pilsētā atkal bija jādzird vēsts. Karalis vēl nebija pilnībā nostājies Romas pusē pret reformāciju. Mārgareta bija nolēmusi pieņemt Parīzē sludināto reformēto ticību. Viņa norīkoja protestantu mācītājus sludināt baznīcās. Kad pāvestības vadītāji to aizliedza, princese atvēra pili. Viņa paziņoja, ka katru dienu tiks sludināta svētruna, un aicināja ļaudis ierasties. Katru dienu pulcējās tūkstoši.

Tad karalis pavēlēja atvērt divas no Parīzes baznīcām. Vēl nekad Dieva Vārds nebija tā sakustinājis šo pilsētu. Alkohola, netiklības, strīdu un laiskuma vietā stājās atturība, šķīstība, kārtība un čaklums. Lai gan daudzi pieņēma evaņģēliju, lielākā daļa ļaužu to noraidīja. Vadītājiem, kuri bija pāvestības pusē, izdevās atgūt savu ietekmi. Atkal tika slēgtas baznīcas un uzslieti sārti.

Kalvins vēl joprojām bija Parīzē. Beidzot baznīcas autoritātes nolēma atdot viņu liesmām. Viņam nebija ne jausmas, ka viņam draud briesmas, kad draugi iesteidzās viņa istabā ar ziņām par to, ka baznīcas ierēdņi dodas šurp, lai viņu arestētu. Tajā brīdī viņi izdzirdēja skaļus klauvējienus pie ārdurvīm. Nedrīkstēja zaudēt ne mirkli. Draugi aizkavēja ierēdņus pie durvīm, kamēr citi palīdzēja reformatoram izkļūt pa logu.

Viņš devās uz kādu strādnieka mājiņu, kur dzīvoja reformācijas atbalstītājs. Kalvins pārģērbās saimnieka drēbēs un ar kapli pār plecu devās ceļā. Iedams dienvidu virzienā, viņš atrada patvērumu princeses Mārgaretas īpašumā.

⁷Turpat, 13. gr., 7. nod.

⁸W. Carlos Martyn, *The Life and Times of Martin Luther*, 3. sēj., 13. nod.

Kalvins nespēja palikt mierā ilgu laiku. Tiklīdz vētra nedaudz pierima, viņš devās uz jaunu darba lauku Puatjē, kur jau bija daži cilvēki, kuri izrādīja simpātijas jaunajiem uzskatiem. Ļaudis no visām šķirām priecīgi klausījās evaņģēlijā. Klausītāju skaitam pieaugot, reformatori domāja, ka drošāk ir pulcēties ārpus pilsētas. Par tikšanās vietu tika izraudzīta ala, kur viņus pilnībā apslēpa koki un pārliekušās klintis. Šajā nošķirtajā vietā viņi lasīja un izskaidroja Bībeli. Šeit franču protestanti pirmo reizi noturēja Kunga vakarēdienu. Šī mazā draudze nosūtīja darbā vairākus uzticīgus evaņģēlistus.

Kalvins vēlreiz atgriezās Parīzē, bet gandrīz visas durvis bija aizvērtas viņa darbam. Beidzot viņš nolēma doties uz Vāciju. Viņš tikko bija pametis Franciju, kad protestantiem iestājās grūti laiki. Franču reformatori bija nolēmuši apvienot visu tautu ar drosmīgu triecienu Romas mānīcībai. Vienā naktī pa visu Franciju tika izliktas izkārtnes pret misi. Šī dedzīgā, bet pārsteidzīgā kustība deva Romai ieganstu, lai pieprasītu iznīcināt „ķecerus» kā nemieru cēlājus, kuri ir bīstami tronim un nācijai mieram.

[94] Viena no izkārtnēm bija pielikta pie karaļa istabas durvīm. Nedzirdētā drosme izlikt izaicinošās vēstis karaļa tuvumā viņu sanikvoja. Viņš izteica savas dusmas šausmu pilnos vārdos: „Arestējiet ikvienu, bez izņēmuma, kas tiek turēts aizdomās par luterānismu. Es viņus visus iznīcināšu.»⁹ Karalis bija nolēmis pilnībā nostāties Romas pusē.

Terora varā

Viens no arestētajiem bija nabadzīgs vīrs, kurš bieži bija sasaucis ticīgos uz viņu slepenajām sanāksmēm. Piedraudot ar nāvi uz sārta, viņam pavēlēja parādīt pāvesta aģentam visas protestantu mājas pilsētā. Bailes no liesmām guva virsroku, un viņš piekrita nodot savus brāļus. Karaliskais slepenpolicists Morins kopā ar nodevēju lēni un klusi gāja pa pilsētas ielām. Kad viņi nonāca pie kāda luterāņa mājas, nodevējs parādīja kādu zīmi, bet neteica ne vārda. Procesija apstājās, kareivis iegāja mājā, izdzina ģimeni ārā un saķēdēja. Tad briesmīgais bars devās tālāk jaunu upuru meklējumos. „Morins lika trīcēt un drebēt visai pilsētai. .. Tā atradās terora varā.»¹⁰

Upurus nogalināja, nežēlīgi spīdzinot un samazinot uguni, lai paildzinātu viņu ciešanas. Bet viņi mira kā uzvarētāji, viņu uzticība bija nelokāma, viņu miers- netraucēts. Vajātāji paši jutās sakauti. „Visa Parīze varēja redzēt, kādus cilvēkus var radīt jaunā ticība. Neviena baznīcas kancele nelīdzinājās mocekļa sārtam. Mierīgais prieks, kas apgaismoja šo kristiešu sejas, .. dodoties uz priekšu, uz savu nāves vietu .. ar neatvairāmu daiļrunību liecināja par labu evaņģēlijam.»¹¹

Protestantus apsūdzēja savvērestībā slepkavot katoļus, gāzt valdību un nogalināt karali. Apsūdzētāji nevarēja minēt ne vismazāko pierādījumu, lai apstiprinātu savus apgalvojumus. Tomēr cietsirdība pret nevainīgajiem protestantiem uzkrājās kā milzīgs soda mērs, un vēlākos gadsimtos atnesa tieši tādu likteni, kādu apsūdzētāji bija pareģojuši karalim, viņa valdībai un padotajiem. Bet tie, kuri to darīja, bija paši pāvesta aizstāvji un neticīgie. Šīs briesmīgās nelaimes pār Franciju izsauca protestantisma apspiešana.

Aizdomas, neuzticība un terors tagad izplatījās visās sabiedrības šķirās. Simtiem ļaužu bēga no Parīzes, dodoties trimdā prom no dzimtenes. Daudzos gadījumos viņu bēgšana bija pirmā pazīme, ka viņi ir labvēlīgi noskaņoti pret reformēto ticību. Ierēdņi, kuri atbalstīja pāvestu, skatījās visapkārt, pārsteigti par aizdomās neturētajiem „ķeceriem», kas bija paciesti viņu vidū.

⁹D'Aubigné, 2. gr., 30. nod.

¹⁰Turpat, 4. gr., 10. nod.

¹¹Wylie, 13. gr., 20. nod.

Atcelta grāmatu iespiešana

Karalis Francis I priecājās, ka viņa galmā bija sapulcināti zinātnieki no visām zemēm. Bet savā jaunajā dedzībā atbrīvoties no ķecerības šis izglītības aizstāvis izdeva ediktu, kas aizliedza grāmatu iespiešanu visā Francijā! Francis I ir viens no daudzajiem piemēriem vēsturē, kas parāda, ka intelektuālā kultūra nepasargā no reliģiskas neiecietības un vajāšanām.

Priesteri pieprasīja asinis, lai izpirktu augstajām Debesīm nodarīto kaitējumu, nonicinot misi. Šausmīgā ceremonija tika nolikta 1535. gada 21. janvārī. Ikvienas mājas durvju priekšā bija iedegta lāpa par godu „svētajam sakramentam». Ķēniņa pilī procesija sāka veidoties vēl pirms rītausmas.

„Parīzes bīskaps nesa dievmaizi zem krāšņa kupola .. četru augstdzimušu prinču pavadībā. .. Aiz maizes gāja karalis. .. Francim I tajā dienā galvā nebija kronis, un viņš nebija ģērbies parādes drēbēs.»¹² Viņš pazemīgi zemojās katra altāra priekšā nevis netikumumu dēļ, kas aptraipīja viņa dvēseli, ne arī nevainīgo asiņu dēļ, kas aptraipīja viņa rokas, bet gan savu padoto „nāvējošā grēka» dēļ, kas bija uzdrīkstējušies noniecināt misi.

Karalis ieradās bīskapa pils lielajā zālē. Aizkustinoši daiļrunīgos vārdos viņš vaimanāja par „noziedzumu, zaimošanu, par kauna un bēdu dienu», kas bija nākusi pār tautu. Un viņš aicināja ikvienu uzticīgo pavalstnieku palīdzēt likvidēt nāvējošo „ķecerību», kas draudēja sagraut Franciju. Asaras apslāpēja viņa balsi, un arī visi sanākušie raudāja, kopā izsaukdamies: „Mēs dzīvosim un mirsim par katoļu ticību!»¹³

Bija atnākusi „žēlastība, kas nes glābšanu», bet Francija, tās spožuma apžilbināta, bija novērsusies, izvēloties drīzāk tumsu, nevis gaismu. Tās pavalstnieki sauca ļaunu par labu un labu par ļaunu, līdz bija krituši par upuri pašapmānam, ko paši bija izvēlējušies. Viņi tīšām atmata gaismu, kas būtu paglābusi no maldiem, no sirds aptraipīšanas ar nevainīgām asinīm.

Atkal tika organizēta procesija. „Netālu cits no cita atkal tika uzcelti ešafoti, uz kuriem bija paredzēts dzīvus sadedzināt protestantu kristiešus. Norunāja, ka malku aizdedzinās tad, kad būs pienācis karalis, un procesija apstāsies, lai noskatītos nāves sodu.»¹⁴ No upuru puses nebija nekādas svārstīšanās. Kad vienu no viņiem mudināja atsaukt savu ticību, viņš atbildēja: „Es tikai ticu tam, ko pravieši un apustuļi ir sludinājuši jau sen un kam ticēja visi svētie. Mana ticība paļaujas uz Dievu, kurš uzvarēs visus elles spēkus.»¹⁵

Kad viņi aizsniedza pili, pūlis izklīda un karalis un baznīcas ierēdņi devās prom, apsveikdami paši sevi, ka darbs turpināsies tik ilgi, līdz „ķecerība» būs pilnībā iznīcināta.

Miera evaņģēlijs, ko Francis I bija noraidījis, patiešām tika likvidēts, un sekas bija šausmīgas. 1793. gada 21. janvārī pa Parīzes ielām gāja kāda cita procesija. „Galvenais tēls atkal bija karalis, atkal bija troksnis un kliedzieni, atkal varēja dzirdēt saucienus pēc upuriem, atkal bija uzslieti melnie ešafoti un atkal diena noslēdzās ar šausmīgu nāves sodu īstenošanu. Luijs XVI, cenšoties izrauties no uzraugiem un bendēm, tika vilkts uz priekšu līdz ešafotam un ar varu turēts tik ilgi, kamēr bija nolaiests cirvis un viņa smagā galva noripoja no paaugstinājuma.»¹⁶ Netālu no tās pašas vietas giljotīna nogalināja vēl divtūkstoš astoņsimts cilvēku.

¹²Turpat, 13. gr., 21. nod.

¹³D'Aubigné, 4. gr., 12. nod.

¹⁴Wylie, 13. gr., 21. nod.

¹⁵D'Aubigné, 4. gr., 12. nod.

¹⁶Wylie, 13. gr., 21. nod.

Reformācija bija dāvājusi pasaulei atvērtu Bībeli. Bezgalīgā Mīlestība bija atklājusi cilvēcei Debesu principus. Kad Francija atmata Debesu dāvanu, tā sēja iznīcības sēklu. Neizbēgamā cēloņu un seku likumsakarība pārauga franču revolūcijā un terora uzplaukumā.

[96] Drosmīgais un dedzīgais Farels bija spiests bēgt no savas dzimtenes uz Sveici. Tomēr viņš turpināja ietekmēt reformāciju Francijā. Ar citu trimdinieku palīdzību viņš tulkoja vācu reformatoru rakstus franču valodā, un kopā ar franču Bībeli tie tika iespiesti lielā daudzumā. Ceļojošie grāmatu tirgotāji pārdeva šos darbus visā Francijā.

Šveicē Farels sāka savu darbu kā pazemīgs skolotājs, piesardzīgi iepazīstinot ar Bībeles patiesībām. Daži ticēja šīm mācībām, bet iejaucās priesteri un apturēja darbu. Viņi sakūdīja māņticīgus cilvēkus nostāties pret to. „Tas nevar būt Kristus evaņģēlijs,» priesteri apgalvoja, „jo tā sludināšana atnes nevis mieru, bet karu.»¹⁷

Farels gāja no ciemata uz ciematu, paciezdams izsalkumu, aukstumu un nogurumu, kā arī riskēdams ar savu dzīvību. Viņš sludināja tirgus laukumos, baznīcās un dažreiz pat katedrālēs no kanceles. Vairākas reizes viņš tika piekauts gandrīz līdz nāvei. Tomēr viņš turpināja strādāt. Pilsētas, kas bija bijušas katolicisma cietokšņi, cita pēc citas atvēra savus vārtus evaņģēlijam.

Farels bija vēlējies pacelt protestantu karogu Ženēvā. Ja izdotos iemantot šo pilsētu, tā varētu kļūt par reformācijas centru Francijā, Šveicē un Itālijā. Daudzas apkārtējās pilsētas un ciemati jau bija kļuvuši protestanti.

Tikai ar vienu pavadoni viņš iegāja Ženēvā. Bet viņam atļāva norunāt tikai divas svētrunas. Priesteri izsauca viņu baznīcas koncila priekšā, un paši uz to ieradās ar zem drēbēm paslēptiem ieročiem, jo bija nolēmuši viņu nogalināt. Viņi bija sapulcinājuši saniknotu pūli, lai būtu droši par viņa nāvi, ja viņam gadījumā izdotos izbēgt no koncila. Tomēr maģistrātu un valsts bruņoto spēku klātbūtne Farelu izglāba. Nākamā rīta agrumā viņš tika nogādāts drošā vietā ezera otrā pusē. Tā beidzās viņa pirmais mēģinājums ienest evaņģēliju Ženēvā.

Nākamajam mēģinājumam viņš izraudzījās vienkāršāku instrumentu — kādu jaunu cilvēku, kura ārējais izskats bija tik trūcīgs, ka pat reformācijas draugi pret viņu izturējās vēsi. Ko gan tāds varēja darīt tur, kur pat Farels tika noraidīts? „Kas nespēcīgs pasaulē, to Dievs ir izredzējis, lai liktu kaunā stipros.» (1. Korintiešiem 1:27)

Skolotājs Fromāns

Fromāns sāka darbu kā skolotājs. Patiesības, ko viņš mācīja bērniem skolā, viņi atkārtota mājās. Drīz vecāki dzirdēja Bībeles skaidrojumus. Brīvi tika dalīta Jaunā Derība un traktāti. Pēc kāda laika Fromānam arī bija jābēg, bet patiesības, ko viņš bija mācījis, bija iegūlušās cilvēku prātos. Reformācija bija iedestīta. Sludinātāji atgriezās, un Ženēvā beidzot tika organizēti protestantu dievkalpojumi.

Kad Kalvins ienāca pa tās vārtiem, pilsēta jau bija paziņojusi par savu nostāšanos reformācijas pusē. Viņš bija ceļā uz Bāzeli, bet bija spiests iet ar līkumu cauri Ženēvai.

[97] Farels saskatīja šajā apmeklējumā Dieva vadību. Lai gan Ženēva bija pieņēmusi reformēto ticību, tomēr atjaunošanas darbs sirdī ir jāpaveic Svētā Gara spēkā, nevis ar koncilu dekrētiem. Lai gan Ženēvas iedzīvotāji bija atmetuši Romas autoritāti, viņi nebija gatavi atteikties no netikumiem, kas bija stipri iesakņojušies tās valdīšanas laikā.

¹⁷Turpat, 14. gr., 3. nod.

Dieva vārdā Farels nopietni aicināja jauno evaņģēlistu palikt šeit un strādāt. Kalvins ļoti izbijās. Viņš negribēja nonākt saskarē ar drosmīgo un pat varmācīgo Ženēvā dzīvojošo ļaužu garu. Viņš gribēja atrast klusu vietu studijām, no kurienes viņš varētu pacelt un pamācīt draudzes ar iespiestiem materiāliem. Bet viņš neuzdrīkstējās atteikties. Viņam šķita, „ka Dieva roka no Debesīm bija satvērusi viņu un uz visiem laikiem noturējusi vietā, ko viņš ļoti bija vēlējis pamest.»¹⁸

Nosodījuma dārdi

Pret Ženēvu dārdēja pāvesta nosodījums. Kā šī mazā pilsēta varēja pretoties spēcīgajai hierarhijai, kas lika pakļauties karaļiem un ķeizariem?

Kad pirmie reformācijas uzvaras saucieni bija izskanējuši, Roma sasauca jaunus spēkus, lai to iznīcinātu. Tā izveidoja jezuītu ordeni, viscietsirdīgāko, negodīgāko un spēcīgāko pāvestības sistēmas aizstāvi. Būdami bez dabīgām pieķeršanās jūtām un ar pilnīgi apklusinātu sirdsapziņu, tā locekļi neatzina nekādus citus noteikumus, izņemot sava ordeņa likumus (sk. pielikumu).

Kristus evaņģēlijs bija padarījis Savus sekotājus spējīgus paciest ciešanas, aukstumu, izsalkumu, smagu darbu un nabadzību, lai paaugstinātu patiesību, saskaroties ar spīdzināšanām, pazemes cietumiem un sārtiem. Jezuītisms iedvesmoja savus sekotājus ar fanātismu, kas darīja viņus spējīgus izturēt līdzīgas briesmas un pavērst visus krāpšanas ieročus pret patiesības spēku. Neviens noziegums nebija pārāk liels, lai to neizdarītu, neviena krāpšana nebija pārāk ļauna, lai to neizmantotu, neviena maskēšanās nebija pārāk grūta, lai to neuzņemtos. Viņu mērķis bija likvidēt protestantismu un atjaunot pāvesta varu.

Apmeklējot cietumus un slimnīcas, kalpojot slimajiem un trūcīgajiem un nesot svēto Jēzus vārdu, kas staigāja apkārt un darīja labu, viņi izskatījās svēti. Bet zem šīs nevainīgās ārienes viņi bieži slēpa noziegumus un slepkavības nodomus.

Ordeņa pamatprincips bija „mērķis attaisno līdzekļus». Melošana, zagšana, zvēresta laušana un slepkavošana bija ieteicama, ja tā veicināja baznīcas nolūkus. Maskējušies jezuīti atrada ieeju valsts iestādēs, kāpdami pa karjeras kāpnēm un kļūdami par karaļu padomdevējiem un veidojot nācijas politiku. Viņi kļuva par kalpiem, lai darbotos kā spiegi pret saviem kungiem. Viņi dibināja koledžas dižciltīgajiem un skolas vienkāršajiem ļaudīm. Viņi piesaistīja protestantu vecāku bērnus katoļu rituālu ievērošanai. Šādā veidā dēli nodeva brīvību, par ko tēvi bija cīnījušies un lējuši asinis. Visur, kur gāja jezuīti, katolicisms atdzīvojās.

Lai dotu viņiem lielāku varu, pāvests izdeva dekrētu, kas atjaunoja inkvizīciju. Baznīcas vadītāji atkal iedibināja šo briesmīgo tribunālu un savos pazemes cietumos atkārtoja nežēlību, kas bija pārāk šausmīga, lai panestu dienas gaismu. Daudzās zemēs tika nogalināti vai piespiesti bēgt uz citām zemēm tūkstošiem tautas vislabāko, visierudītāko un visizglītotāko cilvēku (sk. pielikumu).

[98]

Reformācijas uzvaras

Roma izmantoja tādas metodes kā šīs, lai neļautu spīdēt reformācijas gaismai un lai atjaunotu tumšā laikmeta mānītību un nezināšanu. Bet, pateicoties Dieva svētībai un dižciltīgu cilvēku pūlēm, ko Viņš bija izaudzinājis, lai tie sekotu Luteram, protestantisms netika iznīcināts. Par savu spēku tas nebija pateicību parādā firstu militārajai varai. Par tā

¹⁸D“Aubigné, 9. gr., 17. nod.

balstiem kļuva pazemīgākās un vājākās tautas. Tā bija mazā Ženēva, tā bija Holande, kas cīnījās pret spāņu tirāniju, tā bija aukstā, sniegotā Zviedrija, kas guva uzvaru reformācijai.

Gandrīz trīsdesmit gadus Kalvins strādāja Ženēvā, lai izplatītu reformāciju visā Eiropā. Viņa uzvedība nebija nevainojama, arī viņa mācība nebija brīva no maldiem. Bet viņš bija rīks īpaši svarīgu patiesību pasludināšanai, palīdzot protestantismam saglabāt spēku pret pāvestības vilni, kas ātri atgriezās, un sekmējot reformēto baznīcu vienkāršību un dzīves skaidrību.

No Ženēvas izgāja skolotāji un tika izplatītas publikācijas, lai nestu tautā reformētās mācības. Visvairāk vajātās zemes Ženēvā meklēja pamācības un iedrošinājumu. Kalvina pilsēta kļuva par patvērumu vajātajiem reformatoriem visā Rietumeiropā. Ženēva tos laipni uzņēma un gādīgi rūpējās par tiem. Atraduši šeit mājas, viņi svētīja ar savām prasmēm, izglītību un dziļo ticību pilsētu, kas viņus bija pieņēmusi. Drosmīgākais Skotijas reformators Džons Nokss, daudzi Anglijas puritāņi, Holandes un Spānijas protestanti un Francijas hugenoti iznesa no Ženēvas patiesības lāpu, lai ienestu gaismu savas dzimtās zemes tumsā.

Nīderlandē Romas tirānija jau agri izsauca protestu. Septiņsimt gadu pirms Lutera divi bīskapi bezbailīgi atmaskoja pāvestu pēc tam, kad bija aizsūtīti uz Romu kā sūtņi, kur viņi iepazina „svētā krēsla» patieso raksturu: „Tu esi iekārtojies Dieva templī. Tu esi kļuvis savām aitām nevis par ganu, bet par vilku. .. Tā vietā, lai būtu kalpu kalps, kā tu sevi sauc, tu centies kļūt par kungu kungu. .. Tu nicini Dieva baušļus.»¹

Gadsimtu gaitā cēlās arī citi, kas atbalsoja šo protestu. Viņi pārtulkoja valdiešu Bībeli holandiešu valodā un paziņoja, ka „tā ir liela svētība. Tur nav jokū, nav pasaku, nav tukšu runu, nav melu, bet ir patiesības vārdi.» Tā 12. gadsimtā rakstīja senās ticības draugi.²

Tad sākās Romas vajāšanas, bet ticīgo skaits turpināja pieaugt, paziņojot, ka Bībele ir vienīgā nekļūdīgā autoritāte reliģijas jautājumos un ka „nevienu nevajadzētu ar varu spiest ticēt, bet iemantot ar sludināšanu.»³

Lutera mācības atrada Nīderlandē nopietnus un uzticamus cilvēkus, kuri sludināja evaņģēliju. Menno Simons, izglītots kā Romas katolis un iecelts priesteru kārtā, pilnīgi nepārzināja Bībeli un negribēja arī to lasīt, jo baidījās, ka tā ir ķecerība. Viņš centās apklusināt sirdsapziņas balsi ar bezdievīgu dzīvesveidu, bet bez panākumiem. Pēc kāda laika viņš tomēr nonāca pie Jaunās Derības izpētes. Kopā ar Lutera rakstiem tā pamudināja viņu pieņemt reformēto ticību.

Drīz pēc tam viņš redzēja, kā tiek nogalināts cilvēks par to, ka kristījies otrreiz. Tas lika viņam pētīt Bībeli zīdaiņu kristības jautājumā. Viņš saprata, ka kristību nosacījumi ir nožēla un ticība.

Menno pameta katoļu baznīcu un veltīja savu dzīvi saņemtās patiesības mācīšanai. Gan Vācijā, gan Nīderlandē uzradās fanātiķu grupa, kas pārkāpa sabiedriskos kārtības noteikumus un pieklājības normas, kā arī aicināja sacelties pret valdību. Menno stingri nostājās pret viltus mācībām un fanātiķu mežonīgajiem plāniem. Divdesmit piecus gadus viņš ceļoja pa Nīderlandi un Ziemeļvāciju, plaši izplatot savu ietekmi un demonstrējot savus mācītos dzīves principus. Viņš bija godīgs cilvēks, pazemīgs un maīgs, sirsniģs un nopietns. Pateicoties viņa darbam, atgriezās daudz cilvēku.

Vācijā ķeizars Kārlis V bija aizliedzis reformāciju, bet firsti pretojās viņa tirānijai. Nīderlandē viņa spēks bija lielāks, un vajāšanu dekrēti ātri sekoja cits citam. Par Bībeles lasīšanu, tās klausīšanos vai sludināšanu, par Dieva pielūģšanu slepenībā, par atteikšanos zēmoties attēla priekšā un par psalmu dziedāšanu bija noteikts nāvessods. Kārlis V un Filips II nogalināja tūkstošiem cilvēku.

Kādu reizi inkvizitoru priekšā atveda veselu ģimeni, ko apsūdzēja par neierošanos uz misi un dievkalpojuma noturēšanu mājās. Jaunākais dēls atbildēja: „Mēs nokritām uz ceļiem un lūdzām Dievu, lai Viņš apgaismo mūsu prātus un piedod mums grēkus. Mēs lūdzām par savu karali, lai viņa valdīšana būtu veiksmīga un viņa dzīve- laimīga. Mēs lūdzām par mūsu valsts ierēdņiem, lai Dievs viņus pasargā.» Tēvs un viens no dēliem tika sadedzināts uz sārta.⁴

¹Gerard Brandt, *History of the Reformation in and About the Low Countries*, 1. gr.,6. 1pp.

²Turpat, 14. 1pp.

³W. Carlos Martyn, *The Life and Times of Martin Luther*, 2. sēj., 87. 1pp.

⁴James A. Wylie, *History of Protestantism*, 18. gr., 6. nod.

Ne tikai vīrieši, bet arī sievietes un jaunas meitenes parādīja nesatricināmu drosmi. „Sievās stāvēja pie savu vīru sārtiem un, kamēr viņi pacieta uguns liesmas, čukstēja mierinājuma vārdus vai dziedāja dziesmas, lai viņus iepriecinātu.» „Jaunas meitenes, notiesātas dzīvai sadedzināšanai, gūlās savā kapā tā, it kā vakarā dotos gulēt uz savu istabu. Citas devās uz ešafotu, ģērbušās savās labākajās drēbēs, it kā dotos uz kāzām.»⁵

Vajāšanas palielināja patiesības apliecinātāju skaitu. Gadu no gada ķeizars turpināja savu nežēlīgo darbu, bet viņam neizdevās izskaust reformāciju. Beidzot Orānijas Viljams ienesa Holandē brīvību pielūgt Dievu.

Reformācija Dānijā

Evaņģēlijs ziemeļu valstīs ienāca mierīgi. Vitenbergas studenti, atgriezušies mājās, sev līdzi uz Skandināviju paņēma reformēto ticību. Ari Lutera raksti izplatīja gaismu. Norūditie ziemeļu ļaudis novērsās no Romas māņticības un samaitātības un laipni uzņēma dzīvību nesošās Bībeles patiesības.

Jau kā bērns Dānijas reformators Tausens parādīja, ka viņam ir gaišs prāts. Viņš iestājās klosteri. Pārbaudes darbi atklāja, ka viņam ir talants, kas solījās būt ļoti noderīgs baznīcai. Jaunajam studentam deva atļauju pašam izvēlēties universitāti Vācijā vai Nīderlandē ar vienu nosacījumu: viņš nestudēs Vitenbergā, kur māca bīstamo ķecerību. To bija noteikuši mūki.

Tausens devās uz Ķelni, kas bija viens no katolicisma cietokšņiem. Šeit mācītās mistiskās mācības viņam drīz bija apnikušas. Ap to pašu laiku viņš ar prieku lasīja Lutera rakstus un ilgojās piedzīvot personīgi reformatora pamācības. Bet, ja viņš to darītu, tad riskētu zaudēt savu priekšnieku atbalstu. Drīz viņš pieņēma lēmumu un kļuva par Vitenbergas Universitātes studentu.

Atgriezies Dānijā, Tausens neatklāja savu noslēpumu, bet mēģināja vadīt draugus pie šķīstākas ticības. Viņš atvēra Bībeli un sludināja viņiem Kristu kā grēcinieku vienīgo glābšanas cerību. Viņa klostera priekšnieks, kuram bija lielas cerības, ka Tausens kļūs par Romas aizstāvi, kļuva ļoti dusmīgs. Viņš nekavējoties izslēdza Tausenu no sava klostera, nosūtīja uz citu klosteri un ieslodzīja cellē. Caur celles restēm Tausens līdzdalīja patiesības zināšanas saviem biedriem. Ja šie Dānijas tēvi būtu zinājuši par baznīcas plānu, kā izturēties pret ķecerību, Tausens nekad vairs par viņiem neko nebūtu dzirdējis. Bet tā vietā, lai ieslodzītu viņu kādā pazemes cietumā, viņi viņu izraidīja no klostera.

[101]

Tikko bija izdots karaļa dekrēts, kas aizstāvēja jaunās mācības skolotājus, Tausens atrada sev atvērtas baznīcas, un ļaužu pūļi nāca viņā klausīties. Plaši izplatīta bija Jaunā Derība dāņu valodā. Centieni to atstāt vēl vairāk to izplatīja, un drīz Dānija paziņoja, ka ir pieņēmusi reformēto ticību.

Progress Zviedrijā

Arī Zviedrijā saviem tautiešiem dzīvības ūdeni atnesa jauni cilvēki no Vitenbergas. Divi zviedru reformācijas vadītāji, Olafs un Laurencijs Petri, mācījās pie Lutera un Melanhtona. Līdzīgi lielajam reformatoram, Olafs ieguva cilvēkus ar savu daiļrunību, bet Laurencijs, līdzīgi Melanhtonam, bija domām bagāts un mierīgs. Abiem bija nesatricināma drosme. Katoļu priesteri uzjundīja nezinošos un māņticīgos ļaudis. Dažkārt Olafam tikko izdevās izbēgt dzīvam. Tomēr šiem reformatoriem bija karaļa aizsardzība, kurš bija pieņēmis reformāciju un laipni uzņēma šos talantīgos palīgus cīņā pret Romu.

⁵Turpat.

Karaļa un Zviedrijas vadošo vīru priekšā Olafs Petri ar lielu spēku aizstāvēja reformēto ticību. Viņš paziņoja, ka kristiešiem baznīctēvu mācība ir jāpieņem tikai tad, ja tā saskan ar Rakstiem, un ka Bībele svarīgas mācības atklāj ļoti skaidri- tā, ka ikviens var tās saprast.

Šie notikumi parāda mums, „kāda tipa cilvēki piederēja reformatoru armijai. Tie nebija neizglītoti, šauri domājoši, trokšņaini ļaudis, kuriem patika strīdēties- nepavisam ne. Viņi bija cilvēki, kuri bija pētījuši Dieva Vārdu un labi zināja, kā izmantot Bībeles ieroču glabātavas ieročus. Viņi bija zinātnieki un teologi, cilvēki, kuri pamatīgi pārzināja visu evaņģēlija patiesības sistēmu un kuri varēja gūt vieglu uzvaru pār maldos esošajiem skolu filozofiem un Romas augstajām amatpersonām.»⁶

Zviedrijas karalis pieņēma protestantu ticību, un nacionālā asambleja nobalsoja par to. Pēc karaļa lūguma abi brāļi uzņēmās pienākumu pārtulkot visu Bībeli. Sanāksmē pieņēma lēmumu, ka visā valstī mācītājiem ir jāskaidro Bībele un ka bērniem skolā vajadzētu mācīt lasīt Bībeli.

Atbrīvota no Romas spaidiem, tauta ieguva spēku un varenumu, kādu tā nekad iepriekš nebija sasniegusi. Gadsimtu vēlāk kādreizējā vājā tauta devās atbrīvot Vāciju šausmīgajā Trīsdesmit gadu karā — Zviedrija bija vienīgā valsts Eiropā, kas uzdrīkstējās sniegt palīdzīgu roku. Šķita, ka visa Ziemeļeiropa atkal nonāks Romas tirānijas varā. Tomēr zviedru armija palīdzēja Vācijai izcīnīt toleranci pret protestantiem un atjaunot sirdsapziņas brīvību tajās valstīs, kas bija pieņēmušas reformāciju.

⁶Turpat, 10. gr., 4. nod.

Kamēr Luters vēra vaļā aizvērtu Bībeli cilvēkiem Vācijā, Dieva gars vadīja Tindalu to pašu darīt Anglijā. Viklifs bija pārtulkojis Bībeli no latīņu valodas, un tajā bija daudz kļūdu. Manuskripta pavairošanas izmaksas bija pārāk lielas, tāpēc to nevarēja pārrakstīt daudzus eksemplāros.

1516. gadā Jaunā Derība pirmo reizi tika iespiesta oriģinālajā grieķu valodā. Šis izdevums izlaboja daudzas iepriekšējo versiju kļūdas un izteica nozīmi daudz skaidrāk. Tas daudziem izglītotiem cilvēkiem sniedza labākas patiesības zināšanas un piešķīra jaunu enerģiju reformas darbam. Bet vienkāršie ļaudis lielā mērā vēl joprojām bija bez Dieva Vārda. Tindals pabeidza Viklifa darbu, iedodams Bībeli Anglijas tautai.

Viņš bezbailīgi sludināja savu pārliecību. Uz katoļu apgalvojumu, ka baznīca ir devusi Bībeli un tikai baznīca to var izskaidrot, Tindals atbildēja: „Jūs nevis esat devuši Rakstus, bet paslēpuši tos no mums. Jūs esat tie, kas sadedzina cilvēkus, kas tos māca, un, ja jūs varētu, jūs sadedzinātu arī pašus Rakstus.»¹

Tindala sludināšana izraisīja lielu interesi. Bet priesteri centās iznīcināt viņa darbu. „Ko lai dara?» viņš izsaucās. „Es nevaru būt visur. Ak, ja kristiešiem būtu Svētie Raksti savā dzimtajā valodā, viņi paši varētu stāties pretī šiem gudrajiem krāpniekiem. Bez Bībeles nav iespējams atklāt patiesību tautai.»²

Tagad viņa prātu nodarbināja jauni nodomi. „Vai evaņģēlijam mūsu vidū nevajadzētu runāt angļu valodā? .. Vai baznīcai pusdienlaikā būs mazāk gaismas nekā rītausmā? .. Kristiešiem vajadzētu lasīt Jauno Derību savā dzimtajā valodā.»³ Tikai ar Bībeles palīdzību ļaudis varēja nonākt pie patiesības.

Strīdā ar Tindalu kāds izglītotis katolis izsaucās: „Būtu labāk, ja mums nebūtu Dieva likuma, nevis pāvesta.» Tindals atteica: „Es neatzīstu pāvestu un viņa likumus, un, ja Dievs pasargās manu dzīvību, pēc dažiem gadiem zēns, kurš apstrādā zemi, Bībeli zinās labāk par tevi.»⁴

Tindals pārtulko Jauno Derību angļu valodā

Vajāšanu dēļ izdzīts no mājām, Tindals devās uz Londonu un kādu laiku netraucēti strādāja. Bet katoļu amatpersonas atkal lika viņam doties ceļā. Šķita, ka visa Anglija ir viņam slēgta. Vācijā viņš sāka iespiest Jauno Derību angļu valodā. Kad viņam aizliedza drukāt vienā pilsētā, viņš devās uz citu. Līdz nonāca Vormsā, kur Luters pirms dažiem gadiem bija aizstāvējis evaņģēliju reihstāga priekšā. Šajā pilsētā reformācijai bija daudz draugu. Drīz tika pabeigti trīs tūkstoši Jaunās Derības eksemplāru, un tam sekoja vēl citi izdevumi.

[103] Londonā Dieva Vārds tika nogādāts slepus, un tas izplatījās pa visu valsti. Katoļu ierēdņi centās apslāpēt patiesību, bet tas viņiem neizdevās. Daremas bīskaps nopirka veselu noliktavu ar Bībelēm, lai tās iznīcinātu, domādams, ka tas kaitēs darbam. Bet par naudu, ko viņš bija ieguldījis, tika nopirkts materiāls jaunam un uzlabotam izdevumam.

¹ J. H. Merle D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, 18. gr., 4. nod.

² Turpat.

³ Turpat.

⁴ Anderson, *Annals of the English Bible* (rev. izd., 1862), 19. 1pp.

Vēlāk, kad Tindals tika iemests cietumā, viņam piedāvāja brīvību, ja viņš atklās to cilvēku vārdus, kuri bija palīdzējuši viņam segt Bībeles drukāšanas izdevumus. Viņš atbildēja, ka Daremas bīskaps ir devis lielāku ieguldījumu nekā jebkurš cits cilvēks, samaksājot lielu summu par krājumos atlikušajām grāmatām.

Tindals apliecināja savu ticību mocekļa nāvē, bet viņa sagādātie ieroči sagatavoja cīņai citus kareivjus gadsimtu garumā līdz pat mūsu laikiem.

Letimers no kanceles sludināja, ka Bībeli vajadzētu lasīt tautas valodā. „Neizvēlēsimies blakusceļus, bet lai Dieva Vārds mūs vada. Neiesim savu .. senču pēdās, nedarīsim arī to, ko viņi darīja, bet darīsim to, ko viņiem vajadzēja darīt.»⁵

Angļu reformācijas vadītāji Bārness un Frīss, Ridlijs un Krenmers bija izglītoti ļaudis, kuri bija augstā godā savas dedzības un godbijības dēļ, ko viņi parādīja katoļu ticībai. Viņi pretojās pāvestībai, jo zināja „svētā krēsla» maldus.

Rakstu nemaldīgā autoritāte

Galvenais princips, ko aizstāvēja šie reformatori, tāpat kā valdieši, Viklifs, Huss, Luters, Cvinglijs un tie, kuri bija kopā ar viņiem, bija Rakstu nemaldīgā autoritāte. Pēc tās mācības viņi pārbaudīja visas doktrīnas un apgalvojumus. Ticība Dieva Vārdam uzturēja šos svētos vīrus, kad viņi atdeva savu dzīvību uz sārta. „Esi mierīgs,» Letimers uzsauca savam biedram mocekļa ugunīs, kad liesmas gatavojās apklusināt viņu balsis. „Šodien Dieva žēlastībā mēs aizdedzināsim Anglijā tādu sveci, kuru, es ticu, neviens nevarēs nodzēst.»⁶

Daudzus gadsimtus pēc tam, kad Anglija bija padevusies Romai, Skotijas baznīcas vēl saglabāja savu brīvību. 12. gadsimtā katolicisms nostiprinājās, un nebija zemes, kurā tumsa būtu bijusi vēl dziļāka. Tomēr gaismas stari izlauzās cauri tumsai. No Anglijas ieradās lolardi ar Bībeli un Viklifa mācībām, un viņi paveica lielu darbu, lai pasargātu evaņģēlija atziņu. Sākoties reformācijai, pazīstami kļuva Lutera darbi un Tindala Jaunā Derība angļu valodā. Šie vēstneši klusi gāja pa kalniem un ielejām, no jauna uzpūšot patiesības lāpu, kas jau gandrīz bija izdzisusi, un likvidējot sekas, ko bija ienesusi četrus gadsimtus ilgā apspiešana.

Tad, pēkšņi aptvēruši briesmas, katolicisma vadītāji sadedzināja uz sārta dažus no cēlākajiem Skotijas cilvēkiem. Šie mirstošie liecinieki pildīja visas tautas sirdis ar nemirstīgu apņemšanos atbrīvoties no Romas važām.

Džons Nokss

[104]

Hamiltons un Višerts kopā ar daudziem mazāk pazīstamiem mācekļiem atdeva savas dzīvības uz sārta. Bet no Višerta degošā paaugstinājuma iznāca kāds cits vīrs, ko liesmām nebija lemts apklusināt, - vīrs, kuram Dieva vadībā bija jāizbeidz Romas vara Skotijā.

Džons Nokss novērsās no baznīcas tradīcijām, lai pārtiktu no Dieva Vārda. Višerta mācība nostiprināja viņa lēmumu atstāt Romu un pievienoties vajātajiem reformatoriem.

Biedri mudināja viņu sludināt, bet viņš bailēs drebēja savas atbildības nastas dēļ. Tikai pēc sāpju pilnas cīņas ar sevi viņš piekrita. Bet, reiz pieņēmis šo lēmumu, viņš traucās uz priekšu ar nesatricināmu drosmi. Šis patiesais reformators nebaidījās ne no viena. Kad viņš tika atvests Skotijas karalienes priekšā, Džonu Noksu nevarēja pakļaut ar laipnību, viņš nezaudēja drosmi, piedzīvojot draudus. Karaliene teica, ka viņš māca

⁵ Hugh Latimer, *First Sermon Preached Before King Edward VI.*

⁶ *Works of Hugh Latimer*, 1. sēj., xiii. 1pp.

ļaudīm pieņemt reliģiju, ko valsts ir aizliegusi, tāpēc viņš ir pārkāpis Dieva likumu, kas liek pavalstniekiem paklausīt saviem valdniekiem. Nokss stingri atbildēja: „Ja visi Ābrahāma pēcteči būtu pieņēmuši faraona reliģiju, daudzus gadus būdami viņa pavalstnieki, tad sakiet, kundze, kāda reliģija valdītu pasaulē? Vai arī, ja ikviens apustuļu dienās būtu sekojis Romas imperatoru reliģijai, kāda reliģija pastāvētu virs zemes?»

Tad Mērija sacīja: „Tu skaidro Rakstus tā, viņi (Romas katoļi) skaidro citādi. Kam lai es ticu, un kurš būs tiesnesis?»

„Jums jātic Dievam, kurš skaidri runā Savā Vārdā,» reformators atbildēja. „Dieva Vārds ir skaidrs pats par sevi. Ja kādā vietā rodas neskaidrība, Svētais Gars, kas nekad nerunā Sev pretī, citā vietā to pasaka skaidrāk.»⁷

Ar nesatricināmu drosmi un riskēdams ar savu dzīvību, bezbailīgais reformators veica savu misiju, kamēr Skotija bija brīva no katolicisma.

Pieņemot Anglijā protestantismu par nacionālo reliģiju, samazinājās vajāšanas, bet tās pilnībā netika pārtrauktas. Daudzas Romas doktrīnas tika saglabātas. Protestanti atmeta pāvesta virsvaldību, bet viņa vietā par baznīcas galvu kronēja karali. Reliģija vēl joprojām bija tālu no evaņģēlija skaidrības. Angļu protestanti vēl nesaprata reliģijas brīvību. Lai gan protestantu vadītāji reti izmantoja Romas piekopto šausmīgo nežēlību, viņi neatzina ikviena cilvēka tiesības pielūgt Dievu pēc savas sirdsapziņas. Opozicionāri vēl simtiem gadu cieta no vajāšanām.

Izraidīti tūkstošiem mācītāju

17. gadsimtā tūkstošiem mācītāju tika padzīti un ļaudīm bija aizliegts apmeklēt jebkādas citas reliģiskas sanāksmes, izņemot baznīcas atzītās. Parvērušies meža biezokņos, šie vajātie Kunga bērni satikās, lai izkraītu savas sirdis lūgšanās un izteiktu slavu. Daudzi cieta ticības dēļ. Cietumi bija pārpildīti, ģimenes izjauktas. Tomēr vajāšanas nespēja aplūsināt viņu liecību. Daudzi aizbēga pāri okeānam uz Ameriku, un tur lika pamatus pilsoņu un reliģiskajai brīvībai.

Pazemes cietumā, kas bija pilns noziedznieku, Džons Banjens elpoja Debesu gaisotni un sarakstīja savu brīnišķīgo alegoriju par svētceļnieka ceļojumu no posta zemes uz Debesu pilsētu. „Svētceļnieka gaita» un „Žēlastība vislielākajam grēciniekam» ir darbi, kas vadījuši daudzus uz dzīvības ceļa.

[105] Garīgas tumsas laikā par Dieva gaismas nesējiem kļuva Vaitfīlds un brāļi Vesliji. Oficiāli atzītās baznīcas vadībā ļaudis bija nonākuši tādā stāvoklī, kas daudz neatšķīrās no pagānisma. Augstākās šķiras ņirgājās par dievbijīgu dzīvi, zemākās- jūsmoja par netikumību. Baznīcai nebija ne drosmes, ne ticības, lai atbalsētu cīņai pakļauto patiesības lietu.

Taisnošana ticībā

Ļaudis gandrīz pilnībā bija zaudējuši no redzesloka lielisko mācību par taisnošanu ticībā, ko tik skaidri bija mācījis Luters. Katoļu princips glābšanas jautājumā uzticēties saviem darbiem bija ieņēmis savu vietu. Vaitfīlds un brāļi Vesliji nopietni meklēja Dieva labvēlību. Viņiem bija mācīts, ka to var iegūt, godīgi dzīvojot un ievērojot baznīcas likumus.

Reiz, kad Čārlzs Veslijs bija saslimis un atradās tuvu nāvei, kāds viņam jautāja, uz kāda pamata viņš cer iegūt mūžīgo dzīvību. Viņš atbildēja: „Es esmu darījis labāko,

⁷David Laing, *The Collected Works of John Knox*, 2. sēj., 281., 284. 1pp.

ko spēju, lai kalpotu Dievam.» Draugs nebija gluži apmierināts ar viņa atbildi. Veslijs domāja: „Ko!?! .. Vai viņš grib man atņemt manas pūles? Man nav nekā cita, kam uzticēties.»⁸ Šāda tumsa bija nākusi pār baznīcu, aizvedot ļaudis no viņu vienīgās glābšanas cerības- no krustā sistā Pestītāja asinīm.

Veslijs un viņa biedri bija nonākuši pie atziņas, ka Dieva likums attiecas arī uz domām, ne tikai uz darbiem un rīcību. Ar uzcītību un lūgšanām viņi centās apspiest sirds ļaunumu. Viņi dzīvoja pašaieliedzīgi un pazemīgi, rūpīgi ievērodami visu, kas, kā viņi domāja, varētu palīdzēt viņiem kļūt pietiekami svētiem, lai iegūtu Dieva labvēlību. Bet viņu pūles nevarēja atbrīvot viņus no grēku soda vai arī salauzt tā varu.

Dievišķās patiesības uguns uz protestantisma altāra bija gandrīz izdzisusi, bet senajai lāpai, ko bija atnesuši kristieši no Bohēmijas, bija tā atkal jāaizdedzina. Daži no tiem, kuri atrada drošību Saksijā, saglabāja dzīvu seno ticību. No šiem kristiešiem gaisma nonāca pie Veslija.

Džons un Čārlzs Vesliji tika aizsūtīti misijā uz Ameriku. Uz kuģa bija arī grupa morāviešu. Ceļojuma laikā viņi piedzīvoja stipras vētras, un Džons, aci pret aci sastapies ar nāvi, saprata, ka viņam nav pārliecības par mieru ar Dievu. Vācieši parādīja tādu mieru un uzticību, kādu viņi nepazina. „Jau ilgi pirms tam,» viņš teica, „es biju ievērojis lielu nopietnību viņu uzvedībā. .. Tagad bija iespēja redzēt, vai viņi tiks atbrīvoti no bailu gara, kā arī no lepnuma, dūsmām un atreibības. Dievkalpojuma pirmās dziesmas laikā ūdens pacēlās pāri kuģim, saplēsa gabalos grobturu, pārklāja kuģi un ar straumi gāzās iekšā starpklājā tā, it kā mūs jau būtu aprijis milzīgais dziļums. Angļi sāka briesmīgi kliegt. Vācieši mierīgi turpināja dziedāt. Pēc tam es vienam no viņiem jautāju: „Vai jums nebija bail?» Viņš atbildēja: „Paldies Dievam, nē!» Tad es jautāju: „Vai arī jūsu sievietes un bērni nebaidījās?» Viņš rāmi atbildēja: „Nē, mūsu sievietes un bērni nebaidās mirt.»⁹

Veslija sirds „dīvaini sasildīta»

[106]

Atgriezies Anglijā, Veslijs ieguva skaidrāku izpratni par Bībeles ticību kāda morāvieša vadībā. Morāviešu sanāksmē Londonā kāds lasīja Lutera vārdus. Kad Veslijs klausījās, viņā pamodās ticība. „Es jutu savu sirdi dīvaini sasildītu,» viņš teica. „Es jutu, ka glābšanas jautājumā uzticos Kristum, tikai Kristum, un Dievs deva man pārliecību, ka Viņš ir atņēmis *manus* grēkus un izglābis *mani* no grēka un nāves likuma.»¹⁰

Tagad viņš saprata, ka žēlastība, ko viņš bija tik smagi pūlējis iegūt ar lūgšanām, gavēšanu un pašaieliedzību, ir dāvana „bez naudas un bez maksas». Visa viņa sirds bija piepildīta ar vēlēšanos izplatīt godības pilno evaņģēliju par brīvi pieejamo Dieva žēlastību visās malās. „Es visu pasauli redzu kā savu draudzi,» viņš teica. „Lai arī kurā tās daļā es atrastos, es uzskatu par savu piemēroto, īsto un svinīgo pienākumu pastāstīt priecīgo vēsti par glābšanu katram, kurš labprāt klausīsies.»¹¹

Viņš turpināja savu stingro un pašaieliedzīgo dzīvi, bet tagad tā nebija *pamats* viņa ticībai, bet gan tās *rezultāts*; nevis svētuma *sakne*, bet *auglis*. Dieva žēlastība Kristū atklāsies paklausībā. Veslijs veltīja savu dzīvi, lai sludinātu lielās patiesības, ko viņš bija saņēmis, — taisnošanu ticībā Kristus salīdzinošajām asinīm un Svētā Gara atjaunojošo spēku sirdī, kas saskaņo cilvēka dzīvi ar Kristus atstāto paraugu.

⁸ John Whitehead, *Life of the Rev. Charles Wesley*, 102. 1pp.

⁹ Turpat, 10. 1pp.

¹⁰ Turpat, 52. 1pp.

¹¹ Turpat, 74. 1pp.

Neticīgie studiju biedri Džordžu Vaitfīldu un brāļus Veslijus universitātes gados nicoši sauca par metodistiem, kas mūsdienās ir cienījams apzīmējums. Svētais Gars mudināja viņus sludināt Kristu un Viņa krusta nāvi, un tūkstoši patiesi atgriezās. Šīs avis bija jāpasargā no klaiņojošiem vilkiem. Džons Veslijs nebija plānojis veidot jaunu konfesiju, bet viņš pulcināja jaunatgrieztos grupā, ko sauca par metodistu apvienību.

Pretestība, ar ko šie sludinātāji saskārās no valsts ieceltās baznīcas puses, bija neizprotama un nogurdinoša, bet patiesība atrada ieeju tur, kur durvis citādi būtu palikušas slēgtas. Daži mācītāji pamodās no sava morālā apstulbuma un kļuva par dedzīgiem sludinātājiem savā apgabalā.

Veslija laikos cilvēki ar dažādām dāvanām nebija vienoti visos mācības punktos. Vienā punktā atšķirības starp Vaitfīldu un Veslijiem draudēja viņus sašķelt, bet, mācoties Kristus skolā lēnprātību un savstarpēju savaldību un labprātību, viņi atkal tika savesti kopā. Viņiem nebija laika strīdēties, kamēr visapkārt valdīja maldi un grēks.

Veslijs izbēg no nāves

Ietekmīgi cilvēki centās viņus apstādināt. Daudzi mācītāji bija naidīgi noskaņoti un aizvēra baznīcas, apsūdzēja reformatorus no kanceles, uzjundīja tumsas un ļaunuma spēkus. Džons Veslijs atkal un atkal izbēga no nāves, pateicoties Dieva žēlastības brīnumam. Kad šķita, ka nav iespējams izbēgt, eņģelis cilvēka izskatā nostājās viņam blakus, pūlis atkāpās, un Kristus kalps aizgāja drošā vietā.

[107] Runājot par vienu šādu atbrīvošanu, Veslijs teica: „Lai gan daudzi centās sagrābt mani aiz apkakles vai drēbēm un nogāzt zemē, viņi nemaz nespēja satvert. Tikai viens spēcīgi sagrāba manu vestes atloku, kas drīz arī palika viņa rokā. Otrs atloks, kas aizsedza kabatu, kurā atradās nauda, bija norauts tikai pa pusei. .. Kāds enerģisks vīrietis aiz manis vairākas reizes sita man ar resnu ozolkoka nūju. Ja viņš būtu tikai vienreiz trāpījis man pa pakausi, tas viņam būtu aiztaupījis tālākas pūles. Bet katru reizi sitiens tika novirzīts sāņus. Nezinu, kā tas notika, jo nevarēju pakustēties ne pa labi, ne pa kreisi.»¹²

Tolaik metodisti piedzīvoja izsmieklu un vajāšanas, un bieži arī vardarbību. Dažos gadījumos ļaudis izlika izkārtnes, kas aicināja tos, kas grib izsist logus un aplaupīt metodistu mājas, pulcēties noteiktā laikā un vietā. Neticīgie turpināja sistemātiskas vajāšanas pret ļaužu grupu, kuras vienīgā vaina bija tā, ka tie centās atgriezt grēciniekus uz svētuma takas.

Lielā mērā garīgā pagrimuma cēlonis Anglijā tieši pirms Veslija laika bija mācība, ka Kristus ir iznīcinājis morāles likumu un ka kristiešiem nav pienākuma to ievērot. Citi paziņoja, ka mācītājiem nav jāmudina cilvēki paklausīt tā mācībām, jo tie, kurus Dievs izredzējis glābšanai, tiks „vadīti uz dievbijīgu un tikumīgu dzīvi», kamēr tiem, kuri nolemti mūžīgai iznīcībai, „nav spēka paklausīt dievišķajam likumam».

Citi uzskatīja, ka „tie, kurus Dievs izredzējis, lai glābtu, nevar ne atkrist no žēlastības, ne arī zaudēt Dieva labvēlību». Tas ļāva viņiem secināt, ka „ļauņa rīcība, ko viņi pas-trādāja, patiesībā nav grēcīga, .. un ka viņiem nav iemesla ne atzīt savus grēkus, ne arī nožēlojot pārtraukt tos». ¹³ Viņi secināja, ka pat viens no visļauņākajiem grēkiem, „ko ikviens uzskata par briesmīgu dievišķā likuma pārkāpumu, Dieva acīs nav grēks», ja to izdara Dieva izredzētie. „Viņi nevar izdarīt neko, kas ir vai nu nepatīkams Dievam, vai arī aizliegts ar likumu.»

¹² John Wesley, *Works*, 3. sēj. 297, 298. lpp.

¹³ McClintock & Strong, *Cyclopedia*, art. Antinomians. 14 Wesley, Sermon 25. 15 Wesley, Sermon 35.

Šīs šokējošās doktrīnas būtībā ir tas pats, kas vēlākā mācība, ka nav nemainīga likuma kā taisnības standarta, bet morāle ir kaut kas, ko sabiedrība pati nolemj, un ir pastāvīgi pakļauta pārmaiņām. Visas šīs idejas iedvesis sātans, kas starp Debesu iemītniekiem sāka savu darbu, lai sagrautu Dieva likuma taisnās prasības.

Doktrīna, ka dievišķie dekrēti padara cilvēku raksturus nemainīgus, ir vadījusi daudzus atmet Dieva likumus. Veslijs nelokāmi pretojās šai mācībai, kas noveda pie nelikumīgas dzīves. „Ir atspīdējusi žēlastība, kas nes pestīšanu visiem cilvēkiem.» Dievs, mūsu Pestītājs „grib, lai *visi cilvēki* tiek izglābti un nāk pie patiesības atziņas. Jo ir viens Dievs, kā arī viens starpnieks starp Dievu un cilvēkiem- cilvēks Kristus Jēzus, kas Sevi pašu ir nodevis par atpirkuma maksu par *visiem*.» Kristus „bija patiesais gaišums, kas nāca pasaulē, kas apgaismo *ikvienu* cilvēku.» (Titam 2:11, 1. Timotejam 2:36, Jāņa 1:9) Ļaudis zaudēja glābšanu, jo labprātīgi atteicās pieņemt dzīvības dāvanu.

Aizstāvēt Dieva likumu

[108]

Atbildot uz apgalvojumu, ka Kristus nāve ir atcēlusi desmit baušļus kopā ar ceremoniālo bauslību, Veslijs teica: „Viņš nav atcēlis morālo likumu, kas ietverts desmit baušļos un ko izpildīja pravieši. So likumu nekad nevar atcelt, jo tas stāv tik stipri kā uzticīgs liecinieks Debesīs.»

Veslijs paziņoja, ka likums un evaņģēlijs ir pilnīgā saskaņā. „No vienas puses, likums nepārtraukti sagatavo ceļu evaņģēlijam un norāda mums uz to. No otras puses, evaņģēlijs nepārtraukti vada mūs uz pilnīgāku likuma izpildīšanu. Piemēram, likums prasa mums mīlēt Dievu, mīlēt savu tuvāko, būt lēnprātīgiem, pazemīgiem un svētiem. Mēs jūtam, ka nespējam to izpildīt. .. Bet mēs redzam Dieva apsolījumu dot mums šo mīlestību un padarīt mūs pazemīgus, lēnprātīgus un svētus. Mēs pieķeramies evaņģēlijam, labajai vēstij. .. Likuma taisnība ir piepildīta mūsos ticībā Jēzum Kristum.»

„Starp Kristus evaņģēlija ļaunākajiem ienaidniekiem,» Veslijs teica, „ir cilvēki, kuri .. māca citiem pārkāpt .. ne tikai vienu bausli, vienalga, vai tas būtu mazs vai liels, bet visus baušļus uzreiz. .. Viņi godā Dievu tāpat kā Jūdas, kad viņš teica: „Esi sveicināts, rabi!“ un skūpstīja Viņu. .. Runāt par Jēzus asinīm, bet atņemt Viņam kroni, vai arī padarīt kādu Viņa likuma daļu par nenozīmīgu, aizbildinoties ar evaņģēlija izplatīšanu, nav nekas mazāks par Viņa nodošanu ar skūpstu.»¹⁴

Saskaņa starp likumu un evaņģēliju

Tiem, kuri apgalvoja, ka „evaņģēlija sludināšana piepilda visu likuma nolūku», Veslijs atbildēja: „Tas neizpilda pat pašu pirmo likuma nolūku — pārliecināt cilvēkus par grēku, pamodinot tos, kuri vēl joprojām atrodas uz elles robežas. .. Tāpēc ir absurds piedāvāt ārstu tiem, kuri ir veseli vai vismaz uzskata sevi par veseliem. Vispirms viņi ir jāpārliecina, ka ir slimi. Citādi viņi nenovērtēs tavas pūles. Tikpat absurdi ir piedāvāt Kristu tiem, kuru sirdis ir veselas un vēl nekad nav bijušas salauztas.»¹⁵

Sludinot evaņģēliju par Dieva žēlastību, Veslijs, līdzīgi savam Meistaram Jēzum, centās „bauslību pārveidot par lielu un diženu». (Jesajas 42:21) Viņš savā dzīvē redzēja godības pilnus augļus. Pēc gandrīz pusgadsimta, ko viņš bija veltījis kalpošanai, viņa sekotāju skaits bija pieaudzis līdz vairāk nekā pusmiljonam. Bet mēs tikmēr neuzzināsim, cik daudz cilvēku, pateicoties viņa pūlēm, tika pacelti no grēka pagrimuma uz augstāku

¹⁴ Wesley, Sermon 25.

¹⁵ Wesley, Sermon 35.

un šķīstāku dzīvi, kamēr visa atpestīto ģimene netiks sapulcināta Dieva valstībā. Viņa dzīve ir dārga mācība ikvienam kristietim.

Kaut šī Kristus kalpa ticība, nenogurstošā dedzība, pašuzpurēšanās un nodošanās būtu redzama arī mūsu laiku draudzēs!

Francija terora varā: tā patiesais cēlonis

[109]

[110]

Dažas tautas uzņēma reformāciju kā vēstījumu no Debesim. Citas zemes turpretī gandrīz pilnībā atteicās no Bībeles gaismas. Vienā zemē patiesība un maldi cīnījās par virsroku vairākus gadsimtus. Debesu patiesība tika izstumta. Tautai, kas bija nicinājusi Viņa žēlastības dāvanu, Dieva Gara savaldošais spēks tika atņemts. Visa pasaule redzēja, kas notiek, kad ļaudis pilnībā atraida gaismu.

Karš pret Bībeli Francijā izraisīja revolūciju, kas bija likumsakarīgs iznākums tam, ka Roma aizliedza Rakstus (sk. pielikumu). Tā parādīja pasaulei vispārsteidzošāko ilustrāciju Romas baznīcas mācības ietekmei, kāda jebkad redzēta.

Atklāsmes grāmatā Jānis norāda uz šausmīgajām sekām, kam jānāk īpaši pār Franciju „grēka cilvēka» valdīšanas dēļ.

„Tie mīdīs svēto pilsētu četrdesmit divi mēnešus. Un Es likšu Saviem diviem lieciniekiem, ka tie maisos tērti pravietos tūkstoš divi simti sešdesmit dienas. .. Kad tie būs beiguši savu liecību, tad zvērs, kas izkāpj no bezdibeņa, karos ar tiem, tos uzvarēs un tos nokaus. Un viņu miesas gulēs uz ielas lielajā pilsētā, ko garīgi sauc par Sodomu un Ēģipti, kur arī viņu Kungs ir krustā sists. .. Zemes iedzīvotāji priecāsies par tiem un būs līksmi, tie sūtīs dāvanas cits citam, jo šie divi pravieši mocīja visas zemes iedzīvotājus. Un pēc trīssarpus dienām dzīvības gars no Dieva iegāja viņos, un viņi cēlās kājās, un lielas bailes uznāca visiem, kas tos redzēja.» (Atklāsmes 11:2, 3, 7, 8, 10, 11)

„Četrdesmit divi mēneši» un „tūkstoš divi simti sešdesmit dienas» ir viens un tas pats. Tas ir laiks, cik ilgi Roma apspiedīs Kristus draudzi. 1260 dienas sākas 538. gadā mūsu ērā un noslēdzās 1798. gadā (sk. pielikumu). Ap to laiku franču karaspēks saņēma gūstā pāvestu, un viņš mira, esot trimdā. Pāvestības hierarhija kopš tā laika nav spējusi atgūt savās rokās tādu varu, kāda tai bija iepriekš.

Draudzes vajāšanas nenotika visus 1260 gadus. Žēlastībā pret Saviem ļaudīm Dievs, izmantojot reformācijas ietekmi, saīsināja viņu uguns pārbaudījumu laiku.

„Divi liecinieki» ir Bībeles Vecā un Jaunā Derība, svarīgas liecības par radīšanu un Dieva likuma nemainīgumu, un arī par glābšanas plānu.

„Tie maisos tērti pravietos tūkstoš divi simti sešdesmit dienas.» Kad Bībele bija aizliegta un tās liecība sagrozīta, kad tie, kuri uzdrošinājās pasludināt tās patiesības, tika nodoti, spīdzināti, sadedzināti savas ticības dēļ vai bija spiesti bēgt uz drošāku vietu – tad uzticīgie „liecinieki» pravietoja „maisos tērti». Vistumšākajos laikos Dievs deva uzticīgiem kristiešiem gudrību un spēku pasludināt Viņa patiesību (sk. pielikumu).

[111]

„Un, ja kāds gribētu tos aizskart, tad uguns izies no viņu mutes un aprīs viņu ienaidniekus: ja kāds tos gribētu aizskart, tam tā būs jāiet bojā.» (Atklāsmes 11:5) Dieva Vārda mīdīšanai ar kājām ir nāvējošas sekas!

„Kad tie būs beiguši savu liecību.» Kad abi liecinieki tuvojās sava darba noslēgumam tumsā, „zvērs, kas izkāpj no bezdibeņa», sāka karu pret viņiem. Šeit mēs redzam jaunus sātāniskās varas demonstrējumus.

Apliecinot cieņu pret Bībeli, Roma turēja Bībeli aizslēgtu nezināmā valodā, paslēptu no tautas. Tās valdīšanas laikā liecinieki pravietoja „maisos tērti». Bet „zvērs, kas izkāpj no bezdibeņa», sāk atklātu, mērķtiecīgu karu pret Dieva Vārdu.

„Lielā pilsēta», kuras ielās tiek nogalināti liecinieki un kur guļ to mirušās miesas, ir „garīgā» Ēģipte. No visām tautām Bībeles vēsturē Ēģipte visdrosmīgāk noliedza dzīvā Dieva eksistenci un pretojās Viņa likumiem. Neviena valdnieks nekad nav uzdrošinājies sacelties pret Debesīm vēl augstprātīgāk par Ēģiptes faraonu: „Es nepazīstu To Kungu, un arī Israēlu es neatlaidīšu.» (2. Mozus 5:2) Tas ir ateisms. Tauta, kas pravietojumā nosaukta par Ēģipti, atbalsos līdzīgu Dieva noliegumu un atklās līdzīgu nepakļaušanās garu.

„Lielā pilsēta» pravietojumā ir „garīgi» salīdzināta arī ar Sodomu. Tās samaitātība īpaši bija redzama atklātajā seksuālajā netiklībā. Tas būs raksturīgs arī tautai, kas piepildīs šos pravietojumus.

Saskaņā ar pravieša vārdiem īsi pirms 1798. gada celsies kāda vara ar sātanicu raksturu, lai karotu pret Bībeli. Un zemē, kur Dieva „divu liecinieku» liecība tiks aplūsināta, acīmredzams būs faraona ateisms un Sodomas seksuālā izvirtība.

Pārsteidzošs pravietojuma piepildījums

Šis pravietojums ievērojamā veidā piepildījās Francijas vēsturē 1793. gada revolūcijas laikā. „Francija pasaules vēsturē ir vienīgā valsts, kuras varasiestādes pieņēmušas dekrētu, kas paziņo, ka Dieva nav. Visi galvaspilsētas iedzīvotāji un arī lielākā daļa pārējo iedzīvotāju, gan sievietes, gan vīrieši, aiz prieka dejoja un dziedāja, tā parādot savu atbalstu šim paziņojumam.»¹

Francija atbilst arī Sodomas raksturojumam. Vēsturnieks atklāj, ka Francijas ateisms bija saistīts ar vaļīgu seksuālo uzvedību: „Cieši saistīts ar šiem likumiem par reliģiju bija likums, kas vājināja laulības saites — vissvētāko savienību, kādu cilvēki var izveidot un kuras pastāvīgā esamība dod lielu ieguldījumu sabiedrības stabilitātē,- padarot to par civilu līgumu ar pagaidu raksturu, kuru varēja noslēgt jebkuras divas personas un jebkurā laikā arī to lauzt. .. Aktrise Sofija Arno, kura slavēta ar saviem asprātīgajiem izteicieniem, aprakstīja tā laikmeta laulību kā „laulības pārkāpšanas sakramentu».²

[112]

Naidīgums pret Kristu

„Kur arī mūsu Kungs ir krustā sists.» Arī tas piepildījās Francijā. Nevienā citā valstī patiesībai nebija cietsirdīgākas opozīcijas. Vajāšanās, ko piedzīvoja evaņģēlija atbalstītāji, Francija bija piesitusi krustā Kristu Viņa mācekļu personā.

Gadsimtu pēc gadsimta tika lietas svēto asinis. Kad valdieši „Jēzus Kristus liecības dēļ» atdeva savas dzīvības Pjedmontas kalnos, Francijas albiģieši nodeva līdzīgu liecību. Reformācijas mācekļi tika nogalināti ar nežēlīgu spīdzināšanu. Karaļi un dižciltīgie, augstdzimušas sievietes un trauslas jaunavas bija tīksminājušās, skatoties uz Jēzus liecinieku nāves mokām. Drosmīgie hugenoti bija lējuši savas asinis daudzos smagos cīņās laukos. Protestanti tika medīti kā meža zvēri.

Nedaudzie senatnes kristiešu pēcteči, kas bija izdzīvojuši līdz 18. gadsimtam, slēpdamies kalnos Francijas dienvidos, vēl joprojām godāja savu tēvu ticību. Viņi tika aizvesti uz visu mūžu verdzībā galerās. Visizsmalcinātākie un inteliģentākie franči tika saķēdēti un nežēlīgi spīdzināti kopā ar laupītājiem un slepkavām. Citi tika aukstasinīgi nošauti, kad viņi zemojās uz ceļiem lūgšanā. Viņu dzimtene, izpostīta ar zobenu, cirvi un sārtiem,

¹Blackwood Magazine, November 1870.

²Sir Walter Scott, *Life of Napoleon*, 1. sēj., 17. nod.

„bija pārvērtusies par tukšu, drūmu tuksnesi». „Šis zvēriskums nenotika .. tumšajos viduslaikos, bet mirdzošajā Luija XIV ērā. Tika attīstīta zinātne, plauka literatūra, garīdznieki karaļa galmā un galvaspilsētā bija labi izglītoti un daiļrunīgi vīri, kuri nepārtraukti uzsvēra lēnprātības un žēlsirdības pievilcību.»³

Visšausmīgākie noziegumi

Bet visšausmīgākais no briesmīgajiem noziegumiem baisajos gadsimtos bija Svētā Bartolomeja nakts slaktiņš. Francijas karalis, priesteru un baznīcas vadības mudināts, deva tam savu piekrišanu. Slaktiņa sākuma signāls bija zvans, kas nozvanīja nakts vidū. Tūkstošiem protestantu, kuri gulēja savās mājās, uzticoties karaļa godaprātam, tika izvilkti ārā un noslepkavoti.

Slaktiņš Parīzē turpinājās septiņas dienas. Ar karaļa pavēli tas tika izvērsts arī visās pilsētās, kur bija atrodami protestanti. Muižnieki un zemnieki, veci un jauni, mātes un bērni- visi tika slepkavoti vienlaikus. Kopā Francijā mira septiņi tūkstoši tautas labāko pilsoņu.

„Kad ziņas par slaktiņu sasniedza Romu, garīdznieku priekam nebija robežas. Lotringas kardināls apbalvoja vēstnesi ar tūkstoš zelta monētām, Svētā Andželo cietokšņa lielgabals nodārdināja priecīgu salūtu. Zvani zvanīja visos zvanu torņos, uguns-kuri pārvērta nakti par dienu, un pāvests Gregors XIII kardinālu un citu baznīcas augstmaņu pavadībā devās garā procesijā uz Svētā Ludviga baznīcu, kur Lotringas kardināls nodziedāja „Te Deum». .. Slaktiņam par godu tika izkalta piemiņas medaļa. .. Kāds franču priesteris .. runāja par „šo dienu, kas bija pilna laimes un prieka, kad vissvētākais tēvs uzzināja jaunumus un devās svinīgi pienest pateicību Dievam un svētajam Ludvigam.»⁴

Tas pats gars, kas bija skubinājis rīkot Svētā Bartolomeja slaktiņu, vadīja arī revolūcijas ainas. Jēzus Kristus bija pasludināts par blēdi, un neticīgie franči kļiedza: „Nost ar nelieti!», ar to domādami Kristu. Zaimošana un ļaunprātība gāja roku rokā. Ar to Francija parādīja godu sātanam, bet Kristus ar Savu patiesību, šķīstumu un nesavtīgo mīlestību tika „sists krustā».

„Kad tie būs beiguši savu liecību, tad zvērs, kas izkāpj no bezdibeņa, karos ar tiem, tos uzvarēs un tos nokaus.» (Atklāsmes 11:7) Ateistiskā vara, kas valdīja Francijā revolūcijas un terora laikā, izveda šāda veida karu pret Dievu un Viņa Vārdu. Tautas sanāksme nobalsoja par Dieva pielūgsmes atcelšanu. Bībeles tika savāktas un publiski sadedzinātas. Valdība likvidēja visu, kas bija saistīts ar Bībeli. Tā atcēla iknedēļas atpūtas dienu, un tās vietā ļaudis katru desmito dienu veltīja nesvētām dzīrēm. Kristības un vakarēdiens tika aizliegts. Paziņojumi virs apbedīšanas vietām vēstīja, ka nāve ir mūžīgs miegs.

Bija aizliegta jebkāda reliģiskā kalpošana, izņemot „brīvības» un valsts pielūgsmi. „Parīzes konstitucionālais bīskaps tika izvests priekšā, .. lai paziņotu konventam, ka reliģija, ko viņš tik daudzus gadus bija mācījis, visādā ziņā bija garīdzniecības laicīgo interešu daļa, kam nebija nekāda pamata ne vēsturē, ne svētajā patiesībā. Svinīgi un skaidriem vārdiem viņš noliedza tā Dieva eksistenci, kura pielūgsmei bija veltījis savu dzīvi.»⁵

„Zemes iedzīvotāji priecāsies par tiem un būs līksmi, tie sūtīs dāvanas cits citam, jo šie divi pravieši mocīja visas zemes iedzīvotājus.» (Atklāsmes 11:10) Bezdievīgā Francija bija aplklusinājusi divu Dieva liecinieku balsis. Patiesības vārds gulēja „miris» uz ielām,

³James A. Wylie, *History of Protestantism*, 22. gr., 7. nod.

⁴Henry White, *The Massacre of St. Bartholomew*, 14. nod., 34. par.

⁵Scott, 1. sēj., 17. nod.

un tie, kas ienāda Dieva likumu, bija priecīgi. Ļaudis publiski meta izaicinājumus Debesu Ķēniņam.

Zaimojošā drosme

Viens no jaunās kārtības „priesteriem» teica: „Dievs, ja tu esi, atrieb Savu aizskarto vārdu. Es izaicinu Tevi! Tu paliec kluss. Tu neuzdrīksties raidīt pret mums Savas dusmas. Kurš pēc visa šī ticēs Tavai eksistencei?»⁶ Tas atbalso faraona prasību: „Kas ir Tas Kungs, ka man būtu Viņam jāklausa?» (2. Mozus 5:2)

„Bezprāši saka savā sirdī: Dieva nevaids!» „Viņu neprāts būs visiem skaidri redzams.» (Psalmi 14:1, 2. Timotejam 3:9) Pēc tam kad Francija bija atteikusies no dzīvā Dieva pielūgsmes, tā iegrima pazemojošā saprāta dievietes, netiklas sievietes pielūgsmē. Un tas viss notika tautas pārstāvju sanāksmē! „Vienai no šī neprātīgā laika ceremonijām absurda un bezdievības ziņā nav līdzīgas. Durvis tika plaši atvērtas. .. Pilsētas pašvaldības locekļi ienāca svinīgā procesijā, dziedot dziesmu par godu brīvībai, ievdot savu nākotnes pielūgsmes objektu- aizplīvurotu sievieti, ko viņi sauca par saprāta dievieti. Viņa tika aizvesta sanāksmes priekšā. Ar greznu ceremoniju plīvuru noņēma, un sievieti nosēdināja blakus prezidentam labajā pusē. Ļaudis viņu atpazina kā operas dejotāju.»

[114]

Saprāta dieviete

„Visā valstī, kur vien iedzīvotāji gribēja parādīt, ka ir pilnībā nostājušies revolūcijas pusē, ļaudis atdarināja šo saprāta dievietes iecelšanas ceremoniju.»⁷

Kad „dieviete» bija ievesta konventā, tā vadītājs paņēma viņu pie rokas, pagriezās pret sanākušajiem un teica: „Mirstīgie, pārstāji drebēt tā Dieva bezspēcīgo dusmu priekšā, ko jūs bailes ir radījušas. No šī brīža neatzīstiet citu dievu kā vien Saprātu. Es jums piedāvāju tā cēlāko un šķīstāko tēlu. Ja jums ir vajadzīgi elki, upurējiet tikai tādiem kā šis.»

„Pēc tam kad prezidents bija dievieti apskāvis, viņu iesēdināja greznos ratos un aizveda uz Notre Dame katedrāli, lai tā ieņemtu Dieva vietu. Šeit viņa tika uzcelta uz augsta altāra, un visi klāstošie viņu pielūdza.»⁸

Darbu, ko, steidzoties pretī Francijas sabrukumam, pabeidza ateisms, bija iesākusi baznīca. Revolūcijas šausmu aprakstītāji liecina, ka pie šīm pārmērībām vainojami karaļi un baznīca (sk. pielikumu). Neapšaubāmi taisnīga ir pret baznīcu vērstā apsūdzība. Pāvestīgā sistēma bija ietekmējusi karaļu prātus nostāties pret reformāciju. Uz nežēlībām, kas nāca no troņa, bija iedvesmojis Romas gars.

Kur vien ļaudis pieņēma evaņģēliju, viņu prāti tika pamodināti. Tie sāka nomest važas, kas bija turējušas viņus nezināšanas un mānīcības verdzībā. Karaļi to redzēja un trīcēja aiz bailēm zaudēt savu varu.

Roma nevilcinājās iekvēlināt viņu nenovīdīgās bailes. 1525. gadā pāvests Francijas pārvaldniekam sacīja: „Šī mānija [protestantisms] ne tikai sakaus un iznīcinās reliģiju, bet arī visas valsts iekārtas, aristokrātiju, likumus, kārtību un dienesta pakāpes.» Pāvesta pārstāvis brīdināja karaļi: „Protestanti samulsinās gan pilsonisko, gan reliģisko kārtību. .. Tronis ir tikpat apdraudēts kā altāris.»⁹ Romai izdevās noskaņot Franciju pret reformā-

⁶Lacretelle, History, 11. sēj., 309. lpp.; in Sir Archibald Alison, History of Europe, 1. sēi., 10. nod.

⁷Scott, 1. sēj., 17. nod.

⁸M. A. Thiers, History of the French Revolution, 2. sēj., 370., 371. lpp.

⁹D'Aubigné, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, 2. gr., 36. nod.

ciju. Bībeles mācība ļaužu sirdīs iedēstīja taisnības, sātības un patiesības principus, kas ir tautas labklājības pamats. „Taisnība tautu paaugstina.» „Ar taisnību jo stiprāks kļūst ķēniņu goda krēsls.» (Salamana pamācības 14:34, 16:12; sk. Jesajas 32:17) Cilvēks, kurš paklausa Dieva likumam, visuzticīgāk paklausīs un cienīs arī valsts likumus. Bet Francija aizliedza Bībeli. Gadsimtu pēc gadsimta godīgi, intelektuāli un morāli spēcīgi kristieši, kas bija gatavi ciest patiesības dēļ, bija vergi spaidu darbos uz kuģiem, mira uz sārtiem vai satrūdēja pazemes cietumos. 250 gadus pēc reformācijas sākuma tūkstoši atrada drošību vienīgi tad, ja pameta Franciju.

„Šajā garajā laika posmā nebija franču paaudzes, kas nebūtu redzējusi evaņģēlija mācekļus bēgam no vajātāju neprātīgā niknuma, paņemot sev līdzīgu inteliģenci, mākslu, amata prasmes, kārtību, kurā viņi parasti bija labākie visā valstī, lai bagātinātu zemi, kurā viņi atrada patvērumu. .. Ja Francija būtu paturējusi visus, kuri tika padzīti, kāda .. varena, pārtikusi un laimīga valsts- paraugs visām citām nācijām- tā būtu bijusi! Bet akls un nelokāms fanātisms izdzina no tās ikvienu tikumības skolotāju, ikvienu kārtības aizstāvi, ikvienu godīgu troņa sargu. .. Līdz valsts sabrukums bija pilnīgs.»¹⁰ Sekas bija revolūcija ar visām tās šausmām.

Kas varēja būt

[115]

„Pēc hugenotu aizbēgšanas Franciju pārņēma vispārējs pagrimums. Plaukstošās rūpniecības pilsētas sāka vārguļot. .. Aprēķināts, ka laikā, kad sākās revolūcija, 200 000 trūcīgo ļaužu karalim pieprasīja žēlsirdības dāvanas. Tikai jezuīti brūkošajā valstī plauka un zēla.»¹¹

Evaņģēlijs būtu sniedzis Francijai šo problēmu risinājumu, kas traucēja garīdzniecībai, karalim un likumdevējiem un kas, visbeidzot, iegrūda tautu postā. Bet Romas varā ļaudis bija pazaudējuši Glābēja mācības par pašuzpurēšanos un par nesavtīgu mīlestību citiem par labu. Bagātie netika norāti par nabadzīgo ļaužu apspiešanu, un nabadzīgie nesaņēma palīdzību savā nožēlojamajā stāvoklī. Bagāto un stipro savtība kļuva arvien nomācošāka. Gadsimtiem ilgi bagātie darīja pāri nabadzīgajiem, un nabadzīgie ienīda bagātos.

Daudzās provincēs strādnieku šķira bija atkarīga no savas zemes īpašnieku žēlastības, un viņi bija spiesti pakļauties viņu iedomīgajām prasībām. Laicīgās varas autoritātes un garīdzniecība bija nomocījusi ar nodokļiem vidējo un zemāko šķiru. „Zemnieki un fermeri varēja ciest badu, rūpēdamies par saviem apspiedējiem. .. Lauksaimniecības strādnieku dzīve sastāvēja no nebeidzama darba un nemainīga posta. Pret viņu sūdzībām .. izturējās ar nekaunīgu nicinājumu. .. Tiesneši bija slaveni kukuļņemšanas dēļ. .. Mazāk nekā puse no nodokļiem nonāca karaļa vai baznīcas mantnīcā. Pārējo paturēja nodokļu iekasētāji un izšķērdēja to bezkaunīgā baudkāvē.

Tiem, kuri šādi bija noveduši nabadzībā savus līdzcilvēkus, neprasīja maksāt nodokļus, un viņiem likums vai tradīcijas piešķīra visas valsts privilēģijas. .. Lai viņi varētu apmierināt savas savtīgās vēlmes, miljoniem ļaužu tika pakļauti bezcerīgai un pazemojošai dzīvei.» (Sk. pielikumu.)

Vairāk nekā gadsimtu pirms revolūcijas tronī kāpa karalis Luijs XV. Viņš bija labi pazīstams kā slinks, paviršs un baudkārs monarhs. Nebija vajadzīga pravieša acs, lai ikviens paredzētu, ka valsts finansiālais sabrukums un saniknotā tauta izraisīs šausmu pilnu sacelšanos. Karaļa padomdevēji mudināja viņu ieviest reformas, bet viņš

¹⁰Wylie, 13. gr., 20. nod.

¹¹Turpat.

neklusājās. Liktenis, kas sagaidīja Franciju, iezīmējas karaļa savtīgajā atbildē: „Pēc manis kaut vai ūdensplūdi!»

Roma bija ietekmējusi karaļus un valdošo šķiru, lai tie turētu tautu pakļautībā, domādama tā noturēt ieslēgtas savās važās gan valdnieku, gan tautas dvēseles. Morālais pagrimums bija tūkstoš reižu šausmīgāks nekā fiziskās ciešanas, ko sagādāja tās politika. Tauta, kurai bija atņemta Bībele un kura bija pilnībā pakļauta savtībai, bija tīta nezināšanā un iegrimusi netiklībā, kļūdama pilnīgi nespējīga valdīt pār sevi.

Sekas- asins plauja

Tā vietā, lai noturētu vienkāršos ļaudis aklā pakļautībā savai mācībai, Romas darbs padarīja viņus par bezdievjiem un revolucionāriem. Viņi nicinoši uzskatīja Romas reliģiju par priesteru meliem. Bet vienīgais dievs, ko viņi pazina, bija Romas dievs. Viņi ticēja, ka Romas alkatība un nežēlība ir Bībeles auglis, un negribēja neko no tās.

[116] Roma bija nepareizi attēlojusi Dieva raksturu, un tagad ļaudis noraidīja abus — gan Bībeli, gan tās Autoru. Reaģējot uz to, Voltērs un viņa biedri pilnībā atmata Dieva Vārdu un izplatīja savu mācību, kas bija vērsta pret kristietību. Roma bija piespiedusi ļaudis pie zemes ar savu dzelzs papēdi, un tagad viņi gribēja atbrīvoties no visiem ierobežojumiem. Saniknoti viņi noraidīja gan patiesību, gan maldus.

Sākoties revolūcijai, karalis negribīgi piešķīra tautai lielāku politisko pārstāvību nekā muižniekiem un garīdzniekiem kopā. Spēku pārsvars nonāca tautas rokās, bet tā nebija gatava to saprātīgi un ar mēru izmantot. Saniknotie pilsoņi bija nolēmuši atiebties. Apspiestie īstenoja dzīvē mācības, ko viņi bija apguvuši, atrodoties tirānijas gūstā, un kļuva par apspiedējiem tiem, kuri bija apspieduši viņus.

Pakļaušanās Romai lika Francijai plaut asins ražu. Tur, kur Francija, iesākoties reformācijai, bija uzslējusi pirmo sārta, revolūcija uzstādīja savu pirmo giljotīnu. Vietā, kur 16. gadsimtā tika sadedzināti pirmie protestantu ticības mocekļi, 18. gadsimtā pirmajiem upuriem tika nocirstas galvas. Kad tauta atmata Dieva likuma ierobežojumus, tā tika ierauta dumpī un anarhijā. Karš pret Bībeli pasaules vēsturē ir iegājis kā „terora valdīšanas laiks». Tas, kurš triumfēja tagadnē, tika notiesāts nākotnē.

Karalis, garīdznieki un muižnieki bija spiesti pakļauties saniknotās tautas zvērībām. Tie, kuri piesprieda nāvessodu karalim, paši drīz sekoja viņam uz ešafotu. Slepkavoja ikvienu, kurš tika turēts aizdomās par naidīgumu pret revolūciju. Francija kļuva par bezgalīgi plašu tautas masu sacelšanās lauku, un tās dzinējspēks bija cilvēcīgu kaislību trakums. „Parīzē viens dumpis sekoja otram, un pilsoņi bija sadalījušies tādās frakcijās, kurām, kā šķita, nebija nekāda cita nodoma kā vien izskaust citai citu. .. Valsts bija tuvu bankrotam, armija prasīja izmaksāt nokavētās algas, Parīzes ļaudis cieta badu, laukus bija izlaupījuši bruņoti laupītāji, anarhija un neapvaldīta netikumība bija gandrīz iznīcinājusi civilizāciju.»

Ļaudis pārāk labi bija apguvuši nežēlības un spīdzināšanas mācību, ko Roma tik uzcītīgi bija mācījusi. Šoreiz uz sārta netika vilkti Jēzus mācekļi. Tie jau sen bija miruši vai aizbēguši trimdā. „Ešafoti bija sarkani no priesteru asinīm. Galeras un cietumi, kas reiz bija pārpildīti ar hugenotiem, tagad bija pilni ar viņu vajātājiem. Pieķēdēti pie sola un strādādami ar ariem, Romas katoļu priesteri piedzīvoja ciešanas, ko viņu baznīca tik bagātīgi bija sagādājusi lēnprātīgajiem ķeceriem.» (Sk. pielikumu.)

„Tad pienāca dienas, .. kad spiegi uzglūnēja no katra stūra, kad giljotīna darbojās ilgi un čakli katru rītu, kad cietumi bija tā pārpildīti kā kravas telpas uz vergu kuģiem, kad pa notekcaurulēm Sēnas upē ietecēja putojošas asinis. .. Garas gūstekņu rindas tika

nopļautas ar liелgabalu šāvieniem. Pārpildītu kuģu grīdā tika izveidoti caurumi. .. Šī šausmīgā valdība nogalināja simtiem septiņpadsmitgadīgu zēnu un meiteņu. Kareivji norāva zīdaiņus mātēm no krūtīm un mētāja tos cits citam no durkļa uz durkli.» (Sk. pielikumu.)

Viss bija tieši tā, kā sātans gribēja. Viņa politika ir krāpšana, un viņa mērķis ir padarīt cilvēci nožēlojamu, sabojāt Dieva meistardarbu un izkropļot dievišķo mīlestības nodomu, lai tikai radītu Debesīs bēdas. Ar savu krāpniecisko mākslu viņš vada cilvēkus tā, ka viņi sāk apsūdzēt Dievu, it kā visas šīs ciešanas būtu Radītāja plāna rezultāts. Kad ļaudis atklāja, ka Romas reliģija ir maldi, sātans mudināja uzskatīt jebkuru reliģiju par krāpšanu un Bībeli- par pasaku grāmatu.

Liktenīgā kļūda

Liktenīgā kļūda, kas atnesa Francijai šo postu, bija tās nevērīgā izturēšanās pret lielo patiesību: patiesa brīvība ir iespējama Dieva likuma robežās. „Kaut jel tu ievērotu Manus baušļus! Tad tava labklājība būtu kā straume un tava taisnība kā jūras viļņi!» (Jesajas 48:18)

Tie, kuri atsakās lasīt Dieva Grāmatas mācības, ir aicināti tās lasīt vēsturē.

Kad sātans izmantoja Romas baznīcu, lai vadītu ļaudis prom no paklausības, viņš maskēja savu darbu. Dieva Gars neļāva līdz galam piepildīties viņa plāniem. Ļaudis nemeklēja seku cēloņus, lai uzzinātu, kas ir viņu posta avots. Bet revolūcijas laikā nacionālais koncils atklāti ignorēja Dieva likumu. Tam sekojošajā terora valdīšanas laikā ikviens varēja redzēt, kā darbojas cēloņu un seku princips.

Pārkāpjot taisno likumu, sekas ir sabrukums. Savaldošais Dieva Gars, kas ierobežo sātana cietsirdīgo varu, tika atņemts gandrīz pilnībā, un tam, kas priecājas par cilvēku nožēlojamo stāvokli, bija atļauts darīt, ko tas vēlas. Tiem, kas bija izvēlējušies sacelšanos, bija ļauts vākt savu ražu. Zeme bija pilna noziegumu. No izpostītajām provincēm un sagrautajām pilsētām atskanēja šausmīgs moku kliedziens. Bija tā, it kā Franciju būtu satricinājusi zemestrīce. Ļaunā roka, kas bija sacēlusies pret Dieva likumu, satrieca visu — reliģiju, likumus, sabiedrisko kārtību, ģimeni, valsti un baznīcu.

Abiem Dieva uzticīgajiem lieciniekiem, ko bija nogalinājusi zaimojošā vara, kas „izkāpj no bezdibeņa», nebija ilgi jāpaliek klusiem. „Pēc trīsarpus dienām dzīvības gars no Dieva iegāja viņos, un viņi cēlās kājās, un lielas bailes uznāca visiem, kas tos redzēja.» (Atklāsmes 11:11) Dekrētus, kas noraidīja Bībeli, franču tautas pārstāvju sapulce bija izdevusi 1793. gadā. Pēc trīs ar pus gadiem tā pati sanāksme pieņēma rezolūciju, ar kuru šos dekrētus atcēla. Ļaudis atzina vajadzību pēc ticības Dievam un Viņa Vārdam kā tikumības un morāles pamatu.

Attiecībā uz „diviem lieciniekiem» [Vecā un Jaunā Derība], pravietis ziņo tālāk: „Un viņi dzirdēja stipru balsi no debesīm tiem saucam: uzkāpiet šeit augšā.- Un viņi mākonī uzkāpa debesīs; viņu ienaidnieki noskatījās viņos.» (Atklāsmes 11:12) „Divi Dieva liecinieki» tika godāti kā nekad agrāk. 1804. gadā tika nodibināta Britu un Ārziemju Bībeles biedrība, kam sekoja līdzīgas organizācijas Eiropas kontinentā. 1816. gadā tika nodibināta Amerikāņu Bībeles biedrība. Kopš tā laika Bībele ir pārtulkota daudzās dažādās valodās un dialektos (sk. pielikumu).

Pirms 1792. gada ārvalstu misijām tika veltīta neliela uzmanība. Bet 18. gadsimta beigās notika lielas pārmaiņas. Ļaudis bija kļuvuši neapmierināti ar racionālismu un saprata, ka ir vajadzīga dievišķa atklāsmē un pieredzē pamatota ticība. Kopš tā laika ārvalstu misijas piedzīvoja nedzirdētu izaugsmi (sk. pielikumu).

[117]

[118]

Drukāšanas iespēju uzlabošanās palīdzēja Bībeli izplatīt. Sabrūkot vecajiem aizspriedumiem un nacionālajām šķirtnēm, kā arī pāvestam zaudējot laicīgo varu, daudzās vietās pavērās ceļš Dieva Vārdam. Tagad Bībele bija izplatīta pa visu pasauli.

Bezdievīgais Voltērs teica: „Esmu noguris klausīties ļaudis skandinām, ka kristīgo reliģiju ir iedibinājuši divpadsmit vīri. Es pierādīšu, ka pietiek ar vienu cilvēku, lai to gāztu.» Miljoni bija apvienojušies karā pret Bībeli. Bet tā nebūt nav iznīcināta. Tur, kur Voltēra laikā bija simtiem Dieva grāmatas eksemplāru, tur tagad ir simtiem tūkstoši eksemplāru. Kāda agrīnā reformatora vārdiem sakot, „Bībele ir lakta, uz kuras sadīlušies daudzi āmuri».

Tas, kas ir celts uz cilvēcīgu autoritāti, tiks atmests, bet tas, kas ir balstīts uz Dieva Vārda klinti, pastāvēs mūžīgi.

Lai gan baznīca Anglijā atmeta Romas autoritāti un ticību, tā savā pielūgsmē ieviesa daudzas tās ceremonijas. Valdīja uzskats, ka tas, ko Bībele neaizliedz, pats par sevi nav ļauns. Šo ceremoniju ievērošanai bija tendence sašaurināt plaisu starp reformēto baznīcu un Romu, un daži cilvēki uzskatīja, ka, to darot, viņi palīdzēs katoļiem pieņemt protestantu ticību.

Citi nepiekrita, šajās tradīcijās saskatot verdzības simbolus, no kuras viņi bija atbrīvojušies. Viņi uzskatīja, ka Dievs Savā Vārdā bija iedibinājis kārtību, kas nosaka Viņa pielūgsmi, un ka šiem ļaudīm nav tiesību tai ko pielikt vai atņemt. Roma sāka, pieprasot to, ko Dievs nebija aizliedzis, un beidza, aizliedzot to, ko Viņš bija skaidri prasījis.

Daudzi angļu baznīcas ieradumos saskatīja acīmredzamu elkdievību un tāpēc nevarēja piedalīties tās dievkalpojumos. Bet baznīca, laicīgo autoritāšu atbalstīta, nepieļāva nekādu atšķelšanos. Neatļauta pulcēšanās, lai pielūgtu Dievu, bija aizliegta, un par to draudēja cietums, izsūtīšana trimdā vai nāve.

Puritāņi tika dzenāti, vajāti un apcietināti, un viņi neredzēja neko, kas solītu nākotnē labākus laikus. Daži, mēģinot doties uz Holandi pēc patvēruma, tika nodoti savu ienaidnieku rokās. Beidzot viņu neatlaidība uzvarēja, un viņi atrada patvērumu draudzīgajos Holandes krastos.

Šie cilvēki bija pametuši savas mājas un darbu. Viņi bija svešinieki svešā zemē, spiesti ķerties pie sev svešām nodarbēm, lai nopelnītu iztiku. Bet viņi neizniekoja laiku laiskojoties un sūdzoties. Viņi pateicās Dievam par svētībām, kas viņiem bija, un bija priecīgi, ka var kalpot Viņam bez bailēm.

Dievs valda pār notikumiem

Kad šķita, ka Dieva roka norāda viņiem pāri jūrai uz zemi, kur viņi paši sev varētu izveidot valsti un atstāt saviem bērniem mantojumā reliģisko brīvību, viņi devās ceļā, pa kuru viņus vadīja Dievs. Vajāšanas un trimda pavēra ceļu uz brīvību.

Kad viņiem pirmo reizi bija jānodalās no Anglijas baznīcas, puritāņi noslēdza derību kā brīvi Kunga ļaudis, „lai staigātu kopā pa visiem Viņa ceļiem, kas tiem jau ir darīti zināmi un kas vēl tiks atklāti.»¹ Šis bija svarīgs protestantisma princips. Ar šādu nodomu imigranti atstāja Holandi, lai meklētu mājas jaunajā pasaulē. Viņu mācītājs Džons Robinsons savā atvadu runā trimdiniekiem teica:

„Es pavēlu jums Dieva un Viņa svēto eņģeļu priekšā sekot man tikai tik tālu, cik es sekoju Kristum. Ja Dievam vajag jums kaut ko atklāt ar kāda cita Sava instrumenta palīdzību, esiet tikpat gatavi to pieņemt, cik jūs bijāt tad, kad bija jāsaņem kāda patiesība no manas kalpošanas. Jo es esmu pilnīgi pārliecināts, ka Kungam ir vēl lielāka gaisma un patiesība, kurai vēl ir jāizlaužas no Viņa svētā Vārda.»²

„No savas puses, esmu nobažījies par reformēto baznīcu stāvokli, kas neiet tālāk par tiem, kas viņiem ir atnesuši reformācijas vēsti. Luterāņus nevar pamudināt iet tālāk par to, ko redzēja Luters, .. un kalvinisti, kā redzam, paliek tieši turpat, kur viņus atstāja šis lielais

¹J. Brown, *The Pilgrim Fathers*, 74. 1pp.

²W. Carlos Martyn, *The Life and Times of Martin Luther*, 5. sēj., 70. 1pp.

Dieva vīrs, kurš vēl neredzēja visas lietas. .. Lai gan šie vadītāji bija degoša un mirdzoša gaisma savā laikā, tomēr viņi nesaprata visu Dieva padomu. Bet, ja viņi būtu dzīvojuši tagad, viņi būtu tikpat labprātīgi pieņēmuši tālāku gaismu, kā saņēma to pirmoreiz.»³

„Atcerieties savu derību ar Dievu un solījumu, ko esat devuši Viņam un cits citam pieņemt gaismu un patiesību, kas nāk pie jums no Viņa rakstītā Vārda. Bet vienlaikus es jūs lūdzu, esiet uzmanīgi, ko jūs pieņemat par patiesību, un salīdziniet un izsveriet to ar citiem patiesības rakstiem, pirms to pieņemat, jo nevar būt, ka kristīgā pasaule, tik neseni izkļuvusi no tādas biezas tumsas, būtu pēkšņi saņēmusi visu atziņas pilnību.»⁴

Ilgas pēc sirdsapziņas brīvības iedvesmoja imigrantus šķērsot okeānu, pārciest grūtības tuksnesī un likt pamatus varenai tautai. Tomēr imigranti vēl nesaprata reliģiskās brīvības principu. Brīvību, kuras iegūšanai viņi tik daudz bija upurējuši, viņi nebija gatavi piešķirt arī citiem. Doktrīna, ka Dievs ir devis baznīcai tiesības pārvaldīt sirdsapziņu, kā arī definēt ķecerību un sodīt par to, ir viena no pāvesta krāpšanām, kas bija iesakņojusies visdziļāk. Reformatori nebija pilnīgi brīvi no Romas neiecietības gara. Biezā tumsa, kas bija apņēmusi kristietību, vēl nebija pilnībā izzudusi.

Kolonisti izveidoja sava veida valsts baznīcu un deva tiesības valsts ierēdņiem apspiest ķecerību. Laicīgā vara nonāca baznīcas rokās. Tas noveda pie neizbēgamām sekām — vajāšanām.

Rodžers Viljams

Līdzīgi agrīnajiem imigrantiem, arī Rodžers Viljams bija devies uz jauno pasauli, lai iegūtu reliģisko brīvību. Bet atšķirībā no citiem viņš redzēja to, ko līdz šim bija saskatījuši tikai nedaudzi, — ka uz šo brīvību ir tiesības pilnīgi visiem. Viņš bija patiesas patiesības meklētājs. Viljams bija „pirmais cilvēks modernajā kristietībā, kas nodibināja uz sirdsapziņas brīvības doktrīnu pamatotu pilsonisku valdību.»⁵ Viņš teica: „Sabiedrība un valsts amatpersonas var noteikt, kādi ir mūsu pienākumi citam pret citu. Bet, ja tās cenšas noteikt kāda pienākumus pret Dievu, tad nepareizi izmanto savu varu un neviens nav drošs, jo ir skaidrs: ja amatpersonai ir vara, tā var noteikt šodien vienu ticības un pieredzes sistēmu, bet rīt jau citu. Anglijā to darīja dažādi karaļi un karalienes, bet Romā — dažādi pāvesti un koncili.»⁶

[121] Par valsts baznīcas neapmeklēšanu cilvēkiem uzlika naudas sodu vai viņus apcietināja. Rodžers Viljams ticēja, ka „likt kādam apvienoties ar tiem, kas tic citādāk, ir atklāta cilvēka tiesību pārkāpšana. Vilkst neticīgos un nelabprātīgos uz publisku dievkalpojumu nozīmēja pieprasīt viņiem vienkārši būt liekuļiem. .. „Nevienam nevajadzētu spiest pielūgt Dievu,“ viņš piebilda, „vai atbalstīt jebkāda veida pielūgsmi pret viņa paša gribu.“⁷

Ļaudis cienīja Rodžeru Viljamu, tomēr viņi nespēja pieļaut viņa prasību pēc reliģiskās brīvības. Lai izvairītos no apcietināšanas, viņš bija spiests ziemas aukstumā un vējos bēgt uz neapdzīvotu mežu.

„Četrpadsmit nedēļas,» viņš stāstīja, „es biju nopietnās grūtībās- briesmīgos laika apstākļos bez ēdiena un gultas.» Bet „kraukļi mani baroja tuksnesī», un koka dobums bieži bija patvērumš.⁸ Viņš turpināja savu ciešanu pilno bēgšanu cauri sniegiem un mežiem,

³D. Neal, *History of Puritans*, 1. sēj., 269. 1p p.

⁴Martyn, 5. sēj., 70, 7 1. 1pp.

⁵George Bancroft, *History of the United States of America*, 1. daļa, 15. nod., 16 par.

⁶Martyn, 5. sēj., 340. 1pp.

⁷Bancroft, 1. daļa, 15. nod., 2. par.

⁸Martyn, 5. sēj., 349, 350. lpp.

kur nebija pat ne taciņas, līdz atrada drošību kādā indiāņu ciltī un iemantoja tās uzticību un mīlestību.

Rodžers Viljams lika pamatus pirmajai modernajai valstij, kas atzīst visu cilvēku tiesības „brīvi pielūgt Dievu saskaņā ar savas sirdsapziņas gaismu». ⁹ Viņa mazā valsts Rodailenda auga un uzplauka, līdz tās pamatprincipi – pilsoniskā un reliģiskā brīvība – kļuva par Amerikas Republikas stūrakmeņiem.

Brīvības deklarācija

Amerikas Neatkarības deklarācija apliecina: „Mēs uzskatām par pašsaprotamām šādas patiesības: visi cilvēki ir radīti līdzvērtīgi, Radītājs viņus ir apveltījis ar neatņemamām tiesībām, starp tām ir arī dzīvība, brīvība un laimes meklējumi.» Konstitūcija garantē, ka valdība neizturēsies vardarbīgi pret cilvēka sirdsapziņu: „Kongress nedrīkst pieņemt nevienu likumu attiecībā uz reliģijas ieviešanu vai tās brīvas izvēles aizliegšanu.»

„Konstitūcijas autori atzina mūžīgo principu, ka cilvēka attiecības ar Dievu stāv pāri cilvēcisķai likumdošanai un sirdsapziņas tiesības nedrīkst pārkāpt. .. Tas ir iedzimts princips, ko nekas nevar izskaust.» ¹⁰

Ziņa par zemi, kur ikviens var baudīt sava darba augļus un paklausīt savai sirdsapziņai, izplatījās pa visu Eiropu. Tūkstošiem cilvēku pulcējās pie jaunās pasaules krastiem. Divdesmit gadu laikā kopš pirmās apmešanās Plimutā (1620. gadā) Jaunanglijā bija apmetušies 20 tūkstoši imigrantu.

„Viņi neprasīja zemi, bet saprātīgu algu par savu darbu. .. Viņi pacietīgi panesa grūtības tuksnesī, ar savām asarām un ar savu vaigu sviedriem laistīdami brīvības koku, kamēr tas dziļi iesakņojās zemē.»

Drošākais tautas diženuma sargs

Mājās, skolā un baznīcā mācīja Bībeles principus. Bībeles augļi skaidri atklājās saimnieciskumā, inteliģencē, šķīstībā un sātībā. Gadiem ilgi „nebija redzams neviens dzērājs, neizskanēja neviens lamuvārds, nevarēja sastapt nevienu ubagu». ¹¹ Bībeles principi ir tie, kas visdrošāk aizsargā nācijas diženumu. Vājās kolonijas izauga spēcīgās valstīs, un pasaule ieraudzīja uzplaukumu „baznīcā bez pāvesta un valstī bez karaļa».

Bet Amerika kļuva pievilcīga arvien lielākam cilvēku skaitam, kuru motīvi atšķīrās no imigrantu motīviem. Tie bija cilvēki, kuri meklēja vienīgi pasaulīgu labumu.

Agrīnie kolonisti ļāva balsot un ieņemt vietu valdībā tikai draudzes locekļiem. Viņi pieņēma šādus mērus, lai saglabātu valsts šķīstību. Tomēr tas samaitāja baznīcu. Daudzi pievienojās draudzei ar neizmainītām sirdīm. Pat par mācītājiem bija kļuvuši cilvēki, kas nekā nezināja par Svētā Gara atjaunojošo spēku. No Konstantīna laikiem līdz pat mūsdienām centieni uzcelt baznīcu ar valsts palīdzību šķietami ved pasauli tuvāk baznīcai, bet patiesībā tā noved baznīcu tuvāk pasaulei.

Gan Amerikā, gan Eiropā protestantu baznīcām neizdevās turpināt reformācijas ceļu. Lielākā daļa līdzīgi jūdiem Kristus dienās vai katoļiem Lutera laikos bija apmierināti, pārņemot savu senču ticību. Viņi paturēja to kļūdas un māņticību. Reformācija pamazām izmira, līdz protestantu baznīcā bija gandrīz tikpat liela vajadzība pēc reformas kā Romas

⁹Turpat, 5. sēj., 354. lpp.

¹⁰*Congressional Documents* (U.S.A.), sērijas nr. 200, dokumenta nr. 271.

¹¹Bancroft, 1. daļa, 19. nod., 25. par.

katoļu baznīcā Lutera laikos. Protestantu baznīcas arī izrādīja lielu godbijību pret cilvēciskiem uzskatiem un cilvēciskām teorijām par Dieva Vārdu. Ļaudis izturējās nevērīgi pret meklēšanu Rakstos, un tā viņi turpināja būt uzticīgi mācībām, kurām nebija pamatojuma Bībelē.

Reliģiskā āriene veicināja lepnuma un izšķērdības attīstīšanos, un ļaudis kļuva samaitāti. Dziļi iesakņojās tradīcijas, kas iznīcināja miljonus. Baznīca aizstāvēja šīs tradīcijas, tā vietā, lai nopietni cīnītos par „ticību, kas reiz svētiem uzticēta».

Šādi tika izskausti principi, kuru dēļ reformatori tik daudz bija cietuši.

Apsolījums par Kristus otro nākšanu, lai pabeigtu lielo atpestīšanas darbu, ir Svēto Rakstu galvenā tēma. Kopš Ādams un Ieva pameta Ēdenes dārzu, ticīgie ir gaidījuši Apsolitā nākšanu, kas no jauna viņus ievēdīs zaudētajā Paradīzē.

Ēnohs, kurš bija septītās paaudzes pārstāvis pēc Ēdenes iedzīvotājiem un staigāja ar Dievu trīs gadsimtus, paziņoja: „Redzi, Tas Kungs nāk ar daudz tūkstošiem Savu svēto tiesāt visus un sodīt visus bezdievjus viņu bezdievīgo darbu dēļ, ko tie darījuši, un visu nekaunīgo vārdu dēļ, ko bezdievīgi grēcinieki ir runājuši pret viņu.» (Jūdas 14, 15) Savā ciešanu naktī Ījabs izsaucās: „Taču es zinu, ka mans Pestītājs ir dzīvs, un pēcgalā Viņš celsies pār pīšļiem, .. savā miesā es skatīšu Dievu. Tiešām, es Viņu skatīšu pats, un manas acis Viņu redzēs, nevis kāda cita.» (Ījaba 19:25-27, NKJV)

Bībeles dzejnieki un pravieši ir rakstījuši par Kristus nākšanu vārdos, kas kvēlo kā uguns. „Lai priecājas debess un līksmo zeme, lai krāc jūra un viss, kas to pilda! Lai līksmo lauks un viss, kas tur zeļ un zaļo; lai gavilē visi meža koki Tā Kunga priekšā, jo Viņš nāk, Viņš nāk tiesāt zemi. Viņš tiesās pasauli taisnībā un tautas Savā patiesībā.» (Psalmi 96:11-13)

Jesaja teica: „Tanī dienā sacīs: „Redzi, tas ir mūsu Dievs, mēs paļāvāmies uz Viņu, ka Viņš mūs izglābs! Tas ir mūsu Kungs, uz Viņu mēs cerējām! Priecāsimies un līksmosimies par Viņa žēlastību!“» (Jesajas 25:9)

Glābējs mierināja Savus mācekļus ar pārliecību, ka Viņš nāks atkal: „Mana Tēva namā ir daudz mājokļu. .. Es noeimu jums vietu sataisīt. Un, kad Es būšu nogājis, .. tad Es nākšu atkal un ņemšu jūs pie Sevis.» „Bet, kad Cilvēka Dēls nāks Savā godībā un visi eņģeļi līdz ar Viņu, tad Viņš sēdēs uz Sava godības krēsla. Un visas tautas tiks sapulcētas Viņa priekšā.» (Jāņa 14:2, 3; Mateja 25:31, 32) Eņģeļi atkārtoja mācekļiem Viņa atgriešanās apsolījumu: „Šis Jēzus, kas uzņemts prom no jums debesīs, tāpat nāks, kā jūs Viņu esat redzējuši debesīs aizejam.» (Apustuļu darbi 1:11) Un Pāvils apliecināja: „Pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskanot ercenģeļa balsij un Dieva bazūnei.» (1. Tesalonīkiešiem 4:16) Patmas salas pravietis Jānis teica: „Redzi, Viņš nāk uz padebešiem, un Viņu redzēs katra acs.» (Atklāsmes 1:7)

Tad tiks lauzts laikmetiem ilgi valdošais ļaunuma likums: „Šīs pasaules valstība» kļūs par valstību „mūsu Kungam un Vina Svaidītajam, un Viņš būs valdnieks mūžīgi mūžam.» (Atklāsmes 11:15) „Tas Kungs liks zelt taisnībai un slavai visu tautu priekšā.» (Jesajas 61:11)

[124]

Tad tiks nostiprināta Mesijas miera valstība: „Tas Kungs sajūt žēlastību pret Ciānu, žēlastību pret visām tās drupu kaudzēm, Viņš padarīs visu tās tuksnešu kopu par Ēdeni un tās tuksnesīgo klajumu par Tā Kunga dārzu.» (Jesajas 51:3)

Visos laikmetos Kunga nākšana ir bijusi Viņa patieso sekotāju cerība. Ciešanās un vajāšanās „lielā Dieva un mūsu Pestītāja Kristus Jēzus godības atspīdēšana» ir bijusi „svētlaimīgā cerība». (Titam 2:13) Pāvils norādīja uz augšāmcelšanos, kas notiks otrās nākšanas laikā, kad mirušie Kristū pamodīsies un kopā ar dzīvotājiem pacelsies gaisā, lai sastaptos ar Kungu. Viņš teica: „Tā mēs būsim kopā ar To Kungu vienmēr. Ieprieciniet cits citu ar šiem vārdiem!» (1. Tesalonīkiešiem 4:17, 18) Atrodieties Patmas salā, mīlo-

tais māceklis Jānis dzirdēja apsolījumu: „Tiešām, Es nāku drīz.» Viņa atbilde ir draudzes lūgšana: „Tiešām, nāc, Kungs Jēzu!» (Atklāsmes 22:20)

No pazemes cietumiem, sārziem, ešafotiem, kur uzticīgi ticīgie un mocekļi liecināja par patiesību, cauri gadsimtiem atskan viņu ticības un cerības vēsts. Būdami „pārliecināti par Viņa personīgo augšāmcelšanos un līdz ar to par savu augšāmcelšanos, Viņam nākot,» saka viens no šiem kristiešiem, „viņi nebaidījās no nāves un tika atrasti stāvam pāri pār to.»

¹ Valdieši loloja to pašu ticību. Viklifs, Luters, Kalvins, Nokss, Ridlijs un Beksters ticībā raudzījās uz Kunga nākšanu. Tā bija cerība gan draudzei apustuļu laikos, gan draudzei tuksnesī un reformācijas laikā.

Pravietojums ne tikai atklāj Kristus otrās nākšanas veidu un nolūku, bet arī pastāsta mums, kā mēs varam zināt, ka šī diena tuvojas. „Pēc tam būs zīmes pie saules, mēness un zvaigznēm.» (Lūkas 21:25) „Bet tanīs dienās, pēc tām bēdām, saule aptumšosies un mēness nedos savu spīdumu, un zvaigznes kritīs no debesīm, un debess stiprumi sakustēsies. Un tad redzēs Cilvēka Dēlu nākam padebesīs ar lielu spēku un godību.» (Marka 13:24—26) Atklāsmes saņēmējs Jānis apraksta pirmās zīmes, kas notiek pirms Kristus atgriešanās: „Notika liela zemestrīce, saule tapa melna kā saru maiss, viss mēness tapa kā asinis.» (Atklāsmes 6:12)

Zemestrīce, kas satricināja pasauli

Šis pravietojums piepildījās 1755. gadā, kad tika piedzīvota visbriesmīgākā zemestrīce, par ko jebkad ir ziņots (sk. pielikumu). Lai gan tā tiek saukta par Lisabonas zemestrīci, tā skāra Eiropu, Āfriku un Ameriku. Tā bija jūtama Grenlandē, Rietumindijā, Madeiras salā, Norvēģijā un Zviedrijā, Lielbritānijā un Īrijā. Tā skāra vismaz desmit miljonus kvadrātkilometru lielu platību. Āfrikā trieciens bija gandrīz tikpat stiprs kā Eiropā. Tika iznīcināta lielākā daļa Alžīrijas. Milzīgs vilnis gāzās pāri Spānijas un Āfrikas piekrastei, aprijot pilsētas.

[125] Pēkšņi sakustējās daži no vislielākajiem kalniem Portugālē, kā šķita- pašos pamatos. Daži no tiem virsotnē atvērās, tās sašķēlās un tika pārplēstas pārsteidzošā veidā. Milzīgas to daļas tika nomestas lejā blakus esošajās ielejās. Daži cilvēki saka, ka redzējuši liesmas nākam no šiem kalniem.»

Lisabonā bija dzirdams „pērkons zem zemes, un tūlīt pēc tam spēcīga zemestrīce sagrāva lielāko daļu pilsētas. Tikai sešās minūtēs mira sešdesmit tūkstoši cilvēku. Jūra vispirms atkāpās, atstādama smilšu sēkli sausu. Tad tā vēlās atpakaļ, un tās līmenis pacēlās 15 metrus un vairāk virs sava parastā līmeņa.»²

„Zemestrīce notika svētajā dienā, kad baznīcas un klosteri bija ļaužu pārpildīti. Tikai daži no viņiem izglābās.»³ „Cilvēku šausmas bija neapraķstāmas. Neviens neraudāja-notikušais bija pārāk briesmīgs, lai raudātu. Viņi skrēja šurpu un turpu, šausmās un izmisumā zaudējuši prātu, un sita sev pa krūtīm un seju, saukdami: „Ak, žēlīgs! Pasaule iet bojā!» Mātes aizmirsa par saviem bērniem un skraidīja apkārt gruvešos apraktajām svētbildēm. Nelaimīgā kārtā daudzi skrēja uz baznīcām, lai meklētu patvērumu. Veltīgi viņi centās nokļūt tuvāk maizei un vīnam, veltīgi nabaga radījumi apkampa altārus. Svētbildes, priesteri un tauta tika aprakti visi vienā kopējā drupu kaudzē.»

¹ Sk. Daniel T. Taylor, *The Reign of Christ on Earth: Or, The Voice of the Church in All Ages*, 33 lpp.

² Sir Charles Lyell, *Principles of Geology*, 495. lpp..

³ *Encyclopedia Americana*, art. «Lisbon» (1831. g. izd.)..

Saules un mēness aptumšošanās

25 gadus vēlāk parādījās nākamā pravietojumā minētā zīme- saules un mēness aptumšošanās. Sarunā ar Saviem mācekļiem uz Eļļas kalna Jēzus skaidri norādīja laiku, kad šis pravietojums piepildīsies. „*Tanīs dienās*, pēc tām bēdām, saule aptumšosies un mēness nedos savu spīdumu.» (Marka 13:24) 1260 dienas jeb gadi noslēdzās 1798. gadā. 25 gadus pirms tam vajāšanas bija gandrīz pilnībā beigušās. Pēc šīm vajāšanām bija pareģota saules aptumšošanās. Šis pravietojums piepildījās 1780. gada 19. maijā.

Kāds aculiecinieks Masačūsetsā to aprakstīja šādi: „Biezs, melns mākonis izpletās pa visu debess jumu, izņemot šauru maliņu pie horizonta, un bija tik tumšs, kā parasti deviņos vasaras vakarā. ...

Bailes, nemiers un godbijība pamazām pildīja ļaužu prātus. Sievietes stāvēja durvīs, skatīdamās ārā uz tumšo ainavu. Vīrieši atgriezās mājās no sava darba uz lauka. Galdnieki pameta savus instrumentus, kalēji- smēdes, tirgotāji- letes. Skolas tika slēgtas, un bērni nobijušies skrēja mājās. Ceļotāji lūdza patvērumu tuvējās saimniecībās. „Kas nu būs?“ bija jautājums, ko uzdeva ikviena sirds un lūpas. Šķita, ka tūlīt sāksies viesuļvētra vai pienākusi tiesas diena un visu lietu gals.»

„Ļaudis aizdedza sveces, un kamīna uguns dega tik spoži kā rudens vakarā, kad nav mēness. .. Mājputni laidās uz savām laktām gulēt, lopi pulcējās pie ganību vārtiem un bauroja, vārdes kurkstēja, putni dziedāja vakara dziesmas, un sikspārņi lidinājās apkārt. Bet cilvēki zināja, ka nakts vēl nav pienākusi. ...

Draudzes sanāca kopā daudzās .. vietās. Iepriekš nesagatavoto svētrunu panti viennozīmīgi bija tādi, kas norādīja- šī tumsa piepilda Bībeles pravietojumu. .. Visdziļākā tumsa bija īsi pēc vienpadsmitiem.»⁴

„Lielākajā valsts daļā dienas laikā bija tik tumšs, ka cilvēki, neiedeguši sveces, nespēja ne pateikt, cik rāda pulkstenis, ne arī paēst vai veikt mājas soli.»⁵

[126]

Mēness kā asinis

„Kad pienāca nakts, tās tumsa bija tikpat savāda un balsa, kāda bija bijusi dienas tumsa. Lai gan bija gandrīz pilnmēness, bez mākslīgā apgaismojuma nebija saskatāms neviens priekšmets. Kad ļaudis redzēja kaimiņu māju un citu attālu vietu gaismas, šķita, ka viņi skatās cauri sava veida eģiptiešu tumsai, kas gandrīz nemaz nelaida cauri gaismu.»⁶ „Ja ikviens spīdošs ķermenis Universā tiktu ietīts gaismu necaurīdīgā ēnā vai vispār izņemts no debesīm, pat tad tumsa nebūtu lielāka.»⁷ Pēc pusnakts tumsa pazuda, un mēness, kad tas kļuva redzams, izskatījās kā asinis.

1780. gada 19. maijs vēsturē atzīmēts kā „tumšā diena». Kopš Mozus laikiem nav ziņu par tumsu, kas būtu tai līdzinājusies biezuma un ilguma ziņā. Aculiecinieku apraksti atbalso pravieša Joēla vārdus, kas uzrakstīti 2500 gadus pirms šiem notikumiem: „Saule pārvērtīsies tumsībā un mēness asinīs, pirms nāks Tā Kunga lielā un briesmīgā diena.» (Joēla 2:31)

⁴*The Essex Antiquarian*, April 1899, 3.sēj., nr. 4, 53., 54. lpp.

⁵William Gordon, *History of the Rise, Progress and Establishment of the Independence of the U.S.A.*, 3. sēj., 57.lpp.

⁶Isaiah Thomas, *Massachusetts Spy; or, American Oracle of Liberty*, 10. sēj., nr. 472 (1780. gada 25. maijs).

⁷Letter by Dr. Samuel Tenney, of Exeter, New Hampshire, December 1785, in *Massachusetts Historical Society Collections*, 1792, 1st series, 1. sēj., 97. lpp.

Kristus teica: „Kad tas sāk piepildīties, tad stiprinieties un celiet uz augšu savas galvas, jo jūsu pestīšana tuvojas.» Viņš saviem sekotājiem norādīja uz kokiem, kam pavasarī veras pumpuri: „Kad tiem pumpuri raisās, jūs paši no sevis zināt, ka vasara jau ir tuvu. Tāpat, redzot visu šo notiekam, jums būs zināt, ka tuvu ir Dieva valstība.» (Lūkas 21:28, 30, 31) Bet draudzē mīlestība uz Kristu un ticība Viņa nākšanai bija rimusi. Tie, kuri sauca sevi par Dieva ļaudīm, bija akli, lai redzētu Glābēja norādījumus par Viņa nākšanas zīmēm. Viņi bija tik ilgi izturējušies nevēriīgi pret mācību par otro atnākšanu, kamēr tā lielā mērā palika neievērota un aizmirsta, īpaši Amerikā. Nodošanās naudas pelnīšanai, skriešana pēc popularitātes un varas lika cilvēkiem atvirzīt tālā nākotnē svinīgo dienu, kurā izbeigsies pasaule, kādu mēs to pazīstam.

Glābējs paredzēja vāju garīgo stāvokli starp ticīgajiem, kuri dzīvos tieši pirms Viņa otrās nākšanas. Kristus padoms tiem, kas šajā laikā dzīvo, ir: „Bet sargaities, ka jūsu sirdis netop apgrūtinātas no vīna skurbuma un reibuma un laicīgām rūpēm, ka šī diena jums piepeši neuzbrūk. .. Tāpēc palieciet nomodā visu laiku, Dievu lūgdami, lai jūs spētu izglābties no visām šīm briesmām, kurām ir jānāk, un lai jūs varētu stāties Cilvēka Dēla priekšā.» (Lūkas 21:34, 36)

[127] Bija svarīgi brīdināt ļaudis sagatavoties svinīgajiem notikumiem, kas saistīti ar pārbaudes laika noslēgumu. „Liela ir Tā Kunga diena un ļoti briesmīga. Kas gan var tajā pastāvēt?» Kas var pastāvēt, kad parādās Tas, kura „acis ir pārāk šķīstas, lai .. varētu skatīt ļaunumu» un „varas darbus arī nevar uzlūkot»? „Jā, Es piemeklēšu pasaules ļaunumu un bezdievju noziegumu; Es iznīcināšu lepno augstprātību un pazemošu varmāku lielību.» „Viņus neglābs ne viņu sudrabs, ne zelts», „viņu mantu izvazās, un viņu nami aizies galīgi postā». (Joēla 2:11, Habakuka 1:13, Jesajas 13:11, Cefanjas 1:18, 13)

Aicinājums sagatavoties

Tuvojoties šai dienai, Dieva Vārds aicina Savus ļaudis nožēlā vērsties pie Viņa:

„Tā Kunga diena nāk, tā ir jau tuvu.» „Pūtiet taures Ciānas kalnā, gavējiet godbijībā, izsludiniet grēku nožēlas dienu! Savāciet vienuviet visu tautu, svētījiet draudzi, sapulciniet tautas vecajus, savediet un sanesiet kopā visus bērnus un zīdaiņus! .. Lai priesteri, Tā Kunga kalpi, stāv raudādami starp Tempļa priekštelpu un altāri. „Griezieties atpakaļ pie Manis no visas savas sirds ar gavēšanu, asarām, nožēlām un sērām!» „Saplosiet savas sirdis un ne savas drēbes un atgriezieties pie Tā Kunga, sava Dieva! Jo Viņš ir žēlīgs, līdzciētīgs un lēnprātīgs.» (Joēla 2:1, 1517, 12, 13)

Lai sagatavotu ļaudis pastāvēt Dieva dienā, bija jāveic liels reformas darbs. Dievs Savā žēlastībā sūtīja vēsti, lai pamodinātu tos, kuri sevi sauca par Viņa tautu, un liktu viņiem sagatavoties Kunga nākšanai.

Šo brīdinājumu mēs atrodam Atklāsmes grāmatas 14. nodaļā. Šeit ir uzrakstīta trīsdaļīga vēsts, attēlota kā vēsts, ko nes Debesu būtnes un kurai nekavējoties seko cilvēka Dēla nākšana pļaut „zemes ražu». (Atklāsmes 14:15) Praviētis redzēja eņģeli, „laižamies debesu vidū; tam bija mūžīgs evaņģēlijs sludināms tiem, kas dzīvo virs zemes, un visām tautām un ciltīm, valodām un tautībām; viņš sauca stiprā balsī: „Bīstieties Dieva un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi Viņa tiesas stunda; pielūdziet To, kas radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus.» (Atklāsmes 14:6, 7)

Šī vēsts ir daļa no „mūžīgā evaņģēlija». Dievs sludināšanas darbu ir uzticējis mums. Svētie eņģeļi vada, bet Kristus kalpi virs zemes pasludina evaņģēliju. Uzticīgajiem vīriem un sievietēm šis brīdinājums bija jāpasludina, paklausot Dieva Gara aicinājumiem un Viņa Vārda mācībām. Viņi bija meklējuši Dieva atziņu, uzskatīdami to par tādu, ko „ir labāk

iegūt .. nekā sudrabu, un tās augļi ir vērtīgāki par zeltu». „Tā Kunga noslēpums ir ar tiem, kas Viņu bīstas, un Viņš parādīs tiem Savu derību.» (Salamana pamācības 3:14; Psalmi 25:14, NKJV)

Vēsti nes pazemīgi cilvēki

Ja izglītotie teologi būtu bijuši uzticīgi sargi, kas rūpīgi un ar lūgšanām pēta Rakstus, viņi būtu sapratuši laikus. Pravietajumi būtu atklājuši viņiem notikumus, kas tūlīt norisināsies. Bet viņu vietā vēsti nesa pazemīgi ļaudis. Tie, kuri atsakās meklēt gaismu, kad tā atrodas viņu sasniedzamības robežās, tiek atstāti tumsā. Bet Glābējs saka: „Kas seko Man, tas patiesi nestaigās tumsībā, bet tam būs dzīvības gaisma.» (Jāņa 8:12) Dievs sūtīs šim cilvēkam kādu Debesu gaismas zvaigzni, lai vadītu viņu visā patiesībā.

Kristus pirmās nākšanas laikā priesteri un rakstu mācītāji svētajā pilsētā būtu varējuši atpazīt „laika zīmes» un pasludināt Apsolītā nākšanu. Miha norādīja Viņa dzimšanas vietu un Daniēls- laiku (Mihas 5:2, Daniēla 9:25). Jūdu vadītājiem nebija attaisnojoša iemesla, ja viņi to nezināja. Viņu nezināšana bija grēcīgas nevērības sekas.

Ar visdziļāko interesi Israēla vecajiem vajadzēja pētīt vietu, laiku un apstākļus lielākajam notikumam pasaules vēsturē- Dieva Dēla nākšanai. Ļaudīm vajadzēja būt modriem, lai sagaidītu pasaules Glābēju. Bet, nonākuši Betlēmē, divi noguruši ceļotāji no Nācaretes gāja pa šauro ielu līdz pat pilsētas austrumu malai, neatraduši nakts patvērumu. Nevienas durvis nebija atvērtas, lai viņus uzņemtu. Beidzot viņi atrada naktsmājas necilā kūtiņā, kas bija sagatavota lopiem. Tur arī piedzima pasaules Glābējs. Dievs lika eņģeļiem aiznest labo vēsti tiem, kas bija gatavi to uzņemt un kas priedīgi pastāstīs to arī citiem. Kristus bija nonācis, lai pieņemtu cilvēka dabu, lai ciestu bezgalīgas mokas, pats kļūstot par upuri grēkiem. Tomēr eņģeļi gribēja, lai Visaugstākā Dēls, kaut arī pazemojies, parādītos pasaules priekšā ar tādu cieņu un godību, kas ir atbilstoša Viņa raksturam. Vai zemes lielie vīri sapulcēsies Israēla galvaspilsētā, lai apsveiktu Viņa nākšanu? Vai eņģeļi stādīs Viņu priekšā tiem, kuri gaida Viņa ierašanos?

Eņģelis ieradās uz zemes, lai redzētu, kurš ir gatavs uzņemt Jēzu. Bet viņš nedzirdēja nevienu balsi slavējam Dievu par to, ka Mesijas laiks ir pienācis. Eņģelis lidinājās virs izredzētās pilsētas un virs tempļa, kur kopš seniem laikiem bija redzama Dieva klātbūtne, bet pat tur viņš sastapa tādu pašu vienaldzību. Ar lepnumu un greznību priesteri pienesa samaitātus upurus. Farizeji ar skaļu balsi uzrunāja ļaudis un lielīgi lūdza uz ielu stūriem. Ne ķēniņi, ne filozofi un rabīni nezināja brīnišķīgo faktu, ka ir pienācis laiks nākt Glābējam.

Izbrīnā eņģelis ziņnesis jau gatavojās atgriezties Debesīs ar apkaunojošajām ziņām, kad ieraudzīja ganus, kas sargāja savus lopus. Raugoties zvaigžņotajās debesīs, viņi pārdomāja pravietajumu par Mesijas nākšanu un ilgojās pēc pasaules Glābēja ierašanās. Šis bija pulciņš, kas bija gatavs saņemt Debesu vēsti. Pēkšņi Debesu godība pārņēma visu līdzenumu, un kļuva redzams neizskaitāms eņģeļu pulks. Tad, it kā prieks būtu pārāk liels, lai to nestu viens vēstnesis no Debesīm, daudzas balsis izplūda slavas dziesmā, ko kādu dienu dziedās visi izglābtie: „Gods Dievam augstībā, miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts.» (Lūkas 2:14)

Kāda mācība ir šis brīnišķīgais Betlēmes stāsts! Kā tas norāj mūsu neticību, lepnumu un pašapmierinātību! Kā tas brīdina mūs būt modriem, lai arī mēs neklūdītos, neatpazīstot laika zīmes un tāpēc palaižot garām savu iespēju laiku.

Bet ne tikai starp pazemīgajiem ganiem eņģeļi atrada cilvēkus, kas gaidīja Mesijas nākšanu. Pagānu zemēs arī bija tādi, kas Viņu meklēja. Tie bija bagāti, dižciltīgi Aus-

[128]

[129] trumu filozofi. Ebreju Rakstos viņi bija uzzinājuši par Zvaigzni, kas celsies no Jēkaba. Viņi dedzīgi gaidīja Tā nākšanu, kas būs ne tikai „Israēla iepriecinājums», bet „gaisma apgaismot pagānus» un „par pestīšanu līdz pasaules galam». (Lūkas 2:25, 32, Apustuļu darbi 13:47) Debesu sūtīta zvaigzne vadīja pagānu svešiniekus uz jaundzimušā Ķēniņa dzimšanas vietu.

Kristus „tiks otrreiz redzams par pestīšanu tiem, kas Viņu gaida». (Ebrejiem 9:28) Tāpat kā labās ziņas par Glābēja dzimšanu, arī vēsti par Kristus otro atnākšanu Dievs neuzticēja tautas reliģiskajiem vadītājiem. Viņi atteicās no Debesu gaismas un tāpēc nebija starp tiem ļaudīm, ko minējis apustulis Pāvils: „Bet jūs, brāļi, nedzīvojat tumsībā, ka šī diena jūs varētu pārsteigt kā kāds zaglis; jo jūs visi esat gaismas bērni un dienas bērni. Mēs nepiederam ne naktij, ne tumsai.» (1. Tesalonīkiešiem 5:4, 5)

Reliģiskajiem vadītājiem vajadzēja būt pirmajiem, kas uztver vēsti par Glābēja nākšanu, pirmajiem, kas pasludina, ka Viņš ir tuvu. Bet viņi bija bezrūpīgi un neuzmanīgi, kamēr tauta gulēja savos grēkos. Jēzus redzēja Savu draudzi līdzīgu neauglīgam vīģes kokam, kas bija pilns ar lapām, bet bez augļiem. Viņiem trūka patiesa pazemības gara, nožēlas un ticības. Tā vietā viņiem bija reliģijas forma, lepnums, savtība un apspiešanas gars. Atkritusī draudze aizvēra acis pret laika zīmēm. Tā pameta Dievu un atšķīra sevi no Viņa mīlestības. Tā kā viņi atteicās pieņemt nosacījumus, Viņa apsoliņumi viņiem nepiepildījās.

Daudzi, kas teica, ka ir Kristus sekotāji, atteicās pieņemt gaismu no Debesīm. Tāpat kā jūdi senatnē, arī viņi neizmantoja savu izdevību. Kungs pagāja viņiem garām un atklāja Savu patiesību tiem, kuri, līdzīgi Betlēmes ganiem un austrumu gudrajiem, sekoja gaismai, ko bija saņēmuši.

Vīrs, kuru Dievs izredzēja vadīt Kristus otrās nākšanas sludināšanu, bija taisns, godīgs fermeris, kurš no visas sirds ilgojās uzzināt patiesību. Līdzīgi citiem reformatoriem, Viljams Millers bija cīnījies ar nabadzību un apguvis pašreizējās mācības.

Jau kā bērns Millers parādīja neparastas intelektuālās spējas. Pieaugot viņa prāts bija aktīvs un labi attīstīts, un viņš izjuta dziļas slāpes pēc zināšanām. Viņš mīlēja studijas un izveidoja ieradumu rūpīgi pārdomāt un vērtīgi analizēt. Tas padarīja Milleru par cilvēku ar veselīgu spriedumu un plašiem uzskatiem. Viņa morālais raksturs bija izcils, un viņam bija apskaužama reputācija. Millers guva labus panākumus dažādos pilsoniskos un militāros amatos. Šķita, ka viņš nākotnē piedzīvos godu un labklājību.

Bērnībā Milleram interesēja reliģiski jautājumi. Tomēr kā jauns vīrietis viņš sāka baidīties ar deistiem, * kuri viņu spēcīgi ietekmēja ar

to, ka galvenokārt bija labi pilsoņi — humāni un augstsirdīgi. Dzīvojot kristīgā sabiedrībā, viņu raksturus lielā mērā bija veidojusi apkārtējā vide. Par īpašībām, kuru dēļ viņi bija ieguvuši cieņu, viņi bija pateicību parādā Bībelei. Tomēr deisti sabojāja šīs labās dāvanas, noskaņojot cilvēkus pret Dieva Vārdu. Millers pieņēma viņu uzskatus.

Toreizējie Rakstu skaidrojumi radīja grūtības, kas viņam šķita neatrisināmas. Tomēr viņa jaunā ticība, kas Bībeli nolika malā, nepiedāvāja neko labāku, un viņš palika neapmierināts.

Bet, kad Milleram bija 34 gadi, Svētais Gars pārlicināja viņa sirdi, ka viņš ir grēcinieks. Viņš neatrada nekādu garantiju laimei pēc nāves. Nākotne bija tumša un drūma. Par savām izjūtām šajā laikā viņš teica:

„Debesis virs manas galvas šķita kā svins, un zeme zem manām kājām kā dzelzs. .. Jo vairāk es domāju, jo haotiskāki bija mani secinājumi. Es centos pārstatīt domāt, bet manas domas nebija kontrolējamas. Es jutos patiešām nelāgi, bet nesapratu, kāpēc. Es biju nelaimīgs un neapmierināts, bet nezināju, ko vainot. Es zināju, ka ir maldi, bet nezināju, kā un kur atrast patiesību.»

Millers atrod Draugu

„Pēkšņi,» viņš saka, „manam prātam spilgti atklājās Glābēja raksturs. Šķita, ka tāda būtne, kas ir tik laba un līdzjūtīga, ka pati ir samaksājusi par mūsu pārkāpumiem un izglābusi mūs no grēku soda izciešanas, patiešām varētu pastāvēt. .. Bet radās jautājums, kā mēs varam pārbaudīt, vai šāda būtne patiešām eksistē? Es atklāju, ka ārpus Bībeles nespēju iegūt nevienu pierādījumu, ka patiešām eksistē šāds Glābējs vai nākotnes dzīve.

..

Es sapratu, ka Bībele stāsta tieši par tāda veida Glābēju, kāds man bija vajadzīgs, un biju samulsis, kā tik neiedvesmojoša grāmata var atklāt principus, kas tik perfekti atbilst kritušās pasaules vajadzībām. Es biju spiests atzīt, ka Rakstiem ir jābūt atklāsmei no

* Deisms- uzskats, ka Dievs eksistē un ir radījis pasauli, bet pēc tam nav uzņēmis nekādu kontroli pār to, ne arī iejaucas cilvēku dzīvēs. Uzskats, ka ar saprātu ir pietiekami, lai atzītu patiesību, tādējādi atmetot atklāsmi. (Vebstera Jaunā pasaules vārdnīca.)

Dieva. Tie kļuva par manu prieku, un Jēzū es atradu Draugu. Glābējs kļuva man par galveno starp desmit tūkstošiem. Raksti, kas pirms tam šķita drūmi un pretrunīgi, tagad kļuva par spīdekli manām kājām un par gaismu manā ceļā. .. Es atklāju Kungu kā Klinti dzīves okeāna vidū. Bībele tagad kļuva par manu galveno studiju objektu, un es patiešām varu teikt, ka pētīju to ar lielu prieku. .. Brīnījos, kā pirms tam varēju neredzēt tās skaistumu un godību, un biju izbrīnīts par to, kā varēju to atnest. .. Man zuda ilgas lasīt kaut ko citu, un es no sirds lūdzu gudrību no Dieva.»¹

Millers publiski atzina savu ticību. Bet viņa neticīgie draugi izteica visus tos argumentus, ko viņš pats bieži bija izmantojis pret Rakstiem. Viņš sprieda: ja Bībele ir atklāsme no Dieva, tai ir jāskan pašai ar sevi. Viņš nolēma pētīt Rakstus, lai redzētu, vai ir iespējams iegūt saskaņu starp visām acīmredzamajām pretrunām.

Nolicis komentārus malā, viņš salīdzināja rakstvietu ar rakstvietu, izmantojot norādes lappušu malās un alfabētisko vārdu sarakstu. Sākdams ar 1. Mozus grāmatu, lasīdams pantu pēc panta, viņš salīdzināja visu, kas bija neskaidrs, ar citiem pantiem, kas šķita atbilstam tēmai. Viņš ļāva katram vārdam atstāt savu ietekmi uz pantu. Kad vien viņš nonāca pie rindkopas, kas bija grūti saprotama, viņš atrada tai skaidrojumu kādā citā Rakstu daļā. Pētot Millers nopietni lūdza, lai Dievs apgaismo viņa prātu, un viņš piedzīvoja dziesminieka vārdos izteikto patiesību: „Kad kļūst izprotami Tavi vārdi, tie apgaismo un dara vientiesīgos gudrus.» (Psalmi 119:130)

Ar saspringtu interesi Millers pētīja Daniēla un Atklāsmes grāmatu un atklāja, ka pravietiskos simbolus ir iespējams saprast. Viņš ieraudzīja, ka visi dažādie simboli, metaforas, ilustrācijas utt. bija vai nu izskaidrojami tiešā kontekstā, vai arī skaidrojums bija meklējams citā Rakstu vietā un tad tas bija jāsaprot burtiski. Patiesības ķēdē viņš atrada posmu pēc posma, kas atalgoja viņa pūles. Soli pa solim Millers atklāja Bībeles lielo patiesību nozīmi. Viņa prātu vadīja Debesu eņģeļi.

[132] Viņš bija priecīgs, ka Dieva Vārds nemāca populāro uzskatu par laicīgu tūkstošgadi pirms pasaules gala. Šī mācība, norādīdama uz tūkstoš tainības un miera gadiem pirms Kunga nākšanas, ir pretrunā Kristus un Viņa apustuļu mācībai, kas uzskata, ka kviešiem un nezālēm jāaug kopā līdz pļaujai, līdz pasaules galam, un ka „Jauni cilvēki un krāpnieki iestīgs arvien lielākā ļaunumā». (2. Timotejam 3:13)

Personīga Kristus nākšana

Draudze apustuļu laikos nemācīja, ka pasaule tiks atgriezta un ka Kristus valdīs tikai garīgi. Starp kristiešiem šādi uzskati nebija plaši izplatīti līdz pat 18. gadsimtam. Šī doktrīna mācīja cilvēkiem uz Kunga nākšanu raudzīties tālā nākotnē un neļāva viņiem redzēt zīmes, kas liecināja par Viņa nākšanu. Daudzi izturējās nevērīgi pret nepieciešamību sagatavoties satikt Kungu.

Millers atklāja, ka Bībele skaidri runā par burtisku, personīgu Kristus nākšanu. „Pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskatot ercengēļa balsij un Dieva bazūnei.» „Visas ciltis .. redzēs Cilvēka Dēlu nākam debess padebešos ar lielu spēku un godību.» „Kā zibens izšaujas no rīta puses un atspīd līdz vakara pusei, tā būs arī Cilvēka Dēla atnākšana.» „Cilvēka Dēls nāks Savā godībā, un visi eņģeļi līdz ar Viņu.» „Viņš izsūtīs Savus eņģeļus ar lielu bazūnes skaņu, un tie sakrās Viņa izredzētos.» (1. Tesaloniķiešiem 4:16, Mateja 24:30, 27, 25:31, 24:31)

Kad Jēzus nāks, taisnie mirušie tiks uzmodināti un taisnie dzīvie — pārvērsti. „Redzi, es jums saku noslēpumu: ne visi mēs mirsim, bet visi tiks pārvērsti, piepeši, acumirkli,

¹S. Bliss, *Memoirs of William Miller*, 65 . 67. 1pp.

pēdējai bazūnei atskanot. Jo atskanēs bazūne, un mirušie tiks uzmodināti neiznīcībā, un mēs tapsim pārvērsti. Jo tam, kas šeit iznīcīgs, jātērpjas neiznīcībā, un tam, kas šeit mirstīgs, jātērpjas nemirstībā.» „Pirmie celsies tie, kas ticībā uz Kristu miruši. Pēc tam mēs, dzīvie, kas vēl pāri palikuši, kopā ar viņiem tiksīm aizrauti gaisā padebešos, pretim Tam Kungam. Tā mēs būsim kopā ar To Kungu vienumēr.» (1. Korintiešiem 15:51-53, 1. Tesalonīķiešiem 4:16, 17)

Savā pašreizējā stāvoklī mēs, cilvēki, esam mirstīgi un iznīcīgi, bet Dieva valstība būs neiznīcīga. Tāpēc savā tagadējā stāvoklī mēs nevaram ieiet Dieva valstībā. Kad Jēzus nāks, Viņš Saviem ļaudīm vispirms dos nemirstību. Pēc tam Viņš aicinās viņus iemantot apsolīto valstību.

Raksti un hronoloģija

Šie un citi Raksti skaidri pierādīja Milleram, ka vispārējais miera valdīšanas laiks un Dieva valstības nodibināšana virs zemes notiks pēc Jēzus otrās atnākšanas. Turklāt pasaules stāvoklis Millera apkārtnē atbilst pēdējo dienu pravietiskajam aprakstam. Viņš bija spiests secināt, ka zemei atvēlētais laika posms ir gandrīz noslēdzies.

Millers saka: „Vēl viens pierādījums, kas būtiski ietekmēja manu prātu, bija Rakstu hronoloģija. .. Es atklāju, ka pravietiskie notikumi, kas bija piepildījušies pagātnē, bieži bija norisinājušies kādā konkrētā noliktā laikā. .. Notikumi, .. kas reiz bija tikai pravietojumi, .. piepildījās saskaņā ar pareģoto laiku.»²

Atradis Bībelē laika periodus, kas sniedzās līdz Kristus otrajai nākšanai, viņš nespēja neredzēt tos kā „noteiktus laikus» (Apustuļu darbi 17:26), kurus Dievs bija atklājis Saviem kalpiem. „Noslēpumainās lietas visas pieder Tam Kungam, mūsu Dievam, bet atklātās lietas mums un mūsu bērniem mūžīgi- pildīt visus šīs bauslības vārdus.» Kungs paziņo, ka „Dievs Tas Kungs neko nedara, neatklājis Savu noslēpumu praviešiem, Saviem kalpiem». (5. Mozus 29:29, Amosa 3:7) Cilvēki, kuri pēta Dieva Vārdu, noteikti atradīs, ka Bībele skaidri norāda uz vislielāko notikumu cilvēces vēsturē.

[133]

„Es biju pilnīgi pārliecināts,» Millers saka, „ka visi Dieva iedvesmoti Raksti ir derīgi, ka tos, .. Svētā Gara pamudināti, sarakstījuši svēti cilvēki, lai mēs iegūtu cerību, pateicoties Rakstos sniegtajai pacietībai un mierinājumam. .. Tāpēc es jutu, ka, cenšoties saprast, ko Dievs Savā žēlastībā ir uzskatījis par vajadzīgu mums atklāt, man nav tiesību neņemt vērā pravietiskos periodus.»³

Pravietojums, kas, kā šķita, visskaidrāk atklāj otrās atnākšanas *laiku*, bija minēts Daniēla grāmatas 8. nodaļas 14. pantā: „Līdz divi tūkstoši trīs simti vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks šķīstīta.» (NKJV) Ļaujot Rakstiem pašiem sevi izskaidrot, Millers uzzināja, ka diena simboliskajos pravietojumos nozīmē gadu (sk. pielikumu). Viņš saprata, ka 2300 pravietiskās dienas jeb gadi sniedzās tālāk par jūdu laikmetu, un tāpēc tas nevar attiekties uz tā laika svētnīcu.

Millers bija pieņēmis plaši atzītu uzskatu, ka kristīgajā laikmetā „svētnīca» ir zeme, tāpēc viņš domāja, ka svētnīcas šķīstīšana, kas ir pravietota Daniēla 8:14, attiecas uz zemes šķīstīšanu ugunī, Kristus nākot otrreiz. Viņš secināja, ka, atrodot pareizo sākumpunktu 2300 dienām, varētu uzzināt Kristus otrās atnākšanas laiku.

²Turpat, 74., 75. lpp.

³Turpat.

Atklājot pravietisko laika shēmu

Millers turpināja pārbaudīt pravietojumus un naktis un dienas pavadīja, pētot to, kas tagad šķita tik ļoti svarīgi. Daniēla grāmatas astotajā nodaļā viņš nevarēja atrast pavedienu 2300 dienu sākumpunktam. Eņģelis Gabriēls, lai gan viņam bija pavēlēts izskaidrot Daniēlam atklāsmi, sniedza tikai daļēju skaidrojumu. Kad pravietim tika atklātas šausmīgās vajāšanas, kas nāks pār draudzi, viņš to visu nespēja panest. Daniēlu „pārņēma nogurums», un viņš bija „vairākas dienas slim». „Parādība mani ārkārtīgi uztrauca, jo es taču nevarēju to pilnīgi izprast.» (Daniēla 8:27)

[134] Tomēr Dievs bija pateicis eņģelim: „Izskaidro tam šo parādību!» Eņģelis paklausot atgriezās pie Daniēla, sacīdams: „Es esmu .. ieradies, lai palīdzētu tev nākt pie īstās lietu izpratnes. .. Ņem vērā šo vārdu, lai tev šī atklāsmē būtu pilnīgi saprotama.» Astotajā nodaļā vienu svarīgu punktu viņš bija atstājis neizskaidrotu: 2300 dienas. Tāpēc eņģelis, sniedzot sava paskaidrojuma kopsavilkumu, galvenokārt runāja par laiku: „Ir nolemts par tavu tautu un tavu svēto pilsētu- dot tām septiņdesmit nedēļas laika. Tādēļ zini un saproti: no tā laika, kad atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, līdz svaidītam valdniekam jāpaiet septiņām nedēļām, un pēc tam sešdesmit divu nedēļu laikā to atkal atjaunos un uzcel ar tirgus laukumiem, ar ielām un grāvjiem, kaut arī spaidu pilnā laikā. Un pēc tām sešdesmit divām nedēļām tas svaidītais tiks nogalināts, gan ne viņa vainas dēļ. Un viņš ar daudziem slēgs ciešu derību uz vienu nedēļu; un nedēļas vidū tiks atcelts kaujamais un ēdamais upuris.» (Daniēla 8:16, 9:22, 23, 2427)

Dievs bija sūtījis eņģeli pie Daniēla, lai tas viņam izskaidrotu to, ko viņš nebija sapratis — „līdz divtūkstoš trīssimt vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks šķīstīta». Eņģeļa pirmie vārdi bija: „Ir nolemts par tavu tautu un tavu svēto pilsētu- dot tām septiņdesmit nedēļas laika.» Vārds, kas tulkots kā „nolemts», burtiski nozīmē „nogriezts». 70 nedēļas jeb 490 gadi ir nogriezti īpaši jūdiem.

Divi laika periodi sākas vienlaikus

Bet no kā tad tie ir nogriezti? Tā kā 2300 dienas ir vienīgais laika periods, kas minēts 8. nodaļā, 70 nedēļām ir jābūt daļai no 2300 dienām. Abiem laika periodiem jā sākas vienlaikus- ar septiņdesmit nedēļām, kas sākas ar pavēli „par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu». Ja varētu atrast šī pavēles izdošanas datumu, varētu uzzināt 2300 dienu sākumpunktu.

Ezras grāmatas 7. nodaļā minēts 457. gadā pirms Kristus Persijas ķēniņa Artakserksa izdots dekrēts, kura izdošanā piedalījās trīs ķēniņi un kurš noslēdza pravietojumu, lai iezīmētu 2300 gadu sākumu.

Pieņemot, ka pavēles izdošanas datums ir 457. gads, kad dekrēts tika pabeigts, ikviens 70 nedēļu pravietojuma punkts ir pilnībā piepildījies (sk. pielikumu).

[135] „No pavēles par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu stāšanās spēkā līdz Mesijas atnākšanai jābūt septiņām nedēļām un sešdesmit divām nedēļām»- 69 nedēļām jeb 483 gadiem. Artakserksa dekrēts stājās spēkā 457. g. rudenī pirms Kristus. No šī datuma 483 gadi stiepjas līdz mūsu ēras 27. gada rudenim. Tajā laikā šis pravietojums piepildījās. 27. gada rudenī Jānis Kristītājs kristīja Jēzu, un Viņš saņēma Gara svaidījumu. Pēc kristībām Viņš staigāja pa Galileju un sludināja Dieva evaņģēliju, sacīdams: „*Laiks* ir piepildīts.» (Marka 1:14, 15)

Evaņģēlijs dots pasaulei

„Un viņš ar daudziem slēgs ciešu derību uz vienu nedēļu»- pēdējie septiņi gadi no perioda, kas nogriezts jūdiem. Šajā laikā, no mūsu ēras 27. gada līdz 34. gadam, Kristus un Viņa mācekļi evaņģēliju īpaši centās sludināt jūdiem. Glābēja norādījums apustuļiem bija: „Nenoecita uz pagānu ceļu un neeita samariešu pilsētā. Bet eita labāk pie Israēla cilts pazudušām avīm.» (Mateja 10:5, 6)

„Nedēļas vidū tiks atcelts kaujamais un ēdamais upuris.» Mūsu ēras 31. gadā, trīs ar pus gadus pēc Viņa kristībām, mūsu Kungs tika sist krustā. Simbols tika piepildīts lielajā upurī, kas tika pienests Golgātā. Visiem ceremoniālās sistēmas upuriem un upurēšanai bija jābeidzas.

490 gadi, kas bija doti jūdiem, noslēdzās mūsu ēras 34. gadā. Šajā laikā ar jūdu sinedrija rīcību nācija apzīmogoja evaņģēlija atmešanu, nogalinot Stefanu un vajājot Kristus sekotājus. Pēc šiem notikumiem pestīšanas vēsts nonāca visā pasaulē, tālāk par izredzēto tautu. Mācekļi, kuri vajāšanu dēļ bija spiesti bēgt no Jeruzalemes, „staigāja apkārt, sludinādami evaņģēliju». (Apustuļu darbi 8:4)

Tik tālu ikviens pravietojuma punkts bija pārsteidzoši piepildījies. Septiņdesmit nedēļas nenoliedzami sākās 457. gadā pirms Kristus un noslēdzās mūsu ēras 34. gadā. Tā kā 70 nedēļas (490 dienas) bija nogrieztas no 2300, paliek 1810 dienas. Pēc 490 dienām bija palikušas 1810 dienas, kurām vēl bija jāpiepildās. Sākot no mūsu ēras 34. gada, 1810 gadi sniedzas līdz 1844. Tā Daniēla grāmatas 8. nodaļas 14. pantā minētās 2300 dienas noslēdzas 1844. gadā. Šī lielā pravietiskā perioda beigās „svētnīca tiks šķīstīta». Tā tika noteikts svētnīcas šķīstīšanas laiks, kas, kā gandrīz visi uzskatīja, notiks Kristus otrās nākšanas laikā (sk. diagrammu).

Pārsteidzošais secinājums

Sākot Rakstu pētīšanu, Millers pat ne iedomāties nevarēja, ka viņš nonāks pie tādiem secinājumiem. Viņš pats tik tikko spēja ticēt savu pētījumu rezultātiem. Bet Rakstu pierādījumi bija pārāk skaidri, lai tos neievērotu.

1818. gadā viņš bija nonācis pie svinīgas pārlicības, ka pēc aptuveni 25 gadiem Kristus nāks, lai atpestītu Savus ļaudis. „Man nemaz nav jāstāsta,» Millers teica, „cik liels prieks pildīja manu sirdi par šīm iepriecinošajām izredzēm un cik ļoti es ilgojos piedalīties atpestīto priekos. .. Ak, cik spoža un godības pilna bija atklājusies patiesība! ..

Domājot par pierādījumiem, kas bija savīļņojuši manis paša prātu, manu sirdi spēcīgi uzrunāja jautājums, kāds ir mans pienākums pret pasauli.»⁴ Milleru nelika mierā sajūta, ka viņa pienākums ir dot citiem to gaismu, ko viņš pats bija saņēmis. Viņš zināja, ka bezdievīgie pretosies, bet bija pārliecināts, ka visi kristieši priecāsies cerībā sastapt Glābēju. Millers tomēr vilcinājās atklāt godības pilnās atbrīvošanas cerību, kas gaidāma jau tik drīz, baidīdamies, ka viņš varbūt ir kļūdījies un varētu maldināt citus. Tas lika viņam pārskatīt pierādījumus un rūpīgi pārdomāt katru iespējamo iebildumu. Pēc pieciem pētījumos pavadītiem gadiem viņš bija pārliecināts par sava viedokļa pareizību.

[136]

„Ej un stāsti to pasaulei»

„Veicot savus darbus,» viņš teica, „manās ausīs pastāvīgi skanēja vārdi: „Ej un stāsti to pasaulei!“ Šis pants pastāvīgi atgriezās manā prātā: „Ja Es bezdievim saku: bezdievi,

⁴Turpat, 76., 77., 81. lpp.

tev jāmirst,- un tu nebrīdini bezdievi, lai tas atgriežas no sava ļaunā ceļa, tad bezdievis gan nomirs savā noziegumā, bet viņa asinis Es atprasīšu no tavas rokas.“ Es jutu, ka, ja bezdievīgos varētu brīdināt, liels skaits no viņiem nožēlotu, bet, ja viņi netiks brīdināti, viņu asinis var tikt atprasītas no manas rokas.»⁵ Millera prātā turpināja skanēt vārdi: „Ej un stāsti to pasaulei, viņu asinis es atprasīšu no tavas rokas.» Deviņus gadus viņš gaidīja, un slogs viņa dvēselei kļuva arvien smagāks, līdz 1831. gadā viņš pirmo reizi publiski liecināja par savas ticības iemesliem.

Viņam bija piecdesmit gadu, un viņš nebija pieradis publiski uzstāties, bet Dievs svētīja viņa pūles. Viņa pirmā lekcija iedeva dzirksteli reliģiskai atmodai. Atgriezās trīs-padsmit pilnas ģimenes, izņemot divas personas. Ļaudis aicināja viņu runāt arī citās vietās, un gandrīz visur grēcinieki atgriezās. Kristieši tika mudināti vairāk censties, deisti un zobgaļi tika vadīti atzīt Bībeles patiesību. Viņa sludināšana pamodināja sabiedrības prātu un aizkavēja pieaugošo tā laikmeta pasaulīgumu un netikumību.

Daudzviet viņu laipni uzņēma visu konfesiju protestantu baznīcas, un viņu parasti aicināja mācītāji. Millers bija apņēmies nestrādāt vietā, kur viņš nav aicināts, tomēr drīz viņš atklāja, ka nespēj pieņemt pat pusi no uzaicinājumiem. Daudzi tika pārlicināti, ka Kristus nākšana ir tuvu un tā ir droša, un ka viņiem ir tai jāsaņemta.

Dažās lielajās pilsētās alkohola tirgotāji pārvērtā savus veikalus par sapulces telpām, azartspēļu midzeņi tika likvidēti, zobgaļi un pat visnekaunīgākie netikļi un netikles izmainījās. Dažādas konfesijas bija iepilnojušas lūgšanu sanāksmes gandrīz katru stundu, nodarbinātie sapulcējās uz lūgšanu un slavēšanu pusdienlaikā. Tas nebija absurds uzbudinājums. Millera darbs, tāpat kā agrīno reformatoru darbs, tiecās cilvēku pārlicināt un pamodināt viņa sirdsapziņu, nevis tikai satraukt emocijas.

1833. gadā Millers saņēma baptistu baznīcas atļauju sludināt. Liels skaits šīs konfesijas kalpotāju atzinīgi vērtēja viņa darbu, un viņš turpināja sludināt ar viņu formālu apstiprinājumu. Viņš ceļoja un sludināja bez apstājas, nekad nesaņēmis pietiekami daudz līdzekļu, lai segtu ceļa izdevumus uz vietām, kur viņu aicināja. Sludināšana bija smags slogs viņa personīgajām finansēm.

[137]

„Zvaigznes kritīs no debesīm»

1833. gadā piepildījās pēdējā no zīmēm, ko Jēzus bija apsolījis kā norādījumu, ka Viņa otrā nākšana ir tuvu: „Zvaigznes kritīs no debesīm.» Jānis Atklāsmes grāmatā paziņoja: „Debess zvaigznes krita uz zemi, kā vīģes kokam, stipra vēja kratītam, krīt negatavi augļi.» (Mateja 24:29, Atklāsmes 6:13) Šis pravietojums dramatiskā veidā piepildījās lielajā meteorītu lietū 1833. gada 13. novembrī. Tas bija visplašākais un bijību iedvesošākais krītošu zvaigzņu skats, par ko jebkad ziņots. „Lietus nekad nelīst biežākā slānī, kā uz zemes pusi krita meteorīti. Uz visām debespusēm skats bija vienāds- uz austrumiem, rietumiem, ziemeļiem un dienvidiem. Šķita, ka kustas visas debesis. .. No pulksten diviem līdz pat gaišai dienai, debesīm esot pilnīgi skaidrām un bez mākoņiem, turpinājās pastāvīga spoži zaigojošu gaismu spēle.»⁶ „Šķita, ka viss zvaigžņotais debessjums bija sanācis vienuviet, gandrīz tieši virs galvas, un zvaigznes vienlaikus tika izšautas gaismas ātrumā uz visām horizonta pusēm. Tomēr zvaigzņu krājumi nebeidzās, tūkstoši ātri

⁵ Ec. 33:8, 9; Bliss, 92. 1pp.

⁶ R. M. Devens, *American Progress: Or, The Great Events of the Greatest Century*, 28. nod., 1 .5 . par.

sekoja tūkstošiem, it kā tās būtu radītas tieši šim notikumam.»⁷ „Vēl trāpīgāku attēlu par vīģes koku, kam spēcīgais vējš nokrata vīģes, nav iespējams atrast.»⁸

1833. gada 14. novembrī Ņujorkas izdevumā *Journal of Commerce* tika publicēts garš raksts par šo notikumu: „Es domāju, ka neviens filozofs un zinātnieks nav stāstījis vai ziņojis par notikumu, kas būtu līdzīgs vakar no rīta notikušajam. Praviētis pirms 1800 gadiem bija precīzi paredzējis, ja vien mēs pacenšamies saprast, ka zvaigžņu krišana nozīmē krītošas zvaigznes .. vienīgajā izpratnē, kas var būt burtiski pareiza.»

Tā piepildījās pēdējā no Viņa nākšanas zīmēm, par ko Jēzus bija stāstījis Saviem mācekļiem. „Kad jūs visu to redzat, tad ziniet, ka Viņš ir tuvu durvju priekšā.» (Mateja 24:33) Daudzi, kuri bija zvaigžņu krišanas liecinieki, saprata to kā paziņojumu par nākamo tiesu.

1840. gadā plašu interesi izraisīja vēl kāda ievērojama pravietoējuma piepildīšanās. Divus gadus pirms tā Džosija Līčs publicēja Atklāsmes grāmatas 9. nodaļas skaidrojumu, paredzot otomaņu impērijas krišanu „1840. gadā, kaut kad augustā». Tikai dažas dienas pirms šī notikuma viņš rakstīja: „Tā kritīs 1840. gada 11. augustā, tad mēs varam gaidīt otomaņu varas gāšanu Konstantinopolē «⁹

Pravietojumi piepildījušies

Norādītajā laikā turki pieņēma Eiropas apvienoto spēku aizsardzību un tādā veidā pakļāva sevi kristīgo nāciju pārvaldībai. Notikušais precīzi piepildīja pravietoējumu (sk. pielikumu). Liels skaits cilvēku tika pārliecināti, ka Millera un viņa biedru pieņemtie pravietisko skaidrojumu principi bija patiesi. Izglītoti un sabiedrībā ievērojami cilvēki biedrojās Milleram, sludināja un izplatīja viņa uzskatus. No 1840. līdz 1844. gadam darbs strauji attīstījās.

Viljamam Milleram bija stiprs, spēcīgs prāts, un viņš tam pievienoja debesu gudrību, savienojoties ar visas gudrības Avotu. Visur, kur cilvēki vērtēja godīgumu un morālo skaidrību, viņš ar savu dzīvi iemantoja cieņu. Ar kristīgu pazemību viņš bija uzmanīgs un žēlsirdīgs pret visiem, gatavs uzklaušīt citus un apsvērt viņu argumentus. Viņš pārbaudīja visas teorijas ar Dieva Vārdu, un viņa veselīgais spriedums un Rakstu zināšanas padarīja viņu spējīgu atspēkot maldus.

Tomēr, kā to bija piedzīvojuši arī agrīnie reformatori, populārie reliģijas mācītāji nepieņēma viņa paustās patiesības. Tā kā šie cilvēki nevarēja pierādīt savu nostāju ar Rakstiem, viņi ķērās pie cilvēcīgām doktrīnām — pie cilvēku tradīcijām. Bet Dieva Vārds bija vienīgā liecība, ko adventes patiesības sludinātāji atzina. Viņu pretinieki izmantoja izsmieklus un zobgalību, lai celtu neslavu tiem, kas priecīgi raudzījās uz sava Kunga atgriešanos, centās dzīvot svētu dzīvi un sagatavoties Viņa atnākšanai. Neslavas cēlāji lika domāt, ka pētīt pravietojumus par Kristus otro nākšanu un pasaules galu ir grēks. Šādā veidā populārie mācītāji grāva ticību Dieva Vārdam. Viņu mācības lika cilvēkiem atmet Dievu, un daudzi jutās brīvi izdabāt bezdievīgām ilgām. Tad ļaunuma autori tajā visā apsūdzēja adventistus.

Lai gan Millers piesaistīja inteliģentu klausītāju pulkus, reliģiskā prese reti minēja viņa vārdu, ja nu vienīgi, lai izsmietu un nosodītu. Reliģisko skolotāju iedrošināti, bezdievīgie ķērās pie aizvainojošiem jokiem par Milleru un viņa darbu. Sirmis vīrs, kurš

⁷F. Reed, *Christian Advocate and Journal*, 1833. g. dec.

⁸*The Old Countryman, Portland [Maine] Evening Advertiser*, 1833. g. 26. nov.

⁹Josiah Litch, *Signs of the Times*, 1840. g. 1. aug.

bija atstājis labiekārtotu māju, lai pats par savu naudu ceļotu un nestu pasaulei svinīgo brīdinājumu par drīzo tiesu, tika apsūdzēts fanātismā.

Interese un neticība

Interese turpināja pieaugt. No desmitiem un simtiem draudzes locekļu skaits bija izaudzis līdz tūkstošiem. Bet pēc kāda laika pret šiem jaunatgrieztajiem pamodās pretestība, un baznīcas sāka disciplinēt tos, kas bija pieņēmuši Millera uzskatus. Tas lika viņam teikt: „Ja mums nav taisnība, tad, lūdzu, parādiet, kur mēs kļūdāmies. Parādiet mums ar Dieva Vārdu, ka esam maldos. Mēs esam pietiekami izsmieti- tas nekad mūs nepārliecinās, ka kļūdāmies. Tikai Dieva Vārds var mainīt mūsu uzskatus. Mēs savus secinājumus esam veidojuši rūpīgi un ar lūgšanām, atrodot pierādījumus Rakstos.»¹⁰

Kad cilvēku ļaunums lika Dievam sūtīt plūdus virs zemes, Viņš vispirms atklāja viņiem Savus nodomus. 120 gadus viņi dzirdēja brīdinājumu nožēlot, bet neticēja tam. Viņi izsmēja Dieva vēstnesi. Ja Noa vēsts bija patiesa, kāpēc visa pasaule to neredzēja un tai neticēja? Viens cilvēks nostājas pret tūkstošu gudrību! Viņi neticēja brīdinājumam un nemeklēja patvērumu šķirstā.

Zobgaļi norādīja uz nemainīgo gadalaiku secību un zilajām debesīm, kas nekad nebija devušas lietu. Ar nicinājumu viņi paziņoja, ka Noa ir neizglītots fanātiķis. Viņi dzīvoja tālāk, vēl vairāk ieslīgstot savos ļaunajos ceļos nekā iepriekš. Bet noliktajā laikā pār tiem, kas bija atmetuši Viņa žēlastību, nāca Dieva sods.

[139]

Neticīgie un skeptiķi

Kristus paziņoja, ka, tāpat kā Noa dienās, „tie nenāca pie saprašanas, tiekāms plūdi nāca un aizrāva visus, tāpat būs arī Cilvēka Dēla atnākšana». (Mateja 24:39) Kad tie, kuri sevi sauc par Dieva ļaudīm, apvienojas ar pasauli, kad pasaules greznība kļūst par baznīcas greznību, kad ikviens raugās nākotnē uz daudziem pasaulīgas labklājības gadiem, tad tik pēkšņi, kā uzplaisnī zibens, pienāks gals viņu nepareizajām cerībām, kas vērstas nepareizā virzienā. Tieši tāpat, kā Dievs sūtīja Noa, lai brīdinātu pasauli par plūdu tuvošanos, Viņš sūtīja arī izredzētus vēstnešus, lai pasludinātu, ka tuvojas pēdējā tiesa. Tāpat kā Noa laikabiedri nicinoši smējās par taisnības sludinātāja paredzējumiem, tā Millera dienās daudzi tā saucamie Dieva ļaudis zobojās par brīdinājuma vārdiem.

Nav iespējams atrast vēl pārliecinošākus pierādījumus tam, ka baznīcas bija aizgājušas no Dieva, kā viņu naida pret šo Debesu sūtīto vēsti.

Tie, kuri pieņēma mācību par Kristus otro nākšanu, juta, ka ir laiks ieņemt noteiktu pozīciju. „Mūžības jautājumi viņiem kļuva reāli. .. Debesis bija nonākušas tuvu, un viņi jutās vainīgi Dieva priekšā.»¹¹ Kristieši saprata, ka laiks ir īss, ka tas, kas viņiem ir jāizdara citu labā, jādara ātri. Šķita, ka viņu priekšā atvērta mūžība. Dieva Gars piešķīra spēku viņu aicinājumiem sagatavoties Dieva dienai. Viņu ikdienas dzīve bija rājiens remdenajiem baznīcas locekļiem. Viņi negribēja, lai viņus traucē izpriešanās, naudas pelnīšanās un centienos gūt pasaulīgu godu. Šī iemesla dēļ viņi pretojās adventes ticībai.

Pretinieki centās apkarot pētījumus, mācot, ka pravietojumi ir aizzīmogoti. Šādā veidā protestanti sekoja katoļu pēdās. Protestantu baznīcas paziņoja, ka lielu daļu no Dieva Vārda, īpaši to, kas attiecas uz mūsu laiku, nav iespējams saprast. Mācītāji paziņoja, ka Daniēla grāmatas un Atklāsmes grāmatas pravietojumi ir neaptverami noslēpumi.

¹⁰Bliss, 250., 252. lpp. 11 Turpat, 146. lpp.

Bet Kristus bija norādījis Saviem mācekļiem uz pravieša Daniēla vārdiem: „Kas to lasa, lai *saprot*.» (Mateja 24:15, NKJV) Atklāsmes grāmata *ir* jāsaprot. „Jēzus Kristus atklāsmē, ko Viņam devis Dievs, lai rādītu Saviem kalpiem, kam jānotiek drīzumā. .. Svētīgs tas, kas *lasa*, un tie, kas *klausās* pravieša vēstījuma vārdus un tur to, kas šeit rakstīts; jo noliktais laiks ir tuvu.» (Atklāsmes 1:1,3; slīpraksts pievienots) „

Svētīgs tas, kas *lasa*» — būs tādi, kas nelasīs; „un tie, kas *klausās*»- ir tādi, kas atsakās klausīties jebko, kas saistīts ar pravietojumiem. „...un *tur* to, kas šeit rakstīts» — daudzi atsakās ņemt vērā Atklāsmes grāmatas norādījumus. Neviens no šiem cilvēkiem nevar apsolīto svētību pieprasīt sev.

Kā cilvēks var uzdrīkstēties mācīt, ka Atklāsmē ir pāri cilvēka saprašanas spējām? Tā ir atvērta grāmata, atklāts noslēpums. Atklāsmes grāmata pievērš prātu Daniēla grāmatai. Abās ir svarīgi norādījumi par notikumiem pasaules vēstures beigās.

Jānis redzēja briesmas, konfliktus un Dieva ļaužu galīgo atbrīvošanu. Viņš ziņo par noslēdzošajām vēstīm, kurām jānobriedina zemes raža vai nu Debesu noliktavai, vai iznīcības ugunij, lai tie, kuri novēršas no maldiem un pievēršas patiesībai, varētu uzzināt par briesmām un konfliktiem, kas viņus gaida.

Kāpēc pastāv šī plaši izplatītā nezināšana par svarīgām Svēto Rakstu daļām? Tas ir rezultāts tumsas valdnieka apzinātām pūlēm slēpt cilvēkiem tās Bībeles daļas, kas atklāj viņa krāpšanas. Šī iemesla dēļ Kristus, atklāsmes Devējs, paredzot karu pret Atklāsmi, pasludina par svētīgu ikvienu, kurš lasa, dzird un ievēro pravietojumu.

[140]

Lielā vilšanās. Kāpēc?

Visos laikmetos ikvienā plašākā reformācijā vai reliģiskā kustībā Dieva darbs ir pārsteidzoši līdzīgs. Principi, kā Dievs izturas pret cilvēkiem, vienmēr ir vienādi. Svarīgām kustībām tagadnē vienmēr saskatāmas paralēles pagātnē, un draudzes pieredze iepriekšējos laikmetos ietver mācības mūsu laikam.

Dievs ar Svēto Garu īpaši vada Savus kalpus virs zemes, lai virzītu uz priekšu glābšanas darbu. Cilvēki ir instrumenti Dieva rokās. Viņš dod ikvienam pietiekami daudz gaismas, lai viņi paveiktu Dieva doto darbu. Bet nevienam nekad nav bijusi pilnīga izpratne par Dieva nodomiem darbā tieši tajā laikā, kad viņi dzīvojuši. Dieva pārstāvji pilnībā visos aspektos nesaprot vēsti, ko viņi nes Dieva vārdā. Pat pravieši pilnībā nesaprata atklāsmes, ko Dievs viņiem uzticēja. Viņš to nozīmi atklāja pakāpeniski, no laikmeta uz laikmetu.

Runājot par glābšanu, Pēteris saka, ka par to „ir taujājuši un pētījuši pravieši, kas pravietoja jums nolemto žēlastību. Gribēdami izzināt, *uz kuru vai kādu* laiku norāda Kristus Gars viņos, kas iepriekš liecināja par Kristus ciešanām un tām sekojošo godību. Viņiem tika atklāts, *ka ne viņiem pašiem*, bet *jums* nāk par labu tās lietas.» (1. Pētera 1:1012, *slīpraksts pievienots*) Kāda mācība Dieva ļaudīm kristīgajā laikmetā! Šie svētie Dieva cilvēki „ir taujājuši un pētījuši» atklāsmes, ko Dievs viņiem bija devis paudzēm, kas vēl nebija dzimušas. Kāds rājiens pasauli mīlošajai vienaldzībai, kas apmierināta, paziņojot, ka pravietojumi nevienam nav saprotami!

Reizēm tradīcijas un nepareizas mācības pat Dieva kalpu prātus ir padarījušas tik aklus, ka viņi tikai daļēji uztver to, kas atklāts Viņa Vārdā. Pat tad, kad Glābējs bija kopā ar Saviem mācekļiem, viņi bija pieņēmuši izplatīto uzskatu par Mesiju kā laicīgu valdnieku, kurš paaugstinās Israēlu, padarot to par vispasaules impēriju. Viņi nespēja saprast Kristus vārdus, kas paredzēja Viņa ciešanas un nāvi.

„Laiks ir piepildīts!»

Kristus viņus izsūtīja darbā ar vēsti: „Laiks ir piepildīts, un Dieva valstība ir tuvu atnākusi! Atgriezieties no grēkiem un ticiet uz evaņģēliju.» (Marka 1:15) Šīs vēsts pamatā bija Daniēla grāmatas 9. nodaļā minētais pravietojums. „Sešdesmit deviņām nedēļām» bija jāilgst līdz „svaidītam valdniekam», un mācekļi gaidīja Mesijas valstības nodibināšanu Jeruzālemē, lai tā sāktu valdīt pār visu zemi.

Viņi sludināja Jēzus uzticēto vēsti, lai gan pārprata tās nozīmi. Pamatodami savu paziņojumu uz Daniēla grāmatas 9. nodaļas 25. pantu, viņi nepamanīja nākamajā pantā rakstīto, ka Svaidītais tiks „nogalināts». Viņi ar sirdi bija pieķērušies laicīgās impērijas godībai, un tas aptumšoja viņu izpratni. Tieši tad, kad tauta gaidīja, lai redzētu, kā viņu Kungs ieņem Dāvida troni, Viņš tika arestēts, sist, izsmiets, notiesāts un paaugstināts pie krusta. Kāds izmisums un kādas sāpes plosīja šo mācekļu sirdis!

Kristus bija atnācis precīzi pareģotajā laikā. Raksti bija piepildījušies visos sīkumos. Dieva Vārds un Gars apstiprināja Viņa kā Dēla dievišķās pilnvaras. Tomēr mācekļu prātus aizēnoja šaubas. Ja Jēzus būtu bijis īstais Mesija, vai viņi būtu nonākuši šādā nelaimē un piedzīvotu vilšanos? Šis jautājums mocīja viņu dvēseles bezcerības pilnajā sabatā starp Viņa nāvi un augšāmcelšanos.

Tomēr Dievs viņus nebija atstājis. „Ja es arī mītu tumsā, tad tomēr Tas Kungs ir mana gaisma! .. Viņš mani izvedīs gaismā, tā ka es ar prieku skatīšu Viņa taisnību.» „Taisnajiem Viņš tumsībā uzaust kā gaisma.» „Es darīšu tumsību viņu acīm par gaismu un nelīdzenumu par līdzenu ceļu. To visu Es darīšu un viņus nepametīšu.» (Mihās 7:8, 9; Psalmi 112:4; Jesajas 42:16, NKJV)

Mācekļu sludinātais bija patiesība. „Laiks ir piepildīts, un Dieva valstība ir tuvu atnākusi!» Kad laiks pagāja — Daniēla grāmatas 9. nodaļā minētās 69 nedēļas, kas ilga līdz Mesijam, līdz „svaidītajam», Kristus pēc Jāņa kristības bija saņēmis Gara svaidījumu. „Dieva valstība» nebija domāta laicīga impērija, kā viņi bija mācīti ticēt. Tā arī nebija domāta nemirstīgā valstība nākotnē, kurai kalpos „visas varas un būs padotas». (Daniēla 7:27)

Izteiciens „Dieva valstība» attiecas gan uz žēlastības valstību, gan uz godības valstību. Apustulis saka: „Tāpēc pieiesim bez bailēm pie žēlastības troņa, lai saņemtu apžēlošanu un atrastu žēlastību, palīdzību īstā laikā.» (Ebrejiem 4:16) Tronis norāda uz valstības eksistenci. Kristus izmanto izteicienu „Debesu valstība», runājot par žēlastības darbu cilvēku sirdīs. Tā godības tronis aino godības valstību (Mateja 25:31, 32). Šī valstība vēl joprojām ir nākotnē. Tā netiks nodibināta līdz pat Kristus otrajai atnākšanai.

Kad Glābējs atdeva Savu dzīvību un izsaucās: „Ir piepildīts!», Viņš apstiprināja glābšanas apsoliĵumu, kas tika dots grēcīgajam laulātajam pārim Ēdenē. Tajā brīdī tika nodibināta žēlastības valstība, kas iepriekš bija pastāvējusi, pamatojoties uz Dieva apsoliĵumu.

Tādējādi Kristus nāve- notikums, ko mācekļi redzēja kā savu cerību sabrukumu, — patiesībā nostiprināja šo valstību uz mūžīgiem laikiem. Lai gan tā sagādāja sāpīgu vilšanos, tas bija pierādījums, ka viņu ticība ir bijusi pareiza. Notikums, kas bija pildījis viņus ar izmisumu, atvēra cerības durvis visiem Dieva uzticīgajiem visos laikmetos.

Jēzus mīlestības šķīstais zelts mācekļos bija sajaukts kopā ar lēto savtīgas godkāres metālu. Viņu uzmanība bija pievērsta tronim, kronim un slavai. Viņu sirds lepnums, slāpes pēc pasaulīga goda nebija ļāvušas sadzirdēt Glābēja vārdus, kas atklāja Viņa valstības patieso raksturu un norādīja uz Viņa nāvi. Šīs kļūdas sekas bija smagais pārbaudījums, ko Dievs pieļāva viņu pašu labā. Dievs gribēja uzticēt mācekļiem godības pilno Kunga augšāmcelšanās evaņģēliju. Viņš pieļāva šos šķietami rūgtos piedzīvojumus, lai sagatavotu viņus šim darbam.

Pēc augšāmcelšanās Jēzus parādījās Saviem mācekļiem uz Emavas ceļa un „izskaidroja visus rakstus, kas par Viņu rakstīti». Viņš gribēja piesaistīt viņu ticību stipram „praviešu vārdam» (Lūkas 24:27; 2. Pētera 1:19) ne tikai ar Savu personīgo liecību, bet arī ar Vecās Derības pravietojumiem. Sniedzot šīs zināšanas, Jēzus pirmais solis bija norādīt mācekļiem uz „Mozu un visiem praviešiem» Vecās Derības Rakstos.

No izmisuma līdz pārlicībai

Tagad mācekļi daudz pilnīgāk, nekā jebkad agrāk, ieraudzīja „Viņu, par ko rakstīja Mozus bauslība un arī pravieši». Neskaidrības un izmisuma vietā stājās pārlicība un neaptumšota ticība. Viņi bija pārdzīvojuši vismagākos pārbaudījumus, kādi vien iespējami, lai piedzīvotu un ieraudzītu, cik uzvaroši piepildās Dieva Vārds. Kas pēc visa tā varētu iedragāt viņu ticību? Dziļākajās ciešanās viņiem bija „stiprs mierinājums», cerība, kas bija līdzīga „drošam un stipram dvēseles enkuram». (Ebrejiem 6:18, 19)

Kungs saka: „Mana tauta nekad vairs lai nenokļūst kaunā.» „Vakaram kā viešņas nāk līdzī asaras, bet jaunais rīts ir atkal pilns gaviļu.» (Joēla 2:26; Psalmi 30:5) Šie mācekļi

sastapa Glābēju augšāmcelšanās dienā, un viņu sirdis dega, klausoties Viņa vārdos. Pirms debesbraukšanas Jēzus viņiem pavēlēja: „Eita pa visu pasauli un pasludiniet evaņģēliju visai radībai,» piebilstot: „Redzi, es esmu pie jums ik dienas.» (Marka 16:15; Mateja 28:20) Vasarsvētku dienā lejā nonāca apsoltais Iepriecinātājs, un ticīgo sirdis savilņoja Debesīs uzņemta Kunga dzīvā klātbūtnē.

Mācekļu vēsts salīdzinājumā ar 1844. gada vēsti

Mācekļu piedzīvojumi Kristus pirmās nākšanas laikā līdzinājās tam, ko piedzīvoja Viņa otrās nākšanas sludinātāji. Kā mācekļi sludināja, ka „laiks ir piepildīts, un Dieva valstība ir tuvu atnākusi», tā Millers un viņa biedri ziņoja, ka drīz noslēgsies pēdējais pravietiskais laika periods Bībelē, sāksies tiesa un tiks nodibināta mūžīgā valstība. Mācekļu vēsts par laiku pamatā bija Daniēla grāmatas 9. nodaļā minētās 70 nedēļas. Vēsts, ko sniedza Millers un viņa biedri, pasludināja Daniēla grāmatas 8. nodaļas 14. pantā minētā 2300 gadu perioda beigas. 70 nedēļas bija daļa no šī laika perioda. Abu sludināšanu pamatā bija viena un tā paša pravietojuma atšķirīgu daļu piepildīšanās.

Līdzīgi pirmajiem mācekļiem, arī Viljams Millers un viņa biedri pilnībā neizprata pašu nestās vēsts nozīmi. Draudzē sen iesakņojušās kļūdas traucēja viņiem pareizi izskaidrot kādu svarīgu pravietojuma punktu. Tāpēc, lai gan viņi nesa vēsti, ko Dievs viņiem bija uzticējis, tās nozīmes nepareizās izpratnes dēļ viņi piedzīvoja vilšanos.

[144] Millers bija pieņēmis plaši atzītu uzskatu, ka zeme ir „svētnīca», un viņš uzskatīja, ka „svētnīcas šķīstīšana» aino zemes šķīstīšanu ugunī, Jēzum atgriežoties. Tāpēc viņš bija secinājis, ka 2300 dienu noslēgums attiecas uz otrās nākšanas laiku.

Svētnīcas šķīstīšana bija pēdējais augstā priesteru darbs ikgadējā kalpošanas ciklā. Tas bija salīdzināšanas darba noslēgums- Israēla atbrīvošana no grēka jeb tā likvidēšana. Tas pirmām kārtām ilustrēja mūsu Augstā Priestera pēdējo darbu Debesīs, atbrīvojot Savu tautu no Debesu grāmatās ierakstītiem grēkiem vai izdzēšot tos. Šī kalpošana ietver izmeklēšanu, tiesu, un tā notiek tieši pirms Kristus nākšanas debesu padebešos, jo tad, kad Viņš nāks, lēmums par ikvienu būs jau pieņemts. Jēzus saka: „Redzi, Es nāku drīz, un Mana alga līdz ar Mani atmaksāt ikvienam pēc viņa darbiem.» Šī ir tiesa, ko pasludina pirmais eņģelis Atklāsmes grāmatas 14. nodaļas 7. pantā: „Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi tiesas stunda.»

Tie, kuri pasludināja šo brīdinājumu, sniedza īsto vēsti īstajā laikā. Tieši tāpat, kā mācekļi kļūdījās jautājumā par valstības nodibināšanu „septiņdesmit nedēļu» beigās, tā arī adventisti kļūdījās attiecībā uz notikumiem, kas norisinājās pēc „2300 vakariem un rītiem». Abos gadījumos prātus akus pret patiesību bija padarījuši populāri maldi. Abas grupas piepildīja Dieva gribu, sniedzot

Viņa doto vēsti, un abas piedzīvoja vilšanos vēsts nepareizas izpratnes dēļ. Ļaujot brīdinājumu par tiesu pasniegt tādu, kāds tas bija, Dievs tomēr piepildīja Savu gribu. Pēc Viņa plāna vēstij bija jāpārbauda un jāattīra draudze. Vai viņu sirdis ir saistītas ar šo pasauli vai ar Kristu un Debesīm? Vai viņi ir gatavi atteikties no savas pasaulīgās godkāres un būt atvērti sava Kunga nākšanai?

Šī vilšanās pārbaudīja arī to sirdis, kas teica, ka ir pieņēmuši brīdinājumu. Vai viņi ātri atteiksies no saviem piedzīvojumiem un atmetīs uzticību Dieva Vārdam, kad tiks aicināti paciest pasaules nicinājumu, kā arī kavēšanās un vilšanās pārbaudi? Vai tāpēc, ka viņi uzreiz nesaprata Dieva nodomus, tie atmetīs patiesības, ko skaidri atklāj Viņa Vārds?

Šis pārbaudījums iemācīja viņiem, cik bīstami ir pieņemt cilvēcīgus skaidrojumus, nevis ļaut Bībelei pašai sevi izskaidrot. Tas lika Dieva bērniem dziļāk pētīt Vārdu, lai

pārbaudītu daudz rūpīgāk savas ticības pamatus un atmestu visu, kas nav pamatots Rakstos, vienalga, cik plaši to pieņem kristīgā pasaule.

Tas, kas pārbaudījumu stundā šķita tumšs, vēlāk kļuva skaidrs. Neraugoties uz smago pārbaudījumu, kas bija viņu kļūdu sekas, viņi svētīgos piedzīvojumos iemācījās, ka Kungs ir „žēlsirdīgs un apžēlotājs» un ka visi Viņa ceļi „ir žēlastība un uzticība tiem, kas tur Viņa derību un Viņa liecības». (Jēkaba 5:11; Psalmi 25:10)

Mīlot Kristus nākšanu

Atklāsmes grāmatas 14. nodaļas pirmā eņģeļa vēsts pareģo lielu reliģisku atmodu. Tā attēlo eņģeli, lidojam „debesu vidū; tam bija mūžīgs evaņģēlijs sludināms tiem, kas dzīvo virs zemes, un visām tautām un ciltīm, valodām un tautībām.» „Stiprā balsī» viņš pasludina: „Bīstieties Dieva un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi Viņa tiesas stunda; pielūdziet To, kas radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus.» (Atklāsmes 14:6, 7)

Eņģelis aino darba cēlo raksturu, kas bija jāpaveic vēstij, kā arī spēku un godību, kas to pavadīs. Eņģeļa lidošana „debesu vidū», „skaļā balss» un nonākšana pie „visām tautām un ciltīm, valodām un tautībām» parāda strauju, visu pasauli aptverošu kustību. Uzrodoties tā pasludina tiesas sākšanos.

Šī vēsts ir daļa no evaņģēlija, ko var pasludināt tikai pēdējās dienās, jo tikai tad tā ir patiesība, ka ir pienākusi tiesas stunda. Daniēlam teica, lai viņš noslēdz sava pravietojuma daļu, kas attiecas uz pēdējām dienām, un apzīmogo to „līdz pēdējam beigu laikam». (Daniēla 12:4) Vēsti par tiesu varēs pasludināt, tikai pamatojoties uz šo pravietojumu piepildīšanos.

Pāvils brīdināja draudzi, lai tā negaida Kristus nākšanu viņu dzīves laikā. Kunga nākšanu mēs varam gaidīt tikai pēc lielās atkrišanas un „grēka cilvēka» ilgās valdīšanas (sk. 2. Tesalonīķiešiem 2:3). „Grēka cilvēks», arī „netaisnības noslēpums», „pazušanas dēls» un „netaisnais»- attēlo pāvestību, kurai vajadzēja saglabāt virsvaldību 1260 gadus. Šis laika periods noslēdzās 1798. gadā. Kristus nākšana nevarēja notikt pirms šī laika. Pāvila brīdinājums attiecas uz kristīgo laikmetu līdz 1798. gadam. Vēsts par Kristus otro nākšanu bija jāpasludina pēc šī laika.

Nekad iepriekš tāda vēsts netika sludināta. Kā mēs redzējam, Pāvils to nesludināja. Viņš norādīja, ka Kunga nākšana ir tālā nākotnē. Mārtiņš Luters tiesas laiku atlika aptuveni pēc 300 gadiem. Bet kopš 1798. gada Daniēla grāmata ir atzīmogota, un daudzi ir sludinājuši, ka tiesas laiks ir tuvu.

Dažādās zemēs vienlaikus

Tāpat kā reformācija 16. gadsimtā, arī adventes kustība vienlaikus sākās dažādās valstīs. Dievs vadīja ticīgos pētīt pravietojumus, un viņi redzēja pārlicinošus pierādījumus, ka gals ir tuvu. Savstarpēji nesaistītas kristiešu grupas, pētot tikai Rakstus, secināja, ka Glābēja nākšana ir tuvu.

[146] Trīs gadus pēc tam, kad Millers bija izpratis pravietojumus, Kunga drīzo nākšanu sāka sludināt Jozefs Vulfs, „misionārs pasaulei». Dzimis Vācijā ebreju ģimenē, viņš jau mazotnē bija ieguvis pārlicību, ka kristīgā reliģija ir patiesa. Viņš dedzīgi klausījās sarunas, kas ritēja starp dievbijīgajiem ebrejiem, kuri sapulcējās tēva mājās, lai pārrunātu savas tautas cerības — gaidāmā Mesijas godību un Israēla atjaunošanu. Kādu dienu, izdzirdējis pieminām Jēzu no Nācaretes, zēns jautāja, kas Viņš ir. „Vistalantīgākais jūds,» tēvs atbildēja, „bet Viņš apgalvoja, ka ir Mesija, tāpēc jūdu tribunāls piesprieda Viņam nāvesodu.»

„Kāpēc Jeruzāleme ir izpostīta?» zēns jautāja. „Un kāpēc mēs esam gūstā?»

„Ak vai, ak vai!» atbildēja tēvs, „tāpēc, ka jūdi nogalināja praviešus.» Bērna prātā nekavējoties radās doma: „Varbūt arī Jēzus bija pravietis un jūdi nogalināja Viņu, lai

gan Viņš bija nevainīgs.» Kaut arī viņam bija aizliegts ieiet kristiešu baznīcā, zēns bieži stāvēja ārpusē un klausījās sludināšanu. Kad viņam bija septiņi gadi, viņš lielījās savam kristīgajam kaimiņam par Israēla uzvaru nākotnē, kad atnāks Mesija. Vecais vīrs laipni sacīja: „Dārgo zēn, es tev pastāstīšu, kas bija patiesais Mesija. Tas bija Jēzus no Nācāretes, .. ko tavi senči ir situši krustā. .. Aizej mājās un izlasi Jesajas grāmatas 53. nodaļu, un tu pārlicināsies, ka Jēzus Kristus ir Dieva Dēls.»¹

Viņš devās mājās, izlasīja Rakstus un pārsteigts ieraudzīja, cik pilnīgi tie bija piepildījušies Jēzū no Nācāretes. Vai kristieša vārdi bija patiesi? Zēns lūdza, lai tēvs izskaidro viņam šo pravietojumu, bet viņš sastapās ar tik bargu klusumu, ka vairs nekad neuzdrošinājās atgriezties pie šī jautājuma.

Kad Jozefam bija tikai 11 gadu, viņš devās pasaulē, lai iegūtu izglītību, izvēlētos savu reliģiju un nodarbošanos. Viņam savs ceļš bija jāizveido vienam un bez naudas. Zēns mācījās čakli un uzturēja sevi, mācot ebreju valodu. Viņš pieņēma katoļu ticību un devās studēt uz Propagandas koledžu Romā. Tur viņš atklāti nostājās pret baznīcas vardarbību un prasīja reformu. Pēc kāda laika viņš no Romas tika izraidīts. Kļuva skaidrs, ka viņu nekad nevarēs piespiest pakļauties Romas noteikumiem. Viņš tika nosaukts par bezcerīgu un viņam ļāva doties, kurp acis rāda. Viņš devās uz Angliju un pievienojās anglikāņu baznīcai. 1821. gadā pēc divu gadu studijām viņš sāka savu misiju.

Vulfs saprata, ka pravietojumi norāda uz Kristus otro nākšanu spēkā un godībā. Cenšoties vest ļaudis pie Jēzus no Nācāretes kā pie apsoltā Glābēja, norādīt tiem uz Viņa pirmo nākšanu, lai kļūtu par grēka upuri, viņš mācīja tiem arī par Kristus otro nākšanu.

Vulfs ticēja, ka Kunga nākšana ir ļoti tuvu. Viņa pravietisko periodu skaidrojumi tikai par dažiem gadiem atšķīrās no Millera norādītā laika. „Vai mūsu Kungs .. nav devis mums laika zīmes, lai mēs varētu zināt vismaz Viņa nākšanas tuvošanos, gluži kā cilvēks zina, ka tuvojas vasara, kad vīģes kokam sāk plaukt lapas? Ar laika zīmēm vajadzētu pietikt, lai saprastu, ka Viņa nākšanai ir jāsapatavojas gluži tāpat, kā Noa sagatavoja šķirstu.»²

Pret populāriem skaidrojumiem

[147]

Par populāro Rakstu skaidrošanas sistēmu Vulfs rakstīja: „Lielākā daļa kristīgo baznīcu ir novirzījušās no skaidrās Rakstu izpratnes, un .. domā, ka tur, kur viņi lasa jūdi, ir jāsaprot *pagāni*. Kur rakstīts *Jeruzāleme*., jāsaprot *baznīca*; un, kur rakstīts *zeme*, tur ir domātas *debesis*. Kunga nākšana jāsaprot kā misionāru biedrību veidošanās. Došanās uz Kunga nama kalnu nozīmē *plašu metodistu sapulci*». ³

No 1821. līdz 1845. gadam Vulfs ceļoja pa Ēģipti, Etiopiju, Palestīnu, Sīriju, Persiju, Buhāru, Indiju un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Spēks Grāmatā

Dr. Vulfs ceļoja pa visnecivilizētākajām valstīm bez aizsardzības, paciezdams grūtības un pakļauts neskaitāmām briesmām. Viņš cieta badu, tika pārdots kā vergs, trīs reizes notiesāts uz nāvi, viņam uzbruka laupītāji un vairākas reizes viņš gandrīz nomira no slāpēm. Reiz viņam tika atņemts viss, kas viņam piederēja, un viņš tika pamests, lai dotos simtiem jūdžu ar kājām, šķērsojot kalnus, sniegam sitoties sejā un basām kājām, kas no sasalušās zemes bija kļuvušas nejutīgas.

¹ *Travels and Adventures of the Rev. Joseph Wolff*, 1. sēj., 6., 7. lpp.

² Joseph Wolff, *Researches and Missionary Labors*, 404., 405. lpp.

³ *Journal of the Rev. Joseph Wolff* 9 6 . lpp.

Kad ļaudis brīdināja viņu neiet neapbruņotam pie mežoniem, naidīgām ciltīm, viņš atbildēja, ka ir „nodrošināts ar ieročiem»- „ar lūgšanu, dedzību par Kristu un uzticību Viņa palīdzībai». * „Es esmu arī nodrošināts ar mīlestību uz Dievu un uz tuvāko savā sirdī, un manās rokās ir Bībele.»

„Es jutu, ka mans spēks ir Grāmatā un ka tās varenība mani uzturēs.»⁴

Viņš turpināja strādāt, līdz vēsts bija izplatījusies lielā apdzīvotās pasaules daļā. Starp jūdiem, turkiem, persiešiem, indiešiem un citām tautībām un rasēm viņš izplatīja Dieva Vārdu dažādās valodās. Visur viņš sludināja Mesijas nākšanu.

Buhārā Vulfs sastapa savrup dzīvojošu tautu, kurai bija mācība par Kunga drīzo nākšanu. „Arābiem Jemenā,» viņš stāstīja, „ir grāmata, ko sauc par Seeru, kas pareģo Kristus otro nākšanu un Viņa valdīšanu godībā. Viņi gaida lielos notikumus 1840. gadā.» „Es atradu Israēla bērņus no Dana cilts, .. kas kopā ar Rehaba bērņiem gaida drīzu Mesijas nākšanu debesu padebešos.»⁵

Kāds cits misionārs līdzīgu ticību atrada Tatārijā, Austrumeiropas apgabalā. Tatāru priesteris viņam vaicāja, kad Kristus nāks otrreiz. Kad misionārs atteica, ka par to neko nezina, priesteris bija pārsteigts par šādu Bībeles skolotāja zināšanu trūkumu. Pamatojoties uz pravietojumiem, viņš apliecināja pats savu ticību, ka Kristus nāks ap 1844. gadu.

Adventes vēsts Anglijā

Adventes vēsti Anglijā sāka sludināt jau 1826. gadā. Tajā parasti nebija iekļauts precīzs Viņa nākšanas laiks, bet patiesība par Kristus drīzo nākšanu spēkā un godībā tika plaši sludināta. Kāds angļu rakstnieks apgalvo, ka „valstības evaņģēliju» sludināja aptuveni septiņi simti Anglijas baznīcas mācītāji.

[148] Lielbritānija arī saņēma vēsti, kas norādīja uz 1844. gadu kā uz Kunga nākšanas laiku. Plaši izplatītas bija adventes publikācijas no Amerikas Savienotajām Valstīm. 1842. gadā kāds anglis, vārdā Roberts Vinters, kurš bija pieņēmis adventes ticību Amerikā, atgriezās savā dzimtajā zemē, lai izplatītu vēsti par Kunga nākšanu. Daudzi viņam šajā darbā pievienojās no dažādām Anglijas daļām.

Dienvidamerikā vēsti par Kristus drīzo nākšanu bija uztvēris Lakunza, spāņu izcelsmes jezuīts. Gribēdams izvairīties no Romas nosodījuma, viņš savu versiju publicēja ar pseidonīmu Rabīns BenEzra, kurš apgalvoja, ka ir atgriezies jūds. Ap 1825. gadu angļu valodā tika pārtulkota viņa grāmata, kas palīdzēja padziļināt Anglijā pamodušos interesi.

Atklāsme atklājas Bengelam

Vācijā mācību par Kristus drīzo nākšanu sludināja luterāņu mācītājs un Bībeles pētnieks Bengels. Gatavojot svētrunu par Atklāsmes grāmatas 21. nodaļu, viņa prātā pēkšņi atausa gaisma par Kristus otro nākšanu, un viņš sāka saprast Atklāsmes grāmatas pravietojumus. Pravietisko ainu godība un svarīgums viņu sa trieca, un viņam uz kādu laiku bija jāatiet no šī temata. Runājot no kanceles, tas viņam atkal dzīvi atausa prātā. No tā brīža viņš savu dzīvi veltīja pravietojumu izpētei un drīz nonāca pie ticības, ka Kristus nākšana ir tuvu. Laiks, kad viņš noteica otro nākšanu, tikai par dažiem gadiem atšķīrās no Millera aprēķina.

* Attāls Turcijas reģions starp Afganistānu un Krieviju.

⁴W. H. D. Adams, *In Perils Of*, 192.,201. 1pp.

⁵*Journal of the Rev. Joseph Wolff* 377., 389. 1pp.

Bengela raksti izplatījās Virtembergas pavalstī, kur viņš dzīvoja, un arī citos Vācijas apgabalos. Cilvēki Vācijā dzirdēja adventes vēsti tajā pašā laikā, kad tā piesaistīja uzmanību citās zemēs.

Šveices pilsētā Ženēvā otro atnākšanu sludināja Gausens. Kad viņš sāka kalpot, viņu bieži pārņēma šaubas. Jaunībā viņš bija sācis interesēties par pravietojumiem. Pabeidzis lasīt Rollina „Seno laiku vēsturi», viņš izlasīja Daniēla grāmatas otro nodaļu. Viņš bija pārsteigts, cik precīzi bija piepildījušies pravietojumi. Tas bija pierādījums, ka Raksti ir inspirēti. Viņš vairs nevarēja samierināties ar racionālismu un, pētot Bībeli, ieguva tajā īstu ticību.

Gausens sāka ticēt, ka Kunga nākšana ir tuvu. Pārliecināts, ka šī patiesība ir svarīga, viņš vēlējās atklāt to ļaudīm. Bet populārais uzskats, ka neviens nespēj izprast Daniēla pravietojumus, bija nopietns šķērslis. Līdz viņš nolēma sākt ar bērniem, kā to iepriekš, nesot evaņģēliju Ženēvā, bija darījis Farels. Tā viņš cerēja ieinteresēt arī vecākus. Gausens stāstīja: „Es sapulcināju bērnus. Ja bērnu skaits grupā pieauga un es redzēju, ka viņi klausās, ir iepriecināti, ieinteresēti, ka viņi saprot un spēj izskaidrot pārrunāto jautājumu, biju pārliecināts, ka man drīz būs vēl viena grupa un pēc kāda laika pieaugušie sapratīs, ka ir vērts veltīt laiku, lai apsēstos un pētītu. Kad tas notiek, Dieva lieta ir uzvarējusi.»⁶

Kad viņš runāja ar bērniem, klausīties nāca arī vecāki cilvēki. Viņa baznīcas soli bija pilni ar klausītājiem, ar augsta ranga un izglītotiem cilvēkiem, ar savādniekiem un svešiniekiem, kuri bija ieradušies apskatīt Ženēvu. Viņi savukārt aiznesa vēsti uz citām vietām.

Iedrošināts Gausens publicēja savas lekcijas, cerot veicināt pravietisko grāmatu izpēti. Vēlāk viņš kļuva par skolotāju kādā teoloģiskā skolā, bet svētdienās turpināja savu darbu, uzrunājot bērnus un sniedzot viņiem vēsti no Rakstiem. Izmantojot profesora krēslu un presi, kā arī būdams bērnu skolotājs, viņš daudzus gadus bija līdzeklis, lai piesaistītu ļaužu uzmanību pravietojumiem, kas parādīja, ka Kunga nākšana ir tuvu.

[149]

Bērni sludinātāji Skandināvijā

Adventes vēsts tika sludināta arī Skandināvijā. Tā pamudināja daudzus cilvēkus nožēlot un atstāt grēkus un lūgt piedošanu Kristus vārdā. Bet oficiālās valsts baznīcas garīdznieki pretojās kustībai, un daži, kuri sludināja vēsti, tika iemesti cietumā.

Daudzviet, kur ierēdņi bija apklusinājuši Kunga drīzās nākšanas sludinātājus, Dievs izvēlējās sūtīt vēsti ar mazu bērnu palīdzību. Tā kā viņi bija nepilngadīgi, valsts nevarēja viņus ierobežot, un viņiem atļāva netraucēti runāt.

Ļaudis pulcējās vienkāršās strādnieku mājās, lai dzirdētu brīdinājumu. Daži bērni, kuri sludināja, nebija vecāki par sešiem vai astoņiem gadiem. Lai gan viņu dzīve liecināja, ka viņi mīl Glābēju, parastos apstākļos viņiem piemita tikai tāda gudrība un spējas, kādas parasti ir šāda vecuma bērniem. Bet, stāvot cilvēku priekšā, viņus vadīja ietekme, kas bija pārāka par viņu dabīgo apdāvinātību. Viņu balss tonis un manieres izmainījās, un ar svinīgu spēku viņi izteica brīdinājumu par tiesu.

„Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo tiesas stunda ir atnākusi.»

Cilvēki klausījās drebēdami. Dieva Gars uzrunāja viņu sirdis. Daudzi sāka meklēt Rakstos, dzērāji un netikļi tika pārveidoti. Pārmaiņas notika tik ievērojami, ka pat oficiālās baznīcas kalpotājiem bija jāatzīst Dieva vadība šajā kustībā.

⁶L. Gaussen, *Daniel the Prophet*, 2. sēj., priekšvārds.

Tas bija Dieva prāts, lai ziņas par Glābēja nākšanu izskanētu Skandināvijā. Kad Jēzus tuvojās Jeruzālemei, ļaudis, priesteru un valdnieku iebiedēti, pie pilsētas vārtiem pārtrauca priecīgo slavēšanu. Bet bērni tempļa pagalmā sāka korī dziedāt un gaviļēt: „Ozanna Dāvida Dēlam!» (Mateja 21:816)

Kā Dievs strādāja ar bērnu palīdzību Kristus pirmās nākšanas laikā, tā viņš arī strādāja, sniedzot vēsti par Viņa otro nākšanu.

Vēsts izplatās

Amerika kļuva par lielās adventes kustības centru. Millera un viņa biedru raksti izplatījās tālās zemēs, misionāri bija izgājuši pa visu pasauli. Vēsts par mūžīgo evaņģēliju izplatījās tāli un plaši: „Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi tiesas stunda.»

[150] Pravietojumi, kas šķita norādām uz Kristus nākšanu 1844. gada pavasarī, dziļi ietekmēja cilvēku prātus. Daudzi bija pārliecināti, ka argumenti, kas izriet no pravietiskajiem periodiem, ir pareizi. Atmetuši lepnumu par savu viedokli, viņi ar prieku uzņēma patiesību. Daži mācītāji atstāja savu baznīcu un algu un pievienojās Jēzus nākšanas sludināšanai. Tomēr šo vēsti pieņēma maz mācītāju, un tāpēc Dievs to uzticēja galvenokārt pazemīgiem draudzes locekļiem. Fermeri atstāja savus laukus, mehāniķi- instrumentus, tirgotāji- preces un veikalus, speciālisti- savus posteņus. Viņi labprātīgi uzņēmās smagu darbu, nabadzību un ciešanas, lai aicinātu ļaudis nožēlot grēkus un iegūt glābšanu. Tūkstoši pieņēma adventes patiesību.

Vienkārši Raksti dod pārliecību

Līdzīgi Jānim Kristītājam, sludinātāji lika cirvi pie koka saknēm un aicināja ikvienu nest „vērtīgu nožēlas augļus». Asā pretstatā pārliecībai par mieru un drošību, kas izskanēja no populārām kancelēm, vienkāršā Rakstu liecība deva pārliecību, kurai tikai nedaudzi spēja stāties pretī. Daudzi nāca pie Kunga nožēlā. Mīlestību, ko ļaudis bija tik ilgi piesaistījuši laicīgām lietām, viņi tagad pavērsa pret Debesīm. Ar mīkstinātām un pazemīgām sirdīm viņi pievienojās, lai nestu vēsti: „Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi tiesas stunda.»

Grēcinieki ar asarām acīs jautāja: „Kas man ir jādara, lai es būtu glābts?» Tie, kuri bija bijuši negodīgi, centās to izlīdzināt. Ikviens, kas atrada mieru Kristū, ilgojās līdzdalīt svētības arī citiem. Vecāku sirdis pievērsās bērniem, un bērnu sirdis vecākiem (Maleahija 4:5, 6). Lepnuma un nepatikas barjeras bija pazudušas. Cilvēki no sirds nožēloja grēkus. Visur bija sirdis, kas vērsās pie Dieva lūgšanās. Daudzi, lūdzot visu nakti, cīnījās par pārliecību, ka viņu grēki ir piedoti, vai par savu tuvinieku un kaimiņu atgriešanos.

Visas ļaužu grupas, gan bagātie, gan nabagie, gan augsti stāvošie, gan zemie, ļoti vēlējās dzirdēt vēsti par Kristus otro atnākšanu. Dieva Gars deva spēku Savai patiesībai. Ļaudis juta svēto eņģeļu klātbūtni šajās sanāksmēs, un katru dienu daudzi pievienojās ticīgajiem. Milzīgi pūļi klusēdami klausījās svinīgos vārdus. Šķita, ka Debesis un zeme tuvojas viena otrai. Ļaudis devās mājās ar slavas vārdiem uz lūpām, un klusajā naktī atskanēja priecīgas skaņas. Neviens no tiem, kuri apmeklēja šīs sanāksmes, nekad nespēja aizmirst šīs ainas, kas izraisīja visdziļāko interesi.

Pretestība vēstij

Vēsts par konkrētu Kristus nākšanas laiku izraisīja lielu pretestību daudzos cilvēkos visos sabiedrības slāņos, sākot ar mācītājiem aiz kanceles līdz pat vispārdošākajiem grēciniekiem. Daudzi paziņoja, ka viņiem nav iebildumu pret mācību par otro nākšanu, bet iebilst tikai pret konkrētu laiku. Tomēr Dieva visu redzošā acs lasīja viņu sirdīs. Viņi negribēja dzirdēt, ka Kristus nāks, lai taisnībā tiesātu pasauli. Viņu darbs nebūtu izturējis sirdis pārmeklējošā Dieva pārbaudi, un viņi baidījās sastapt savu Kungu. Līdzīgi jūdiem Kristus pirmās adventes laikā, viņi nebija sagatavoti uzņemt Jēzu. Šie cilvēki ne tikai atteicās uzklaut Bībeles skaidros argumentus, bet arī izsmēja tos, kas meklēja Kungu. Sātans meta Kristum sejā dzelīgas piezīmes, ka tie, kas saucas Viņa ļaudis, tik maz mīl Viņu, ka nevēlas, lai Viņš atgrieztos.

Tie, kuri atmata adventes ticību, visbiežāk izmantoja argumentu, ka „neviens nezina dienu un stundu». Rakstos ir pants: „Bet dienu un stundu neviens nezina, ne debesu eņģeļi, ne Dēls, kā vien Tēvs.» (Mateja 24:36) Tie, kuri meklēja Kungu, izskaidroja šo pantu un skaidri parādīja, ka viņu pretinieki to izmanto nepareizi.

Neviens Glābēja izteiciens nebija domāts, lai iznīcinātu citu. Lai gan neviens nezina ne Viņa nākšanas dienu, ne stundu, no mums tiek prasīts, lai mēs zinātu, ka tā ir tuvu. Neņemot vērā vai atteikties uzzināt, kad tuvojas Viņa nākšana, mums ir tikpat fatāli kā cilvēkiem Noa dienās nezināt, ka tuvojas plūdi. Kristus saka: „Ja tu nebūsi nomodā, Es nāksu kā zaglis, un tu nezināsi, kurā stundā Es nāksu pār tevi.» (Atklāsmes 3:3)

Par tiem, kuri ir pieņēmuši Glābēja brīdinājumu, Pāvils saka: „Bet jūs, brāļi, nedzīvojat tumsībā, ka šī diena jūs varētu pārsteigt kā kāds zaglis; jo jūs visi esat gaismas bērni un dienas bērni. Mēs nepiederam ne naktij, ne tumsai.» (1. Tesaloniķiešiem 5:4, 5)

Bet tie, kuri vēlējās attaisnojumu, lai varētu atnest patiesību, atteicās uzklaut šo paskaidrojumu, un vārdi „neviens nezina ne dienu, ne stundu» turpināja atbalsoties no zobgaļu un pat tādu cilvēku mutēm, kas apliecināja, ka kalpo Kristum. Kad ļaudis sāka jautāt par glābšanas ceļu, reliģiskie skolotāji nostājās starp viņiem un patiesību, nepareizi izskaidrojot Dieva Vārdu.

Baznīcas visuzticīgākie locekļi parasti pirmie pieņēma vēsti. Kur vien ļaudis nepārvaldīja garīdzniecība, kur vien viņi varēja pētīt paši Dieva Vārdu, viņiem bija tikai jāsalīdzina adventes mācība ar Rakstiem, lai pārlicinātos par to dievišķo autoritāti.

Daudzus nomaldināja vīri, sievas, vecāki vai bērni, un viņi uzskatīja, ka ir grēks pat klausīties „ķecerībās», ko mācīja adventisti. Dievs sūtīja Savus eņģeļus, lai modri sargātu šos cilvēkus, jo no Viņa troņa drīz atspīdēs vēl kāda gaisma.

Tie, kuri bija pieņēmuši vēsti, modri gaidīja Glābēja nākšanu. Laiks, kad viņi cerēja Viņu ieraudzīt, bija jau gandrīz pienācis. Viņi sagaidīja šo stundu mierīgi un svinīgi. Neviens, kas to piedzīvoja, nevar aizmirst dārgās gaidīšanas stundas. Jo dažas nedēļas pirms laika viņi pa lielāku daļu nolika malā laicīgās nodarbošanās. Nopietni ticīgie rūpīgi pārbaudīja savas sirdis ar domu, ka pēc dažām stundām viņu laicīgā dzīve noslēgsies. Viņi nešuva sev „debesbraukšanas tērpus» (sk. pielikumu), bet visi izjuta vajadzību pēc iekšējas pārliecības, ka ir gatavi sastapt Glābēju. Viņu baltās drēbes bija sirds šķīstība- raksturi, kas šķīstīti Kristus salīdzinošajās asinīs. Ak, ja tikai Dieva ļaudīm vēl joprojām būtu tādas pašas meklējošas sirdis, tikpat nopietna ticība!

Dievs bija nolēmis pārbaudīt Savus ļaudis. Viņa roka bija aizklājusi kļūdu, rēķinot pravietiskos periodus.

Gaidītais laiks [tas ir, Kristus nākšana 1844. gada pavasarī] pagāja, un Kristus neatnāca. Tie, kuri meklēja savu Glābēju, piedzīvoja rūgtu vilšanos. Tomēr Dievs pārbaudīja

[151]

[152]

ļaužu sirdis, kas apgalvoja, ka gaida Viņa nākšanu. Daudzi rīkojās, baiļu vadīti. Šie ļaudis paziņoja, ka nekad nav ticējuši tam, ka Kristus nāks. Viņi bija pirmie, kas izsmēja patieso ticīgo ciešanas.

Bet Jēzus un visas Debesis ar mīlestību un līdzjūtību noraudzījās uz vilšanās nomāktajiem uzticīgajiem. Ja priekšgars, kas atdala redzamo pasauli no neredzamās, varētu tikt atvilks, šie uzticīgie ieraudzītu eņģeļus sev blakus sargājam viņus no sātana bultām.

Viljams Millers un viņa biedri bija centušies palīdzēt cilvēkiem, kuri sevi sauca par ticīgiem, ieraudzīt patieso draudzes cerību un vajadzību pēc dziļākiem kristīgiem piedzīvojumiem. Viņi arī centās palīdzēt ieraudzīt vajadzību nožēlot un atgriezties tiem, kuri nebija atgriezušies. „Viņi nemēģināja nevienu pievērst kādai sektai. Viņi strādāja visās ļaužu grupās un sektās.» Millers teica: „Es gribēju labu visiem. Es domāju, ka visi kristieši priecāsies, ka Kristus nākšana ir tuvu un ka tie, kas nespēj redzēt tā, kā es redzu, nemīlēs mazāk tos, kuri pieņem šo mācību. Es nespēju iedomāties, ka kādreiz vispār varētu rasties vajadzība rīkot atsevišķas sanāksmes. .. Lielākā daļa no tiem, kuri bija atgriezušies, pateicoties manai sludināšanai, pievienojās dažādām jau pastāvošām draudzēm.»¹

Reliģiskie vadītāji nolēma nostāties pret adventes mācību un neļāva saviem draudzes locekļiem klausīties vēsti par otro nākšanu vai pat runāt par savu cerību baznīcā. Ticīgie mīlēja savas baznīcas, bet, kad redzēja, ka viņiem tiek atņemtas tiesības pētīt pravietojumus, viņi saprata, ka uzticība Dievam neļauj viņiem pakļauties, un nolēma nodalīties. 1844. gada vasarā savas baznīcas atstāja apmēram piecdesmit tūkstoši locekļi.

Lielākajā daļā baznīcu cilvēki gadu gaitā bija pakāpeniski, bet neatlaidīgi arvien vairāk un vairāk pielāgojušies pasaulīgiem ieradumiem un piedzīvoja panīkumu garīgajā dzīvē. Šajā gadā garīgās dzīves strauja krituma pazīmes bija vērojamas gandrīz visās baznīcās visā valstī. Par šo faktu plaši tika runāts gan presē, gan no kanceles.

Bārnesa kungs, komentāru autors un mācītājs vienā no Filadelfijas vadošajām baznīcām, „apgalvoja, ka .. starp draudzes locekļiem nav vērojama *nekāda atmoda, nekāda atgriešanās, nekāda acīmredzama pieaugšana žēlastībā*, un neviens nenāk uz viņa kabinetu, lai runātu par savu glābšanu. .. Domāšana ir kļuvusi pasaulīga. *Un tā notiek visās konfesijās.*»²

Tā paša gada februāri profesors Finnejs no Oberlinas koledžas sacīja: „Vispārīgi ņemot, protestantu baznīcas mūsu zemē nav ne bezrūpīgas, ne naidīgas pret nevienu laikmeta morālo reformu. .. Garīga apātija ir gandrīz visur, un tā ir baisi dziļa. To apliecina reliģiskā prese visā zemē. .. Daudzi draudzes locekļi ir kļuvuši par modes pielūdzējiem, sadodoties rokās ar bezdievīgajiem izprieceas pasākumos, dejošanā, svētkos utt. .. Baznīcas, vispārīgi skatoties, ir kļuvušas amorālas. Tās ir aizgājušas ļoti tālu no Kunga un ir atrāvušas sevi no Viņa.»

Gaismas atmešana

Garīga tumsa nerodas no tā, ka Dievs patvaļīgi atņem Savu dievišķo žēlastību, bet no tā, ka vīrieši un sievietes atmet gaismu. Nododoties pasaulei un aizmirsdama Dievu, jūdu tauta palika bez zināšanām par Mesijas nākšanu. Savā neticībā viņi atmeta Glābēju. Tomēr pat tad Dievs neatņēma jūdu nācijai glābšanas svētības. Bet tie, kuri atmeta patiesību, turēja „tumsu .. par gaismu un gaismu par tumsību». (Jesajas 5:20)

¹Bliss, *Memoirs of William Miller*, 328. 1pp.

²*Congregational Journal*, 1844. gada 23. maijs.

Pēc tam kad jūdi bija noraidījuši evaņģēliju, viņi turpināja savus senos rituālus, lai gan atzina, ka Dieva klātbūtnes vairs nav. Daniēla pravietojumi nekļūdīgi norādīja uz laiku, kad nāks Mesija, un skaidri paredzēja Viņa nāvi. Tāpēc jūdu vadītāji neieteica tos pētīt, un rabīni izteica lāstu ikvienam, kurš mēģināja aprēķināt laiku. Kopš tā laika visus nākamos gadsimtus Israēla tauta ir bijusi akla un sacēlusies, vienaldzīga pret Dieva žēlsirdīgajiem glābšanas piedāvājumiem, atstājusi novārtā evaņģēlija svētības. Tā ir kā svinīgs un bailes iedvesošs brīdinājums tam, cik bīstami ir atmet Debesu sūtīto gaismu.

Visi, kuri apslāpē pienākuma apziņu, jo tā neatbilst viņu ilgām, zaudēs spēku atšķirt patiesību no maldiem. Viņi tiks atšķirti no Dieva. Tur, kur cilvēki nicinoši izturas pret dievišķo patiesību, draudze būs tumsā, ticība un mīlestība atdzīsīs, un ienāks nesaskaņas. Draudzes locekļi koncentrē savas intereses uz laicīgiem pasākumiem, un, saceloties pret Dievu, grēcinieki tiek nocietināti.

Pirmā eņģeļa vēsts

Atklāsmes grāmatas 14. nodaļas pirmā eņģeļa vēsts bija paredzēta, lai nošķirtu tos, kas sauc sevi par Dieva ļaudīm, no kaitīgas ietekmes. Šajā vēstī Dievs sūtīja draudzei brīdinājumu. Ja ļaudis to pieņemtu, tā būtu izlabojusi ļauno, kas viņus attālina no Kunga. Ja viņi būtu uzņēmuši vēsti, pazemojuši savas sirdis un sagatavojušies nostāties Viņa priekšā, viņu vidū būtu atklājies Svētais Gars. Draudze atkal būtu sasniegusi tādu vienotību, ticību un mīlestību, kāda tai bija apustuļu dienās, kad ticīgie bija „viena sirds un viena dvēsele» un kad „Kungs ik dienas pievienoja viņiem tos, kas tika izglābti». (Apustuļu darbi 4:23; 2:47)

Ja Dieva ļaudis būtu uzņēmuši gaismu no Viņa Vārda, viņi sasniegtu tādu vienotību, kādu apraksta apustulis: „Gara vienību ar miera saiti: viena miesa, viens Gars- jo vienai cerībai jūs savā aicinājumā esat aicināti —, viens Kungs, viena ticība, viena kristība.» (Efeziešiem 4:35)

Tie, kuri pieņēma adventes vēsti, nāca no dažādām konfesijām, un viņu konfesionālās barjeras izzuda. Tie ticības punkti, kas nesaskanēja, sadalījās atomos. Vēsts izlaboja nepareizos uzskatus par otro nākšanu. Ļaudis izlaboja nepareizības, un sirdis apvienojās patīkamā sadraudzībā. Mīlestība valdīja pāri visam. Šī mācība to pašu būtu izdarījusi ar visiem, ja visi to būtu pieņēmuši.

[155] Mācītājiem kā sargiem vajadzēja būt pirmajiem, kuri atpazīst Jēzus nākšanas zīmes, bet viņi nebija mācījušies patiesību no praviešiem un no laika zīmēm. Mīlestība uz Dievu un ticība Viņa vārdam bija atdzisusi, un adventes mācība tikai pamodināja viņu neticību. Gluži kā Kristus dienās ļaudis noraidīja Dieva Vārda liecību ar jautājumu: „Vai gan kāds no valdības vīriem vai no farizejiem tic Viņam?» (Jāņa 7:48) Daudzi atteicās no pravietojumu pētīšanas, sakot, ka pravietojumu grāmatas ir aizzīmogotas un tās nav iespējams saprast. Daudzi uzticējās saviem mācītājiem un nevēlējās klausīties. Citi bija pārliecināti par patiesību, bet neuzdrošinājās to pateikt, baidoties, ka tiks „izslēgti no draudzes». (Jāņa 9:22) Vēsts, ko Dievs sūtīja, lai pārbaudītu draudzi, atklāja, cik daudzi bija pieķērušies šai pasaulei, nevis Kristum.

Iemesls šausmīgajam pasaulīgumam, atkrišanai un garīgajai nāvei, kas pastāvēja draudzēs 1844. gadā, bija atteikšanās no pirmā eņģeļa brīdinājuma.

Otrā eņģeļa vēsts

Atklāsmes grāmatas 14. nodaļā pirmajam eņģelim seko otrs, sludinot: „Kritusi, kritusi lielā Bābele, kas apdzirdījusi visas tautas ar savas netiklības dusmu vīnu.» (Atklāsmes 14:8) Jēdziens „Bābele» apzīmē jucekli. Rakstos tas apzīmē dažāda veida atkritušas un viltus reliģijas. Atklāsmes grāmatas 17. nodaļa attēlo Bābeli kā sievieti- tēlu, ko Bībele izmanto kā draudzes simbolu. Tikumīga sieviete attēlo šķīstu draudzi, bet netikla — atkritušu draudzi.

Bībele salīdzina attiecības starp Kristu un Viņa draudzi ar laulības attiecībām. Kungs saka: „Es saderēšos ar tevi uz mūžu mūžiem, Es gribu saistīties ar tevi savstarpējā uzticībā.» „Es esmu precējies ar jums.» Un Pāvils saka: „Es jūs esmu saderinājis, lai jūs pievestu vienam vīram, Kristum, kā šķīstu jaunavu.» (Hozejas 2:21, Jeremijas 3:14, 2. Korintiešiem 11:2)

Garīga laulības pārkāpšana

Ja draudze ir neuzticīga Kristum, ļaujot pasaulīgām lietām piepildīt dzīvi, Bībele to salīdzina ar laulības zvēresta laušanu. Tā izmanto šo salīdzinājumu, lai attēlotu Israēla grēku, aizejot no Kunga. „Kā sieva ir neuzticīga savam draugam, tā arī jūs Man esat bijuši neuzticīgi, Israēla nams!“ saka Tas Kungs.» „Tu, netiklā sieva, kura sava vīra vietā pieņēmi svešus.» (Jeremijas 3:20; Ecehiēla 16:32)

Apustulis Jēkabs saka: „Laulības pārkāpēju cilts, vai jūs nezināt, ka šīs pasaules draudzība ir Dieva ienaidība? Kas nu gribētu būt pasaules draugs, tas nostājas par Dieva ienaidnieku.» (Jēkaba 4:4)

Bābele ir „tērpta purpurā un sarkanā audumā, greznojusies ar zeltu, dārgiem akmeņiem un pērlēm; tai rokā bija zelta kauss, pilns ar bezdievības negantībām un .. netūrumiem. Uz viņas pieres bija rakstīts noslēpumains vārds: LIELĀ BĀBELE, VISAS ZEMES NETIKĻU UN NEGANTĪBU MĀTE.» Praviētis saka: „Es redzēju: sieva bija piedzērusies no svēto asinīm un no Jēzus liecinieku asinīm.» Bābele ir „lielā pilsēta, kam pieder valdība pār visas zemes ķēniņiem.» (Atklāsmes 17:4—6, 18)

Gadsimtiem ilgi vara, kas valdīja pār kristīgās pasaules ķēniņiem, bija Roma. Purpurs un sarkans audums, dārgi akmeņi un pērles attēlo greznību, ko augstprātīgā Roma izrādīja. Par nevienu citu varu nevarētu vēl patiesāk paziņot, ka tā ir „piedzērusies no svēto asinīm» kā par baznīcu, kas tik nežēlīgi vajāja Kristus sekotājus.

Babilona tiek apsūdzēta arī ārlaulības sakaros ar „zemes ķēniņiem». Atstājusi Kungu un noslēgusi savienību ar pagāniem, jūdu draudze kļuva par netiklu, un Roma, meklēdama atbalstu laicīgā varā, saņēma tādu pašu nosodījumu.

Babilona ir „netiklu māte«. Viņas *meitām* vajadzētu būt draudzēm, kas pieķeras tās mācībām un seko tās paraugam, upurējot patiesību, lai izveidotu savienību ar pasauli. Vēsts, kas pasludina Bābeles *krišanu*, jāattiecina uz reliģiskām organizācijām, kas kādreiz ir bijušas šķīstas, bet tagad kļuvušas izvirtušas. Tā kā šī vēsts seko brīdinājumam par tiesu, tai ir jāatskan pēdējās dienās. Tāpēc tā nevar attiekties tikai uz Romas katoļu baznīcu vien, jo šī baznīca ir bijusi atkritušā stāvoklī gadsimtiem ilgi.

Turklāt Dieva ļaudis tiek aicināti iziet no Bābeles. Saskaņā ar šo pantu Bābelē vēl joprojām ir jābūt daudziem Dieva ļaudīm. Kādās reliģiskās organizācijās tagad var sastapt lielāko daļu Kristus sekotāju? Draudzēs, kas apliecina protestantu ticību. Savā pastāvēšanas sākumā šīs draudzes ieņēma ceļu nostāju par patiesību, un Dieva svētība

[156]

bija ar tām. Bet tās atkrita to pašu ilgu dēļ, kas sagrāva Israēlu, — atdarināt neticīgo ieradumus un iegūt viņu draudzību.

Savienošanas ar pasauli

Daudzas protestantu draudzes sekoja Romas paraugam, savienojoties ar „zemes ķēniņiem». Oficiālās baznīcas to darīja, saistoties ar laicīgām valdībām, bet pārējās konfesijas — meklēdamas pasaules atzinību. Jēdziens „Bābele»- juceklis- ir attiecināms uz grupām, kas apgalvo, ka viņu mācība nāk no Bībeles, bet kas tomēr ir sadalījušās gandrīz neskaitāmās sektās ar atšķirīgām ticības apliecībām.

Kādā Romas katoļu darbā ir apgalvots: „Ja Romas baznīca jebkad būtu vainīga elku pielūgsmē, pagodinot svētos, tad tās meita, anglikāņu baznīca, ir vainojama tajā pašā grēkā, jo tai ir desmit baznīcas, kas veltītas Marijai, bet tikai viena Kristum.»³

Dr. Hopkins saka: „Nav nekāda pamata domāt, ka kristietībai pretējs gars un rīcība ir atrodama tikai Romas baznīcā. Protestantu draudzēs ir daudz pretēja kristietībai, un tās nebūt nav pilnībā reformētas .. no samaitātības un ļaunuma.»⁴

Par presbiteriešu draudzes atdalīšanos no Romas Dr. Gatrijs raksta: „Pirms trīs simts gadiem mūsu baznīca izsoļoja pa Romas vārtiem ar atvērtu Bībeli uz sava karoga un ar moto: „Meklējiet Rakstos“.» Tālāk viņš uzdod svarīgo jautājumu: „Vai tā izgāja no Bābeles *tīra?*»⁵ 5

Pirmās atkāpšanās no evaņģēlija

[157]

Kā draudze novirzījās no vienkāršās evaņģēlija vēsts? Padarot sevi līdzīgu pagānismam, lai pagāni varētu vieglāk pieņemt kristietību. „Tuvojoties otrā gadsimta beigām, lielākā daļa draudžu bija pieņēmušas jaunu formu. .. Kad vecie apustuļi nomira, viņu bērni kopā ar jaunatgrieztajiem .. nostājās priekšgalā un pārveidoja ticību.» „Pagānu straumes ieplūda draudzē, ienesot savas tradīcijas, ieradumus un elkus.»⁶ Kristīgā reliģija ieguva laicīgo valdnieku labvēlību un atbalstu. Tūkstoši pieņēma kristietības formu. Bet daudzi no viņiem „pamatā palika pagāni, īpaši pielūdžot elkus slepenībā».⁷

Vai līdzīgs process nav atkārtojies gandrīz visās baznīcās, kas sevi sauc par protestantiem? Kad to dibinātāji, kuriem bija īstais reformas gars, aizgāja dusēt, viņu pēcteči „pārveidoja ticību». Akli atsakoties pieņemt jebkādu patiesību, ja to nebija atklājuši viņu senči, reformatoru bērni novērsās no viņu parauga, kas aicināja būt pazemīgiem un novērsties no pasaules.

Skumji, cik tālu populārās baznīcas ir aizgājušas no Bībeles standarta! Runājot par naudu, Džons Veslijs teica: „Neiznieko neko no šīs dārgās dāvanas .. nevajadzīgam vai dārgam apģērbam vai liekiem greznojumiem. Neiznieko neko no tās, skaisti izdekorējot savu māju, nevajadzīgās un dārgās mēbelēs, dārgās gleznās, zīmējumos un apzeltījumos. .. Tikmēr, kamēr tu ģērbsies „purpurā un smalkā audeklā» un dzīvosi „ik dienas kārumā un liksmībā» (Lūkas 16:19), nav šaubu, ka daudzi aplaudēs tavai gaumei, tavai bagātībai un viesmīlībai. Bet tu darītu labāk, ja būtu apmierināts ar godu, kas nāk no Dieva.»⁸

³Richard Challoner, *The Catholic Christian Instructed*, priekšvārds, 21., 22. lpp.

⁴Samuel Hopkins, «A Treatise on the Millennium,» *Works*, 2. sēj., 328. lpp.

⁵Thomas Guthrie, *The Gospel in Ezekiel*, 2 3 7 . lpp.

⁶Robert Robinson, *Ecclesiastical Researches* (izd. 1792), 6. nod., 17. par., 51. lpp.

⁷Gavazzi, *Lectures* (izd. 1854), 278. lpp.

⁸Wesley, *Works*, Sermon 50, The Use of Money.

Valdnieki, politiķi, juristi, doktori un veikalu īpašnieki pievienojās draudzei, lai atstātu savas laicīgās intereses. Reliģiskās organizācijas, kristīto pasaules cilvēku bagātības stiprinātas, mēģināja iegūt vēl lielāku popularitāti. Tās cēla krāšņas, greznas baznīcas. Tās maksāja lielu algu talantīgiem mācītājiem, kuri izklaidēja ļaudis. Viņu svētrunām vajadzēja būt pievilcīgām un patīkamām smalkajām ausīm. Un tā viņi zem dievbijīgās ārienes paslēpa modernus grēkus.

Kāds rakstnieks Ņujorkas izdevumā *Independent* par metodismu saka: „Robežlīnija starp dievbijīgajiem un neticīgajiem pakāpeniski izzūd un kļūst neskaidra, jo dedzīgi cilvēki abās pusēs strādā, lai izdzēstu visas atšķirības gan dzīvē, gan izpriecās.»

Šajā izpriecās meklētāju straumē pašuzpurēšanās Kristus dēļ ir gandrīz izzudusi. „Ja tagad ir vajadzīgi līdzekļi, .. neviens nav jāaicina dot. Ak, nē! Organizējiet gadatirgus, šovus, anekdošu vakarus, vakariņas retro stilā vai vienkārši uzklājiet galdu- kaut ko, kas patīk cilvēkiem.»

Roberts Etkins attēlo garīgo pagrimumu Anglijā: „*Atkrišana*, *atkrišana*, atkrišana ir iegravēts katras baznīcas fasādē, un, ja viņi tikai to zinātu, ja viņi tikai to justu, tad vēl būtu kāda cerība. Bet nē! Viņi sauc: „Mēs esam bagāti un mums ir daudz labumu, mums nekā nevajag.“»⁹

Bābeles lielais grēks ir tas, ka tā „apdzirdījusi visas tautas ar savas netiklības dusmu vīnu». Šis kauss ataino viltus mācības, ko tā pieņēmusi, lai izveidotu draudzību ar pasauli. Pati Bābele savukārt atstāj sliktu ietekmi uz pasauli, mācot doktrīnas, kas ir pretrunā ar skaidrajiem Bībeles apgalvojumiem.

Ja pasaule nebūtu piedzērusies ar Bābeles vīnu, Dieva Vārda skaidrās patiesības pārlicinātu un atgrieztu daudzus. Bet reliģiskā ticība tiek atklāta tik neskaidri un pretrunīgi, ka ļaudis nezina, kam ticēt. Pasaules grēks- nožēlas trūkums- stāv pie baznīcas durvīm.

Otrā eņģeļa vēsts 1844. gadā neizskanēja pilnībā. Draudzes piedzīvoja morālu kritumu, jo atteicās no adventes vēsts gaismas, bet šis pagrimums vēl nebija pilnīgs. Turpinot atmest šī laika īpašās patiesības, viņi krita arvien zemāk un zemāk. Tomēr vēl nevarēja teikt, ka „Bābele ir atkritusi, .. jo tā ir apdzirdījusi visas tautas ar savas netiklības dusmu vīnu.» Protestantu baznīcas ir iekļautas otrā eņģeļa svinīgajā apsūdzībā. Bet atkrišana vēl nav sasniegusi virsotni.

Pirms Kristus nākšanas sātans strādās „ar visu viņa viltus varu, zīmēm un brīnumiem, .. ar visādiem netaisnības līdzekļiem», un tie, kuri „nav pieņēmuši patieso mīlestību, kas tos būtu izglābusi», pieņems „maldu varu, ka tie sāk ticēt meliem». (2. Tesaloniķiešiem 2:911) Bābeles krišana nebūs pilnīga tik ilgi, kamēr baznīca nebūs pilnībā apvienojusies ar pasauli. Izmaiņas ir progresējošas, un Atklāsmes grāmatā (14:8) galīgais piepildījums vēl ir nākotnē.

Neraugoties uz garīgo tumsu baznīcās, kas veido Bābeli, tajās vēl joprojām atrodas liela daļa patieso Kristus sekotāju. Daudzi nekad nav dzirdējuši īpašās šim laikam paredzētās patiesības. Daudzi ilgojas pēc skaidrākas gaismas. Viņi meklē Kristus līdzību savās baznīcās, bet to neatrod.

Atklāsmes grāmatas 18. nodaļa norāda uz laiku, kad Dievs aicinās Savus ļaudis, kuri vēl joprojām ir Bābelē, atdalīties no tās. Šī vēsts būs pēdējā, ko pasaule dzirdēs, un tā pabeigs savu darbu. Patiesības gaisma spīdēs pār visiem, kuru sirdis būs atvērta, lai to uzņemtu, un visi Kunga bērni Bābelē paklausīs aicinājumam: „Izejiet no tās, mani ļaudis!» (Atklāsmes 18:4)

⁹Second Advent Library, trakt nr. 39.

Kad 1844. gada pavasaris- pirmais noliktais laiks, kad ļaudis gaidīja Kunga atnākšanu,- bija pagājis, tos, kuri ilgojās pēc Viņa parādīšanās, pārņēma šaubas un samulsums. Daudzi turpināja meklēt Rakstos, vēlreiz pārbaudot savas ticības pierādījumus. Pravietojumi skaidri un noteikti norādīja, ka Kristus nākšana ir tuvu. Kunga svētība, atgriežot un atmodinot kristiešus, bija apliecinājusi, ka tā ir Debesu vēsts. Pravietojumos, kas, kā viņi domāja, attiecas uz Kristus otro nākšanu, ievīti bija arī norādījumi, kas iedrošināja viņus ticībā pacietīgi gaidīt, jo tas, kas tagad viņiem nav saprotams, kļūs skaidrs. Starp šiem pravietojumiem bija Habakuka grāmata (2:1— 4). Tomēr neviens nepamanīja, ka pravietojumā nepārprotami ir ietverta kavēšanās, novilcināts laiks. Pēc vilšanās šie panti šķita ļoti nozīmīgi: „Šī parādība īstenosies noteiktā laikā, un tās īstenošanās steidzīgi tuvojas, un, pat ja tās piepildīšanās vilcinātos, tad tomēr stipri būs cerēt uz to, jo tas viss nāktin nāks un nekur nepalik. .. Bet taisnais dzīvos savas paļāvīgās ticības dēļ.»

„Tā saka Dievs Tas Kungs: .. ir tuvu pienācis laiks, lai sāktos visu redzēto parādību piepildījums. .. Es .. runāšu, kas Man ir sakāms, un vārds, ko runāju, piepildīsies. .. Es jums teikšu vārdu un to arī piepildīšu. ..

Neviens no Maniem vārdiem vairs netiks aizkavēts.» (Ecehiēla 12:23, 25, 28)

Tie, kuri gaidīja, priecājās. Šo cerību viņiem bija devis Dievs, kurš zina galu iesākumā. Bez šiem pantiem viņu ticība būtu cietusi neveiksmi.

Līdzība par desmit jaunavām Mateja evaņģēlija 25. nodaļā arī ilustrē adventes lauzu piedzīvojumus. Tajā mēs redzam draudzi pēdējās dienās. Viņu piedzīvoto attēlo ar austrumnieku laulību tradīcijām saistītiem notikumi:

„Tad Debesu valstība būs līdzīga desmit jaunavām, kas ņēma savus lukturus un izgāja līgavainim pretim. Bet piecas no tām bija ģeķīgas, un piecas bija gudras. Jo ģeķīgās ņēma savus lukturus, bet eļļas tās nepaņēma sev līdzī. Bet gudrās paņēma sev līdz ar lukturiem arī eļļu savos traukos. Kad līgavainis kavējās nākt, tad viņas visas iesnaudās un gulēja. Bet nakts vidū balss atskanēja: redzi, līgavainis nāk, izeita viņam pretim.» (Mateja 25:16)

[160] Līgavaiņa nākšana ataino Kristus nākšanu, kā paziņo pirmā eņģeļa vēsts. Jaunavu došanās sastapt līgavaini atbilst plaši izplatītajai reformācijai, kas pavadīja vēsti par drīzo Kristus nākšanu. Šajā līdzībā visas bija paņēmušas lukturus- Bībeles —, un visas bija izgājušas „līgavainim pretim». Nesaprātīgās nepaņēma līdzī eļļu, bet „gudrās paņēma sev līdz ar lukturiem arī eļļu savos traukos». Viņas bija pētījušas Rakstus, lai uzzinātu patiesību, un viņām bija personīga pieredze, ticība Dievam, ko vilšanās un kavēšanās nevarēja atņemt. Nesaprātīgās bija atsaukušās emocionāli, baiļu dēļ, ko bija izsaukusi vēsts. Bet viņas bija bijušas atkarīgas no „gudro» ticības. Tās bija apmierinātas ar ņirbošo emociju gaismu, bez dziļas patiesības izpratnes un patiesa žēlastības darba sirdī. Viņas bija izgājušas Kungam „pretim», gaidīdamas tūlītēju atalgojumu, bet nebija gatavas, ka būs kavēšanās un vilšanās. Viņu ticība cieta neveiksmi.

„Kad līgavainis kavējās nākt, tad viņas visas iesnaudās un gulēja.» Šī ieilgusi līgavaiņa gaidīšana attēlo nokavētu laiku, vilšanos, šķietamu kavēšanos. Tiem, kuri savu ticību pamatoja uz personīgām Bībeles zināšanām, bija klints, uz kā stāvēt, ko vilšanās viņi nevarēja aizskalot. „Viņas visas iesnaudās un gulēja»- viena grupa bija atstājusi savu

ticību, bet otra pacietīgi gaidīja, kad tiks dota skaidrāka gaisma. Virspusējās nevarēja vairs ilgāk pamatoties uz citu ticību. Katram ir jāstāv vai jākrīt pašam par sevi.

Uzrodas fanātisms

Ap šo laiku sāka parādīties fanātisms. Daži, kas sevi sauca par ticīgiem, parādīja fanātisku dedzību. Viņu fanātiskie uzskati lielākajā daļā adventistu neizraisīja nekādas simpātijas, tomēr viņi apkaunoja patiesības lietu.

Sātans zaudēja savus kalpus, un, lai Dieva lietai būtu slikta reputācija, viņš strādāja, lai pieviltu tos, kas sevi sauca par ticīgiem, ievēdot viņus galējībās. Viņa sekotāji bija gatavi uztvert katru kļūdu, katru dīvainību vai apšaubāmu rīcību, parādot to ļaudīm, cik vien iespējams, pārspīlētākā gaismā, lai attēlotu adventistus kā kauna traipu. Jo lielāku pūli velns sapulcināja ar tādiem ļaudīm, kuri apliecināja ticību otrajai nākšanai, tomēr savas sirdis atstāja velna pārvaldībā, jo lielāku labumu viņš varēja gūt.

Sātans ir „brāļu apsūdzētājs». (Atklāsmes 12:10) Viņa gars iedvesmo savus sekotājus modri vērot Kunga ļaužu kļūdas, lai atklātu tās citiem, neminot viņu labos darbus.

Visā vēsturē neviena reformācija nav gājusi uz priekšu, nesastopoties ar nopietniem šķēršļiem. Kur vien Pāvils dibināja draudzi, daži, kuri apgalvoja, ka pieņēmuši ticību, ienesa tajā ķecerības. Arī Lutērs piedzīvoja postu, ko radīja fanātiski cilvēki, kuri apgalvoja, ka Dievs tiešā veidā ir runājis caur viņiem, bet savus uzskatus vērtēja augstāk par Rakstiem. Jaunie skolotāji pievēla daudzus un pievienoja viņus sātānam, izārdot to, ko Lutērs Dieva vadībā bija uzcēlis. Veslīgi redzēja sātana darbu, ieraujot fanātismā nelīdzsvarotus, nepārveidotus cilvēkus.

Viljams Millers neizrādīja nekādu līdzjutību pret fanātismu. Viņš teica: „Velnam mūsdienās ir liels spēks pār dažu cilvēku prātiem.» „Esmu bieži guvis vairāk pierādījumu par patiesu nodošanos Dievam, raugoties dzīvās acīs, uz mikliem vaigiem un apslāpētā reakcijā, nekā visā kristīgās pasaules troksnī.»¹

Reformācijas laikā tās ienaidnieki vainoja fanātisma ļaunumā tos, kuri ar vislielāko dedzību cīnījās pret to. Tie, kuri pretojās adventes kustībai, rīkojās līdzīgi. Neapmierināti ar pārspīlētajiem fanātiķu maldiem, viņi izplatīja baumas, kurās nebija pat ne drusciņas no patiesības. Viņu mieru iztraucēja ziņa, ka Kristus jau gandrīz ir atnācis. Viņi baidījās, ka tā varētu būt patiesība, tomēr cerēja, ka tas tā nav. Tas bija noslēpums viņu karam pret adventistiem.

Pirmā eņģeļa vēsts sludināšana tiešā veidā vērsās pret fanātismu. Starp tiem, kas piedalījās šajās svinīgajās kustībās, valdīja saskaņa. Viņu sirdis pildīja savstarpēja mīlestība un mīlestību pret Jēzu, ko viņi drīz cerēja ieraudzīt. Viena ticība, viena svētīta cerība izrādījās labs vairogs pret sātana uzbrukumiem.

Kļūda izlabota

„Kad līgavainis kavējās nākt, tad viņas visas iesnaudās un gulēja. Bet nakts vidū balss atskanēja: redzi, līgavainis nāk, izeita viņam pretim.» 1844. gada vasarā ticīgie šo vēsti pasludināja ar Svēto Rakstu vārdiem.

Notikums, kas radīja šo kustību, bija atklājums, ka Artakserksa pavēle par Jeruzālemes atjaunošanu, kas bija sākumpunkts 2300 dienām, stājās spēkā 457. gadā pirms Kristus, un tas nebija gada sākumā, kā viņi domāja. Sākot aprēķinus no 457. gada

¹Bliss, *Memoirs of William Miller*, 236., 237. lpp.

rudens, 2300 gadi noslēdzās 1844. gada rudenī. Vecās Derības simboli arī norādīja uz rudeni kā uz laiku, kad jānotiek „svētnīcas šķīstīšanai».

Pasā jēra kaušana bija Kristus nāves ēna. Šis simbols piepildījās ne tikai attiecībā uz notikumu, bet arī uz laiku. Pirmā jūdu mēneša četrpadsmitajā dienā, tajā pašā dienā un mēnesī, kurā gadsimtiem ilgi tika kauts Pasā jērs, Kristus iecēla Kunga vakarēdienu, svētkus, kuriem vajadzēja būt par piemiņu Viņa kā Dieva Jēra nāvei. Tajā pašā naktī Viņu aizveda, lai sistu krustā un nogalinātu.

Tieši tāpat simboliskajā kalpošanā norādītajā laikā jāpiepildās arī simboliem, kas attiecas uz Kristus otro nākšanu. Svētnīcas šķīstīšana jeb salīdzināšanas diena notika septītā jūdu mēneša desmitajā dienā. Tajā dienā augstais priesteris, izdarījis salīdzināšanu visam Israēlam un tādā veidā attīrījis svētnīcu no grēkiem, iznāca ārā un svētīja tautu. Tāpat arī uzskatīja, ka Kristus nāks šķīstīt zemi, iznīcinot grēku un grēcinieku un ļaudis, kas Viņu gaida, svētot ar nemirstību. Uzskatīja, ka Kungs nāks septītā mēneša desmitajā dienā — Lielajā salīdzināšanas dienā, svētnīcas šķīstīšanas laikā, kas 1844. gadā bija 22. oktobrī. 2300 dienas noslēdzās rudenī, un secinājums šķīta neapstrīdams.

„Pusnakts sauciens»

Argumenti bija ļoti pārliecinoši, un tūkstošiem ticīgo piedalījās „pusnakts saucienā». Līdzīgi paisuma un bēguma vilnim kustība traucās no pilsētas uz pilsētu, no ciema uz ciemu. Fanātisms izgaisa līdzīgi rīta salnai uzlecošās saules staros. Darbs bija līdzīgs kā tolaik, kad senais Israēls atgriezās pie Kunga, sekojot Viņa kalpu norājošajām vēstīm. [162] Bija maz sajūsmināta prieka, bet tā vietā- dziļa sirds pārbaude, grēku atzīšana un pasaules atstāšana. Ļaudis parādīja pilnīgu svētīšanos Dievam, neko nepaturot sev.

No visām lielajām reliģiskajām kustībām kopš apustuļu dienām neviena nav bijusi brīvāka no cilvēcīgām nepilnībām un sātana viltībām kā adventes kustība 1844. gada rudenī.

Atsaucoties aicinājumam „Līgavainis nāk!», tie, kuri gaidīja, „cēlās un sakārtoja savus lukturus»- viņi pētīja Dieva Vārdu ar iepriekš neredzētu interesi. Pirmais, kas paklausīja aicinājumam, nebija vistantīgākais, bet gan tas, kurš bija visvairāk nodevies un vispazemīgākais. Zemnieki atstāja labību uz lauka, mehāniķi priedīgi nolika instrumentus un devās brīdināt pārējos. Baznīcas aizvēra durvis šai vēstij. Liels skaits draudzes locekļu, kuri pieņēma vēsti, izstājās no tām. Neticīgie, kas pulcējās uz adventistu sanāksmēm, juta pārliecinošo spēku, kas pavadīja vēsti. „Redzi, līgavainis nāk!» Ticība deva atbildes uz lūgšanām. Līdzīgi lietus straumēm uz izkaltušas zemes, žēlastības gars nolaidās pār nopietniem meklētājiem. Tie, kuri gaidīja drīzu sastapšanos ar Pestītāju vaigu vaigā, izjuta svinīgu prieku. Svētais Gars kausēja viņu sirdis.

Tie, kuri pieņēma vēsti laikā, kad viņi cerēja sastapt Kungu, sapulcējās un bieži kopā lūdza. Viņi bieži satikās nomaļās vietās, lai sarunātos ar Dievu, un aizlūgšanu balsis no laukiem un koku birztaļām pacēlās pretī Debesīm. Pārliecību par Glābēja atzinību viņi gribēja iegūt vairāk nekā dienišķo maizi, un, ja kāds mākonis aizēnoja viņu prātu, viņi nepārstāja lūgt, kamēr nebija izjutuši pārliecību par piedodošo žēlastību.

Atkal vīlušies

Noteiktais laiks, kad viņi bija gaidījuši Jēzu atnākam, atkal pagāja, un Glābējs neatnāca. Tagad viņi jutās līdzīgi Marijai, kad viņa atnāca pie Pestītāja kapa, bet tas bija tukšs.

Viņa ar asarām acīs izsauca: „Viņi manu Kungu paņēmuši, un es nezinu, kur viņi To likuši!» (Jāņa 20:13)

Bailes, ka vēsts varētu būt patiesība, bija apvaldījušas neticīgo pasauli. Bet, kad neticīgie neredzēja nekādas Dieva dusmu pazīmes, viņi atguvās no savām bailēm un atkal sāka izteikt savas dzēlīgās piezīmes un smieties. Liels skaits no tiem, kuri apgalvoja, ka tic, tagad atsauc savu ticību. Zobgaļi pierunāja vājos un mazdūšīgos pievienoties viņiem, un viņi visi apvienojās, lai paziņotu, ka pasaule var palikt tāda pati vēl tūkstošiem gadu.

Nopietnie, patiesie ticīgie Kristus dēļ bija atdevuši visu. Viņi ticēja, ka ir snieguši pasaulei pēdējo brīdinājumu. Ar stiprām ilgām viņi bija lūguši: „Nāc, Kungs Jēzu.» Bet tagad uzņemties atkal dzīves grūtību nastu un paciest zobgaļīgās pasaules dzēlienus bija briesmīgs pārbaudījums.

Kad Jēzus uzvaroši jāja uz Jeruzālemi, Viņa sekotāji domāja, ka Viņš pārņems Dāvida troni un atbrīvos Israēlu no apspiedējiem. Ar lielām cerībām daudzi izklāja savas virs drēbes kā paklāju Viņa ceļā un kaisīja to ar kupliem palmu zariem Viņa priekšā. Mācekļi piepildīja Dieva nodomus, tomēr viņiem bija lemts piedzīvot rūgtu vilšanos. Jau pēc dažām dienām viņi bija liecinieki Glābēja mokpilnajai nāvei un guldīja Viņu kapā. Viņu cerības nomira kopā ar Jēzu. Tikmēr, kamēr Kungs nebija iznācis no kapa, viņi nesaprata pravietojumu, kas to visu bija paredzējis.

[163]

Īstajā laikā sniegta vēsts

Līdzīgi arī Millers un viņa biedri piepildīja pravietojumu un deva vēsti, kurai, kā paredzēja inspirācija, vajadzēja iziet pasaulē. Viņi to nespētu sniegt, ja būtu pilnībā sapratuši pravietojumus, kas norādīja uz viņu vilšanos un atklāja citu vēsti, kura tiks sludināta visām tautām pirms Kunga atgriešanās. Pirmā un otrā eņģeļa vēsts tika sniegta īstajā laikā un paveica tieši to darbu, kādu Dievs bija gribējis.

Pasaule domāja, ka cilvēki atteiksies no sava adventisma, ja Kristus neatnāks. Daudzi arī atteicās no savas ticības, bet bija daži, kuri palika nelokāmi. Adventes kustības augļi — sirds pārmeklēšanas gars, atteikšanās no pasaules un dzīves izmaiņa- liecināja, ka tā ir no Dieva. Viņi neuzdrošinājās noliegt, ka Svētais Gars bija svētījis Kristus otrās nākšanas sludināšanu. Viņi nevarēja atrast kļūdu pravietisko periodu aprēķinos. Viņu pretinieki nebija varējuši atspēkot viņu pravietojumu skaidrojumus. Viņi nespēja atteikties no ticības, kas bija stipri stāvējusi pret izglītoto un daiļrunīgo pretinieku argumentiem un pie kuras viņi bija nonākuši, pateicoties nopietnai, lūgšanu pavadītai Rakstu pētīšanai, prātam esot Dieva Gara apgaismotam un sirdīm krūtīs degot tā dzīvajā spēkā.

Adventisti ticēja, ka, nesot brīdinājumu par tiesu, viņus vadīja Dievs. Viņi teica: „Vēsts pārbaudīja visas sirdis, kas to dzirdēja, .. tie, kuri pārbaudīja paši savas sirdis, varēja zināt, kurā pusē .. viņi tiktu atrasti, ja Kungs toreiz būtu atnācis- vai nu viņi izsauktos: „Lūk, mūsu Dievs! Mēs viņu esam gaidījuši un Viņš mūs izglābs“, vai arī viņi sauktu uz klinfīm un kalniem, lai tie krīt viņiem virsū un paslēpj viņus no Tā vaiga, kas sēž tronī!»²

Viljams Millers izteica to izjūtas, kas vēl joprojām ticēja, ka viņus bija vadījis Dievs: „Mana cerība uz Kristus nākšanu ir tikpat spēcīga kā līdz šim. Esmu darījis tikai to, ko uzskatīju par savu pienākumu darīt pēc gadiem ilgiem apsvērumiem.» „Spriežot pēc visa cilvēcīgā, daudzi tūkstoši sāka pētīt Rakstus, pateicoties laika sludināšanai. Tādā veidā viņi tika salīdzināti ar Dievu ticībā un Kristus izlietajās asinīs.»³

² *The Advent Herald and Signs of the Times Reporter*, 8.sēj. nr. 14 (1844. Gada 13. novembris).

³ Bliss, 256., 255., 277., 280., 2 8 1. 1pp.

Ticība saglabāta

Dieva Gars vēl joprojām palika ar tiem, kas steigšus neatteicās no saņemtas gaismas un neapsūdzēja adventes kustību. „Neatmetiet tāpēc savu cerības drosmi, tai ir liela alga! Jo jums vajag pacietības, lai, Dieva prātu darījuši, iemantotu apsolījumu. „Jo vēl mazs brīdis, un Tas, kam jānāk, nāks un nekavēsies. Bet Mans taisnais no ticības dzīvos, bet uz to, kas atkāpjas, Manai dvēselei nav labs prāts.“ Bet mēs neesam tie, kas atkāpjas uz pazušānu, bet kas tic un iemanto dzīvību.» (Ebrejiem 10:35-39)

[164]

Šis padoms ir domāts draudzei pēdējās dienās. Tas skaidri pasaka, ka Kungs šķietami kavēsies nākt. Ļaudis, kuri šeit tiek uzrunāti, ir darījuši Dieva prātu, sekojot Viņa Gara vadībai un Viņa Vārdam, tomēr tie nevarēja saprast Viņa nolūkus savos piedzīvojumos. Viņi tika kārdināti šaubīties par to, vai viņus patiešām vada Dievs.» Šim laikam bija piemēroti vārdi „taisnais no ticības dzīvos». Pievilto cerību nomākti, viņi spēja pastāvēt tikai ticībā Dievam un Viņa Vārdam. Atteikties no ticības un noliegt Svētā Gara spēku nozīmētu iet atpakaļ pazušānā. Viņu vienīgais drošais ceļš bija saglabāt no Dieva saņemto gaismu, turpināt meklēt Rakstos, pacietīgi gaidīt un būt nomodā, lai saņemtu tālāku gaismu.

Pants, kas vairāk nekā pārējie ir bijis gan pamats, gan galvenais adventes ticības pilārs, bija apgalvojums: „Pēc 2300 dienām svētnīca atkal tiks šķīstīta.» (Daniēla 8:14) Šos vārdus labi zina visi, kas ticējuši Kunga drīzajai nākšanai. Bet Kungs neatnāca. Ticīgie zināja, ka Dieva Vārds ir nekļūdīgs, kļūdai vajadzēja būt pravietojuma skaidrojumā. Bet kur bija kļūda?

Dievs bija vadījis Savus ļaudis lielajā adventes kustībā. Viņš neļaus tai noslēgties tumsā un izmisumā, notiesātai kā nepareizai un fanātiskai. Daudzi atmeta pravietisko periodu aprēķinus un noraidīja kustību, kurā piedalījās, taču citi nevēlējās labprātīgi atsāties no ticības punktiem un pieredzes, ko atbalstīja Raksti un Dieva Gars. Viņu pienākums bija droši uzticēties jau iegūtajām patiesībām. Ar nopietnām lūgšanām ticīgie pētīja Rakstus, lai atrastu savu kļūdu. Tā kā viņi nevarēja atrast nevienu kļūdu savos pravietisko periodu aprēķinos, viņi vairāk pārbaudīja ar svētnīcu saistītos jautājumus.

Dieva Vārda pētnieki uzzināja, ka Rakstos nav pierādījumu, kas atbalstītu populāro uzskatu, ka svētnīca ir zeme. Viņi Bībelē atrada daudz paskaidrojumu par svētnīcu, tās raksturu, vietu un kalpošanu:

„Bija jau gan arī pirmajai (derībai) kalpošanas noteikumi un laicīga svētnīca, jo telts tika uzcelta- priekšējā, kurā bija svečturis un galds un skatāmās maizes; šī tiek saukta par svēto vietu. Bet aiz otra priekškara telts, kas tiek saukta par vissvētāko, kam zelta kvēpināmais altāris un visapkārt ar zeltu pārvilks derības šķirsts, kurā bija zelta trauks ar mannu un zaļojošais Ārona zizlis, un derības plāksnes, pāri par to godības ķerubi, kas apēnoja salīdzināšanas vāku.» (Ebrejiem 9:1—5)

„Svētnīca» bija telts, ko Mozus pēc Dieva pavēles uzcēla kā Visaugstākā mājokli virs zemes. „Tiem būs Man taisīt svētnīcu, ka Es varētu mājot viņu vidū.» (2. Mozus 25:8) Tas bija norādījums, ko Dievs deva Mozum. Telts bija grezna celtnē. Neskaitot ārējo pagalmu, pati telts sastāvēja no divām telpām, kuras sauca par svēto un vissvētāko vietu. Tās atdalīja skaists aizkars jeb priekšskars. Līdzīgs priekšskars aizsedza ieeju pirmajā telpā.

Svētā un vissvētākā vieta

Svētajā vietā dienvidu pusē atradās svečturis ar septiņiem žuburiem, kas deva gaismu gan dienā, gan naktī. Ziemeļu pusē atradās galds ar skatāmajām maizēm. Pie priekškara, kas atdalīja svēto vietu no vissvētākās, bija zelta kvēpināmais altāris, no kura ik dienas uz augšu pretī Dievam pacēlās smaržu mākonis ar Israēla lūgšanām.

[166]

Vissvētākajā vietā stāvēja ar zeltu pārklāts derības šķirsts, kurā atradās desmit baušļi. Virs šķirsta bija žēlastības krēsls jeb salīdzināšanas vāks. Šajā vietā godības mākonī starp ķerubiem atklājās paša Dieva klātbūtne.

Pēc tam kad ebreji apmetās Kanaānā, telts vietā tika uzcelts Sālamana templis. Lai gan tas nebija pārvietojams un bija lielāks, tika saglabātas tās pašas proporcijas un tāds pats iekārtojums kā teltij. Šāda svētnīca pastāvēja līdz pat mūsu ēras 70. gadam, kad romieši to izpostīja. Vienīgi Daniēla dzīves laikā tā bija sagrauta. Šī ir vienīgā svētnīca virs zemes, par ko Bībele sniedz kādu informāciju, pirmās derības svētnīca. Bet vai jaunajai derībai nav svētnīcas?

Atgriezoties pie Ebreju grāmatas, patiesības meklētāji atrada, ka citētajos vārdos jau ir norādījums uz otrās jeb jaunās derības svētnīcu: „Bija jau gan arī pirmajai (derībai) kalpošanas noteikumi un laicīga svētnīca.»

Atgriezoties pie iepriekšējās nodaļas sākuma, mēs lasām: „Bet galvenais pārrunājamā lietā ir tas, ka mums ir tāds augstais priesteris, kas nosēdies pa labo roku godības tronim debesīs, svētnīcas un īstās telts kalpotājs, ko uzcēlis Tas Kungs, ne cilvēks.» (Ebrejiem 8:1, 2)

Šeit Bībele atklāj jaunās derības svētnīcu. Mozus cēla svētnīcu pirmajai derībai, bet šo ir uzcēlis Kungs. Tajā svētnīcā kalpošanu veica zemes priesteri, bet šajā pie Dieva labās rokas kalpo Kristus, mūsu Augstais Priesteris. Viena svētnīca ir virs zemes, otra — Debesīs.

Mozus cēla telti pēc parauga. Kungs norādīja: „Visu pēc tā parauga, ko Es tev rādīšu, gan telti, gan visus tās rīkus, tā jums būs taisīt.» „Un ievēro, ka tos taisi pēc parauga, kas tev kalnā tika parādīts.» Pirmā telts bija „simbols tagadējam laikmetam; saskaņā ar to tiek upurētas dāvanas un upuri». Tās svētās vietas ir „attēli Debesu lietām». Priesteri kalpoja „debesu svētnīcas atveidam un ēnai». „Jo Kristus nav iegājis rokām taisītā svētnīcā, patiesās attēlā, bet pašās debesīs, lai tagad par mums parādītos Dieva vaiga priekšā.» (2. Mozus 25:9, 40; Ebrejiem 9:9, 23; 8:5; 9:24)

Svētnīca Debesīs ir lielais oriģināls. Svētnīca, ko uzcēla Mozus, bija tās kopija. Zemes telts krāšņums atspoguļoja Debesu tempļa godību, kur Kristus kalpo mūsu labā Dieva troņa priekšā. Zemes svētnīca un kalpošana tajā mācīja svarīgas patiesības par Debesu svētnīcu un par mūsu pestīšanu.

Divas telpas

[167] Debesu svētnīcas svētās vietas zemes svētnīcā ir attēlotas ar divām telpām. Jānis saņēma atklāsmi par Dieva templi Debesīs. Viņš redzēja, ka „septiņas uguns lāpas dega goda krēsla priekšā». Viņš redzēja eņģeli ar „zelta kvēpināmo trauku; viņam tika dots daudz kvēpināmā, lai pietiktu visu svēto lūgšanām uz zelta altāra goda krēsla priekšā». (Atklāsmes 4:5; 8:3) Šeit pravietis redzēja pirmo Debesu svētnīcas telpu un „septiņas uguns lāpas», un „zelta altāri», ko zemes svētnīcā attēloja zelta svečturis un kvēpināmais altāris.

Un atkal: „Tad atvērās Dieva templis debesīs, un Templī bija redzams Viņa derības šķirsts; un nāca zibeņi un balsis, pērkona grāviņi, zemestrīce un liela krusa.» (Atklāsmes 11:19)

Ticīgie, pētot šo jautājumu, atrada pierādījumus, ka Debesīs ir svētnīca. Jānis apliecina, ka viņš to redzēja Debesīs.

Debesu tempļa vissvētākajā vietā ir Dieva likums. Uz šķirsta, kurā atrodas likums, ir žēlastības krēsls, kura priekšā Kristus ar Savām asinīm iestājas par grēciniekiem. Tādā veidā tiek atainota taisnības un žēlastības savienība glābšanas plānā, kas Debesīs piepilda ar izbrīnu. Tas ir žēlastības noslēpums, ko eņģeļi gribētu saprast, - ka Dievs var palikt taisns, attaisnojot nožēlojošo grēcinieku, ka Kristus pazemojoties var pacelt daudz ļaunu no sabrukuma un ietēpt viņus Savas taisnības neaptraipītajās drēbēs.

Caharija attēlo Kristus kā mūsu starpnieka darbu: „Viņš uzcel Tā Kunga namu un nēsās valdnieka rotājumu pilnā godībā, un viņš sēdēs un valdīs uz sava troņa, arī priesteris būs savā goda krēslā, un miers valdīs viņu abu starpā.» (Caharijas 6:13)

„Viņš uzcels Tā Kunga namu.» Pateicoties upurim un starpniecībai, Kristus ir Dieva draudzes pamats un cēlājs, „stūra akmens .., viņā visa celtne, kopā salaista, aug par svētu templi Tam Kungam». (Efeziešiem 2:20, 21)

Viņš „nēsās valdnieka rotājumu pilnā godībā». Izglābtie dziedās: „Viņam, kas mūs mīlējis, kas mūs ar Savām asinīm atsvabinājis no mūsu grēkiem .. Viņam lai ir slava un vara mūžu mūžos!» (Atklāsmes 1:5, 6)

„Viņš sēdēs un valdīs uz sava troņa, arī priesteris būs savā goda krēslā.» Godības valstība vēl nav atnākusi. Tikai tad, kad būs pabeigts Viņa kā starpnieka darbs, Dievs dos Viņam valstību, kurai „nebūs vairs gala». (Lūkas 1:33) Kristus kā priesteris tagad ir apsēdies kopā ar Tēvu Viņa tronī. Tronī sēž Kāds, kurš ir „nesis mūsu sērgas un ciešanas», „tāpat kārdināts visās lietās, tikai bez grēka», un kurš „var palīdzēt tiem, kas tiek kārdināti». (Jesajas 53:4; Ebrejiem 4:15; 2:18) Ievainotās plaukstas, caurdurtie sāni, sakropļotās kājas aizlūdž par kritušo cilvēci, par kuras glābšanu Jēzus samaksāja tādu maksu.

„Miers valdīs viņu abu starpā.» Tēva mīlestība ir pamats pazudušās cilvēces glābšanai. Jēzus Saviem mācekļiem teica: „Pats Tēvs jūs mīl.» Dievs Kristū „salīdzināja pasauli ar Sevi». „Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo dēlu.»(Jāņa 16:27; 2. Korintiešiem 5:19; Jāņa 3:16)

Svētnīcas noslēpums atklāts

Jaunās derības svētnīca ir „īstā telts» Debesīs. Kad Kristus mira, simboliskā zemes svētnīcas kalpošana beidzās. Tā kā Daniēla grāmatas 8. nodaļas 14. pants sniedzas līdz pat mūsu ērai, svētnīcai, par ko šajā pantā ir runa, jābūt jaunās derības svētnīcai. Tāpēc pravietojums „līdz divtūkstoš trīs simt vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks šķīstīta», attiecas uz svētnīcu Debesīs.

[168]

Bet kas ir svētnīcas šķīstīšana? Vai Debesīs var būt kaut kas tāds, kas jāšķīsta? Vēstules ebrejiem 9. nodaļa skaidri norāda gan uz zemes, gan Debesu svētnīcas šķīstīšanu. „Un gandrīz viss tiek šķīstīts asinīs saskaņā ar bauslību, un bez asins izliešanas nav piedošanas. Debesu lietu attēliem jātop šķīstītiem ar to pašu [ar dzīvnieku asinīm], bet debesu lietām pašām ar labākiem upuriem nekā šīs» (Ebrejiem 9:22, 23), proti, ar Kristus dārgajām asinīm.

Svētnīcas šķīstīšana

Šķīstīšana īstajā kalpošanā Debesīs jāveic ar Kristus asinīm: „Bez asins izliešanas nav piedošanas.» Darbs, kas jāpaveic, ir piedošana jeb grēku izdzēšana.

Bet kas kopējs Debesu svētnīcai ar grēku? Mēs varam atrast atbildi simboliskajā kalpošanā, jo priesteri virs zemes kalpoja „debesu lietu atveidam un ēnai». (Ebrejiem 8:5)

Zemes svētnīcas kalpošana sastāvēja no divām daļām. Priesteri katru dienu kalpoja svētajā vietā, bet vienu reizi gadā augstais priesteris veica īpašu salīdzināšanas darbu vissvētākajā vietā. Dienu no dienas nožēlojošie grēcinieki pienesā savus upurus. Viņi uzlika rokas uz upura dzīvnieka galvas, izsūdzēja savus grēkus, simboliski pārnesa grēkus no sevis uz nevainīgo upuri. Tad dzīvnieks tika nogalināts. „Jo miesas dzīvība mīt asinīs.» (3. Mozus 17:11, NKJV) Pārkāptais Dieva likums pieprasīja pārkāpēja nāvi. Priesteris svētajā vietā ienesa asinis, kas simbolizēja tā grēcinieka dzīvību, kura vainu nesa upuris, un izšļakstīja tās uz priekškara, aiz kura atradās likums, ko grēcinieks bija pārkāpis. Šī

ceremonija simboliski pārnesa grēku uz svētnīcu. Dažos gadījumos priesteris neienes asinis svētajā vietā, bet tad viņš ēda gaļu. Abas ceremonijas simbolizēja grēka pārņemšanu no nožēlojošā grēcinieka uz svētnīcu.

Šis darbs turpinājās visu gadu. Israēla grēki šādā veidā tika pārnesti uz svētnīcu, un bija vajadzīgs īpašs darbs, lai tos likvidētu.

Lielā salīdzināšanas diena

Reizi gadā Lielajā salīdzināšanas dienā augstais priesteris iegāja vissvētākajā vietā, lai šķīstītu svētnīcu. Tika atvesti divi jauni āži un vilktas lozes, „viens mesls Tam Kungam, bet otrs mesls Azazēlam». (3. Mozus 16:8) Āzis Kungam tika nogalināts kā grēku upuris par ļaudīm, un priesterim bija jāienes asinis aiz priekškara un jāizšļaksta tās žēlastības krēsla priekšā, kā arī uz kvēpināmā altāra, kas atradās pirms priekškara.

„Ārons lai liek abas savas rokas uz dzīvā āža galvas, un viņam jādara zināmas visas Israēla bērnu vainas, viņu pārkāpumi un viņu grēki, un tie viņam jāliek uz āža galvas un tas jāaizden tuksnesī ar kāda labprātīga cilvēka roku. Un tā āzis uz sevis nes visas viņu vainas uz kādu neauglīgu vietu; un viņš to atlaiž vaļā tuksnesī.» (3. Mozus 16:21, 22) Grēkāzis nekad vairs neatgriezās atpakaļ Israēla nometnē.

[169] Ceremonija bija paredzēta, lai israēlieši aptvertu Dieva svētumu un Viņa naidu pret grēku. No ikviena israēlieša tika prasīts pārbaudīt savu sirdi šī salīdzināšanas darba laikā. Visi citi darbi tika nolikti malā, un Israēls dienu pavadīja lūgšanās, gavēšanā un sirds pārbaudīšanā.

Dievs grēcinieka vietā pieņēma aizstājēju, taču upura asinis nelikvidēja grēku, bet gan grēks tika pārņemts uz svētnīcu. Upurējot asinis, grēcinieks atzina likuma autoritāti, atzina savus grēkus un izteica ticību Pestītāja nāksanai, bet viņš vēl nebija pilnīgi brīvs no likuma nosodījuma. Salīdzināšanas dienā augstais priesteris paņēma upuri no draudzes un iegāja vissvētākajā vietā. Viņš izšļakstīja sava upura asinis uz žēlastības krēsla, tieši pār likumu, lai apmierinātu tā prasības. Tad kā starpnieks viņš uzņēmas grēkus uz sevis un iznesa tos ārā no svētnīcas. Uzlikdams rokas uz grēkāža galvas, viņš simboliski pārnesa visus šos grēkus no sevis uz āža. Tad āzis aiznesa tos prom, un uzskatīja, ka šie grēki cilvēkiem ir atņemti uz mūžīgiem laikiem.

Debesu realitāte

Tas, kas simboliski notika zemes svētnīcas kalpošanā, īstenībā notiek Debesu svētnīcā.

Pēc debesbraukšanas mūsu Glābējs sāka Savu darbu kā mūsu Augstais Priesteris: „Jo Kristus nav iegājis rokām taisītā svētnīcā, patiesās attēlā, bet pašās debesīs, lai tagad par mums parādītos Dieva vaiga priekšā.» (Ebrejiem 9:24)

Priestera kalpošana pirmajā telpā, „aiz priekškara», kas atdala svēto vietu no ārējā pagalma, ataino darbu, ko Kristus sāka, ierodoties Debesīs. Ikdienišķajā kalpošanā priesteris Dieva priekšā piensēja grēka upura asinis un arī vīraku, kas pacēlās augšup kopā ar Israēla lūgšanām. Līdzīgi Kristus piensēja Savas asinis par grēciniekiem Tēva priekšā un norādīja Viņam uz nožēlojošo ticīgo lūgšanām kopā ar Viņa taisnības smaržu. Šī bija kalpošana, kas notika Debesu svētnīcas pirmajā telpā.

Kad Kristus pacēlās Debesīs, mācekļi ticībā sekoja Viņam šajā pirmajā telpā. Tur bija viņu cerības. „Tā mums ir par drošu un stipru dvēseles enkuru, kas sniedzas iekšā aiz priekškara, kur Jēzus par mums iegājis kā ceļvedis, kļūdams uz mūžiem par augsto pries-

teri.» Viņš „ar Savām paša asinīm reizi par visām reizēm ir iegājis svētnīcā un panācis mūžīgu izpirkšanu». (Ebrejiem 6:19, 20; Ebrejiem 9:12)

Šis darbs svētnīcas pirmajā telpā turpinājās astoņpadsmit gadsimtus. Kristus asinis sagādāja nožēlojošiem ticīgajiem piedošanu un pieņemšanu, bet viņu grēki vēl jo projām palika ierakstīti grāmatās. Tāpat kā simboliskajā kalpošanā gada beigās notika salīdzināšanas darbs, tā arī šeit jāveic izpiršanas darbs, iznesot grēkus no svētnīcas, lai varētu tikt pabeigts Kristus darbs cilvēka labā. Tas sākās tad, kad noslēdzās 2300 dienu periods. Tad mūsu Augstais Priesteris iegāja vissvētākajā vietā, lai šķīstītu svētnīcu.

Tiesas darbs

[170]

Jaunajā derībā nožēlojošu ticīgo grēki ticībā tiek uzlikti Kristum un faktiski pārnesti uz Debesu svētnīcu. Gluži kā zemes svētnīcas šķīstīšana simboliski tika veikta, iznesot no tās grēkus, kas to bija apgānījuši, tā arī īstā Debesu svētnīcas šķīstīšana tiek veikta, iznesot jeb izdzēšot tur ierakstītos grēkus. Bet pirms tas var notikt, ir jāpārskata ieraksti grāmatās, lai noteiktu, kurš, nožēlojot un ticot Kristum, ir tiesīgs saņemt Viņa samaksu par grēkiem. Tā svētnīcas šķīstīšana ietver izmeklēšanas darbu — tiesas darbu — pirms Kristus nākšanas, jo tad, kad Kungs nāks, Viņa alga būs līdz ar Viņu, lai samaksātu katram pēc viņa darbiem (sk. Atklāsmes 22:12).

Tie, kuri sekoja pravieša vārda gaismai, saprata, ka tā vietā, lai atgrieztos uz zemes 1844. gadā, kad noslēdzās 2300 dienas, Kristus iegāja Debesu svētnīcas vissvētākajā vietā, lai veiktu noslēdzošo salīdzināšanas darbu pirms Viņa nākšanas.

Kad Kristus Savas kalpošanas beigās izdzēsīs Savas tautas grēkus asiņu spēkā, Viņš tos uzliks sātānam, kam būs jānes pēdējais sods. Grēkāzis tika aizsūtīts uz neapdzīvotu zemi, lai nekad neatgrieztos Israēla draudzē. Līdzīgi sātans uz mūžīgiem laikiem tiks padzīts no Dieva un Viņa ļaužu klātbūtnes, un pēdējā grēka un grēcinieku iznīcināšanā Viņš tiks likvidēts.

Ko Kristus dara tagad

Svētnīcas jautājums atšifrēja 1844. gada vilšanās noslēpumu. Tas atklāja pilnīgu patiesības sistēmu, savstarpēji saistītu un saskanīgu, kas parādīja, ka lielo adventes kustību bija vadījusi Dieva roka. Tie, kuri bija ticībā raudzījušies uz Viņa otro nākšanu, gaidīja Viņu ierodamies godībā, bet, kad viņu cerības nepiepildījās, viņi pazaudēja Jēzu no redzesloka. Tagad vissvētākajā vietā viņi atkal ieraudzīja savu Augsto Priesteri, kurš drīz nāks kā ķēniņš un atbrīvotājs. Gaisma no svētnīcas izgaismoja pagātņi, tagadni un nākotni. Lai gan viņi bija kļūdījušies un nesaprata pašu nesto vēsti, tā bija pareiza.

Kļūda nebija pravietisko periodu aprēķinos, bet *notikumā*, kas norisināsies šo 2300 dienu beigās. Tomēr viss, ko pravietojums paredzēja, bija noticis.

Kristus bija atnācis, tikai nevis uz zemi, bet uz vissvētāko vietu Debesu templī: „Vērojot nakts parādības, es redzēju, kā debesu padebešos nāca kāds kā Cilvēka Dēls savā izskatā; tas atnāca»- nevis uz zemi, bet- „pie cienījamā sirmgalvja, un to nostatīja sirmgalvja priekšā.» (Daniēla 7:13, NKJV)

Arī Maleahija paredzēja šo nākšanu: „“Un tad pēkšņi ieradīsies Savā namā Tas Kungs, kuru jūs kārojat. Raugi, Viņš jau nāk!“ saka Tas Kungs Cebaots.» (Maleahija 3:1, NKJV)

Kunga nākšana uz templi Viņa ļaudīm bija „pēkšņa» un negaidīta. Viņi nebija Viņu tur meklējuši.

Ļaudis vēl nebija gatavi sastapt Savu Kungu. Viņiem vēl joprojām bija nepieciešams sagatavošanās darbs. Ticībā sekojot savam Augstajam Priesterim Viņa kalpošanā, viņi atklās jaunus pienākumus. Draudzei bija jāsniedz vēl kāda brīdinājuma un pamācību vēsts.

Kurš var pastāvēt?

Pravietis rakstīja: „Kas varēs izturēt Viņa atnākšanas dienu, un kas varēs pastāvēt, kad Viņš ieradīsies? .. Viņš sēdēs un kausēs un dzidrinās sudrabu, un Viņš šķīstīs Levija bērnus un pārkausēs viņus pamazām kā zeltu un sudrabu arvien tīrākus. Tad viņi nesīs Tam Kungam ēdamo upuri istā taisnīgumā.» (Maleahija 3:2, 3) Tie, kuri dzīvos virs zemes, kad beigsies Kristus aizlūgšanas, pastāvēs Dieva priekšā bez starpnieka. Viņu drēbēm ir jābūt neaptraipītām, viņu raksturiem- attīrītiem no grēkiem Kristus izlietajās asinīs. Pateicoties Dieva žēlastībai un viņu pašu neatlaidīgām pūlēm, cīņā ar ļauno viņiem ir jābūt uzvarētājiem. Kamēr Debesīs turpinās izmeklēšanas tiesa, kamēr nožēlojošo ticīgo grēki tiek iznesti no svētnīcas, Dieva ļaudīm virs zemes ir jāiesaistās īpašā grēka atstāšanas darbā. Šis darbs ir atklāts Atklāsmes grāmatas 14. nodaļā. Kad šis darbs būs pabeigts, Kristus sekotāji būs gatavi Viņa nākšanai. Tad draudze, ko Kungs sastaps atnākot, būs „cienīga, bez traipa, bez krunkas vai cita tamlīdzīga trūkuma». (Efeziešiem 5:27)

„Redzi, līgavainis nāk!»

Kristus kā Augstā Priestera nākšana uz vissvētāko vietu, lai šķīstītu svētnīcu (Daniēla 8:14), Cilvēka Dēla nākšana pie cienījamā Sirmgalvja (Daniēla 7:13) un Kunga nākšana uz Savu templi (Maleahija 3:1) ir viens un tas pats notikums. To ataino arī līgavaiņa nākšana uz kāzām līdzībā par desmit jaunavām Mateja evaņģēlija 25. nodaļā.

Līdzībā „tie, kas bija gatavi», kad līgavainis nāca, „iegāja ar viņu kāzu namā». Šī līgavaiņa nākšana notiek pirms laulībām. Laulības attēlo notikumu, kad Kristus saņem Savu valstību. Svētā pilsēta, jaunā Jeruzāleme, valstības galvaspilsēta un simbols, tiek saukta par „līgavu, Jēra sievu». Eņģelis sacīja Jānim: „Nāc, es tev parādīšu līgavu, Jēra sievu.» Praviētis saka: „Viņš mani aiznesa garā uz lielu, augstu kalnu un rādīja man svēto pilsētu Jeruzālemi nokāpjam no debesīm no Dieva.» (Atklāsmes 21:9, 10)

Līgava attēlo svēto pilsētu, un jaunavas, kuras izgāja ārā, lai satiktu līgavaini, attēlo draudzi. Atklāsmes grāmatā Dieva ļaudis ir raksturoti kā viesi kāzu mielastā. *Viesi* nevar būt *līgava*. Kristus saņems no cienījamā Sirmgalvja „varu, godību un valdīšanu», jauno Jeruzālemi, Savas valstības galvaspilsētu, „sagatavotu kā savam vīram greznotu līgavu». (Daniēla 7:14, Atklāsmes 21:2) Kad Viņš būs saņēmis valstību, Viņš nāks kā ķēniņu Ķēniņš un kungu Kungs, lai atpestītu Savus ļaudis, kam jāpiedalās Jēra kāzu mielastā.

Gaidot savu Kungu

Sauciens „Redzi, līgavainis nāk!» mudināja daudzus gaidīt tūlītēju Kunga nākšanu. Noliktajā laikā Līgavainis nāca- nevis uz zemi, bet pie cienījamā Sirmgalvja Debesīs, uz laulībām, uz Savas valstības saņemšanu. „Tie, kas bija gatavi, iegāja kopā ar Viņu laulībās.» Viņi nav klātesoši personīgi, bet virs zemes. Kristus sekotājiem ir jāgaida „savu kungu no kāzām pārnākam». (Lūkas 12:36) Bet viņiem ir jāsaprot Viņa darbs un jāseko Viņam ticībā. Šādā veidā ir jāsaprot teiktais, ka viņiem ir jāiet uz laulībām.

Līdzībā kāzu mielastā iegāja tās jaunavas, kurām bija eļļa lukturos. Tie, kuri rūgtajā pārbaudījumā naktī bija pacietīgi gaidījuši, meklējami Bībelē skaidrāku gaismu, ieraudzīja patiesību par Debesu svētnīcu un Glābēja kā Priestera darba maiņu. Ticībā viņi sekoja Viņa darbam augšā esošajā svētnīcā. Visi, kuri pieņēma tās pašas patiesības, sekojami Kristum ticībā, kad Viņš veic Savu pēdējo starpniecības darbu, ieies kāzu mielastā.

Noslēdzošais darbs svētnīcā

Arī Mateja evaņģēlija 22. nodaļas līdzībā tiesa notiek pirms laulībām. Pirms kāzām ķēniņš ienāk, lai redzētu, vai visi viesi ir ģērbusies kāzu drēbēs, neaptraipīta rakstura tērpā, kas mazgāts Jēra asinīs (Atklāsmes 7:14). Dieva pārbaudē visi, kuriem ir kāzu drēbes, ir pieņemti un atzīti par cienīgiem ieņemt savu vietu Dieva valstībā un uz Viņa troņa. Šis rakstura pārbaudes darbs ir izmeklēšanas tiesa, noslēdzošais darbs augšā esošajā svētnīcā.

[173]

Kad būs pārbaudītas un izlemtas visu to cilvēku lietas, kas visos laikmetos ir apliecinājuši Kristu, pārbaudes laiks būs beidzies un žēlastības durvis tiks aizslēgtas. Ar vienu īsu teikumu — „Kas bija gatavas, iegāja ar viņu kāzās, un durvis aizslēdza» — mēs tiekam aiznesti laikā, kad lielais glābšanas darbs būs pabeigts.

Zemes svētnīcā, kad augstais priesteris Salīdzināšanas dienā iegāja vissvētākajā vietā, kalpošana pirmajā telpā noslēdzās. Arī tad, kad Kristus iegāja vissvētākajā vietā, lai veiktu pēdējo salīdzināšanas darbu, Viņš pabeidza savu kalpošanu pirmajā telpā. Pēc tam sākās kalpošana otrajā telpā. Kristus bija pabeidzis tikai daļu no Sava darba kā mūsu starpnieks, lai sāktu citu darba daļu. Viņš vēl joprojām grēcinieku labā pienes Savas asinis Tēva priekšā.

Lai gan tā ir patiesība, ka cerības un žēlastības durvis, pa kurām astoņpadsmit gadsimtu grēcinieki bija atraduši pieeju pie Dieva, tika aizslēgtas, atvērtas tika citas durvis. Dievs vēl joprojām piedāvā grēku piedošanu, pateicoties Kristus aizlūgšanām

vissvētākajā vietā. Vēl joprojām ir atvērtas durvis uz Debesu svētnīcu, kur Kristus kalpo grēcinieku labā.

Tagad ļaudis varēja redzēt, kāda nozīme ir Kristus vārdiem Atklāsmes grāmatā, kas atteicās uz šo laiku: „Tā saka Svētais, Patiesīgais, kam Dāvida atslēga, kas atver, un neviens neaizslēdz, kas aizslēdz, un neviens neatver. .. Redzi, Es tavā priekšā esmu devis atvērtas durvis, ko neviens nevar aizslēgt.» (Atklāsmes 3:7, 8)

Tie, kuri ticībā seko Jēzum lielajā salīdzināšanas darbā, gūst labumu no Viņa starpniecības, bet tie, kuri gaismu atmet, labumu negūst. Jūdi, kuri atteicās ticēt Kristum kā Glābējam, nevarēja saņemt Viņa piedošanu. Kad Jēzus uzgāja Debesīs un iegāja Debesu svētnīcā, lai izlietu pār Saviem mācekļiem Savas starpniecības svētības, jūdi tika atstāti tumsā, lai turpinātu savu bezjēdzīgo upurēšanu. Durvis, pa kurām ļaudīm bija pieeja Dievam pirms tam, tagad bija slēgtas. Jūdi bija atteikušies meklēt Viņu vienīgajā veidā, kā Viņu varēja atrast- caur Debesu svētnīcu.

Neticīgo jūdu stāvoklis ilustrē to bezrūpīgo un neticīgo stāvokli, kuri sevi sauc par kristiešiem, bet izvēlas nezināt par viņa Augstā Priestera darbu. Simboliskajā kalpošanā, kad augstais priesteris iegāja vissvētākajā vietā, visiem israēliešiem bija jāsapulcējas ap svētnīcu un jāpazemo savas sirdis Dieva priekšā, lai varētu saņemt grēku piedošanu un netiktu „izslēgti» no draudzes. Cik daudz būtiskāk ir šajā noslēdzošajā Salīdzināšanas dienā saprast Augstā Priestera darbu un zināt, kādi ir mūsu pienākumi!

[174] Noas dienās Debesis sūtīja vēsti pasaulei, un viņu glābšana bija atkarīga no tā, kā viņi izturējās pret šo vēsti (1. Mozus 6:69; Ebrejiem 11:7). Sodomas izpostīšanā visus, izņemot Latu un viņa meitas, aprija uguns, kas nāca no debesīm (1. Mozus 19). Tāpat bija Kristus dienās. Dieva Dēls paziņoja neticīgajiem tās paaudzes jūdiem: „Redzi, jūsu nams tiks atstāts postā.» (Mateja 23:38) Raugoties uz pēdējām dienām, tas pats Bezgalīgais Spēks par tiem, kuri „nav pieņēmuši patieso mīlestību, kas tos būtu izglābusi», saka: „Tāpēc Dievs tagad sūta tiem maldu varu, ka tie sāk ticēt meliem.» (2. Tesaloniķiešiem. 2:10, 11) Kad cilvēki atmet Viņa Vārdu, Dievs atņem Savu Garu un atstāj viņus krāpšanām, ko viņi mīl. Bet Kristus vēl joprojām aizlūdz par cilvēci, un Dievs dos gaismu tiem, kuri to meklēs.

Tiem, kuri saglabāja ticību adventei, pagājušais laiks 1844. gadā bija liels pārbaudījums. Gaisma, kas pievērsa viņu prātus augšā esošajai svētnīcai, bija viņu vienīgais atvieglojums. Gaidot un lūdzot viņi saprata, ka viņu lielais Augstais Priesteris bija sācis citu kalpošanas darbu. Sekojot Viņam ticībā, viņi saprata arī noslēdzošo draudzes darbu. Viņi skaidri saprata pirmo un otro eņģeļa vēsti, kā arī bija gatavi pieņemt svinīgo Atklāsmes grāmatas trešā eņģeļa brīdinājumu un sniegt to pasaulei.

Tad atvērās Dieva templis debesīs, un Templī bija redzams Viņa derības šķirsts.» (Atklāsmes 11:19) Dieva derības šķirsts atrodas vissvētākajā vietā- otrajā svētnīcas telpā. Zemes telts kalpošanā, kas bija „debesu lietu atveids un ēna», šī telpa tika atvērta tikai Lielajā salīdzināšanas dienā, lai šķīstītu svētnīcu. Tāpēc paziņojums, ka Dieva templis Debesīs ir atvērts un Viņa derības šķirsts ir redzams, norāda uz Debesu svētnīcas vissvētākās vietas atvēršanu 1844. gadā, kad Kristus iegāja tajā, lai izpildītu salīdzināšanas pēdējo darbu. Tie, kuri ticībā sekoja savam lielajam Augstajam Priesterim, kad Viņš sāka Savu kalpošanu vissvētākajā vietā, varēja redzēt Viņa derības šķirstu. Pētot svētnīcas jautājumu, viņi sāka saprast Glābēja kalpošanas darba maiņu un redzēja, ka Viņš tagad pilda pienākumu Dieva šķirsta priekšā.

Zemes telts šķirstā bija divas akmens plāksnes, uz kurām Dievs bija uzrakstījis Savu likumu. Kad Dieva templis Debesīs tika atvērts, kļuva redzams Viņa derības šķirsts. Dievišķais likums, ko Dievs pats izteica un arī uzrakstīja ar Savu pirkstu uz akmens plāksnēm, glabājas Debesu vissvētākajā vietā.

Tie, kuri sāka saprast šo jautājumu, kā nekad iepriekš ieraudzīja Glābēja vārdu nozīmi: „Tiekāms debess un zeme zudīs, nezudīs nevienu ne vismazākā rakstu zīmīte, ne raksta galiņš no bauslības, iekāms viss notiek.» (Mateja 5:18) Dieva likums kā Viņa gribas atklāsmē, Viņa rakstura noraksts pastāvēs mūžīgi.

Desmit baušļu sirds ir sabata bauslis. Dieva Gars pārliecināja Vārda pētnieku sirdis, ka viņi nezinot ir pārkāpuši šo likumu, neievērojot Radītāja atpūtas dienu. Viņi sāka meklēt iemeslus, kāpēc tiek ievērota nedēļas pirmā diena. Viņi nevarēja atrast nevienu pierādījumu, ka Dievs būtu atcēlis ceturto bausli vai izmainījis sabatu. Viņi bija godīgi vēlējušies uzzināt Dieva gribu un to pildīt. Tagad viņi parādīja savu uzticību Dievam, ievērojot svētu Viņa sabatu.

Daudzi mēģināja sagraut ticīgo uzticību. Neviens nevarēja nepamanīt, ka, pieņemot patiesību par Debesu svētnīcu, tiek iekļautas arī Dieva likuma prasības un ceturtais baušļa sabats. Šis ir noslēpums, kāpēc pret harmonisku Rakstu izskaidrojumu, kas atklāja Kristus kalpošanu Debesu svētnīcā, bija tik liela pretestība. Ļaudis centās aizvērt durvis, ko Dievs bija atvēris, un atvērt tās, ko Viņš bija aizvēris. Kristus bija atvēris durvis kalpošanai vissvētākajā vietā. Ceturtais bauslis bija iekļauts likumā, kas tur atradās.

Tie, kuri pieņēma gaismu par Kristus starpniecību un Dieva likumu, saprata, ka šis ir Atklāsmes grāmatas 14. nodaļas patiesības, trīskāršais brīdinājums zemes iedzīvotājiem sagatavoties Kunga otrajai nākšanai (sk. pielikumu). Paziņojums „ir atnākusi Viņa tiesas stunda» izgaismo patiesību, kurai jātiek sludinātai, kamēr beidzas Glābēja aizlūgumi un Viņš atgriežas, lai ņemtu Savus ļaudis pie Sevis. Tiesai, kas sākās 1844. gadā, jāturpinās, kamēr būs izskatītas gan dzīvo, gan mirušo lietas, tāpēc tā ilgs līdz pat cilvēces pārbaudes laika beigām.

Lai ļaudis būtu gatavi pastāvēt tiesā, vēsts pavēl: „Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, .. pielūdziet to, kas radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus.» Bībele mums atklāj, kāds būs iznākums, ja cilvēki pieņems vēstis: „Šeit ir tie, kas tur Dieva baušļus un Jēzus ticību.» (Atklāsmes 14:7, 12)

Lai mēs būtu sagatavojušies tiesai, mums jāievēro Dieva likums, kas tiesā būs rakstura mēraukla. Pāvils paziņo: „Kas grēkojuši, pazīdami bauslību, pēc tās tiks tiesāti .. tai dienā, kad Dievs caur Jēzu Kristu spriedīs tiesu.» „Bauslības darītāji tiks atzīti par taisnotiem.» Ticība ir būtiska, lai varētu ievērot Dieva likumu, jo „bez ticības nevar patikt». „Viss, kas nenāk no ticības, ir grēks.» (Romiešiem 2:12, 16, 13; Ebrejiem 11:6; Romiešiem 14:23)

Pirmais eņģelis aicina mūs būt Dieva un dot Viņam godu, pielūgt Viņu kā debess un zemes Radītāju. Lai to darītu, mums jāpaklausa Viņa likumam. Bez paklausības neviena pielūgsmē Dievam nevar patikt. „Šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus, un Viņa baušļi nav grūti.» (1. Jāņa 5:3; sk. Salamana pamācības 28:9)

Aicinājums pielūgt Radītāju

Pienākuma pielūgt Dievu pamatā ir fakts, ka Viņš ir Radītājs. „Nāciet, pielūgsim un zemosimies, locīsim ceļus Tā Kunga, sava Radītāja, priekšā!» (Psalmi 95:6; sk. Psalmi 96:5; Psalmi 100:3; Jesajas 40:25, 26; 45:18)

Atklāsmes grāmatas 14. nodaļa aicina ļaudis pielūgt Radītāju un ievērot Dieva baušļus. Viens no šiem baušļiem norāda uz Dievu kā Radītāju: „Septītā diena ir sabats Tam Kungam, tavam Dievam. .. Jo sešās dienās Tas Kungs ir radījis debesis un zemi, jūru un visu, kas tur atrodams, un septītajā dienā Tas Kungs atdusējās; tāpēc Tas Kungs svētīja sabata dienu, lai tā būtu svēta.» (2. Mozus 20:10, 11) Kungs saka, ka sabats ir zīme, „lai jūs atzīstat, ka Es, Tas Kungs, esmu jūsu Dievs». (Ecehiēla 20:20) Ja ikviens būtu ievērojis sabatu, Radītājs būtu visu cilvēku pielūgsmes objekts. Nekad nebūtu neviena elku pielūdzēja, ateista vai neticīgā. Sabata ievērošana apliecina uzticību „Tam, kurš radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus». Vēsts, kas pavēl cilvēkiem pielūgt Dievu un ievērot Viņa baušļus, īpaši aicina ievērot ceturto bausli.

Pretstatā tiem, kuri ievēro Dieva baušļus un ticību Jēzum, trešā eņģeļa vēsts norāda uz kādu citu grupu: „Ja kas pielūdz zvēru vai viņa tēlu un pieņem zīmi uz savas pieres vai savas rokas, tam būs arī jādzer Dieva dusmu vīns neatšķaidīts.» (Atklāsmes 14:9, 10) Ko ataino zvērs, viņa tēls un zīme?

* Tas ir, līdz noslēgsies laiks, kad Dievs dod cilvēkiem iespēju tikt glābtiem.

[177]

Pūķa identitāte

Pravietojums, kurā šie simboli ir atrodami, sākas Atklāsmes grāmatas 12. nodaļā. Pūķis, kas centās iznīcināt Kristu, viņam dzimstot, ir sātans (Atklāsmes 12:9). Viņš pamudināja Hērodu nogalināt Glābēju. Bet līdzeklis, ko sātans izmantoja, lai karotu pret Kristu un Viņa ļaudīm pirmajos gadsimtos, bija Romas impērija, kuras galvenā reliģija bija pagānisms. Tāpēc pūķis ir arī pagānu Romas simbols.

Atklāsmes grāmatas 13. nodaļa iepazīstina ar vēl vienu zvēru, kas „līdzīgs leopardam», kam pūķis deva „spēku, troni un lielu varu». Šis simbols, kā to vēsturiski uzskatījusi lielākā daļa protestantu, attēlo pāvestību, kas pārņēma Romas impērijas spēku, troni un varu. Bībele par šo leopardam līdzīgo zvēru saka: „Viņa mute [bija] kā lauvas mute. .. Tad tas atvēra savu muti Dieva zaimošanai, lai zaimotu Viņa Vārdu un Viņa mājokli, tos, kas mājā debēsīs. Tam tika dots karot ar svētajiem un tos uzvarēt, un dota vara pār visām ciltīm un ļaudīm un valodām un tautām.» (Atklāsmes 13:2, 5—7) Šis pravietojums, kas ir gandrīz identisks Daniēla grāmatas 7. nodaļas mazā raga aprakstam, nepārprotami norāda uz pāvestību.

Viņam tika dota „vara to darīt četrdesmit divus mēnešus ilgi»- trīs ar pus gadus jeb 1260 dienas no Daniēla grāmatas 7. nodaļas. Tas ir laiks, kad pāvestības vara apspieda Dieva ļaudis. Šis periods, kā apliecina iepriekšējās nodaļas, sākās ar pāvestības virsvaldību mūsu ēras 538. gadā un noslēdzās 1798. gadā, kad pāvestības vara saņēma „nāvējošo brūci», piepildot pravietojumu: „Kas ņem gūstā, aizies pats gūstā.»

Jaunas varas rašanās

Šajā brīdī pravietojums iepazīstina ar vēl vienu simbolu: „Tad es redzēju citu zvēru izkāpjam no zemes: tam bija divi ragi, tādi kā jēram, bet tas runāja kā pūķis.» (Atklāsmes 13:11) Šī tauta nav tāda, kādu attēloja iepriekšējie simboli. Lielās valstis, kas valdīja pasaulē, pravietim Daniēlam tika rādītas kā plēsīgi zvēri, kas uzradās, kad „četri debess vēji drāzās cits citam pretī pa plašo pasaules jūru». (Daniēla 7:2)

Bet Jānis redzēja zvēru ar jēram līdzīgiem ragiem „izkāpjam no zemes». Tā vietā, lai gāztu citas varas un pati nostiprinātos, tautai, kas atklāta šādā veidā, ir jāuzrodas iepriekš neaizņemtā teritorijā un jāizaug miera apstākļos. Tātad tā nevarēja rasties ļaužu pārpildītājā „vecajā pasaulē» starp karojošām tautām. Mums tā ir jāmeklē rietumu kontinentā.

Kas tā bija par tautu „jaunajā pasaulē», kas pieauga spēkā 1798. gadā, solīdama spēku un piesaistīdama pasaules uzmanību? Tikai viena valsts atbilst šim pravietojumam — Amerikas Savienotās Valstis. Aprakstot šīs tautas rašanos, vēsturnieks neapzināti izmantojis gandrīz tos pašus vārdus, ko Bībele. Kāds izcils rakstnieks runā par „mistēriju, tai uzrodoties tukšumā», un saka: „Līdzīgi klusai sēklai mēs izaugām par impēriju.»¹ Kāds Eiropas žurnāls 1850. gadā runāja par Amerikas Savienotajām Valstīm kā par „augošu» valsti un valsti, kas „zemes klusumā ik dienas vairo savu spēku un lepnumu.»²

[178]

„Tam bija divi ragi, tādi kā jēram.» Jēram līdzīgie ragi norāda uz jaunību, nevainību un maigumu. Kristiešu bēgļu apmetnēs, kur, meklēdami patvērumu karaļu apspiešanas un reliģiskās neiecietības dēļ, patvērās pirmie uz Ameriku aizbēgušie bēgļi, bija daudzi, kuri nolēma nostāties par pilsonisku un reliģisku brīvību. Neatkarības deklarācija pasludina patiesību, ka „visi cilvēki ir radīti vienlīdzīgi» un ir apveltīti ar neatņemamām tiesībām uz „dzīvību, brīvību un tiekšanos pēc laimes». Konstitūcija garantēja cilvēkiem pašpārvaldes tiesības, prasot, lai likumus ievieš un pārvalda pārstāvji, ko ievēl tautas nobalsošanā. Tā garantēja arī reliģijas brīvību. Republikānisms un protestantisms kļuva par tautas pamatprincipiem, kas bija tās labklājības un spēka noslēpums. Miljoni pulcējās pie Amerikas krastiem, un Savienotās Valstis izauga par vienu no visspēcīgākajām tautām virs zemes.

Pārsteidzošais pretstats

Bet zvērs ar jēram līdzīgiem ragiem „runāja kā pūķis. Tam bija pirmā zvēra vara visā pilnībā viņa priekšā, un tas piespieda zemi un tās iedzīvotājus pielūgt pirmo zvēru, kura nāves brūce bija dziedināta. .. tas aicina zemes iedzīvotājus celt tēlu zvēram, kam ir zobena brūce un kas tomēr palicis dzīvs.» (Atklāsmes 13:11, 12, 14)

Jēram līdzīgie ragi un pūķa balss norāda uz pretrunām. Paredzējums, ka tas „runās kā pūķis» un tam būs „pirmā zvēra vara» paredz, ka tas attīstīs neiecietības un vajāšanu garu līdzīgi pūķim un leopardam līdzīgajam zvēram. Apgalvojums, ka zvērs ar diviem ragiem piespiež „zemi un tās iedzīvotājus pielūgt pirmo zvēru», norāda, ka šīs tautas vara piespiedīs būt lojāliem pret pāvestību.

¹G. A. Townsend, *The New World Compared With the Old*, 462. lpp.

²*Dublin Nation*.

Šāda rīcība būtu pret tās brīvības pamatprincipiem, pret svinīgajiem apliecinājumiem Neatkarības deklarācijā un pret Konstitūciju. Konstitūcija paredz, ka „kongress neizdos nevienu likumu, kas saistīts ar kādas reliģijas ieviešanu vai kas aizliegtu brīvu kādas reliģijas pastāvēšanu», un ka „reliģija nevar būt nosacījums, kas Amerikas Savienotajās Valstīs dotu iespēju ieņemt kādu amatu vai mantot sabiedrības uzticību». Tomēr simboli norāda uz atklātu brīvību sargājošo likumu pārkāpšanu. Zvērs ar jēram līdzīgiem rāgiem, apgalvodams, ka ir šķīsts, lēnprātīgs un nekaitīgs, runā līdzīgi pūķim.

„Tas aicina *zemes iedzīvotājus* celt tēlu zvēram.» Šeit pravietojums parāda pārvaldes formu, kurā likumdošanas vara pieder tautai, kas ir vispārliciecināmais pierādījums, ka šeit norādītā tauta ir Amerikas Savienotās Valstis.

Bet kas ir „zvēra tēls»? Kā to var veidot?

[179] Kad draudze virs zemes kļuva samaitāta, tā meklēja laicīgās varas atbalstu. Rezultātā radās pāvestība, baznīca, kas pārvaldīja valsti, īpaši sodot „ķecerus». Lai Amerikas Savienotās Valstis varētu veidot „zvēra tēlu», reliģiskajai varai ir tik lielā mērā jāpārvalda pilsoniskā valdība, lai baznīca varētu izmantot valsti savu mērķu sasniegšanai.

Protestantu baznīcas, kas bija sekojušas Romas pēdās, parādīja līdzīgu vēlmi ierobežot sirdsapziņas brīvību. Paraugš tam ir Anglijas baznīcas ilgstošās sektantu vajāšanas. 16. un 17. gadsimta laikā citādi domājošie mācītāji un ļaudis tika sodīti ar naudas sodiem, tika apcietināti, spīdzināti un nodoti mocekļu nāvei.

Atkrišana lika agrīnajai draudzei meklēt laicīgās valdības palīdzību, un tas sagatavoja ceļu pāvestībai — zvēram. Pāvils teica: „Jānāk atkrišanai un atklāti jāparādās grēka cilvēkam.» (2. Tesalonīkiešiem 2:3)

Bībele saka: „Bet zini to, ka pēdējās dienās iestāsies grūti laiki, jo cilvēki būs patmīļīgi, mantas kārīgi, lielīgi, augstprātīgi, zaimotāji, nepaklausīgi vecākiem, nepateicīgi, neganti, cietsirdīgi, nesamierināmi, apmelotāji, nesavaldīgi, nesavaldāmi, labā nīdēji, nodevēji, pārsteidzīgi, uzpūtīgi, mīlēdami vairāk baudas nekā Dievu, izrādīdami ārēju svētībību, bet tās spēku noliedzami; un no tādiem izvairies.» (2. Timotejam 3:15) „Gars skaidri saka, ka vēlākos laikos daži atkritīs no ticības, pieķerdamies maldu gariem un dēmonu mācībām.» (1. Timotejam 4:1)

Visi, kas „nav pieņēmuši patieso mīlestību, kas tos būtu izglābusi», pieņems „maldu varu» un sāks „ticēt meliem». (2. Tesalonīkiešiem 2:10, 11) Kad tas notiks, iznākums būs tāds pats kā pirmajos gadsimtos.

Daudzi domā, ka lielās atšķirības starp protestantu baznīcu ticības apliecībām ir pierādījums tam, ka nekad nebūs iespējama uzspiesta saskaņa. Bet jau sen protestantu baznīcās valdījušas pieaugošas ilgas apvienoties. Lai panāktu šādu vienotību, ir jāizvairās pārrunāt jautājumus, kuros visi nav vienisprātis. Cenšoties panākt pilnīgu vienotību, ir vajadzīgs tikai viens solis, lai sāktu izmantot piespiešanas metodes.

Kad Amerikas Savienoto Valstu vadošās baznīcas apvienosies kopīgo doktrīnu jautājumos un ietekmēs valsti, lai tā ieviestu viņu dekrētus un atbalstītu iestādes, tad protestantiskā Amerika būs izveidojusi Romas hierarhijas tēlu, un tam neizbēgami sekos sektantu sodīšana.

Zvērs un tā tēls

Zvērs ar diviem rāgiem „dara, ka visi, lielie un mazie, bagātie un nabagie, brīvie un vergi, uzspiež zīmi uz savas labās rokas vai uz pieres, lai neviens nevarētu ne pirkt, ne pārdot, kam nav šīs zīmes- zvēra vārda vai viņa vārda skaitļa.» (Atklāsmes 13:16, 17)

Trešais eņģelis brīdina: „Ja kas pielūdz zvēru vai viņa tēlu un pieņem zīmi uz savas pieres vai savas rokas, tam būs arī jādzer Dieva dusmu vīns neatšķaidīts.»

„Zvērs», kura pielūgsmē ir uzspiesta, ir pirmais jeb leopardam līdzīgais zvērs no Atklāsmes grāmatas 13. nodaļas- pāvestība. „Zvēra tēls» ataino atkritušā protestantisma formu, kas attīstīsies, kad protestantu baznīcas meklēs palīdzību pie laicīgās varas, lai uzspiestu savu ticību. Vēl joprojām nenoskaidrots ir jautājums, kas ir „zvēra zīme».

Tie, kuri ievēro Dieva baušļus, tiek pretstatīti tiem, kuri pielūdz zvēru un viņa tēlu un saņem viņa zīmi. Dieva likuma ievērošana no vienas puses un tā pārkāpšana no otras puses būs tas, kas radīs atšķirību starp Dieva pielūdzējiem un zvēra pielūdzējiem.

Zvēra un viņa tēla īpaša rakstura iezīme ir Dieva baušļu pārkāpšana. Daniēls saka, ka mazais rags, pāvestība, „centīsies grozīt svētku laikus un bauslību». (Daniēla 7:25) Pāvils to pašu varu sauca par „grēka cilvēku» (2. Tesaloniķiešiem 2:3), kas paaugstinās sevi pāri Dievam. Tikai izmainot Dieva likumu, pāvestība var pacelties pāri Dievam. Ikviens, kurš apzināti ievēros mainīto likumu, atdos augstāko godu pāvestības likumiem, uzticības zīmi pāvestam, nevis Dievam.

Pāvestība ir mēģinājusi mainīt Dieva likumu. Tā ir izmainījusi ceturto bausli, mēģinot ieviest pirmās dienas ievērošanu kā sabatu septītās vietā. Bībele attēlo to kā mērķtiecīgu, apzinātu grozīšanu: tas „centīsies grozīt laikus un bauslību». Izmaiņas ceturtajā bauslī precīzi piepilda pravietojumu. Šeit pāvestības vara atklāti paaugstina sevi augstāk par Dievu.

Dieva pielūdzēji īpaši tiks atpazīti pēc ceturta baušļa ievērošanas, Viņa radošā spēka zīmes. Zvēra pielūdzēji tiks atpazīti pēc viņu pūlēm noārdīt Radītāja pieminekli, lai paaugstinātu Romas sabatu. Savas augstprātīgās prasības tā pirmo reizi izvirzīja tieši svētdienas kā „Kunga dienas» dēļ (sk. pielikumu). Bet Bībele norāda uz septīto dienu kā uz Kunga dienu. Kristus teica: „Cilvēka Dēls ir arī Kungs pār sabatu.» (Marka 2:28, sk. arī Jesajas 58:13, 14; Mateja 5:17-19) Kā pierāda Jēzus vārdi, bieži izteiktais apgalvojums, ka Viņš ir izmainījis sabatu, nav patiess.

Jaunās Derības pilnīgā klusēšana

Protestanti uzskata, ka „Jaunā Derība klusē jautājumā par sabatu [atsaucoties šeit uz svētdienu, pirmo nedēļas dienu] un konkrētiem noteikumiem, lai to ievērotu.»³

„Līdz Kristus nāvei nav notikusi nekāda dienas maiņa» un, „kā parāda rakstiskie ziņojumi, viņi [apustuļi] nav devuši nevienu skaidri izteiktu pavēli atstāt septītās dienas sabatu un ievērot pirmo nedēļas dienu.»⁴

Romas katoļi atzīst, ka viņu baznīca ir izmainījusi sabatu, un paziņo, ka protestanti, ievērojot svētdienu, atzīst katoļu varu. Viņi apgalvo: „Vecā likuma laikā sestdiena bija iesvētītā diena, bet *baznīca*, Jēzus Kristus pamācīta un Dieva Gara vadīta, ir aizstājusi sestdienu ar svētdienu. Tāpēc tagad mēs svētām pirmo dienu, nevis septīto. Kunga diena tagad ir svētdiena.»⁵

Katoļu rakstnieki par Romas baznīcas varas zīmi min „sabata maiņu pret svētdienu, ko atzīst protestanti. ... Jo, ievērojot svētdienu, viņi atzīst baznīcas varu noteikt svētkus un pavēlēt kaut ko, ko ignorēt ir grēks».⁶

Kas tad ir sabata maiņa, ja ne Romas baznīcas varas zīme jeb pazīme — „zvēra zīme»?

³George Elliott, *The Abiding Sabbath*, 184. 1pp

⁴A. E. Waffle, *The Lord's Day*, 186.—188. 1pp.

⁵*Catholic Catechism of Christian Religion*.

⁶Henry Tuberville, *An Abridgement of the Christian Doctrine*, 58. 1pp.

[181]

Romas baznīca nav atteikusies no savas prasības pēc virsvaldības. Kad pasaule un protestantu baznīcas pieņem Romas iecelto sabatu, atmetot Bībeles sabatu, tās īstenībā atzīst katoļu baznīcas prasības. To darot, protestanti ignorē principu, kas atšķir viņus no Romas- ka „Bībele un tikai Bībele ir protestantu reliģija». Kad svētdienas kustība gūs virsroku, tā visu protestantu pasauli noliks zem Romas karoga.

Katoļu runasvīri apgalvo, ka „protestantu svētdienas ievērošana ir nodeva, ko viņi, par spīti sev pašiem, maksā katoļu baznīcas varai». ⁷ Ja baznīca uzspiež reliģiskus pienākumus ar laicīgu varu, tā veido zvēra tēlu. Tāpēc svētdienas ievērošanas uzspiešana Amerikas Savienotajās Valstīs nozīmētu uzspiest zvēra un tā tēla pielūgsmi.

Iepriekšējo paaudžu kristieši ievēroja svētdienu, domādami, ka viņi ievēro Bībeles sabatu, un arī tagad ikvienā baznīcā ir patiesi kristieši, kuri godīgi tic, ka Dievs ir iecēlis svētdienu par pielūgsmes dienu. Dievs pieņem viņu patiesumu un godīgumu. Bet, ja svētdienas ievērošana tiek uzspiesta ar likumu un pasaule zina par patieso sabatu, tad tas, kurš pārkāpj Dieva pavēli, lai paklausītu Romas mācībai, pagodina pāvestību Dieva vietā. Tādi cilvēki maksā nodevas Romai. Viņi pielūdz zvēru un viņa tēlu. To darot, cilvēki pieņems zīmi, kas apliecinās uzticību Romai, proti, „zvēra zīmi». Tikai tad, kad šis jautājums cilvēkiem būs saprotami izskaidrots un viņi būs izvēlējušies starp Dieva baušļiem un cilvēku likumiem, tie, kuri turpinās pārkāpt Dieva likumu, saņems „zvēra zīmi».

Trešā eņģeļa brīdinājums

Trešā eņģeļa vēsts satur visbaismīgāko brīdinājumu, kāds jebkad ir izteikts mirstīgajiem. Ļaudis netiks atstāti neziņā par šo svarīgo jautājumu. Brīdinājums tiks dots pasaulei, pirms nāks Dieva sods, lai visiem būtu iespēja izbēgt. Pirmais eņģelis izsaka šo paziņojumu „katrai tautai, ciltij, valodai un tautībai». Trešā eņģeļa brīdinājums izskanēs tikpat plaši. Tā tiks sludināta skaļā balsī un pievērsīs pasaules uzmanību.

Vēsts sadalīs pasaules iedzīvotājus divās lielās grupās- tie, kuri ievēro Dieva baušļus un Jēzus ticību, un tie, kuri pielūdz zvēru un tā tēlu un pieņem viņa zīmi. Baznīca un valsts apvienosies, lai piespiestu „visus» pieņemt „zvēra zīmi», tomēr Dieva ļaudis to nepieņems. Praviētis redzēja, ka tie, „kas bija uzvaru guvuši pār zvēru, viņa tēlu un viņa vārda skaitli, stāvēja pie kristāla jūras ar Dieva cītarām rokās». (Atklāsmes 15:2)

⁷ Monsignor Segur, *Plain Talk About the Protestantism of Today*, 213. 1pp.

Jesaja pareģoja reformu sabata jautājumā pēdējās dienās. „Tā saka Tas Kungs: „Sargiet tiesu un uzturiet taisnību! Jo tuvu pienākusi ir Mana pestīšana, lai īstenotos, un Mana taisnība, lai kļūtu skaidri redzama. Svētīgs tas cilvēks, kas to veic, un tas cilvēka bērns, kas pie tā turas, kas ietur sabatu un to nepārkāpj un kas savu roku pasargā no ikviena ļauna darba!“ .. Bet svešiniekus, kas turas pie Tā Kunga, kalpo Viņam un mīl Viņa Vārdu, lai būtu Viņa kalpi, kas stingri ievēro sabatu un tur Manu derību, tos Es vadīšu Savā svētajā kalnā un iepriecināšu Savā lūgšanas namā; viņu dedzināmie upuri un kaujamie upuri uz Mana altāra būs Man patīkami, jo Mans nams būs lūgšanas nams visām tautām.» (Jesajas 56:1, 2, 6, 7)

Kā norāda konteksts, šie vārdi attiecas uz kristietības laikmetu: „Tā saka Dievs Tas Kungs, kas pulcina Israēla izklīdinātos: „Es pievienošu vēl vairāk tiem, kas jau ir sapulcināti.“» (8. pants) Šis pants paredz, ka tad, kad Viņa kalpi sludinās labo vēsti visām tautām, evaņģēlijs pulcinās arī pagānus.

Kungs pavēl: „Aizzīmogo likumu starp mācekļiem!» (Jesajas 8:16, NKJV) Ceturtais bauslis ietver Dieva likuma zīmogu. Tikai šis viens bauslis no desmit ietver gan Likumdevēja vārdu, gan titulu. Kad pāvestības vara centās izmainīt sabatu, šis zīmogs likumam tika atņemts. Dievs aicina Jēzus mācekļus atjaunot to, paaugstinot sabatu kā Radītāja piemiņas dienu un Viņa varas zīmi.

Dievs pavēl: „Sauc pilnā balsī, neviena nesaudzēdams! Lai tava balss skan kā bazūne, un liec pie sirds Manai tautai tās pārkāpumus un Jēkaba namam tā grēkus!» (Jesajas 58:1) Tiem, ko Kungs sauc par „Manu tautu», ir jāpasaka, ka tie pārkāpj Viņa likumu, pat ja viņi domā, ka kalpo Dievam pareizi. Bet svinīgais Kunga rājiens, kas pārmeklē sirdis, parāda, ka viņi min ar kājām dievišķos baušļus.

Lūk, ko pravietis saka par likumu, ko viņi bija pārkāpuši: „Tu uzcelsi vecās posta vietas, tu atjaunosi agrāko cilšu pamatus, un tevi sauks par plaisu pielīdzinātāju un par apdzīvojamu vietu atjaunotāju. Kad tu atturi savu kāju no sabata pārkāpšanas un nedari Manā svētā dienā pēc savas patikas, bet nosauc dusas dienu par svētu prieku un par Tā Kunga svēto dienu un to turi godā, neizlietodams to saviem ceļiem, sava veikala nokārtošanai un tukšām valodām, tad Tas Kungs būs tavs prieks, Es tevi vadīšu zemes augstumos un tev došu tava tēva Jēkaba mantojumu, jo Tā Kunga mute tā ir runājusi.» (Jesajas 58:12-14)

„Plaisas» Dieva likumā uzradās tad, kad Romas vara izmainīja sabatu. Bet bija pienācis laiks plaisas salabot.

Ādams ievēroja sabatu, būdams bez grēka Ēdenes dārzā. Viņš ievēroja to arī tad, kad bija kritis grēkā un tika izraidīts no dārza, neraugoties uz to, ka bija grēku nožēlojis. Visi sentēvi no Ābela līdz Noam, Ābrahāmam un Jēkabam ievēroja sabatu. Kad Kungs izveda Israēlu no Ēģiptes, Viņš tautai, kas bija izveidojusies, pasludināja Savu likumu.

Īstais sabats- vienmēr ievērots

Sabats ir ievērots kopš seniem laikiem līdz pat mūsdienām. Lai gan „grēka cilvēks» ir guvis sekmes, mīdot ar kājām Dieva svēto dienu, tomēr uzticīgi ticīgie, paslēpušies

slepenās vietās, ir devuši tai pienākošos godu. Kopš reformācijas ikvienā paaudzē ir bijis kāds, kurš ievērojis sabatu.

Šīs patiesības, kas Atklāsmes grāmatas 14. nodaļā atrodamas saistībā ar „mūžīgo evaņģēliju», būs Kristus draudzes atšķirības pazīme Viņa nākšanas laikā. „Šeit vajadzīga svēto izturība, kas tur Dieva baušļus un Jēzus liecību.» (Atklāsmes 14:12)

Tie, kuri saņēma gaismu par svētnīcu un Dieva likumu, redzot patiesības saskanīgumu, bija bezgala priecīgi. Viņi gribēja, lai visi kristieši saņemtu gaismu. Tomēr daudzi, kuri apgalvoja, ka seko Kristum, nepieņēma patiesības, kas nesaskanēja ar pasauli.

Dzirdot sabata prasības, daudzi no viņiem teica: „Mēs vienmēr esam ievērojuši svētdienu, mūsu tēvi to ir ievērojuši, un daudzi labi kristieši ir nomiruši, priecīgi to ievērodami. Jaunā sabata ievērošana izjauktu mūsu saskaņu ar pasauli. Ko var paveikt neliela sabata ievērojoša grupiņa pret visu pasauli, kas ievēro svētdienu?» Ar tādiem pašiem argumentiem jūdi attaisnoja Kristus atmešanu. Līdzīgi Lutera laikā arī Romas atbalstītāji sprieda, ka katoļticībā ir bijuši cilvēki, kuri aizgājuši dusēt kā patiesi kristieši, kas nozīmē, ka šī reliģija ir pietiekami laba. Šāds domāšanas veids stājas ceļā katram ticībā uz priekšu spertam solim.

Daudzi ir argumentējuši, ka svētdienas ievērošana ir plaši izplatīta baznīcas tradīcija jau gadsimtiem ilgi. Pret šo argumentu citi ir iebilduši, ka sabats un tā ievērošana ir vēl senāka, tikpat sena kā šī pasaule — iecelts pašos pasaules pirmsākumos.

Nevarēdami atrast atbalstu Bībelē, daudzi teica: „Kāpēc mūsu vadītāji nesaprot sabata jautājumu? Tikai nedaudzi tic tā, kā jūs. Nevar būt, ka jums ir taisnība, bet visi izglītotie cilvēki kļūdās.»

Lai atspēkotu tamlīdzīgus argumentus, pietika citēt Rakstus un parādīt, kā Kungs ir izturējies pret Saviem ļaudīm visos laikmetos. Iemesls, kāpēc Viņš reformas darbā bieži neizvēlas izglītos un augsti stāvošos, ir tas, ka viņi uzticas savai pārliecībai un teoloģiskajām sistēmām un neizjūt vajadzību pēc Dieva pamācībām. Dažkārt Dievs aicina sludināt patiesību maz izglītos cilvēkus nevis tāpēc, ka šie cilvēki ir neizglītoti, bet tāpēc, ka viņi nav pārāk pašpaļāvīgi un Dievs var viņus mācīt. Šos Dieva kalpus lielus padara pazemība un paklausība.

[184] Senā Israēla vēsture ir adventes ticīgo pagātnes piedzīvojumu spilgts piemērs. Dievs vadīja Savu tautu adventes kustībā tieši tāpat, kā Viņš izveda Israēla tautu no Ēģiptes. Ja visi, kas bija tik cieši kopā strādājuši 1844. gadā, būtu pieņēmuši trešā eņģeļa vēsti un pasludinājuši to Svētā Gara spēkā, zeme būtu brīdināta jau pirms daudziem gadiem un Kristus būtu atnācis pēc Saviem ļaudīm.

Ticība un drosme

Tā nebija Dieva griba, ka Israēlam būtu jāceļo četrdesmit gadi tuksnesī. Viņš gribēja viņus taisnā ceļā vest uz Kanaānu un tur darīt viņus par svētu un laimīgu tautu. Bet „viņi nevarēja ieiet neticības dēļ». (Ebrejiem 3:19) Arī tas nebija Dieva prāts, ka Kristus nākšana tiktu atlikta uz tik ilgu laiku un Viņa ļaudīm tik daudzus gadus būtu jāpaliek šajā grēka un ciešanu pasaulē. Viņus no Dieva šķīra neticība. Žēlastībā pret pasauli Jēzus atliek Savu nākšanu, lai grēcinieki varētu dzirdēt brīdinājumu un rast patvērumu, pirms Dievs izlej Savas dusmas.

Tāpat kā agrīnajos gadsimtos, arī tagad patiesības sludināšana izsauks pretestību. Ar ļauniem nodomiem daudzi uzbruks nepopulāro patiesību aizstāvju raksturiem un motīviem. Elija tika saukts par nemieru cēlāju Israēlā, Jeremija — par nodevēju, Pāvils-

par tempļa apgānītāju. Kopš tā laika līdz mūsdienām tie, kuri vēlas būt uzticīgi patiesībai, ir apsūdzēti par dumpiniekiem, ķeceriem un sanaidotājiem.

Patiesu ticīgo un mocekļu ticības apliecība, viņu svētuma un godīguma paraugs iedves drosmi tajos, kas tagad ir aicināti stāvēt kā Dieva liecinieki. Pavēle ir izteikta Dieva kalpiem mūsdienās: „Sauc pilnā balsī, neviena nesaudzēdams! Lai tava balss skan kā bazūne, un liec pie sirds Manai tautai tās pārkāpumus un Jēkaba namam tā grēkus.» „Tevi, cilvēka bērns, Es esmu izredzējis par sargu Israēla namam, lai tu, ja tu saņemsi kādu vārdu no Manas mutes, tos brīdini Manā Vārdā.» (Jesajas 58:1; Ecehiēla 33:7)

Lielais šķērslis, lai pieņemtu patiesību, ir tas, ka tā sagādā neērtības un kritiku. Tas ir vienīgais arguments pret patiesību, ko tie, kuri aizstāv patiesību, nekad nav spējuši atspēkot. Bet īstie Kristus sekotāji negaida, lai patiesība kļūtu populāra. Viņi pieņem krustu, piekrītot Pāvilam, ka „tagadējās grūtības, kas ir vieglas, dod mums neizsakāmi lielu mūžīgu godību», un Mozum, „par lielāku bagātību turēdami Kristus negodu nekā Ēģiptes mantas». (2. Korintiešiem 4:17; Ebrejiem 11:26)

Mums vajadzētu izvēlēties patiesību tāpēc, ka tā ir patiesība, un sekas atstāt Dieva ziņā. Par lielajām reformām pasaule ir pateicību parādā cilvēkiem ar principiem, ar ticību un drosmi. Šādiem ļaudīm arī mūsdienās jāvirza uz priekšu reformas darbs.

Cik veiksmīgas ir mūsdienu atmodas?

Kur vien Dieva Vārds ir uzticīgi sludināts, rezultāts vienmēr ir parādījis, ka tas ir bijis no Dieva. Grēcinieki ir jutuši, ka viņu sirdsapziņa ir atmodināta. Viņu prātos un sirdīs ir nostiprinājusies dziļa pārliecība. Viņi ir sapratuši Dieva taisnību un izsaukušies: „Kas mani izraus no šīs nāvei lemtās miesas?» (Romiešiem 7:24) Kad tika atklāts Jēzus krusts, viņi redzēja, ka nekas cits nevar izpirkt viņu grēkus kā vien Kristus nopelns. Pateicoties Jēzus asinīm, „Viņš piedod visus agrāk, dievišķās pacietības laikā, nodarītos grēkus». (Romiešiem 3:25) Šie cilvēki ticēja un tika kristīti, kā arī cēlās, lai sāktu jaunu dzīvi. Ticībā Dieva Dēlam viņi sekoja Viņa pēdās, atspoguļodami Viņa raksturu un šķīstot sevi pašus tā, kā Viņš ir šķīstīts. To, ko viņi kādreiz ienīda, tagad mīlēja, un to, ko kādreiz mīlēja, tagad — ienīda. Lepnie kļuva lēnprātīgi, augstprātīgie un iedomīgie — nopietni un lēnprātīgi. Dzērāji kļuva atturīgi, netiklie — šķīsti. Kristiešus neinteresēja ārējas rotas — „matu pinums, zelta lietas, kuras sev aplikat, vai tērps, kurā tērpties, bet apslēptais sirds cilvēks neiznīcīs savā lēnajā un klusajā garā — tas ir Dievam dārgs». (1. Pētera 3:3, 4)

Atmodu izraisīja svinīgi aicinājumi grēciniekiem. Tā nesa augļus cilvēkiem, kuri nenovērsās no pašizliedzības, bet priecājās, ka ir atzīti par pietiekami vērtīgiem, lai ciestu Kristus dēļ. Novērotāji varēja redzēt pārmaiņas cilvēkos, kuri bija nolēmuši sekot Jēzum. Šādas sekas parasti rada reliģiskās atmodas laiki.

Tomēr daudzas mūsdienu atmodas stipri atšķiras no šīm atmodām. Patiešām, daudzi cilvēki apgalvo, ka ir atgriezušies, un liels skaits arī pievienojas draudzēm, tomēr rezultāti nerāda, ka būtu notikusi reāla garīgās dzīves izaugsme. Gaisma, kas uz kādu brīdi uzliesmo, drīz izdziest.

Populāras atmodas pārāk bieži uzjundī emocijas, uzrunājot patiku uz kaut ko jaunu un pārsteidzošu. Ļaudīm, kuri šādā veidā ir atgriezušies, nav lielas vēlmes klausīties Bībeles patiesības. Ja reliģiskā kalpošana neietver kaut ko sensacionālu, tā viņus nepiesaista.

Ikvienam patiešām atgrieztam cilvēkam dzīves svarīgākie jautājumi būs saistīti ar Dievu un mūžīgām lietām. Kur mūsdienu populārajās draudzēs ir redzams Dievam nodevies gars? Atgrieztie neatstāj lepnumu un mīlestību uz pasauli. Viņi nav labprātīgāki aizliegt sevi un sekot lēnprātīgajam un pazemīgajam Jēzum kā pirms savas atgriešanās. Dievbijība daudzās draudzēs ir gandrīz pilnībā izzudusi.

Patiesie Kristus sekotāji

Neraugoties uz plaši izplatīto ticības panīkumu, šajās draudzēs vēl ir arī patiesi Kristus sekotāji. Pirms Dievs izteiks savu pēdējo spriedumu, starp Kunga ļaudīm būs tāda patiesas dievbijības atmoda, kāda nav redzēta kopš apustuļu laikiem. Tiks izliets Dieva Gars. Daudzi atdalīsies no baznīcām, kurās mīlestību uz Dievu un Viņa Vārdu ir nomainījusi mīlestība uz pasauli. Daudzi mācītāji un ļaudis priecīgi pieņems lielās patiesības, kas sagatavos viņus Kunga nākšanai.

Sātans grib iejaukties ar savu darbu, un, pirms pienāks laiks šādai kustībai, viņš mēģinās to aizkavēt, nākot klajā ar viltojumu. Draudzēs, kuras viņš var pakļaut savai pārvaldei, viņš radīs ilūziju, ka Dievs ir izlējis Savas īpašās svētības. Daudzi lielīsies, ka „Dievs brīnišķīgi strādā», lai gan tas būs cita gara darbs. Zem reliģijas maskas sātans

centīsies izvērst savu ietekmi plašumā pa visu kristīgo pasauli. Šādas atmodas ir labi izplānotas ļaunumu maldināšanai, tajās ir emocionāls pacēlums un patiesība tiek sajaukta ar maldiem.

Tomēr Dieva Vārda gaismā nav grūti atpazīt šo kustību dabu. Visur, kur cilvēki ignorē Bībeles norādījumus, novēršoties no skaidrajām, sirdi pārbaudošajām patiesībām, kas prasa no viņiem sevī aizliegšanu un atteikšanos no pasaules, mēs varam būt droši, ka Dievs nedod tiem Savu svētību. Un, ņemot vērā likumu „pēc viņu augļiem jums tos būs pazīt» (Mateja 7:16), ir skaidrs, ka šīs kustības nav Dieva Gara darbs.

Dieva Vārda patiesības ir vairogs pret sātana krāpšanām. Neņemot vērā šīs patiesības, tiek atvērtas durvis uz ļaunumu, kas tagad pasaulē ir tik plaši izplatīts. Cilvēki lielā mērā no redzesloka ir pazaudējuši Dieva likuma svarīgumu. Nepareizi uzskati par dievišķo likumu ir vadījuši pie kļūdainas atgriešanās un svētošanas, pazeminot dievišķās dzīves standartu. Šīs ir iemesls, kāpēc mūsdienu atmodām trūkst Dieva Gara.

Brīvības likums

Daudzi reliģijas skolotāji apgalvo, ka Kristus ar savu nāvi ir atcēlis likumu. Daži saka, ka tas ir smags jūgs, un pretstatā likuma „verdžībai» viņi runā par „brīvību», ko evaņģēlijs šķietami ļauj baudīt.

Praviešiem un apustuļiem bija citi uzskati par svēto Dieva likumu. Dāvids saka: „Es staigāšu brīvi, jo es rūpējos par Tavām pavēlēm.» (Psalmi 119:45) Apustulis Jēkabs runā par desmit baušļiem kā par „pilnīgo svabādības likumu». (Jēkaba 1:25) Atklāsmes saņēmējs Jānis izsaka svētības tiem, „kas ievēro Viņa baušļus, lai tiem būtu daļa pie dzīvības koka un varētu pa vārtiem ieiet pilsētā». (Atklāsmes 22:14, NKJV)

Ja būtu iespējams izmainīt likumu vai nolikt to malā, Kristum nebūtu bijis jāmirst, lai mūs glābtu no grēka soda. Dieva Dēls nāca, lai „paaugstinātu likumu un padarītu to godājamu». (Jesajas 42:21) Viņš teica: „Nedomājiet, ka Es esmu atnācis atmest bauslību»; „tiekāms debess un zeme zudīs, nezudīs neviens ne vismazākā rakstu zīmīte, ne raksta galiņš no bauslības.» „Man ir prieks dzīvot pēc Tava prāta, mans Dievs, un Tavi likumi ir ierakstīti dziļi manā sirdī.» (Mateja 5:17, 18; Psalmi 40:9)

Dieva likums ir nemainīgs, tas atklāj tā Autora raksturu. Dievs ir mīlestība, un Viņa likums ir mīlestība. „Bauslības piepildījums ir mīlestība.» Dziesminieks saka: „Tava bauslība ir patiesība.» „Visi Tavi baušļi ir taisni.» Pāvils paziņo: „Bauslība kā tāda ir svēta un bauslis kā tāds- svēts, taisns un labs.» (Romiešiem 13:10; Psalmi 119:142, 172; Romiešiem 7:12) Tādam likumam kā šis vajadzētu būt tikpat ilgtspējīgam kā tā Autoram.

Atgriešanas un svētošanas darbs ir atvest cilvēkus atpakaļ pie Dieva, vadot viņus paklausīt Viņa likuma principiem. Sākumā cilvēki bija pilnīgā saskaņā ar Dieva likumu. Bet grēks attālināja viņus no Radītāja. Viņu sirdis sāka karot ar Dieva likumu. „Miesas tieksme ir naidā ar Dievu: tā neklausā Dieva bauslībai, jo tā to nespēj.» (Romiešiem 8:7) Bet „Dievs tik ļoti pasauli mīlēja, ka Viņš deva savu vienpiedzimušo Dēlu», lai grēciniekus varētu salīdzināt ar Sevi un atjaunot viņu saskaņu ar Radītāju. Šī izmaiņa ir jaunpiedzimšana, bez kuras grēcinieki „nevar redzēt Dieva valstību». (Jāņa 3:16, 13)

Pārliecība par grēku

Pirmais solis, lai izlīdzinātos ar Dievu, ir pārliecība par grēku. „Grēks ir bauslības pārkāpšana.» „Bauslība dod grēka atziņu.» (1. Jāņa 3:4; Romiešiem 3:20) Lai ieraudzītu savu vainu, grēciniekiem ir jāpārbauda raksturs pēc Dieva likuma- jāskatās spogulī, kas

[187]

parāda, kāds ir pilnīgi taisns raksturs, un kas dara viņus spējīgus ieraudzīt pašiem savas kļūdas.

Likums uzrāda mums grēku, bet tas nenodrošina dziedināšanas līdzekli. Tas apgalvo, ka pārkāpēja alga ir nāve. Mums ir jābūt nožēlai Dieva priekšā, kura likumu esam pārkāpuši, un ticībai Kristum, mūsu grēku izpirkšanas upurim. Tā mēs saņemam piedošanu par „grēkiem, kas ir izdarīti iepriekš» (Romiešiem 3:25), un kļūstam par Dieva bērniem.

Vai tagad varam brīvi nepaklausīt Dieva likumam? Pāvils saka: „Vai bauslību iznīcinām caur ticību? Nekādā ziņā ne, mēs bauslību nostiprinām.» „Kā lai mēs, kas grēkam esam miruši, vēl dzīvojam tajā?» Jānis paziņo: „Jo šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus, un Viņa baušļi nav grūti.» Jaunpiedzimšanā sirds nonāk saskaņā ar Dievu un Viņa likumu. Kad šī izmaiņa ir notikusi, grēcinieks ir iegājis no nāves dzīvībā, no likuma pārkāpšanas un sacelšanās- paklausībā un uzticībā. Vecā dzīve ir beigusies, ir sākusies jaunā piedošanas, ticības un mīlestības dzīve. Tad bauslības taisnīgās prasības „tiks piepildītas mūsos, kas nedzīvojam vairs miesai, bet Garam». Sirds valoda būs: „Cik Tava bauslība man ir mīļa! To es pārdomāju ik dienas.» (Romiešiem 3:31; 6:2; 1. Jāņa 5:3; Romiešiem 8:4; Psalmi 119:97)

[188]

Bez likuma cilvēkiem nav īstas pārliecības par grēku un viņi neizjūt vajadzību nožēlot. Viņi nesaprot, cik ļoti viņiem ir vajadzīgas Kristus salīdzinošās asinis. Viņi pieņem glābšanas cerību bez radikālas sirds izmaiņas un dzīves reformas. Tāpēc ir tik daudz virspusēju atgriešanos, un draudzei pievienojas daudzi, kuri nekad nav bijuši vienoti ar Kristu.

Kas ir svētošana?

Cilvēki ignorē un atmet Dieva likumu, jo viņiem ir nepareizi uzskati par svētošanu. Šīs teorijas, kas ietver maldu mācības un bīstamus praktiskus rezultātus, bieži ir populāras.

Pāvils rakstīja: „Jo tāda ir Dieva griba — lai jūsu dzīve būtu svēta.» Bībele skaidri māca, kas ir svētošana un kā mēs to varam iegūt. Glābējs lūdza par Saviem mācekļiem: „Svētī tos patiesībā; Tavi vārdi ir patiesība.» (Jāņa 17:17) Pāvils mācīja, ka ticīgajiem ir jābūt „Svētā Gara svētītiem». (1. Tesalonīkiešiem 4:3; Jāņa 17:17; Romiešiem 15:16)

Kāds ir Svētā Gara darbs? Jēzus teica Saviem mācekļiem: „Kad nāks Viņš, Patiesības Gars, Tas jūs vadīs visā patiesībā.» (Jāņa 16:13) Dziesmnieks saka: „Tavs likums ir patiesība.» Tā kā Dieva likums ir „svēts, taisns un labs», raksturs, kas veidojies, paklausot šim likumam, ir svēts. Kristus ir pilnīgs šāda rakstura paraugs. Viņš saka: „Es esmu turējis Sava Tēva baušļus.» „Kas Viņam labpatīk, to Es daru vienumēr.» (Jāņa 15:10; 8:29) Kristus sekotājiem ir jāklūst Viņam līdzīgiem- Dieva žēlastībā jāizveido raksturs, kas ir saskaņā ar Viņa svētā likuma principiem. Tā ir bībeliskā svētošana.

Tikai ticībā

Mēs šo darbu varam paveikt tikai ticībā Kristum, Svētā Gara spēkā, kurš dzīvo mūsos. Kristieši piedzīvos, ka grēks viņus kārdina, bet viņi uzturēs pastāvīgu karu pret to. Lai to darītu, viņiem ir vajadzīga Kristus palīdzība. Cilvēcīgs vājums apvienojas ar dievišķo spēku un ticībā izsaucas: „Paldies Dievam, kas mums devis uzvaru caur mūsu Kungu Jēzu Kristu.» (1. Korintiešiem 15:57)

Svētošanas darbs ir progresējošs. Kad grēcinieks atgriežoties atrod mieru ar Dievu, tikai tad sākas kristīgā dzīve. Tagad viņam ir „jādodas pretim pilnībai», jāizaug līdz „īs-

tam vīra briedumam, Kristus diženuma pilnības mēram». „Es dzenos pretim mērķim, goda balvai — Dieva debesu aicinājumam Kristū Jēzū.» (Ebrejiem 6:1, Efeziešiem 4:13; Filipiešiem 3:14)

Tie, kuri piedzīvo Bībeles svētošanu, ir patiesi pazemīgi. Viņi redz, cik bezvērtīgi viņi ir salīdzinājumā ar Dieva šķīstumu un pilnību. Praviētis Daniēls bija patiesas svētošanas paraugs. Lūdzot Dievu par savu tautu, šis godājamais praviētis identificēja sevi ar grēcīgajiem Israēlā, tā vietā, lai sauktu sevi par šķīstu un svētu (sk. Daniēla 9:15, 18, 20).

Tie, kuri staigā Golgātas krusta ēnā, nepaaugstinās sevi un neizvirzīs lielīgas prasības, ka viņi ir brīvi no grēka. Viņi izjutīs, ka viņu grēks ir izraisījis mokas, kas salauza Dieva Dēla sirdi, un šī doma vadīs viņus dziļā pazemībā. Tie, kuri dzīvo Jēzum vistuvāk, vis-skaidrāk sapratīs, cik vārga un grēcīga ir cilvēce, un viņu vienīgā cerība ir krustā sistā un augšāmceltā Pestītāja nopelns.

Svētošana, kas tagad gūst ievēriību reliģiskajā pasaulē, ir saistīta ar pašpaaugstināšanās garu un necieņu pret Dieva likumu, tā norādot, ka Bībelei tā ir sveša. Šīs mācības aizstāvji apgalvo, ka svētošana notiek acumirkļi, kas nozīmē, ka viņi sasniedz pilnīgu svētumu „tikai ticībā». „Tikai ticiet,» viņi saka, „un svētības būs jūsu.» No to saņēmējiem netiek prasītas nekādas tālākas pūles. Vienlaikus viņi noliedz Dieva likuma autoritāti, pieprasot, lai tiktu atbrīvoti no jebkāda pienākuma ievērot baušļus. Vai ir iespējams būt svētam, neesot saskaņā ar principiem, kas izsaka Dieva dabu un gribu?

[189]

Dieva Vārds liecina pret šo slazdam līdzīgo mācību par ticību bez darbiem. Tā nav ticība, ja Dieva labvēlība tiek pieprasīta, neievērojot nosacījumus, lai saņemtu Viņa žēlastības dāvanu. Tā ir iedomība (sk. Jēkaba 2:1424).

Lai neviens sevi nepieviļ, ka viņš var kļūt svēts, labprātīgi pārkāpjot vienu no Dieva prasībām. Apzināts grēks apklusina Gara balsi un atšķir sirdi no Dieva. Lai gan Jānis tik daudz kavējas pie mīlestības, viņš nevilcinās atklāt to cilvēku patieso raksturu, kas sevi sauc par svētotiem, bet dzīvo, pārkāpdami Dieva likumu. „Kas saka: es esmu Viņu atzinis, bet netur Viņa baušļus, ir melis, un viņā nav patiesības. Bet, kas Viņa vārdus tur, tanī patiesi Dieva mīlestība ir kļuvusi pilnīga. No tā mēs noprotam, ka esam Viņā.» (1. Jāņa 2:4, 5) Šeit ikviens var pārbaudīt savu ticības apliecību. Ja cilvēki noniecina Dieva likumu un vieglprātīgi izturas pret to, ja viņi pārkāpj „vienu no šiem vismazākajiem baušļiem» un māca citus darīt tāpat (Mateja 5:19), mēs varam būt droši, ka viņu apgalvojumiem nav pamata.

Ja cilvēks apgalvo, ka viņš ir bez grēka, tas ir pierādījums, ka persona, kura tā runā, ir tālu no svētuma. Šādam cilvēkam nav patiesas izpratnes par Dieva bezgalīgo šķīstumu un svētumu un par to, cik nīstams un ļauns ir grēks. Jo lielāks ir attālums starp mums un Kristu, jo taisnāki mēs esam paši savās acīs.

Bībeliska svētošana

Svētošana ietver visu būtni- garu, dvēseli un miesu (sk. 1. Tesalonīķiešiem 5:23). Kristieši ir aicināti pienest savas miesas kā „dzīvu, svētu Dievam patīkamu upuri.» (Romiešiem 12:1) Ikviens rīcība, kas vājina fiziskos vai prāta spēkus, padara mūs nederīgus kalpošanai Radītājam. Tie, kuri mīl Dievu no visas sirds, pastāvīgi centīsies saskaņot visus savas būtnes spēkus ar likumiem, kas padarīs viņus spējīgus darīt Viņa gribu. Viņi ar izdabāšanu ēstkārei un kaislībām nenovājinās upuri, ko gatavojas pienest Debesu Tēvam.

Ikvienu grēcīga rīcība mazina un padara nejūtīgu garīgo izpratni. Vārds un Gars tādā gadījumā var tikai vāji ietekmēt sirdi. „Tā kā mums ir tādi apsolījumi, mani mīļie, tad šķīstīsimies no visiem miesas un gara traipiem un tapsim pilnīgi svēti Dieva bijībā.» (2. Korintiešiem 7:1)

[190] Cik daudzi, kas sevi sauc par kristiešiem, sabojā savu Dievam līdzīgo vīrišķību un sievišķību ar nesātību, vīna dzeršanu, ar aizliegtām izpriecām! Draudze pārāk bieži pamudina uz ļaunu, lai piepildītu savu mantnīcu, kad mīlestība uz Kristu ir pārāk vāja, lai to darītu. Ja Jēzus ienāktu mūsdienu draudzēs un redzētu dzīres, kas tajās notiek reliģijas vārdā, vai Viņš tos, kas šādi apgāna Viņa namu, neizdzītu tāpat, kā Viņš izraidīja naudas mijējus templī?

„Jeb vai jūs nezināt, ka jūsu miesa ir Svētā Gara mājoklis, kas ir jūsos un ko jūs esat saņēmuši no Dieva, un ka jūs nepiederat sev pašiem? Jo jūs esat dārgi atpirkti. Tad nu pagodiniet Dievu ar savu miesu!» (1. Korintiešiem 6:19, 20) Kristieši, kuru miesa ir Svētā Gara templis, neverdzinās to ar sliktiem ieradumiem. Viņu spēki pieder Kristum. Viņu īpašums pieder Kungam. Kā viņi var izšķiest šo dārgumu, ko Viņš viņiem ir uzticējis?

Ik gadu tie, kuri sevi sauc par kristiešiem, tērē milzīgas naudas summas kaitīgās izpriecās. Viņi aplaupa Dievu ar desmitajiem un upuriem, tajā pašā laikā uz iznīcīgas baudas altāra izšķiežot vairāk, nekā viņi dod, lai palīdzētu trūcīgajiem un atbalsētu evaņģēliju. Ja visi, kuri piesauc Kristus vārdu, būtu patiesi svētoti, viņi daudz dāsnāk būtu devuši Kunga mantnīcai, nevis izlietotu nevajadzīgai un kaitīgai baudkārei. Kristieši kļūtu par pašuzpurēšanās un sātības paraugu. Tad viņi būtu pasaules gaisma.

„Miesas kārība, acu kārība un dzīves lepība» (1. Jāņa 2:16) pārvalda lielāko daļu cilvēku. Bet Kristus sekotājiem ir svētāks aicinājums. „Aizeita no viņu vidus un nošķirieties no tiem, saka Tas Kungs, un neaiztieciat neko, kas ir nešķīsts.» Tiem, kuri piekrīt šiem nosacījumiem, Dievs apsola: „Es jūs pieņemšu. Tad Es būšu jums par Tēvu, un jūs būsī Man par dēliem un meitām, saka Tas Kungs, Visuvaldītājs.» (2. Korintiešiem 6:17, 18)

Tieša pieeja pie Dieva

Ikviens ticības un paklausības solis vada ticīgo tuvāk savienībai ar Pasaules Gaismu. Spožie Taisnības Saules stari apmirdz Dieva kalpus, un viņi atstaro Viņa gaismu. Zvaigznes mums stāsta, ka Debesīs ir gaisma, kuras godība padara tās gaišas. Tādā pašā veidā kristiešiem ir jāatklāj pasaulei, ka tronī ir Dievs, kura raksturs ir slavas un atdarināšanas vērts. Viņa rakstura svētums būs redzams Viņa lieciniekos.

Pateicoties Kristus nopelnam, mums ir pieeja Bezgalīgā Spēka tronim. „Viņš jau Savu paša Dēlu nav saudzējis, bet To par mums visiem nodevis nāvē. Kā tad Viņš līdz ar To mums nedāvinās visas lietas?» Jēzus saka: „Ja nu jūs, ļauni būdami, zināt dot saviem bērniem labas dāvanas, cik daudz vairāk jūsu Tēvs no debesīm dos Svēto Garu tiem, kas Viņu lūdz?» „Ko jūs lūgsī Manā Vārdā, to Es darīšu.» „Lūdziet, tad jūs dabūsit, ka jūsu prieks būs pilnīgs.» (Romiešiem 8:32; Lūkas 11:13; Jāņa 14:14; 16:24)

Visiem ir priekštiesība dzīvot tā, lai Dievs viņu dzīvi atzītu par labu un svētītu. Debesu Tēvs negrib, lai mums vienmēr būtu jādzīvo nosodījumā un tumsā. Tā nav patiesa pazemība, ja mēs staigājam apkārt ar nodurtām galvām un sirdis piepildījuši ar domām par sevi. Mēs varam iet pie Jēzus, tikt šķīstīti un stāvēt likuma priekšā bez kauna un sirdsapziņas pārmetumiem.

[191] Caur Jēzu Ādama kritušie dēli ir kļuvuši par „Dieva dēliem». „Viņš nekaunas tos saukt par brāļiem.» Kristieša dzīvei ir jābūt ticības, uzvaras un prieka dzīvei Dievā. „Kunga

prieks ir jūsu stiprais patvērums.» „Esiet priecīgi vienumēr, lūdziet bez mitēšanās Dievu.» (Ebrejiem 2:11; Nehemijas 8:10; 1. Tesaloniķiešiem 5:1618)

Šie ir bībeliskie atgriešanās un svētošanas augļi. Tikai tāpēc, ka cilvēki pārāk vienalzīgi izturas pret likumā atklātajiem lielajiem taisnības principiem, šie augļi ir tik reti sastopami. Tāpēc mēs tik maz varam redzēt dziļo, ilgtspējīgo Gara darbu, kas parasti pavada atmodu.

Mēs tiekam pārvērsti uzlūkojot. Kad cilvēki atstāja novārtā šos svētos likumus, kuros Dievs atklājis Sava rakstura svētumu un pilnību, un viņu prāti tika pievērsti cilvēku mācībām un teorijām, sekas bija svētās dzīves panīkums draudzē. Tikai tad, kad Dieva likums ir atjaunots savā īstajā vietā, starp tiem, kas sauc sevi par Viņa ļaudīm, var notikt īsta ticības un dievbijības atmoda.

Mūsu dzīves pārskati Dieva priekšā

Es skatījos tālāk un redzēju, ka nolika krēslus un tajos apsēdās cienīgs sirmgalvis; tam drēbes bija baltas kā sniegs un galvas mati kā tīra vilna; viņa tronis bija no uguns liesmām, un tam bija riteņi, kas gailēja kvēlojošās ugunīs. No viņa izplūda uguns liesmas, un tūkstošu tūkstoši kalpoja viņam, un desmit tūkstoši reiz desmit tūkstoši stāvēja pakalpot gatavi viņa priekšā. Iesākās tiesa, tiesas locekļi nosēdās un atvēra grāmatas.» (Daniēla 7:9, 10)

Šādi Daniēls redzēja lielo dienu, kad zemes Tiesneša priekšā pārskata veidā tiks atklātas visu cilvēku dzīves. Cienījamais Sirmgalvis ir Dievs Tēvs. Viņš ir visa avots, visu likumu pirmsākums, un Viņš būs tiesas priekšsēdētājs. Svētie eņģeļi tajā būs kalpotāji un liecinieki.

„Kamēr es vēroju nakts parādības, redzi, kā debesu padebešos nāca kāds kā Cilvēka Dēls savā izskatā; tas pienāca pie cienījamā sirmgalvja, un to nostatīja sirmgalvja priekšā. Viņam tad tika piešķirta vara, godība un valdīšana, tā ka viņam pakļāvās visas tautas, tautības un valodas; viņa vara ir mūžīga, viņa ķēniņa valsti neviens nekad nevar iznīcināt.» (Daniēla 7:13, 14)

Šeit aprakstītā Kristus nākšana nav Viņa otrā nākšana uz zemi. Viņš nāk pie cienījamā Sirmgalvja Debesīs, lai saņemtu valstību, kas Viņam tiks dota tad, kad būs pabeigts Viņa kā Starpnieka darbs. Šai nākšanai, nevis Viņa otrajai adventei uz zemi, vajadzēja notikt 2300 dienu beigās jeb 1844. gadā. Mūsu lielais Augstais Priesteris ieiet vissvētākajā vietā, lai veiktu Savu pēdējo priestera darbu mūsu labā.

Simboliskajā zemes kalpošanā Salīdzināšanas dienā varēja piedalīties tikai tie, kuru grēki bija pārnesti uz svētnīcu. Lielajā noslēdzošajā salīdzināšanā un izmeklēšanas tiesā tiek izskatīti tikai to cilvēku gadījumi, kuri sevi apliecinājuši par Dieva ļaudīm. Ļauno cilvēku tiesa ir atsevišķs darbs, kas notiks vēlāk. Tiesai ir jāsākas „pie Dieva nama». (1. Pētera 4:17)

Tiesas lēmumu noteiks Debesu grāmatu ieraksti. Dzīvības grāmatā iekļauti visu to cilvēku vārdi, kuri jebkad ir kalpojuši Dievam. Jēzus teica Saviem mācekļiem: „Priecājieties, jo jūsu vārdi ir rakstīti Debesīs.» Pāvils runā par saviem līdzstrādniekiem, „kuru vārdi ir dzīvības grāmatā». Daniēls saka, ka Dieva ļaudis tiks atbrīvoti, „visi, kas rakstīti grāmatā».

Jānis Atklāsmes grāmatā raksta, ka tikai tie, kuru vārdi „ir rakstīti Jēra dzīvības grāmatā», ieies Dieva pilsētā. (Lūkas 10:20, Filipiešiem 4:3; Daniēla 12:1; Atklāsmes 21:27)

„Piemiņas grāmatā» Dievs ir ierakstījis visus to cilvēku labos darbus, kas „bīstas Dievu un domā par Viņa Vārdu». Tajā ir ierakstīta ikviena uzvarēta kārdināšana, ikviens uzvarēts ļaunums, ikviens izteiktais nožēlas vārds, ikviens pašuzpurēšanās darbs, visas pārciestās ciešanas Kristus dēļ. „Manas žēlabas un nebaltās dienas Tu esi saskaitījis! Manas asaras savācis Savā traukā! Jā, patiesi, vai tās nav atzīmētas Tavā grāmatā?» (Maleahija 3:16; Psalmi 56:8)

Slēptie motīvi

Pierakstīti ir arī cilvēku grēki. „Jo Dievs tai tiesā, kas nāks pār visu apslēpto, pasludinās Savu spriedumu par visu notikušo, vai tas būtu bijis labs vai ļauns.» „Bet Es jums

saku: par ikkatru veltīgu vārdu, ko cilvēki runās, tiem būs jāatbild tiesas dienā. Jo pēc saviem vārdiem tu tiks taisnots un pēc saviem vārdiem tu tiks pazudināts.» Ierakstos ir uzrādīti arī slēptie motīvi, jo Dievs „cels gaismā, kas bija apslēpts tumsībā un atklās siržu nodomus». (Salamana pamācības 12:14; Mateja 12:36, 37; 1. Korintiešiem 4:5) Līdzās katra cilvēka vārdam grāmatā ir ierakstīts arī ikviens slikts vārds, ikviena savtīga rīcība, neizpildīti pienākumi un ikviens slepens grēks. Eņģelis rakstvedis ir pierakstījis visus vērā ņemtos Debesu brīdinājumus vai rājienus, izniekotus brīžus, ietekmi uz labu vai ļaunu ar tās tālejošajām sekām.

Tiesas standarts

Tiesas standarts ir Dieva likums. „Bīsties Dieva un turi Viņa baušļus, jo tas pienākas katram cilvēkam. Dievs nesīs katru darbu tiesas priekšā.» „Tā runājiet un tā dariet kā tādi, ko tiesās svabadības likums.» (Salamans mācītājs 12:13, 14, NKJV; Jēkaba 2:12)

Tie, kuri tiks „atzīti par cienīgiem», piedalīsies taisno augšāmcelšanā. Jēzus teica: „Bet, kas tiks atrasti par cienīgiem ieiet viņā dzīvē, .. ir Dieva bērni, būdami augšāmcelšanās bērni.» „Tie, kas labu darījuši», iznāks ārā no kapiem, „lai celtos augšām dzīvībai». Kad Dievs pārbaudīs viņu ierakstus un izlems lietu, viņi nebūs personīgi klātesoši.

Jēzus stāvēs kā viņu Advokāts, lai aizstāvētu viņu lietu Dieva priekšā. „Ja kāds krīt grēkā, tad mums ir aizstāvis Tēva priekšā- Jēzus Kristus, kas ir taisns.» „Kristus nav iegājis rokām taisītā svētnīcā, patiesās attēlā, bet pašās debesīs, lai tagad par mums parādītos Dieva vaiga priekšā.» „Tādēļ arī Viņš var uz visiem laikiem izglābt tos, kas caur Viņu nāk pie Dieva, vienmēr dzīvs būdams, lai tos aizstāvētu.» (1. Jāņa 2:1; Ebrejiem 9:24; 7:25)

Kad tiesā tiek atvērtas ierakstu grāmatas, visu to cilvēku dzīve, kas ticējuši Jēzum, pārskata veidā atklājas Dieva priekšā. Sākot ar tiem, kas pirmie dzīvojuši virs zemes, mūsu Advokāts citu pēc citas atklāj katras paaudzes lietas. Ikviens vārds ir minēts, ikviens gadījums izmeklēts. Ir vārdi, kas tiek pieņemti, ir vārdi, kas tiek atmeti. Ja kādam ierakstu grāmatās ir palikuši nenožēloti un nepiedoti grēki, viņu vārdi tiek dzēsti no dzīvības grāmatas. Kungs Mozum teica: „Ikkatru, kas pret Mani ir apgrēkojies, Es izdzēsīšu no Savas grāmatas.» (2. Mozus 32:33)

Par visiem, kuri ir patiesi nožēlojuši un ticībā pieprasījuši Kristus asinis kā savu salīdzinošo upuri, Debesu grāmatās ir ierakstīts „piedots». Tā kā viņi ir kļuvuši par Kristus taisnības līdzdalībniekiem un viņu raksturi ir saskaņā ar Dieva likumu, viņu grēki tiks izdzēsti un viņi tiks atzīti par derīgiem mūžīgajai dzīvei. Kungs saka: „Es — Es tas esmu, kas izdzēsīšu tavus noziegumus Manis paša dēļ un nepieminu tavus grēkus.» „Kas uzvar, tas būs ģērbts baltās drēbēs, un .. viņa vārdu es apliecināšu Mana Tēva un Viņa eņģeļu priekšā. Kam ausis, lai dzird, ko Gars saka draudzēm.» „Tad nu ikvienu, kas Mani apliecinās cilvēku priekšā, to arī Es apliecināšu Sava Tēva priekšā, kas ir debesīs. Bet, kas Mani aizlieds cilvēku priekšā, to Es arī aizlieds Sava Tēva priekšā, kas ir debesīs.» (Jesajas 43:25; Atklāsmes 3:5; Mateja 10:32, 33)

Jēzus, dievišķais Starpnieks, lūdz, lai visi, kuri uzvarējuši ticībā Viņa asinīm, varētu atgriezties Ēdenes mājās un kopā ar Viņu tiktu kronēti kā līdzmantinieki „agrākajā pirmatnējā valsts varā». (Mihas 4:8) Kristus tagad lūdz, lai Dieva plāns ar mūsu radīšanu tiktu piepildīts tā, it kā mēs nekad nebūtu krituši. Viņš lūdz ne tikai piedošanu un taisnošanu Saviem ļaudīm, bet arī līdzdalību Viņa godībā un vietu kopā ar Viņu uz troņa.

Jēzum lūdzot par Savas žēlastības saņēmējiem, sātans viņus apsūdz Dieva priekšā. Viņš norāda uz ierakstiem par viņu dzīvi, uz viņu rakstura trūkumiem, viņu nelīdzināšanos Kristum un uz visiem grēkiem, ko viņš bija kārdinājis viņus darīt. Šī iemesla dēļ viņš pieprasa, lai šie ļaudis kļūst par viņa pavalstniekiem.

Jēzus neattaisno viņu grēkus, bet parāda viņu nožēlu un ticību. Lūdzot piedošanu Saviem ļaudīm, Kungs paceļ savas ievainotās rokas Tēva priekšā, sakot: „Es esmu ierakstījis viņus Savu roku plaukstās.» „Upuri, kas patīk Dievam, ir satriekts gars; salauztu un sagrauztu sirdi Tu, Dievs, nenoraidīsi.» (Psalmi 51:19)

Kungs rāj sātanu

Apsūdzētājam Viņš saka: „Tas Kungs lai norāj tevi, sātān! Jā, tiešām, lai liek tev klusēt Tas Kungs, kas izredzējis Jeruzālemi! Vai šis vīrs nav no uguns izrauta apdegusi pagale?» (Caharijas 3:2) Kristus tērps Savus uzticīgos Savā taisnībā, lai varētu viņus stādīt Tēva priekšā. „Sev Savu draudzi sagatavodams cienīgu, bez traipa, bez krunkas vai cita tamlīdzīga trūkuma.» (Efeziešiem 5:27)

Šādi viņi piedzīvos pilnīgu jaunās derības apsolījuma piepildīšanos: „Es piedošu viņu noziegumus un nepieminēšu vairs viņu grēku!» „Tanīs dienās un tanī laikā, tā saka Tas Kungs, meklēs Israēla noziegumu un Jūdas grēkus, bet tie nebūs vairs atrodami.» „Tad Ciānā pāri palikušie un Jeruzālemē savu dzīvību paglābušie tiks nosaukti: Viņa svētie, visi, kas Jeruzālemē uz dzīvi pierakstīti.» (Jeremijas 31:34; 50:20; Jesajas 4:3)

[195]

Grēku dzēšana

Izmeklēšanas tiesas darbs un grēku izdzēšana notiks pirms Jēzus otrās nākšanas. Simboliskajā kalpošanā augstais priesteris iznāca ārā un svētīja draudzi. Tieši tāpat tad, kad Viņa kā Starpnieka darbs būs pabeigts, Kristus parādīsies „neatkarīgi no grēka, par pestīšanu». (Ebrejiem 9:28)

Iznesot grēkus no svētnīcas, priesteris izsūdzēja tos virs grēkāža galvas. Kristus uzliks visus šos grēkus sātānam, kūdītājam uz grēku. Grēkāzis tika aizdzīts „tuksnesī». (3. Mozus 16:22) Sātans, nesdams vainu par grēkiem, kurus viņš bija mudinājis Dieva ļaudis izdarīt, būs saistīts pie sagrautās zemes tūkstoš gadu un pēc tam izcietīs sodu ugunī, kas iznīcinās ļaunos. Kad grēks beidzot būs likvidēts, glābšanas plāns būs pabeigts pilnībā.

Noliktajā laikā

Izmeklēšanas darbs un grēku izdzēšana sākās noliktajā laikā- 2300 dienu noslēgumā 1844. gadā- un turpinās vēl tagad. Grēki, ko mēs nenožēlojam un neatstājam, netiks izdzēsti no ierakstu grāmatām. Dieva eņģeļi ir katra grēka liecinieki un pierakstītāji. Mēs varam noliegt savus grēkus, paslēpt tos no tēva, mātes, sievas vai vīra, bērniem un kolēģiem, bet Debesu priekšā tie ir neaizsegti. Dievu nevar piekrāpt ar ārieni. Viņš nekļūdās. Sirdī samaitātie var piekrāpt citus, bet Dievs lasa iekšējo dzīvi.

Kāda svinīga doma! Visvarenākais karotājs virs zemes nevar atsaukt pat vienas dienas ierakstu. Mūsu rīcība, mūsu vārdi, pat mūsu slēptie motīvi, kaut arī mēs tos būsim jau aizmirsuši, liecinās vai nu par mūsu attaisnošanu, vai par notiesāšanu.

Tiesā pārbaudīs, kā mēs esam izlietojuši katru savu talantu. Kā mēs esam izlietojuši savu laiku, rakstāmspalvu, balsi, naudu, ietekmi? Ko mēs esam darījuši Kristum trūcīgo un cietēju, bāreņu un atraitņu personā? Ko mēs esam darījuši ar Dieva doto gaismu un

patiesību? Tikai mīlestība, kas atklājusies darbos, tiek atzīta par īstu. Debesu skatījumā tikai mīlestība piešķir vērtību jebkurai rīcībai.

Slēpta savtība nāk gaismā

Debesu grāmatās ir atklāta slēpta savtība. Cik bieži cilvēki ir atdevuši sātānam savu laiku, domas un spēkus, kas pieder Kristum! Tie, kuri sevi sauc par Kristus sekotājiem, ir iegrimuši pasaulīgu īpašumu vairošanā vai zemes izpriecu baudīšanā. Viņi ir upurējuši naudu, laiku un spēku, lai izrādītos un izpatiktu sev, tikai dažus mirkļus veltot lūgšanai, Rakstu pētīšanai un grēku atzīšanai.

Sātāns izgudro neskaitāmus projektus, kā nodarbināt mūsu prātus. Viltīgais krāpnieks ienīst lielās patiesības, kas piesaista uzmanību salīdzinošajam Upurim un visspēcīgajam Starpniekam. Sātānam viss ir atkarīgs no tā, kā viņam izdosies novērst prātus no Jēzus.

Tiem, kuri vēlas iegūt Glābēja starpnieka darba svētības, nevajadzētu ļaut nekam aizkavēt sevi pienākumā attīstīt svētumu, bīstoties Dievu. Tā vietā, lai dārgas stundas izniekotu izpriecās vai naudas pelnīšanā, viņiem vajadzētu vairāk laika veltīt lūgšanu pavadītai Patiesības Vārda izpētei. Viņiem vajadzētu skaidri saprast svētnīcas un izmeklēšanas tiesas tēmu. Ikvienam ir vajadzīgas zināšanas par mūsu lielā Augstā Priestera amatu un darbu. Citādi nebūs iespējams vingrināt ticību, kas šajā laikā ir būtiski.

[196]

Svētnīca Debesīs ir centrs Kristus darbam cilvēka labā. Tā skar ikvienu cilvēku, kas dzīvo virs zemes. Tā mūsu skatam atklāj glābšanas plānu, aizvedot mūs līdz pat konflikta starp taisnību un grēku beigām.

Kristus kā Starpnieks

Kristus kā Starpnieka darbs mūsu labā augšā esošajā svētnīcā ir tikpat būtisks glābšanas plānam kā Viņa nāve pie krusta. Ar Savu nāvi Viņš iesāka šo darbu, ko pabeigt uzkāpa Debesīs. Mums ticībā ir jāieiet svētnīcā, „kur Jēzus par mums iegājis kā ceļvedis». (Ebrejiem 6:20) Tur atstarojas krusta gaisma. Šeit mēs gūstam skaidrāku ieskatu glābšanas noslēpumos.

„Kas noliedz savu ļauno darbu, tam tas neizdodas, bet, kas tajā atzīstas un turpmāk tā vairs nedara, tas izpelnīsies žēlastību.» (Salamana pamācības 28:13) Ja tie, kuri attaisno savas vainas, varētu redzēt, kā sātāns izsmej Kristu viņu uzvedības dēļ, viņi būtu atzinuši savus grēkus un atstājuši tos. Sātāns darbojas, izmantojot rakstura trūkumus, lai gūtu kontroli pār visu prātu. Viņš zina, ka tad, ja mēs lolosim kādu no saviem trūkumiem, viņš būs guvis panākumus. Tāpēc viņš pastāvīgi cenšas piekrāpt Kristus sekotājus ar saviem nāvīgajiem meliem, ka uzvarēt nav iespējams. Bet visiem, kas seko Viņam, Jēzus saka: „Tev pietiek ar Manu žēlastību.» „Mans jūgs ir patīkams, un Mana nasta viegla.» (2. Korintiešiem 12:9; Mateja 11:30) Nevienam nevajadzētu domāt, ka viņa rakstura trūkumi ir nedziedināmi. Dievs dos ticību un žēlastību tos uzvarēt.

Tagad mēs dzīvojam lielajā Salīdzināšanas dienā. Kamēr augstais priesteris izpildīja salīdzināšanas darbu Israēla labā, visiem bija jāpazemo savas sirdis grēku nožēlā. Līdzīgi arī visiem, kuri vēlas, lai viņu vārdi paliktu dzīvības grāmatā, vajadzētu pazemot savas dvēseles Dieva priekšā patiesā nožēlā. Jābūt dziļai, uzticīgai sirds pārmeklēšanai. Vieglprātīgais gars, kam daudzi izpatīk, ir jāatstāj. Visiem, kuri vēlas vājināt ļaunās tieksmes, kas cenšas pārvaldīt viņu dzīvi, priekšā ir nopietna cīņa. Ikvienam ir jātiek atrastam „bez traipa vai krunkas vai cita tamlīdzīga trūkuma». (Efeziešiem 5:27)

Šajā laikā, vairāk nekā jebkad agrāk, ir svarīgi, lai ikviens cilvēks ņemtu vērā Glābēja padomu: „Pielūkojiet, esiet modrīgi, jo jūs nezināt, kad tas laiks ir.» (Marka 13:33)

Visu liktenis izlemts

Pārbaudes laiks izbeidzas īsi pirms Kunga parādīšanās debesu padebešos. Raugoties nākotnē uz šo laiku, Kristus saka: „Netaisnais lai dara vēl netaisnību, nešķīstais lai grimst vēl nešķīstībā, bet taisnais lai dara arī turpmāk taisnību, svētais lai pastāv arī turpmāk svētumā. „Redzi, Es nāku drīz un Mana alga līdz ar Mani atmaksāt ikvienam pēc viņa darbiem.“» (Atklāsmes 22:11,12)

[197] Ļaudis stādīs un būvēs, ēdīs un dzers, nenojaušot, ka Dievs augšā esošajā svētnīcā būs pasludinājis galīgo lēmumu. Pirms plūdiem, kad Noa bija iegājis šķirstā, Dievs viņu ieslēdza un bezdievīgos atstāja ārā. Bet septiņas dienas ļaudis turpināja savu izpriecas mīlošo dzīvi un izsmēja brīdinājumus par tiesu. Glābējs saka: „Tāpat būs arī Cilvēka Dēla atnākšana.» Klusi, tikpat nemanāmi kā zaglis pusnaktī, pienāks stunda, kad ikviena liktenis būs izlemts. „Tad nu esiet nomodā! .. ka tas, piepeši nākdams, jūs neatrod guļam.» (Mateja 24:39; Marka 13:35, 36)

Tie, kuri nogurst būt modri un pievēršas pasaules valdzinājumam, ir bīstamā stāvoklī. Kamēr uzņēmējs ir iegrimis peļņas gūšanā, kamēr izpriecu mīlētājs meklē izpriecas, kamēr modes pielūdzēja gatavo savas rotas- tieši tajā stundā visas zemes Tiesnesis izteiks spriedumu: „Tu esi svērts svaru kausā un atrasts par vieglu.» (Daniēla 5:27)

Daudzi skatās uz ļaunā darbu un visām sāpēm un zaudējumiem, ko tas sagādā, un jautā, kā kaut kas tāds var notikt Tā vadībā, kas ir bezgalīgs savā gudrībā, spēkā un mīlestībā? Tie, kuriem piemīt tieksme visu apšaubīt, izmanto šo kā ieganstu, lai atmestu Bībeles vārdus. Tradīcijas un nepareizi skaidrojumi ir aizēnojuši Bībeles mācību par Dieva raksturu, par Viņa valdības dabu un principiem, kas nosaka Viņa izturēšanos pret grēku.

Nav iespējams izskaidrot grēka izcelsmi tā, lai paskaidrotu tā pastāvēšanu. Tomēr mēs varam pietiekami labi saprast grēka sākumu un beigas, lai atklātos Dieva taisnība un labestība. Dievs nekādā ziņā nav bijis atbildīgs par grēku. Viņš vienkārši neatņēma Savu dievišķo žēlastību. Dievišķajai valdībai nebija arī nekādu trūkumu, kas varēja būt par iemeslu sacelšanās sākumam. Grēks ir kā iebrucējs, kura klātbūtni neviens nevar pamatot. Grēku attaisnot nozīmētu to aizstāvēt. Ja mēs varētu atrast tam attaisnojumu, tas vairs nebūtu grēks. Grēks ir tāda principa izteiksme, kas cīnās pret mīlestības likumu — Dieva valdības pamatu.

Pirms ienāca grēks, Universā valdīja miers un prieks. Mīlestība uz Dievu bija pārāka par visu, mīlestība citam uz citu bija nesavtīga. Kristus, Dieva vienpiedzimušais Dēls, bija viens ar mūžīgo Tēvu savā būtībā, raksturā un nolūkos. Viņš bija vienīgā Būtne, kas varēja iedziļināties visos Dieva nodomos un plānos. „Viņā radītas visas lietas debesīs .. gan troņi, gan kundzības, gan valdības, gan varas. Viss ir radīts caur Viņu un uz Viņu.» (Kolosiešiem 1:16)

Tā kā mīlestības likums ir Dieva valdības pamats, visu radīto būtņu laime ir atkarīga no viņu saskaņas ar taisnības principiem. Dievam nav prieks par piespiedu uzticību, un Viņš dāvā ikvienam brīvu gribu, lai visi varētu izvēlēties kalpot Viņam labprātīgi.

Bet viena no Dieva radītajām būtnēm izvēlējās šo brīvību izmantot ļaunprātīgi. Grēks radās tāda eņģeļa sirdī, kas, būdams nākamais aiz Kristus, bija būtne, ko Dievs godāja visvairāk. Pirms krišanas Lucifers bija sedzošo ķerubu vadonis. Viņš bija svēts un šķīsts. „Tā saka Dievs Tas Kungs: tu, pilnības paraugs, pilns gudrības un apveltīts ar vispilnīgāko skaistumu, tu biji Ēdenē, Dieva dārzā, visādi dārgakmeņi rotāja tavu tērpu: Tu biji svaidīts ķerubs, kas sargā, Es biju tevi iecēlis, svētajā Dieva kalnā tu staigāji degošu akmeņu vidū. Nevainojams tu biji savos ceļos no tās dienas, kad tevi iecēla par ķēniņu, līdz kamēr atrada tevī noziegumu. .. Tava sirds bija palikusi lepna tava skaistuma dēļ, tu savu gudrību pazaudēji aiz ārējā spožuma.» „Tava sirds savā pašpaļāvībā iedomājusies, it kā tu būtu pats Dievs.» „Tu gan domāji ..: es kāpšu debesīs un uzcelšu savu troņi augstu pār Dieva zvaigznēm, es nometīšos uz saiešanas kalna..! Es uzkāpšu augstumos, es būšu kā pats Visaugstākais!» (Ecehiēla 28:12-15, 17; 28:6; Jesajas 14:13, 14)

Iekārodams godu, ko Tēvs bija devis savam Dēlam, šis eņģeļu vadītājs gribēja varu, kāda bija tikai Kristum. Nesaskaņas nots tagad izkropļoja Debesu harmoniju. Redzot kādu paaugstinām sevi, citos eņģeļos, kas Dieva godu uzskatīja par visaugstāko, radās dīvainas bailes par kaut ko ļaunu. Debesu padome lūdzās Luciferam. Dieva Dēls parādīja viņam Radītāja labestību un taisnīgumu un Viņa likuma svēto raksturu. Atmetot to, Lucifers apkaunotu savu Radītāju un iznīcinātu sevi. Bet brīdinājums tikai uzjundīja viņā pretestību. Lucifers ļāva valdīt skaudībai pret Kristu.

Lepnums baroja viņa ilgas pēc augstākās varas. Augstais gods, ko Dievs bija devis Luciferam, neizraisīja viņā pateicību Radītājam. Viņš gribēja līdzināties Dievam. Bet visi atzina, ka Dieva Dēls ir Debesu Valdnieks, viens ar Tēvu spēka un varas ziņā. Kristus piedalījās visās Dieva padomēs, bet Luciferam nebija ļauts ielūkoties dievišķajos plānos. Šis varenais eņģelis jautāja: „Kāpēc Kristum ir jābūt augstākajam? Kāpēc Viņš tiek godāts vairāk nekā Lucifers?»

Neapmierinātība izaug par aktīvu sacelšanos

Dievs savā gudrībā ļāva sātānam turpināt darbu, kamēr šķelšanās gars pārauga dumpī. Dievs ļāva viņam pilnībā attīstīt savus plānus, lai ikviens varētu redzēt to patieso raksturu. Debesu būtnes ļoti mīlēja Luciferu, un viņam bija spēcīga ietekme pār viņiem. Dieva valdība ietvēra ne tikai Debesu iemītniekus, bet arī visas pasaules, ko Viņš bija radījis. Sātāns domāja: ja viņam izdosies ievilkt dumpī eņģelus, viņš varētu ieraut tajā arī citas pasaules. Izmantojot nepareizus spriedelējumus un blēdības, viņam bija liels pievilšanas spēks. Pat uzticīgie eņģeļi nevarēja pilnībā izvērtēt viņa raksturu un redzēt, uz kurieni ved viņa darbs. Sātāns bija augsti godāts, un viņš bija nomaskējis visu savu rīcību ar tādu mistēriju, ka bija grūti parādīt eņģeļiem viņa darba patieso raksturu. Kamēr grēks nebija pilnībā attīstījies, tas nešķīta ļauns. Svētās būtnes nevarēja ieraudzīt, kādas būs sekas Dieva likuma atmešanai. Sākumā sātāns apgalvoja, ka viņš cenšas vairo Dieva godu un visu Debesu iemītnieku labklājību.

Reaģējot uz grēku, Dievs varēja izmantot tikai taisnību un patiesību. Sātāns varēja izmantot to, ko Dievs nevarēja, proti, glaimus un viltu. Ikvienam vajadzēja saprast šī eņģeļa patieso raksturu, kas gribēja ieņemt Dieva vietu. Viņam ir vajadzīgs laiks, lai atklātu sevi savos ļaunajos darbos.

[200]

Sātāns apsūdzēja Dievu nesaskaņās, ko Debesīs bija izraisījusi viņa paša rīcība. Viņš teica, ka viss ļaunums ir Dieva valdīšanas sekas. Tāpēc bija nepieciešams, lai viņš parādītu, kā darbojas viņa ierosinātās izmaiņas Dieva likumā. Viņa paša rīcībai vajadzēja viņu notiesāt. Universam bija jāredz krāpnieks atmaskots.

Pat pēc tam kad bija nolemts, ka sātāns nedrīkst ilgāk palikt Debesīs, bezgalīgā Gudrība viņu neiznīcināja. Dieva radījumu uzticībai bija jābalstās uz pārliecību par Viņa taisnību un godīgumu. Debesu un citu pasaulu iemītnieki nebija gatavi saprast grēka sekas, tāpēc viņi nebūtu redzējuši Dieva taisnību un žēlastību, ja Viņš būtu iznīcinājis sātānu tajā laikā. Ja Dievs būtu nekavējoties viņu likvidējis, viņi kalpotu Dievam drīzāk aiz bailēm, nevis mīlestības dēļ. Dievs nebūtu pilnībā iznīcinājis krāpnieka ietekmi, ne arī likvidējis sacelšanās garu. Universa labklājības dēļ sātānam bija jāattīsta pilnīgāk savi principi. Tad visas radītās būtnes varētu ieraudzīt viņa apsūdzības pret dievišķo pārvaldes sistēmu patiesajā gaismā.

Sātāna dumpim vajadzēja liecināt Universam par šausmīgajām grēka sekām. Viņa valdīšana parādīs, kādus augļus nes Dieva autoritātes atstumšana. Šī šausmīgā sacelšanās mēģinājuma vēsture visām svētajām būtnēm kalpos kā aizsardzība mūžīgos laikos, lai glābtu viņus no grēka un tā soda.

Kad tika paziņots, ka lielais uzurpators kopā ar visiem saviem līdzjutējiem ir jāizraida no Debesīm, sacelšanās vadītājs drosmīgi apliecināja savu nicinājumu pret Radītāja likumu. Viņš nosauca dievišķo likumu par brīvību ierobežojošu un paziņoja savu lēmumu to iznīcināt. Atbrīvots no tā ierobežojumiem, viņš paziņoja, ka Debesu iemītniekiem pienākas augstāks stāvoklis.

Izraidīts no Debesīm

Sātans un viņa sekotāji savā dumpī vainoja Kristu. Viņi paziņoja: ja viņi nebūtu norāti, nekad nebūtu sacēlušies. Stūrgalvīgais un izaicinošais sacelšanās vadītājs un viņa līdzjutēji, kas zaimojoši sauca sevi par nevainīgiem apspiedošās varas upuriem, tika izraidīti no Debesīm (sk. Atklāsmes 12:79).

Sātana gars vēl joprojām iedvesmo uz sacelšanos virs zemes cilvēkus, kuri nenožēlo. Tie, tāpat kā sātans, apsola brīvību, pārkāpjot Dieva likumu. Grēka notiesāšana vēl jo pro-jām pamodina naidu. Sātans liek cilvēkiem attaisnot sevi un mēģināt iegūt citu līdzjūtību savos grēkos. Tā vietā, lai izlabotu savas kļūdas, viņi izplata aizvainojumu pret to, kurš norādījis uz viņu grēku, it kā viņš būtu visu problēmu iemesls.

Sātans pierunāja Ādamu un Ievu grēkot, nepareizi attēlojot Dieva raksturu, kā viņš to bija darījis Debesīs. Viņš lika viņiem domāt, ka Dievs ir bargs un tirānisks. Tad viņš teica, ka Dieva netaisnīgie ierobežojumi ir bijuši par iemeslu mūsu pirmo vecāku krišanai, kā tas bija noticis arī ar viņa sacelšanos.

Izraidot sātānu no Debesīm, Dievs pasludināja Savu taisnību un godu. Bet, kad cilvēce grēkoja, Dievs pierādīja Savu mīlestību, upurējot Dēlu, lai Viņš mirtu par kritušo cilvēci. Grēku izpirkšanā mēs redzam atklājamies Dieva raksturu. Krusts kā spēcīgs arguments parāda, ka grēks nekādā ziņā nebija dievišķās pārvaldes sistēmas vaina. Glābēja zemes kalpošanas laikā lielā krāpnieka raksturs tika atmaskots. Pārdrošā zaimojošā prasība, lai Kristus viņu pielūdz, ļaunie nodomi, kas vajāja Jēzu no vienas vietas uz otru, iedvesmojot priesteru un ļaužu sirdis atmetst Viņa mīlestību un izsaukties: „Sit Viņu krustā! Sit Viņu krustā!»- tas viss izsauca Universa izbrīnu un sašutumu. Ļaunuma valdnieks izmantoja visu savu spēku un izveicīgās prasmes, lai Jēzu iznīcinātu. Sātans izmantoja cilvēkus kā savus aģentus, lai piepildītu Glābēja dzīvi ar sāpēm un ciešanām. Golgātā pār Dieva Dēlu gāzās slēptās skaudības un dusmu ugunis, naidis un atriebība.

[201]

Tagad sātana vaina bija redzama skaidri, bez aizbildinājumiem. Viņš bija atklājis savu patieso raksturu. Sātana apmelojošās apsūdzības pret Dieva raksturu atklājās tādas, kādas tās patiesībā bija. Viņš bija apsūdzējis Dievu mēģinājumos paaugstināt Sevi, pieprasot paklausību no saviem radījumiem. Viņš bija paziņojis, ka, pieprasot pašreizējību no citiem, Dievs pats nav pašreizējīgs un nenes nekādu upuri. Tagad kļuva skaidrs, ka Universa Valdnieks bija pienesis vislielāko mīlestības upuri, kādu vien bija iespējams pienest, jo „Kristū .. salīdzināja pasauli ar Sevi». (2. Korintiešiem 5:19) Lai iznīcinātu grēku, Kristus bija pazemojies un kļuvis paklausīgs līdz pat nāvei.

Arguments mūsu labā

Visas Debesis bija redzējušas atklājamies Dieva taisnību. Lucifers bija apgalvojis, ka grēcīgā cilvēce nav glābjama. Bet likuma sods krita uz Viņu, kas bija viens ar Dievu. Tagad grēcinieki varēja brīvi pieņemt Kristus taisnību un nožēlā un pazemībā uzvarēt sātana varu.

Bet Kristus nenāca uz zemi mirt tikai tādēļ, lai Viņš varētu izglābt cilvēci. Viņš nāca, lai parādītu visām pasaulēm, ka Dieva likums ir nemainīgs. Kristus nāve pierāda, ka likums ir mūžīgs, un atklāj, ka taisnība un žēlastība ir Dieva vadības pamats. Pēdējā tiesā būs skaidrs, ka grēkam nav iemesla. Kad visas zemes Tiesnesis jautās sātānam: „Kāpēc tu sacēlies pret Mani?», ļaunuma izraisītājam nebūs attaisnojuma, ko piedāvāt.

Kad Glābējs mirsot izsauca: „Ir piepildīts!», sātānam tas izskanēja kā nāves spriedums. Tika izšķirts ilgi pastāvošās lielās cīņas iznākums, ļaunuma galīgā izskaušana.

Kad pienāks diena, kas „kvēlos kā karsti nokurināta krāsns; tad visi pārgalvīgie nievātāji un ļaundari būs kā rugāji, un šī nākamā diena tiem pielaidīs uguni, saka Tas Kungs Ce-
baots, un neatstās no viņiem pāri ne saknes, ne stiebrus!» (Maleahija 3:19)

Ļaunums nekad vairs neradīsies. Dieva likums tiks godāts kā brīvības likums. Izmek-
lētā un pārbaudītā radība nekad vairs nenovērsīsies no uzticības Tam, kurš bija parādījis,
ka Viņa raksturs ir neizmērojama mīlestība un bezgalīga gudrība.

Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī.» (1. Mozus 3:15) Šis ienaidis jeb naidīgums nav dabīgs. Kad Ādams un Ieva pārkāpa dievišķo likumu, viņu daba kļuva ļauna un saskanēja ar sātana uzskatiem. Kritušie eņģeļi un ļaunie cilvēki apvienojās neprātīgā sadraudzībā. Ja Dievs nebūtu iejaucies, sātans un cilvēki būtu izveidojuši aliansi pret Debesīm, un visa cilvēces ģimene būtu apvienojusies pretestībā Dievam.

Kad sātans izdzirdēja, ka starp viņu un sievu, starp viņa sēklu un viņas sēklu pastāvēs ienaidis, viņš zināja, ka cilvēki kaut kādā veidā būs spējīgi pretoties viņa varai.

Žēlastība no Kristus

Kristus iedveš mūsos spēju pretoties sātanam. Bez šīs pārveidojošās žēlastības un atjaunojošā spēka mēs turpinātu būt sātana kalpi, vienmēr gatavi paklausīt viņam. Bet jaunais princips sirdī rada konfliktu. Spēks, ko Kristus dod, padara mūs spējīgus pretoties tirānam. Ienīst grēku, nevis mīlēt to- tas ir princips, kas pilnībā nāk no augšienes. Tas, kā pasaule uzņēma Jēzu, spilgti atklāj naidu starp Kristu un sātanu. Kristus šķīstums un svētums sakūdīja bezdievīgos ļaudis pret Viņu. Viņa pašaieliedzība bija pastāvīgs rājiens lepnajiem, juteklīgajiem ļaudīm. Sātans un ļaunie eņģeļi apvienojās ar ļaunajiem cilvēkiem pret patiesības aizstāvjiem. Viņi parādīja tādu pašu naidu pret Kristus sekotājiem. Ikviens, kurš pretosies kārdināšanai, aizdedzinās sātana dusmas. Kristus un sātans nevar būt saskaņā. „Visi, kas grib svētbijīgi dzīvot Kristū Jēzū, arī tiks vajāti.» (2. Timotejam 3:12)

Sātana pārstāvji cenšas piekrāpt Kristus sekotājus un atņemt viņiem uzticību. Lai sasniegtu savu mērķi, viņi sagroza Rakstus. Gars, kurš nogalināja Kristu, vada ļaunos cilvēkus, lai tie iznīcinātu Viņa sekotājus. Tas viss jau ir iepriekš pateikts pirmajā pravietojumā: „Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu.»

Kāpēc sātans nesastopas ar lielāku pretestību? Tāpēc, ka Kristus kareivjiem ir maz patiesas savienības ar Kristu. Grēks viņiem nav pretīgs, kā tas bija viņu Kungam. Viņi nestājas tam pretī ar noteiktu apņēmību. Viņi ir akli, lai ieraudzītu tumsas valdnieka raksturu. Daudzi nezina, ka viņu ienaidnieks ir varens ģenerālis, kas karo pret Kristu. Pat evaņģēlija kalpi neņem vērā pierādījumus sātana aktivitātei. Šķiet, ka viņi pat ignorē faktu, ka tāds eksistē.

Modrs ienaidnieks

Šis modrais ienaidnieks uzmācas ar savu klātbūtni katrā mājā, katrā ielā, draudzēs, tautas padomēs un tiesas zālēs, samulsinot, krāpjot, ievilinot, kā arī grauļot vīriešu, sieviešu un bērnu miesas un dvēseles. Viņš sagrauj ģimenes, sējot naida, nesaskaņu, sacelšanās un slepkavību sēklu. Šķiet, ka pasaule domā- Dievs ir iecēlis šādu lietu kārtību un tā tam jābūt. Visi, kuri nav nodevušies Kristus sekotāji, ir sātana kalpi. Izvēloties bezdievju sabiedrību, kristieši paši sevi pakļauj kārdināšanai. Sātans apslēpj sevi skatam un acu priekšā izklāj savu maldinošo apsegu.

Sekošana pasaulīgiem ieradumiem atgriež draudzi pasaulē un nekad neved pasauli pie Kristus. Esot tuvās attiecībās ar grēku, tas nešķiet tik riebīgs. Kad mēs sastopamies ar grūtībām, jo darām to, ko Dievs vēlas, mēs varam būt droši, ka Viņš mūs sargā. Bet, ja mēs atrodamies tur, kur mēs tiekam kārdināti, ātrāk vai vēlāk kritīsim.

Kārdinātājs bieži visveiksmīgāk strādā ar to cilvēku starpniecību, pret kuriem ir vismazāk aizdomu, ka tie ir viņa pārvaldībā. Talants un kultūra ir Dieva dāvanas, bet, ja tie ved prom no Viņa, kļūst par slazdu. Daudzi cilvēki ar izkoptu intelektu un patīkamu uzvedību ir uzspodrināti instrumenti sātana rokās.

Nekad neaizmirsti inspirēto brīdinājumu, kas atskan no seniem laikiem līdz mūsdienām: „Esiet skaidrā prātā, esiet modrīgi! Jūsu pretinieks velns staigā apkārt kā lauva rūkdams un meklē, ko tas varētu aprīt.» „Bruņojieties ar visiem Dieva ieročiem, lai jūs varētu pretī stāties velna viltībām.» (1. Pētera 5:8; Efeziešiem 6:11) Mūsu lielais ienaidnieks gatavojas savai pēdējai kampaņai. Visiem, kuri seko Jēzum, būs konflikts ar šo ienaidnieku. Jo vairāk kristieši atdarinās dievišķo Paraugu, jo skaidrāks ir tas, ka viņi kļūs par sātana uzbrukumu mērķi.

Sātans uzbruka Kristum ar nīknām un viltīgām kārdināšanām, bet Jēzus viņu atvairīja visos konfliktos. Šīs uzvaras ļauj arī mums uzvarēt. Kristus dos spēku visiem, kuri to meklēs. Sātans nevar nevienu pieveikt bez viņa paša piekrišanas. Kārdinātājam nav varas kontrolēt gribu vai piespiest cilvēku grēkot. Viņš var sagādāt ciešanas, bet ne samaitāt. Faktam, ka Kristus ir uzvarējis, vajadzētu iedvest Viņa sekotājos drosmi cīnīties pret grēku un pret sātanu.

Rakstos ir skaidri atklāti Dieva eņģeļi un ļaunie gari. Tie ir iesaistīti cilvēces vēsturē. Daudzi domā, ka svētie eņģeļi, kas kalpo „to labā, kam jāamanto pestīšana» (Ebrejiem 1:14), patiesībā ir mirušo gari. Bet Rakstos atrodami pierādījumi, ka tie nav mirušie gari bez miesas.

Eņģeļi pastāvēja, pirms Dievs radīja cilvēku, jo, kad tika likti zemes pamati, „visas rīta zvaigznes kopā dziedāja un visi Dieva dēli gaviļēja». (Ījaba 38:7) Pēc Ādama un Ievas krišanas, bet pirms kāds cilvēks bija miris, Dievs sūtīja eņģeļus, lai tie apsargātu dzīvības koku. Eņģeļi ir pārāki par cilvēkiem, jo cilvēks tika radīts „tikai mazliet zemāks par eņģeļiem». (Psalmi 8:6, NKJV)

Praviētis saka: „Es .. dzirdēju kā daudzu eņģeļu balsi visapkārt goda krēslam ..» Viņi gaida ķēniņu Ķēniņa priekšā — „Viņa kalpi, kas pilda Viņa prātu», „klausīdami Viņa vārda balsi», „neskaitāms pulks». (Atklāsmes 5:11; Psalmi 103:21, 20; Ebrejiem 12:22) Viņi iziet kā Dieva vēstneši, „izskatās kā zibeņi», viņu lidojums ir veikls. Eņģeļim, kas parādījās pie Glābēja kapa, seja bija „kā zibens». Tas lika kareivjiem drebēt aiz bailēm, un „viņi kļuva kā miruši». Kad Sanheribs zaimoja Dievu un draudēja Israēlam, „izgāja Tā Kunga eņģelis un nogalināja asīriešu nometnē simt astoņdesmit piecus tūkstošus vīru». (Ecehiēla 1:14; Mateja 28:3, 4; 2. Ķēniņu 19:35)

Dievs sūta eņģeļus žēlastības misijā pie Saviem bērniem- pie Ābrahāma ar svētību apsolījumu, pie Lata, lai paglābtu viņu no Sodomas likteņa, pie Elijas, kurš bija tuvu nāvei tuksnesī, pie Elīsas ar uguns zirgiem un ratiem, kad viņš atradās ienaidnieka aplenkumā, pie Daniēla, kad viņš bija nodots par upuri lauvām, pie Pētera, kurš bija nolemts nāvei Hēroda cietumā, pie apustuļiem Filipu cietumā, pie Pāvila vētrainajā naktī jūrā, lai atvērtu Kornēlija prātu evaņģēlija uzņemšanai un lai sūtītu Pēteri ar glābšanas vēsti pie pagānu svešinieka. Svētie eņģeļi ir kalpojuši Dieva ļaudīm dažādos veidos.

Sargeņģeļi

Katram Kristus sekotājam Dievs ir norīkojis savu sargeņģeli. „Kunga eņģelis apmetas ap tiem, kas Viņu bīstas, un tos izglābj.» Runādams par Dievam uzticīgiem ļaudīm, Jēzus teica: „Viņu eņģeļi Debesīs vienmēr redz Mana Debesu Tēva vaigu.» (Psalmi 34:7; Mateja 18:10) Dieva ļaudis ir pakļauti nepārtrauktam tumsas valdnieka naidam, bet Dievs garantē viņiem, ka eņģeļi nekad nepārtrauks viņus sargāt. Dievs dod viņiem šo garantiju, jo viņiem būs jāsastopas ar spēcīgiem ļaunā aģentiem. To ir daudz, viņi ir apņēmīgi un nenogurstoši.

Ļaunie eņģeļi stājas ceļā Dieva plāniem

Ļaunie gari sākotnēji bija radīti bezgrēcīgi. Viņi bija tādi paši pēc savas dabas, spēka un godības, līdzinoties svētajām būtnēm, kuras tagad pilda Dieva vēstnešu uzdevumus. Bet grēka dēļ viņi ir krituši un apvienojušies, lai apkaunotu Dievu un iznīcinātu cilvēci. Kļuvuši par dumpiniekiem, viņi sadarbojas ar sātanu karā pret dievišķo autoritāti.

Vecā Derība min viņu eksistenci, bet laikā, kad Kristus bija virs zemes, ļaunie gari parādīja savu spēku visuzkrītošāk. Kristus bija nācis, lai glābtu cilvēkus, bet sātans bija

nolēmis pārvaldīt pasauli. Viņam bija izdevies izveidot elku pielūgsmi pa visu zemi, izņemot Palestīnu. Kristus atnāca uz vienīgo zemi, kas nebija pilnībā pakļauta kārdinātājam, izstiepa Savas mīlestības rokas un aicināja visus atrast piedošanu un mieru Viņā. Tumsas eņģeļi saprata: ja Kristus misija būs veiksmīga, viņu valdīšanas laiks drīz beigsies.

Jaunā Derība skaidri apliecina, ka cilvēki ir bijuši dēmonu apsēsti. Šiem cilvēkiem ciešanas sagādāja ne tikai dabīgu cēloņu izraisītas slimības. Kristus atpazīna tiešu ļauno garu klātbūtni un ietekmi. Dēmonu apsēstie cilvēki geraziešu zemē bija nožēlojami maniaki, kas locījās ar putām uz lūpām un trakoja. Viņi sita sev un apdraudēja ikvienu, kas pienāca viņiem tuvu. Viņu asiņojošie, izkropļotie ķermeņi un psihiski nelīdzsvarotais prāts iepriecināja tumsas valdnieku. Viens no dēmoniem, kas pārvaldīja cietējus, teica: „Mans vārds ir leģions, jo mūsu ir daudz.» (Marka 5:9) Romiešu armijā leģionā bija no trim līdz pieciem tūkstošiem cilvēku. Pēc Jēzus pavēles ļaunie gari bēga no saviem upuriem, atstājot tos pavisam mierīgus, saprātīgus un maigus. Bet dēmoni iedzina jūrā cūku ganāmpulku. Geraziešiem zaudējums bija lielāks nekā Kristus atnestā svētība, un viņi lūdza dievišķo Dziednieku aiziet (sk. Mateja 8:23-34). Apsūdzēdams Jēzu zaudējumu dēļ, sātans pamodināja ļaudis savtīgas bailes un kavēja viņus ieklausīties Kristus vārdos.

Kristus ļāva ļaunajiem gariem iznīcināt cūkas, lai norātu jūdus, kuri peļņas dēļ audzēja nešķīstus dzīvniekus. Ja Kristus nebūtu dēmonus iegrožojis, tie būtu iedzinuši jūrā ne tikai cūkas, bet arī to ganus un īpašniekus.

Turklāt Dievs pieļāva šo notikumu, lai mācekļi varētu būt liecinieki sātana cietsirdīgajai varai gan pret cilvēkiem, gan dzīvniekiem un lai viņus nepiekrāptu viņa maldināšana. Jēzus arī gribēja, lai ļaudis redz Viņa spēku salauzt sātana varu un atbrīvot viņa gūstekņus.

Lai gan Jēzus pats devās prom, cilvēki, kurus Viņš tik pārsteidzoši bija atbrīvojis, palika tur, lai pastāstītu par sava Labdara žēlastību.

[206] Bībele min arī citus piemērus: sirofeniķietes meitu mocīja velns, ko Jēzus izdzina ar Savu vārdu (Marka 7:25-30), kāds jaunielis, ko gars bieži meta „gan ugunī, gan ūdenī, lai to nogalinātu» (Marka 9:17-27), maniaks, ko mocīja nešķīsta dēmona gars, kas traucēja sabata mieru Kapernaumā (Lūkas 4:33—36). Glābējs viņus visus izdziedināja. Gandrīz katrā gadījumā Kristus uzrunāja dēmonu kā saprātīgu būtni, pavēlot tam nekad vairs nemocīt savu upuri. Dieva pielūdzējus Kapernaumā „izbailes pārņēma .., un viņi sacīja cits citam: „Kas tas par vārdu, kura varā un spēkā Viņš pavēl nešķīstiem gariem un tie aiziet?“» (Lūkas 4:36)

Daži, lai iegūtu pārdabisku spēku, labprāt uzņēma sātanisku ietekmi. Protams, šiem cilvēkiem nebija konflikta ar dēmoniem. Šajā grupā ir iekļauti arī tie, kam bija buršanas gars- burvis Sīmanis, zīlnieks Elima un jaunā verdzene, kas sekoja Pāvilam un Sīlam Filipos (sk. Apustuļu darbi 8:9, 18; 13:8; 16:16-18).

Briesmas

Neviens nav lielākās briesmās kā tie, kas noliedz velna un viņa eņģeļu eksistenci. Daudzi pieņem viņu ierosinājumus, domādami, ka seko paši savai gudrībai. Tuvojoties laika beigām, kad sātans strādās ar vislielāko spēku, lai piekrāptu, viņš it visur izplata uzskatu, ka viņa nav. Velna politika un darbības veids ir apslēpt sevi.

Lielais krāpnieks baidās, ka mēs uzzināsim par viņa krāpšanas darbiem. Lai nomaskētu savu īsto raksturu, viņš ietekmē cilvēkus, lai viņi attēlo viņu kā kaut ko smieklīgu vai nicināmu. Viņš priecājas, ka viņu zīmē kā karikatūru, kroplīgu, pa pusei dzīvnieku, pa pusei cilvēku. Viņš priecājas dzirdēt savu vārdu minam jokos un izsmieklā. Tāpēc, ka viņš sevi ir lieliski nomaskējis, daudzi cilvēki jautā: „Vai tad šāda būtne patiešām pastāv?»

Tā kā velns var viegli pārvaldīt to ļaužu prātus, kas neapzinās viņa ietekmi, Dieva Vārds atklāj mums viņa slepenos spēkus, un tas liek mums stāvēt sardzē.

Drošība kopā ar Jēzu

Mēs varam atrast patvērumu un atbrīvošanu mūsu Pestītāja varenajā spēkā. Savas mājas mēs rūpīgi nodrošinām ar atslēgām un bultām, lai pasargātu savu īpašumu un dzīvību no ļauniem cilvēkiem. Bet mēs reti padomājam par ļaunajiem eņģeļiem un to, ka savā spēkā mums nav aizsardzības pret viņu uzbrukumiem. Ja viņiem to atļauj, viņi var samulsināt mūsu prātus, nomocīt miesu un iznīcināt īpašumus un dzīvību. Bet tie, kuri seko Kristum, ir drošībā Viņa modrajā aprūpē. Tiek sūtīti spēcīgi eņģeļi, kas aizsargā Viņa ļaudis. Ļaunais nevar izlauzties cauri sargiem, ko Dievs ir izvietojis ap Saviem ļaudīm.

Kā uzvarēt sātanu?

Lielā cīņā starp Kristu un sātanu drīz noslēgsies, un ļaunais pieliek arvien lielākas pūles, lai apkarotu Kristus darbu cilvēces labā. Viņa mērķis ir paturēt cilvēkus tumsā un sacelšanās garā, kamēr Glābēja svētnīcas kalpošanas darbs būs pabeigts. Ja cilvēki draudzē ir vienaldzīgi, sātans neuztraucas. Bet, ja sirdis jautā: „Kas man jādara, lai tiktu glābts?», viņš ir klāt, lai sakopotu savus spēkus pret Kristu un darbotos pretī Svētā Gara ietekmei.

Reiz, kad eņģeļi bija sapulcējušies Kunga priekšā, arī sātans ieradās kopā ar viņiem, nevis lai zemos Mūžīgā Ķēniņa priekšā, bet lai īstenotu savus ļaunos plānus pret taisnajiem (sk. Ījaba 1:6). Viņš ir klātesošs, kad kristieši sapulcējas lūgšanās, čakli strādādams, lai pārvaldītu pielūdzejū prātus. Kad viņš redz Dieva vēstnesi pētām Rakstus, viņš ievēro tematu, ko vēstnesis sniegs ļaudīm. Tad viņš izmanto savas viltīgās spējas un ķildīgumu, lai vēsts neaizsniegtu tos, ko viņš krāpj šajā jautājumā. Tas, kuram brīdinājums ir visvairāk nepieciešams, tiks pamudināts kārtot kādu sev svarīgu darījumu vai arī viņš tiks citādi traucēts dzirdēt vārdu.

Sātans redz, ka Kunga kalpi ir apgrūtināti tumsas dēļ, kas apņem ļaudis. Viņš dzird viņu lūgšanas pēc dievišķās žēlastības un spēka salauzt vienaldzības un slinkuma burvestību. Ar atjaunotu dedzību sātans kārdina ļaudis izdabāt savai baudkārei vai apmierināt sevi, šādi notrulinot viņu uztveri, lai nedzirdētu vēsti, ko viņiem visvairāk vajadzētu uzzināt.

Sātans zina, ka viņš ar saviem uzbrukumiem uzveiks visus, kuri ignorēs lūgšanu un Bībeles lasīšanu. Tāpēc viņš izgudro visus iespējamus uzmanības novēršanas veidus, lai nodarbinātu prātu. Viņa palīgi pie labās rokas vienmēr ir aktīvi, kad strādā Dievs. Viņš aprakstīs visnopietnākos, vispašaizliedzīgākos Kristus kalpus kā piekrāptus vai kā krāpniekus. Viņu darbs ir nepareizi attēlot katra cēla darba motīvus, izplatīt šaubas un pamodināt nepieredzējušo cilvēku prātos aizdomas. Bet mēs viegli varam redzēt, kā bērni viņi ir un kā darbus viņi dara. „No viņu augļiem jums tos būs pazīt.» (Mateja 7:16, sk. arī Atklāsmes 12:10)

Patiesība dara svētu

Lielajam krāpniekam ir sagatavots daudz ķecerību, kas piemērotas to cilvēku dažādām gaumēm, kurus viņš grib sagraut. Viņa plāns ir ievest draudzē liekuļotus, neatgrieztus cilvēkus, kas paskubinās uz šaubām un neticību. Daudzi, kuriem nav īstas ticības Dievam, piekrīt dažiem patiesības principiem un uzdodas par kristiešiem. Šādā veidā viņi var iepazīstināt ar maldiem kā ar Bībeles mācību. Sātans zina, ka patiesība, kas pieņemta mīlestībā, svēto dzīvi. Tāpēc viņš cenšas to aizstāt ar nepareizām teorijām, pasakām, ar citu evaņģēliju. Jau no iesākuma Dieva kalpi ir stājušies pretī viltus skolotājiem, nevis tāpēc, ka uzskatījuši tos par kļūdainiem cilvēkiem, bet tāpēc, ka viņi ir mācījuši aplamības, kas ir nāvējošas garīgajai dzīvei. Elija, Jeremija un Pāvils stingri nostājās pret tiem, kuri novērsa citus no Dieva Vārda. Liberālo domāšanu, kas uzskata, ka pareiza ticība nav svarīga, šie svētie patiesības aizstāvji nepieņēma.

Neskaidrie un atjautīgie Rakstu skaidrojumi un konfliktējošās reliģiskās teorijas kristīgajā pasaulē ir mūsu lielā pretinieka darbs, lai samulsinātu ļaužu prātus. Nesaskaņas un šķelšanās starp draudzēm nāk no Rakstu sagrozīšanas, lai atbalstītu iemīļotu teoriju.

Lai pierādītu nepareizās mācības, daži izmanto no konteksta izrautas Rakstu daļas. Viņi citē pusi no panta, lai pierādītu savu viedokli, neminēdami otro panta daļu, kas parāda, ka nozīme ir pretēja. Ar čūskas viltību viņi ieņem savas pozīcijas, pamatojoties uz nesaistītiem apgalvojumiem, lai izpatiktu miesas ilgām. Citi pievēršas skaitļiem un simboliem, izskaidro tos tā, lai tie atbilstu viņu idejām, nemaz nedomājot par Rakstiem, kuri izskaidro paši sevi, un pēc tam atklāj savas kļūdainās domas kā Rakstu mācību.

Visa Bībele kā vadonis

Kur vien cilvēki sākuši pētīt Rakstus bez lūgšanām un bez pamācībai atvērta gara, viņi ir sagrozījuši visskaidrāko pantu patieso nozīmi. Cilvēkiem jādod visa Bībele tāda, kāda tā ir.

Dievs deva drošo pravietojumu vārdu. Eņģeļi un pat Kristus pats nāca, lai Daniēlam un Jānim darītu zināmas lietas, „kam drīzumā jānotiek». (Atklāsmes 1:1) Dievs svarīgus glābšanas jautājumus neatklāj tādā veidā, kas samulsina un nomaldina godīgu, patiesību meklējošu cilvēku. Dieva Vārds ir skaidrs visiem, kuri to pēta ar lūdzošu sirdi.

Ar saucieniem „atvērts prāts» cilvēki ir akli, lai ieraudzītu sātana maldus. Sātans gūst panākumus, aizstājot Bībeli ar cilvēciskām spekulācijām. Ļaudis noliek malā Dieva likumu, un draudzes atrodas grēka verdzībā, lai gan apgalvo, ka ir brīvi.

Dievs ir ļāvis gaismas plūdiem izlieties pār pasauli zinātniskajos atklājumos. Bet, ja Dieva Vārds nav viņu vadonis, pat visizcilākie prāti samulst, cenšoties izprast zinātnes un atklāsmes savstarpējās attiecības.

Cilvēku zināšanas ir daļējas un nepilnīgas. Tāpēc daudzi nespēj saskaņot savus zinātniskos uzskatus ar Rakstiem. Daudzi pieņem lietas, kas ir tikai teorijas, kā zinātniskus faktus un domā, ka viņiem vajadzētu pārbaudīt Dieva Vārdu ar šīm „nepareizajām tā dēvētajām atziņām». (1. Timotejam 6:20) Tā kā viņi nevar izskaidrot Radītāju un Viņa darbus ar dabas likumiem, viņi uzskata Bībeles vēsturi par neuzticamu. Tie, kuri šaubās par Veco un Jauno Derību, pārāk bieži iet vēl soli tālāk un apšaubā Dieva eksistenci. Pametuši savu enkuru, viņi sitas pret neticības klintīm.

[209]

Sātana krāpšanas meistaradarbs ir likt cilvēkiem spriedelēt par lietām, ko Dievs nav atklājis. Lucifers kļuva neapmierināts, jo Dievs neatklāja viņam visus Savu nolūku noslēpumus, un viņš pagriezās muguru lietām, ko Dievs bija atklājis. Tagad Lucifers cenšas piepildīt ļaudis ar to pašu garu un vadīt viņus tā, lai arī viņi ignorētu tiešās Dieva pavēles.

Patiesība atmesta, jo tā ietver krustu

Jo mazāk garīgas un pašizliedzīgas mācības tiek atklātas, jo lielāka ir patika, ar kādu cilvēki tās pieņem. Sātans ir gatavs nodrošināt to, ko cilvēki grib, un viņš patiesības vietā pasniedz krāpšanu. Tieši šādā veidā pāvestība ieguva varu pār tik daudzu cilvēku prātiem. Atmetot patiesību tikai tāpēc, ka tā ietver krustu, protestanti iet to pašu ceļu. Visi, kuri skatās uz izdevīgumu un populāriem uzskatiem, lai ietu kopsolī ar pasauli, tiks atstāti, lai patiesības vietā uzņemtu „aplamas posta mācības». (2. Pētera 2:1) Tie, kuri ar šausmām raugās uz vienu krāpšanu, dedzīgi pieņem citu. „Tāpēc Dievs tagad sūta tiem maldu varu, ka tie sāk ticēt meliem, tā ka sodā krīt visi, kas nav ticējuši patiesībai, bet vairāk mīlējuši netaisnību.» (2. Tesalonīkiešiem 2:11, 12)

Bīstami maldi

Melīgie spiritisma brīnumi ir sātana visveiksmīgākie palīgi. Kad ļaudis noraida patiesību, viņi kļūst par viegliem krāpšanas darbu mērķiem.

Vēl viena mācība ir Kristus dievības noliegšana, sakot, ka Viņš iepriekš nav eksistējis. Viņš piedzima šajā pasaulē. Šī teorija ir pretēja paša Jēzus apgalvojumam par Viņa at-

ticībām ar Tēvu un iepriekšējo eksistenci. Tā vājina ticību Bībelei kā Dieva atklāsmei. Ja ļaudis atmet Rakstu liecību par Kristus dievību, ir bezjēdzīgi ar viņiem strīdēties. Nevienš arguments, lai arī cik spēcīgs, nevarētu viņus pārliecināt. Nevienam, kurš pieķēries šiem maldiem, nav patiesas izpratnes par Kristu un par Dieva plānu mūsu glābšanai.

Vēl joprojām pastāv maldīgs uzskats, ka sātans neeksistē kā persona un ka Bībele izmanto šo vārdu, lai vienkārši attēlotu cilvēku ļaunās domas un ilgas.

Daži māca, ka Kristus otrā nākšana ir Viņa nākšana pie katra individuāli pēc nāves. Tā ir krāpšana, kas novērš prātus no personīgas Jēzus nākšanas Debesu padebešos. Šādi sātans pasaka: „Redzi, Viņš ir kambaros.» (Mateja 24:23—26) Daudzi ir pazuduši, pieņemot šo krāpšanu.

Daudzi zinātnieki apgalvo, ka uz lūgšanām nevar būt reālas atbildes, jo tas nozīmētu likuma pārkāpšanu — brīnumu, bet brīnumi nepastāv. Viņi saka, ka Universu pārvalda nostiprināti likumi, un pats Dievs nedara neko pret šiem likumiem. Tā viņi attēlo Dievu, kuru ierobežo Viņa paša likumi- it kā dievišķie likumi izslēgtu dievišķo brīvību.

Vai Kristus un Viņa apustuļi nedarīja brīnumus? Tas pats Glābējs ir tikpat labprātīgs uz klausīt ticības lūgšanu šodien, kā tas bija tad, kad Viņš staigāja pa zemes virsu. Daļa no Dieva plāna ir apdāvināt mūs, atbildot uz mūsu ticības lūgšanām, ko Viņš nedarītu, ja mēs nelūgtu ticībā.

Dieva Vārda robežzīmes

[210]

Nepareizas mācības draudzēs noņem robežzīmes, ko Dieva Vārds ir nospraudis. Tikai nedaudz apstājas, atmetuši vienu patiesību. Lielākā daļa atmet vienu patiesības principu pēc otra, līdz atmetuši visu kristīgo ticību.

Populārās teoloģijas maldi daudzos cilvēkos radījuši skepticismu. Viņi nespēj pieņemt doktrīnas, kas brādā ar kājām viņu izpratni par taisnību, žēlastību un laipnību. Tā kā baznīca uzskata, ka tā ir Bībeles mācība, šie cilvēki atsakās atzīt to par Dieva Vārdu.

Daudzi uz Dieva Vārdu raugās ar neuzticību, jo tas norāj un notiesā grēku. Tie, kuri nelabprāt paklausa, cenšas noraidīt tā autoritāti. Daudzi atmet reliģiju, lai attaisnotu savu pienākuma nepildīšanu. Citi, kas pārāk daudz mīl bezrūpību, lai izdarītu to, kas prasa pašai izdzīvot, viņi ceenšas sev iegūt slavu, kritizējot Bībeli.

Daudzi uzskata, ka nostāšanās pret reliģiju un stāvēšana neticības un skepticisma pusē ir tikums. Bet, slēpjoties aiz godīguma, viņi rīkojas pašpaļāvīgi un lepni. Daudzi priecājas, atradzami Rakstos kaut ko, kas var samulsināt citu prātus. Daži vispirms spriež par labu nepareizajam, jo viņiem patīk cīņa. Bet, ja reiz viņi ir atklāti izteikuši neticību, tad arī apvienojas ar neticīgajiem.

Pietiekami daudz pierādījumu

Dievs Savā Vārdā ir devis pietiekami daudz pierādījumu savam dievišķajam raksturam. Tomēr ierobežotie prāti nav piemēroti, lai pilnībā aptvertu Bezgalīgā nodomus. „Cik neizprotamas Viņa tiesas un cik neizdibināmi Viņa ceļi!» (Romiešiem 11:33) Mēs varam pietiekami saprast Viņa rīcību un motīvus, lai redzētu bezgalīgo mīlestību un žēlastību, apvienotu ar bezgalīgo spēku. Mūsu Tēvs Debesīs atklās mums tik daudz, cik mums būs labi zināt. Tālāk mums ir jāuzticas Rokai, kas ir visspēcīgā, Sirdij, kas ir pilna mīlestības.

Dievs nekad neatņems visus aizbildinājumus neticībai. Visi, kuri meklē āķi, uz kā uzkārt savas šaubas, to arī atradīs. Un tie, kuri atsakās paklausīt, kamēr visas šaubas ir atņemtas, nekad nonāks pie gaismas. Neatjaunota sirds ir konfliktā ar Dievu. Bet ticība

ir Svētā Gara iedvesta, un, kad mēs to lolosim, tā plauks un zels. Neviens nevar kļūt stiprs ticībā bez neatlaidīgām pūlēm. Ja cilvēki ļauj sevī rasties nenozīmīgiem iebildumiem, viņi piedzīvos, ka šaubas kļūst spēcīgākas.

Bet tie, kuri šaubās un neuzticas Viņa žēlastībai, apkauno Kristu. Viņi ir neauglīgi koki, kas aizsedz saules gaismu citiem augiem, kuri viņu aukstajā ēnā nonīkst un mirst. Šo cilvēku dzīves darbs vienmēr ir kā liecība pret viņiem.

Tiem, kuri godīgi vēlas būt brīvi no šaubām, ir tikai viens kurss, kam sekot. Tā vietā, lai apšaubītu lietas, ko viņi nesaprot, viņiem vajadzētu pievērst uzmanību gaismai, kas jau spīd uz viņiem, tad viņi saņems lielāku gaismu.

[211] Sātans var radīt viltojumus, kas ir tik līdzīgs patiesībai, ka piekrāpj tos, kas ir labprātīgi būt piekrāpti un kas grib izvairīties no upura, ko pieprasa patiesība. Bet viņam nav iespējams paturēt savā varā nevienu cilvēku, kurš godīgi ilgojas uzzināt patiesību, lai arī ko tas maksātu. Kristus ir patiesība, „gaišums, kas nāca pasaulē, kas apgaismo ikvienu cilvēku». „Ja kāds grib darīt Viņa prātu, tas sapratīs, vai Mana mācība ir no Dieva vai Es runāju pats no Sevis.» (Jāņa 1:9; 7:17)

Kungs ļauj Saviem ļaudīm iet cauri ugunīgu kārdināšanu pārbaudījumiem, nevis tāpēc, ka Viņš priecājas par viņu ciešanām, bet tāpēc, ka tas ir būtiski viņu galīgajai uzvarai. Pasargāt viņus no kārdinājumiem būtu pretrunā Viņa paša godībai, jo pārbaudījuma mērķis ir sagatavot stāties pretī visiem ļaunā valdzinājumiem. Ne ļaunie cilvēki, ne dēmoni nevar atņemt Dieva klātbūtni Viņa ļaudīm, ja tie atzīst savus grēkus, atstāj tos un pieprasa sev Viņa apsolījumus. Katram kārdinājumam, vai tas būtu atklāts vai slepens, viņi var veiksmīgi stāties pretī „ne ar varu, bet ar Manu Garu». (Caharijas 4:6)

„Kas jums varēs ļaunu darīt, ja jūs no visas sirds dzīsities pēc tā, kas labs?» (1. Pētera 3:13) Sātans labi zina, ka vajākais kristietis, kas mājo Kristū, ir stiprāks nekā visi tumsas spēki. Šī iemesla dēļ viņš cenšas aizvilkt krusta kareivjus prom no viņu stiprā nocietinājuma, pats gaidīdams slēpnī, gatavs iznīcināt visus, kas uzkāpj uz viņa zemes. Mēs varam būt droši tikai tad, ja paļaujamies uz Dievu un paklausām visiem Viņa baušļiem.

Neviens nevar būt drošs dienu vai pat stundu bez lūgšanas. Lūdz Kungam gudrību saprast Viņa Vārdu! Sātans ir eksperts Rakstu citēšanā, pats izskaidrojot pantus, cerībā mūs maldināt. Mums vajadzētu pētīt ar pazemīgu sirdi. Esot pastāvīgi modriem pret sātana viltībām, mums vajadzētu pastāvīgi lūgt ticībā: „Neieved mūs kārdināšanā.» (Mateja 6:13)

Sātans, kas Debesīs bija radījis sacelšanos, gribēja, lai tie, kuri dzīvo virs zemes, pievienotos viņam karā pret Dievu. Ādams un Ieva bija pilnīgi laimīgi, paklausot Dieva likumam. Tā ir pastāvīga liecība pret apgalvojumu, ko sātans bija izteicis Debesīs, ka Dieva likums ir varmācīgs. Sātans bija nolēmis izraisīt viņu krišanu, lai varētu iegūt savā īpašumā zemi un nostiprināt šeit savu valstību, kas stāv pretī Visaugstākajam.

Dievs bija brīdinājis Ādamu un Ievu par šo bīstamo ienaidnieku, bet sātans strādāja tumsā, slēpdams savus nodomus. Izmantojot kā savu starpnieku čūsku, kuras izskats tad vēl bija valdzinošs, viņš teica Ievai: „Vai tad tiešām Dievs ir teicis: neēdiet ne no viena koka dārzā?» Ieva uzdrošinājās sarunāties ar viņu un kļuva par viņa krāpšanas prasmju upuri: „Sieva teica čūskai: „Mēs ēdam no koku augļiem dārzā, bet par tā koka augļiem, kas ir dārza vidū, Dievs teicis: no tā jums nebūs ēst, nedz to aiztikt, citādi jūs mirsit.“ Tad čūska teica sievai: „Jūs mirt nemirsit, bet Dievs zina, ka tanī dienā, kad jūs no tā ēdīsit, jūsu acis atvērsies un jūs būsit kā Dievs, zinādami labu un ļaunu.“» (1. Mozus 3:15)

Ieva padevās kārdinājumam, un viņas dēļ grēkoja arī Ādams. Viņi pieņēma čūskas vārdus. Viņi parādīja neuzticību Radītājam un iedomājās, ka Viņš ierobežo viņu brīvību.

Bet ko Ādams uzzināja par vārdu „tai dienā, kad jūs no tā ēdīsit, jūs mirdami mirsit» nozīmi? Vai viņš tika pārcelts augstākā eksistences stāvoklī? Ādams nepiedzīvoja šādu dievišķā sprieduma nozīmi. Dievs paziņoja, ka sods par viņa grēku būs tāds, ka viņš un viņa pēcnācēji atgriezīsies atpakaļ pīšļos: „Jo tu esi pīšļi, un pie pīšļiem tev atkal būs atgriezties.» (1. Mozus 3:19) Sātana vārdi „jūsu acis atvērsies» izrādījās patiesi tikai vienā ziņā: viņu acis tika atvērtas, lai ieraudzītu, cik nesaprātīgi viņi ir bijuši. Viņi iepazīna ļaunu un izgaršoja rūgto pārkāpumu augli.

Dzīvības koka auglim bija spēks uzturēt dzīvību mūžīgi. Ādams būtu turpinājis brīvi baudīt pieeju pie šī koka un nekad nebūtu miris, bet, krītot grēkā, viņam tika atņemta iespēja ēst no dzīvības koka un viņš tika pakļauts nāvei. Grēka dēļ viņš bija zaudējis nemirstību. Kritušajai cilvēcei nebūtu nekādas cerības, ja Dievs ar Sava Dēla upuri nebūtu nolīcis nemirstību viņa sasniedzamības robežās. Lai gan „visu cilvēku dzīvē ienākusi nāve, jo visi viņi ir grēkojuši,» Kristus ir „cēlis gaismā dzīvību un neiznīcību ar evaņģēliju». Mēs varam iegūt nemirstību tikai caur Kristu. „Kas tic Dēlam, tam ir mūžīgā dzīvība. Bet, kas Dēlam neklausa, tas dzīvības neredzēs, bet Dieva dusmība paliek uz viņa.» (Romiešiem 5:12; 2. Timotejam 1:10; Jāņa 3:36)

Lielie meli

Lielais krāpnieks bija tas, kas apsolīja Ādamam dzīvību nepaklausībā. Un čūskas apgalvojums Ēdenē- „jūs nemirsit vis»- bija pirmais sprediķis par dvēseles nemirstību. Tomēr šis apgalvojums, pamatots vienīgi uz sātana autoritāti, atbalsojas no katedrām arī mūsdienās, un lielākā daļa cilvēku to ir tikpat gatavi pieņemt kā mūsu pirmie vecāki. Dievišķais spriedums „dvēselei, kas grēko, jāmirst» (Ecehiēla 18:20) ir pārtapis par „dvēsele, kas grēko, nemirs, bet dzīvos mūžīgi». Ja Dievs būtu devis Ādamam un Ievai brīvu pieeju pie dzīvības koka pēc krišanas, grēks tiktu padarīts nemirstīgs. Bet Dievs nevienam cilvēkam nav ļāvis ēst dzīvības koka augli, tāpēc nemirstīga grēcinieka nav.

Pēc krišanas sātans pamācīja savus eņģelus iedvest cilvēkiem ticību, ka viņi ir nemirstīgi pēc būtības. Panākuši, ka ļaudis pieņem šos maldus, ļaunie eņģeļi cenšas pārliecināt, ka grēcinieki dzīvos mūžīgās ciešanās. Tagad tumsas valdnieks atklāj Dievu kā atriebības kāru tirānu, kas iemet ellē visus, kuri Viņam nepatīk, un pēc tam apmierināts no augšas noskatās, kā viņi locās mūžīgās liesmās. Šādi tas, kurš sāka visu ļauno, piedēvē cilvēces Labdarim pats savas rakstura īpašības. Cietsirdība ir sātana īpašība. Dievs ir mīlestība. Sātans ir ienaidnieks, kas kārdina mūs grēkot un pēc tam iznīcina mūs, ja vien to spēj. Kāds uzbrukums mīlestībai, žēlastībai un taisnībai ir mācība, ka Dievs moka ļaunos mirušos mūžīgi degošā ellē, ka par grēkiem īsās dzīves laikā virs zemes viņiem jācieš mokas tik ilgi, kamēr dzīvo Dievs! Kāds labi izglītots mācītājs teica: „Elles moku skats vairo atpestīto laimi uz mūžīgiem laikiem, ļaujot viņiem apzināties, cik viņi ir laimīgi.»

Kur Dieva Vārdā var atrast šādu mācību? Vai atpestītie apmainīs parastās cilvēces jūtas pret mežonīgu cietsirdību? Nē, tā nav Dieva Grāmatas mācība. „Saki tiem: tik tiešām, ka Es dzīvoju, saka Dievs Tas Kungs, Man nav prieka par bezdievja nāvi, bet gan par to, ka bezdievis atgriežas no sava ļaunā ceļa un dzīvo. Atgriezieties, jel atgriezieties no saviem ļauniem ceļiem! Kāpēc tu gribi mirt, Israēla nams?» (Ecehiēla 33:11)

Vai Dievs priecājas, būdams liecinieks nebeidzamām mocībām? Vai Viņam patīk vaidi un kliedzieni no cietēju lūpām, kurus Viņš tur liesmās? Vai šīs riebīgās skaņas bezgalīgās Mīlestības ausīm var būt mūzika? Kāda šausmīga zaimošana! Dieva gods netiek vairots, uzturot grēku dzīvu laikmetiem ilgi.

Ķecerība par mūžīgām mocībām

[214] Ķecerība par mūžīgām mocībām ir radījusi neizsakāmu ļaunumu. Tā paņem Bībeles reliģiju, kas ir tik pilna mīlestības un labestības, aptumšo to ar māņticību un ietērpj to šausmās. Sātans Dieva raksturu ir attēlojis nepareizās krāsās, liekot ļaudīm baidīties, drebēt un pat ienīst žēlsirdīgo Radītāju. Riebīgie uzskati par Dievu, kas no kanceles ir izplatījušies pa visu pasauli, miljoniem cilvēku ir padarījuši par skeptiķiem un bezdievjiem.

Mūžīgās mokas ir viena no viltus doktrīnām, netiklības vīns (Atklāsmes 14:8; 17:2), ko Bābele liek dzert visām tautām. Kristus kalpi pārņēma šo ķecerību no Romas, tieši tāpat kā viltus sabatu. Ja mēs novēršamies no Dieva Vārda un pieņemam viltus mācības tāpēc, ka mūsu senči tās ir mācījuši, mēs nonākam zem lāsta, ko Bībele izsaka Bābelei. Mēs dzeram tās netiklības vīnu.

Daudz cilvēku nonākuši pretējos maldos. Viņi redz, ka Raksti atklāj Dievu kā mīlestības un līdzjūtības iemiesojumu, un nevar noticēt, ka Viņš notiesās Savus radījumus mūžīgi degošā ellē. Tā kā viņi uzskata, ka dvēsele pēc būtības ir nemirstīga, viņi secina, ka visi cilvēki būs glābti. Tā grēcinieks var dzīvot savtīgās izpriecās, ignorējot Dieva prasības un tik un tā būt laipni pieņemts. Tāda mācība kā šī, kas pieņem Dieva žēlastību, bet ignorē Viņa taisnību, iepriecina neatgrieztas sirdis.

Universāla glābšana nav bībeliska

Kas tic universālai glābšanai, sagroza Rakstus. Tas, kurš sauc sevi par Kristus kalpu, atkārtο čūskas izteiktos melus Ēdenē: „Jūs mirt nemirsit, .. tanī dienā, kad jūs no tā ēdisit, jūsu acis atvērsies un jūs būsit kā Dievs, zinādami labu un ļaunu.» Viņš apgalvo, ka visļaunākie grēcinieki- slepkavas, zagļi, laulības pārkāpēji — ieies pēc nāves mūžīgā

svētlaimē. Tas nav nekas vairāk kā patīkama pasaka, izgudrota, lai būtu patīkama neatgrieztai sirdij!

Ja tā būtu patiesība, ka visi pēc nāves nonāk tieši Debesīs, mēs varētu ilgoties drīzāk pēc nāves nekā pēc dzīvības. Šāds uzskats ir licis daudziem izdarīt pašnāvību. Kad ir pārāk daudz sarežģījumu un vilšanās, tad šķiet, ka ir viegli pārraut dzīvības pavedienu un pacelties gaisā mūžīgās pasaules svētlaimē.

Savā Vārdā Dievs ir devis izšķirošus pierādījumus, ka Viņš sodīs tos, kas mīda ar kājām Viņa likumu. Vai Viņš ir pārāk žēlsirdīgs, lai taisnīgi sodītu grēcinieku? Paskatieties uz Golgātas krustu! Dieva Dēla nāve liecina, ka „grēka alga ir nāve» (Romiešiem 6:23), ka katra Dieva likuma pārkāpšana ir sodāma. Kristus, bezgrēcīgais, kļuva par grēku mūsu dēļ. Viņš panesa grēka vainu un aplēptu Tēva seju, līdz Viņa sirds bija salauzta un dzīvība iznīcināta- un tas viss, lai grēcinieki būtu glābti. Ikviens cilvēks, kurš atsakās pieņemt grēku izpiršanu, kas sagādāta par tādu samaksu, nesīs pats savu vainu un pats izcietīs sodu par saviem grēkiem.

Nosacījumi ir uzrakstīti

„Es došu izslāpušajam bez maksas no dzīvības ūdens avota. Kas uzvar, tas to iemantos, un Es būšu viņa Dievs, un viņš būs Mans dēls.» (Atklāsmes 21:6, 7) Šajā pantā minēti arī nosacījumi. Lai iemantotu visu, mums ir jāuzvar grēks.

„Bezdievīgam neklāsies labi.» (Salamans mācītājs 8:13) Grēcinieks pats sev uzkrāj „sodu, kas nāks pār tevi dienā, kad parādīsies Dieva dusmība un Viņa taisnā tiesa», kas „ikvienam atmaksās pēc viņa darbiem», „mokas un izbailes ikvienai cilvēka dvēselei, kas dara ļaunu». (Romiešiem 2:5, 6, 9)

[215]

„Nevienam netiklim, netīram vai mantrausim, tas ir, elku kalpam, nav vietas Kristus un Dieva valstībā.» „Svētīgi, kas mazgā savas drēbes, lai tiem būtu daļa pie dzīvības koka un varētu pa vārtiem ieiet pilsētā.» (Efeziešiem 5:5; Atklāsmes 22:14, 15)

Dievs mums ir skaidri pateicis, kā Viņš rīkosies ar grēku. „Viņš iznīcinās visus bezdievīgos.» „Bet grēcinieki visi kopā iznīks, un bezdievīgo pēcnācēji tiks izdeldēti.» (Psalmi 145:20; 37:38) Dievišķās valdības vara likvidēs sacelšanos, tomēr Dieva taisnība, sodot grēku, būs saskaņā ar Viņa kā žēlsirdīgas un laipnas būtnes raksturu.

Dievs nepiespiež gribu. Viņam nav prieka par paklausību, kas atgādina verdzību. Viņš vēlas, lai Viņa radītie radījumi mīlētu Viņu tāpēc, ka Viņš ir mīlestības cienīgs. Viņam patiktu, ka tie Viņam paklausa, jo ir saprātīgi novērtējuši Viņa gudrību, taisnību un laipnību.

Dieva valdības principi ir saskaņā ar Glābēja pavēli: „Mīliet savus ienaidniekus.» (Mateja 5:44) Dievs taisnīgi soda ļaunos ar nāvi Universa labklājības labad un pat pašu sodīto labā. Viņš gribētu darīt viņus laimīgus, ja vien Viņš to varētu. Kungs apņemtos ar Savas mīlestības pierādījumiem un žēlastības piedāvājumiem. Bet tie nicina Viņa mīlestību, apgāž Viņa likumu un atmet Viņa žēlastību. Pat pastāvīgi saņemot Dieva dāvanas, tie dara kaunu Devējam. Kungs ir ļoti pacietīgs ar viņu apņēmīgo stūrgalvību, bet vai Viņš pieķēdēs šos dumpiniekus pie Sevis un piespiedīs viņus darīt pēc Viņa prāta?

Nav gatavi nonākt Debesīs

Tie, kuri par savu vadītāju izvēlējušies sātanu, nav gatavi stāvēt Dieva klātbūtnē. Viņu raksturo ir nostiprināties lepnums, viltība, nemirstība, cietsirdība. Vai viņi var nonākt Debesīs, lai mūžīgi dzīvotu kopā ar tiem, ko viņi ienīduši virs zemes? Melim patiesība

nekad nebūs piemērota. Lēnprātība neapmierinās pašpaaugstināšanos. Samaitātajam nav pieņemams šķīstums. Savtīgajam nesavtīga mīlestība nav pievilcīga. Kādu prieku Debesis varētu piedāvāt tiem, kuri pievērsušies savtīgām interesēm?

Vai tie, kuru sirdis ir pildītas ar naidu pret Dievu, patiesību un svētumu, spēs apvienoties ar Debesu iemītniekiem un pievienoties viņu slavas dziesmām? Dievs ir piešķīris viņiem žēlastības gadus, lai sagatavotos mūžībai kopā ar Viņu, bet viņi nekad nav vingrinājuši prātu mīlēt šķīstumu. Viņi nekad nav mācījušies Debesu valodu. Tagad ir par vēlu.

[216] Dzīvojot kā dumpinieki pret Dievu, viņi ir kļuvuši nederīgi Debesīm. To šķīstums un miers viņiem būtu mocības, Dieva godība viņiem būtu kā rijoša uguns. Viņi ilgotos izbēgt no šīs svētās vietas un labprāt ietu bojā, lai tikai tiktu apslēpti no tā Vaiga, kas mira, lai viņus izglābtu. Viņu pašu izvēle ir tā, kas nosaka ļauno likteni. Viņi brīvprātīgi izslēdz sevi no Debesīm, un Dievs ir taisnīgs un žēlīgs, pieņemot viņu izvēli. Līdzīgi ūdens plūdiem, lielās dienas uguns paziņos Dieva spriedumu, ka ļaunie nav dziedināmi. Viņi ir vingrinājuši savu gribu sacelties. Kad dzīve ir pagājusi, ir par vēlu mainīt savas domas no likuma pārkāpšanas uz paklausību, no naida uz mīlestību.

Divi likteni

„Grēka alga ir nāve, bet Dieva balva ir mūžīgā dzīvība Kristū Jēzū, mūsu Kungā.» (Romiešiem 6:23) Taisno mantojums ir dzīvība, ļauno liktenis ir nāve. Bībele mūžīgajai dzīvībai pretstata „otro nāvi» (sk. Atklāsmes 20:14).

Ādama grēka dēļ pār visu cilvēci ir nākusi nāve. Ikviens nonāk kapā. Pateicoties glābšanas plānam, visi tiks piecelti no kapiem: „Būs taisno un netaisno augšāmcēlšanās.» „Jo, kā Ādamā visi mirst, tāpat arī Kristū visi tiks dzīvi darīti.» Bet Bībele rada zināmu atšķirību starp abām grupām, kas tiek augšāmceltas: „Nebrīnieties par to! Jo nāk stunda, kad visi, kas ir kapos, dzirdēs Viņa balsi un nāks ārā: tie, kas labu darījuši, lai celtos augšām dzīvībai, bet tie, kas ļaunu darījuši, lai celtos augšām sodam.» (Apustuļu darbi 24:15; 1. Korintiešiem 15:22; Jāņa 5:28, 29)

Ciešanām gals

Tie, kuri „atzīti par cienīgiem» celties augšā dzīvībai, ir „svētīti un svēti». „Pār tādiem otrai nāvei nav varas.» (Lūkas 20:35; Atklāsmes 20:6). Bet tiem, kuri nožēlā un ticībā nav saņēmuši piedošanu, būs jāsaņem „grēka alga», sods „pēc viņu darbiem», kas noslēgsies ar „otro nāvi».

Tā kā Dievam nav iespējams glābt grēciniekus ar grēkiem, Viņš atņems tiem dzīvību, ko pārkāpumu dēļ viņi ir zaudējuši un kurai viņi ir izrādījušies necienīgi. „Vēl mazu brīdi — un bezdievīgā vairs nebūs. Tu raudzīsies uz viņa vietu, bet viņa tur vairs nēsaskatīsī.» „...[lai svešas tautas] izgaist kā nebijušas.» (Psalmi 37:10; Obedā 16) Viņi nogrims bezcerīgā, mūžīgā aizmirstībā.

Tā Dievs darīs grēkam galu. „Tu esi iztrūcinājis neticīgos un iznīcinājis bezdievīgos, viņu vārdus Tu esi izdzēsis uz mūžu mūžiem. Naidnieki ir gājuši bojā un ir satriekti gruvešos uz mūžīgiem laikiem.» (Psalmi 9:5, 6) Atklāsmes grāmatā Jānis dzird visus apvienojamies slavas dziesmā pilnīgā saskaņā. Neviena pazudusī dvēsele neapsūdz Dievu, lokoties nebeidzamās mokās. Ļaunās būtnes ellē neiejauks savus kliedzienus izglābto dziesmā.

Dabīga nemirstība ir maldi, kas ir pamatā mācībai par nāvi kā pie samaņas esošu stāvokli. Līdzīgi mūžīgām mokām, arī šī doktrīna ir pretēja Rakstiem, saprātam un mūsu cilvēciskajām jūtām.

Saskaņā ar populāro ticību atpestītie Debesīs zina visu, kas notiek virs zemes. Bet kā mirušie var būt laimīgi, zinot dzīvo problēmas, redzot viņu ciešanas, neveiksmes un dzīves grūtības? Cik riebīga ir doma, ka, tiklīdz miesa pārstāj elpot, nenozēlojusi dvēsele tiek iemesta elles ugunīs!

Ko par to saka Raksti? Cilvēki nāvē neatrodas pie samaņas: „Kad gars iziet no miesas, tad viņi atgriežas pīšļos, un tai pašā brīdī viņu nodomi aiziet bojā.» „Dzīvie vismaz vēl zina, ka viņiem ir jāmirst, nomirušie turpretī vispār nezina vairāk nekā, .. Tiklab laiks mīlēt, kā ienīst un dzīves iekārēs degt viņiem jau sen pāri, un mūžībā viņi nepiedalās vairs ne pie kā, kas norisinās zemes virsū.» „Ne jau apakšzeme slavē Tevi, ne jau nāve teic Tavu slavu, un ne tie, kas apgūlušies kapa tumsā, cer uz Tavu patiesību. Nē! Bet dzīvie, jā, dzīvie slavē Tevi tā kā es šodien.» „Nāvē Tevi vairs nepiemin! Kas gan pazemē Tevi slavēs?» (Psalmi 146:4; Salamans mācītājs 9:5, 6; Jesajas 38:18; Psalmi 6:6)

[217]

Vasarsvētku dienā Pēteris teica, ka Dāvids „ir nomiris un apglabāts, un viņa kaps ir pie mums līdz šai dienai. .. Jo Dāvids nav uzkāpis debesīs». (Apustuļu darbi 2:29, 34) Fakts, ka Dāvids ir palicis kapā līdz augšāmcelšanās dienai, pierāda, ka taisnie nenonāk pēc nāves Debesīs.

Pāvils teica: „Ja mirušie netop uzmodināti, tad arī Kristus nav uzmodināts. Un, ja Kristus nav uzmodināts, tad veltīga ir jūsu ticība, tad jūs vēl esat savos grēkos. Tad arī tie ir pazuduši, kas Kristū aizmiguši.» (1. Korintiešiem 15:1618) Ja četrus tūkstošus gadu taisnie ir devušies pēc nāves tieši uz Debesīm, kā Pāvils varēja teikt, ka tad, ja nav augšāmcelšanas, „tie ir pazuduši, kas Kristū aizmiguši»?

Augšāmcelšana mūžīgai dzīvei

Kad Jēzus gatavojās atstāt Savus mācekļus, Viņš neteica, ka drīz viņi nonāks pie Viņa. „Es noeimu jums vietu sataisīt.» Viņš teica. „Un, kad Es būšu nogājis un jums vietu sataisījis, tad Es nākšu atkal un ņemšu jūs pie Sevis.» (Jāņa 14:2, 3) Tālāk Pāvils mums saka, ka „pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskanot erceņģeļa balsij un Dieva bazūnei: tad pirmie celsies tie, kas ticībā uz Kristu miruši. Pēc tam mēs, dzīvie, kas vēl pāri palikuši, kopā ar viņiem tiksīm aizrauti gaisā padebešos, pretim Tam Kungam. Tā mēs būsim kopā ar To Kungu vienumēr.» Un vēl viņš piebilst: „Iepriecinait cits citu ar šiem vārdiem.» (1. Tesalonīķiešiem 4:1618) Kad Kungs nāks, Viņš saraus nāves važas un uzmodinās „Kristū mirušos» mūžīgai dzīvei.

Dievs ikvienu tiesās pēc tā, kas rakstīts grāmatās, un atalgos viņus pēc darbiem. Šī tiesa nenotiek, cilvēkam mirstot. „Viņš nolīcis dienu, kurā Viņš pasauli taisnīgi tiesās.» „Redzi, Tas Kungs nāk ar daudz tūkstošiem Savu svēto tiesāt visus un sodīt visus.» (Apustuļu darbi 17:31; Jūdas 14, 15)

Bet, ja mirušie jau bauda Debesis vai lokās elles liesmās, kāpēc vēl ir vajadzīga tiesa? Vienkāršs cilvēks var saprast Dieva Vārdu šajos jautājumos. Bet vai pašreizējās teorijās objektīvs prāts var ieraudzīt gudrību un taisnību? Vai taisnajiem tiks izteikti Dieva atzinības vārdi: „Labi, tu godīgais un uzticīgais kalps. .. Ieej sava kunga priekā», ja viņi jau laikmetiem ilgi būs dzīvojuši Viņa klātbūtnē? Vai ļaunie tiks izsaukti no elles mokām, lai uzklausītu Tiesneša spriedumu „eita nost no Manis, jūs nolādētie, mūžīgā ugunī?» (Mateja 25:21,41)

Teorija, ka dvēsele ir nemirstīga, bija viena no tām viltus doktrīnām, ko Roma aizguva

[218]

no pagānisma. Luters pieskaitīja to pie „kropļīgām pasakām, kas veido daļu no romiešu dekrētu mēslu kaudzes». ¹ Bībele māca, ka mirušie guļ līdz augšāmcelšanās brīdim.

Nemirstība Jēzum atgriežoties

Salda dusa nogurušajiem taisnajiem! Laiks, vai tas būtu garš vai īss, viņiem ir tikai mirklis. Viņi guļ, un tad Dieva bazūne viņus pamodina godības pilnai nemirstībai. „Atskanēs bazūne, un mirušie tiks uzmodināti neiznīcībā. .. Un, kad šis iznīcīgais apvilks neiznīcību un šis mirstīgais apvilks nemirstību, tad piepildīsies tas vārds, kas rakstīts: nāve ir aprīta uzvarā!» (1. Korintiešiem 15:52, 54)

Uzmodināti no miega, šie cilvēki sāk domāt, kur ir apstājušies. Pēdējā sajūta bija nāves glāsts, pēdējā domaviņi krīt kapa varā. Kad viņi iznāks no kapa, viņu pirmā priecīgā doma atbalsosies uzvaras saucienā: „Kur, nāve, tava uzvara? Kur, elle, tavs dzelonis?» (1. Korintiešiem 15:55)

¹E. Petavel, *The Problem of Immortality*, 255. lpp.

Mācība, ka mēs pēc dabas esam nemirstīgi, aizgūta no pagānu filozofijas. Lielās atkrišanas tumsā tā kļuva par daļu no kristīgās ticības, aizstājot patiesību, ka „mirušie nezina nekā». (Salamans mācītājs 9:5) Daudzi cilvēki tic, ka mirušo gari ir „kalpotāji gari, izsūtāmi kalpošanai to labā, kam jāamanto pestīšana». (Ebrejiem 1:14)

Uzskats, ka mirušo gari atgriežas, lai kalpotu dzīvajiem, ir sagatavojis ceļu mūsdienu spiritismam. Ja mirušie ir apveltīti ar zināšanām, kas sniedzas daudz tālāk par viņu iepriekšējām zināšanām, kāpēc neatgriezties uz zemes un nepamācīt dzīvos? Ja mirušo gari lidinās ap saviem draugiem virs zemes, kāpēc nesazināties ar tiem? Kā tie, kuri tic pie apziņas esošam cilvēka stāvoklim nāvē, var atnest „dievišķo gaismu», ko nes šie pagodinātie gari? Ļaudis domā, ka šis kanāls ir svēts, bet to izmanto sātans. Kritušie eņģeļi ierodas kā vēstneši no pasaules gara.

Ļaunuma valdniekam ir spēks cilvēku priekšā parādīties kā viņu aizgājušajiem draugiem. Viltojums ir nevainojams, atveidojums ir pārsteidzoši precīzs. Daudzi gūst mierinājumu pārliecībā, ka viņu mīļotie bauda Debesis. Nenojaušot briesmas, viņi atver savas dzīves „maldu gariem un dēmonu mācībām». (1. Timotejam 4:1)

Tie, kuri gulstas kapā nesagatavoti, apgalvo, ka ir laimīgi un ieņem Debesīs augstas vietas. Apmeklētāji no garu pasaules reizēm izsaka brīdinājumus, kas izrādās pareizi. Ieguvuši cilvēka uzticību, viņi izsaka mācības, kas grauž ticību Rakstiem. Fakts, ka viņi izsaka dažas patiesības un dažkārt paredz nākotnes notikumus, padara viņus uzticamus, un cilvēki pieņem viņu viltus mācības. Dieva likums tiek nobīdīts malā, žēlastības Gars noniecināts. Gari noliedz Kristus dievību un noliek Radītāju vienā līmenī ar sevi.

Lai gan tā ir patiesība, ka blēdības bieži tiek rādītas kā īstas izpausmes, tajās arī skaidri redzams pārdabisks spēks, ļauno eņģeļu darbs tiešā veidā. Daudzi domā, ka spiritisms nav nekas vairāk par cilvēcisku viltību. Kad viņi aci pret aci saskaras ar notikumiem, ko spēj izskaidrot tikai kā pārdabiskus, viņi tiek pievilti tā, ka pieņem šos notikumus kā Dieva vareno spēku.

Ar sātana spēku faraona burvji viltoja Dieva darbu (sk. 2. Mozus 7:1012). Pāvils apliecina, ka pirms Kunga nākšanas mēs redzēsīm „sātana darbu, kas ar visādiem ne-taisnības līdzekļiem pievil tos, kas pazūd». (2. Tesaloniķiešiem 2:9, 10) Jānis saka: „Tas dara lielas brīnuma zīmes, uz viņa pavēli pat uguns krīt no debesīm uz zemi cilvēku acu priekšā. Tas pievil zemes iedzīvotājus ar brīnuma zīmēm, kas viņam bija dots darīt.» (Atklāsmes 13:13, 14) Tas nav tikai pareģojums par trikiem. Brīnumi, ko patiesībā dara sātana aģenti, nevis tikai izliekas darām, pievil cilvēkus.

Sātans uzrunā izglītos

Kulturāliem un izsmalcinātiem ļaudīm tumsas valdnieks atklāj smalkākus un intelektīgākus spiritisma aspektus. Viņš sajūsmina iztēli ar aizraujošiem skatiem un daiļrunīgām mīlestības un žēlsirdības ainām. Viņš vada ļaudis tik ļoti lepoties ar savu gudrību, ka viņi savās sirdīs sāk nicināt Mūžīgo.

Sātans tagad krāpj ļaudis tāpat, kā viņš piekrāpa Ievu Ēdenē, pamodinot viņu godkāri paaugstināt sevi. „Tu būsi kā Dievs,» viņš saka, „zinādams, kas labs un kas ļauns.» (1. Mozus 3:5) Spiritisms māca, ka cilvēks ir radījums, kas atrodas attīstības procesā .. uz

dievību.» Tas paziņo: „Tiesai būs labs iznākums, jo būs jātiesā sevi. .. Tronis ir tevī.» „Ikviens taisns un pilnīga būtne ir Kristus.»

Šādā veidā sātans Dieva likumu, vienīgo tiesas standartu, ir aizstājis ar cilvēka paša grēcīgo dabu. Tas nav progress uz augšu, bet regress uz leju. Vīrieši un sievietes nekad nepacelsies augstāk par savu šķīstuma un labestības standartu. Ja „es» ir viņu augstākais ideāls, viņi nekad nerasniegs neko augstāku. Tikai Dieva žēlastībai ir spēks cilvēkus pacelt. Ja cilvēki tiks atstāti paši savā ziņā, viņu ceļš ies uz leju.

Aicinājums izpriecās mīlošajiem

Cilvēkiem, kuri izpatīk sev, ir izpriecās mīloši un juteklīgi, spiritisms neatklājas tik maskētā veidā. Tā neķītrākajās formās viņi atrod to, kas atbilst viņu tieksmēm. Sātans ievēro, kādus grēkus katrs cilvēks sliecas darīt un nodrošina, lai būtu izdevība šo tieksmi apmierināt. Viņš kārdina cilvēkus ar nesātību, liekot viņiem novājināt fiziskos, garīgos un morālos spēkus. Ar izdabāšanu kaislībām viņš iznīcina tūkstošus, padarot visu viņu būtību rupju un nežēlīgu. Lai paveiktu savu darbu, gari paziņo, ka „patiesas zināšanas nostāda cilvēku pāri likumam», ka „viss notiekošais ir pareizs», ka „Dievs nesoda» un ka „visi grēki .. ir nevainīgi». Ja ļaudis tic, ka viņu vēlmes ir augstākais likums, ka brīvība ir visatļautība, ka viņiem jāatbild tikai sev, kurš tad vēl ir pārsteigts, ka visapkārt plaukst un zeļ samaitātība? Liels ļaužu skaits dedzīgi pieņem iekāres mudinājumus. Sātans savā tīklā ierauj tūkstošus, kas apgalvo, ka seko Kristum.

Bet Dievs ir devis pietiekami daudz gaismas, lai atrastu slazdus. Spiritisms pašos pamatos karo pret Rakstiem. Bībele saka, ka mirušie nekā nezina, ka viņu domas ir aizgājušas bojā un ka viņi nepiedalās to cilvēku priekos un bēdās, kuri dzīvo virs zemes.

Sazināšanās aizliegta

Turklāt Dievs ir aizliedzis jebkādu šķietamu sazināšanos ar mirušo gariem. Bībele saka, ka „tuvinieku gari», kā šie citu pasaulu viesi tiek saukti, ir „dēmonu gari» (sk. 4. Mozus 25:13, Psalmi 106:28, 1. Korintiešiem 10:20; Atklāsmes 16:14). Dievs ar nāvesodu ir aizliedzis sadarboties ar tiem (3. Mozus 19:31;20:27).

[221] Bet spiritisms ir ielauzies zinātnes aprindās, iekarojis draudzes, kā arī atradis atvērta durvis varas orgānos un pat karaļu galmos. Šī krāpšana ir jau senos laikos nosodītas burvestības atdzimšana jaunā maskā.

Attēlojot visļauņākos grēciniekus esam Debesīs, sātans pasaulei saka: „Nav svarīgi, vai tu tici Dievam un Bībelei vai netici, dzīvo, kā tev patīk. Debesis ir tavas mājas.» Bet Dieva Vārds saka: „Bēdas tiem, kas ļaunu sauc par labu un labu par ļaunu, kas tumsību tur par gaismu un gaismu par tumsību.» (Jesajas 5:20)

Bībele attēlota kā fikcija

Melu gari iemiesojas apustuļos un atsauc pašu rakstīto, būdami virs zemes. Sātans liek pasaulei ticēt, ka Bībele ir izdomājums, grāmata, kas bija derīga cilvēces pirmsākumos, bet mūsdienās ir novecojusi. Viņš nostumj malā Grāmatu, kas notiesā viņu un viņa sekotājus. Viņš stāsta, ka pasaules Glābējs nav nekas vairāk kā parasts cilvēks, un tie, kuri tic gariem, mēģina padarīt ticamu, ka Glābēja dzīvē nav nekā brīnumaina, paziņodami, ka viņu brīnumi ir daudz lielāki nekā Kristus darbi.

Spiritisms tagad ir pieņēmis kristīgu izskatu. Bet tas nevar noliegt vai paslēpt savas mācības. Savā tagadējā formā tas ir vēl bīstamāks un viltīgāks. Tagad tas apliecina, ka

pieņem Kristu un Bībeli, bet skaidro to veidā, kas ir patīkams neatjaunotai sirdij. Tas kavējas pie mīlestības kā pie galvenās Dieva rakstura īpašības, bet pazemina šo mīlestību līdz vājam sentimentālismam. Dieva nosodošā attieksme pret grēku, Viņa svētā likuma prasības tiek turētas ārpus redzesloka. Pasakas vada vīriešus un sievietes atmet Bībeli kā ticības pamatu. Kristus tiek aizliegts tāpat kā iepriekš, bet lielākā daļa cilvēku nesaredz krāpšanu.

Tikai nedaudzi pareizi saprot spiritisma maldinošo varu. Daudzi iesaistās tajā tikai ziņkārības dēļ. Doma par pakļaušanos garu kontrolei iedvestu viņos šausmas. Tomēr cilvēki uzdrīkstas kāpt uz aizliegtas zemes, un ienaidnieks iegūst varu pār viņiem pret viņu gribu. Ja velns var panākt, lai šie cilvēki pakļauj savus prātus viņa vadībai tikai vienu reizi, viņš turēs tos gūstā. Šos cilvēkus var atbrīvot tikai Dieva spēks, atbildot uz visnopietnāko lūgšanu.

Visi, kuri labprātīgi lolo zināmu grēku, aicina sātana kārdināšanas. Viņi atšķeļas no Dieva un Viņa eņģeļu palīdzības, atstājot sevi bez aizsardzības.

„Kad jums sacīs: „Jums jāprasa zīlniekiem un pareģiem, kas muld un čukst,“ – tad atsakait: „Vai tad tautai nav jāgriežas pie sava Dieva? Jeb vai tai ar jautājumiem par dzīvajiem jāgriežas pie mirušajiem? Jāturas pie bauslības un liecības! Ja tie nerunā saskaņā ar šo vārdu, tad tas ir tāpēc, ka viņos nav gaismas!» (Jesajas 8:19, 20, NJKV)

Ja ļaudis labprātīgi pieņemtu Bībeles patiesību par cilvēka dabu un mirušo stāvokli, viņi ieraudzītu spiritismā sātana spēku un viltus brīnumus. Bet tik daudzi aizver savas acis pret gaismu, un sātans izliek ap viņiem savus slazdus. „Tāpēc ka tie nav pieņēmuši patieso mīlestību, kas tos būtu izglābusi. Tāpēc Dievs tagad sūta tiem maldu varu, ka tie sāk ticēt meliem.» (2. Tesalonīķiešiem 2:10, 11)

Tie, kuri stājas pretī spiritismam, uzbrūk sātanam un viņa eņģeļiem. Sātans neatdos nevienu centimetru savas zemes, ja vien Debesu vēstneši viņu nepiespiedīs. Viņš var citēt Rakstus un sagrozīt to mācības. Tiem, kuri nolēmuši pastāvēt šajā briesmu laikā, ir jāzina pašiem, ko māca Bībele.

[222]

Saprast Rakstus

Ļaunie gari, iemiesojoties mūsu tuviniekos vai draugos, uzrunās mūsu maigāko līdzjūtību un darīs brīnumus. Mums ir jāstājas tiem pretī ar Bībeles patiesību, ka mirušie neko nezina un ka tie, kas šādā veidā atklājas, ir ļaunie gari.

Visi, kuru ticība nav pamatota Dieva Vārdā, tiek piekrāpti un uzvarēti. Sātans strādā „ar visu netaisno pievilšanu», un viņa krāpšanas vairosies. Bet tie, kuri meklē patiesības atziņu un kuri šķīsta savu dzīvi paklausībā, atradīs drošu aizsardzību patiesības Dievā. Glābējs drīzāk atsūtīs eņģeli no Debesīm, lai aizsargātu Savus ļaudis, nekā ļaus sātanam uzvarēt kaut vienu cilvēku, kurš Viņam uzticas. Tie, kuri mierina sevi ar pārliecību, ka grēcinieki netiks sodīti, kuri atmet Debesu sagādātās patiesības, lai viņus pasargātu grūtajos laikos, pieņems sātana piedāvotos melus — spiritisma maldinošos apgalvojumus.

Zobgaļi izsmej Rakstos minēto glābšanas plānu un sodu, kas nāks pār visiem, kas atmet patiesību. Viņi saka, ka viņiem ir ļoti žēl tos šauri domājošos, vājos un mānīcīgos cilvēkus, kuri paklausa Dieva likuma prasībām. Viņi ir tik pilnīgi atdevuši sevi kārdinātājam, apvienojušies ar viņu tik cieši un tā piedzērušies no viņa gara, ka viņiem nav vēlēšanās izklūt no sātana slazda.

Sātans ir licis pamatus savam darbam pārliecībā, ko viņš deva Ievai Ēdenē: „Jūs mirt nemirsit, .. tanī dienā, kad jūs no tā ēdīsiet, jūsu acis atvērsies un jūs būsit kā Dievs, zinādami labu un ļaunu.» (1. Mozus 3:4, 5) Savas krāpšanas meistardarbu viņš būs aizsniedzis

gala laikā. Praviētis saka: „Es redzēju .. trīs nešķīstus garus kā vārdes; tie ir ļauni gari, kas dara brīnumus; tie aiziet pie visiem pasaules ķēniņiem, lai tos pulcinātu cīņai Dieva, Visuvaldītāja, lielajā dienā.» (Atklāsmes 16:13, 14)

Šī krāpšana aizraus visu pasauli, izņemot tos, ko ticībā Viņa Vārdam uztur Dieva spēks. Cilvēki ātri tiek ieaijāti nāvējošā drošības sajūtā, un viņus varēs pamodināt tikai Dieva dusmu izliešanās.

Mūsdienās protestanti pret katolicismu izturas daudz labvēlīgāk nekā agrāk. Zemēs, kur katolicisms uzņēmis miermīlīgu virzienu, lai gūtu ietekmi, pastāv viedoklis, ka mūsu uzskati galvenajos jautājumos tik ļoti neatšķiras, kā bijām domājuši, un ka neliela piekāpšanās ļaus mums labāk saprasties ar Romu. Pirms kāda laika protestanti mācīja saviem bērniem, ka meklēt saskaņu ar Romu nozīmētu parādīt neuzticību Dievam. Bet cik ļoti atšķirīgi ir mūsdienās izteiktie viedokļi!

Pāvestības aizstāvji apgalvo, ka baznīca ir nepareizi attēlota un ka ir negodīgi mūsdienu baznīcu notiesāt tās valdīšanas dēļ tumsas un neziņas gadsimtos. Viņi aizbildina baznīcas šausmīgo cietsirdību ar tā laika skarbjām tradīcijām.

Vai šie cilvēki ir aizmirsuši šīs varas apgalvojumus, ka tā ir nekļūdīga? Roma apgalvo, ka „baznīca *nekad nav maldījusies* un saskaņā ar Rakstiem *nekad nemaldīsies*.»¹

Pāvesta baznīca nekad neatsauks savu apgalvojumu par nekļūdīgumu. Ja laicīgās varas atņemtu pašreizējos ierobežojumus un Roma atgūtu kādreizējo varu, ātri atjaunotos baznīcas tirānija un atsāktos vajāšanas.

Tā ir patiesība, ka Romas katoļu ticībā ir daudz patiesu kristiešu. Tūkstoši šajā baznīcā kalpo Dievam saskaņā ar vislabāko gaismu, kāda viņiem ir. Dievs uz šīm dvēselēm, kas audzinātas maldīgā un mierinājumu nedodošā ticībā, noraugās ar žēlsirdīgu maigumu. Viņš liks gaismas stariem iekļūt tumsā, un daudzi pievienosies Viņa ļaudīm.

Katolicisms kā sistēma mūsdienās nav lielākā saskaņā ar Kristus evaņģēliju, kā tas bijis jebkad agrāk. Romas baznīca izmanto visus iespējamus līdzekļus, lai atgūtu kontroli pār pasauli, atjaunotu vajāšanas un izdzestu visu, ko paveicis protestantisms. It visur katolicisms nostiprinās arvien vairāk. Tā baznīcu skaits pieaug; koledžas un semināri ir populāri, tos plaši apmeklē protestanti. Paskatieties uz pieaugošo rituālu ievērošanu Anglijā un biežo pāriešanu katoļu rindās!

Kompromisi un piekāpšanās

Protestanti ir atbalstījuši katolicismu. Viņi ir piekāpušies un izdarījuši kompromisus, par ko brīnās paši katoļi. Ļaudis aizver acis pret īsto Romas raksturu. Viņiem vajadzētu pretoties šim bīstamajam pilsoniskās un reliģiskās brīvības pretiniekam.

Lai gan katolicisma pamatā ir maldi, tas nav rupjš un nepiedienīgs. Romas baznīcas reliģiskā kalpošana ir ļoti iespaidīga ceremonija. Tās krāšņā izrādīšanās un svinīgie rituāli valdzina cilvēkus un apklusina saprāta un sirdsapziņas balsi. Tā valdzina acis. Greznās baznīcas, cēlās procesijas, zelta altāri, dārgakmeņiem rotātās svētvietas, izmeklētie zīmējumi un pirmšķirīgās skulptūras uzrunā mīlestību uz skaistumu. Mūzika ir augstākās kvalitātes. Ērģeļu zemo toņu bagātīgās skaņas sajaucas ar daudzu balsu melodiju, mūzikai viņņojoties milzīgo katedrāļu augstajās velvēs un kolonnu ailēs un iedvešot prātā godbijību un cieņu.

Šī ārējā greznība un ceremonijas attēlo ar grēku slimās dvēseles ilgas. Kristus reliģijai nav vajadzīga šāda piesaistīšana. Gaisma, kas atmirdz no krusta, ir tik šķīsta un mīlīga, ka nekādi ārēji rotājumi nevar neko pievienot tās patiesajai vērtībai.

¹ John L. von Mosheim, *Institutes of Ecclesiastical History*, 3. gr., cent. 11, 2. daļa, 2. nod., 9.s., nr. 17.

Sātans bieži izmanto augstus priekšstatus par mākslu un izsmalcinātu gaumi, lai liktu cilvēkiem aizmirst sirds patiesās vajadzības un viņi dzīvotu tikai šai pasaulei.

Katoļu dievkalpojuma ceremonijai un greznumam ir vilinošs un pavedinošs spēks, kas piekrāpj daudzus. Viņi sāk skatīties uz Romas baznīcu kā uz Debesu vārtiem. Tikai tie, kuru kājas stipri stāv uz patiesības pamata un kuru sirdis ir Dieva Gara atjaunotas, var būt droši pret tās ietekmi. Dievbijības forma bez tās spēka ir tas, ko vēlas lielākā daļa cilvēku.

Baznīca pieprasa tiesības piedot, un tas liek tās locekļiem justies brīviem no grēka. Arī grēku izsūdzēšanas rituāls sliecas atvērt durvis ļaunumam. Tie, kuri zemojas krituša cilvēka priekšā un grēksūdzē atklāj tam savas sirds slēptākās domas, degradē savu garīgo dabu. Atklājot savus grēkus priesterim- nepilnīgam mirstīgajam —, viņi pazemina savu rakstura standartu un samaitā sevi. Izpratne par Dievu tiek degradēta līdz krituša cilvēka attēlam, jo priesteris ir kā Dieva pārstāvis. Šī viena cilvēka degradējošā grēksūdze citam cilvēkam ir slepenais avots, no kura ir izplūdusi liela daļa no tā ļaunuma, kas samaitā pasauli. Tomēr tiem, kuriem patīk sekot savām ilgām, ir daudz patīkamāk izsūdzēt grēkus tādām pašām mirstīgajām, nekā atvērt sirdi Dievam. Cilvēka dabai ir daudz patīkamāk izsūdzēt grēkus, nekā tos atstāt. Ir daudz vieglāk ietērt miesu maisā, nekā sist krustā miesas iekāres.

Pārsteidzoša līdzība

Kad Kristus dzīvoja virs zemes, jūdi slepus mīdīja ar kājām Dieva likumu, lai gan ārēji viņi stingri ievēroja tā prasības, apkraujot tos ar papildu pienākumiem, kas padarīja paklausību par nastu. Kā jūdi apliecināja, ka ciena likumu, tā arī Romas baznīca apgalvo, ka ciena krustu.

Viņi liek krustus uz savām baznīcām, altāriem un apģērbiem. Visur krusts tiek ārēji godāts un paaugstināts. Bet Kristus mācības ir apraktas zem bezjēdzīgām tradīcijām un stingrām prasībām. Baznīcas tradīcijas tur apzinīgus cilvēkus bailēs no atreibīga Dieva dusmām, kamēr daudzi draudzes ierēdņi dzīvo greznībā un juteklīgās izpriecās.

[225]

Sātans pastāvīgi cenšas nepareizi attēlot Dieva raksturu, grēka dabu un īstos uz spēles liktos jautājumus lielajā cīņā. Viņa nepareizie argumenti ļauj cilvēkiem grēkot. Tajā pašā laikā viņš iedēsta nepareizus uzskatus par Dievu, liekot cilvēkiem par Viņu domāt ar bailēm un naidu, nevis ar mīlestību. Ar šādiem samaitātiem uzskatiem par Dieva raksturu sātans lika pagānu tautām ticēt, ka ir nepieciešami cilvēku upuri, lai nodrošinātu Dieva labvēlību. Cilvēki, piekopjot dažādas elkdievības formas, ir darījuši nežēlīgus noziegumus.

Pagānisma un kristietības apvienošanās

Romas katoļu baznīca ir apvienojusi pagānismu un kristietību un, līdzīgi pagānismam, nepareizi attēlojusi Dieva raksturu un rīkojusies ne mazāk nežēlīgi. Moku rīki ir piespieduši cilvēkus pieņemt tās doktrīnas. Baznīcas ierēdņi ir studējuši, lai izgudrotu, kā radīt vislielākās iespējamās mocības un neatņemt dzīvību tiem, kuri nepakļaujas baznīcas prasībām. Daudzos gadījumos cietēji sagaidīja nāvi kā saldu atvieglojumu.

Tos, kuri sekoja Romas mācībām, baznīca disciplinēja ar pātagām, izsalkumu un ķermeņa dabīgo vajadzību aizliegšanu. Lai iegūtu Debesu atzinību, grēku nožēlotajiem mācīja saraut ģimenes un draudzības saites, ko Dievs bija izveidojis, lai svētītu un padarītu precīgāku mūsu zemes dzīvi. Kapos dus miljoniem upuru, kas veltījuši savas dzīves, ne-

sekmīgi cenšoties apspiest līdzjūtīgas domas un jūtas pret saviem līdzcilvēkiem, it kā tās būtu Dievam nepatīkamas.

Dievs neuzliek mums šīs smagās nastas. Kristus dzīve nerāda priekšzīmi, ka vīriešiem un sievietēm vajadzētu ieslēgt sevi klosteros, lai kļūtu derīgi Debesīm. Viņš nekad mums nav mācījis apspiest cilvēcisko mīlestību un līdzjūtību.

Doktrīnas no tumšajiem viduslaikiem

Pāvests apgalvo, ka ir Kristus vietnieks jeb pārstāvis. Bet vai ir zināms, ka Kristus kādreiz būtu licis cilvēkus cietumā tikai tāpēc, ka viņi nav pielūguši Viņu kā Debesu Ķēniņu? Vai bija dzirdama Viņa balss, notiesājot uz nāvi tos, kuri Viņu nepieņēma?

Romas baznīca tagad pasaules priekšā rāda patīkamo, ar atvainošanas aplājot šausmīgo nežēlību pagātnē. Tā ir ietērpusi sevi Kristum līdzīgās drēbēs, taču nav mainījusies. Ikviens pāvestības princips, kas pastāvēja pagājušos laikmetos, pastāv arī mūsdienās. Baznīca vēl joprojām ievēro doktrīnas, kas izdomātas tumšajos viduslaikos. Pāvestība, ko protestanti tagad godā, ir tā pati, kas valdīja reformācijas dienās, kad Dieva vīri, riskēdami ar savu dzīvību, cēlās, lai atmaskotu tās ļaunumus.

Pāvestība ir tieši tāda, kā par to teikts pravietojumos, proti, gala laika atkrišana (sk. 2. Tesalonīkiešiem 2:3, 4). Zem hameleona mainīgās ārienes tā slēpj nemainīgo čūskas indi. Vai mums tagad vajadzētu atzinīgi vērtēt varu, par ko tūkstoš gadu rakstīts ziņojums to svēto asinīs, kas bija daļa no Kristus draudzes?

Izmaiņas protestantismā

[226]

Protestantu zemēs mēs dzirdam apgalvojumus, ka katolicisms no protestantisma atšķiras mazāk nekā agrāk. Pārmaina ir notikusi, bet ne ar pāvestību. Katolicisms līdzinās tagad esošajam protestantismam tāpēc, ka tas kopš reformatoru dienām ir ļoti degradējies.

Protestantu baznīcas meklē pasaules atzinību, tāpēc uzskata visu ļauno par labu. Līdz tām šķitīs, ka viss labais ir ļauns. Tagad protestanti lūdz piedošanu Romai, nožēlojot savas ļaunās domas par to un savu „fanātismu». Daudzi apgalvo, ka Romas māņticībām un apspiešanai izplatīties bija palīdzējusi viduslaiku intelektuālā un morālā tumsa. Viņi saka, ka mūsdienu inteliģence un brīvie uzskati reliģijas jautājumos pasargās no neiecietības atdzimšanas. Viņi izsmej uzskatu, ka tāds lietu stāvoklis varētu pastāvēt šajā apgaismības laikmetā. Bet mums vajadzētu atcerēties: jo lielāka piešķirtā gaisma, jo lielāka tumsa apņem tos, kas to sagroza un atmet.

Lielas intelektuālās tumsas ēra labvēlīgi ietekmējusi pāvestību. Mēs tomēr redzēsīm, ka arī lielas intelektuālās gaismas laikmets ir tikpat labvēlīgs. Pagātnē, kad cilvēkiem nebija patiesības zināšanu, tūkstoši tika noķerti slazdos, neredzot tīklu, kas bija izstiepts pie viņu kājām. Ari šajā paaudzē daudzi neredz tīklu un iekrīt tajā tikpat viegli, kā tad, ja viņiem būtu aizsietas acis. Kad cilvēki paši savas teorijas paceļ pāri Dieva Vārdam, inteliģence var izdarīt pat vēl lielāku ļaunumu nekā nezināšana. Tā mūsdienu vil-tus zinātne izrādīsies veiksmīga, sagatavojot cilvēkus pieņemt pāvestību, tieši tāpat kā zināšanu trūkums viduslaikos.

Svētdienas ievērošana

Svētdienas ievērošana ir tradīcija, kas sākusies Romas baznīcā. Tā sauc to par savas autoritātes zīmi. Pāvestības gars- sekošana pasaulīgiem ieradumiem un cilvēku tradīciju

godāšana pāri Dieva baušļiem — izplatās protestantu baznīcās un vada viņus paaugstināt svētdienu tāpat, kā to pirms viņiem bija izdarījusi pāvestība.

Karaliskie dekrēti, ģenerālie koncili un baznīcas rīkojumi, laicīgās varas atbalstīti, bija soļi, ar kuru palīdzību pagānu svētki ieguva savu goda vietu kristīgajā pasaulē. Pirmās pūles ar likumu ieviest svētdienas ievērošanu bija Konstantīna izdotsis likums. Lai gan tas pamatā bija pagānu likums, imperators to ieviesa pēc tam, kad bija pieņēmis kristietības formas.

Bīskaps Eusēbijs, kurš centās iegūt pirmo labvēlību un kurš bija īpašs Konstantīna draugs, paziņoja, ka Kristus sabatu pārcēlis uz svētdienu. Viņš neminēja nevienu pierādījumu no Rakstiem. Taču, pats negribot, Eusēbijs piekrīt, ka šis apgalvojums nav pareizs: „Visu, kas mums bija jādara sabatā, mēs esam pārcēluši uz Kunga dienu.»²

Pāvestībai nostiprinoties, tā turpināja godāt svētdienu. Kādu laiku ļaudis vēl joprojām ievēroja sabatu, bet pārmaiņas neatlaidīgi turpināja lauzties iekšā. Vēlāk pāvests pavēlēja draudzes priesteriem brīdināt svētdienas pārkāpējus, ka viņu uzvedība var atnest lielu nelaimi viņiem pašiem un viņu tuviniekiem.

[227]

Kad ar baznīcas dekrētiem nepietika, tā aicināja laicīgās varas izdot dekrētu, kas iedvestu cilvēku sirdīs bailes un piespiestu viņus pārtraukt strādāt svētdienās. Romā notikusī sinode apstiprināja visus iepriekšējos lēmumus un ietvēra tos baznīcas likumā. Tos ieviesa laicīgās autoritātes gandrīz visās kristīgajās zemēs.³

Vēl joprojām mulsinošs bija tas, ka trūka Rakstu pilnvarojuma svētdienas ievērošanai. Ļaudis jautāja, kādas tiesības viņu skolotājiem ir ignorēt paziņojumu „septītā diena ir sabats tam Kungam, tavam Dievam», lai godātu saules dienu? Lai izlīdzinātu Bībeles liecības trūkumu, baznīcai bija jāmeklē citi pierādījumi.

12. gadsimta beigās Anglijas baznīcas apmeklēja kāds dedzīgs svētdienas aizstāvis. Uzticīgie patiesības liecinieki stājās viņam pretī, un viņa pūles bija tik neauglīgas, ka viņš uz kādu laiku atstāja valsti. Atgriezās ar dokumentu, kurā bija teikts, ka tas ir no paša Dieva. Tas saturēja nepieciešamo pavēli ievērot svētdienu kopā ar briesmīgiem draudiem, lai iedvestu bailes nepaklausīgajiem. Šis dārgais dokuments, kā viņš apgalvoja, ir nokritis no Debesīm un atrasts Jeruzālemē uz Sv. Sīmaņa altāra Golgātā. Patiesībā tas bija nācis no Romas pāvesta pils. Visos laikmetos pāvestīgā hierarhija ir uzskatījusi par pieņemamiem viltojumus un falsifikācijas (sk. pielikumu, 24. lpp. piezīmi).

Bet, neraugoties uz pūlēm nostiprināt svētdienas svētumu, katoļi paši publiski atzina sabata dievišķās pilnvaras. 16. gadsimtā pāvesta koncils paziņoja: „Lai visi kristieši atceras, ka septīto dienu iesvētīja Dievs un ka to ir pieņēmuši un ievērojuši ne tikai jūdi, bet arī citi, kas pielūguši Dievu, lai gan mēs, kristieši, esam nomainījuši viņu sabatu pret Kunga dienu.»⁴ Tie, kuri veikuši labojumus Dieva likumā, ir zinājuši, ko dara.

Bargie sodi

Iespaidīga ilustrācija Romas politikai ir atrodama ilgstošajās un asiņainajās valdiešu vajāšanās, no kuriem daži ievēroja sabatu (sk. pielikumu). Īpaši nozīmīga ir arī Etiopijas un Abesīnijas baznīcas vēsture. Viduslaiku tumsā pasaule bija pazaudējusi no redzesloka Central āfrikas kristiešus un par viņiem aizmirsusi. Daudzus gadsimtus viņi baudīja

²Robert Cox, *Sabbath Laws and Sabbath Duties*, 538 . lpp.

³Sk. Heylyn, *History of the Sabbath* , 2. daļa, 5. nod., 7. sad.

⁴Thomas Morer, *Discourse in Six Dialogues on the Name, Notion, and Observaion of the Lord“s Day* , 281., 282.1pp.

ticības brīvību. Beidzot Roma uzzināja, ka viņi pastāv, un ar viltību panāca, ka Abesīnijas imperators atzīst pāvestu kā Kristus vietnieku. Pēc tam baznīca izdeva ediktu, kas aizliedza cilvēkiem ievērot sabatu, par to draudot ar bargiem sodiem.⁵ Bet Romas tirānija drīz kļuva par tik skarbu jūgu, ka abesīnieši nolēma to lauzt. Viņi padzina Romas baznīcas pārstāvjus no savas teritorijas un no jauna atgriezās pie senās ticības.

Lai gan Āfrikas draudzes, paklausot Dieva baušļiem, ievēroja septīto dienu, tās arī atturējās no darba svētdienā, ievērojot baznīcas tradīcijas. Roma mīdīja ar kājām Dieva sabatu, lai paaugstinātu savējo, bet baznīcas Āfrikā, būdamas gandrīz tūkstoš gadu paslēptas, šajā atkrišanās nepiedalījās. Nonākušas Romas varā, tās bija spiestas atnest īsto, bet godāt viltus sabatu. Tiklīdz tās atguva neatkarību, tā atgriezās pie paklausības ceturtajam baušlim (sk. pielikumu).

Šie ziņojumi skaidri atklāj Romas naidu pret īsto sabatu un tā aizstāvjiem. [228] Dieva Vārds māca, ka šīs ainas atkārtosies, kad katoļi un protestanti apvienosies, lai paaugstinātu svētdienu.

Zvērs ar jēram līdzīgiem ragiem

Atklāsmes grāmatas 13. nodaļas pravietojumi saka, ka zvērs ar jēram līdzīgiem ragiem tiks „zemei un tās iedzīvotājiem» pielūgt pāvēstību — tā simboliski attēlota kā zvērs, kas „līdzīgs leopardam». Zvērs ar diviem ragiem aicinās „zemes iedzīvotājus celt tēlu zvēram». Turklāt tas pavēlēs visiem, gan lieliem un maziem, gan bagātiem un nabagiem, brīviem un vergiem, pieņemt zvēra zīmi (Atklāsmes 13:1116). Zvērs ar jēram līdzīgiem ragiem attēlo Amerikas Savienotās Valstis. Šis pravietojums piepildīsies, kad ASV uzspiedīs svētdienas ievērošanu, ko Roma uzskata kā īpašu tās virsvaldības apliecinājumu.

„Viena no viņa galvām bija kā uz nāvi ievainota, bet tā nāves brūce atkal tika dziedināta. Visa zeme noraudzījās uz zvēru ar izbrīnu.» (Atklāsmes 13:3) Nāves brūce norāda uz pāvestības krišanu 1798. gadā. Pravietis saka, ka pēc tam „nāves brūce atkal tika dziedināta. Visa zeme noraudzījās uz zvēru ar izbrīnu.» Pāvils apliecina, ka „netaisnais» turpinās savu krāpšanas darbu līdz pat pašam laika galam (2. Tesalonikiešiem 2:38). „To pielūgs visi, kas dzīvo virs zemes, kuru vārdi nav rakstīti kopš pasaules radīšanas nokautā Jēra dzīvības grāmatā.» (Atklāsmes 13:8) Gan vecajā, gan jaunajā pasaulē pāvestība saņems pielūgsmi, jo svētdienai tiks parādīts īpašs gods.

Kopš 19. gadsimta vidus pravietojumu pētnieki šo Atklāsmes grāmatas 13. nodaļas vēsti ir nesuši pasaulē. Tagad mēs redzam notikumus, kas ātri virzās uz priekšu, lai piepildītu pareģojumu. Protestantu skolotāji tieši tāpat apstiprina svētdienas dievišķo autoritāti bez Bībeles pierādījumiem kā katoļu vadītāji. Apgalvojums, ka Dievs cilvēkiem sūta Savu sodu par svētdienas sabata pārkāpšanu, tiks atkārtots. To jau var dzirdēt.

Romas baznīca ir pārsteidzoši vērīga. Tā spēj lasīt, kas notiek un kas notiks- ka protestantu baznīcas atzīst tās pārkāpumu, pieņemot viltus sabatu, un ka tās gatavojas ieviest to tāpat, kā katoļu baznīca to darīja pagātnē. Nav grūti uzminēt, cik ātri Roma nāks protestantiem palīgā šajā darbā.

Romas katoļu baznīcu veido milzīga organizācija, kas atrodas pāvesta krēsla kontrolē. Miljoniem tās locekļiem visās zemēs ir dots pienākums būt uzticīgiem pāvestam, lai arī kāda būtu viņu tautība vai valdība. Lai gan viņi var zvērēt lojalitāti pret valsti, tomēr aiz tā stāv solījums paklausīt Romai.

⁵Sk. Michael Geddes, *Church History of Ethiopia*, 311, 312.1pp.

Vēsture stāsta par tās viltīgajām un neatlaidīgajām pūlēm iesaistīties nāciju sadursmēs un, iegūstot stabili pamatu, turpināt īstenot savus mērķus, pat ja tas nozīmētu valdnieku un tautas iznīcināšanu.⁶

[229]

Roma lielās, ka tā nekad nemainās. Protestanti nesaprot, ko viņi dara, pieņemot Romas palīdzību, lai celtu godā svētdienu. Kamēr viņi ir pievērsušies savam nodomam, Roma cenšas atjaunot savu varu un atgūt zaudēto virsvaldību. Kad nostiprināsies princips, ka baznīca drīkst kontrolēt valsts varu un ka reliģiskus pienākumus drīkst ieviest ar laicīgiem likumiem- īsāk sakot, ka baznīcas un valsts vara drīkst pārvaldīt sirdsapziņu.- Romas uzvara ir nodrošināta.

Protestantu pasaule uzzinās, kādi ir Romas nodomi, kad jau būs par vēlu, lai izbēgtu no tās slazda. Tā klusi pieņemas spēkā. Tās mācības ietekmē likumdošanas zāles, baznīcas, cilvēku sirdis. Tā nostiprina savus spēkus, lai gūtu virsroku, kad būs pienācis laiks triecienam. Iegūt izdevīgu stāvokli ir viss, ko tā vēlas, un tas tai jau tiek dots. Drīz visi, kuri tic un paklausa Dieva vārdam, saskarsies ar nopēlumu un vajāšanu.

⁶Sk., piemēram, John Dowling, *The History of Romanism*, 5. gr., 6. nod., 55. sad.; un Mosheim, 3. gr., cent. 11, 2. daļa, 2. nod., 9. sad., nr. 17

Jau Debesīs lielās cīņas pašā iesākumā sātans ir centies gāzt Dieva likumu. Vienalga, vai viņam izdodas panākt, ka cilvēki atmet visu likumu kopumā vai tikai vienu no tiem, rezultāts ir tāds pats. Cilvēks, kurš pārkāpj vienu bausli, parāda necieņu pret visu likumu. Viņa ietekme un paraugs ir likuma pārkāpšanas pusē, viņš „ir noziedzies pret visiem». (Jēkaba 2:10)

Sātans ir sagrozījis Bībeles doktrīnas, un tūkstošiem cilvēku maldi ir kļuvuši par daļu no ticības. Pēdējā lielā cīņa starp patiesību un maldi ir par Dieva likumu. Tā ir cīņa starp Bībeli un tradīciju reliģiju. Bībele ir pieejama visiem, bet tikai nedaudzi pieņem to kā savas dzīves vadoni. Draudzē daudzi noliedz kristīgās ticības pamatus, pilnībā vai daļēji atmetot radīšanu, cilvēka krišanu, grēku izpirkšanu un Dieva likumu. Tūkstoši pilnīgu uzticību Bībelei uzskata par vājuma pazīmi.

No nepareizām teorijām izveidot elku ir tikpat viegli kā no koka vai akmens. Nepareizi attēlojot Dievu, sātans cilvēkiem rada nepareizu priekšstatu par Viņu. Cilvēki dzīvā Dieva vietā, kurš atklāts Vārdā, Kristū un radīšanas darbos, tronī liek filozofisku elku. Daudzu filozofu, dzejnieku, politiķu, žurnālistu dievs- daudzu universitāšu, pat dažu teoloģisko institūtu dievs — ir tikai mazliet labāks par Baālu, Feniķijas saules dievu Elijas dienās.

Neviena cita maldu mācība tik drosmīgi nesaceļas pret Debesu autoritāti un nerada kaitīgākas sekas kā uzskats, ka Dieva likums vairs nav spēkā. Ja sabiedrībā labi pazīstams ministrs publiski mācītu, ka likumi, kas pārvalda valsti, vairs nav vajadzīgi, ka tie ierobežo cilvēku brīvību un tiem nevajadzētu paklausīt, cik ilgi šādiem sludinātājiem ļautu stāvēt aiz kanceles?

Daudz vieglāk būtu tautai atcelt savus likumus, nekā Universa Valdniekam anulēt Savu likumu. Ateismam kļūstot par valdošo varu, Francija izmēģināja eksperimentu, padarot Dieva likumu par spēkā neesošu. Tas parādīja, ka atmet Dieva dotos ierobežojumus nozīmē pieņemt tumsas lielkungu par savu valdnieku.

Nostumjot malā Dieva likumu

Tie, kuri ļaudīm māca izturēties bezrūpīgi pret Dieva baušļiem, sēj nepaklausību un to arī pļaus. Kad cilvēki pilnībā nostumj malā Dieva likuma ierobežojumus, viņi drīz atmet arī cilvēku likumus. Dieva likuma noraidīšanas sekas būs tādas, par kurām viņi nepriecāsies. Īpašums vairs nebūs drošībā. Cilvēki ar varu atņems to, kas pieder kaimiņam, un stiprākais kļūs bagātākais.

Dzīvība vairs netiks cienīta. Laulības solījums vairs nestāvēs kā aizsargmūris, lai pasargātu ģimeni. Tas, kam ir spēks, ar varu atņems kaimiņam sievu. Piektais bauslis tiks ignorēts kopā ar ceturto. Bērni nevilcināsies atņemt dzīvību saviem vecākiem, ja, to darot, viņi varētu piepildīt savas samaitātās sirds vēlmes. Civilizētā pasaule kļūs par laupītāju un slepkavu pūli, miers un laime tiks padzīti no zemes.

Šī mācība jau ir atvērusi vārtus ļaunuma straumei pasaulē. Bezlikumība un samaitātība ir ielauzusies kā pāri plūstoša straume. Pat kristiešu mājās valda liekulība, sabojātas attiecības, nodevība pret svētiem pienākumiem, izdabāšana iekārei. Reliģiskie

principi, kam vajadzētu būt sociālās dzīves pamatā, ir sašūpojušies un gatavi krist. Nekrietni noziedznieki bieži iegūst uzmanību, it kā viņi būtu paveikuši ko ievērojamu. Viņu noziegumi gūst plašu publicitāti. Prese publicē pretīgas ļaunuma detaļas, mācot krāpt, zagt un slepkavot. Ļaunā pievilksanas spēkam, šausmīgajai nesātībai un visa veida nekrietnībām vajadzētu pamodināt ikvienu. Ko varam darīt, lai apturētu ļaunuma straumi?

Nesātība ir aptumšojusi daudzus

Tiesa ir samaitāta, valdniekus vada naudaskāre un mīlestība uz juteklīgām izpriecām. Nesātība ir aptumšojusi daudzus prātus, tā ka sātans viņus pārvalda gandrīz pilnībā. Tiesneši ir samaitāti, uzpirkti, negodīgi. Starp tiem, kuri izdod likumus, ir sastopams alkoholisms, dzīrošana un visa veida negodīgums. Tagad, kad sātans vairs neva ilgāk noturēt pasauli savā pārvaldībā, atņemot cilvēkiem Rakstus, viņš izmanto citus līdzekļus, lai sasniegtu to pašu mērķi. Iznīcināt ticību Bībelei būtu tas pats, kas iznīcināt pašu Bībeli.

Lai virzītu uz priekšu savus plānus, sātans ir strādājis ar baznīcu palīdzību, kā tas bijis arī pagātnē. Lai apkarotu nepopulāras Rakstu patiesības, reliģiskās organizācijas pieņem skaidrojumus, kas tālu un plaši sēj neticības sēklu. Pieķērušās katoļu maldiem par cilvēka nemirstīgo dabu un pie apziņas esošu stāvokli nāvē, tās atmet vienīgo aizsardzību pret spiritisma viltus mācībām. Mācība par mūžīgām mocībām bijis iemesls daudziem atmet Bībeli. Kad tiek atklātas ceturtnā baušļa prasības, ļaudis redz, ka tas aicina viņus ievērot septītās dienas sabatu. Neredzot citu veidu, kā atbrīvoties no netīkama pienākuma, populāri skolotāji atmet gan Dieva likumu, gan sabatu. Sabata reformai paplašinoties, šī Dieva likuma atmešana, lai izvairītos no ceturtnā baušļa, kļūs gandrīz vispārēja. Reliģiskie vadītāji atvērs durvis neticībai, spiritismam un nicinošai attieksmei pret Dieva svēto likumu- tā ir baissa atbildība par kristīgajā pasaulē pastāvošo ļaunumu.

[232] Tomēr šie paši cilvēki apgalvo, ka, ieviešot svētdienas ievērošanu, tiks uzlabota sabiedrības morāle. Viena no sātana viltībām ir maldu sajaukšana ar tik daudz patiesības, lai padarītu tos par ticamiem. Svētdienas kustības vadītāji var rīkot kampaņas par reformu, ka cilvēkiem ir nepieciešami ar Bībeli saskanīgi principi. Bet, tā kā tās ir apvienotas ar Dieva likumam pretējām prasībām, Viņa kalpi nevar viņiem pievienoties. Nekas nevar attaisnot Dieva likuma ignorēšanu, lai dotu priekšroku cilvēku likumiem.

Sātans ieraus cilvēkus savā krāpšanas darbā ar diviem lieliem maldiem- dvēseles nemirstību un svētdienas svētumu. Dvēseles nemirstības pamats ir spiritisms, bet svētdienas svētums rada savstarpējas simpātijas saites ar Romu. Amerikas Savienoto Valstu protestanti uzņemsies galveno lomu, izstiepjot savas rokas pāri bezdibenim, lai satvertu spiritisma roku. Tie izstieps roku arī pāri bezdibenim, lai satvertu Romas varas roku. Trīsdaļīgās savienības ietekmē šī valsts sekos Romas pēdās, mīdot ar kājām sirdsapziņas tiesības.

Spiritismam atdarinot laikmeta populāro kristietību, tam ir liels spēks piekrāpt. Šķiet, ka pats sātans ir „atgriezies». Viņš izskatās kā gaismas eņģelis. Spiritisma dēļ notiks brīnumi, tiks dziedināti slimie un tiks veikti daudzi nenoliedzami brīnumdarbi.

Brīnumdarošais spēks viegli piekrāps katoļus, kuri lepojas ar brīnumiem kā ar īstās baznīcas pazīmi. Protestanti, kuri ir aizmetuši patiesības vairogu, arī tiks maldināti. Katoļi, protestanti un laicīgie cilvēki šajā savienībā saskatīs varenu kustību, lai atgrieztu pasauli.

Pateicoties spiritismam, sātans izliekas par to, kas svētī cilvēci, dziedina slimības un atklāj jaunu reliģiskās ticības sistēmu, bet tajā pašā laikā viņš vada pazušanā daudz cilvēku. Alkohola lietošana uzvar veselo saprātu, tam seko juteklīga izdabāšana, konflikti

un asins izliešana. Karš uzjundī visļaunākās sirds kaislības, un tā upuri ieiet mūžībā, klāti ar noziegumiem un asinīm. Sātana mērķis ir pamudināt tautas uz karu, jo šādi viņš var novērst cilvēkus no sagatavošanās tiesai un mūžībai.

Sātans ir pētījis dabas noslēpumus. Viņš izmanto visus savus spēkus, lai kontrolētu tās elementus, cik vien Dievs to ļauj. Dievs ir tas, kurš pasargā savus radījumus no iznīcinātāja. Bet kristīgā pasaule ir parādījusi nicinājumu pret Viņa likumu, un Kungs darīs to, ko Viņš ir teicis, - atņems Savu aizsardzību tiem, kuri sacelās pret Viņa likumu un spiež citus darīt to pašu. Sātanam ir vara pār ikvienu, ko Dievs īpašā veidā neaizsargā. Viņš būs dažiem labvēlīgs un ļaus uzplaukt, lai virzītu uz priekšu savus plānus. Citiem viņš sagādās problēmas un liks viņiem domāt, ka Dievs ir tas, kurš pret viņiem tik slikti izturas.

Izliekoties par ievērojamu ārstu, kas var dziedināt visas saslimšanas, sātans uzsūtīs slimības un nelaimes, līdz pārpildītās pilsētas sabruks. Tūkstoš veidos sātans īsteno savu varu- katastrofās uz jūras un sauszemes, lielos ugunsgrēkos, niknās viesuļvētrās un vētrās ar krusu, negaisos, plūdus, orkānos, cunami viļņos un zemestrīcēs. Viņš aizslauka prom nobriedušu ražu, kam seko bads un ciešanas. Viņš nāvējoši saindē gaisu, un daudzi mirst.

Pēc tam lielais krāpnieks sekos ļaudīm, lai apsūdzētu visās viņu problēmās ticīgos, kuru paklausība Dieva likumiem ir pastāvīgs rājiens tiem, kas to pārkāpj. Viņi vēl joprojām teiks, ka šie ļaudis aizvaino Dievu, pārkāpjot svētdienu, un ka šis grēks ir atnesis postu, kas nebeigsies, kamēr nebūs stingri ieviesta svētdienas ievērošana. Viņi teiks, ka tie, kuri iznīcina godbijību pret svētdienu, kavē Dieva labvēlības un materiālās labklājības atjaunošanos. Viņi atkārtos apsūdzības, kas pirms daudziem gadiem tika izteiktas pret Dieva kalpu: „Un, kad Ahabs ieraudzīja Eliju, viņš tam sacīja: „Vai tu esi tas, kas Israēlu iaved nelaimē?“» (1. Ķēniņu 18:17)

[233]

Sātans izmantos brīnumdarību spēku pret tiem, kuri labprātāk paklausīja Dievam nekā cilvēku likumiem. „Gari» paziņos, ka Dievs viņus ir sūtījis, lai pārliecinātu tos, kuri atmet svētdienu, ka viņi maldās. Viņi būs noskumuši par lielo ļaunumu pasaulē un atbalstīs reliģisko skolotāju liecību, ka zemais morāles līmenis ir svētdienas apgānīšanas sekas.

Atrodoties Romas varā, cilvēki teica, ka tie, kuri cieš evaņģēlija dēļ, ir ļauna darītāji un sadarbojas ar sātanu. Tagad būs tāpat. Sātans liks tos, kas godā Dieva likumu, apsūdzēt kā ļaudis, kas liek pasaulei saņemt sodu. Viņš izmanto bailes, lai censtos pārvaldīt sirdsapziņu, pārliecinot reliģiskas un laicīgas varas ieviest cilvēku likumus un ignorēt Dieva baušļus.

Tie, kuri godā Bībeles sabatu, tiks apsūdzēti kā likuma un kārtības ienaidnieki, kas lauž sabiedrības morāles ierobežojumus, izraisot bezlikumību un samaitātību un izsaucot pār zemi Dieva sodu. Viņi tiks apsūdzēti valdības nicināšanā. Mācītāji, kuri noliegs, ka cilvēkiem vajadzētu ievērot Dieva likumu, runās par pienākumu paklausīt laicīgām varām. Baušļu ievērotāji tiks nosodīti likumdošanas un tiesas zālēs. Cilvēki sagrozīs viņu vārdus un pēc iespējas ļaunāk izskaidros viņu motīvus.

Baznīcas un valsts vadītāji apvienosies, lai pierunātu vai piespiestu ikvienu godāt svētdienu. Pat brīvajā Amerikā valdnieki un likumdevēji piekāpsies tautas prasībai ieviest svētdienas ievērošanas likumu. Sirdsapziņas brīvība, kas maksājusi tik lielu upuri, vairs ilgāk netiks cienīta. Priekšā esošajā konfliktā mēs redzēsim piepildāmos pravieša vārdus: „Tad pūķis sadusmojās par sievu un gāja karot ar pārējiem viņas cilts locekļiem, kas turēja Dieva baušļus un apliecināja Jēzu.» (Atklāsmes 12:17)

Dievs norāda Saviem sekotājiem uz Bībeli kā viņu vienīgo drošību pret ļauno garu krāpjošo spēku. Sātans izmanto visus iespējamus veidus, lai traucētu cilvēkiem iegūt Bībeles zināšanas. Katrā Dieva darba atmodas laikā viņa aktivitāte kļūst vēl spēcīgāka. Mēs drīz redzēsim sākamies pēdējo cīņu pret Kristu un Viņa sekotājiem. Viltojums tik ļoti līdzināsies patiesajam, ka būs neiespējami tos citādāk atšķirt, kā vien izmantojot Raks-tus.

Tie, kuri centīsies paklausīt visiem Dieva baušļiem, piedzīvos pretestību un izsmieklus. Lai izturētu šo pārbaudījumu, viņiem jāsaprot Dieva griba, kā tā atklāta Viņa Vārdā. Tie var godāt Viņu tikai tad, ja pareizi saprot Viņa raksturu, pārvaldes sistēmu un mērķus un rīkojas saskaņā ar tiem. Tikai tie, kuri būs nostiprinājuši savus prātus ar Bībeles patiesībām, stāvēs stipri pēdējā lielajā cīņā.

Pirms krustā sišanas Glābējs izskaidroja Saviem mācekļiem, ka Viņš tiks nogalināts un atkal celsies augšā. Eņģeļi bija blakus, lai ierakstītu šos vārdus viņu prātos un sirdīs. Bet viņi aizmirsā vārdus, kas bija jāatceras. Kad sākās grūtības, Jēzus nāve iznīcināja viņu cerības tik pilnīgi, it kā Viņš nekad iepriekš nebūtu viņus brīdinājis. Arī pravietojumi atver nākotni mūsu priekšā tikpat skaidri, kā to saviem mācekļiem atklāja Kristus. Bet lielākā daļa cilvēku šīs svarīgās patiesības nesaprot, it kā Dievs tās viņiem nekad nebūtu atklājis.

Kad Dievs sūta brīdinājumus, Viņš prasa, lai ikviens cilvēks ar veselo saprātu paklausītu vēstij. Baisajam spriedumam pret zvēru un tā tēla pielūgsmi (Atklāsmes 14:9-10) vajadzētu pamudināt ikvienu uzzināt, kas ir zvēra zīme un kā izvairīties no tās saņemšanas. Bet lielākā daļa cilvēku nevēlas izprast Bībeles patiesības, jo tās ir pretrunā ar grēcīgās sirds ilgām. Sātans sagādā viņiem patīkamus viltojumus.

Tomēr Dievam būs ļaudis, kuri par visu doktrīnu standartu un visu reformu pamatu uzskatīs Bībeli un vienīgi Bībeli. Izglītoto cilvēku pieredze, zinātnes secinājumi, baznīcas koncilu lēmumi, vairākuma balss — neko no tā visa mums nevajadzētu uzskatīt kā pierādījumu par vai pret kādu doktrīnu. Mums vajadzētu prasīt skaidro „tā saka Kungs». Tā vietā, lai ļaudis paši pētītu Rakstus, sātans liek viņiem skatīties uz mācītājiem un teoloģijas doktoriem kā uz saviem vadoniem. Pārvaldot šo vadītāju prātus, viņš var ietekmēt lielāko daļu cilvēku.

Kad atnāca Kristus, vienkāršie ļaudis Viņā priecīgi klausījās. Bet priesteri un tautas vadītāji ietinās aizspriedumos, atmezdami pierādījumus, ka Viņš ir Mesija. Ļaudis jautāja: „Kā tas var būt, ka mūsu valdnieki un izglītotie rakstu mācītāji netic Jēzum?» Šādi skolotāji noveda jūdu tautu pie Glābēja atmešanas.

Paaugstinot cilvēcīgu autoritāti

Kristus paredzēja, ka ļaudis paaugstinās cilvēcīgu autoritāti, lai kontrolētu sirdsapziņu. Visos laikmetos tas ir bijis briesmīgs lāsts. Bībele nākotnes paaudzēm izsaka brīdinājumu nesekot aklām vadītājiem.

Romas baznīca māca, ka tikai tās garīdzniekiem ir tiesības skaidrot Rakstus. Lai gan reformācija ir iedevusi Rakstus ikvienam, tomēr tas pats princips, ko aizstāv Roma, attur lielu daļu protestantu baznīcu no Bībeles pētīšanas. Viņi ir mācīti pieņemt tās mācības

tā, kā *skaidro baznīca*. Tūkstoši neuzdrīkstas pieņemt neko, kas ir pretējs viņu ticībai, lai arī cik skaidri tas atklāts Rakstos.

Daudzi ir gatavi uzticēt savu mūžīgo likteni garīdzniecībai. Viņi nepievērš gandrīz nekādu uzmanību Glābēja mācībām. Bet vai kalpotāji nekļūdās? Kā mēs varam uzticēties viņiem, lai tie mūs vadītu, ja mēs Dieva Vārdā neesam uzzinājuši, ka viņi ir gaismas nesēji? Morālas drosmes trūkums vada daudzus sekot izglītotiem cilvēkiem, un viņi kļūst bezcerīgi piesaistīti maldiem. Viņi redz Bībelē patiesību šim laikam un jūt Svētā Gara spēku, kas pavada tās pasludināšanu, tomēr ļauj garīdzniekiem novērst sevi no gaismas.

Sātans notur daudzus savus sekotājus, saistot viņus ar mīlestības smalko pavedienu pie tiem, kas ir Kristus krusta ienaidnieki. Šī mīlestības saite var būt ar vecākiem, brāļiem vai māsām, vīru vai sievu, ar draugiem. Viņu ietekmē daudziem cilvēkiem nav drosmes paklausīt savai pārliecībai par to, kas ir pareizs.

Daudzi apgalvo, ka nav svarīgi, kam cilvēks tic, ja viņš dzīvo taisnu dzīvi. Bet dzīvi veido ticība. Ja patiesība ir sasniedzamības robežās un mēs to neņemam vērā, mēs patiešām atmetam to, izvēloties drīzāk tumsu nekā gaismu.

Nezināšana nav attaisnojums kļūdām vai grēkiem, ja mums ir visas iespējas uzzināt Dieva gribu. Cilvēks, kurš ceļo, nonāk vietā, kur ceļi krustojas un ir izliktas ceļa zīmes, kas norāda, uz kuriem katrs ceļš ved. Ja viņš neņem vērā zīmi un izvēlas šķietami pareizo ceļu, viņš var būt patiess, bet visdrīzāk, ka būs izvēlēties nepareizo ceļu.

Pirmais un augstākais pienākums

Ar labiem nodomiem vien nepietiek, nepietiek, ja domājam vai mācītājs mums pasaka, ka esam uz pareizā ceļa. Mums vajadzētu pētīt Rakstus pašiem sevis dēļ. Mums ir karte, kurā ir atzīmēts katrs galvenais punkts ceļā uz Debesīm, un mums nekas nav jāuzmin. Katra saprātīga cilvēka pirmais un augstākais pienākums ir mācīties no Rakstiem, kas ir patiesība, un pēc tam staigāt gaismā un iedrošināt citus sekot savam piemēram. Savās studijās mums ar Dieva palīdzību jāveido savi uzskati pašiem sevis dēļ, jo mums pašiem par sevi būs jāatbild Dieva priekšā.

Izglītoti cilvēki, izrādot lielu gudrību, māca, ka Rakstiem ir noslēpumaina, garīga nozīme, ko nav tik viegli ieraudzīt izmantotajā valodā. Tie ir viltus skolotāji. Mums vajadzētu izskaidrot Bībeles valodu tās acīmredzamajā nozīmē, ja vien nav izmantots simbols vai līdzība. Ja cilvēki būtu uztvēruši Bībeli tā, kā tur rakstīts, tad tiktu paveikts darbs, ievēdot Kristus draudzē tūkstošus, kas tagad vēl dzīvo maldos.

Daudzas Rakstu daļas, ko zinātnieki neatzīst par svarīgām, ir pilnas mierinājuma tiem, kas mācījušies Kristus skolā. Lai saprastu Bībeles patiesības, pētījumiem nav vajadzīgas lielas intelektuālās spējas. Drīzāk mums jābūt izslāpušiem pēc Bībeles patiesības vairāk nekā pēc jebkā cita un nopietni jāilgojas pēc taisnības.

Sekas, atstājot novārtā lūgšanas un Bībeles studijas

Mums nekad nevajadzētu pētīt Bībeli bez lūgšanas. Tikai Svētais Gars var likt mums izjust, cik svarīgas ir viegli saprotamas lietas, vai arī pasargāt no sarežģītu patiesību sagrozīšanas. Debesu eņģeļi sagatavo sirdis saprast Dieva Vārdu. Mūs savaldzinās tā skaistums, un tā apsolījumi mūs stiprinās. Kārdinājumi bieži šķiet neatvairāmi, jo kārdinātais nevar ātri atcerēties Dieva apsolījumus un stāties pretī sātanam ar Rakstu ieročiem. Bet eņģeļi ir tuvu tiem, kuri labprāt ļauj sevi pamācīt, un viņi atgādinās vajadzīgās patiesības.

[236]

„Tas jums visu mācīs un atgādinās jums visu, ko Es jums esmu sacījis.» (Jāņa 14:26) Tomēr vispirms jums prātā jānoglabā Kristus mācības, lai Dieva Gars jums tās varētu atgādināt briesmu brīdī.

Drīz būs izlemts visu virs zemes esošo cilvēku liktenis. Ikvienam Kristus sekotājam vajadzētu nopietni lūgt: „Kungs, ko Tu gribi, lai es daru?» (Apustuļu darbi 9:6) Mums tagad vajadzētu meklēt dziļus un dzīvus piedzīvojumus Dieva lietās. Mums nav laika, ko izšķiest. Mēs atrodamies uz sātana zemes. Dieva sargi, lai jūs netiekat atrasti aizmiguši!

Daudzi apsveic sevi, ka nav darījuši neko ļaunu. Tomēr ar to nepietiek, lai būtu koks Dieva dārzā. Ir jānes augļi. Debesu grāmatās viņi ir ierakstīti kā ļaudis, kas aizņēma zemi. Tomēr Dieva pacietīgā mīlestība vēl joprojām aicina tos, kuri nicinājuši Viņa žēlastību un ļaunprātīgi izmantojuši Viņa labvēlību.

Vasarā nav nekādas īpašas atšķirības starp mūžzaļajiem kokiem un pārējiem. Bet, kad pienāk ziemas vētras, mūžzaļie paliek nemainīgi, bet citi koki nomet savas lapas. Kad pamodīsies pretestība, atkal valdīs neiecietība un iedegsies vajāšanu ugunis, liekuļi un tie, kas nav atdevuši Dievam visu savu sirdi, pametīs savu ticību. Bet patiesie kristieši stāvēs stipri, viņu ticība būs stiprāka, viņu cerība gaišāka nekā labklājības laikos.

„Tas ir kā koks, kas stādīts pie ūdens un kas rieš savas saknes jo tuvu upei, tas nebūtu karstuma, tā lapas paliek zaļas. Ari sausā gadā tas nebūtu, tas nemītīgi nes savus augļus.» (Jeremijas 17:8)

„Pēc tam es redzēju citu eņģeli nokāpjam no debesīm, tam bija liela vara, un zeme kļuva gaiša no viņa spožuma. Viņš sauca spēcīgā balsī: „Kritusi, kritusi lielā Bābele! Tā kļuvusi par ļauno garu mājokli, par visu nešķīsto garu mitekli un par visu nešķīsto un ienīsto putnu mitekli.“ .. Es dzirdēju vēl citu balsi no debesīm saucam: „Izeita no viņas, Mana tauta, lai jums nebūtu dalības viņas grēkos un jūs neķertu viņas mocības.“» (Atklāsmes 18:1, 2, 4) Otrā eņģeļa vēsts Atklāsmes grāmatas 14. nodaļas 8. pantā tiks atkārtota, bet papildus nosaucot neķītrības, kas Bābelē ienākušas pēc tam, kad šī vēsts tika sniegta pirmoreiz.

Šī jaunā vēsts attēlo šausmīgu stāvokli. Vienmēr, kad cilvēki atmet patiesību, viņu prāti kļūst tumšāki, viņu sirdis — ietiepīgākas. Viņi turpinās mīdīt ar kājām vienu no desmit baušļiem, kamēr sāks vajāt tos, kuri Dieva likumu uzskata par svētu. Viņi atmet Kristu, nicinoši izturoties pret Viņa Vārdu un sekotājiem.

Ļaudis sauks sevi par ticīgiem, bet viņu reliģija kļūs par apsegu vislielākajiem ļaunuma darbiem. Ticība spiritismam atver durvis velnu mācībām, un ļaunie eņģeļi ietiek mēs draudzes. Bābele ir piepildījusi savu grēku mēru, un drīz nāks iznīcība.

Bet Dievam vēl joprojām ir ļaudis Bābelē, un Viņam ir jāizsauca šie uzticīgie ārā, lai viņiem nebūtu līdzdalības tās grēkos un viņus „neķertu tās mocības». No Debesīm nāk eņģelis, apgaismojot zemi ar savu godību un pasludinot Bābeles grēkus. Izskan aicinājums: „Izejiet no tās, mana tauta.“ Šī vēsts ir pēdējais brīdinājums, kas tiek dots zemes iedzīvotājiem.

Zemes varas apvienosies karā pret Dieva baušļiem. Viņi paziņos, ka „lielām un maziem, bagātiem un nabagiem, brīviem un vergiem» (Atklāsmes 13:16) ir jāpiemērojas baznīcas tradīcijām, ievērojot viltus sabatu. Visi, kuri atteiksies, tiks notiesāti uz nāvi. Dieva likums arī aicina cilvēkus godāt Radītāja atpūtas dienu un draud ar Dieva sodu visiem, kas pārkāpj tā prasības.

Kad tamlīdzīgi apstākļi skaidri tiek atklāti viņu priekšā, visi, kuri mīda kājām Dieva likumu, lai paklausītu cilvēku likumiem, saņem zvēra zīmi — zīmi, kas apliecina uzticību varai, kurai viņi izvēlējušies paklausīt Dieva vietā. „Ja kas pielūdz zvēru vai viņa tēlu un pieņem zīmi uz savas pieres vai savas rokas, tam būs arī jādzer Dieva dusmu vīns neatšķaidīts, kas ieliets Viņa bardzības kausā, un tam būs jācieš mokas ugunī un sērā svēto eņģeļu un Jēra priekšā.“ (Atklāsmes 14:9, 10)

Neviens nepiedzīvo Dieva dusmas, kamēr patiesība nav atklāta viņa prātam un sirdsapziņai to nav atmetusi. Daudziem nekad nav bijusi iespēja dzirdēt īpašās šī laika patiesības. Dievs, kurš lasa katru sirdi, nevienam, kas vēlas uzzināt patiesību, neļaus tikt piekrāptam lielās cīņas jautājumos. Ikvienam būs pietiekami gaismas, lai pieņemtu saprātīgu lēmumu.

Lielā uzticības pārbaude

Sabats, lielais uzticības pārbaudes jautājums, ir patiesība, kas tiek apkarota īpašā veidā. Viltus sabata ievērošana būs uzticības apliecinājums varai, kas ir pret Dievu, turpretī īstā sabata ievērošana ir pierādījums, ka cilvēks uzticas Radītājam. Kamēr viena grupa saņem zvēra zīmi, otra saņem Dieva zīmogu.

Daudzi saka, ka ir nepamatoti un smieklīgi paredzēt, ka kontroli gūs reliģiska neiecietība, ka baznīca un valsts vajās tos, kuri ievēro Dieva baušļus. Bet, kad svētdienas ievērošana tiks plaši apspriesta, cilvēki ieraudzīs, ka notikums, par ko viņi tik ilgi šaubījušies, ir pienācis, un vēstīj būs tāds efekts, kāds tai nevarēja būt iepriekš.

Katrā paaudzē Dievs ir sūtījis Savus kalpus norāt grēku pasaulē un draudzē. Daudzi reformatori ir sākuši savu darbu, izlēmuši būt ļoti savaldīgi un neuzbrukt draudzes un tautas grēkiem. Viņi cerēja vest cilvēkus atpakaļ pie Bībeles ar šķīstas kristieša dzīves priekšzīmi. Bet Dieva Gars nāca pār viņiem. Nebaidoties no sekām, viņi nespēja atturēties no skaidro Bībeles mācību sludināšanas.

Tieši tā vēsts tiks pasludināta. Kungs strādās ar pazemīgu rīku palīdzību, kas ziedos sevi kalpošanā Viņam. Viņa Gars izglītīs strādniekus vairāk nekā mācības skolā. Viņi izjutīs aicinājumu iziet ārā ar svētu dedzību, pasludinot Dieva vēsti. Tiks atklāti Bābeles grēki. Svinīgie brīdinājumi sapurinās ļaudis. Tūkstoši nekad nav dzirdējuši šādus vārdus. Viņi uzzinās, ka Bābele ir baznīca, kas atkritusi savu grēku dēļ, jo atmetusi patiesību. Kad ļaudis ies pie saviem skolotājiem un jautās, vai tas patiešām tā ir, mācītāji stāstīs pasakas, lai apklusinātu pamodināto sirdsapziņu. Bet, tā kā daudzi prasīs skaidru „tā saka Kungs», populārā garīdzniecība sakūdis grēku mīlošos pūļus, lai apsūdzētu un vajātu vēsts sludinātājus.

Garīdzniecība pieliks gandrīz pārdabiskas pūles, lai neļautu gaismai spīdēt un atturētu cilvēkus no šo dzīvībai svarīgo jautājumu apspriešanas. Baznīca tversies pie laicīgās varas spēcīgās rokas, un šajā darbā katoļi un protestanti apvienosies. Kad svētdienas ieviešanas kustība kļūs skaidrāk redzama, baušļu ievērotājiem draudēs ar soda naudu un apcietinājumu. Dažiem piedāvās ietekmīgus posteņus un citus atalgojumus, lai tikai viņi novērstos no savas ticības. Bet viņu atbilde ir: „Parādiet Dieva Vārdā, kur ir mūsu kļūda.» Tie, kuri tiks vesti tiesas zālēs, spēcīgi aizstāvēs patiesību, un daži, kas viņus dzirdēs, pieņems lēmumu ievērot visus Dieva baušļus. Šādā veidā gaisma nokļūs pie tūkstošiem, kas citādi nemaz nezinātu par šīm patiesībām.

Pret paklausību Dievam izturēsies kā pret sacelšanos. Vecāki būs bargi pret saviem bērniem. Viņi atņems tiem mantojuma tiesības un izraidīs no mājām. „Bet visi, kas grib svētbijīgi dzīvot Kristū Jēzū, arī tiks vajāti.» (2. Timotejam 3:12)

[239]

Kad patiesības aizstāvji atteiksies godāt svētdienu, daži tiks iemesti cietumā, citi izsūtīti trimdā, pret citiem izturēsies kā pret vergiem. Kad Dievs atņems cilvēkiem Savu Garu, notikumi attīstīsies savādi. Sirds var būt ļoti cietsirdīga, ja tai tiek atņemta dievbijība un mīlestība.

Vētra tuvojas

Tuvojoties vētrai, daudzi, kuri apgalvo, ka tic trešā eņģeļa vēstij, bet nav svētoti, paklausot patiesībai, atsakās no saviem uzskatiem un pievienojas opozīcijai. Apvienojoties ar pasauli, viņi sāk raudzīties uz lietām gandrīz tāpat, kā to dara pasaule, un izvēlas nostāties vairākuma pusē. Cilvēki, kas reiz ir bijuši dedzīgi par patiesību, izmanto savus talantus un runas spējas, lai maldinātu citus. Viņi kļūst par rūgtiem ticīgo ienaidniekiem, kuri kādreiz ir bijuši viņu ticības draugi. Šie atkritušie ir labi sātana aģenti, lai nepareizi attēlotu un apsūdzētu sabata ievērotājus un sakūdītu autoritātes pret viņiem.

Kunga kalpi ir devuši brīdinājumu. Viņus ir pamudinājis Dieva Gars. Viņi nav satraukušies par savu bagātību, reputāciju un dzīvību. Darbs šķiet daudz lielāks, nekā viņi spēj paveikt. Tomēr viņi nespēj griezties atpakaļ. Juzdamies bezpalīdzīgi, viņi vērsas pie Visvarenā pēc spēka.

Vēsturē ir bijuši nozīmīgi periodi, kad kāda īpaša patiesība ir izvirzījies priekšplānā, kas precīzi apmierinājusi Dieva ļaužu tā laika vajadzības. Katra jauna patiesība ir izsaukusi pretestību. Kristus vēstnešiem jāizpilda savs pienākums un sekas jāatstāj Dieva ziņā.

Pretestība sasniedz jaunu spēku

Pretestība ir sasniegusi nežēlīgu intensitāti. Dieva kalpi atkal ir samulsuši, jo šķiet, ka viņi ir izraisījuši krīzi. Bet sirdsapziņa un Dieva Vārds pārlicina viņus, ka viņi iet pa pareizo ceļu. Jo ārkārtējāki kļūst apstākļi, jo vairāk pieaug viņu ticība un drosmē. Viņu liecība ir: „Kristus ir uzvarējis zemes spēkus, un vai mums jābaidās no jau uzvarētas pasaules?»

Neviens nevar kalpot Dievam, neizsaucot tumsas spēku pretestību. Ļaunie eņģeļi uzbruks šiem uzticīgajiem, satraukušies, ka viņu ietekme atņem tiem laupījumu. Ļauni cilvēki centīsies atšķirt viņus no Dieva ar valdinošiem kārdinājumiem. Ja viņiem ar tādā veidā neveiksies, viņi izmantos spēku, lai piespiestu sirdsapziņu.

Bet tikmēr, kamēr Jēzus ir mūsu starpnieks augšā esošajā svētnīcā, valdnieki un tauta izjūt Svētā Gara savaldošo ietekmi. Lai gan daudzi mūsu valdnieki ir aktīvi sātana aģenti, Dievam arī ir Savi aģenti starp tautas vadītājiem. Daži dievbijīgi valstsvīri aizturēs spēcīgu ļaunuma straumi. Patiesības ienaidnieku pretestība tiks savaldīta tā, lai trešā eņģeļa vēsts varētu paveikt savu darbu. Pēdējais brīdinājums piesaistīs šo vadītāju uzmanību, daži pieņems to un bēdu laikā stāvēs kopā ar Dieva ļaudīm.

Vēlais lietus un skaļais sauciens

[240]

Eņģelis, kas pievienojas trešajam eņģelim, apgaismo visu zemi ar savu godību. Pirmā eņģeļa vēsts aizsniedza visus misijas punktus pasaulē un dažas valstis piedzīvoja tik lielu reliģisku interesi, kāda nebija piedzīvota kopš reformācijas. Bet pēdējā brīdinājumā trešais eņģelis pārspēs šīs Dieva spēka atklāsmes.

Darbs līdzināsies Vasarsvētku dienas notikumiem. Dievs deva „agro lietu» evaņģēlija darba sākumā, lai dārgā sēkla varētu uzdīgt. Līdzīgi Viņš dos „vēlo lietu» darba noslēgumā, lai ražu nobriedinātu (Hozejas 6:3, Joēla 2:23). Lielais evaņģēlija darbs nenoslēgsies ar mazākām Dieva spēka demonstrācijām kā sākumā. Pravietajumi, kas piepildījušies agrā lietus izliesānā evaņģēlija sākumā, piepildīsies atkal „vēlajā lietu» darba noslēgumā. Tie ir „atspirgšanas laiki», ko nākotnē skatīja apustulis Pēteris (Apustuļu darbi 3:19, 20).

Dieva kalpi ar svētā dievbijībā mirdzošām sejām steigsies no vietas uz vietu, lai pastāstītu vēsti no Debesīm. Notiks brīnumi, slimie tiks dziedināti. Sātans arī strādās ar viltus brīnumiem, pat liekot ugunij krist no Debesīm (Atklāsmes 13:13). Tas viss pamudinās zemes iedzīvotājus izvēlēties, kurā pusē nostāties.

Vēsts tik daudz negūs panākumus, pateicoties argumentiem, bet dziļai Svētā Gara pārlicināšanai. Argumenti ir izteikti, publikācijas ir atstājušas savu ietekmi, tomēr sātans ir atturējies daudzus no pilnīgas patiesības izpratnes. Tagad viņi skaidri redz patiesību. Ģimenes attiecības un saikne ar baznīcu ir bezspēcīga, lai tagad apturētu šos godīgos Dieva bērnus. Lai gan daudzi ir apvienojušies pret patiesību, liels skaits cilvēku nostāsies Kunga pusē.

„Tanī laikā celsies Mihaēls, lielais eņģeļu valdnieks, kas pasargā tavus tautiešus. Tad nāks bēdu laiki, kādi vēl nav bijuši, kamēr vien dzīvo tautas, līdz pat šim laikam; taču tanī laikā tava tauta paglābsies — visi, kas ierakstīti dzīvības grāmatā.» (Daniēla 12:1)

Kad trešā eņģeļa vēsts noslēgsies, Dieva ļaudis būs savu darbu padarījuši. Viņi ir saņēmuši „vēlo lietu» un ir sagatavoti priekšā esošajiem grūtajiem laikiem. Pār pasauli ir nācis pēdējais pārbaudījums, un visi, kuri bijuši uzticīgi dievišķajam likumam, ir saņēmuši „dzīvā Dieva zīmogu». Jēzus noslēdz Savu kalpošanu svētnīcā un skaļā balsī saka: „Ir piepildīts!» „Netaisnais lai dara vēl netaisnību, nešķīstais lai grimst vēl nešķīstībā, bet taisnais lai dara arī turpmāk taisnību, svētais lai pastāv arī turpmāk svētumā.» (Atklāsmes 22:11) Kristus ir paveicis salīdzināšanas darbu Savu ļaužu labā un izdzēsis viņu grēkus. „Ķēniņa valstību, varu un virskundzību pār visām valstīm apakš debesīm» (Daniēla 7:27) tūlīt nodos glābšanas mantiniekiem, un Jēzus valdīs kā ķēniņu Ķēniņš un kungu Kungs.

Kad Viņš atstās svētnīcu, tumsa apņems tos, kas dzīvo virs zemes. Taisnajiem būs jādzīvo svētā Dieva priekšā bez starpnieka. Ļaunumu savaldošais spēks būs atņemts, un sātānam būs pilnīga kontrole pār neatgrieztajiem ļaudīm. Tie ir pastāvīgi noraidījuši Dieva Garu, un Viņš beidzot ir pilnībā atņemts. Pēc tam sātans ieraus zemes iedzīvotājus pēdējās lielajās bēdās. Dieva eņģeļi pārtrauks turēt cilvēces ļaunuma niknos vējus. Visa pasaule būs iesaistīta grautiņā, kas būs šausmīgāks par to, ko piedzīvoja senā Jeruzāleme. Ir spēki, kas stāv gatavībā, lai izpostītu visu, tikai jāsaagaida dievišķā atļauja.

Ļaudis domā, ka tie, kas godā Dieva likumu, ir baisā konflikta un asins izliešanas cēlonis, kas pilda zemi ar ciešanām. Spēks, kas pavada pēdējo brīdinājumu, ir saniknojis ļaunos, un sātans sakūdīs naida un vajāšanu garu pret visiem, kas vēsti pieņēmuši.

Kad Dievs jūdu tautai atņēma savu klātbūtni, priesteri un tauta vēl joprojām domāja, ka viņi ir Dieva izredzētie. Dievkalpojumi templī turpinājās, un katru dienu priesteri izteica dievišķas svētības tiem, kuri bija vainīgi Dieva Dēla asins izliešanā. Līdzīgi zemes iedzīvotāji nezinās, ka ir izteikts pēdējais lēmums Debesu svētnīcā un pasaules liktenis izlemts uz visiem laikiem. Cilvēki, kuriem Dieva Gars būs atņemts, turpinās ievērot reliģijas formu. Ļaunuma valdnieks iedvesmos viņus īstenot ļaunos plānus.

Kad sabats kļūs par īpašu cīņas jautājumu visā kristīgajā pasaulē, cilvēki paziņos, ka tie nedaudzie, kas stāv pretī baznīcai un valstij, nav jāpacieš, ka ir labāk, lai viņi mirst, nekā visas pasaules tautas iegrimst jucekļī un bezlikumībā. Tāds pats arguments tika izteikts pret Kristu. Kajafa teica: „Mums ir labāk, ka viens cilvēks mirst, ja to prasa tautas labums, nekā kad visa tauta iet bojā.» (Jāņa 11:50) Šis arguments būs izšķirošais. Beidzot tiks izdots dekrēts pret tiem, kuri godā ceturtnā baušļa sabatu, apsūdzot viņus un dodot cilvēkiem atļauju pēc noteikta laika viņus nogalināt. Romas baznīca vecajā pasaulē un atkritušais protestantisms jaunajā līdzīgi izrīkosies ar tiem, kas ievēro visus Dieva baušļus. Dieva ļaudis piedzīvos tādas briesmīgas ainas, ko Bībele sauc par „Jēkaba bēdu laiku» (Jeremijas 30:57; sk. 1. Mozus 32:2430).

Jēkaba bēdu laiks

Tāpēc, ka Jēkabs piekrāpa savu tēvu, lai iegūtu svētības, kas bija paredzētas Ēzavam, viņam bija jābēg, lai pasargātu savu dzīvību brāļa nāves draudu dēļ. Pēc tam kad viņš

daudzus gadus bija pavadījis trimdā, viņš bija nolēmis atgriezties dzimtajā zemē. Kad Jēkabs sasniedza tās robežas, viņa sirds pildījās šausmām, uzzinot, ka Ēzavs nāk viņam pretim, bez šaubām, ar nodomu atriebties. Jēkaba vienīgā cerība bija Dieva žēlastība, viņa vienīgā aizsardzība- lūgšana.

Vienatnē ar Dievu viņš dziļā nožēlā izsūdzēja savus grēkus. Viņa dzīvē bija iestājusies krīze. Tumsā viņš turpināja lūgt. Pēkšņi viņš sajuta kādu roku uz sava pleca. Jēkabs domāja, ka tas ir ienaidnieks, kas tūlīt viņu nogalinās. Ar izmisīgu enerģiju viņš cīnījās ar savu uzbrucēju. Kad tuvojās rītausma, svešinieks izmantoja savu pārcilvēcisko spēku. Jēkabs bija kā paralizēts. Viņš, bezpalīdzībā raudādams, krita savam noslēpumainajam pretiniekam ap kaklu. Viņš tagad zināja, ka bija cīnījies ar derības Eņģeli. Gadiem ilgi viņš bija pacietis sirdsapziņas pārmetumus sava grēka dēļ, tagad viņam bija jāiegūst pārliecība, ka tas ir piedots. Eņģelis viņam lūdzās: „Atlaid Mani, jo rīts sāk aust.» Bet Jēkabs atbildēja: „Es tevi neatlaidīšu, iekāms Tu mani nesvētīsi.» Jēkabs atzina savu vājumu un bezvērtīgumu, tomēr viņš uzticējās žēlastības Dievam, kas tur Savu derību. Nožēlojot un padodoties šis grēcīgais mirstīgais ieguva to, ko viņš visvairāk gribēja saņemt no Debesu Majestātes.

Sātans bija apsūdzējis Jēkabu Dieva priekšā viņa grēka dēļ, un viņš bija licis Ēzavam doties pret viņu. Jēkaba cīņas nakts laikā sātans mēģināja padarīt viņu mazdūšīgu un lauzt viņa pašāvēību uz Dievu. Jēkabs bija novests gandrīz izmisumā, bet viņš no sirds bija nožēlojis savu grēku. Viņš cieši turēja Eņģeli un ar visnopietnākajiem saucieniem lūdza viņu uzklaust, kamēr uzvarēja.

Tieši tāpat, kā sātans apsūdzēja Jēkabu, viņš apsūdzēs arī Dieva ļaudis, bet tie, kas ievēro Dieva baušļus, stāsies pretī viņa pārākajai varai. Viņš redz, ka svētie eņģeļi viņus sargā, un secina, ka viņu grēki ir piedoti. Viņš precīzi zina, kādos grēkos viņš ir kārdinājis viņus krist, un paziņo, ka Kungs rīkojas negodīgi, viņiem piedodams, bet pašu sātanu un viņa eņģeļus gatavojoties iznīcināt. Viņš pieprasa, lai Dievs atdod šos cilvēkus viņa iznīcinošajās rokās.

Kungs ļauj viņam pārbaudīt Savus ļaudis līdz galējai robežai. Viņu uzticība Dievam, viņu ticība tiks smagi pārbaudīta. Sātans cenšas viņus iebiedēt. Viņš cer iznīcināt viņu ticību tā, lai viņi padotos kārdināšanai un novērstos no savas uzticības Dievam.

[243]

Ciešanu iemesls- bailes apkaunot Dievu

Tomēr ciešanas, ko Dieva ļaudis piedzīvo, nav tāpēc, ka viņi baidītos no vajāšanām. Viņi baidās, ka viņu vainas dēļ viņiem neizdosies piedzīvot Glābēja apsolījumu: „Tāpēc, ka tu esi turējis Manu pacietības mācību, Es tevi sargāšu pārbaudīšanas stundā, kas nāks pār visu pasauli pārbaudīt tos, kas dzīvo virs zemes.» (Atklāsmes 3:10) Ja viņi izrādīsies nevērtīgi pašu rakstura trūkumu dēļ, Dieva svētais vārds būs apkaunots.

Viņi norāda uz grēku nožēlu pagātnē un lūdz Glābēja apsolījumu: „Vai citādi tie pie Manis meklētu patvērumu un slēgtu ar Mani mieru, jā, tiešām slēgtu ar Mani mieru!» (Jesajas 27:5) Lai gan Dieva bērni cieš no nemiera un satraukuma, viņi nepārtrauc savas visnopietnākās lūgšanas. Viņi turas pie Dieva, kā Jēkabs turējās pie Eņģeļa, un viņu dvēseles valoda ir: „Es Tevi neatlaidīšu, kamēr Tu mani nesvētīsi!»

Grēki ir izdzēsti

Ja Dieva ļaudīm bēdu laikā būtu palikuši nenožēloti grēki, kas viņiem atastu atmiņā, viņi mocītos bailēs un nemierā un tiktu pārvarēti. Izmisums sarautu viņu ticību, un viņi

nespētu lūgt Dievam atbrīvot viņus. Bet viņiem nav slēptu grēku, ko atklāt. Viņu grēki ir jau iepriekš nākuši tiesā un ir izdzēsti. Viņi tos vairs nevar atcerēties.

Savā rīcībā ar Jēkabu Kungs parāda, ka Viņš nebūs iecietīgs pret ļaunumu. Sātans uzvarēs visus, kas attaisno vai slēpj savus grēkus un ļauj tiem palikt Debesu grāmatās neatzītiem un nenožēlotiem. Jo godājamāku stāvokli tie ieņem, jo drošāka ir ienaidnieka uzvara. Tie, kuri atliek sagatavošanos, nevar to izdarīt bēdu laikā vai kaut kad pēc tam. Viņu gadījums ir bezcerīgs.

Jēkaba piedzīvojums ir arī garantija, ka Dievs neatmetīs tos, kas, ievilināti grēkā, vērsas pie Viņa patiesā nožēlā. Dievs sūtīs eņģeļus mierināt viņus briesmās. Kunga acs ir pār Viņa ļaudīm. Šķiet, ka krāsns liesmas viņus tūlīt aprīs, bet Tas, kas viņus šķīstī, izvedīs tos ārā kā uguni pārbaudītu zeltu.

Ticība, kas spēj izturēt

Mums priekšā esošais bēdu un ciešanu laiks prasa ticību, kas var izturēt nogurumu, kavēšanos un izsalkumu, ticību, kas nesagrūst pat tad, ja tā tiek smagi pārbaudīta. Jēkaba uzvara ir pierādījums neatlaidīgas lūgšanas spēkam. Visi, kas pieķeras Dieva apsolījumiem, kā to darīja Jēkabs, tāpat kā viņš, gūs panākumus. Cīņa ar Dievu- tikai nedaudzi zina, kas tas ir! Kad izmisuma viļņi gāžas pāri tiem, kam ir vajadzība un kas atrodas lūgšanās, cik nedaudzi pieķeras Dieva apsolījumiem!

[244] Tie, kas pavisam maz ir vingrinājuši savu ticību, tagad atrodas lielās briesmās krist sātana maldu varā. Pat ja viņi iztur pārbaudījumu, viņi nonāks lielākās ciešanās, jo nekad nebūs radinājuši sevi uzticēties Dievam. Mums vajadzētu tagad iegūt pieredzi, ko nozīmē paļauties uz Viņa apsolījumiem.

Bieži mēs gaidām ļaunākas bēdas, nekā tās ir tad, kad tās piedzīvojam, bet to nevaram teikt par priekšā esošo krīzi. Visizsmeļošākais apraksts nevar aprakstīt smagā pārbaudījuma lielumu. Šajā pārbaudījumu laikā ikvienam ticīgajam Dieva priekšā būs jāpastāv pašam par sevi.

Tagad, kad Augstais Priesteris veic salīdzināšanu mūsu labā, mums vajadzētu censties kļūt pilnīgiem Kristū. Mūsu Glābēju pat domās nevarēja piespiest pakļauties kārdinājuma spēkam. Sātans atrod cilvēka sirdī vietas, no kurām viņš var sākt darboties. Ļaudis lolo dažas grēcīgas ilgas, un viņa kārdinājumi izmanto šīs ilgas, lai nostiprinātu savu varu. Bet Kristus par sevi teica: „Nāk šīs pasaules valdnieks; pār Mani viņš gan nenieka nespēj.» (Jāņa 14:30) Sātans nevarēja Dieva Dēlā atrast neko, kas varētu veicināt gūt uzvaru. Viņā nebija neviena grēka, ko sātans varētu izmantot savā labā. Šāds stāvoklis būs vajadzīgs ļaudīm bēdu laikā.

Ticot Kristus salīdzinošajām asinīm, mums ir jāatbrīvojas no grēka jau šajā dzīvē. Mūsu dārgais Glābējs aicina mūs pievienoties Viņam, apvienot savu vājumu ar Viņa spēku, savu nevērtīgumu ar Viņa nopelni. Sadarbība ar Debesīm, veidojot raksturus saskaņā ar dievišķo paraugu, ir mūsu ziņā.

Debesīs drīz parādīsies baismīgi pārdabiski skati, lai atbalstītu dēmonu brīnumdarošo spēku. Dēmonu gari izies ārā pie „zemes ķēniņiem» un pie visas pasaules, lai mudinātu viņus apvienoties ar sātanu pēdējā cīņā pret Debesu valdību. Izvirzīsies cilvēki, kuri apgalvos, ka viņi ir Kristus. Tie darīs dziedināšanas brīnumus un apliecinās, ka viņiem ir atklāsmes no Debesīm, kas būs pretējas Rakstiem.

Kulminācijas brīdis

Lielās krāpšanas drāmas kulminācijas brīdis būs tas, ka sātans pats uzdosies par Kristu. Draudze jau sen ir ilgojusies pēc Glābēja nākšanas- visu cerību piepildījuma. Tagad lielais krāpnieks liks domāt, ka Kristus ir atnācis. Sātans atklāsies kā majestātiska būtne žilbinošā spožumā, kas atgādinās Dieva Dēlu Atklāsmes grāmatā (Atklāsmes 1:1315).

Godība, kas apņēma viņu, ir lielāka nekā jebkas, ko mirstīga acs jebkad ir redzējusi. Atskan uzvaras sauciens: „Kristus ir atnācis!» Ļaudis zemojas viņa priekšā. Viņš paceļ savas rokas un svētī viņus. Viņa balss ir maiga, tomēr melodiska. Līdzjūtīgā tonī viņš atklāj dažas no tām Debesu patiesībām, par kurām bija runājis Glābējs. Viņš dziedina slimos un pēc tam ar savu pieņemto Kristus raksturu pasludina, ka ir nomainījis sabatu pret svētdienu. Viņš paziņo, ka tie, kuri ievēro svētu septīto dienu, parāda nicinājumu pret viņu. Šī ir spēcīga, gandrīz visu uzvaroša maldināšana. Milzīgs skaits cilvēku tic šai burvestībai, sakot: „Šis ir lielais Dieva spēks.» (Apustuļu darbi 8:10)

Dieva ļaudis netiks maldināti

[245]

Bet Dieva ļaudis netiks maldināti. Šo viltus kristu mācības nav saskaņā ar Rakstiem. Viņi izsaka savu svētību zvēra un viņa tēla pielūdzējiem, tiem, par ko Bībele saka, ka Dievs izlies savu dusmu kausu neatšķaidītu.

Turklāt Dievs neļauj sātānam viltot Kristus nākšanas veidu. Glābējs brīdināja savus ļaudis pret krāpšanu šajā jautājumā. „Jo uzstāsies viltus kristi un viltus pravieši un darīs lielas zīmes un brīnumus, lai pieviltu, ja iespējams, arī izredzētos. .. Tāpēc, kad tie jums sacīs: redzi, Viņš ir tuksnesī,- tad neizeita ārā; redzi, Viņš ir kambaros,- tad neticiet. Jo, kā zibens izšaujas no rīta puses un atspīd līdz vakara pusei, tā būs arī Cilvēka Dēla atnākšana.» (Mateja 24:24, 26, 27; sk. arī Mateja 25:31; Atklāsmes 1:7; 1. Tesaloniķiešiem 4:16, 17) Šo nākšanu nav iespējams viltot. Visa pasaule to redzēs.

Tikai tie, kas būs uzcītīgi pētījuši Rakstus un pieņēmuši patiesības mīlestību, tiks pasargāti no spēcīgās krāpšanas, kas sagūstīs visu cilvēci. Nomaskējušos krāpnieku viņi atklās ar Bībeles liecības palīdzību. Vai Dieva ļaudis tagad ir tik stipri nostiprinājušies Viņa Vārdā, ka tie nepadosies savām jūtām? Vai šādā krīzē viņi pieķersies Bībelei un tikai Bībelei?

Dažādu kristīgu valdnieku dekrēti pret baušļu ievērotājiem atņems viņiem valdības aizsardzību un atmetīs viņus kā tādus, kas vēlas iznīcību. Tajā laikā Dieva ļaudis bēgs no pilsētām un ciemiem un pulcēsies kopā mazās grupās, dzīvodami visneapdzīvotākajās un visvientuļākajās vietās. Daudzi atradīs drošību kalnu cietokšņos, tāpat kā Pjedmontas ielejas kristieši (sk. nodaļu „Valdieši ticības sardzē»). Bet daudzi no visām tautām un visām ļaužu šķirām, augstie un zemie, bagātie un nabagie, baltie un melnādainie nonāks visnetaisnīgākajā un viscietsirdīgākajā verdzībā. Tie, kurus Dievs mīl, pavadīs nogurdinošas dienas, ieslēgti cietuma kamerās, notiesāti uz nāvi, būs acīmredzami atstāti, lai mirtu tumšos un pretīgos cietumos.

Vai Dievs aizmirsīs Savus ļaudis šajā grūtajā stundā? Vai Viņš aizmirs Noa, Latu, Jāzepu, Eliju, Jeremiju vai Daniēlu? Lai gan ienaidnieki var iemest viņus cietumā, tomēr cietuma sienas nevar pārraut sazināšanos starp Kristu un viņu sirdīm. Eņģeļi nāks pie viņiem vientuļās cellēs. Cietums būs viņiem kā pils, un drūmās sienas tiks apgaismotas tāpat kā tad, kad Pāvils un Sīļa pusnaktī dziedāja Filipu cietumā.

Dievs sūta Savas mocības

Pār tiem, kas centīsies iznīcināt Viņa ļaudis, nāks Dieva sods. Dievam sodīšana ir „savāds darbs» (Jesajas 28:21, sk. arī Ecehiēla 33:11). Kungs ir „apžēlošanās un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlsirdībā un uzticībā, kas .. piedod noziegumus, pārkāpumus un grēkus, bet arī neatstāj nevienu nesodītu.» (2. Mozus 34:6, 7, sk. arī Nahuma 1:3) Viņš ir pacietīgs ar tautām, bet, kad tās būs piepildījušas savu noziegumu mēru, viņām būs jādzer dusmu kauss, neatšķaidīts ar žēlastību.

[246]

Kad Kristus noslēgs Savu kalpošanu svētnīcā, Dievs izlies nesajauktas dusmas, kas draudēs zvēra pielūdzējiem. Ēģiptes mocības bija līdzīgas plaši izplatītām sodībām, kas nāks pār pasauli tieši pirms galīgās Dieva ļaužu atbrīvošanas. Jānis Atklāsmes grāmatā saka: „Piemetās ļauni, nikni augoņi cilvēkiem, kam bija zvēra zīme un kas pielūdza viņa tēlu.» Jūra kļuva „par asinīm, kā miroņa asinīm». Upes un ūdens avoti „kļuva par asinīm». Eņģelis paziņo: „Taisns Tu esi, Svētais, .. ka Tu spriedi tādu tiesu; jo tie ir izlējuši svēto un praviešu asinis, tāpēc Tu tos dzirdīji ar asinīm, viņi to ir pelnījuši.» (Atklāsmes 16:26) Piespriežot Dieva ļaudīm nāvessodu, viņi ir kļuvuši vainīgi pie svēto asinīm tā, it kā viņi paši būtu izlējuši tās ar savām rokām. Kristus teica, ka Viņa laikā dzīvojošie jūdi ir vainīgi pie svēto cilvēku asinīm, kas izlietas kopš Ābela dienām (Mateja 23:34-36), jo viņiem bija tāds pats gars kā praviešu slepkavām.

Mocībā, kas seko, Dievs dod spēku saulei „sadedzināt cilvēkus ar uguni». Šo baido laiku ataino pravieši: „Tīrumos nekāda raža nav sagaidāma. .. Visi koki laukā nokaltuši; viss prieks cilvēku bērniem ir zudis. .. Cik drūmi un baigi mauro lopi! Novājējuši ir vērši un govis, jo nav viņiem kur ganīties. .. izžuvuši ir ūdens avoti un dedzinātāja svelme ir aprijusi klajumu ganības!» (Joēla 1:11, 12, 18, 20)

Šīs mocības nav vispārējas, tomēr tās būs visdrausmīgākās likstas, kādas jebkad ir piedzīvotas. Visas sodības pirms pārbaudes laika no slēguma ir bijušas sajauktas ar žēlastību. Kristus asinis ir pasargājušas grēcinieku no pilnas viņa vainas ietekmes. Bet pēdējā tiesā dusmas nebūs sajauktas ar žēlastību. Daudzi gribēs Dieva žēlastības patvērumu, ko viņi būs nonicinājuši.

Lai gan Dieva ļaudis tiks vajāti un mocīti un viņiem trūks ēdiena, Dievs neļaus viņiem mirt. Eņģeļi apmierinās viņu vajadzības. „Tam būs sava maize, ūdens tam netrūks.» „Es, Tas Kungs, tos paklausīšu, Es, Israēla Dievs, tos neatstāšu.» (Jesajas 33:16; 41:17)

Tomēr cilvēkam šķitīs, ka Dieva ļaudīm drīz jāmirst savas ticības dēļ, tāpat kā mocekļiem pirms viņiem. Tas būs briesmīgu ciešanu laiks. Ļaunie lielīsies: „Kur tagad ir jūsu ticība? Kāpēc Dievs neatbrīvo jūs no mūsu rokām, ja jūs patiešām esat Viņa ļaudis?» Bet tie, kuri gaida, atceras Jēzu mirstam pie Golgātas krusta. Tāpat kā Jēkabs, arī viņi cīnās ar Dievu.

Eņģeļu pulki sargā

Dievs izvieto eņģeļus ap tiem, kas paklausījuši Kristus pavēlei neatkāpties. Viņi ir redzējuši uzticīgo ciešanas un dzirdējuši viņu lūgšanas. Debesu sūtņi gaida, kad viņu Pavēlnieks teiks, ka viņi var izraut tos no briesmām. Bet viņiem ir jāgaida mazliet ilgāk. Dieva ļaudīm ir jādzer kauss un jātiek kristītiem ar kristību (Mateja 20:20-25). Tomēr viņu dēļ bēdu laiks tiks saīsināts. Gals pienāks ātrāk, nekā ļaudis gaida.

[247]

Lai gan vispārējā dekrētā būs nolikts laiks, kad baušļu ievērotājus varēs nogalināt, dažos gadījumos viņu ienaidnieki pasteigsies dekrētam priekšā un mēģinās atņemt viņiem dzīvības. Bet neviens nevarēs paiet garām sargiem, kuri izvietoti ap ikvienu uzticīgo.

Dažiem uzbruks, bēgot no pilsētām, bet ieroči, kas būs pacelti pret viņiem, salūzīs kā salmi. Citus aizstāvēs eņģeļi kareivju izskatā.

Visos laikmetos Debesu būtnes ir aktīvi piedalījušās cilvēces notikumos. Tās ir pieņēmušas viesmīlību ļaužu mājokļos, darbojušās kā vadoņi ceļiniekiem, kas nomaldījušies, atvērušas cietumu durvis un atbrīvojušas Kunga kalpus. Tās ieradās, lai noveltu akmeni no Glābēja kapa.

Eņģeļi ierodas uz ļauno sanāksmēm tā paša iemesla dēļ, kāpēc viņi devās uz Sodomu, lai noteiktu, vai viņi nav pārkāpuši Dieva saudzēšanas robežu. To nedaudzo dēļ, kas patiešām kalpo Viņam, Kungs aiztur nelaimes un pagarina iedzīvotājiem miera laikus. Grēcinieki nesaprot, ka viņi par savu dzīvību ir parādā tiem dažiem uzticīgajiem, ko viņiem patīk apspiest.

Bieži šīs pasaules padomēs ir runājuši eņģeļi. Cilvēku ausis ir dzirdējušas viņu aicinājumus, cilvēku lūpas ir izsmējušas viņu padomus. Šie Debesu vēstneši ir pierādījuši, ka spēj labāk aizstāvēt apspiesto cilvēku lietu nekā visdaiļrunīgākie advokāti. Viņi ir sakāvuši un apturējuši ļaunumu, kas Dieva ļaudīm būtu izraisījis lielas ciešanas. Ar nopietnām ilgām Dieva ļaudis gaida sava Kunga nākšanu. Cīnītājiem lūdzot Dievu,

Debesīs parādās mūžīgās dienas rīta blāzma. Līdzīgi eņģeļu dziesmas skaņām ausīs krīt melodija. „Palīdzība nāk!» Kristus balss atskan no pusparvērtajiem vārtiem: „Redzi, Es esmu ar jums. Nebaidieties. Es esmu izcīnījis cīņu tavā labā, un Manā vārdā jūs esat vairāk nekā uzvarētāji.»

Dārgais Glābējs sūtīs palīdzību tieši tad, kad tā būs vajadzīga. Bēdu laiks Dieva ļaudīm ir smags pārbaudījums, bet ticībā ikviens patiess Dieva bērns var redzēt apsolījumu varavīksni, kas viņu apņem. „Tā atgriezīsies Tā Kunga atpirktie ar gavilēm Ciānā, un mūžīga līksmība būs pār viņu galvām; prieks un līksme pildīs viņu sirdis, no viņiem atstāsies skumjas un bēdas.» (Jesajas 51:11)

Ja Kristus liecinieku asinis tiktu izlietas šajā laikā, viņu uzticība nebūtu par liecību, lai pārliecinātu citus par patiesību, jo stūrgalvīgā sirds ir atsitusi žēlastības viļņus tik ilgi, ka tie vairs nenāk. Ja viņu ienaidnieki tagad nogalinātu taisnos, tumsas valdnieks būtu uzvarējis. Kristus ir teicis: „Ej, mana tauta, savās mītnēs un aizslēdz savas durvis aiz sevis-paslēpies mazu brīdi, kamēr pāries dusmas! Jo Tas Kungs drīz izies no Sava mājokļa, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu grēku dēļ. Tad būs redzamas zemē izlietās asinis, un tā vairs neapšēgs savus nokautos.» (Jesajas 26:20, 21)

Cik godības pilna būs to atbrīvošana, kuri pacietīgi gaidījuši Viņa nākšanu un kuru vārdi ir ierakstīti dzīvības grāmatā!

Dieva ļaudis atbrīvoti

Kad tiem, kas godā Dievu, cilvēku likumu aizsardzība būs atņemta, dažādās zemēs vienlaikus izcelsies kustība, lai viņus iznīcinātu. Noliktajam laikam tuvojoties, ļaudis rīkos savvērestību, lai vienā naktī dotu izšķirošo triecienu, kas apklusinātu domstarpības un pārmetumus.

Dieva ļaudis — daži cietuma kamerās, daži mežos un kalnos- lūdz pēc dievišķas aizsardzības. Bruņoti cilvēki, ļauno eņģeļu mudināti, gatavojas nāvējošajam darbam. Tad vislielākajā briesmu stundā iejauksies Dievs: „Tad jūs dziedāsīt kā svētku naktī un priecāsīties kā svētceļnieki, kas ar mūzikas skaņām dodas uz Tā Kunga kalnu, Israēla klinti. Tad atskanēs Tā Kunga varenā pērkonu balss, un Viņš pacels Savu roku bargās dusmās ar iznīcinātāju uguni, lietusgāzi, negaisu un krusu.» (Jesajas 30:29, 30)

Ļaunu cilvēku pūļi tūlīt metīsies virsū saviem upuriem, kad pēkšņi pār zemi nāk bieza tumsa, dziļāka nekā naktī. Debesīs parādās varavīksne, un šķiet, ka tā apņem katru lūdzošo grupiņu. Dusmīgie pūļi tiek apstādināti. Viņi aizmirst savus dusmu objektus. Viņi raugās uz Dieva derības simbolu un ilgojas paslēpties no tā spožuma.

Dieva ļaudis dzird balsi sakām: „Skatieties uz augšu!» Līdzīgi Stefanam viņi paskatās uz augšu un redz

Dieva godību un cilvēka Dēlu Savā tronī (sk. Apustuļu darbi 7:55, 56). Viņi atpazīst Jēzus pazemošanās zīmes un dzird Viņa aicinājumu: „Es gribu, lai, kur Es esmu, arī tie ir pie Manis, ko Tu Man esi devis.» (Jāņa 17:24) Viņi dzird balsi sakām: „Viņi nāk — svēti, bez vainas un nesamaitāti! Viņi ir pildījuši Manu pavēli nepadoties.»

Atbrīvošana nāk

Pusnaktī Dievs atklāj Savu spēku, lai atbrīvotu Savus ļaudis. Uzlec saule, spīdēdama savā spēkā. Seko zīmes un brīnumi. Ļaunie ar šausmām vēro ainu, bet taisnie redz, ka tuvojas atbrīvošana. Dusmīgajās debesīs ir viena skaidra neapraķstāmas godības vieta. No turienes atskan Dieva balss, līdzīga daudzu ūdeņu balsij, kas saka: „Ir piepildīts!» (Atklāsmes 16:17)

Šī balss satricina debesis un zemi. Ir spēcīga zemestrīce, „tik varena un stipra zemestrīce, kāda nav bijusi, kopš cilvēki dzīvo virs zemes». (Atklāsmes 16:18) Daudzšķautņainas klintis tiek izmētātas uz visām pusēm. Jūra niknumā tiek sistā kā ar pātagu. Orkāns gaudo kā dēmonu balsis. Zemes virskārta saplaisā. Šķiet, ka pazūd tās pamati. Ostas pilsētas, kas ļaunuma dēļ kļuvušas līdzīgas Sodomai, aprij satrakotie ūdeņi. „Lielā pilsēta Bābele» tiek „pieminēta Dieva priekšā, Viņš liek tai pasniegt Savas dusmības vīna kausu». (Atklāsmes 16:19) Lieli krusas graudi dara savu iznīcības darbu. Lepnās pilsētas tiek pazemotas. Varenās pilis, kur cilvēki šķieduši savu bagātību, sadrūp acu priekšā. Cietumu sienas izjūk, un Dieva ļaudis ir atbrīvoti.

[249]

Kapi atveras, un „daudzi no tiem, kas dus zemes pīšļos, uzmodīsies: citi mūžīgai dzīvībai, citi mūžīgam negodam un kaunam». „Tie, kas Viņu dūruši», kas smējās par Kristus nāves mokām un visniknākie pretinieki tiek pamodināti, lai redzētu uzticīgo un paklausīgo pagodināšanu. (Daniēla 12:2; Atklāsmes 1:7)

Nežēlīgi zibeņi ietin zemi ugunīs. Cauri pērkonam noslēpumainas un briesmīgas balsis pasludina ļauno likteni. Tie, kas bija lielīgi un izaicinoši, cietsirdīgi pret ļaudīm,

kuri ievēro Dieva baušļus, tagad dreb bailēs. Dēmoni trīc, kamēr vīri un sievas lūdž pēc žēlastības.

Kunga diena

Pravietis Jesaja teica: „Tanī dienā cilvēki atmetīs savus sudraba un zelta elka dievus, ko viņi bija darinājuši pielūgsmei, aizmetīs tos projām žurkām un siks pārņiem un paslēpsies klinšu aizās un klinšu alās bailēs no Tā Kunga un Viņa varenās godības, kad Viņš celsies, lai zemei iedvestu bijību.» (Jesajas 2:20, 21)

Tie, kas visu atdevuši Kristum, tagad ir drošībā. Pasaules priekšā, kā arī sastopoties ar nāvi viņi ir parādījuši savu uzticību Tam, kurš nomira par viņiem. Viņu sejas, kas nesen vēl bija tik bālas un vājas, tagad ir pārņēmusi godbijība. Viņu balsis paceļas uzvaras dziesmā: „Dievs ir mūsu patvērums un stiprums, tiešām spēcīgs palīgs bēdu laikā. Tāpēc mēs nebīstamies, kaut arī zeme zustu un kalni pašā jūras vidū nogrimtu. Lai jūras ūdeņi krāc, lai ceļas viņi, un lai no bangu trakošanas visi kalni dreb.» (Psalmi 46:24)

Šiem svētās uzticības vārdiem paceļoties pie Dieva, pa atvērtajiem Debesu vārtiem plūst dievišķās pilsētas godība. Pie debesīm parādās roka, kas tur divas akmens plāksnes. Šis svētais likums, ko Dievs izteica Sinaja kalnā, tagad tiek atklāts kā tiesas standarts. Vārdi ir tik skaidri, ka ikviens var tos izlasīt, un tie pamodina atmiņas, kas no visiem prātiem aizslauka mānticības tumsu un maldu mācības.

Ir neiespējami aprakstīt to cilvēku šausmas un izmisumu, kas mīdījuši kājām Dieva likumu. Lai iegūtu pasaules atzinību, viņi bija nolikuši malā likuma prasības un mācījuši citiem nepaklausīt tām. Tagad likums, ko viņi nicinājuši, notiesā viņus. Tie redz, ka viņiem nav attaisnojuma. Dieva likuma ienaidnieki iegūst jaunu izpratni par patiesību un pienākumu. Pārāk vēlu viņi saprot, ka sabats ir dzīvā Dieva zīmogs. Pārāk vēlu viņi ierauga smilšaino pamatu, uz kura ir cēlušies. Viņi ir cīnījušies pret Dievu. Reliģijas skolotāji ir noveduši ļaudis iznīcībā, sakot, ka ved viņus uz paradīzi. Cik liela atbildība gulstas uz tiem, kas ieņem šo svēto amatu, cik šausmīgas sekas ir viņu neuzticībai!

Parādās kēninu Kēniņš

[250]

Ir dzirdama Dieva balss, kas pasludina Jēzus nākšanas dienu un stundu. Dieva ļaudis stāv un klausās, viņu sejas apgaismo Dieva godība. Drīz austrumos parādās mazs, melns mākonītis. Tas ir mākonis, kas apņēms Glābēju. Tam tuvojoties, svinīgā klusumā Dieva ļaudis raugās uz to, kamēr tas kļuvis par lielu, baltu mākonī. Tā pamats ir godība, kas līdzinās rijošai ugunij. Pāri tam ir derības varavīksne. Tagad Jēzus ierodas kā varens uzvarētājs, nevis kā „ciešanu Vīrs». Svētie eņģeļi nāk kopā ar Viņu. To ir tik daudz, ka nav iespējams saskaitīt, „desmit tūkstoši reiz desmit tūkstoši, un tūkstošu tūkstoši». Katra acs redz dzīvības Valdnieku. Uz Viņa pieres ir godības kronis. Viņa seja- spožāka par pusdienlaika sauli. „Uz Viņa tērpa, proti, sānos, ir rakstīts vārds: ķēniņu Ķēniņš un kungu Kungs.» (Atklāsmes 19:16)

Ķēniņu Ķēniņš ierodas uz mākoņa, liesmojošas uguns apņemts. Zeme dreb Viņa priekšā: „Mūsu Dievs nāk un necieš klusu; iznīcības uguns iet Viņam pa priekšu, un stipra vētra plosās Viņam visapkārt. Viņš uzsauc debesīm augšā un zemei, lai tiesātu Savu tautu.» (Psalmi 50:3, 4)

„Zemes ķēniņi, varenie, virsnieki un bagātie, stiprie un katrs vergs un brīvais paslēpās alās un klinšu aizās, sacīdami kalniem un klintīm: „Krīti uz mums, apslēpiet mūs no Tā

vaiga, kas sēd goda krēslā, un no Jēra dusmām. Jo atnākusi Viņu lielā dusmu diena! Kas varētu pastāvēt?“» (Atklāsmes 6:1517)

Izsmejošie joki ir apklusuši, melīgās lūpas cieš klusu. Nav dzirdams nekas, izņemot lūgšanas un raudu skaņas. Ļaunie lūdz, lai tiktu aprakti drīzāk zem klintīm, nekā būtu jāastopas vaigu vaigā ar To, ko nicinājuši. Viņi pazīst balsi, kas iespiežas mirušo ausīs. Cik bieži tās maigais tonis bija aicinājis viņus nožēlot! Cik bieži viņi bija dzirdējuši to drauga, brāļa un Pestītāja aicinājumos. Ak, ja tikai tā viņiem būtu sveša balss! Šī balss pamodina atmiņas par brīdinājumiem, ko viņi bija nicinājuši, un par aicinājumiem, ko noraidījuši.

Šeit ir arī tie, kas izsmēja Kristu, kad Viņš bija pazemots. Viņš teica: „No šī laika jūs redzēsīt Cilvēka Dēlu sēžam pie Visuspēcīgā labās rokas un nākam uz debess padebešiem.» (Mateja 26:64) Tagad viņi noraugās Viņa godībā, tiem taču bija jāredz Viņš sēžam pie Visuspēcīgā labās rokas. Tur ir augstprātīgais Hērods, kurš bija ņirgājies par Viņa ķēnišķīgo titulu. Tur ir arī cilvēki, kas bija likuši uz Viņa galvas ērkšķu kroni un neīstu scepteri Viņa rokā- tie, kas zemojās Viņa priekšā zaimojošā izsmieklā, kas spļāva virsū dzīvības Valdniekam. Viņi mēģina aizbēgt no Viņa klātbūtnes. Tie, kas dzina naglas Viņa rokās un kājās, ar šausmām un sirdsapziņas pārmetumiem skatās uz šīm rētām.

Ar šausmīgu apskaidrību priesteri un valdnieki atceras Golgātas notikumus, kā viņi bija izsaukušies, šūpodami galvas sātāniskā priekā: „Citiem Viņš palīdzējis, bet pats Sev nevar palīdzēt.» (Mateja 27:42) Skaļāk nekā sauciens „Sit Viņu krustā! Sit Viņu krustā!», kas izskanēja cauri visai Jeruzālemei, atskan izmisīgās vaimanas: „Viņš ir Dieva Dēls!» Viņi cenšas aizbēgt no ķēniņu Ķēniņa klātbūtnes.

[251] Visu to dzīvēs, kas atmet patiesību, ir brīži, kad sirdsapziņa pamostas, kad prātu satraucveltīga nožēla. Bet tas nav nekas, salīdzinot ar sirdsapziņas pārmetumiem tajā dienā! Šausmu pārņemti, viņi dzird atpestīto balsis izsaucamies: „Redzi, tas ir mūsu Dievs, mēs paļāvāmies uz Viņu, ka Viņš mūs izglābs!» (Jesajas 25:9)

Dieva ļauzu augšāmcelšanās

Dieva Dēla balss izsauc guļošos svētos no kapiem. Mirušie pa visu zemi dzirdēs šo balsi, un tie, kas dzirdēs, tie dzīvos, milzīgs pulks no visām tautām, ciltīm, valodām un ļaudīm. No nāves cietuma viņi iznāk, tērpti nemirstīgā godībā, izsaucdamies: „Kur, nāve, tava uzvara? Kur, elle, tavs dzelonis?“ (1. Korintiešiem 15:55)

Visi iznāk no kapiem tādā pašā augumā, kā bija apgūlušies. Bet visi pamostas mūžīgās jaunības svaigumā un enerģijā. Kristus nāca, lai atjaunotu zaudēto. Viņš izmainīs mūsu zemiskās miesas un pielāgos tās Savai godības miesai. Mirstīgais, samaitātais veidols, piesārņots ar grēku, kļūst pilnīgs, skaists un nemirstīgs. Defekti un izkropļojumi ir palikuši kapā. Atpestītie „pieaug« līdz pilnīgam cilvēka augumam, kāds tas bija savā sākotnējā godībā. Tiks atņemtas pēdējās grēka lāsta pēdas. Ar visu savu prātu, dvēseli un miesu Kristum uzticīgie atspoguļos sava Kunga pilnīgo līdzību.

Dzīvie taisnie tiks pārvērsti „vienā acumirkli«. Dieva balss padara viņus nemirstīgus, un kopā ar augšāmceltajiem taisnajiem viņi tiek pacelti augšā, lai satiktos ar Kungu gaisā. Eņģeļi „sagrās Viņa izredzētos no četriem vējiem, no viena debess gala līdz otram«. (Mateja 24:31) Viņi ieliek mazos bērņus māšu rokās. Draugi, ko ilgi šķirusi nāve, tiek savienoti, lai nekad vairs nešķirtos. Ar prieka dziesmām viņi kopā kāpj augšā uz Dieva pilsētu.

Svētajā pilsētā

Neskaitāmajā atpestīto pulkā visu skatieni ir pievērsti Jēzum. Visas acis redz Tā godību, kura „vaigs bija tik pārvērsts, ka tas nelīdzinājās cilvēkam, un viņa izskats un stāvs nepavisam līdzīgs cilvēku bērniem». (Jesajas 52:14) Jēzus uzliek godības kroni uz uzvarētāju galvām. Ikvienam ir kronis, uz kura rakstīts viņa „jaunais vārds» (Atklāsmes 2:17) un uzraksts „svēts Kungam». Katram rokās ieliek uzvarētāja palmu zaru un mirdzošu arfu. Tad, kad vadošais eņģelis iedod toni, visi atpestītie ar prasmīgu pieskārienu aizskar stīgas, radot bagātīgus, melodiskus toņus. Katra balss izskan pateicīgā slavā: „Viņam, kas mūs mīlējis, kas mūs ar Savām asinīm atsvabinājis no mūsu grēkiem un kas mūs darījis par ķēniņiem, par priesteriem Dievam, Savam Tēvam, Viņam lai ir slava un vara mūžu mūžos!» (Atklāsmes 1:5, 6)

Tieši priekšā atpestīto pulkam ir svētā pilsēta. Jēzus atver vārtus, un ļaudis no visām tautībām, kas bijuši uzticīgi patiesībai, ieiet iekšā. Tad Viņš saka: „Nāciet šurp, jūs Mana Tēva svētie, iemantojiet Valstību, kas jums ir sataisīta no pasaules iesākuma.» (Mateja 25:34) Kristus ved Tēva priekšā tos, kurus ir atpircis ar Savām asinīm, sakot: „Še Es esmu un bērni, ko Dievs Man devis.» „Es tos uzturēju Tavā Vārdā, ko Tu Man esi devis.» (Ebrejiem 2:13; Jāņa 17:12) Ak, kāds prieks būs tajā brīdī, kad bezgalīgais Tēvs, raugoties uz atpirktajiem, redzēs Viņa līdzību, attīrītu no grēka sārņiem, un cilvēci, kas atkal ir saskaņā ar Dievu!

Glābēja prieks ir redzēt godības valstībā ļaudis, kurus izglābušas Viņa ciešanas un pazemošanās. Atpestītie priecāsies kopā ar Viņu, redzot citus, kas ir mantoti, pateicoties viņu lūgšanām, pūlēm un mīlošajam upurim. Prieks pildīs viņu sirdis, kad viņi redzēs, ka tie, ko viens ir atvedis pie Kristus, ir veduši pie Viņa atkal citus.

Satiekas divi Ādami

Kad atpirktie ir nonākuši pie Dieva pilsētas, atskan uzvaras sauciens. Tūlīt satiksies abi Ādami. Dieva Dēls uzņems mūsu ciltstēvu — to, kuru Viņš bija radījis, kurš bija grēkojis un kura grēka dēļ uz Glābēja miesas ir krustā sišanas rētas. Kad Ādams ierauga naglu rētas, viņš pazemībā nometas pie Kristus kājām. Glābējs viņu pieceļ un aicina vēlreiz paskatīties uz Ēdenes mājām, no kurienes viņš sen atpakaļ bija izraidīts.

Ādama dzīve bija pilna ciešanām. Katra vīstoša lapa, katrs dzīvnieka upuris, katrs traips uz cilvēka šķīstā rakstura bija atgādinājums par viņa grēku. Viņš uzticīgi bija nožēlojis savu grēku un miris ar augšāmcelšanās cerību. Tagad, pateicoties grēku izpirkšanai, Ādams ir atgriezies savās Ēdenes mājās.

Prieka pilns viņš redz kokus, kas reiz bija viņa prieks un kuru augļus viņš pats bija vācis savās nevainības dienās. Viņš redz vīnakokus, ko pats savām rokām bija audzējis, tās pašas puķes, par kurām reiz viņam bija patīcis rūpēties. Tā patiešām ir atjaunota Ēdene!

Glābējs ved Ādamu pie dzīvības koka un aicina viņu ēst. Viņš redz, cik daudzi no viņa ģimenes ir atpestīti. Viņš nomet savu kroni pie Jēzus kājām un apskauj Glābēju. Viņš aizskar arfas stīgas, un debesīs atbalsojas viņa uzvaras dziesma: „Cienīgs ir tas Jērs, kas tapa nokauts.» (Atklāsmes 5:12) Apbrīnā zemojusies, Ādama ģimene nomet savus kroņus pie Glābēja kājām. Eņģeļi raudāja, kad Ādams krita grēkā, un viņi priecājās, kad Jēzus atvēra kapus visiem, kas ticēja Viņa vārdā. Tagad viņi redz pestīšanas darbu pabeigtu un apvieno savas balsis slavas dziesmā.

Pie „kristāla jūras, sajauktas ar uguni», ir sapulcējušies tie, kas guvuši uzvaru „pār zvēru, viņa tēlu un viņa vārda skaitli». Simt četrdesmit četri tūkstoši ir atpirkti no cilvēces,

[253]

un viņi dzied jaunu dziesmu, Mozus un Jēra dziesmu (Atklāsmes 15:2, 3). Neviens cits, kā tikai simt četrdesmit četri tūkstoši, nevar iemācīties šo dziesmu, jo tā ir iemācīta tādos piedzīvojumos, kādi nav bijuši nevienai citai ļaužu grupai. „Šie ir tie, kas seko Jēram, kurp Tas arī ietu.» Šie, kas dzīvi paņēmti uz Debesīm, ir „atpirkti par pirmajiem no cilvēkiem Dievam un Viņā Jēram». (Atklāsmes 14:4, 5) Viņi ir izgājuši cauri tādām bēdu laikam, kāds nekad nav piedzīvots cilvēces vēsturē. Viņi ir izturējuši Jēkaba bēdu laika ciešanas. Viņi ir pastāvējuši bez starpnieka Dieva pēdējo sodību izliešanās laikā. Viņi ir „savas drēbes mazgājuši un tās balinājuši Jēra asinīs». „Viņu mutē nav melu, tie ir bez vainas» Dieva priekšā. „Tiem vairs nebūs bada, tiem vairs neslāps, ne saule, ne cits kāds karstums tos nespiedīs, jo Jērs, kas pašā vidū, goda krēsla priekšā, tos ganīs un tos vedīs pie dzīvības ūdens avotiem, un Dievs nožāvēs visas asaras no viņu acīm.» (Atklāsmes 7:14; 14:5; 7:16, 17)

Atpestītie godībā

Visos laikmetos Glābēja izredzētie ir staigājuši pa šauru ceļu. Viņi ir šķīstīti ciešanu ugunīs. Jēzus dēļ viņi ir pacietuši naidu, neslavu, pašreizējās rūgtu vilšanos. Viņi ir iepazīnuši grēka ļaunumu, tā spēku, tā vainu un postu. Tagad viņi sajūt riebumu pret to. Izprotot Jēzus bezgalīgo upuri grēka dziedināšanai, viņi kļūst pazemīgi un pilda savas sirdis ar pateicību. Viņi mīl daudz, jo viņiem ir daudz piedots (sk. Lūkas 7:47). Būdami līdzdalībnieki Kristus ciešanās, viņi ir sagatavoti būt arī līdzdalībnieki Viņa godībā.

Dieva mantinieki nāk no bēniņiem, būdām, pazemes cietumiem, ešafotiem, kalniem, tuksnešiem un alām. Viņi ir bijuši „trūcīgi, nomocīti, spīdzināti». Miljoni ir gūlušies kapā, gandrīz neviena necienīti, jo ir atteikušies padoties sātānam. Bet tagad viņi vairs nav nomocīti, izkaisīti un apspiesti. No šī brīža viņi vienmēr būs ģērbti dārgākās drēbēs nekā tās, ko valkājuši visgodājāmie cilvēki virs zemes, uz viņu galvām būs kroņi, kas būs krāšņāki nekā tie, kas jebkad ir likti uz laicīgo valdnieku galvām. Godības ķēniņš ir noslaucījis asaras no visām acīm. Viņi vienojas skaidrā, jaukā un harmoniskā slavas dziesmā. Dziesma izskan pa visām Debesīm. „Pestīšana pieder mūsu Dievam, kas sēd goda krēslā, un Jēram!» Visi atbild: „Āmen, teikšana un slava, gudrība un pateicība, gods, vara un spēks mūsu Dievam mūžu mūžos!» (Atklāsmes 7:10, 12)

Šajā dzīvē mēs varam tikai sākt saprast brīnišķīgo glābšanas jautājumu. Ar savām ierobežotajām spriešanas spējām mēs varam ļoti nopietni pārdomāt apkaunojumu un slavu, dzīvību un nāvi, taisnību un žēlastību, kas satikās pie krusta. Tomēr pat ar visplašākajām prāta spējām mēs nespējam aptvert krusta pilno nozīmi. Glābjošās mīlestības garumu un platumu, dziļumu un augstumu mēs varam aptvert tikai miglaini. Glābšanas plāns nebūs pilnībā saprasts pat tad, kad atpirktie redzēs, kā viņus redz, un atzīs, kā viņi ir atzīti. Bet visos mūžības laikmetos viņu pārsteigtajam un iepriecinātajam prātam pastāvīgi atklāsies jaunas patiesības. Lai gan zemes skumjas un sāpes, kā arī kārdinājumi ir beigušies un to cēlonis likvidēts, Dieva ļaudīm vienmēr būs skaidras un saprātīgas zināšanas par to, ko maksāja viņu glābšana.

[254]

Krusts būs atpestīto dziesma visos mūžības laikmetos. Pagodinātajā Kristū viņi redz krustā sisto Kristu. Viņi nekad neaizmirsīs, ka Debesu majestāte pazemojās, lai paceltu kritušos vīriešus un sievietes, lai nestu grēka vainu un kaunu, kā arī apslēpto Tēva vaigu, kamēr zudušās pasaules ciešanas salauza Viņa sirdi un izdzēsa dzīvību. Visu pasaulu Radītājs atstāja Savu godību, jo mīlēja cilvēkus – tas visos mūžības laikmetos pildīs Universu ar godbijību. Kad izglābtās tautas raugās uz savu Pestītāju un zina, ka Viņa valstība

nebeigsies, tās izplūst dziesmā: „Cienīgs ir tas Jērs, kas tapa nokauts un kas ir atpestījis mūs Dievam ar Savām dārgajām asinīm!»

Krusta noslēpums izskaidro visus noslēpumus. Kļūst skaidrs, ka Dievs, kurš ir bezgalīgs Savā gudrībā, nevarēja izgudrot mums citu glābšanas plānu, kā tikai upurējot Savu Dēlu. Kā atlīdzība par šo upuri būs prieks par svētām, laimīgām un nemirstīgām atpirtajām būtnēm, kas piepildīs zemi. Katra cilvēka vērtība ir tik liela, ka Tēvs ir apmierināts ar samaksāto cenu. Arī Kristus, redzot Sava lielā upura augļus, ir apmierināts.

Kad Dieva baiss pārtrauks Viņa ļaunību, starp tiem, kas lielajā dzīves konfliktā būs pazaudējuši visu, notiks briesmīga pamošanās. Ar sātana krāpšanu aizmiglotu skatu bagātie bija lepojušies, ka viņi ir labāki par tiem, kas nav bijuši tik veiksmīgi. Bet viņi nav pabarojuši izsalkušos, apģērbuši kailos, nav rīkojušies taisnīgi un nav mīlējuši žēlastību. Tagad viņi ir zaudējuši visu, kas viņus bija darījis lielus, un viņiem nav palicis nekā. Ar šausmām viņi skatās, kā tiek iznīcināti viņu elki. Viņi bija pārdevuši savas dvēseles zemes baudām un nebija kļuvuši bagāti Dievā. Viņu dzīve ir kļūda, viņu izpriecās ir kļuvušas rūgtas. Dzīves laika ieguvums ir aizslaucīts vienā acumirklī. Bagātie apraud savu vareno māju iznīcināšanu, zelta un sudraba izkaisīšanu un bailes, ka viņi paši var iet bojā kopā ar saviem elkkiem. Ļaunajiem ir žēl, ka sekas ir tādas, kādas tās ir, bet viņi nenožēlo savu ļaunumu.

Mācītāji, kuri bija upurējuši patiesību, lai iegūtu cilvēku atzinību, tagad atskārst savas mācības ietekmi. Ikviens uzrakstītā rindiņa, ikviens izteiktais vārds, kas ļāvis citiem droši dusēt maldos, ir bijis kā izsēta sēkla, un tagad viņi redz ap sevi ienākušos pazudušu cilvēku ražu. Kungs saka: „Bēdas tiem ganiem, kas Manas ganības avis ļauj nomaitāt un tām izklist! .. Es jūs saukšu pie atbildības jūsu kopējās ļaunās rīcības dēļ.» „Jūs apbēdinājat taisno sirdis ar meliem, to taisno, kurus Es negribēju apbēdināt, un tāpēc ka jūs stiprinājat bezdievju rokas, tā ka viņi neatgriezās no sava ļaunā ceļa, lai paliktu dzīvi.» (Jeremijas 23:1, 2; Ecehiēla 13:22)

Mācītāji un ļaudis redz, ka viņi ir sacēlušies pret taisnā likuma Autoru. Dieva likuma atmešana ir atvērusi durvis daudziem ļaunuma avotiem, līdz zeme ir kļuvusi par milzīgu samaitātības zaņķi. Nav tādas valodas, kas varētu izteikt ilgas, ko neuzticīgie izjūt pēc tā, ko ir zaudējuši uz mūžīgiem laikiem, — pēc mūžīgās dzīvības.

Ļaudis apsūdz cits citu par to, ka novesti iznīcībā, bet visi apvienojas, apberot ar visrūgtākajiem nosodījumiem neuzticīgos mācītājus, kuri sludinājuši „patīkamas lietas» (Jesajas 30:10) un vadījuši savus klausītājus atcelt Dieva likumus un vajāt tos, kas vēlējušies tos ievērot kā svētus. „Mēs esam pazuduši,» viņi sauc, „un jūs esat pie tā vainīgi.» Tie paši cilvēki, kuri reiz bija apbēruši viņus ar godu un slavu, pavērsīsies pret viņiem, lai iznīcinātu. Visapkārt ir nesaskaņas un asins izliešana.

[256] Dieva Dēls un Debesu vēstneši ir bijuši konfliktā ar ļauno, lai brīdinātu, apgaismotu un glābtu pazudušos. Tagad katrs ir pieņēmis lēmumu. Ļaunie ir pilnībā apvienojušies ar sātanu karā pret Dievu. Cīņa nav tikai ar sātanu, bet arī ar cilvēkiem. „Tas Kungs tiesājas ar tautām.» (Jeremijas 25:31)

Nāves eņģelis

Tagad savu darbu sāk nāves eņģelis, kas Ecehiēla atklāsmē attēlots kā vīri ar slepkavošanas ieročiem, kuriem tiek dota pavēle: „Kaujiet nost sirmgalvjus un jaunekļus, jaunavas, bērnus un sievas, kamēr visi pagalam. Bet neaizskariet neviena, kam ir zīme. Un iesāciet ar Manu svētnīcu!“ Tad tie iesāka ar vecajiem, kas stāvēja Tempļa priekšā, kas apliecināja, ka ir ļaunību garīgie vadītāji. (Ecehiēla 9:6)

Pirmajiem jākrīt viltus sargiem. „Jo Tas Kungs drīz izies no Sava mājokļa, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu grēku dēļ. Tad būs redzamas zemē izlietās asinis, un tā vairs

neapsegs savus nokautos.» „Tai laikā pēc Tā Kunga lēmuma viņus visus pēkšņi sagrābs liels apjukums, tā ka viņi ķersies pie rokas cits citam un cits pret citu pacels savu roku.» (Jesajas 26:21; Caharijas 14:13)

Nevaldāmo kaislību mežonīgajos strīdos, kā ari izlejšoties Dieva nesajauktajām dusmām, cilvēki iet bojā. „Tā Kunga nokautie gulēs tanī dienā no viena zemes gala līdz otram neapraudāti, nepievākti un neapglabāti, tie būs kā mēslojums atklātā laukā.» (Jeremijas 25:33)

Kristus nākšanas laikā ļaunos iznīcinās Viņa godības spožums. Kristus aizved Savus ļaudis uz Dieva pilsētu, un uz zemes vairs nav iedzīvotāju. „Redzi, Tas Kungs izposta zemi un padara to tukšu; Viņš pārvērš tās seju un izklīdina tās iedzīvotājus. .. Zeme tiek pavisam izpostīta un paliek tukša no ļaudīm, jo Tas Kungs to ir teicis. .. Zeme ir iedzīvotāju negodā likta, jo tie pārkāpuši bauslību, pārgrozījuši likumus un laužuši kopš mūžīgiem laikiem noslēgto derību. Tādēļ lāsts grauz un māc zemi, un tās iedzīvotājiem jācieš par saviem grēkiem; tādēļ iznīkst zemes iedzīvotāji, tik maz to ir atlicis.» (Jesajas 24:1, 3, 5, 6)

Zeme izskatās kā pamests tuksnesis. Zemestrīce ir iznīcinājusi pilsētas, koki izrauti ar saknēm, no zemes izrautās klintis ir izkaisītas pa zemes virsu. Milzīgas bedres iezīmē vietu, kur kalni ir izrauti no saviem pamatiem.

Sātana izraidīšana

Tagad notiek tas, ko paredzēja salīdzināšanas dienas pēdējā svinīgā kalpošana. Kad Israēla grēki ir iznesti no svētnīcas, pateicoties grēka upura asinīm, grēkāzis dzīvs tiek vests Kunga priekšā. Augstais priesteris izsūdzēja pār viņu „visas Israēla bērnu vainas», tās uzliekot „uz āža galvas». (3. Mozus 16:21) Tad, kad Jēzus būs pabeidzis salīdzināšanas darbu Debesu svētnīcā, Dieva, Debesu eņģeļu un atpestīto pulku klātbūtnē Dieva ļaužu grēki tiks uzlikti sātanam.

Viņš tiks pasludināts par vainīgu visos ļaunuma darbos, kurus bija ierosinājis izdarīt. Kā grēkāzis tika aizsūtīts prom uz neapdzīvotu zemi, tā sātans tiks izraidīts uz pamesto zemi.

Pēc tam kad Jānis bija atklājis Kunga nākšanas ainas, viņš turpina: „Es redzēju eņģeli nokāpjam no debesīm, tam bija rokā bezdibeņa atslēga un liela ķēde. Viņš satvēra pūķi, veco čūsku, kas ir velns un sātans, un sasēja to uz tūkstoš gadiem, iemeta to bezdibenī, aizslēdza to un uzlika zīmogu virsū, lai tas nepieviltu vairs tautas, kamēr būs pagājuši tūkstoš gadi. Pēc tam viņam uz īsu laiku jātop atsvabinātam.» (Atklāsmes 20:13)

„Bezdibenis» ataino tumsā un haosā esošo zemi. Raugoties nākotnē uz Dieva lielo dienu, Jeremija saka: „Es uzlūkoju zemi, un redzi, tā ir izpostīta un tukša!»! Es uzlūkoju debesis, un tur nebija vairs gaismas! Es uzlūkoju kalnus, un redzi, tie trīc, visi pakalni šķobās! Es raugos visapkārt, un redzi, tur nav neviena cilvēka, un visi putni apakš debess ir aizlidojuši! Es raugos visapkārt, un redzi, auglīgais tīrums ir kļuvis par tuksnesi! Un visas tā pilsētas ir sagrautas pēc Tā Kunga prāta Viņa dusmu karstumā!» (Jeremijas 4:2326)

Šī zeme būs sātana un viņa ļauno eņģeļu mājas tūkstoš gadus. Piesaistīts pie zemes, viņš nevarēs doties uz citām pasaulēm, lai kārdinātu un traucētu tos, kuri nekad nav krituši. Šādā ziņā viņš ir „saistīts». Nav palicis neviens, uz ko viņš varētu īstenot savu varu. Viņam nav dotas iespējas krāpt un graut, kas bijis viņa prieks. Raugoties nākotnē uz sātana gāšanu, Jesaja izsaucās: „Kā tu esi kritis no debesīm, tu spožā zvaigzne, tu ausekļa dēls! Kā tu esi nogāzts pie zemes, tu, kas tautas locīji! Tu gan domāji savā prātā: es kāpšu debesīs un uzcelšu savu troni augstu pār Dieva zvaigznēm, .. es būšu kā pats Visuaugstākais! Bet nu tu esi nogāzts mirušo valstībā, visdziļākā bedrē! Kas tevi

[257]

redzējuši, tie tevi uzlūkos un domās sevī: vai tad šis ir tas vīrs, kura priekšā trīcēja zeme un drebēja ķēniņu valstis, kas pasauli padarīja par tuksnesi un tās pilsētas izpostīja, kas savus gūstekņus nekad neatlaida mājās?» (Jesajas 14:1217)

Sešus tūkstošus gadu sātana cietums ir saņēmis Dieva ļaudis, bet Kristus šīs ķēdes ir sarāvis un cietumniekus atbrīvojis. Esot viens kopā ar ļaunajiem eņģeļiem, sātans sāk aptvert grēka sekas: „Visi tautu ķēniņi dus mierā ar godu ikviens savā namā, bet tu esi aizmests tālu no savas dusas vietas kā nonievāts zars. .. Tu nebūsi ar viņiem kopā kapā, jo tu izpostīji savu zemi un noslepkavoji savu tautu.» (Jesajas 14:1820)

Tūkstoš gadu sātans varēs redzēt, kādas sekas ir viņa cīņai pret Dieva likumu. Viņš ļoti cieš. Tagad viņš ir atstāts, lai pārdomātu savu rīcību kopš sacelšanās un lai ar šausmām ieskatītos baisajā nākotnē, kad saņems sodu.

Tūkstoš gadu laikā starp pirmo un otro augšāmcelšanos notiek ļauno tiesa. Pāvils norāda uz to kā uz notikumu, kas seko otrajai nākšanai (1. Korintiešiem 4:5). Taisnie valdīs kā ķēniņi un priesteri. Jānis saka: „Tad es redzēju troņus, uz tiem apsēdās kādi, tiem bija dots tiesu spriest; .. Tie būs Dieva un Kristus priesteri un valdīs kopā ar Viņu tūkstoš gadu.» (Atklāsmes 20:4, 6)

* Vārds „dziļš» 1. Mozus 1:2 Vecās Derības grieķu tulkojumā ir „absos», kas lietots arī šajā Jeremijas pantā. Šis pats vārds grieķu tekstā atrodams Atklāsmes grāmatā 20:1, kas tulkots kā „bezdibenis».

[258]

Šajā laikā „svētie tiesās pasauli». Kopā ar Kristu viņi tiesās ļaunos, izlemjot katru lietu saskaņā ar nodarīto. Ļaunajiem ir jācieš sods saskaņā ar viņu darbiem, un tas tiek ierakstīts pretī viņu vārdiem nāves grāmatā.

Kristus un Viņa ļaudis tiesās sātanu un ļaunos eņģeļus. Pāvils saka: „Vai nezināt, ka mēs tiesāsim eņģeļus?» (1. Korintiešiem 6:3) Jūda saka: „Eņģeļus, kas savu augsto stāvokli nebija nosargājuši, bet savu mājokli atstājuši, Viņš mūžīgās saitēs saistītu tur ieslēgtus tumsā lielās dienas tiesai.» (Jūdas 6)

Tūkstoš gadu noslēgumā notiks otrā augšāmcelšanās. Tad ļaunie tiks uzmodināti no mirušajiem un nāks Dieva priekšā, lai „viņiem darītu pēc sprieduma». (Psalmi 149:9) Tāpēc Jānis saka: „Pārējie mirušie neatdzīvojās, pirms nebija pagājis tūkstoš gadu.» (Atklāsmes 20:5) Jesaja par ļaunajiem saka: „Viņus iemetīs kā cietumniekus bedrē un ieslēgs cietumā un tad *pēc ilgāka laika iztiesās.*» (Jesajas 24:22)

Tūkstoš gadu beigās Kristus atgriežas uz zemes, atpestīto un eņģeļu pulku pavadīts. Viņš pavēl ļaunajiem mirušajiem pamosties, lai saņemtu sodu. Viņi iznāk no kapiem, neskaitāmi kā smiltis jūrā, nesot nāves un slimību pēdas. Kāds pretstats tiem, kas pamodās pirmajā augšāmcelšanās reizē!

Ikviens acs pagriežas, lai redzētu Dieva Dēla godību. Ļauno armija vienā balsī izsaucas: „Slavēts, kas nāk Tā Kunga Vārdā!» (Mateja 23:39)

Šo saucienus neiedveš mīlestība. Patiesības spēks liek šos vārdus izteikt negribīgām lūpām. Kādi ļaunie gulās kapā, tādi viņi arī iznāk, ar naidu pret Kristu un ar tādu pašu sacelšanās garu. Viņiem nebūs jauna pārbaudes laika, kurā izlabot savu pagātnes dzīvi.

Pravietis saka: „Viņš nostāsies tai dienā ar Savām kājām uz Eļļas kalna, .. un Eļļas kalns tad pāršķelsies vidū pušu divās daļās.» (Caharijas 14:4) Kad jaunā Jeruzāleme nonāk no Debesīm, tā nolaižas tai sagatavotā vietā. Kristus kopā ar Saviem ļaudīm un eņģeļiem ieiet svētajā pilsētā.

Kamēr ļaunuma valdniekam nebija iespējams veikt savu krāpšanas darbu, viņš jutās nospiests un nelaimīgs, bet, kad ļaunie mirušie pamostas un viņš redz milzīgo pūli savā pusē, viņa cerības atdzīvojas. Viņš nolemj lielajā cīņā nepadoties. Viņš pulcinās pazudušos zem sava karoga. Atmetot Kristu, viņi ir pieņēmuši sacelšanās vadītāja noteikumus un tagad ir gatavi pildīt viņa pavēles. Tomēr arī tagad viņš neatzīst sevi par sātanu. Viņš apgalvo, ka ir taisnīgs pasaules īpašnieks, kuram nelikumīgi atņemts mantojums. Viņš uzdodas par pestītāju, pārliecinot savus nomaldinātos pavalstniekus, ka viņa spēks ir piecēlis viņus no kapiem. Sātans padara vājos spēcīgus un iedvesmo viņus pats ar savu enerģiju. Viņš ierosina doties cīņā un iegūt īpašumā Dieva pilsētu. Viņš norāda uz neskaitāmajiem miljoniem, kas pamodināti no mirušajiem, un paziņo, ka viņš kā vadītājs spēj atgūt troni un valstību.

Milzīgajā pūlī ir daudz pirmsplūdu laikā ilgu mūžu nodzīvojušo cilvēku lieli augumā un ar milzīgu intelektu, kuru pārsteidzošie darbi bija likuši pasaulei padarīt viņu ģenialitāti par elku, bet kuru cietsirdība un ļaunā rīcība bija likusi Dievam izdzēst viņus no Savu radījumu vidus. Šeit ir ķēniņi un ģenerāļi, kas nekad nebija zaudējuši cīņu. Nāvē šie vadītāji nav piedzīvojuši nekādas izmaiņas. Piecēlušies no kapiem, viņus motivē tās pašas ilgas uzvarēt, kas vadīja viņus, kad nomira.

Pēdējais uzbrukums Dievam

Sātans prasa padomu šiem varenajiem vīriem. Viņi saka, ka pilsētā esošā armija salīdzinājumā ar viņiem ir maza un ka to var uzvarēt. Prasmīgi amatnieki izgatavo kara ieročus. Militārie vadītāji nostāda kareivīgos vīrus grupās un divīzijās.

Beidzot tiek dota pavēle doties uzbrukumā, un neskaitāmais pulks dodas uz priekšu — armija, kurai nevarētu līdzināties pat visu laikmetu apvienotais karaspēks. Sātans vada procesiju, ķēniņi un karavīri tam seko. Ar militāru precizitāti blīvi sarindotā armija virzās uz priekšu pār saplaisājušo zemes virskārtu uz Dieva pilsētu. Pēc Jēzus pavēles jaunās Jeruzālemes vārti tiek aizslēgti, un sātana armija gatavojas uzbrukumam.

Tagad Kristus parādās savu ienaidnieku skatam. Augstu virs pilsētas uz tūra zelta pamata atrodas tronis. Dieva Dēls sēž uz šī troņa, un apkārt Viņam ir Viņa valstības paval-

stnieki. Mūžīgā Tēva godība apņem Viņa Dēlu. Viņa klātbūtnes spožums izplūst pāri vārtiem, pārpludinot pasauli ar spožumu.

Vistuvāk tronim ir tie, kas reiz bija dedzīgi sātana pusē, bet pēc tam kā no uguns izrautas pagales ar sirsniņu nodošanos ir sekojuši Pestītājam. Blakus ir tie, kas ieguvuši pilnīgu raksturu, maldu un neticības apņemti, kas godājuši Dieva likumu, kad pasaule pasludinājusi to par atceltu, un miljoni no visiem laikmetiem, kas bijuši mocekļi savas ticības dēļ. Tur ir „liels pulks, ko saskaitīt neviens nevarēja, no visām tautām, no ciltīm, tautībām un valodām stāvēja goda krēsla priekšā un Jēra priekšā, apģērbti baltās drēbēs un ar palmu zariem rokās». (Atklāsmes 7:9) Viņu karš ir beidzies, uzvara iegūta. Palmu zari ir uzvaras simbols, baltās drēbes- simbols Kristus taisnībai, kas tagad pieder viņiem.

Visā šajā milzīgajā pūlī nav neviena, kas piedēvētu glābšanu pats sev, saviem labajiem darbiem. Neviens nemin savas ciešanas. Ikvienas dziesmas vadmotīvs ir: „Glābšana pieder mūsu Dievam un Jēram!»

Spriedums pret dumpiniekiem

Zemes un Debesu iedzīvotāju priekšā notiek Dieva Dēla kronēšana. Tagad, apstiprinot augstāko varu un godību, ķēniņu Ķēniņš izsaka spriedumu dumpiniekiem, kas pārkāpuši Viņa likumu un apspieduši Viņa ļaudis. „Tad es redzēju lielu baltu goda krēslu un To, kas tanī sēdēja; no Viņa vaiga bēga zeme un debess, un tiem nebija kur palikt. Es redzēju mirušos, lielos un mazos, stāvam goda krēsla priekšā: un grāmatas tika atvērtas. Tika atvērta vēl cita grāmata, tā ir dzīvības grāmata. Mirušie tika tiesāti pēc tā, kas rakstīts grāmatās, pēc viņu darbiem.» (Atklāsmes 20:11, 12)

Kad Jēzus acs uzlūko ļaunos, viņi apzinās katru savu izdarīto grēku. Viņi redz, kur viņu kājas novirzījušās no svētuma takas. Valdzinošie kārdinājumi, ko viņi atbalstīja, izdabānot grēkam, Dieva vēstneši, ko viņi nicināja, brīdinājumi, ko atmeta, žēlastības vilņi, ko stūrgalvīgās, nenožēlojošās sirdis atsita atpakaļ- tas viss parādās kā ar uguns burtiem rakstīts.

[261] Vīrs troņa viņi redz krustu. Kā panorāmā viņi skatās Ādama krišanas ainas un glābšanas plāna soļus, kas tām seko. Glābēja pazemīgā dzimšana, Viņa vienkāršā dzīve, kristības Jordānas upē, Viņa gavēnis un kārdinājumi tuksnesī, kalpošana, kas nesa Debesu svētības cilvēcei, ar žēlastības darbiem pārpildītās dienas, lūgšanu naktis kalnos, skaudīgās un nenovīdīgās intrigas kā atlīdzība par Viņa svētībām, Viņa noslēpumainās mokas Ķetzemanē zem pasaules grēku smaguma, Viņa nodošana slepkavnieciski noskaņotajam pūlim, notikumi tajā šausmu naktī, kad Viņš bija mācekļu pamests cietumnieks, kurš nepretojas, pratināts augstā priestera pilī, Pilāta tiesas zālē un glēvā Hēroda priekšā, izsmiets, ievainots, mocīts un nosodīts uz nāvi — dzīvi tiek atainoti visi šie notikumi.

Satrauktais pūlis skatās pēdējās ainas- pacietīgo Cietēju ejam uz Golgātu, Debesu valdnieku karājamies pie krusta, priesterus un rabīnus izsmejam Viņa nāves mokas, pārdbisko tumsu, kas iezīmēja brīdi, kad pasaules Glābējs atdeva dzīvību.

Briesmīgais skats atklājas tieši tāds, kāds tas bija. Sātanam un viņa pavalstniekiem nav spēka, lai novērstos no ainas. Katrs aktieris atceras savu lomu. Hērods, kurš nogalināja nevainīgos Betlēmes bērņus, jaunā Hērodija, kas vainīga pie Jāņa Kristītāja asinīm, vājais, politiskais Pilāts, izsmejošie kareivji, atriebīgais pūlis, kas sauca: „Viņa asinis lai nāk pār mums un mūsu bērņiem!» Visi cenšas, bet nespēj paslēpties no Viņa dievišķi majestātiskā skata, bet atpestītie nomet savus kroņus pie Pestītāja kājām, izsaucoties: „Viņš nomira par mani!»

Cietsirdīgais un netikumīgais varmāka Nērons vēro to kristiešu pagodināšanu, kuru nāves šausmās viņš bija atradis sātanisku prieku. Viņa māte ierauga, kāds ir bijis viņas darbs — kā kaislības, ko viņas ietekme un priekšzīme bija iedrošinājuši, ir nesušas noziegumu augļus, kas likuši drebēt visai pasaulei.

Tur ir katoļu priesteri un ierēdņi, kas sevi sauc par Kristus vēstniekiem, tomēr izmanto moku rīkus, pazemes cietumus un sārtus, lai valdītu pār Viņa ļaudīm. Tur ir lepnie pāvesti, kuri paaugstinājuši sevi pāri Dievam un uzdrošinājušies mēģināt izmainīt Visaugstākā svēto likumu. Šiem liekuļotajiem tēviem ir jānokārto rēķins ar Dievu. Pārāk vēlu viņi ieraudzījuši, ka Tas, kurš visu zina, ir sīkumains attiecībā uz Savu likumu. Tagad viņi uzzina, ka Kristus un Viņa intereses ir Viņa ļaužu, kuri cieš, pusē.

Visa jaunā pasaule stāv apsūdzēta visaugstākajā nodevībā pret Debesu valdību. Pazudušajiem vairs nav neviena, pie kā vērsties ar savu lietu. Viņiem nav attaisnojuma, un Dievs izsaka mūžīgās nāves spriedumu pret viņiem.

Ļaunie redz, ka viņi ir zaudējuši savas sacelšanās dēļ. „Tas viss,» kliedz pazudušais grēcinieks, „tas viss varēja būt mans! Kāpēc es biju tik akls! Es apmainīju mieru, laimi un godu pret apkaunojumu, negodu un izmisumu.» Visi redz, ka Dievs rīkojas taisnīgi, izslēdzot viņus no Debesīm. Ar savu dzīvi viņi ir teikuši: „Šis Jēzus nevaldīs pār mums.» (Sk. Lūkas 19:14.)

Kā nohipnotizēti viņi skatās Dieva Dēla kronēšanu. Tie redz Viņa rokās dievišķā likuma plāksnes, ko bija nicinājuši. Viņi ir liecinieki izglābto apbrīnai, un, melodijas vilnim traucoties pāri ārpus pilsētas esošajiem pūļiem, visi izsaucas: „Lieli un brīnišķīgi ir Tavi darbi, Kungs Dievs, Visuvaldītāj; taisni un patiesi Tavi ceļi, tautu Ķēniņ!» (Atklāsmes 15:3) Nokrituši uz sava vaiga Viņa priekšā, tie pielūd dzīvības Valdnieku.

Sātans ir kā paralizēts. Viņš reiz bija sedzošais ķerubs, viņš atceras, cik daudz ir pazaudējis. Viņš ir uz mūžīgiem laikiem izslēgts no padomes, kur viņu reiz godāja. Tagad viņš redz Tēva klātbūtnē esam citu majestātisku eņģeli. Viņš zina, ka šī eņģeļa augstais stāvoklis varēja piederēt viņam.

Atmiņā ataud, kas Debesis viņam bija tad, kad viņš bija nevainīgs, viņš atceras mieru un laimi, kura viņam bija pirms sacelšanās. Viņš pārskata savu darbu pie cilvēkiem un tā sekas — vienas cilvēku grupas naidu pret citu, šausmīgo dzīvības atņemšanu, valdību gāšanu, sacelšanos, konfliktus un revolūcijas. Viņš atceras savas pastāvīgās pūles, pretojoties Kristus darbam. Raugoties uz sava darba augļiem, viņš redz tikai neizdošanos. Atkal un atkal, attīstoties lielajai cīņai, viņš ir bijis sakauts un spiests padoties.

Lielās sacelšanās mērķis vienmēr ir bijis pierādīt, ka par sacelšanos ir atbildīga Dieva valdība. Viņš ir licis daudziem pieņemt savu lielās cīņas versiju. Tūkstošiem gadu šis savvērestības vadītājs patiesības vietā bija pārdevis maldus. Bet tagad ir pienācis laiks, kad ikviens redzēs sātana dzīves stāstu un raksturu. Pēdējie centieni gāzt Kristu no troņa, iznīcināt Viņa ļaudis un iegūt īpašumā Dieva pilsētu ir pilnībā atmaskojuši lielo krāpnieku. Tie, kuri bija pievienojušies viņam, redz viņa lietas pilnīgu izgāšanos.

Sātans saprot, ka viņa labprātīgā sacelšanās ir padarījusi viņu nederīgu Debesīm. Viņš ir vingrinājis savus spēkus karot pret Dievu. Debesu šķīstums un harmonija viņam būtu vislielākās mocības. Viņš noliecas un atzīst pret viņu izteiktā sprieduma taisnumu.

Ikviens patiesības un maldu jautājums ilgstošajā cīņā tagad ir atbildēts pilnībā. Viss Universs ir redzējis, kādas sekas ir Dieva likuma atmešanai. Visā mūžībā grēka vēsture būs par liecību, ka visu Dieva radīto būtņu laime ir atkarīga no Viņa likuma esamības. Viss Universs- gan uzticīgie, gan dumpīgie- vienā balsī pasludina: „Taisni un patiesi ir Tavi ceļi, ak svēto Ķēniņ!»

Pienākusi stunda, kad Kristus vārds ir pagodināts pāri visiem vārdiem. Viņš pacieta krustu prieka dēļ — lai varētu ievest daudzus dēlus un meitas godībā. Kungs skatās uz izglābtajiem, kuri atjaunoti Viņa līdzībā. Viņš redz viņos Savas dvēseles pūļu rezultātu un ir apmierināts (Jesajas 53:11). Balsī, ko sadzird gan taisnie, gan ļaunie, Viņš paziņo: „Lūk, tie, kas atpirkti ar Manām asinīm! Viņu dēļ Es cietu, viņu dēļ Es miru.»

Sātana raksturs paliek nemainīgs. Kā spēcīgi plūdi atkal izceļas sacelšanās. Pēdējā izmisīgajā cīņā pret Debesu Ķēniņu viņš nolemj nepadoties. Bet no visiem neskaitāmajiem miljoniem, ko viņš ierāvis dumpī, neviens vairs neseko viņam kā vadonim. Tas pats naidis pret Dievu, kas iedvesmoja sātanu, pilda ļaunos, bet viņi redz, ka viņu gadījums ir bezcerīgs. „Tāpēc ka tava sirds savā pašpaļāvībā iedomājusies, it kā tu būtu pats Dievs, Es raidīšu pret tevi svešiniekus, visvaramācīgākos tautu starpā, tie uzbruks ar zobenu tavai

jaukajai gudrībai un aptumšos tavas slavas spožumu. Tie ieigrūdīs tevi bedrē.» „Es .. izraidīju tevi, ķerubu, kas sargā, no degošo akmeņu vidus. .. Es nogāzu tevi pie zemes ķēniņu acu priekšā, lai tie priecājas par to, kā tev klājies. Es .. un daru tevi par pelniem uz zemes visu to acu priekšā, kas tevi redzējušas. Tev pienācis briesmu un izbaiļu pilns gals, tu esi pagalam uz visiem laikiem.» (Ecehiēla 28:68, 1619)

„Tam Kungam ir dusmas pret visām tautām.» „Pār bezdievīgajiem Viņš liek līt ugunij un sēram, svelmaina vētra būs viņu daļa.» (Jesajas 34:2; Psalmi 11:7) No Debesīm, no Dieva nāk uguns. Zeme ir saplaisājusi. Rijošas liesmas izšaujas no visām plaisām. Ugunī sadeg pat akmeņi. Elementi kūst lielajā karstumā, arī zeme un viss, kas uz tās, sadeg (2. Pētera 3:10). Zemes virskārta izskatās kā viena sakususi masamilzīgs, vārošs uguns ezers. „Jo tā ir Tā Kunga atriebības diena, atmaksas gads par Ciānu.» (Jesajas 34:8)

Ļaunie tiek tiesāti „saskaņā ar viņu darbiem». Sātanam ir jācieš ne tikai viņa paša sacelšanās dēļ, bet par visiem grēkiem, ko viņš pamudinājis Dieva ļaudis darīt. Uguns liesmās ļaunie beidzot ir iznīcināti, gan sakne, gan zari. Sātans ir sakne, viņa sekotāji-zari. Ļauna darītāji ir saņēmuši pilnu likuma sodu; taisnības prasības ir izpildītas. Sātana izpostīšanas darbs ir noslēdzies uz visiem laikiem. Tagad Dieva radījumi uz mūžīgiem laikiem ir atbrīvoti no viņa kārdinājumiem.

Kamēr zemi apņēmušas uguns liesmas, taisnie ir droši svētajā pilsētā. Ļaunajiem Dievs ir rijoša uguns, bet Saviem ļaudīm Viņš ir vairogs (sk. Atklāsmes 20:6, Psalmi 84:11).

Mūsu mūžīgās mājas

„Es redzēju jaunas debesis un jaunu zemi, jo pirmā debess un pirmā zeme bija zudusi, un jūras vairs nav.» (Atklāsmes 21:1) Uguns, kas aprij ļaunos, šķīsta zemi. Ikvienu lāsta pēda ir aizslaucīta. Nekāda mūžīgi degoša elle neliks atpirktajiem atcerēties grēka briesmīgās sekas.

Atgādinājums par grēka sekām

Paliks tikai viens atgādinājums: mūsu Glābējs vienmēr nesīs krustā sišanas zīmes, kas būs vienīgās grēka nežēlīgā darba pēdas. Visos mūžības laikmetos Golgātas rētas atklās Viņa godu un pasludinās Viņa spēku.

Kristus Saviem mācekļiem teica, ka Viņš ir devies sagatavot viņiem mājokļus pie Tēva. Cilvēku valoda nevar aprakstīt taisno atalgojumu. Tikai tie, kas to redzēs, to patiešām uzzinās. Mirstīgs prāts nespēj aptvert Dieva paradīzes godību!

Bībele izglābto mantojumu sauc par „tēvijū» (Ebrejiem 11:1416). Tur dievišķais Gans vada Savu ganāmpulku pie dzīvā ūdens avotiem. Tur ir mūžīgi plūstošās straumes, tik skaidras kā kristāls, un blakus tām līgojas koki, mezdami ēnu uz takām, ko Dievs sagatavojis Kunga atpirktajiem. Plaši līdzenumi paceļas skaistos pakalnos, un Dieva kalni paceļ augstu savas virsotnes. Šajos mierpilnajos līdzenumos blakus šīm dzīvajām straumēm Dieva ļaudis, kuri tik ilgu laiku ir bijuši svētceļnieki un ceļotāji, atradīs mājas.

„Kad viņi uzcelš namus, tad viņi tur arī dzīvos; kad viņi stādīs vīnadārzus, tad viņi arī ēdīs to augļus. Viņi necels namu, lai citi tur dzīvotu, viņi nedēstīs vīnadārzus, lai citi ēstu to augļus. .. Mani izredzētie izmantos paši to, ko viņu rokas veikušas.» „Priecāsies tuksnesis un izkaltusī nora, klajums līksmos un ziedēs kā puķu lauks!» „Tad vilks mājās pie jēra un pantera apgulsies pie kazlēna .. un mazs zēns tos ganīs.» „Ļauna neviens vairs nedarīs un negrēkos visā Manā svētajā kalnā.» (Jesajas 65:21, 22; 35:1; 11:6, 9)

[264]

Sāpes Debesīs nevar pastāvēt. Nebūs vairs asaru, ne bēru gājienu. „Nāves vairs nebūs, nedz bēdu, nedz vaidu, .. jo, kas bija, ir pagājis.» „Un neviens iedzīvotājs nesacīs: es ciešu.- Tautai, kas tur dzīvo, ir grēki piedoti.» (Atklāsmes 21:4; Jesajas 33:24)

Lūk, jaunā Jeruzāleme, pagodinātās jaunās zemes galvaspilsēta! „Tā bija dievišķā godībā; tās spožums bija kā visdārgākā akmens spožums, kā kristāldzidr jaspids.» „Tautas staigās viņas gaismā, un visas zemes ķēniņi nesīs turp savu greznumu.» „Dieva mājoklis pie cilvēkiem, Viņš mājās viņu vidū, un tie būs Viņa ļaudis, un Dievs pats būs ar viņiem.» (Atklāsmes 21:11, 24, 3)

Dieva pilsētā „nebūs vairs nakts». (Atklāsmes 22:5) Tur nebūs noguruma. Mēs visu laiku jutīsim rīta svaigumu un līdz tā galam vienmēr būs tālu. Saules gaisma dos izstarojumu, kas nav sāpīgi žilbinošs, tomēr lielā mērā tas pārsniegs mūsu dienvidus spožumu. Izglābtie staigās nepārtrauktas dienas godībā.

„Tempļa es tur neredzēju. Jo viņas tempļi ir Kungs Dievs Visuvaldītājs un Jērs.» (Atklāsmes 21:22) Dieva ļaudīm ir priekštiesība brīvi sadarboties ar Tēvu un Dēlu. Tagad mēs Dieva tēlu redzam kā spogulī, bet tad mēs Viņu redzēsim vaigu vaigā, bez miglainā priekšvara.

Dieva mīlestības uzvara

Dievs pats cilvēku sirdīs ir iedēstījis mīlestību un simpātijas, un Debesīs šīs jūtas būs to vispatiesākajā un patīkamākajā izteiksmē. Šķīstā sadraudzība ar svētajām būtnēm un visu laikmetu uzticīgajiem, svētās saites, kas saista kopā „visu ģimeni Debesīs un virs zemes» (Efeziešiem 3:15), palīdz darīt izglābtos laimīgus.

[265]

Tur priekā, kas nebeidzas, nemirstīgie prāti pētīs radošā spēka brīnumus un glābjošās mīlestības noslēpumus. Katrs prāta aspekts tiks attīstīts, katra spēja palielināta. Mācīšanās neizsmels enerģiju. Pestītie varēs rīkot visvarenākos pasākumus, sasniegt visaugstākos mērķus, piepildīt savus cēlākos centienus. Vēl arvien viņi atradīs jaunus augstumus, ko uzveikt, jaunus brīnumus, ko apbrīnot, jaunas patiesības, ko aptvert, jaunus mērķus, kas prasīs viņu prāta, dvēseles un miesas spēkus.

Dieva atpestītajiem būs atvērtas visas Universa bagātības. Mirstības neierobežoti, viņi nenogurstoši lido uz vistālākajām pasaulēm. Zemes bērni iepazīst nekritušo būtņu prieku un gudrību un iemanto atziņu dārgumus, ko tās ieguvušas no laikmeta uz laikmetu. Ar neaizmiglotu skatu viņi raugās radības godībā — saules, zvaigznes un to sistēmas visas noteiktā kārtībā riņķo ap Dieva troni.

Mūžības gadiem ritot, vēl vairāk atklāsies Dieva un Kristus godība. Jo vairāk mēs uzzinām par Dievu, jo vairāk mēs apbrīnojam Viņa raksturu. Kad Jēzus atklāj pestītajiem glābšanas bagātības un pārsteidzošos sasniegumus lielajā cīņā ar sātanu, viņu sirdis ietrīsas mīlestībā, un desmit tūkstoš reiz desmit tūkstoš balsu apvienojas varenā slavas dziesmā.

„Un es dzirdēju visu radību debesīs, virs zemes, apakš zemes, jūrā un visus, kas tur ir, sakām: „Tam, kas sēd goda krēslā, un tam Jēram, lai ir pateicība, gods, slava un vara mūžu mūžos.»» (Atklāsmes 5:13)

Lielā cīņā ir beigusies. Grēka un grēcinieku vairs nav. Universs ir tīrs. Visā radībā pulsē vienota saskaņa un prieks. No Tā, kurš visu radījis, izplūst dzīvības, gaismas un prieka straumes pa visu bezgalīgo valstību. No mazākā atoma līdz lielākajai pasaulei gan dzīvā, gan nedzīvā radība neaizēnotā skaistumā un pilnīgā priekā apliecina, ka Dievs ir mīlestība.

* * * * *